

ΤΕΧΝΕΣ
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

ΣΗΜΕΡΑ 3 ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ «Κ»
Γαστρονόμος
καλοκαιρινοί μεζέδες για ούζα και μπίρα

ΓΑΣΤΡΟΝΟΜΟΣ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ Κυριακή 17 Ιουλίου 2011 Έτος 3ο ■ Αρ. φύλλου 143 Κυπριακή Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα € 2,00 (ΒΑΣΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ) - € 3,90 (ΜΕ ΤΙΣ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ) www.kathimerini.com.cy

Ζητούνται λύσεις και ηγεσία

Η τραγωδία στη ναυτική βάση στο Μαρί επιβάρυνε δραματικά την κρίση στην οικονομία, την ενέργεια και την πολιτική

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Άνω των 3 δισ. ευρώ διέλυσε η έκρηξη

Η «Κ» εκτιμά το συνολικό κόστος που θα επωμιστεί η οικονομία από την καταστροφή στο Μαρί. Σύμφωνα με τα μοντέλα μας, οι παράπλευρες ζημιές φτάνουν το 17% του ΑΕΠ μέχρι το τέλος του έτους. Ήδη, η οικονομία έχει παγώσει. **Οικονομία, σελ. 4**

ΕΝΕΡΓΕΙΑ

Ορατός ο κίνδυνος ολικού black out

Από μία κλωστή κρέμεται η ηλεκτροδότηση της Κύπρου. Ο υπ. Εμπορίου, ο διευθυντής του Κέντρου Διαχείρισης Συστήματος Μεταφοράς και στελέχη της ΑΗΚ αγωνιούν ότι οι πεπαλαιωμένες μονάδες παραγωγής που έμειναν να λειτουργούν, ανά πάσα στιγμή κινδυνεύουν να σβήσουν. **Σελ. 4**

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Αδειάζει η κλεψύδρα για τον Πρόεδρο

Σε πολιτικό εφιλάτι εξέλισσεται για το ΑΚΕΛ η τραγωδία με τους 13 νεκρούς στο Μαρί. Οι αναταράξεις στη βάση του κόμματος προβληματίζουν την ηγεσία. Προσπάθεια ώστε στο υπόλοιπο της ηπείρου να διασφαλιστεί ότι διασώζεται. **Σελ. 3**

«Ω γλυκύ μου έαρ, γλυκύτητα μου τέκνο», έψαλλε το βράδυ πριν από την κηδεία, στο δωμάτιό τους, η μόνα των διδυμων αδελφών που κάθηκαν στην τραγωδία στο Μαρί. Τώρα το ψάλλει για όλους και τους δεκατρείς λεβέντες, σαν τη θλιμμένη μη περήφανη Παναγιά τούτου του ματωμένου τόπου. Άλλον ένα σκληρό κυπριακό Ιούλη. **Σελ. 6**

«Παγερές οι σχέσεις Χριστόφια-Μάρκου»

Wikileaks: Αποκαλύψεις για το πλοίο με τα φονικά εκρηκτικά

Φως στο διπλωματικό θρήιερ που οδήγησε στην κατάρρευση των εκρηκτικών από το πλοίο «Monchegorsk» τον Φεβρουάριο του 2009 ρίχνουν τα τηλεγραφήματα του Αμερικανού πρέσβη στη Λευκωσία, Φρανκ Ουρμπάντσκι, ο οποίος κατηγορεί στην Ουάσινγκτον την κυβέρνηση Χριστόφια ότι «νίπτει τας χείρας της». «Η κυβέρνηση χειρίστηκε το όλο περιστατικό με ιδεολογικά κριτήρια», φέρεται να είχε αναφέρει στον Βρετανό ύπατο αρμοστή, Πίτερ Μίλετ, ο υπουργός Εξωτερικών, Μάρκος Κυπριανού. Ο Αμερικανός πρέσβης υποστηρίζει ότι ο Πρόεδρος δεν ακούει τον υπουργό του και ότι οι σχέσεις τους είναι παγερές σε όλα τα επίπεδα. «Σε προσωπικό επίπεδο, ο επαρκώς εκπαιδευμένος στην Μόσχα και καθόλου εκλεπτυσμένος Χριστόφιας αισθάνεται πολύ άβολα στο πλάι του αριστοκράτη υπουργού του». **Σελ. 10**

Απελευθερώθηκε θυμός δεκαετιών

Η οργή που εκφράζεται σήμερα σιγόβραζε, ανεξαρτήτως του ιδεολογικού χρωματισμού της εκάστοτε κυβέρνησης. «Όταν σκάει μια κύτρα, δεν φτάνει το καπάκι που πετάγεται, αλλά αυτός που άφησε τη φωτιά αναμμένη». Με αυτή τη διατύπωση προσπάθησε να μεταφέρει το κλίμα της διάχυτης λαϊκής οργής των τελευταίων ημερών ένας τριαντάχρονος που συμμετείχε στις πρωτοφανείς σε μαζικότητα κινητοποιήσεις. **Σελ. 7**

ΣΗΜΕΡΑ

Ο ΜΑΡΚ ΜΑΖΑΟΥΕΡ ΣΤΗΝ «Κ»

«Μια ολόκληρη γενιά κινδυνεύει»

«Προσωπικά πιστεύω πως η μεγαλύτερη τραγωδία της ελληνικής κρίσης είναι ότι μια ολόκληρη γενιά κινδυνεύει να χαθεί». Ο Βρετανός ιστορικός Μάρκ Μαζάουερ μιλά στην «Κ» για τα επέκεινα της οικονομικής κρίσης. **Σελ. 19**

ΝΙΚΟΣ ΠΟΡΤΟΚΑΛΟΓΛΟΥ

«Ποτέ δεν επιδοτήθηκαν από το κράτος»

Ο Ελλαδίτης τραγουδοποιός «ανακαλύπτει» ξανά τα τραγούδια του και δηλώνει ότι χάσαμε την ικανότητα να προσαρμοζόμαστε και να τολμάμε. **Τέχνες, σελ. 1**

ΜΟΔΑ

Η δύναμη του εμυριμέ στα ανδρικά ρούχα

Αναμειγνύοντας κλασικά και σύγχρονα μοτίβα οι σχεδιαστές έφεραν ένα νέο στιλ στη γεωμετρία. **Τέχνες, σελ. 8**

Ανησυχίες στον ΟΗΕ για το Κυπριακό

Επαναβεβαίωση Χριστόφια προς Ντάουνερ για τα συμφωνηθέντα της Γενεύης

Έντονες είναι οι ανησυχίες των Η.Ε. για παράπλευρες απώλειες από την τραγωδία της 11ης Ιουλίου στη διαδικασία επίλυσης του Κυπριακού. Εκτιμούν ότι πλέον οι συνομιλίες δεν βρίσκονται ψηλά στην ατζέντα του

Πρόεδρου Χριστόφια. Ωστόσο, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας διαβεβαίωσε τον Αλεξάντερ Ντάουνερ πως τα συμφωνηθέντα της Γενεύης, της 7ης Ιουλίου, για εντατικοποίηση των συνομιλιών, ισχύουν. Την ερχόμενη Τρίτη θα πραγματοποιηθεί η πρώτη συνάντηση των δύο ηγετών μετά την τριμερή. Στο μεταξύ πλήρως ικανοποιημένος δηλώνει ο Έρωγλου από τις επαφές του στις Βρυξέλλες. **Σελ. 9**

Ιδεολογική σύγκρουση στις ΗΠΑ

Συγκεκριμένοι και αποτελεσματικοί σχέδιο ζήτησε ο πρόεδρος Μπαράκ Ομπάμα, αφήνοντας να εννοηθεί ότι υπήρξαν κωλυσιεργίες στις αποφάσεις για τη διαχείριση του αμερικανικού χρέους. «Δεν είμαστε ούτε Ελλάδα ούτε Πορτογαλία, παρά τα όσα λέγονται», δήλωσε. Πόλεμος χαρακωμάτων μεταξύ Δημοκρατικών και Ρεπουμπλικανών που θα κρίνει τις εκλογές του 2012. **Σελ. 21**

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Κάθαρον

Η κατάσταση στον τόπο λόγω οικονομικής κρίσης ήταν πολύ δύσκολη μέχρι την περασμένη Δευτέρα και την τραγωδία στο Μαρί, οπότε και έγινε εξαιρετικά δύσκολη και πολύπλοκη. Η βεβαρημένη οικονομία δέχθηκε τεράστιο πλήγμα, που υπολογίζεται να αγγίξει τα τρία δεκάτομμύρια ευρώ ως το τέλος του χρόνου. Το πρόβλημα με το ηλεκτρικό ρεύμα κάνει τη ζωή και την επιχειρηματική δραστηριότητα βραχνά. Η αξιοπιστία της πολιτικής και η εμπιστοσύνη στο κράτος δέχθηκαν διπλό πλήγμα. Ο λαός μας όμως έχει αποδείξει και σε δυσκολότερες συνθήκες, πριν από 37 χρόνια με την τουρκική εισβολή, ότι μπορεί και αντεπεξέρχεται και στα δύσκολα. Έχει όμως ανάγκη από ηγεσία και ομοψυχία. Χρειάζεται παράλληλα και κάθαρον, για να νιώσει ότι τον εβώνται.

Σείεται ο μεγιστάνας Μέρντοκ

Καθ' όλη τη διάρκεια της περασμένης εβδομάδας, οι ρόλοι είχαν αντιστραφεί για τον μεγιστάνα των ΜΜΕ, Ρούπερτ Μέρντοκ: Οι παράται, που συνήθως εργάζονται για λογαριασμό των εφημερίδων του, κυνηγούσαν εκείνον εξαιτίας της εμπλοκής του βρετανικού ταμπλόιτ News of the World στο σκάνδαλο υποκλοπών. **Σελ. 20**

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΟΝ «ΑΘΛΗΤΙΣΜΟ» ΤΗΣ «Κ»

ΘΕΜΑ

Και στο ποδόσφαιρο η ενεργειακή κρίση

Ενδεχομένως να υπάρξει πρόβλημα με τα νυκτερινά ματς Ιουλίου και Αυγούστου, και κατά συνέπεια με την 1η αγωνιστική του πρωταθλήματος.

ΑΠΟΕΛ

Μια μεταγραφή και 4 «τρίπες»

Αναλύουμε τις πιθανότητες ενίσχυσης σε κάθε θέση, πάντα σε περίπτωση που ο ΑΠΟΕΛ περάσει σε όμιλο του Γιουρόπα Λιγκ.

ΑΝΟΡΘΩΣΗ

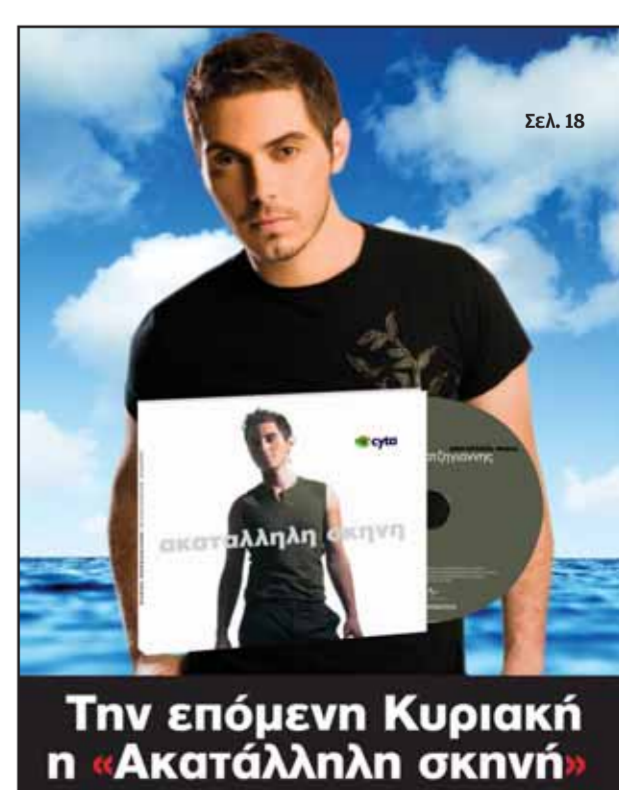
Ολοκλήρωσε ο «προφήτης»

Οι 14 μεταγραφές του Στάνιμιρ Στόιλοφ άλλαξαν άρδην την εικόνα της «Κυρίας», έξι μήνες μετά την έλευση του Βούλγαρου.

ΑΕΚ

Ο «Ρεκόμπα» και οι υποσχέσεις

Το κατ-τρικ του Γκονζάλο Γκάρσια στην πρώτη του ευρωπαϊκή συμμετοχή ανάγκασε μέχρι και το uefa.com να ασχοληθεί μαζί του.

Σελ. 18

Την επόμενη Κυριακή η «Ακατάλληλη σκηνή»

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Γράφει ο **ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ**

Αν ήμουν Πρόεδρος

Το πρωί της αλγερινής Δευτέρας 11ης Ιουλίου 2011, με ξύπνησε η σύζυγός μου πολύ ανήσυχη. Και πώς να μην ήταν! Ο αδελφός της, υφυπουργός Άρμενίας και υφυπουργός Αιθιοπίας του ναυτικού, υπηρετεί στη ναυτική βάση «Ευάγγελος Φλωράκης». Το κινητό του τηλεφώνη δεν απαντούσε. Η σύζυγός του έντρομη, μας ενημέρωσε ότι τον ειδοποίησαν στις πέντε το πρωί και πήγε στη βάση. Στο τρίτο του ΡΙΚ, η Ελένη Βρεττού από τον ραδιοθάλαμο και η Σωτηρούλα Χριστοφίδου κάπου κοντά στη βάση, πάλευσαν με τους βρισκόλακες που στοιχειώνουν δημοσιογράφους κάτι τέτοιες στιγμές, προσπαθώντας να επιλέξουν τις κατάλληλες λέξεις, καθώς, ενώ η καταστροφή ήταν αποδεδειγμένη πλέον τερράτσια, ουδείς αρμόδιος ήταν σε θέση να μιλήσει για τις ανθρώπινες απώλειες. Το δεδομένο και σε αυτή την περίπτωση ήταν ότι υπήρξαν. Σε λίγο ο σχετικός σύντομος Γολγοθάς της αγωνίας μας έλαβε τέλος καθώς ο δικός μας άνθρωπος επικοινωνήσε με τη σύζυγό του και μάθαμε ότι ως εκ θάματος ήταν σώος. Μάθαμε ακόμα ότι η καταστροφή ήταν ολοκληρωτική και πως υπήρξαν νεκροί και τραυματίες. Μπήκα στο αυτοκίνητο και ξεκίνησα για το γραφείο. Καθ' οδόν χτύπησε το κινητό, με την ένδειξη «Μενέλαος». Φίλος ακριβός και πολυαγαπημένος. Άνθρωπος μελικίος και πάντα ψυχραιμός ο Μενέλαος, αυτή τη φορά ακουγόταν αλαφιασμένος: «Αδελφέ, σας έχουν δώσει κατάλογο θυμάτων ή τραυματιών της έκρηξης;». Απάντησα αρνητικά, ρωτώντας ταυτόχρονα, τι τρέχει. «Οι δίδυμοι, του Μιχάλη και της Πόπης, ο Μίλτος και ο Χρήστος υπηρετούν στη βάση, με τον κοινιόδο σου. Μπορείς να μάθεις τι γίνεται;». Έτσι ένας άλλος μακρύτερος Γολγοθάς αγωνίας ξεκίνησε. Μέχρι που μάθαμε –κάπου εκεί κοντά στο μεσημέρι– ότι οι δίδυμοι έπεσαν ηρωικά μαχόμενοι, στα μαρμαρένια αλώνια της εγκληματικής αμέλειας και της αναληφούς των καρκελοκενταύρων αυτού του έρχου τόπου. Κάπου εκεί στο μεσημέρι, αναρωτήθηκα τι θα έκανα αν μια τέτοια μέρα ήμουν Πρόεδρος της Δημοκρατίας και με ζηπούσαν στις έξι το πρωί για να με ενημερώσουν ότι στη ναυτική βάση «Ευάγγελος Φλωράκης» έγινε μια από τις τρομακτικότερες εκρήξεις στην ιστορία του πλανήτη. Πως τα 98 ιρανακά κοντέινερ πυρομαχικών, που εγώ ως κυβερνήτης είχα κατάσχει πριν από 28 μήνες και που όπως δήλωσε ο υπουργός

μου, της Άρμενίας «θα μπορούσαν να τοποθετηθούν και σε κατοικημένες περιοχές, χωρίς να υπάρχει κίνδυνος», έγιναν η τερράτσια βόμβα που ισοπέδωσε, τη μόνη ναυτική βάση, τον ολοκαίνουργιο ηλεκτροπαραγωγό μου σταθμό, την οικονομία του τόπου μου, καθώς και άγνωστο αριθμό οικογενειών. Πρώτον, θα συγκαλούσα σε διαρκή συνεδρία το Υπουργικό Συμβούλιο. Θα κατάρτιζα κέντρο κρίσεως στο Προεδρικό για να έχω άμεσο έλεγχο και γνώση της κατάστασης. Θα φροντίζα να ενημερωθούν το ταχύτερο και υπεύθυνα οι συγγενείς των θυμάτων και των τραυματιών και όχι να καλέσω, π.χ. τον πατέρα των διδύμων να φύγει από τη Λεμεσό και να έρθει στη Λευκωσία για να τον ενημερώσω ότι «έπεσαν ηρωικά μαχόμενοι»... Θα έκανα διάγγελμα, απολογούμενος για την τραγωδία που επισυνέβη επί δικής μου διακυβέρνησης. Θα καλούσα τον Γενικό Εισαγγελέα να ενεργήσει δεόντως άμεσα, δηλώνοντας ότι είμαι πρόθυμος να δώσω κι εγώ κατάθεση, εφόσον θεωρηθεί σκόπιμο από την έρευνα, παρακαλώντας όπως αυτή ολοκληρωθεί εντός τακτού χρονικού διαστήματος, ανεξαρτήτως του προσωπικού που θα χρειαστεί για τη διεκπεραίωσή της. Θα δίδετα όπως, όσοι στρατιωτικοί και δημόσιοι λειτουργοί εμπλέκονταν στην υπόθεση να τεθούν σε διαθεσιμότητα μέχρι τέλους της έρευνας. Ενόψει της κρισιμότητας της κατάστασης, θα καλούσα Εθνικό Συμβούλιο και θα εξηούσα την πρόθεσή μου για ευρύτερο ανασχηματισμό, ζητώντας πολιτική αρωγή - συναίνεση ώστε το νέο κυβερνητικό σχήμα «έκτακτη ανάγκης», να εργαστεί για τους επόμενους δώδεκα μήνες για να βγάλει τη Κύπρο από την κρίση, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα και την ενόπια και με απώτερο στόχο την σταδιακή επανίδρυση του κράτους. Αν τα πιο πάνω δεν γίνονταν αποδεκτά από όλες τις πολιτικές δυνάμεις, θα έκανα ακριβώς το ίδιο με όσες δυνάμεις αποδέχονταν την πρότασή μου. Αν όμως γίνονταν αποδεκτό, θα είχα συμβάλει σημαντικά στην αναστήλωση του τρωθέντος –ανεπαρόνθου– κύρους της πολιτικής στον τόπο, θα διέσωζα την υστερημένη μου και θα μπορούσα να παρευρεθώ για να καταθέσω το στεφάνι της οδύνης μου στις κηδείες των θυμάτων της τραγωδίας.

Αν ήμουν Πρόεδρος...

paraschos@kathimerini.com.cy
Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΤΙΜΗΣΑΝ ΤΗ ΣΤΟΛΗ ΤΟΥΣ

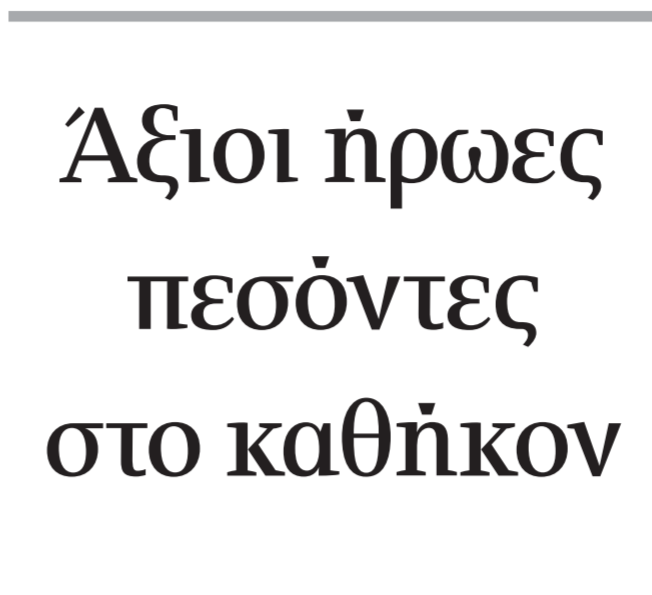
Πλοίαρχος **Ιωαννίδης Ανδρέας**
Διοικητής Ναυτικού/ ΓΕΕΦ

ΕΠΥ Κελευστής **Ηρακλείδης Μιχάλης**
Διοίκηση της Ναυτικής Βάσης

Αρχιπυροβόλης 3311 **Γιώργος Γιακουμή**
Πυροσβεστική Υπηρεσία

Ναύτης **Χριστοφόρου Μιλτιάδης**

Διοίκηση Ναυτικής Βάσης

Ναύτης **Χριστοφόρου Χριστάκης**

Διοίκηση Ναυτικής Βάσης

Αντιπλοίαρχος **Λάμπρου Λάμπρος**
Διοικητής της Ναυτικής Βάσης

Ναύτης **Αντώνης Χαράλαμπος**

Διοίκηση Ναυτικής Βάσης

Αρχικελευστής **Κλεάνθους Κλεάνθης**
Διοίκηση της Ναυτικής Βάσης

Αρχιλοίας 3591 **Ανδρέας Παπαδόπουλος**

Πυροσβεστική Υπηρεσία

Δίκαιη Κοινωνία

Με άριστα το 10

Γράφει ο **ΣΠΟΝΔΟΦΟΡΟΣ**

1 Στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Αυτός αποφάσισε πως δεν θα έδινε τα εκπαιδευτικά σου διπλώματα για να προστατέψει τους κολλητούς (μας) Ιραναούς και Σύριους. Αυτός όφειλε να διασφαλίσει τη σωστή τους φύλαξη, αυτόν βαρύνουν οι ευθύνες που τα στελέχη του πάρκραν τα πυρομαχικά 200 μετρά από' ό,τι πιο πολιτικό είχαμε ως χώρα. Αν δεν ήξερε, όφειλε να ξέρει. Πρόεδρε, δεν βρέθηκε κατακαλόκαιρα, μας φτύνουν.

2 Στους ανεύθυνους. Όταν οι υπεύθυνοι που μας κυβερνούν δεν κάνουν τη δουλειά τους σωστά, πέφταν και όταν δεν έλασαν, είναι και επικίνδυνοι, αλλά και εξαιτίας οδοφόνου πολιτών της χώρας. Αν' όσα έχουμε δει και έχουμε ακούσει, οι δολοφόνοι δεν είναι αυτοί που παραιτήθηκαν, έχουμε όμως την ελπίδα πως θα τους αποπενήσουμε, και ίσως αυτό να είναι ακόμη καλύτερο.

3 Στον Δημήτρη Χριστόφια. Όταν στην κρίση όλο σου το πολιτικό προφίλ στην «αθηνωπία» σου ίμησης, και όταν δεν έχεις τα κόπια ως άνθρωπος να πας να αντιμετωπίσεις το βλέμμα των χαροκαμένων μαρνάδων, αλλά και δεν έχεις τον ανδρισμό να πεις ένα Συγγνώμη, τότε καταρρέει ο χάρτινος πύργος της εικόνας. Όταν κτίζεις σε αχλές που δεν βάσιχουν κάποτε έρχεται το ξεγύμνωμα. Ο βασιλιάς είναι γυμνός και το θέαμα οικτρό.

4 Στον γιγάντη (που δεν έχουμε). Φανταστήκατε ποτέ έναν Πρόεδρο σοβαρού κράτους π.χ. τον Ομπάμα ή τον Σαρκοζί ή, ακόμη, και τον Παπανδρέου, να πεθαίνει εν ώρα καθήκοντος ο Αρχηγός του Ναυτι-

Ο Χάρυ Πότερ της επικοινωνίας, ο Φόρεστ Γκαμπ της ενέργειας και ο Μπιστοάκης της Κύπρου. Η τύχη μας είναι στα χέρια τους.

κού του και να μην πηγαινέει στην κηδεία; Να μην τον παρασημοφορεί μετά θάνατον, να μη βγαίνει αμέσως δημόσια να του πλέκει το εγκώμιο; Μπορείτε να φρανταστείτε Πρόεδρο χώρας την ώρα που αυτή η μαυροφρορεμένη θάβει τα παιδιά της αυτών να κάνει διάγγελμα; Στις χώρες που ξέρουμε εμείς αυτά δεν γίνονται. Σε αυτές που ήξερε αυτός ίσως.

5 Στον Φόρεστ Γκαμπ. Ο Αντώνης - Φόρεστ Γκαμπ - Πασαλιδής από την Τρίτη μας είπε πως φορτώνονται «αυτή την ώρα» οι γεννητήριες με 160 μεγαβάτ από την Ελλάδα για να έλθουν αεροπορικά. Αν τις είδατε τις είδα και εγώ και νομίζω ότι είναι καιρός να πάει να ψαρέψει γαρίδες.

6 Στον Μπιστοάκη της Κύπρου. Δεν ήλθε το πλήρωμα του χρόνου να αποσυρθεί από τα κοινά και ιτιδηποτε μπορεί να δημιουργήσει καταστροφή αγαπητέ Χάρη; Λυθηθείτε τον τόπο, τις υποδομές μας, τα πρακτορεία στοιχημάτων.

7 Στον Χάρυ Πότερ. Ο Πρόεδρός του έμεινε σπίτι να φτιάξει πουάλλες, ο Άντρος πήγε για ασκήσεις θάρρους, ο Δομάζος το έπαιζε παλαίμαχος, έστειλαν λοιπόν τον καπμένο τον Χάρυ Πότερ της επικοινωνίας Χριστάκη Χριστοφίδη να μας πει πως έγιναν δεκα και μεγαλύτερες καταστροφές (!). Οι φρασιότες τα έκαναν όλα πάλι Χριστάκη μου, δάκτυλος της CIA, ρώτα και τον ήλιου του να σου πει.

8 Στον Χρήστο Χριστόφια. Όπως λέμε και στους λαϊκές οργανώσεις αγαπητό μου μισέμ αγόρι, «μολόποςε το κόζι» μια μέρα πριν βγει ο μπαμπάς να μας κάνει διάγγελμα. Οι «φρασιότες μπήκαν στο Προεδρικό για δεύτερη φορά», έγραψε ο νέος στο facebook και μάθαμε κι εμείς επιτέλους ποιος μας κυβερνά. Η μαμά Έρση έχει wall; Θέλω να μάθω τα μέτρα για την οικονομία.

9 Στους Πεσόντες. Έμειναν μέχρι το τέλος και επιτέλεσαν το καθήκον τους απέναντι στη πατρίδα. Για μια πατρίδα δύο

Πρόεδρος Χριστόφιας
Όταν ο αδερμός θεωρεί πως το κόμμα είναι πάνω από την πατρίδα, η πατρίδα πάει κατά διαόλου.

Κούλλης Μαυρονικόλας
«Όταν η μεγαλύτερη έκρηξη μετά τη Χιρόσιμα και το Ναγκασάκι». Η σχετικότητα της ΥΠΑΜ με το αντικείμενο ήταν πάντα σχετική.

ταχυτίπων. Των ανεύθυνων και των υπεύθυνων, των λαδωμένων και στον εντίμω, των μικρών ανθρώπων και του μεγαλείου της ανθρωπιάς.

10 Στις Μανάδες. Αυτές οι μαυροφρορεμένες γυναίκες μας έδειξαν και πάλι τον δρόμο, όπως και τότε το 1974, τον δρόμο της αγάπης στην πατρίδα, της ψυχικής και του μεγαλείου της αξιοπρέπειας. Μας έδειξαν πάλι αυτές τον δρόμο που πρέπει να διαβούμε στο μέλλον, αυτόν της ανασυγκρότησης με την επιστροφή στη βάση του DNA του λαού μας, το φιλότιμο. Αν έχεις έστω και μια ικμάδα από αυτό Πρόεδρε θα έπρεπε ήδη να ήσουν συναξούχος στο Κελλάκι.

Ο ΦΙΛΙΣΤΩΡ

Επιλογή: **ΜΙΧΑΗΛΗΣ Ν. ΚΑΤΣΙΓΕΡΑΣ**

49 χρόνια πριν στην «Κ» 3.VII.1962

ΣΦΕΡΗΣ ΚΑΙ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ: Λονδίνο, 16.– Το ελληνικό ελαστικό πλοίο «Ιέραξ» κατέπεσε σήμερον την πριόνια εις τον ποταμόν Τάμεσιν και ηρραφολήθηεν εναντι του ιστορικού πύργου του Λονδίνου. Ο εναντίθα Ελλην πρσφουετής κ. Σεφεριάδης επιβάρσθη ολίγον αργότερον του «Ιέραξος» και διεβίβασε τα σεβάρματα του προς τον Διάδογον Κωνσταντινόν, ο οποίος επιβαίνει του πλοίου ως μόνιμος αξιωματικός τούτου, ακολουθήσθε δε εχαιρέτησε το πλήρωμα του «Ιέραξος». Αργά σήμερον ο κυβερνήτης του πλοίου κ. Αρχατίσης αντατάδωσε την επισόψην του κ. Προσφουετού. Αύριον ο Δήμαρχος του Λονδίνου ως επίσης και τρεις Δήμαρχοι πόλεων, εν των οποίων διέτρεται ο Τάμεσις, θα επισκεφθούν τον «Ιέραξ», αργότερον του θα ανατατάδωσι τας επισκέψεις αυτών. Το απόγευμα ο κ. Σεφεριάδης θα δώση δεξίωσιν προς τμήν του Διαδόγου και των αξιωματικών του «Ιέραξος» και του κυβερνήτου του κ. Αρχατίση. [...]

Θ. ΠΑΓΚΑΛΟΣ: Χθες την 8ην μ.μ. επραγματοποιήθη εις το θέατρον «Φυρσί» (πρώην Σαματζή, βρισκόταν στην οδό Καρόλου) η εξαγγελθείσα συνέντευσις της οργανώσεως νέων της Ενώσεως Κέντρον, εις ένδειξιν διαμαρτυρίας κατά του σχεδίου νομοθετικού διατάγματος περί μέτρον ασφαλείας (της κυβερνήσεως Κωνσταντίνου Καραμανλή) το οποίον συζητείται εις την Επιτροπήν Εξουσιοδοτήσεως. [...] Πρώ των ενάρετων των ομιλιών ήρχισαν να επιχωρούν τα συνήματα «Δημοκρατία», «Κάτω οι παράνομοι», «Δεν περνάει ο φρασιός», «1-14», «Κάτω ο Καραμανλής», [...] «Κάτω η συμμορία», «Οι προδότες στο Γουδί», «Κάτω οι Μενερέδες», «Σεβασμός στο Σύνταγμα», [...] «Αντιπασό», «Κάτω οι κλέφτες» και «Να καούν οι φάελλοι». Εις την συγνέντευσιν ανεμύθησαν και στοιχεία της άρχους αριστοτεράς. [...] Περί το τέλος μάλιστα της συγνέντευσως εδημοσηγήθη και σοβαρόν επεισόδιον μεταξύ νέων της Ε.Κ. και της αριστοτεράς. [...] Ακολούθως ομιλήσαν ο εκπρόσωπος της Δημοκρατικής Αντιστάσεως Νέων (ΔΑΝ) κ. Θ. Παγκαλός [...] ο οποίος είπεν ότι οι δημοκρατικοί νέοι θα σχίζουν εις τους δρόμους το νομοθέτημα, αν ψηφισθή, στηρίζόμενοι εις τον άρθρον 114 του Συντάγματος και θα ανατρέψουν το φασιστικό καθεστώς που θα εγκατασταθή, με μίαν ελληνικήν επανάστασιν.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Πρόεδρος Δ.Σ.: ΚΩΣΤΑΣ ΙΩΡΑΝΙΔΗΣ ■ Γενικός Διευθυντής: ΧΡΗΣΤΗΣ ΛΟΤΤΙΑΝΗΣ ■ Διευθυντής: ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ ■ Αρχισυντάκτης: ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ

Υπεύθυνος Οικονομικού: ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΠΕΡΣΙΑΝΗΣ ■ Υπεύθυνος Αθλητικού: ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ ■ Υπεύθυνος Καλλιτεχνικού: ΚΩΣΤΑΣ ΣΠΗΡΟΠΟΥΛΟΣ ■ Υπεύθυνος Ατελιέ: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΑΛΑΣ ■ Διεύθυνση συντάξεως: ΝΙΚΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑΣ - ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Διαχείριση χρόνου από Χριστόφια έως το 2013

Αμέτρητες οι ζημιές για το Προεδρικό μετά την καταστροφή της Δευτέρας, «κάπκαν» από έλλειψη στρατηγικής αντιμετώπισης κρίσεων

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΤΣΑΓΓΑΡΗ

Δεν μετρούνται οι ζημιές στο Προεδρικό μετά και την τραγωδία της 11ης Ιουλίου. Παρά τα 24ωρα που πέρασαν, το κτύπημα ήταν τέτοιο, που το προεδρικό επιτελείο βρίσκεται σχεδόν υπό πλήρη σύγχυση, ενώ ο τρόπος διαχείρισης της κατάσταση είναι ανύπαρκτος. Τα πολιτικά κόμματα από την άλλη, -τουλάχιστον τα της αντιπολίτευσης- κοιμούνται σε αμυντική επί του παρόντος διάταξη, ωστόσο, δεν φαίνεται να είναι διατεθειμένα να κρατήσουν τη «σιωπή» τους για πολύ ακόμη. Κοινός παρανομαστής, εντούτοις, όλων, και των κυβερνητικών αλλά και της αντιπολίτευσης είναι οι συγκλίνουσες εκτιμήσεις ότι επρόκειτο για «τελειωτικό κτύπημα» και πως πλέον είναι θέμα διαχείρισης του εναπομείναντος χρόνου, 19 μήνες, μέχρι τις Προεδρικές εκλογές του 2013. Το δε πολιτικό μέλλον του Προέδρου Χριστόφια εκτιμάται ιδιαίτερα «νεφελώδες», ενώ «σκούρα» είναι τα πράγματα και για το ίδιο το ΑΚΕΛ.

«Όσα φέρνει η ώρα»

Γυρίζοντας τον χρόνο πίσω κατά επτά 24ώρα, στο Προεδρικό επικρατούσε ιδιαίτερη ευφορία. Προηγήθηκε μια κατά τα άλλα «όχι και τόσο καταστροφική», όπως αναμενόνταν, τριμερής συνάντηση στη Γενεύη για το Κυπριακό, ενώ τη Δευτέρα, 11 Ιουλίου, ήταν προ-

Τα κόμματα της αντιπολίτευσης ελπίζουν ότι θα υπάρξει τουλάχιστον οσωστή διαχείριση των ανοικτών θεμάτων στους επόμενους 19 μήνες

γραμματισμένη η Σύσκεψη για την οικονομία, οπότε και μετά την ολοκλήρωση της θα ανακοινούνταν απτά αποτελέσματα. «Τα πράγματα δεν ήταν ό,τι καλύτερο, αλλά δημιουργήθηκε μια πολιτική πορεία με συγκεκριμένα καθήκοντα, η οποία θα είχε αποτελέσματα, κυρίως στην οικονομία», σημείωσε συγκεκριμένα άνθρωπος του περιβάλλοντος του Προέδρου.

Η κυβέρνηση Χριστόφια, με τα μέτρα στην οικονομία, θα μπορούσε εντός σύντομου χρονικού διαστήματος να ανακτήσει το κύρος της, το οποίο λαβώθηκε από το χειρότερο της οικονομικής κρίσης. Παράλληλα, θα μπορούσε να «υπερφανεύεται» ότι τοποθέτησε τα πλαίσια για τη ρύθμιση των δημοσίων οικονομικών μέσα σε πνεύμα συναίνεσης μεταξύ όλων των πολιτικών δυνάμεων αλλά και χωρίς να «κάψει» τους εργαζόμενους, κυρίως του δημοσίου.

Από την άλλη, στο Κυπριακό, το προεδρικό επιτελείο εκτιμούσε πως μπορούσε να χειριστεί τις συνομιλίες και το «καυτό τρίμηνο» έως τον Οκτώβριο, οπότε και θα πραγματοποιηθεί η επόμενη τριμερής συνάντηση στη Νέα Υόρκη, με τρόπο, που είτε θα είχε θετικά αποτελέσματα προς την επίλυση του προβλήματος είτε δεν θα έβαζε την ελληνοκυπριακή πλευρά στο εδαφίο του κατηγορουμένου στην περίπτωση αποτυχίας.

Επιπλέον, η Κυβέρνηση Χριστόφια θεωρούσε πως είχε το μεγάλο ατού του φυσικού αερίου, που εντός του φθινοπώρου αναμένεται να ανακινωθεί και επισήμως να έρθει η γενετήρηση των οικοπέδων 12, κάτι που θα έδιδε ένα κύ-

μα αισιοδοξίας στο εσωτερικό κλίμα και στους πολίτες.

Πορεία προς εκλογές

Το «πλάνο» για την πορεία προς τις εκλογές, δημοτικές, αλλά κυρίως για τις προεδρικές του 2013, είχε λίγο πολύ σχεδιαστεί. Οι άξονες Κυπριακό, οικονομία και ενέργεια είχαν τεθεί επί τάπητος και η διαχείρισή τους θα άρχιζε αμέσως, ενώ στρατηγικός σχεδιασμός ήταν να αποτελέσουν, αν όχι όλα, τουλάχιστον, τα δύο εξ αυτών, τα ισχυρά χαρτιά της προεκλογικής του 2013. Παράλληλα η Προεδρία της Ε.Ε. από την Κύπρο κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2012 θα έδιδε ιδιαίτερο κύρος και αναβαθμισμένο προφίλ στην κυβέρνηση Χριστόφια, κάτι που θεωρείτο «ισχυρή τονωτική ένεση» ενόψει των προεδρικών εκλογών.

Ολική ανατροπή

Το τραγικό συμβάν της 11ης Ιουλίου ανέτρεψε ωστόσο τα πάντα. Οι σχεδιασμοί, τα πλάνα και οι ασκήσεις επί χάρτου για το πολιτικό μέλλον της κυβέρνησης Χριστόφια (και κατ' επέκταση του ΑΚΕΛ) αποσύρθηκαν «μέχρι νεοτέρας» ή «επ' αόριστον».

Συνομιλώντας όμως με διάφορους πολιτικούς κύκλους προκύπτει ευρύτερα η εκτίμηση πως το συμβάν, αν και επρόκειτο για ισχυρό πλήγμα για την κυβέρνηση, και θα ήταν για την όποια κυβέρνηση, μπορούσε να διαχειριστεί. Η καλύτερη, θα μπορούσε η διαχείρισή του από πλευράς κυβέρνησης να ήταν πολύ καλύτερη, σε βαθμό μάλιστα που να μην προκαλείται το δημόσιο αίσθημα. Αντίθετα, το Προεδρικό εμφανίστηκε υπερβολικά αδύναμο και παντελώς άσχετο ως προς τη «διαχείριση κρίσης, κάτι που δεν συμβαίνει για πρώτη φορά», σημειώσε χαρακτηριστικά κοιμητικός αξιωματούχος, λέγοντας πως υπήρχαν και άλλες περιπτώσεις όπου η κυβέρνηση Χριστόφια επέδειξε υπερβολική καθυστέρηση και ανύπαρκτη αντίδραση (όπως απόδραση Κίτα, υπόθεση Παπασάββα, υπόθεση Μολέσκιν, υπόθεση Eurocypris).

«Τα συσσωρευμένα σκάνδαλα, η μη οσωτή επίλυση διαφορών προβλημάτων, αλλά και η καθυστέρηση λήψης μέτρων για διάφορα κοινωνικών κρίσεων, κατασπάραξε την εικόνα του Προέδρου και της κυβέρνησης του και θα είναι δύσκολο έως και ακατόρθωτο να απορροφήσει να τη διορθώσει», τόνισε χαρακτηριστικά άλλος αξιωματούχος.

Το διάγγελμα

Πολιτικοί αναλυτές, συνομιλώντας με την «Κ», «έδειξαν» το διάγγελμα του Προέδρου για να σημειώσουν πως από αυτό απουσίαζε το στίγμα «ενός ισχυρού οδηγού, ενός ισχυρού Προέδρου, ο οποίος να εμπνέει εμπιστοσύνη στο λαό, να δίδει το αίσθημα της ασφάλειας στο λαό, και κυρίως να δημιουργεί ελπίδα στην κοινωνία». Αντίθετα, πρόσθεσαν, «ο λαός είδε ένα Πρόεδρο να μην παίρνει αποφάσεις, να μην αποδίδει ευθύνες, να μην παύει υπουργούς και να μη διατάζει αμέσως να γίνουν οι ενέργειες για διαθεσιμότητα όλων των εμπλεκόμενων. Κυρίως, είδε ένα Πρόεδρο να μην τομά να απολογηθεί» (έτσι και αν δίνουμε στην επομένη του διαγγέλματος, στις 15 Ιουλίου, ότι οι απολογίες είναι δεδομένες). Όλα αυτά, σημειώσαν οι αναλυτές, «καταδεικνύουν την έλλειψη οράματος, ηγετικής ικανότητας, αλλά και απροφασιστικές διαχειρίσεις μιας κατάστασης»

Ενώπιον της σοβαρότερης κρίσης που κλήθηκε ποτέ να αντιμετωπίσει βρίσκεται ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Η τραγωδία της περασμένης Δευτέρας του κατέφερε καιρό πολιτικό πλήγμα και τον έθεσε αντιμέτωπο με τη λαϊκή κατακραυγή. Η σκέψη για κυβέρνηση ευρείας αποδοχής φαίνεται να κερδίζει έδαφος στο προεδρικό ως η μόνη διεξόδος.

Πολιτικός εφιάλτης για το κυβερνών κόμμα

Η προεδρία Χριστόφια δέχθηκε καιρό πλήγμα και η κλεψύδρα φαίνεται να αδειάζει

Του ΓΙΑΝΝΗ ΑΝΤΩΝΙΟΥ

Επιπτώσεις σε βάθος χρόνου θα έχει στο ΑΚΕΛ η ανείπωτη τραγωδία που συγκλονίζει την Κύπρο.

Αλλαγή στρατηγικής και στον ΔΗΣΥ επιβάλλει το νέο σκηνικό που διαμόρφωσε η τραγωδία της Δευτέρας.

Οι εκλογές με τα φέρετρα των αδικωμένων στο Ζύγυ, ο θυμός των συγγενών τους, η οργή των φίλων και γνωστών τους, η λαϊκή κατακραυγή στις ασταμάτες διαδηλώσεις από πολίτες έξω από το Προεδρικό που αξίζουν «Χριστόφια παραιτήσου, εσύ και οι υπουργοί σου» εξελίσσεται εφιάλτης για το ΑΚΕΛ. Οι πολιτικές, οικονομικές, αλλά πάνω απ' όλα οι κοινωνικές αναταράξεις που προκαλεί η ανείπωτη τραγωδία της 11ης Ιουλίου, διαπερνούν τη βάση του ΑΚΕΛ και φθάνουν μέχρι και την ηγεσία του.

«Ποτέ δεν περίμενα ότι θα φθάναμε στο σημείο να απολογώμαστε ότι δεν βάψαμε τα χέρια μας με αίμα» ήταν η απάντηση κορυφαίου στελέχους του ΑΚΕΛ σε συνομιλία στον περίβολο εκκλησίας λίγο πριν από την κηδεία ενός εκ των θυμάτων της τραγωδίας. «Δεν είναι μια κρίση που έχουμε να διαχειριστούμε, είναι μια καταστροφή σε όλα τα επίπεδα» συνέχισε.

Η διαβάθμιση των επιπτώσεων που θα έχει στο ΑΚΕΛ αυτή η δραματική κατάσταση διαφέρει από στέλεχος σε στέλεχος, αλλά δεν έχει καμιά σημασία, τουλάχιστον σ' αυτό το χρονικό σημείο. Εκείνο με το οποίο όλοι συμφωνούν είναι ότι το κεφάλαιο προεδρία Χριστόφια που ξεκίνησε με τις καλύτερες προοπτικές, κλείνει και μάλιστα με τον δραματικότερο τρόπο. Από εδώ και πέρα αυτό που απομένει είναι να καταβληθεί προσπάθεια ώστε στο υπόλοιπο της θητείας να διασωθεί ό,τι διασώζεται. Η άσκηση κατάστασης στην οικονομία και το άκρως αρνητικό κλίμα στο εσωτερικό, δημιούργησαν ένα εκρηκτικό μείγμα που πυροδοτήθηκε σε πολιτικό και σε κοινωνικό επίπεδο τις αυγινές ώρες της περασμένης Δευτέρας, οδηγώντας

από την κρίση η οποία έχει επιβαρυνθεί εξαιτίας της πρόσφατης τραγωδίας. Στην κατακλείδα της δήλωσης του προέδρου του ΔΗΚΟ, ο κ. Καρογιάν επιστρέφει την μπάλα στον Πρόεδρο Χριστόφια, λέγοντας ότι «περιμένουμε και αναλόγως θα κρίνουμε και θα αποφασίσουμε». Ήταν η κατακλείδα αυτή που ανησυχίασε πολύ το Προεδρικό, καθώς η «διάβασαν» ως προετοιμασία αποχώρησης του ΔΗΚΟ από την κυβέρνηση και θορυβημένοι ζήτησαν διευκρινίσεις.

Μελέτη και σχεδιασμός
«Η εβδομάδα αυτή θα είναι ενδεικτική ως προς τις προθέσεις του Προέδρου», είπε στην «Κ» ο ίδιος συνεργάτης του Μάρκου Καρογιάν. Αύριο, συ-

γκυριακά, θα γίνει η σύσκεψη αρχηγών για την οικονομία, καθώς και Εθνικό Συμβούλιο για το Κυπριακό, και υπό τις νέες, πιο κρίσιμες συνθήκες που δημιουργήσε η τραγωδία, όχι μόνο ο Καρογιάν αλλά και οι άλλοι πολιτικοί αρχηγοί αναμένεται να θα συζητήσουν τις προθέσεις Χριστόφια. Στο ΔΗΚΟ, τις τελευταίες μέρες της εβδομάδας που πέρασε, ο κ. Καρογιάν με τους στενούς συνεργάτες του προέβλεπε σε αναλυτική μελέτη και εξέλιξη του σχεδιασμού. «Καταλάξαμε στην προπαρασκευή κάποιων βημάτων και κινήσεων για να δούμε αν εξασφαλίζονται ή όχι τα κίνητρα και οι προϋποθέσεις παραμονής στην κυβέρνηση με ένα στρατηγικό βάθος», είπε χαρακτηριστικά πηγή του κόμματος.

«Εκ των ως ουκ άνευ θεωρούν στο ΑΚΕΛ την ανάληψη πρωτοβουλιών από μέρος του Προέδρου της Δημοκρατίας για την αντιμετώπιση των σοβαρών προβλημάτων με πρωτίστο εκείνο της οικονομίας, που δυναμιτίζει το ήδη τεταμένο κλίμα. Τα νέα δεδομένα που προκλήσει η ανείπωτη καταστροφή της Δευτέρας, επιβάλλουν κινήσεις ενόπτης για διαμόρφωση των προϋποθέσεων ώστε αφενός να πέσουν οι τόνι και αφετέρου να προκύψουν κοινοβουλευτικά πλειοψηφία για προώθηση πολιτικών αποφάσεων. Μέσα σ' αυτό το πλαίσιο το ΑΚΕΛ εντάσσει και τις κινήσεις που θα πρέπει να γίνουν προς το συνεργαζόμενο ΔΗΚΟ ενδεχομένως στο πλαίσιο του ανασχηματισμού, ο οποίος υπό τις συνθήκες φαντάζει πλέον κάτι περισσότερο από απαραίτητος και μάλιστα θα πρέπει να είναι σαρωτικός.»

«Εκ των ως ουκ άνευ θεωρούν στο ΑΚΕΛ την ανάληψη πρωτοβουλιών από μέρος του Προέδρου της Δημοκρατίας για την αντιμετώπιση των σοβαρών προβλημάτων με πρωτίστο εκείνο της οικονομίας, που δυναμιτίζει το ήδη τεταμένο κλίμα. Τα νέα δεδομένα που προκλήσει η ανείπωτη καταστροφή της Δευτέρας, επιβάλλουν κινήσεις ενόπτης για διαμόρφωση των προϋποθέσεων ώστε αφενός να πέσουν οι τόνι και αφετέρου να προκύψουν κοινοβουλευτικά πλειοψηφία για προώθηση πολιτικών αποφάσεων. Μέσα σ' αυτό το πλαίσιο το ΑΚΕΛ εντάσσει και τις κινήσεις που θα πρέπει να γίνουν προς το συνεργαζόμενο ΔΗΚΟ ενδεχομένως στο πλαίσιο του ανασχηματισμού, ο οποίος υπό τις συνθήκες φαντάζει πλέον κάτι περισσότερο από απαραίτητος και μάλιστα θα πρέπει να είναι σαρωτικός.»

Δραστητικές λύσεις

«Εκ των ως ουκ άνευ θεωρούν στο ΑΚΕΛ την ανάληψη πρωτοβουλιών από μέρος του Προέδρου της Δημοκρατίας για την αντιμετώπιση των σοβαρών προβλημάτων με πρωτίστο εκείνο της οικονομίας, που δυναμιτίζει το ήδη τεταμένο κλίμα. Τα νέα δεδομένα που προκλήσει η ανείπωτη καταστροφή της Δευτέρας, επιβάλλουν κινήσεις ενόπτης για διαμόρφωση των προϋποθέσεων ώστε αφενός να πέσουν οι τόνι και αφετέρου να προκύψουν κοινοβουλευτικά πλειοψηφία για προώθηση πολιτικών αποφάσεων. Μέσα σ' αυτό το πλαίσιο το ΑΚΕΛ εντάσσει και τις κινήσεις που θα πρέπει να γίνουν προς το συνεργαζόμενο ΔΗΚΟ ενδεχομένως στο πλαίσιο του ανασχηματισμού, ο οποίος υπό τις συνθήκες φαντάζει πλέον κάτι περισσότερο από απαραίτητος και μάλιστα θα πρέπει να είναι σαρωτικός.»

Ανασχηματισμός λίαν συντόμως

Πληροφορίες από τον περιγύρο του Προεδρικού θέλουν τον Πρόεδρο Χριστόφια να προβαίνει σε «ένα δυνατό ανασχηματισμό» πολύ σύντομα. Οι ίδιες πληροφορίες δεν απέκλειαν το ενδεχόμενο ο ανασχηματισμός να γίνει μετά τις 20 Ιουλίου. Ως γνωστό το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε το διορισμό του Υπουργού Γεωργίας, Δημόσιας Υγείας και Απογοήτευσης του υπουργού Άμυνας. Τούτο, όπως λέχθηκε στην «Κ», πρόκειται για μια προσωρινή λύση μέχρι τον ανασχηματισμό. Πάντως είναι γεγονός, πως στο προεδρικό επιτελείο εκτιμάται ότι ένας ριζικός ανασχηματισμός θεωρείται επιβεβλημένος. Πρώτες σκέψεις, θέλουν το πλαίσιο του ανασχηματισμού να κινείται σε δύο άξονες, με εσωτερικές αλλά και μετακινήσεις, αλλά και με διορισμό καινοτέρων προσώπων. Στα πλάνα για ανασχηματισμό μπαίνει και ο Μάρκος Κυπριανού αλλά και ο υπουργός Οικονομικών, καθώς και ο υπουργός Δικαιοσύνης. Παράλληλα γίνονται σκέψεις για πλήρη αλλαγή του κυβερνητικού σχήματος με υπουργικό αποτελούμενο από προσωπικότητες προερχόμενες από όλες σχεδόν τις πολιτικές δυνάμεις, αλλά και από άτομα ευρείας αποδοχής. Τούτο θα προϋποθέτει ωστόσο τη διαβούλευση του προέδρου Χριστόφια με τις ηγεσίες των κομμάτων της αντιπολίτευσης.

Η εμπλοκή του κ. Μάρκου Κυπριανού στον χειρισμό της υπόθεσης των πυρομαχικών που καταστρόφη, φαντάζει ότι θα του στερήσει το Υπουργείο Εξωτερικών.

Εκτός υπουργικού Συμβουλίου θα τεθεί ο κ. Χαρίλαος Σταυράκης σε περίπτωση που ο Πρόεδρος επικιρίσει βελτίωση του οικονομικού κλίματος

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΣΑΓΓΑΡΗΣ

Ο Καρογιάν επιμένει σε κυβέρνηση ευρείας αποδοχής

Απαιτεί από τον πρόεδρο να επιλέξει προσωπικότητες που να εμπνέουν εμπιστοσύνη στην κοινωνία και την αγορά

Του ΑΝΔΡΕΑ ΠΑΡΑΣΚΟΥ

Στο προεδρικό διάγγελμα του μεσημεριού της περασμένης Πέμπτης, που από τη μεγάλη πλειοψηφία των πολιτών κρίθηκε -για να πούμε το ελάχιστο- ανεπαρκές, ο Μάριος Καρογιάν ανέτρεξε στο ίδιο απόγευμα με δικό του διάγγελμα. Σε αυτό επικρίνεται το περιεχόμενο του διαγγέλματος Χριστόφια, επειδή «υπολείπεται και των περιστάσεων και των απαιτήσεων του κυπριακού λαού», και υποδεικνύεται στον κ. Χριστόφια ότι «στον λαό αυτό οφείλεται τουλάχιστον η συγνώμη της κυβέρνησης και της ηγεσίας της για την τραγωδία της περασμένης Δευτέρας».

Αρκετά γλαφυρή ήταν η παρατήρηση συνεργάτη του προέδρου του

ΔΗΚΟ: «Στο Προεδρικό έχουν απορριχθεί εντελώς. Ενώ τρέφουν μια φιλική στάση προς την κυβέρνηση, ο Πρόεδρος βγήκε κι έκανε διάγγελμα χωρίς καν να κάνει ένα τηλεφώνημα στον Καρογιάν». Αυτό ίσως εξηγεί πλήρως το «αντιδιάγγελμα» Καρογιάν, διά του οποίου, όπως είπε άλλος συνεργάτης του προέδρου του ΔΗΚΟ στην «Κ», πιέζει με τον Χριστόφια, ταυτόχρονα όμως του έδιδε και έξοδο διαφυγής με πρωτοβουλίες αντίστοιχες με τις προσδοκίες που μπορεί να έχει η κοινή γνώμη από τις επιβαλλόμενες συνθήκες: «Στη δήλωση Καρογιάν λέγαμε ότι περιμένουμε από τον Πρόεδρο να κινήσει γρήγορα και αποφασιστικά. Να αναλάβει πρωτοβουλίες και να πάρει αποφάσεις που θα ανταποκρίνονται στο κοινό αίσθημα, θα δικαιώσουν τους

νεκρούς μας, θα εξασφαλίζουν την πολιτική σταθερότητα. Ζήτησαμε αποφάσεις που να ανασυγκροτούν το κράτος, να αλλάζουν τον τρόπο διακυβέρνησης και να θωρακίζουν την οικονομία». Στη δήλωσή του, ο κ. Καρογιάν αναφέρεται εμμέσως και στον ανασχηματισμό, απαιτώντας «διακυβέρνηση που θα στήριζεται στη μεγαλύτερη δυνατή εθνική συνεννόηση». Πιο συγκεκριμένα, το ΔΗΚΟ, σύμφωνα με την ίδια πηγή, θέλει προσωπικότητες ευρύτερης αποδοχής, που να εμπνέουν εμπιστοσύνη με τις γνώσεις, τις εμπειρίες τους και τις σχέσεις τους με την κοινωνία και την αγορά. Στόχος, κατά τον ίδιο, είναι να δοθεί η αίσθηση μιας επανεκκίνησης και μιας κινητοποιήσης όλων των δυνάμεων που πρέπει να στρατευθούν για την έ-

ξοδο από την κρίση η οποία έχει επιβαρυνθεί εξαιτίας της πρόσφατης τραγωδίας.

Στην κατακλείδα της δήλωσης του προέδρου του ΔΗΚΟ, ο κ. Καρογιάν επιστρέφει την μπάλα στον Πρόεδρο Χριστόφια, λέγοντας ότι «περιμένουμε και αναλόγως θα κρίνουμε και θα αποφασίσουμε». Ήταν η κατακλείδα αυτή που ανησυχίασε πολύ το Προεδρικό, καθώς η «διάβασαν» ως προετοιμασία αποχώρησης του ΔΗΚΟ από την κυβέρνηση και θορυβημένοι ζήτησαν διευκρινίσεις.

Μελέτη και σχεδιασμός

«Η εβδομάδα αυτή θα είναι ενδεικτική ως προς τις προθέσεις του Προέδρου», είπε στην «Κ» ο ίδιος συνεργάτης του Μάρκου Καρογιάν. Αύριο, συ-

γκυριακά, θα γίνει η σύσκεψη αρχηγών για την οικονομία, καθώς και Εθνικό Συμβούλιο για το Κυπριακό, και υπό τις νέες, πιο κρίσιμες συνθήκες που δημιουργήσε η τραγωδία, όχι μόνο ο Καρογιάν αλλά και οι άλλοι πολιτικοί αρχηγοί αναμένεται να θα συζητήσουν τις προθέσεις Χριστόφια. Στο ΔΗΚΟ, τις τελευταίες μέρες της εβδομάδας που πέρασε, ο κ. Καρογιάν με τους στενούς συνεργάτες του προέβλεπε σε αναλυτική μελέτη και εξέλιξη του σχεδιασμού. «Καταλάξαμε στην προπαρασκευή κάποιων βημάτων και κινήσεων για να δούμε αν εξασφαλίζονται ή όχι τα κίνητρα και οι προϋποθέσεις παραμονής στην κυβέρνηση με ένα στρατηγικό βάθος», είπε χαρακτηριστικά πηγή του κόμματος.

«Εκ των ως ουκ άνευ θεωρούν στο ΑΚΕΛ την ανάληψη πρωτοβουλιών από μέρος του Προέδρου της Δημοκρατίας για την αντιμετώπιση των σοβαρών προβλημάτων με πρωτίστο εκείνο της οικονομίας, που δυναμιτίζει το ήδη τεταμένο κλίμα. Τα νέα δεδομένα που προκλήσει η ανείπωτη καταστροφή της Δευτέρας, επιβάλλουν κινήσεις ενόπτης για διαμόρφωση των προϋποθέσεων ώστε αφενός να πέσουν οι τόνι και αφετέρου να προκύψουν κοινοβουλευτικά πλειοψηφία για προώθηση πολιτικών αποφάσεων. Μέσα σ' αυτό το πλαίσιο το ΑΚΕΛ εντάσσει και τις κινήσεις που θα πρέπει να γίνουν προς το συνεργαζόμενο ΔΗΚΟ ενδεχομένως στο πλαίσιο του ανασχηματισμού, ο οποίος υπό τις συνθήκες φαντάζει πλέον κάτι περισσότερο από απαραίτητος και μάλιστα θα πρέπει να είναι σαρωτικός.»

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Κίνδυνος black out σε ολόκληρη τη χώρα

Ελπίδα μας οι αντοχές των γεννητριών του ηλεκτροπαραγωγού σταθμού Μονής οι οποίες τα επόμενα χρόνια προορίζονταν για παλιοσίδηρα

Της ΜΙΡΑΝΤΑΣ ΛΥΣΑΝΔΡΟΥ

Με την ψυχρή στο στόμα εργάζονται οι λειτουργοί στο Κέντρο Διαχείρισης Συστήματος Μεταφοράς (ΔΣΜ) το οποίο στεγάζεται στον 9ο όροφο των γραφείων της ΑΗΚ στο κέντρο της Λευκωσίας. Η ομάδα των εργαζομένων είναι επιφορτισμένη με την κατανομή του εναπομείναντος φορτίου των 700 περίπου μεγαβάτ, τα οποία παράγονται από τους σταθμούς Μονής και Δεκέλειας. Η ζήτηση στις ώρες αιχμής σε συνθήκες καύσιμα θα ξεπερνούσε φυσολογικά τα 1100 μεγαβάτ. Το έλλειμμα των 400 μεγαβάτ καλύπτεται μόνο με περικοπές. Εκ περιτροπής, δύο φορές την ημέρα και για ένα δίω-

ρο, αρκετές περιοχές της Κύπρου, όχι όλες καθώς τα παράλια θέρετρα έχουν εξαιρεθεί για να μην στερηθεί ο τουρίστας το ρεύμα, βυθίζονται στο «σκοτάδι». Η εντολή για να κλείσουν οι διακόπτες παροχής του ρεύματος δίνεται από το Κέντρο ΔΣΜ.

Ο διευθυντής του ΔΣΜ, Χρίστος Χριστοδουλίδης, βρέθηκε στο Κέντρο από την πρώτη στιγμή της κρίσης, όταν η παραγωγή λόγω της καταστροφής στο Βασιλικό είχε πέσει στα 136 μεγαβάτ. Όπως δείχνουν και τα σχεδιαγράμματα χρειάστηκαν αρκετές ώρες μετά τη φωνική έκκληση για να τεθούν σε πλήρη λειτουργία οι μονάδες παραγωγής ρεύματος της Μονής και της Δεκέλειας. Ο κ. Χριστοδουλίδης περιγράφει στην

Αντώνης Πασχαλίδης: «Τρέμει η ψυχή μου». Επικίνδυνη και η κατάσταση στη Δεκέλεια

«Κ» την αγωνία των εργαζομένων στο Κέντρο, η οποία έγκειται κυρίως, όπως επιβεβαιώνει κι ο Υπουργός Εμπορίου, στην έγνοια ότι τα πεπαλαιωμένα μηχανήματα της Μονής δεν θα αντέξουν άλλη πίεση. «Προσπαθούμε να κρατήσουμε την Κύπρο να μην σβήσει», ήταν επί λέξει τα λόγια του κ. Χριστοδουλίδη.

Όλοι το γνωρίζουν ότι η Μονή είναι παρολισμένη. «Υπάρχουν μονάδες, οι οποίες θα έ-

λώνονταν και θα πωλούνταν για παλιοσίδηρα», μας είπε στέλεχος της ΑΗΚ. Κάποιες άλλες θα έμπαιναν στο υπό ιδρυση μουσείο και θα αντικαθίσταντο με μικρές καινούργιες μονάδες φυσικού αερίου στο πλαίσιο της εφθερθείας. Από την άλλη και οι ηλεκτρογεννητήρες της Δεκέλειας, οι οποίες είναι επίσης πεπαλαιωμένες, παθαίνουν συνεχώς βλάβες και τίθενται προσωρινά εκτός συστήματος.

Ο Αντώνης Πασχαλίδης ήταν αυτές τις μέρες επισκέφθηκε αρκετές φορές το Κέντρο Ελέγχου: «Ξέρεις πόσο τρέμει η ψυχή μου; Χρησιμοποιούμε τη Μονή και τη Δεκέλεια, όπου οι μισές μονάδες είναι πεπαλαιωμένες. Πάω εκεί στο Κέντρο Ελέγχου και βλέπω το κόκκινο που εμφα-

νίζεται την ώρα που η ζήτηση αγγίζει τα όρια της παραγωγής και λέω Παναγία μου τώρα»...

Στο μεταξύ, πληροφορίες μας από το ΔΣΜ αναφέρουν ότι αξιωματούχοι του κράτους ασκούν πιέσεις παίρνοντας τηλεφώνα στο Κέντρο Διαχείρισης και ζητώντας να μην αποκόπτονται περιοχές στις οποίες προφανώς, είτε κατοικούν οι ίδιοι, είτε δικοί τους άνθρωποι. Όπως μας ανέφεραν πηγές στο ΔΣΜ, 200 μεγαβάτ από τα 700 μεγαβάτ, τροφοδοτούν επί 24ώρου βάσεως περιοχές για τις οποίες υπήρξαν «παρεμβάσεις» την ίδια ώρα που όχι μόνο καλούνται οι πολίτες να κάνουν εξοικονόμηση, αλλά τους κόβουν και το ρεύμα τέσσερις και πλέον ώρες ημερησίως.

Μακρύς ο δρόμος μέχρι την επάρκεια

Δεν υπάρχει σαφής εικόνα ούτε και συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα που να απαντούν στο βασανιστικό ερώτημα των Κυπρίων πότε θα καλυφθεί, έστω και με τα προσωρινά μέτρα που προωθούνται, το έλλειμμα στο ενεργειακό ισοζύγιο. Αυτό που πρέπει όλοι να συνειδητοποιήσουμε, μας ανέφερε στέλεχος του Γραφείου Προγραμματισμού, το οποίο θα ασχοληθεί με τον συντονισμό των ενεργειών για αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης, είναι πως δεν θα ξεφύγουμε εύκολα από αυτήν την τρομακτική συμφωρία που μας βρήκε. Ο ίδιος πιστεύει ότι οι πολίτες πρέπει να το συνειδητοποιήσουν και να μην περιμένουν ότι θα σταματήσουν οι διακοπές ρεύματος από τη μία ημέρα στην άλλη. Την ίδια άποψη εκφράζει και ο πρόεδρος της ΠΑΕΚ, Γιώργος Σιαμιάς: «Διακοπές προβλέπεται ότι θα υπάρχουν για αρκετό καιρό ακόμα, αλλά αν έχουμε θετικό αποτέλεσμα οι δύο πρώτες ενέργειες που προωθούμε, η διοκτέυση ρεύματος από τα Κατεχόμενα και η εισαγωγή γεννητριών από την Ελλάδα, θα περιοριστούν αρκετά». Οι τοποθετήσεις αυτές δι-

Άγνωστο πότε θα σταματήσουν οι διακοπές ρεύματος

νουν την πραγματική διάσταση των δεδομένων, που απορρέει κι από το αποτέλεσμα των μέχρι στιγμής προσπαθειών για κάλυψη του ελλείμματος των 400 μεγαβάτ. Έλλειμμα το οποίο πρέπει να ελπίζουμε να μη διευρυνθεί από τυχόν ανεπανόρθωτες ζημιές στη Μονή και τη Δεκέλεια.

Οι μέχρι στιγμής ενέργειες της ΠΑΕΚ, της ΑΗΚ, του ΚΕΒΕ και του υπουργείου Εμπορίου, για περιορισμό του ελλείμματος εστιάζονται στις εξής προπτάσεις:

• **Διοκτέυση** ηλεκτρικής ενέργειας 70 μεγαβάτ σε ώρες αιχμής από ιδιωτικές εταιρείες παραγωγής ενέργειας που ανήκουν σε Τουρκοκύπριους και εδρεύουν στα κατεχόμενα. Σύμφωνα με τις ενδείξεις θα υπάρξει θετικά κατάληξη. Σε μια τέτοια περίπτωση η συμφωνία θα μπορεί να υλοποιηθεί αμέσως, μειώνοντας το έλλειμμα στα 340 μεγαβάτ. Οι ίδιες μονάδες θα δίνουν το βράδυ 110 Μεγαβάτ, δίνοντας το δικαίωμα στις μονάδες της ΑΗΚ να «ανασάνουν».

• **Εγκατάσταση** στο Βασιλικό, περιοχή που άρχισε ήδη να καθαρίζεται, κινητών γεννητριών 70 Μεγαβάτ σε πρώτο στάδιο, οι οποίες παραχωρούνται από τη ΔΕΗ στην Ελλάδα. Φαίνεται ότι είναι συμβατές, αλλά αυτό θα διαφανεί όταν επικειρηθεί η διασύνδεσή τους με το δίκτυο μεταφοράς της ΑΗΚ. Εάν είναι συμβατές θα αρχίσουν να παράγουν ρεύμα προς το τέλος Ιουλίου.

• **Οι μικρές** κινητές γεννητρίες ισχύος 5 Μεγαβάτ που ήρθαν από το Ισραήλ διοικητήθηκαν σε βιομηχανίες και λειτουργούν αυτόνομα προσφέροντας μια σχετική αποσυμφόρηση στο σύστημα. Αναμένεται κι άλλη βοήθεια από το Ισραήλ.

• **Η ΑΗΚ** έχει βγει σε προσφορές ζητώντας την υποβολή προτάσεων για προμήθεια, εγκατάσταση, λειτουργία και συντήρηση προσωρινών μονάδων παραγωγής. Η προθεσμία λήγει τη Δευτέρα και θα αρχίσει η αξιολόγηση.

«Προσπαθούμε να κρατήσουμε την Κύπρο να μη σβήσει», δηλώνει με δραματικό τόνο στην «Κ» ο διευθυντής Διαχείρισης Συστήματος Μεταφοράς της ΑΗΚ, Χρίστος Χριστοδουλίδης.

Λογαριασμοί για... ηλεκτροσόκ

Αναπάντητο το ερώτημα ως προς το ποιος θα απορροφήσει το κόστος

Βαθιά το κέρι στην τσέπη θα κληθεί αργά ή γρήγορα να βάλει ο Κύπριος καταναλωτής ώστε να αποπληρωθούν οι άμεσες κι έμμεσες ζημιές στην οικονομία από τις καταστροφές που έπειρε η ανευσυντότητα εκείνων που αποφάσισαν να τοποθετήσουν στο ύπαιθρο τα επικίνδυνα κρηκτικά. Το μεγαλύτερο μέρος αυτές τις ζημιές αφορά στον τομέα της ενέργειας και είναι αναμενόμενο ότι οι απώλειες θα μετακλυθούν κάποια στιγμή στους λογαριασμούς του ρεύματος. Μόνο το Βασιλικό για να ξανακτιστεί θα απαιτηθούν τουλάχιστον 1,2 δισ. ευρώ, εκ των οποίων κάποιο ποσοστό θα καλυφθεί από τις ασφαλείες ίσως και από το Ταμείο Αλληλεγγύης της Ε.Ε.

Το πλέον όμως χειροπιαστό δεδομένο αυτή τη στιγμή, παραδεχτό τόσο από την ΠΑΕΚ όσο και από την ΑΗΚ, είναι πως η προσωρινή λύση η οποία αναζητείται, δηλαδή η παραγωγή ρεύματος από κινητές μονάδες για την κάλυψη 400 μεγαβάτ, είναι πανάκριβη. Ακριβαίνει επίσης το κόστος μεταφοράς του ηλεκτρισμού. Στην ΑΗΚ ήδη συζητείται η αύξηση της τιμής στο κόστος παραγωγής και τίθεται το ερώτημα ποιός θα το καλύψει. Εξ όσον είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε, όταν αναφέρθηκε ανεπίσημα σε συνάντηση παραγόντων της ΑΗΚ μαζί με τον Γιώργο Σιαμιά, Πρόεδρο της ΠΑΕΚ, ο οποίος έχει την ευθύνη για την τροποποίηση των διαιτησιών στον ηλεκτρισμό, ο τελευταίος ήταν σαφής ότι αυτή τη στιγμή δεν υπάρχει μία στο εκατομμύριο να επιβληθούν αυξήσεις στους λογαριασμούς.

Ο ίδιος ο κ. Σιαμιάς, σε δηλώσεις του στην «Κ» διαβεβαίωσε ότι «πρώτα θα λύσουμε το έλλειμμα και μετά θα δούμε τις τιμές. Είναι γνωστό», πρόσθεσε, «ότι αυξάνεται το κόστος, αλλά πρέπει να είμαστε ψύχραιμοι και να βρούμε τρόπο να το χειριστούμε. Δεν μπορούμε τώρα να αλλάξουμε τις ρήτρες».

Όστε ο κ. Σιαμιάς ούτε η ΑΗΚ ήταν σε θέση να μας πουν πόσο θα αυξηθεί το κόστος της παραγωγής. «Θα

ήταν πολύ παρακινδυνευμένο κάτι τέτοιο», σημείωσε ο Πρόεδρος της ΠΑΕΚ, προσθέτοντας ότι σίγουρα δεν είναι τόσο αποδοτικές όσο οι μονάδες στο Βασιλικό που κάθκταν. Αύξηση στο κόστος προκύπτει και από τη συνεχή λειτουργία της Δεκέλειας και της Μονής, η απόδοση των οποίων επίσης είναι μικρή.

Ένα από τα θέματα που είχαν συζητηθεί στη σύσκεψη της Τετάρτης στο Γραφείο Προγραμματισμού, το οποίο ανέλαβε συντονιστικό ρόλο στην καταγραφή των ζημιών, ήταν η επικριότητα της ΑΗΚ από το κρά-

Ανεβαίνει το κόστος ηλεκτροπαραγωγής από τη χρήση κινητών μονάδων

τος, εάν το εγκρίνει η Ε.Ε. Έτσι δικαιολογείται και η παρουσία εκεί του Εφόρου Κρατικών Ενισχύσεων. Ο πρόεδρος, ωστόσο, της ΑΗΚ στη συνέντευξή του δεν ήταν σε θέση να μας πει, ποιος θα απορροφήσει τη διαφορά: Η ΑΗΚ ή το κράτος; Θα μπει εν ολίγοις στους λογαριασμούς του ηλεκτρικού ή στον κρατικό προϋπολογισμό; Μέχρι αυτήν την ώρα μένει αναπάντητο το ερώτημα ποιος θα απορροφήσει το αυξημένο κόστος παραγωγής ηλεκτρισμού. Το μόνο σίγουρο είναι πως στο τέλος αυτές τις διμηνίας και μέχρι να κατασταλάξουν οι αρμόδιοι ποιες προσωρινές λύσεις θα προσφέρουν την επάρκεια ρεύματος, η διατίμηση θα παραμείνει η ίδια. Η ακριβότερη της Ευρώπης!

Ήδη είμαστε ακριβότεροι

Οι Κύπριοι καταναλωτές πληρώνουν πάνω από 3 σεντ ανά κιλοβατόρα σε σύγκριση με τον μέσο Ευρωπαϊκό. Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία, οι Κύπριοι πληρώνουν το ακριβότερο ρεύμα ανά μέτρο στους άλλους πολίτες της Ε.Ε. και συγκεκριμένα στην τιμή των 16 σεντ σχεδόν ανά κιλοβατόρα, ενώ ο μέσος όρος της Ε.Ε. είναι λίγο πάνω από τα 12 σεντ ανά κιλοβατόρα.

Πόρισμα σε τρεις μήνες για ευθύνες υπόσχεται ο ανακριτής

Τα **ονόματα** δύο εμπειρογνομίων επί εκρηκτικών και άλλων συναφών θεμάτων που θα συνδράμουν το έργο της ανακριτικής ερευνητικής επιτροπής που συσταθεί από το υπουργείο για τη διερεύνηση της τραγωδίας αναμένεται να ξεκαθαρίσουν αύριο Δευτέρα. Ο ανακριτής Πόλυς Πολυβίου θα συναντηθεί με τον Γενικό Εισαγγελέα, κ. Πέτρο Κληρίδη, με τον οποίο θα ανταλλάξει απόψεις σχετικά με τους δικηγόρους που θα μπορούσαν να τον σπηρεύουν στο έργο του.

Την Παρασκευή παρέλαβε από τον Γενικό Εισαγγελέα πολλά, έγγραφα που είχε στο γραφείο του, ενώ τη Δευτέρα θα του αποσταλεί όλο το υλικό που έχει συλλέξει η Αστυνομία. Επίσης, τη Δευτέρα έχει καλέσει στο γραφείο του

τους Γενικούς Διευθυντές των Υπουργείων Άμυνας και Εξωτερικών για να του παραδώσουν αριθμημένα και τακτοποιημένα όλα τα έγγραφα που έχουν στην κατοχή τους. «Δεν έχω λόγο να πιστεύω ότι έχει καταστραφεί οτιδήποτε», σημείωσε. Γενικός Εισαγγελέας και Πόλυς Πολυβίου έχουν επίσης συμφωνήσει για μεταξύ τους ανταλλαγή εγγράφων ώστε οι διαδικασίες να συντημθούν, όπως ανέφερε. Στο πλαίσιο της συλλογής εγγράφων ο κ. Πολυβίου, έχει επίσης τη δυνατότητα να εκδίδει εντάλματα έρευνας.

Σύμφωνα με τους όρους εντολής του Υπουργικού, ο νομικός Πόλυς Πολυβίου, ως ανεξάρτητη ανακριτική επιτροπή, πέραν των δύο εμπειρογνομίων επί εκρηκτικών και άλλων συναφών θεμάτων, έχει επίσης το δικαίωμα να διο-

Τα πρώτα έγγραφα από τα Υπουργεία Άμυνας και Εξωτερικών θα επιδοθούν αύριο στον ανακριτή.

ρίσει πρόσωπα που ο ίδιος θεωρεί σκότμο για να τον βοηθήσουν στο έργο της διερεύνησης. Η Επιτροπή είναι νομομειής υπό την έννοια ότι οι τελικές αποφάσεις θα ληφθούν από τον ίδιο. Όπως εγγένησε, το έργο της διερεύνησης των γεγονότων και της σύνταξης του σχετικού πόρισματος, περιλαμβάνει τρία στάδια: 1. Συλλογή και μελέτη όλων των σχετικών εγγράφων. 2. Δημόσιες ακροάσεις (θα κληθούν οποιοδήποτε εμπλεκόμενοι να δώσουν μαρτυρία) και 3. Συγγραφή του πορίσματος, το οποίο, σύμφωνα με τον κ. Πολυβίου, αναμένεται να ολοκληρωθεί το αργότερο περί τα τέλη Οκτωβρίου, και το νωρίτερο περί τα τέλη Σεπτεμβρίου. «Πρέπει να αρχίσει η επώλυση των πτηγών μαζί με ένα πόρισμα έντιμο, ουστό, ό-

χι λαϊκίστικο, ακριβόδικαιο» είπε και ξεκαθάρισε ότι το πόρισμα θα υποβληθεί στο Υπουργείο και θα δοθεί στη δημοσιότητα.

«Πρόκειται για μια δύσκολη, πολύπλοκη και με πολλές παγίδες διαδικασία», είπε και τόνισε ότι «προβόλως υπάρχουν εξαιρετικά σοβαρές ευθύνες και στόχος είναι η διαπίστωση και η απόδοσή τους». Ανέφερε ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας του κατέστησε σαφές πως ουδείς τίθεται εκτός της εμβέλειας της έρευνας. «Όλα τα μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου, όλοι οι κρατικοί αξιωματούχοι, και ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, μαζί με τα μέλη του Γραφείου του, υπόκεινται σε έρευνα, κατέληξε ο κ. Πολυβίου.

ΔΕΥΤΗΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Έκθεση τεχνοκρατών την οποία επικαλέστηκε ο κ. Θράσου αναφέρει ότι οι δεξαμενές καυσίμων οι οποίες ήταν γεμάτες την ώρα της καταστροφής δεν είναι επικίνδυνες. Ήδη ποσότητα καυσίμων από το Βασιλικό μεταφέρεται στο σταθμό παραγωγής της Μονής για τις ανάγκες των αεροσφαιρίων.

Μερική ανοικοδόμηση του Βασιλικού σε ένα χρόνο υπολογίζει η ΑΗΚ

Χάρης Θράσου: Πρώτη προτεραιότητα η κάλυψη του ενεργειακού ισοζυγίου με κινητές μονάδες παραγωγής ρεύματος

Της ΜΙΡΑΝΤΑΣ ΛΥΣΑΝΔΡΟΥ

Η πρώτη προτεραιότητα όλων των αρμοδίων υπηρεσιών είναι η κάλυψη του ελλείμματος του ενεργειακού ισοζυγίου το μέγεθος του οποίου ανγγίζει τα 400 Μεγαβάτ και καθιστά την οικονομία ανάπηρη. Παράλληλα η ΑΗΚ, σύμφωνα και με τα όσα ανέφερε ο πρόεδρος του Δ.Σ. του ημικρατικού οργανισμού σε συνέντευξη του στην «Κ», αυτή τη βδομάδα ξεκινά και η κοστολόγηση του μεγέθους της καταστροφής με στόχο να αρχίσει άμεσα να ξανακτίζεται το Βασιλικό. Με ποια χρήματα; Αυτά της αποζημιώσης της ασφάλειας και της βοήθειας της Ε.Ε., τα οποία δεν μπορούν ούτε κατά προσέγγιση να αγγίζουν τα 1,2 δισεκατομμύρια, ποσό που σύμφωνα με τον Χάρη Θράσου απαιτείται για να επανέλθει το ενεργειακό ισοζύγιο στο σημείο προς την καταστροφής. Η ανοικοδόμηση του Βασιλικού επιείγει και για άλλον ένα λόγο. Η προσωρινή λύση των κινητών μονάδων και των ιδιωτικών γεννητριών θα αυξήσει το κόστος ανά κιλοβατώρα, συνεπώς θα επηρεάσει την τσέπη των καταναλωτών και την ανταγωνιστικότητα της κυ-

Ρωτήσαμε τον Χάρη Θράσου εάν είναι εις γνώση της ΑΗΚ η ύπαρξη της ωρολογιακής βόμβας δίπλα από το σημαντικότερο ενεργειακό κέντρο της Κύπρου. «Ξέραμε ότι υπήρχαν τα εμπροπεματοκιβώτια, δεν γνωρίζαμε όμως ότι επρόκειτο για ωρολογιακή βόμβα», μας είπε.

Αίτημα εξαιρέσεως για τους ρύπους

-Είναι ακριβές λύσεις και οι κινητές μονάδες, αλλά και η παραγωγή στη Μονή και τη Δεκέλεια. Πώς διαμορφώνεται πλέον το κόστος παραγωγής;

-Ασφαλώς ο συντελεστής απόδοσης των παλιών μονάδων είναι μειωμένος και το κόστος μεγαλύτερο. Αλλά δεν το έχουμε υπολογίσει ακόμη. Δεν μας απασχολεί ακόμη το κόστος, αλλά η επάρκεια. Το κόστος σίγουρα θα αυξηθεί ανά κιλοβατώρα. Κάποια στιγμή θα έρθουμε σε συνεννόηση με τη ΡΑΕΚ για να δούμε τι θα απορροφήσουμε εμείς από αυτές τις αυξήσεις και τι το κράτος.

-Άλλος ένας συντελεστής που αυξάνει το κόστος είναι οι ρύποι. Η Δεκέλεια, η οποία αυτή τη στιγμή δουλεύει στο φουλ είναι η δεύτερη χειρότερη μονάδα σε ρύπους στην Ευρώπη. Θα ζητήσουμε εξαίρεση από το χρηματιστήριο των ρύπων το οποίο επιβαρύνει το κόστος ανά κιλοβατώρα έως και 12 εκατ. ευρώ ετησίως;

-Ήδη το δ.σ. έδωσε οδηγίες στους τεχνολογικούς του οργανισμού να ζητήσουν εξαιρέσεις από την Ε.Ε. λόγω αυτής της κατάστασης.

Οι τελευταίες μονάδες που εγκαταστάθηκαν στο Βασιλικό, η 4η η οποία λειτουργεί το 2008 και η 5η η οποία είχε τεθεί πρόσφατα σε δοκιμαστική λειτουργία μας κόστισαν περίπου 450 εκατ. συνολικά. Μακάρι να σόθηκαν οι δύο και βλέπουμε... Αν χρειαστεί να ξαναγίνουν από την αρχή υπολογίζω ότι θα θέλουμε πέραν του 1,2 δισ. ευρώ. Πρέπει να σημειώσουμε ότι μία μονάδα δεν είναι μόνο η γεννήτρια. Συνδέεται για παράδειγμα με το δωμάτιο ελέγχου, το οποίο έχει καταστραφεί ολοσχερώς.

-Αυτή τη στιγμή υπάρχει κίνδυνος για ολικό μπλάκ άουτ λόγω ακριβώς της παλαιότητας των ηλεκτρογεννητριών στη Μονή;

-Όχι. Αν χαλάσει μία θα περιοριστεί ακόμη περισσότερο το δυναμικό μας και θα κóβεται περισσότερες ώρες το ρεύμα. Αυτό συμβαίνει και τώρα με τις βλάβες. Κτύπα ξύλο πάντως οι παλιές, παρότι που τις έχουμε εκεί 40 χρόνια, δουλεύουν καλά...

-Και τώρα τι; Ποιο θα είναι το επόμενο βήμα;

-Το πρώτο ζητούμενο είναι η κάλυψη του ελλείμματος σε αυτή τη μεταβατική περίοδο με τις κινητές μονάδες ώστε η ταλαιπωρία των πολιτών και οι επιπτώσεις στην οικονομία να περιοριστούν. Απ' εκεί και πέρα μόλις ξεκαθαρίσει η κατάσταση με τις ζημιές θα προχωρήσουμε σε ένα νέο σχεδιασμό ο οποίος θα περιλαμβάνει και την έλευση του φυσικού αερίου. Πιστεύω ακράδαντα ότι ανεξάρτητα από το κακό που έχει επηρεάσει τα σχέδια για το φυσικό αέριο δεν πρέπει να εγκαταλειφθούν. Εμείς μέχρι να έρθει το φυσικό αέριο θα είμαστε έτοιμοι με νέες μονάδες που θα λειτουργούν με το καύσιμο αυτό. Ακόμη και ενωρίτερα...

-Διλαδή;

-Με τις πιο αισιόδοξες προβλέψεις απαιτούνται δυο χρόνια για να έρθει το φυσικό αέριο, ενώ εμείς θα έχουμε έτοιμες στο σταθμό του Βασιλικού πιο νωρίς τις μονάδες. Υπολογίζουμε σε ένα χρόνο να έχουμε νέες μονάδες. Θα ζητήσουμε να γίνουν συνοπτικές διαδικασίες σε σχέση με τις διαδικασίες, πάντα φυσικά στο πλαίσιο των κανονισμών, διότι μιλάμε για πολλά εκατομμύρια. Ήδη ξεκινήσαμε τις διαβουλεύσεις για την έκρηξη μονάδα και θα ζητήσουμε την επίτευξη της κατασκευής της ώστε σε ένα χρόνο να μπορεί να λειτουργήσει. Πιστεύω ότι είναι εφικτό διότι η κατασκευή της 5ης μονάδας κατασκευάστηκε σε ενάμιση χρόνο. Θα ζητήσουμε να δουλεύουν και τρεις βάρδιες ακόμη για να γίνει όσο πιο σύντομα γίνει προσφέροντας μια ασφαλή λύση για τις ανάγκες μας.

Σε περίπτωση ολικής καταστροφής του ηλεκτροπαραγωγού σταθμού στο Βασιλικό θα απαιτηθεί 1,2 δισ. ευρώ για να κτιστεί εκ νέου

πριακής οικονομίας, η οποία ήδη βρισκόμαστε σε δύσκολη θέση.

-Την Τετάρτη οι πραγματογνώμονες των ασφαλιστικών εταιρειών ειδήσαν στο κτήριο για μια πρώτη εκτίμηση των ζημιών. Ποια είναι η τελευταία ενημέρωση που έχετε;

-Θα χρειαστεί να ξαναμπουν στον χώρο, καθώς δεν είχαν την ευχέρεια να καταγράψουν όλες τις ζημιές. Ήταν πολύ δύσκολο κι επικίνδυνο το εγχείρημα. Έγινε μια αυτοψία και θα ακολουθήσει μια πιο ενδελεχής μελέτη όταν θα καθαριστεί ο χώρος. Ήδη τα συνεργεία προχωρούν με τον καθαρισμό και οπωσδήποτε μέχρι την επόμενη βδομάδα θα έχουμε μια πιο ξεκάθαρη εικόνα για τις ζημιές.

-Εκτιμάται ότι η 4η και η 5η μονάδα ίσως να έχουν επιφανειακές ζημιές. Έτσι δεν θα χρειαστεί να ξεκινήσετε από το μηδέν. Ωστόσο, στην περίπτωση κατά την οποία η καταστροφή είναι ολική, ποιο θα είναι το κόστος ανοικοδόμησης;

Δεν υπάρχει κίνδυνος χρεοκοπίας

-Θα πάρετε κάποιες αποζημιώσεις, θα πάρετε ενδεχομένως κάποια βοήθεια από την Ε.Ε., αλλά πού θα βρεθεί 1,2 δισ.; Είχατε ήδη ένα οικονομικό πρόβλημα στην ΑΗΚ. Το Ταμείο Συντάξεων, τα δάνεια σας που ξεπερνούν τα 400 εκατ....

-Είναι υπερβολικό να λέμε ότι κινδύνευε η ΑΗΚ από το Ταμείο Συντάξεων στο οποίο καταβάλλει 10-12 εκατ. ευρώ το χρόνο (σ.σ. συνολικά το έλλειμμα στο Ταμείο το 2009 ήταν 75 εκατ. ευρώ). Έχουμε αδρανή περιουσία την οποία είμαστε έτοιμοι ναδώσουμε στα Ταμεία Συντάξεων. Δεν έχουμε ανάγκη να έχουμε οικόπεδα που δεν αξιοποιούμε. Επίσης η ΑΗΚ τα τελευταία τρία χρόνια έχει αυξήσει την απόδοσή της. Φέτος είχαμε κέρδη 100 εκατ. ευρώ. Ευτυχώς πεί-

σμε και την κυβέρνηση να σταματήσει να αφαιμάσσει τα Ταμεία μας. Τα τελευταία χρόνια μας πήραν μερίδιο ύψους 250 εκατ. ευρώ. Με τις αυξήσεις που υπήρξαν στις ταρίφες αρχίσαμε να ισοζυγίζουμε... Η ΑΗΚ άρνησε να ορθοποδεί και με την 5η μονάδα θα είχαμε επάρκεια ρεύματος. **-Υπάρχει κίνδυνος χρεοκοπίας;**

-Η άποψη η δική μου είναι πως όχι. Πρώτον επειδή είμαστε ασφαλισμένοι για 600 εκατ. για κάθε ατύχημα και άλλα 100 εκατ. για την 5η μονάδα που δεν είχαμε παραλάβει. Πιστεύουμε επίσης ότι θα τύχουμε βοήθειας από το Ταμείο Αλληλεγγύης της Ε.Ε.

-Υπάρχουν και αποθεματικά;

-Έχουμε μεν καταθέσεις στις τράπεζες, έχουμε όμως και χρέη. Έχουμε επίσης και το αναπτυξιακό πρόγραμμα το οποίο μπορεί να καθυστερήσει, αλλά δεν μπορεί να αναβληθεί επ' άπειρον. Δεν μπορείς να μη δώσεις ρεύμα σε νέες αναπτύξεις. Κάποια καθυστερήσει θα υπάρξει, αλλά χρειάζομαστε και κονδύλια για τα αναπτυξιακά και λειτουργικά μας έξοδα. Αυτή τη στιγμή ο κόσμος υ υποφέρει, η οικονομία υποφέρει, η βιομηχανία υποφέρει. Πρέπει να σταματήσουν οι περιεπές το συντομότερο δυνατό!

Σχέδιο Νεοσύμφων

ΠΡΟΝΟΜΙΑΚΑ ΚΑΤΑΘΕΤΙΚΑ ΕΠΙΤΟΚΙΑ
ΔΩΡΟΚΑΤΑΘΕΣΗ
ΜΕΧΡΙ ΚΑΙ €250
ΕΔΩ, Η ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ, ΣΑΣ ΠΡΟΣΦΕΡΕΙ ΠΟΛΛΑ.
ΚΛΗΡΩΣΗ ΜΕ ΔΩΡΟ
ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΑ ΕΙΣΠΗΡΙΑ
ΓΙΑ ΈΝΑΝ Ευρωπαϊκό προορισμό
ΕΥΝΟΙΚΑ ΔΑΝΕΙΣΤΙΚΑ ΕΠΙΤΟΚΙΑ

Δίπλα σας στο νέο σας ξεκίνημα!

Για κάλυψη των αυξημένων εξόδων σας, σάς παρέχουμε:

- Προσωπικό δάνειο μέχρι €20.000, με διάρκεια αποπληρωμής έως 7 χρόνια, πολύ ευνοϊκό επιτόκιο και γρήγορη έγκριση
- Κοινό λογαριασμό παρατραβήγματος, χωρίς εξασφαλίσεις ή εγγυητές

Για τα χρηματικά δώρα από το γάμο σας, σάς προσφέρουμε:

- Προνομιακό επιτόκιο
- Δωροκατάθεση, με τις ευχές μας, μέχρι €250

Επιπρόσθετα ωφελήματα:

- Έκπτωση 15% (για τον πρώτο χρόνο) έναντι του κόστους ασφάλειας πυρός / σεισμού ή περιεκτικής ασφάλειας κατοικίας
- Έκδοση πιστωτικής κάρτας με δωρεάν συνδρομή τον πρώτο χρόνο
- Συμμετοχή σε κλήρωση για αεροπορικά εισιτήρια για έναν ευρωπαϊκό προορισμό

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Η εξέλιξη είναι στη φύση μας

γραμμή εξυπηρέτησης 8000 9999 γραμμή από εξωτερικό +357 22 743843 www.hellenicbank.com

• Για επιτόκια παρακαλούμε προμηθευτείτε τον Οδηγό Επιτοκίων & Χρεώσεων από οποιοδήποτε κατάστημα της Ελληνικής Τράπεζας, τη Γραμμή Εξυπηρέτησης 8000 9999 ή το διαδικτυο www.hellenicbank.com • Η παραχώρηση του δανείου και λοιπές χρεώσεις (που αφορούν νομικά έξοδα και έξοδα παραχώρησης) υπόκεινται στη λήψη ικανοποιητικών κατά την Τράπεζα εξασφαλίσεων και την εκχώρηση ασφάλειας ζωής και Μόνιμης Ολικής Ανικανότητας με τη Hellenic Alico Life Insurance Co Ltd από τον αιτητή • Συνολικό Ετήσιο Πραγματικό Επιτόκιο (Σ.Ε.Π.Ε.): 12,10% • Η Ελληνική Τράπεζα Δημόσια Εταιρεία Ατδ δύναται κατά την απόλυτη της κρίση να απορρίψει οποιαδήποτε αίτηση σύμφωνα με την εκάστοτε δανειοδοτική πολιτική της • Το επιτόκιο και η δόση αποπληρωμής του δανείου δύναται να τροποποιούνται από την Τράπεζα από καιρού εις καιρό • Προϋπόθεση για παροχή της δωροκατάθεσης είναι να κατατεθούν άνω του ελάχιστου ποσού των €5.000 σε λογαριασμό προειδοποίησης ή εμπρόθεσμης κατάθεσης τουλάχιστον 3 ή 6 μηνών αντιστοίχως • Για την πλήρη πληροφόρησή σας εφ' όσον ενδιαφέρεστε για το προϊόν απευθυνθείτε στην ιστοσελίδα www.hellenicbank.com ή σε οποιοδήποτε κατάστημα της Ελληνικής Τράπεζας ή στη Γραμμή Εξυπηρέτησης 8000 9999.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

«Μάμα εδώ γίνεται κόλαση», είπαν οι δίδυμοι

Οι γονείς των διδύμων αφηγούνται τις τελευταίες συνδιαλέξεις με τα παιδιά τους, το πρωινό της μαύρης Δευτέρας της 11ης Ιουλίου

«Ξέρω, θα πουν ότι τα έχω χάσει. Ότι που τον πόνο ετάραξα, επέλλανα. Ότι δεν ξέρω τι κάνω και δεν ξέρω τι λέω. Ακόμα θα ακούσεις κι άλλα πολλά», μου είπε η Πόπη, το βράδυ της περασμένης Τρίτης καθώς έμπαινα στο σπίτι της στον οδό Αντιγόνης στην καρδιά της Λεμεσού. Το μεσημέρι της ίδιας εκείνης μέρας, 24 μόνο ώρες μετά που τους ανακοινώθηκε επίσημα ότι ο Μίλτος και ο Χρήστος ήταν δύο από τους νεκρούς της τραγωδίας στη ναυτική βάση «Ε. Φλωράκης», ένας συνάδελφος μου είχε ότι ακούστηκε πως η μάνα των διδύμων, δεν άντεξε.

Το τελευταίο τηλεφώνημα του Μίλτου στη μάνα του στις 05:45

Πέθανε. Πήρα αμέσως τηλέφωνο. «Εφτασαν τα νέα μας ως τη Λευκωσία, Παράσχο; Πες τους να μην ανησυχούν... Είμαι καλά, είμαι δυνατή». Στο αφελές ερώτημά μου αν συνέβη κάτι –εννοώντας κάτι με την υγεία της– που προκάλεσε ένα τόσο απαίσιο ψίθυρο, μου απάντησε: «Συνέβη ότι μου έφυγαν δύο άγγελοι και το αντέχω κι εγώ κι ο Μιχάλης. Άλλοι φαίνεται είναι εκείνοι που δεν το αντέχουν». Όταν έρθεις θα σου πω...». Το βράδυ ήμουν εκεί. Την είδα μίλησε για λίγο ενώπιον κι άλλων και στα λόγια συμπάθειες που προσπάθησα να αρθρώσω άκουσα λόγια παρηγοριάς από την Πόπη. Για λόγου της, μου είπε ότι έχει ειρήνη μέσα της, γιατί έχει δίπλα της την Παναγία που ξέ-

ρει ότι θα της φυλάει πλέον τους ακριβούς της διδύμους αγγέλους. Είπε ότι δεν μισεί κανένα, πως όλοι θα λογοδοτήσουν στον δικαιο Θεό. Μέχρι που απειστηνκε και για το ματτό του «θανάτου» της. Ο κόσμος ήταν όμως πολύς και δεν βρήκαμε την ευκαιρία να μου πει ποιοι είναι εκείνοι «που δεν το αντέχουν». Η αποκάλυψη θα γινόταν το βράδυ της Τετάρτης.

Εκείνο το βράδυ, της Τρίτης, μίλησα αρκετά με τον πατέρα των διδύμων, τον Μιχάλη. Αξιοπρεπής και συνάμα καταδεκτικός, τόσο που νοιώθεις ότι είναι έτοιμος να σε αγαλιάσει αλλά και να σε παρηγορήσει μόλις δει ότι αισθάνεσαι άβολα λόγω της τραγικότητας των στιγμών. Σε μια στιγμή έπασα τον εαυτό μου

να σκέφτεται, πως τούτο το ζευγάρι ή είναι από άλλο υλικό φτιαγμένο ή έχει λύσει του Ευριπίδη το γρίφο που δανείστηκε κι ο Σεφέρης: «Τί θεός, τί μη θεός και τί τ' ανάμεσός τους».

Ο Μιχάλης μου αφηγήθηκε τις τελευταίες στιγμές των διδύμων, όπως τις ζήσσε όλη η οικογένεια την τραγική αυγή της Δευτέρας, καθώς βρίσκονταν σε συνεχή τηλεφωνική επικοινωνία μαζί τους από τις τέσσερις το πρωί όταν η Πόπη πήρε το πρώτο τους τηλεφώνημα. Τους ανακινούσαν ότι επειδή προηγήθηκε μια δυνατή έκρηξη στη βάση, αν ακούσουν οτιδήποτε στο ραδιόφωνο το πρωί να μην ανησυχώσουν διότι είναι καλά. Ακολούθησε και δεύτερο τηλεφώνημα, ότι ξέσπασε φωτιά και πή-

γαιναν με το πυροσβεστικό να την κατασβήσουν. Ο Μιχάλης αποφάσισε να πάει να δει τι γίνεται, ήταν λείε γύρω στις πέντε. Μπήκε όλη η οικογένεια στο αυτοκίνητο, ο Μιχάλης, η Πόπη η 16χρονη Γεωργία και η γιαγιά και πήγαν στον υπερσαστικό δρόμο μέχρι το ύψος της βάσης, αλλά δεν είδαν φωτιά. Η Γεωργία πρόσεξε ότι ο ουρανός ανηωνόταν ένα κόκκινο φως αλλά η Πόπη υπολόγησε ότι ήταν λόγω ανατολής του πλίου. Τελικά αποφάσισαν να επιστρέψουν στο σπίτι.

Το τελευταίο τηλεφώνημα

Ο Μίλτος έκαμε στη μάνα του το τελευταίο τηλεφώνημα λέει ο Μιχάλης: «Πρέπει να ήταν γύρω στις έξι παρά τέ-

ταρτο. Ήταν έντρομος και της είπε, «μάμα εδώ γίνεται κόλαση». Μπήκα στο αυτοκίνητο κι έφυγα ξανά για τη βάση, την έκρηξη δεν την άκουσα. Άψα στο αυτοκίνητο μου στον κύριο δρόμο που ήταν κατάσπαρτος με σιδερικά. Και πήρα το δρόμο με τα πόδια. Στη συνέχεια βρήκα ένα αυτοκίνητο και με πήγε μέχρι την πύλη. Γιόνταν χαμός. Ρωτούσα δεξιά και αριστερά, αλλά κανείς δεν μπορούσε να μου πει κάτι. Μετέφεραν τραυματίες, δεν μας άφησαν να μπούμε μέσα και μας είπαν να απευθυνθούμε στα νοσοκομεία».

Στο Γ.Ν. Λεμεσού γινόταν το αδιαχώρητο. Κανείς δεν μπορούσε να δώσει εκείνες τις στιγμές μια υπεύθυνα πληροφόρηση γι' αυτό και η οικογένεια αποφάσισε να πάει στο σπίτι της. Τα κινητά τηλέφωνα των διδύμων ήσαν από ώρα νεκρά... Στο σπίτι όσο περνούσε η ώρα τόσο οι ελπίδες λιγότερευαν. Αναπερωθήκαν σε κάποια φάση και τους έκαναν να τρέξουν ξανά στο Νοσοκομείο, αφού κάποιες πληροφορίες ήθελαν τους διδύμους βαριά τραυματίες... Είδαν τον κατάλογο των τραυματιών και οι ελπίδες έσβησαν. Πια οι τραγικοί γονείς διαπίθωνταν ότι όλα τελείωσαν και πονούσαν, καθώς ένιωθαν ότι οι δίδυμοι άγγελοί τους (δεινοί χορευτές) χόρευαν ήδη το «όμοι με το Χάρο γιναν' φίλοι». Κι όμως το τηλεφώνημα ξανατύπησε κι ειδοποίησαν τον Μιχάλη να φύγει για το Γ.Ν. Λευκωσίας. Εκεί τον ανακινώθηκε επισημώς πλέον ότι οι δίδυμοι ήταν νεκροί.

Αλήθεια, δεν μπορούσε αυτό να γίνει επισήμως στη Λεμεσό;

Το καμένο παντελόνι

Το επόμενο βράδυ ήταν ξανά η σειρά της Πόπης. Περίμενα να μου πει ποιοι είναι «εκείνοι που δεν το αντέχουν». Πήγε στα ενδότερα του σπιτιού και επέστρεψε με ένα παντελόνι «αγγραρίας» του Μίλτου. Μου έδειξε τρία μολυβίστα και δύο άλλες τρύπες από κάψιμο. «Αυτό το παντελόνι είναι αποδεικτικό στοιχείο ότι οι φωτιές δεν άρχισαν πριν από μερικές μόνο μέρες. Ήρθε με το παντελόνι καμένο πριν από δύο βδομάδες. Όταν τον ρώτησα μου απάντησε ότι ξέσπασε πυρκαγιά κι έτρεξαν να τη σβήσουν. Είδες ξανά φωτιά να πετάγεται και να βγάζει τρύπες στα παντελόνια; Ποιοι είναι αυτοί οι ειδικοί που ήταν σίγουροι ότι τα πυρομαχικά ήταν ακίνδυνα. Αντέχουν σήμερα να κουβαλούν δώδεκα νεκρούς (μέχρι εκείνη τη μέρα); Η μάνα της οδού Αντιγόνης, που όπως στην ομώνυμη τραγωδία του Σοφοκλή ήταν πιστή θεοσεβούμενη, ισχυρός χαρακτήρας, σπρόμητη ακόμα και εμπρός στον θάνατο, γνωμική, και ηθική. Η μάνα των διδύμων της Κύπρου!

Να πεθαίνεις για την Κύπρο είναι άλλο κι άλλο η Κύπρος να σε πεθαίνει...

Ποιοι ήταν όμως οι δίδυμοι αφηνουμε να μας πει ο τακτικός αρθρογράφος της «Κ» και στενός φίλος της οικογένειας Μιχάλη και Πόπης Χριστοφόρου, Μενέλαος Αβραάμ, μέσα από τον επικείμενο λόγο.

Μετά από παράκληση της οικογένειας που θέλει ένα λόγο λιτό και μετρημένο όπως λιτά και μετρημένα ήταν τα παιδιά της, επιτρέψτε μου, να σας μεταφέρω λίγους μόνο στίχους από το ποίημα του Γιάννη Ρίτσου « Αποχαριστισμός », ένα ποίημα που οι δίδυμοι ξεκώρισαν και αγάπησαν, γιατί μέσα σε αυτό βρήκαν τις αξίες με τις οποίες τους διαπαιδαγωγήσαν οι γονείς τους. Το χρέος, η ανιδιοτέλεια, η αλληλεγγύη, η αγάπη προς την πατρίδα, η βοήθεια προς τον συνάνθρωπο, η ετοιμότητα για θυσία, η μεγάλη έγνοια για το ξεσκάβωμα της πατρίδας, αλλά και το ξεσκάβωμα του κόσμου. Όλα αυτά ήταν για τον Μίλτο και τον Χρήστο ένα. Ήταν ιδεολογία και ήξεραν πολύ καλά ότι το κριτήριο της αλήθειας είναι η πράξη. Στο ποίημα του Ρίτσου λοιπόν υπήρχαν τα μεγάλα λόγια των πρώων. « Η μεγαλύτερη απόφαση της ζωής μας είναι η απόφαση του θανάτου μας. Όταν μπορείς και να τον αποφύγεις και συ τον επιλέγεις ως τιμή και ως χρέος για τους άλλους. Αυτό έκαναν οι δίδυμοι. Δεν απέφυγαν. Δεν έφυγαν. Έμειναν εκεί μαζί με τους διοικητές τους και τους πυροσβεστές για να εκπληρώσουν το καθήκον τους. Οι δίδυμοι επιτελούσαν πάντα το χρέος τους. Κάποιοι άλλοι

όμως όχι. Μία από τις κουβέντες τους που μας έλεγαν κάθε μέρα ήταν αυτή που έχει γίνει πλέον εθνικό σύνθημα. « Δεν έχουμε υπόθεση », έλεγαν. Ούτε στο στρατό, ούτε στην κοινωνία. Και τελικά επιβεβαιώθηκαν. Επιβεβαιώθηκαν τραγικά με τον θάνατό τους.

Ας καταλάβουμε λοιπόν όλοι μας και ιδιαίτερα οι πολιτικοί μας: Να πεθαίνεις για την Κύπρο είναι άλλο κι άλλο η Κύπρος να σε πεθαίνει... Ας το σκεφτούμε αυτό κι απαναστοχαστούμε. Ας αναθεωρήσουμε τον τρόπο σκέψης και τον τρόπο δράσης μας. Ας ξεχωρίσουμε τι είναι το ατομικό συμφέρον και τι το κοινό καλό. Αυτοί οι δύο μικροί άγγελοι τα ξεχώρισαν γι' αυτό ήταν αντικορφοριστές, ασυμβίβαστοι. Καταδίκάζαν κι αγωνίζονταν πάντα ενάντια στο άδικο, το άνησο και το υβριστικό. Αυτή ήταν η αρετή και η τόλημ τους. Αυτή ήταν η ηθική και η ελευθερία τους.

Η αγαπημένη Πόπη που όσοι γνωρίζουν τον αυθόρμητο και ατόφιο χαρακτήρα της, ξέρουν ότι η παρουσία της όπου κι αν πήγαινε έφανε πάντα τη χαρά και το γέλιο, τώρα θλιμμένη μια περήφανη Παναγία, βρίσκει τη δύναμη να δίνει στους άλλους κούραγο σπογοτραγουδώντας « Ω γλυκύ μου έαρ, γλυκύτατα μου τέκνα ». Μέσα στο σπαρτακτικό μοιρολόδι της περιφέρει και λόγια σοφά, αληθινά, σαρκαστικά. « Ήμενα θα μου δώσουν δύο σημαίες » λέει. « Τις σημαίες της ανευθυνότητας. Τι να τις κάνω; » Ας σκεφτούμε τα λόγια της, αν πραγματικά

Μία από τις κουβέντες τους που μας έλεγαν κάθε μέρα ήταν αυτή που έχει γίνει πλέον εθνικό σύνθημα. « Δεν έχουμε υπόθεση », έλεγαν. Ούτε στο στρατό, ούτε στην κοινωνία. Και τελικά επιβεβαιώθηκαν. Επιβεβαιώθηκαν τραγικά με τον θάνατό τους.

θέλουμε να τιμούμε αλλά και να διδαχθούμε από τη θυσία των παιδιών της και από τη θυσία των άλλων νεκρών μας. Μιχάλη αφηγηθήτε φίλε μας που μαζί με τα παιδιά σου σκοτώθηκαν και τα δικά σου όνειρα. Ποιους θα παίρνεις το πρωί στο στρατό; Ποιους θα παίρνεις το απόγευμα στο χάντιμπολ. Και με ποιους φίλους σου θα πηγαίνεις στη Σπάρτη και την Καλαμάτα για να βλέπεις τους γιους σου να υλοποιούν τα δικά τους όνειρα; Γιωργουλίλα, με ποιους θα τσакώνεσαι, για να κρυφολάσ μετὰ και να μας λείεις: « Ήντα ωραίοι που εν οι πελλοί μας! ».

Κι εσύ Πολύδωρε, ποιους θα παίρνεις στο Τσίρειο για να βλέπουν την αγαπημένη τους ομάδα, την Αελάρα τους μαζί με τους λέντες; Κι εσείς συγγενείς και φίλοι ποιους θα έχετε για να αρχίζουν τα τραγούδια και τους χορούς στα γλέντια της αγάπης. Ποιους θα έχετε να τραγουδούν το « χαριστήματα λοιπόν στην εξουσία »; Ποιους θα έχετε να αναπνέουν σαν αγρίμια μέχρι τα ταβάνια στα τσόφικα της λεβεντιάς;

Μικρή μας Γεωργία. Περιέμεναν τη Δευτέρα να βγουν έξοδο για να σε αποχαριστήσουν στο ταξίδι σου με το Χορευτικό Όμιλο Διόνυσο. Και πειράζαν τη μάνα σου, μήπως ερωτεύτηκε και μείνεις στα ξένα. Ποιοι αδελφοί θα σε νοιάζονται τώρα κόρη μας.

Γεια σας Μίλτο και Χρήστο. Γεια σας υπερόχοι δίδυμοι της Κύπρου. Τιμή και δόξα στη θυσία σας!

«Ήσουν πάνω στο κοντέινερ. Εφοήθηκες; Έννεν επικίνδυνα»

Η «Κ» εξασφάλισε μαρτυρία από άνθρωπο που ήταν στη σύσκεψη της 6ης Ιουλίου στη Βάση «Ευάγγελος Φλωράκης»

ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΤΣΑΓΓΑΡΗ

Μία άκρως ενδιαφέρουσα μαρτυρία αναφορικά με το τραγικό συμβάν της 11ης Ιουλίου, δημοσιεύει η «Κ», ντοκουμέντο μέσα από το οποίο καταδεικνύεται η προχειρότητα στη διαχείριση της κατάστασης από τους αρμοδίους, αφού όπως διαφαίνεται, μόλις τέσσερις μέρες πριν από την έκρηξη οι ειδικοί είχαν περπατήσει πάνω στα εμπορευματοκιβώτια, θεωρώντας τα εντελώς ακίνδυνα. Παράλληλα, μέσα από την μαρτυρία καταδεικνύεται πως η πυρίτιδα αναφλεγόταν εδώ και μέρες, αφού στον χώρο γύρω από τα εμπορευματοκιβώτια το κλιμάκιο που έκανε ε-

Η φωτογραφία δημοσιεύθηκε στις εφημερίδες «Πολίτης» και «Φιλελεύθερος». Φέρεται να λήφθηκε κατά τη διάρκεια αυτοψίας που διενήργησε την 6η Ιουλίου δεκαμελές κλιμάκιο ειδικών. Δύο τουλάχιστον εξ αυτών φαίνονται να περπατούν πάνω στα εμπορευματοκιβώτια που εξεργάστησαν.

«Τηλεφώνησε στο Αρχηγείο και τους ρώτησε για την ιδέα να πιτούν νερό»

πιτόπια εξέταση εντόπισε καμένη πυρίτιδα. Όπως έγγραψε στην ηλεκτρονική της έκδοση η «Κ» στις 14 Ιουλίου 2011, οι πλέον κρίσιμες συσκέψεις, πέραν αυτής του Φεβρουαρίου του 2011, έγιναν μόλις μερικές μέρες πριν από την τραγωδία. Πρόκειται για δύο συσκέψεις, στις οποίες πάρθηκαν οι αποφάσεις για την επικινδυνότητα των εκρηκτικών υλικών στα εμπορευματοκιβώτια, ενώ διαφαι-

νεται πως αν υπήρχε σωστή εκτίμηση, η τραγωδία θα αποτρεπόταν, είτε εντελώς είτε τουλάχιστον δεν θα θρηνούσαμε θύματα. Η πρώτη σύσκεψη έλαβε χώρα στο Υπουργείο Άμυνας την Τρίτη 5 Ιουλίου, όπου αποφασίστηκε η επιτόπια εξέταση από κλιμάκιο εμπειρογνομόνων. Η δεύτερη και η κρισιοδέτερη, στην οποία, σύμφωνα με πηγή του ΓΕΕΦ, πάρθηκαν αποφάσεις, έγινε στη Ναυτική Βάση, στις 6 Ιουλίου, από το κλιμάκιο των

Ποιοι συμμετείχαν

Πιο συγκεκριμένα στην πρώτη σύσκεψη συμμετείχαν ο υπουργός Άμυνας, Κώστας Παπακώστας, αρχηγός ΓΕΕΦ, Πέτρος Τσαλικίδης,

ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Άμυνας, Χρήστος Μαλικίδης, ο επικεφαλής της Κεντρικής Υπηρεσίας Πολιτικής Σχεδίασης Έκτακτων Αναγκών (ΚΥΠΣΕΑ) ταξίαρχος, Θεοφάνης Θεοφάνους, ο υποδιοικητής της 3ης Ταξιαρχίας (πρώην υπεύθυνος Διεύθυνσης Υλικού Πολέμου), συνταγματάρχης Γεώργιος Γεωργιάδης, ο Τμηματάρχης Αμυντικής Πολιτικής αντισυνταγματάρχης Γεώργιος Γεωργίου, ο λοχαγός Αντρέας Γεννάριος, επίσης του Τμήματος Αμυντικής Πολιτικής και ο προϊστάμενος Τομέα Έργων του Υπουργείου Άμυνας, Πανίκος Στυλιανίδης.

Αυτοψία και σύσκεψη

Η δεύτερη κρίσιμη σύσκεψη πραγματοποιήθηκε στις 6 Ιουλίου στη Ναυτική Βάση μετά από αυτοψία που διενήργησε το δεκαμελές κλιμάκιο, που αποτελείται από τρεις ανώτατους αξιωματικούς της Εθνικής Φρουράς, ένα αξιωματικό της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, ένα στέλεχος της ΕΜΑΚ, δύο πυροτεχνουργούς του Τμήματος Μεταλλείων, ένα επιθεωρητή του τμήματος Επιθεωρήσεως Εργασίας, καθώς και δύο μηχανικούς (πολιτικούς μηχανικούς και αρχιτέκτονες) των Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Άμυνας, οι οποίοι βασικά κλήθηκαν να συμμετάσχουν για να δώσουν τις απόψεις τους ως προς το ενδεχόμενο κατασκευής σκέπαστρον.

«Κάποιος εκεί είπε να βάλουμε πολυστερίνη...»

Παρακάτω παρατίθεται μαρτυρία προσώπου, το οποίο συμμετείχε στη σύσκεψη της 6ης Ιουλίου 2011 στη Ναυτική Βάση «Ευάγγελου Φλωράκης». Τα ονόματα για ευνόητους λόγους, εν μέσω και της ποινικής διαδικασίας, διαγράφηκαν.

«Την Τρίτη μου τηλεφώνησε ο και μου είπε την Τετάρτη στις 9.00 το πρωί να πάω σε επιτόπιο σύσκεψη στη Ναυτική Βάση Φλωράκης. Δεν μου είπε το λόγο της σύσκεψης.

Την Τετάρτη φτάσαμε στη Βάση και πήγαμε στον χώρο που ήταν το φορτίο. Στο πίσω μέρος του κοντέινερ που είχε φουσκώσει είχε στο έδαφος μικρά κομμάτια καμένα, σαν καμένα σπирίτζυλα, όχι σκόνη. Ήταν καμένη πυρίτιδα. Ανεβήκαμε και πάνω στα κοντέινερ για να δούμε την κατάσταση τους. Μετά πήγαμε στην αίθουσα συσκέψων που ήταν πάνω από το Γραφείο του μακαρίτη Ιωαννίδη (σ.σ. Διοικητή Ναυτικού). Συζητήσαμε τους διάφορους τρόπους για να διατηρήσουμε τα κιβώτια. Συζητήσαμε αν θα γινόταν υπόστεγο ή αν θα καταβρέχονταν. Συζητήσαμε και τα σημάδια καύσης που είδαμε στο έδαφος. Δεν ξέραμε τους λόγους που προκάλεσαν την κατάσταση. Όταν συζητούσαμε την επιλογή για να πιτούμε νερό, ο είπε ποιοι άνθρωποι θα μπορούσαν να κάνουν τη δουλειά γιατί ήταν επικίνδυνη. Ο είπε: «εδώ τωρα εν ήσουν πάνω; Εφοήθηκες; Έννεν επικίνδυνον». Επίσης, κάποιος του ΓΕΕΦ με πολιτικά έβγαζε και φωτογραφίες των κοντέινερ. Πάνω στη συζήτηση για την καύση, ο είπε ότι θα προκλήθηκε από μόκη-

τες λόγω υγρασίας και αυτό προκαλεί αύξηση θερμοκρασίας, η οποία με τη σειρά της προκάλεσε καύση της πυρίτιδας. Κάποιος εκεί είπε να βάλουμε πολυστερίνη για καλύτερη θερμομόνωση αλλά ο είπε όχι και ότι θα ήταν χειρότερα να γίνει κάτι τέτοιο τώρα. Μετά είπαν να πιτούν νερό. Ο τηλεφώνησε στο Αρχηγείο και τους ρώτησε για την ιδέα να πιτούν νερό και κατά πόσο το νερό θα μπορούσαν να κάνουν τη δουλειά οποιοδήποτε τρόπο με την πυρίτιδα. Η απάντηση που πήρε από το τηλεφώνημα ήταν πως όχι, αλλά το νατριούχο νερό το καθιστά πιο ασταθές. Φυσικά ήδη το περιεχόμενο φαίνεται ήταν ασταθές λόγω του χρόνου και του τρόπου φύλαξης του υλικού. Ο είπε ότι θα στείλει τη πρακτική της σύσκεψης την Πέμπτη, 7 Ιουλίου 2011, επειδή όταν φύγαμε από τη Ναυτική Βάση ήταν γύρω στις 1 με 1.30 το μεσημέρι και είπε ότι δεν θα προλάβαινε.

Την Πέμπτη, 7 Ιουλίου 2011, μου τηλεφώνησε ο και μου είπε ότι ο είχε να ξεκινήσει να πιτάει νερό και ότι ανησυχούσε. Ενήμερωση τους προϊσταμένους μου. Την Παρασκευή οι υπεύθυνοι είπαν να μην γίνει η επιλογή του νερού επειδή ο σκόπευε να προχωρήσει σε καταστροφή του φορτίου».

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	-----------------	--------------	--------	--------	--------	-------

Η έκρηξη απελευθέρωσε θυμό δεκαετιών

Η οργή των πολιτών που εκφράζεται σήμερα σιγόβραζε, ανεξαρτήτως του ιδεολογικού χρωματισμού της εκάστοτε κυβέρνησης

Της ΧΡΙΣΤΙΑΝΑΣ ΒΩΝΙΑΤΗ

«Όταν σκάει μια χώρα, δεν φταίει το καπάκι που πετάγεται, αλλά αυτός που άφησε τη φωτιά αναμμένη». Με αυτή τη διατύπωση προσπάθησε να μεταφέρει το κλίμα της διάχυτης λαϊκής οργής των τελευταίων ημερών ένας τριαντάχρονος που συμμετείχε στις πρωτοφανείς σε μαζικότητα κινητοποιήσεις της βδομάδας που πέρασε. Το υπονοούμενο ήταν σαφές. Οι οργίλες αντιδράσεις των πολιτών —έπειτα από το πολύνεκρο δυστύχημα της 11ης Ιουλίου που κόστισε τη ζωή σε 13 νεκρούς και έφερε τεράστιο πλήγμα, τόσο στην οικονομία, όσο και στην αξιοπιστία της πολιτικής ηγεσίας— στρέφονται κατά κύριο λόγο εναντίον της διακυβέρνησης Χριστόφια, αλλά και του ίδιου του Προέδρου προσωπικά.

Ένα εύλογο ερώτημα που προκύπτει, ωστόσο, είναι το κατά πόσο το δυστύχημα στο Μαρί δεν είναι παρά

Οι κοινωνικές δυναμικές και οι κίνδυνοι της ψυχολογίας του πλήθους στις κινητοποιήσεις

μόνο η εξαιρετικά σοβαρή αφορμή του λαϊκού ξεσπάσματος. Η οργή που εκφράζεται σήμερα χωρίς αμφιβολία σιγόβραζε και συσσωρευόταν επί πολλές δεκαετίες, ανεξαρτήτως του ιδεολογικού χρωματισμού της εκάστοτε κυβέρνησης. Πολύς κόσμος βρισκόταν ήδη στα όρια των αντοχών του πριν καν συμβεί η πολύνεκρη έκρηξη. Η «άφραση αμαρτιών» που δόθηκε από τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο στους πραξικοπηματίες, οι σαθρές δομές του όλου οικοδομήματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, τα αλλεπάλληλα σκάνδαλα που παραμένουν ατιμώρητα, η συγκάλυψη των ενόχων και το αεροπορικό δυστύχημα της Helios, η ψυχολογική κόπωση από το εδώ και δεκαετίες ανεπίλυτο Κυπριακό, η οικονομική κρίση, η επιδείνωση του βιοτικού επιπέδου των εργαζομένων και μεγάλου μέρους της μεσαίας τάξης, το βάθεμα της ύφεσης και η απουσία προοπτικής ε-

Ένα εύλογο ερώτημα που προκύπτει είναι το κατά πόσο το δυστύχημα στο Μαρί δεν είναι παρά μόνο η εξαιρετικά σοβαρή αφορμή του λαϊκού ξεσπάσματος. Πολύς κόσμος βρισκόταν ήδη στα όρια των αντοχών του πριν καν συμβεί η πολύνεκρη έκρηξη.

ξόδου από το τέλμα, όλα αυτά συνθέτουν το πλαίσιο μέσα στο οποίο ξεσπασε η λαϊκή οργή, με αφορμή την έκρηξη στη ναυτική βάση. Το δυστύχημα δεν ήταν παρά η χαριστική βολή. Μαζί με τα πυρομαχικά, θα μπορούσε να πει κανείς, ανατινάχτηκε και κάθε ίχνος αξιοπρέπειας και σοβαρότητας της νεαρής αλλά ταλαίπωρης Κυπριακής Δημοκρατίας.

Ετερόκλητες αφετηρίες

Περί των κοινωνικο-ψυχολογικών κινδύνων που ενυπάρχουν σε κάθε αυθαίρετη, μαζική κινητοποίηση, επιβεβαιώνει και ο Λέκτορας Ψυχολογίας στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, δρ Παναγιώτης Σταυρινίδης. «Ιδιαίτερα όταν υπάρχουν ετερόκλητα χαρακτηριστικά χωρίς κάτι το βαθειά ενοποιητικό —όπως είναι μια ιδεολογία ή μια πολιτική στάση, αλλά που να κατευθύνονται περισσότερο από το συναίσθημα και

τη λαϊκή οργή», τότε δημιουργούνται πολλοί κίνδυνοι. Μεταξύ άλλων, ο δρ Σταυρινίδης μίλησε για τον κίνδυνο της ενδο-ομαδικής σύγκρουσης, στα πλαίσια πάντα των λαϊκών κινητοποιήσεων. Δηλαδή, καθώς, περνούν οι μέρες, «επειδή ακριβώς είναι ετερόκλητες οι αφετηρίες των διαδηλωτών, παρά το κοινό λαϊκό αίτημα της τιμωρίας των ενόχων, να δημιουργηθούν υποομάδες. Υποομάδες οι οποίες η μια στο τέλος να αντιμάχεται την άλλη.

Σε ό,τι αφορά το κάθε άτομο ξεχωριστά εντός της ομάδας, «και εδώ συναντάμε επίσης τουλάχιστον τρεις ψυχολογικούς κινδύνους. Ο ένας είναι ο κομπορμιζμός, όπου το άτομο ουσιαστικά αποδέχεται την κυρίαρχη σκέψη μέσα στην ομάδα χωρίς ο ίδιος να στέκεται κριτικά απέναντί της. Ο δεύτερος κίνδυνος είναι αυτός της υποταγής. Ξερούμε ότι ακόμα και οι αυθόρμητες ομάδες, αν διατηρηθούν για

κάποιο διάστημα, δημιουργούν ιεραρχίες. Και όταν δημιουργηθεί ιεραρχία κάποιοι μοιραία θα είναι οι ηγέτες και άλλοι οι ακόλουθοι, και υπάρχει μεγάλος κίνδυνος για τους ακόλουθους να πράξουν πράγματα τα οποία κάτω από άλλες συνθήκες δε θα έπρατταν. Ο τρίτος κίνδυνος είναι αυτός της αποπροσωποποίησης, δηλαδή η απώλεια της προσωπικής ταυτότητας και της προσωπικής συνείδησης και η διάχυση της προσωπικότητας μέσα στη ψυχολογία του συνόλου και του ρόλου (του διαμαρτυρούμενου, του διαδηλωτή, της ανώνυμης μονάδας μέσα στο πλήθος)».

Ψυχοπολεμική ρητορική

«Η ρητορική περί της “ανεπίπτως τραγωδίας που βρήκε την Κύπρο μας” μεταθέτει τις ευθύνες στο πεπρωμένο παρά στους ανθρώπους», υποστηρίζει η ιστορικός δρ Κωνσταντίνα Ζάνου. Πιο συγκεκριμένα, εξήγησε πως «οι δι-

λώσεις και η συνθηματολογία, τόσο της κυβέρνησης, όσο και πολλών από όσους αντιδρούν, παραπέμπουν σε μια ψυχοπολεμική αρχαιολογία. Δηλαδή, από τη μια έχουμε ένα θυμό που σε μερικές περιπτώσεις μετουσιώνεται σε εθνοκιστικό παραλήρημα και αντικομμουνιστικό μένος (το οποίο μπορεί να αποβεί πιο επικίνδυνο κι από την πυρίτιδα) και από την άλλη έχουμε αμυντικό λόγο και αναφορές στους πραξικοπηματίες. Ο Χριστόφιας και το ΑΚΕΛ είναι υπεύθυνοι για το ότι, ενώ είχαν την ευκαιρία, δεν άλλαξαν σχεδόν τίποτε σε αυτό τον τόπο (από τη ρητορική και την πράξη στο Κυπριακό, μέχρι τον νεποτισμό και την πελατειακή-κομματική δομή της εξουσίας). Δεν είναι όμως εδώ ο πυρήνας του προβλήματος. Το φαινόμενο Χριστόφιας είναι απλώς ένα παρηγόρητο των συστημικών και νοοτροπικών μας προβλημάτων, τα οποία δεν πρόκειται να φτιάξουν, όποιος και

να βγει στην κυβέρνηση, αν δεν κάνομε βαθύτατη κριτική και ριζικές αλλαγές», υποστηρίζει η δρ Ζάνου.

Η ψυχολογία του πλήθους

Στο ίδιο μήκος κύματος κινήθηκε και η ανάλυση του Κυριάκου Παπασιπύρου, από τον Όμιλο Ελεύθερης Σκέψης Κύπρου. Παρατήρησε πως, αν και σίγουρα φταίει δεκάδες άνθρωποι για αμέλεια, τα πυρά εστιάζονται στον Πρόεδρο. Όμως, «οποιοσδήποτε και να ήταν Πρόεδρος, θα μπορούσε να αποφευχθεί η κατάσταση; Αν προκώρηνσε σε εκλογές και αλλάξει ο Πρόεδρος θα αλλάξει η διαχρονική κυπριακή νοοτροπία του «σιωπάτε να περάσουμε» και «βλέπουμε και κάνουμε»; Μήπως απλά λυσάσαμε να σταυρώσουμε τους πάντες όπως έκαναν και στο Κολοσσαίο και στην Ιερά Εξέταση χωρίς καλά-καλά να ξέρουμε ακόμη τι έγινε; Εμείς είμαστε η κυβέρνηση. Εμείς είμαστε η Κύπρος. Αν δεν αλλάξουμε εμείς γιατί να αλλάξουν οι αρχηγοί μας; Γιατί να αλλάξει το ταμπεραμέντο τους; Εμείς τους βάλουμε εκεί. Το μόνο που έχουμε να κάνουμε είναι να περιμένουμε τη δική. Αν φοβόμαστε ότι θα υπάρχει αλλοίωση των γεγονότων είναι γιατί ξέρουμε πως και εμείς λαδώσαμε παλιά για να καλύψουμε τις δικές μας βρωμιές, τα δικά μας λάθη. Αλλά σε πιο ψηλό επίπεδο, το κάνουν για ζωές. Σε τέτοιες καταστάσεις χρειάζεται αυτοκριτική. Όχι μεσοιαστική ψυχολογία του πλήθους,» τόνισε ο κ. Παπασιπύρου.

Το παράδοξο της Κύπρου

Σύμφωνα με τη δρ Ζάνου, η αντιπαράθεση κράτους-κοινωνίας είναι κάτι που χαρακτηρίζει γενικότερα τις κοινωνίες σε περιόδους αναταραχής. Το βλέπουμε και στην Ελλάδα και αλλού όπου υπάρχουν «αναγκασμένοι». Εδώ όμως, στην Κύπρο, η «κοινωνία» ταυτίζεται με το «έθνος». Αυτό είναι βαθύτατα προβληματικό. Το άλλο μεγάλο πρόβλημα είναι ότι το «κράτος» ταυτίζεται με το εκάστοτε κυβερνών κόμμα. Δηλαδή, δεν υπάρχει η έννοια του πολίτη ανεξαρτήτως κομματικών αντιλήψεων. Η σχέση του πολίτη με το κράτος ως κάτι που ξεπερνάει το κόμμα ή το έθνος θεωρείται αδιανόητη».

Έλα στην **Mobile**

και **Φέρε τον αριθμό σου δωρεάν**

ή **Διάλεξε το δικό σου 95 αριθμό**

Δωρεάν κλήσεις μεταξύ συνδρομητών*

*Έχεις δωρεάν τα πρώτα 30 λεπτά κάθε κλήσης μεταξύ συνδρομητών έως τις 30/9, όσες κλήσεις και αν πραγματοποιήσεις. Ισχύει τέλος αποκατάστασης κλήσης 5cents.

133 www.primetel.com.cy/mobile **PRIME TEL**

Για περισσότερες πληροφορίες, τιμές, όρους και προϋποθέσεις επικοινωνήστε www.primetel.com.cy. Οι τιμές συμπεριλαμβάνουν Φ.Π.Α.

emirates.com.cy

Ακολουθήστε την ευκαιρία.

Πετάξτε στο Πεκίνο ή το Γιοχάνεσμπουργκ με τις ειδικές τιμές της Emirates.

Πετάξτε για δουλειές ή διακοπές στο Πεκίνο. Δείτε τους συγγενείς σας ή εξερευνήστε το Γιοχάνεσμπουργκ. Και, φυσικά, ανακαλύψτε την άνεση, την κορυφαία ψυχαγωγία και τη βραβευμένη εξυπηρέτηση της Emirates.

Προορισμός	Από*
Πεκίνο	€ 683
Γιοχάνεσμπουργκ	€ 806

Fly Emirates. Keep discovering.

Emirates

Αεροπορική Εταιρία της χρονιάς 2011, σύμφωνα με το περιοδικό «Air Transport World». *Οι παραπάνω τιμές είναι για ταξίδι με επιστροφή και περιλαμβάνουν φόρους. Περίοδος ταξιδιού: από 15 Ιουνίου έως και 30 Σεπτεμβρίου 2011. Περίοδος κρατήσεων: από 10 Ιουνίου έως και 10 Αυγούστου 2011. Ισχύουν Όροι και Προϋποθέσεις. Για περισσότερες πληροφορίες, επικοινωνήστε με το τοπικό σας ταξιδιωτικό γραφείο ή με την Emirates, στο τηλ.: 22 817 816. Εγγραφείτε στο skywards.com για να απολαμβάνετε ένα κόσμο ανταμοιβών και προνομίων με το Skywards. Το πρόγραμμα συχνών πτήσεων της Emirates.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Πρέπει να είναι αφόρητο να κουβαλās στην πλάτη 13 φέρετρα

Έλλειψη ανταντακλαστικών
Είναι αξίωμα στην πολιτική: Η άνοδος ενός πολιτικού στην εξουσία μπορεί να εξαρτηθεί από πολλούς παράγοντες, η πτώση του εξαρτάται αποκλειστικά από τον ίδιο. Εκτός από τις ανθρώπινες απώλειες, τους 13 τραγικούς νεκρούς της τραγωδίας της περασμένης Δευτέρας στη ναυτική βάση «Ευάγγελος Φλωράκης», το μεγαλύτερο πλήγμα μετά την οικονομία και το ενεργειακό, το μεγαλύτερο πλήγμα από το ιατρικό κύμα της φοβερής έκρηξης υπέστη ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και το ΑΚΕΛ. Τη Δευτέρα φάνηκε καθαρά ότι η Κύπρος είχε πρόβλημα ηγεσίας. Κατ' ακρίβεια, ο Πρόεδρος είχε μια φοβερή έλλειψη ανταντακλαστικών. Η αίσθηση που αποκόμισε ο κόσμος, που κρεμόταν και κρέμεται από τα ΜΜΕ, όλες αυτές τις μέρες, ήταν ότι ο κ. Χριστόφιας, το πρωί της Δευτέρας, πήγε στο Μαρι είδε, απήλυθε και εκκρύβη. Δεν τον είδαμε ξανά (!)

Εδώ θα μείνουμε αμόραντος στη γη / κάθε που φέγγει και ανθίζει θα αγαπάμε / Ακρίτες θα φυλάμε την αυγή / κι εκδίκηση του Χάρου θα ζητάμε!

τα κομμάτια αυτή τη φορά μπήκαν σε φέρετρα. Κι είναι δύσκολο, βθάστατο, αφόρητο, να κουβαλās στην πλάτη 13 από αυτά. Ακούτε, αγαπητοί πολιτικοί: Για όλους το λέω, γιατί όλοι ξέρατε για τα κοινότερα, άσχετα αν άλλος είχε την ευθύνη.

Ο βόθρος τους

Δρυΐς πεσούσας σαν ξυλεία, λέει το αρχαίο ρητό και μόλις είδαν να πέφτει ο Πρόεδρος έπεσαν όλοι πάνω του κάνοντας άκρατη κριτική. Κύριοι της Επιτροπής Άμυνας, για να έχουν τα χάλια που βλέπουμε. Ξανά τις τελευταίες μέρες, τα στρατόπεδά μας, δεν νομίζω να είστε άμοιροι ευθυνών. Ούτε και για την κατάσταση γενικότερα. Διότι μη μου πείτε ότι δεν βάψετε το μέσα σας για να κανονίζετε παιδιά των ψηφοφόρων σας στο στρατόπεδο, διότι θα μεγαλώσει η μύτη σας και θα πιστεύετε στα πράσα. Το έχουν γαρ και οι μέρες. Παράλληλα, δεν άκουσα προκθές στη Βουλή που μιλούσαν για την τραγωδία, να πει ο οποιοσδήποτε ότι ήξερε κάτι. Όλοι λες και πρώτη φορά άκουγαν για τα κοντέρ. Αν δεν βάλουν όλοι ένα χεράκι για να καθαρίσει ο βόθρος, αγαπητοί βουλευτές, ο κόσμος θα αρχίσει να σας σπρώχνει μέσα έναν-έναν. Δεν βλέπετε που βγαίνουμε τώρα και στους δρόμους!

Ο κόσμος ήθελε αρχηγό

Για να είμαι ειλικρινής, με τους συναδέλφους όταν τον είδαμε να κάνει δηλώσεις εκείνο το πρωί και μετά να μπαίνει ανασκουμπωμένος στην προεδρική λιμουζίνα, υπολογίσαμε ότι θα έπαιρνε σβάρνα τα νοσοκομεία, για να έχει προσωπική αντίληψη της κατάστασης. Αντ' αυτού, πήγε στο Προεδρικό Μέγαρο και συγκάλεσε Υπουργικό Συμβούλιο. Κι αυτό αναγκαίο, δεν λέω, αλλά εκείνες τις τραγικές ώρες ο κόσμος ήθελε να δει τον αρχηγό του κράτους επί των επάλξεων, δίπλα του, κοντά στους συγγενείς των θυμάτων, στους γιατρούς και το νοσολευτικό προσωπικό, στα κέντρα αιμοδοσίας. Αυτό ήταν πολύ πιο αναγκαίο από τη σύνοδο του Υπουργικού, που θα μπορούσε να γίνει και το απόγευμα. Κι ύστερα όλοι περιμέναμε ότι το βράδυ θα τον βλέπαμε στην τηλεόραση να απευθύνεται στους πολίτες και να δίνει λογαριασμό, όπως κάνει ένας καλός νοικοκυραίος. Έτσι εξηγούνται στα μέρη μας οι νοικοκυραίοι, μέσα για μέσα!

γνη συγγνώμη της πολιτείας. Δεν έχουμε υπόθεση!

Ο ΗΡΩΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Συγγνώμη

Η συγγνώμη είναι ακρογωνιαίος λίθος της αυτοκριτικής, γνώρισμα παιδείας, απόδειξη μόρφωσης. Η συγγνώμη δεν νοθεύεται, δεν μοιράζεται, δεν μετατθεται. Η συγγνώμη απαιτεί αναγνώριση του λάθους, ανάληψη ευθύνης, απόδειξη διά της πράξης. Η συγγνώμη θέλει αντίληψη του όλου, πνεύμα απελαγμένο από σκοπιμότητες, μεγαλομηνία. Η συγγνώμη αποτελεί απόσταγμα σοφίας, χαρακτηριστικό αποφασιστικότητας, πράξη θάρρους. Η συγγνώμη προϋποθέτει μετάνοια, προοπτική, αλλαγή.

θούν, διότι από παντού αντιμετώπιζονταν με κλείμ και απαξίωση. Στις κηδείες όσοι πήγαν έζησαν δύσκολες στιγμές, αντιμετωπίζοντας τη δικαιορνή του κόσμου αλλά και κάποιες φορές σκόπιμο αντιπολιτευτικό μένος. Και τι να πεις σε τέτοιες περιπτώσεις; Να σπρώχνεις μπαράκι και να επικρίνεις τον Δημήτρη Χριστόφια; Πού ξανακούστηκε; Κι όμως όλοι ήξεραν ότι ήταν ήδη ένα χαρτί καμένο, που όσο πιο γρήγορα αποσυρθεί τόσο λιγότερη ζημιά θα κάνει. Χρειάζεται θάρρος για να το βγάλουν σιγά-σιγά προς τα έξω.

Έκανε αυτοκριτική

Τα αέρια όμως δημιουργήσαν ένα εκρηκτικό μείγμα στο ΑΚΕΛ, και ιδιαίτερα στην Εξέκια Παπαιωάννου, το οποίο έκαψε μάτια και χέρια... διότι η οργή εκτόνταν από γνωστά μέλη του κόμματος, συγγενείς θυμάτων και όχι μόνο. Ανθρωπι που ένωσαν άθλοα ηγαίνοντας στις δουλειές του καθώς για πρώτη φορά στη ζωή τους δεν ήξεραν και δεν μπορούσαν να αντιδράσουν στην κριτική και τις κατηγορίες που άκουγαν. Τελικά η πίεση επέσπευσε τις διαδικασίες και άρχισαν να συγκαλούνται σε όλη την Κύπρο οι κομματικές ομάδες. Σε μια απ' αυτές, στη Λευκωσία, παρέστη ο ίδιος ο Δημήτρης Χριστόφιας, όπως μαθαίνω. Δεν ξέρω αν παραδέχθηκε ότι έκανε λάθος, ξέρω όμως ότι έκανε αυτοκριτική... Τι να μαζέψεις πιο Δημήτρη, δεν μαζεύονται τα ασυμμάζεστα, διότι

Αποσυντονισμός

Μετά το διάγγελμα και στο ερώτημα γιατί ο Πρόεδρος δεν είπε μια συγγνώμη, ο Στέφανος Στεφάνου, που ήταν στο ΜΕΓΑ, εξήγησε ότι ο Πρόεδρος όταν έλεγε ότι οι ευθύνες θα εντοπιστούν και θα αποδοθούν όποιους κι αν αυτές βαρύνουν, από το χαμηλότερο μέχρι το ανώτατο επίπεδο, εννοούσε ότι ούτε ο ίδιος εξαιρείται. Άρα λοιπόν αυτό ήταν μια συγγνώμη. Ο βουλευτής Γιώργος Λουκαϊδής, στο ΡΙΚ, ο οποίος πήγε στην τηλεόραση πριν το διάγγελμα, φαίνεται δεν είχε ενημερωθεί περί τη λεγόμενα του Προέδρου και επικρίρησε να δώσει μια δική του εξήγηση ο άνθρωπος. Όμως, όπως μαθαίνουμε, τέτοιος ήταν ο αποσυντονισμός στο Προεδρικό που ούτε καν τους συνειδητούς στο ΔΗΚΟ δεν φιλοτιμήθηκαν να ενημερώσουν. Έτσι ο Μάριος βγήκε με δικό του διάγγελμα το απόγευμα και τα έκωσα στον κ. Χριστόφια.

Πού ξανακούστηκε;

Όπως έμοιαζαν πυροβολημένα τα ανταντακλαστικά του Προέδρου, έτσι έμοιαζαν και τα ανταντακλαστικά της Εξέκια Παπαιωάννου. Οι άνθρωποι δεν ήξεραν τι να κάνουν, πώς να συμπεριφερ-

Ερωτήματα διπλωματών

Τις συνέπειες και τις επιπτώσεις της μεγάλης τραγωδίας σε πολιτικό επίπεδο φαίνεται να διαισθάνονται και διπλωματικοί κύκλοι στη Λευκωσία. Χαρακτηριστικό είναι το ερώτημα Δυτικού διπλωμάτη: «Πιστεύετε ότι θα αντέξει τους 19 μήνες που του απομένουν;». Βεβαίως εννοούσε τον Πρόεδρο Χριστόφια και κατά πόσον θα παραμείνει στη θέση του Προέδρου για το υπόλοιπο της θητείας του. Ομολογώ εξεπλάγην αρχικά, ωστόσο στη συνέχεια βρήκα λογικό το ερώτημα, αν Βεβαίως ληφθεί υπόψη πως τέθηκε από τον διπλωμάτη, στη χώρα του οποίου ένα παρόμοιο της έκρηξης στο Μαρι συμβάν θα έβρισκε δίκως άλλο την κυβερνήση.

Αφελές ερώτημα

Άστειο όμως ήταν και το ερώτημα άλλου ξένου διπλωμάτη στη Λευκωσία. «Πιστεύετε ότι οι δηλώσεις θα συνεχιστούν και θα ενταθούν σε σημείο που να υποκρημνίσει η κυβέρνηση σε παραιτήση;». Μα τι λες κύριε μου; Εδώ είναι Κύπρος, τέτοια πράγματα είναι δύσκολα... Πάντως, συνάδελφους που άκουσε την κουβέντα παρενόβη εξηγώντας ότι η κυβέρνηση μπορεί να πέσει αν συνεχίσουμε οι Κύπριοι να μην έχουμε κλιματιστικά μέχρι τον Αύγουστο. Πέστε το ψέμασ!

Γράφει Ο ΙΑΝΟΣ

ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΣΟΛΙΑΣ
 Εκεί όπου ο **ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ** συναντά την **ΙΣΤΟΡΙΑ** την **παράδοση** και τις **ρίζες** του **τόπου** μας...
 ...στη **Σκουριώτισσα**
30 ΙΟΥΛΙΟΥ 2011
 στις 8:30 μ.μ.
 ΕΙΣΗΓΗΤΑ: ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΣΤΡΟΒΟΛΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟΠΟΥΣ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥΤΗΡΙΟΥ ΣΟΛΙΑΣ ΛΤΔ
 ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: **22594050** **22932107**
ΕΙΣΟΔΟΣ €10
ONLINE TICKETS
www.cyprus-tickets.com
 TELEPHONE BOOKINGS **7000 9303**

Νύχτα μαγικά.....στην άστρων τη μουσική
 με τα τραγούδια του
Μίκη Θεοδωράκη

μαργαρίτα ΖΟΡΜΠΑΛΑ
κώστας ΜΑΚΕΔΟΝΑΣ
γεράσιμος ΑΝΔΡΕΑΤΟΣ
κώστας ΧΐΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ
 και το **ΦΩΝΗΤΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ «ΔΙΑΣΤΑΣΗ»**
 καλλιτεχνική διεύθυνση **ΒΑΣΟΣ ΑΡΓΥΡΙΑΔΗΣ**

ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ Κ. ΔΗΜΗΤΡΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΑ

ΧΟΡΗΓΟΙ:
 Κυπριακή Δημοκρατία, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ, Εταιρεία Εμπνευσμένη Σολιάς ΛτΔ

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ:
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΒΟΛΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΒΟΥΛΗ

Το κυπριακό γαϊδούρι άρχισε να κλωτσά

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΚΑΠΑΡΗ

«**Το σκονί του χωριάτη**» μονό δεν φτάνει και διπλό φτάνει και περισσεύει» λέει η κυπριακή παροιμία και πάλι γάντι σε αυτό το ζευγύμωμα του συστήματος. Η έκρηξη στο Μαρι και η θυσία των ηρωικών παλικαριών, φανέρωσε το χάλι της κυβέρνησης, την κατάντια της Βουλής, τη διάλυση του στρατεύματος, την αλαζονεία των ηγετών και τη βλακεία του ρουσφετιού. Η έκρηξη στη ναυτική βάση, αποτελεί συνέχεια μιας σειράς τραγικών γεγονότων, που κορυφώθηκαν με την αεροπορική τραγωδία της «Ηλιος», την πτώση της στέγης του Δημοτικού Θεάτρου στη Λευκωσία και μιας σειρά άλλων «ατυχημάτων» γεγονότων, που τάχα συμβαίνουν τυχαία. Κοινή συνισταμένη όλων, η εξυπνοβλακεία, αποτέλεσμα αποφάσεων ή μη αποφάσεων, ανίκανων ανθρώπων, που ανέλαβαν «καρέκλες» έρποντας και λείποντας.

Το **κυπριακό γαϊδούρι**, χαμηλό και άσχημο, θεωρείται από τα πιο ανθεκτικά και ήσυχα ζώα στον κόσμο. Δέχεται τεράστια βάρη στις πλάτες του και «δουλεύει» αγόγγυστα ατέλειωτες ώρες. Οστόσο, όπως ξέρουν οι μεγαλύτεροι στην ηλικία, ολίμονο σε αυτόν που θα βρεθεί πίσω από το γαϊδούρι, όταν αυτό «αγανακτήσει» και αρχίσει να κλωτσά. Οι Κύπριοι παραμοιάζονται με τα κυπριακά γαϊδούρια και δεν έχουν άδικο αυτοί που διαπίστωσαν το κοινωνικό φαινόμενο. Σήμερα οι Κύπριοι πολίτες, φαίνεται ότι άρχισαν να κλωτσούν. Το σύστημα εξουσίας κλονίζεται, οι θεσμοί καταρρέουν και οι πολίτες απαξιώνουν και μουντζώνουν τους πολιτικούς και τους αξιωματούχους του κράτους.

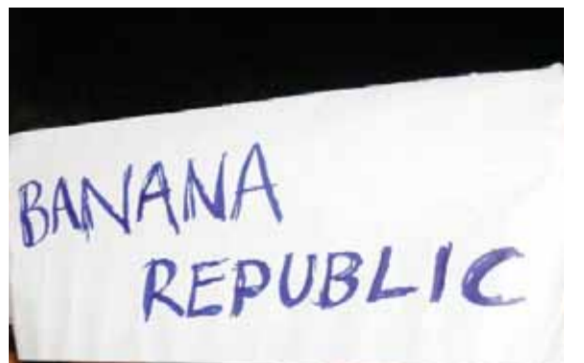
Η **κυβέρνηση** αδυνατώντας να κατανοήσει την πραγματικότητα, επέλεξε μία σειρά από επικοινωνιακά λάθη, εφαρμόζοντας ακατανόητα, μοντέλα άλλων χωρών. Φανέρωσε ένα αλαζονικό πρόσωπο και πάτησε κυριολεκτικά στον «κόλο» των αγανακτισμένων νέων, που ψάχνουν απεγνωσμένα ένα κλαρί για να σωθούν, την ώρα που βουλιάζουν σε ένα θολό τοπίο χωρίς προοπτική για το αύριο. Η ανεργία, οδηγεί στην οικονομική ανέχεια και την απελπισία. Το σύνθημα της Αριστεράς για «έμπρακτη αυτοκριτική» δεν φαίνεται να αγγίζει τους κομμουνιστές που κυβερνούν τον τόπο. Και η αυτοκριτική αποτελεί το μοναδικό τρόπο, για να γίνουν αλλαγές και να προωθηθεί η αξιοκρατία.

Ο **ηγέτης κρίνεται** όχι τόσο για τις ικανότητές του, όσο με την επιλογή των ανθρώπων που βρίσκονται δίπλα του. Ο Δημήτρης Χριστόφιας, φαίνεται ότι προδόθηκε από τους «κολλητούς» του. Τον Άκη Παπαδόββα, τον Αντρέα Μολέσκη, τον Κωστάκη Χριστοφόρου, τον Κώστα Παπακώστα, τον Βάσο Γεωργίου και ένα σωρό άλλους, οι οποίοι ευεργετήθηκαν από τον ίδιο και επιβεβαιώσαν τη ρήση «φοβού τους υπό σου ευεργετηθέντες».

Το **ζητούμενο** σήμερα δεν είναι μόνο η τιμωρία των ενόχων για το έγκλημα στο Μαρι, αλλά η αλλαγή του συστήματος, το οποίο καταρρέει κάτω από το βάρος της διαφθοράς, της αναξιοκρατίας και της αιτιμωρ-

Όλα ξεκινούν από τους καρεκλοκένταυρους οι οποίοι θεωρούν αναντικατάστατους τους εαυτούς τους μέχρι να κατέβουν στον τάφο και σκαρφίζονται ένα σωρό κουτοπονηρίες για να παραμείνουν στο θρόνο τους. Επόμενη μεγάλη παγίδα για το σύστημα, οι ατέλειωτες θητείες των εκλεγμένων αξιωματούχων, οι οποίοι νομίζουν ότι θα βουλιάξει η Κύπρος, αν φύγουν από την καρέκλα. Και αυτοί ξέρουν πολύ καλά να «αγοράζουν» ψηφοδέλτες με το μαρτυρικό ρουσφέτι. Το χειρότερο από όλα όμως, είναι η αιτιμωρτία των «μεγάλων» φεριών, τα οποία ξέρουν και ξεφεύγουν από τα δίκτυα της Δικαιοσύνης. Το πιο επικίνδυνο όμως είναι οι οικονομική κρίση, η οποία κάνει τους πλούσιους πιο άπληστους και τους φτωχούς φτωχότερους. Στο τέλος της ημέρας ο φόβος φέρνει κόλαση και η κόλαση της οικονομίας, οδηγεί σε έξαρση της εγκληματικότητας και της διαφθοράς.

Μέσα σε αυτό το καταθλιπτικό σκηνικό υπάρχουν και κάποιες αναλαμπές ελπίδας, όπως αποτυπώθηκαν στα πρόσωπα των ηρώων που θυσίαστηκαν στο Μαρι. Υπάρχουν τα Μέσα Ενημέρωσης τα οποία τολμούν και φέρνουν στην επιφάνεια σκάνδαλα, έστω και με ένα τριτοκοσμικό νόμο για το λίβελλο. Και αν το σύστημα εξουσίας έδινε λίγο περισσότερη όερα ελευθερίας, σίγουρα θα γλιτώναμε πολλές τραγωδίες, οι οποίες σήμερα φυλάγονται ως επτασφράγιστα μυστικά, μέχρι βεβαίως να έλθει η έκρηξη και το κακό. Υπάρχουν οι χιλιάδες νέοι, οι οποίοι κάθε βράδυ, αφιψώνοντας το φόβο των δασκρυγόνων, βρίσκονται έξω από το Προεδρικό για να αποδοκιμάσουν το ε-μαρτυρικό σύστημα. Υπάρχουν οι ευχές κάποιων αγίων ανθρώπων ή οι ευτικές συγκυρίες όπως θα έλεγα αν κάποιος άλλος, οι οποίες γλιτώσαν εκατοντάδες ανθρώπους, κατά την κατάρρευση του Δημοτικού Θεάτρου, κατά την έκρηξη στο Μαρι και σε ένα σωρό άλλα θλιβερά περιστατικά.

ΦΩΤΟ: ΑΠΕΛΕΥΣΗ

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Ελβετικό μοντέλο προκρίνουν οι Τούρκοι

Του ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ

Το προηγούμενο Σάββατο ο υπουργός Εξωτερικών της Τουρκίας, Αχμέτ Νταβούτογλου, συνοδευόμενος από τον Τουρκοκύπριο ηγέτη, Ντερβίς Έρογλου, αναφέρθηκε δημοσίως στο χρονοδιάγραμμα που θα επιθυμούσε η Άγκυρα να τηρηθεί για την πορεία των διαπραγματεύσεων στο Κυπριακό. Κατά τη διάρκεια της παραπάνω επίσκεψής του στα κατεχόμενα, ο Αχμέτ Νταβούτογλου έκανε λόγο για ένα νέο δημοψήφισμα εντός του πρώτου εξαμήνου του 2012 και τη δημιουργία του Ομόσπονδου Κυπριακού κράτους πριν από την κυπριακή προεδρία του καλοκαιριού του 2012.

Την προηγούμενη εβδομάδα, η τοποθέτηση του κ. Νταβούτογλου αναπαράχθηκε στα τουρκικά και τουρκοκυπριακά μέσα ενημέρωσης. Τούρκοι και Τ/κ αναλυτές έκαναν λόγο για μια «αισιόδοξη» τοποθέτηση για την πορεία των διαπραγματεύσεων. Οι κύκλοι της τ/κ ηγεσίας, χωρίς να αμφισβητούν δημοσίως την «αισιόδοξη» τοποθέτηση του κ. Νταβούτογλου, αναφέρθηκαν στο βαθμό δυσκολίας των διαπραγματεύσεων και άφησαν να εννοηθεί ότι ένα μεγάλο χάσμα χωρίζει τις τ/κ και ε/κ θέσεις. Την ίδια στιγμή, ο Τ/κ ηγέτης Ντερβίς Έρογλου δήλωσε ότι τον Οκτώβριο θα διαπιστωθεί αν θα υπάρξει θετικό αποτέλεσμα στις διαπραγματεύσεις ή όχι. Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι παράλληλα με τη δήλωση του κ. Έρογλου, τ/κ δημοσιογραφική πηγή επισήμανε στην «Κ» ότι με βάση τα σημερινά δεδομένα, η τ/κ ηγεσία γνωρίζει πολύ καλά ότι «δεν υπάρχει φως στο τέλος του τούνελ». Η ίδια πηγή δεν παρέλειψε να επισημάνει ότι μια «εξωτερική παρέμβαση» στις διαπραγματεύσεις, πιθανόν από εκ μέρους της Τουρκίας, ενδέχεται να αλλάξει τη συνολική εικόνα των διαπραγματεύσεων.

Στις δηλώσεις της κατά τη διάρκεια της προηγούμενης εβδομάδας, η τ/κ ηγεσία φρόντισε να «καθουσαώσει» την τ/κ κοινή γνώμη, αναφέροντας ότι η διεθνής κοινή γνώμη αντιμετωπίζει θετικά τις θέσεις που καταθέτουν οι Τουρκοκύπριοι σε αυτή τη νέα περίοδο για το Κυπριακό. Συγκεκριμένα, μιλώντας στο τουρκικό ειδησεογραφικό πρακτορείο «Ανατολή», ο ειδικός εκπρόσωπος του Τ/κ ηγέτη στις διαπραγματεύσεις, Κουντρέτ Όζερασί δεν παρέλειψε να αναφερθεί και στο χάσμα που χωρίζει την τ/κ και την ε/κ πλευρά στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων. Συγκεκριμένα, ο ειδικός εκπρόσωπος του Τ/κ ηγέτη αναφέρθηκε σε τρία «προβληματικά» σημεία που προκαλούν διαφορές στις διαπραγματεύσεις. Ο κ. Όζερασί τόνισε ότι η τ/κ πλευρά δεν πρόκειται να αποδεχθεί την de facto δημιουργία ενός ε/κ καντονιού εντός των «συνόρων» του σχεδιαζόμενου τ/κ ομόσπονδου κρατίδιου. Παράλληλα, επισήμανε ότι η τ/κ πλευρά προτείνει την υιοθέτηση του «ελβετικού μοντέλου» για τον καθορισμό του περιεχομένου της κυριαρχίας στο σχεδιαζόμενο ομόσπονδο κράτος. Σε αντίθεση με την ε/κ πλευρά, η τ/κ πλευρά υποστηρίζει την ισχύ της αρχής της κυριαρχίας για το κάθε ομόσπονδο κρατίδιο.

Συμπληρώνοντας τις παραπάνω επισημάνσεις του κ. Όζερασί, το τουρκικό ειδησεογραφικό πρακτορείο «Ανατολή» τόνισε ότι υπάρχουν σοβαρές διαφορές ανάμεσα στις τ/κ και τις ε/κ θέσεις σε θέματα όπως το περιουσιακό, οι εγγυήσεις και το μελλοντικό καθεστώς κυριαρχίας της Μόρφου και της Καρπατίας.

Παράπλευρες απώλειες στο Κυπριακό

Πρώτη συνάντηση μετά τη Γενεύη, με τα Η.Ε. να προβληματίζονται για τις επιπτώσεις τις τραγωδίας

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΤΣΑΓΓΑΡΗ

Σε βαρύ κλίμα για τον Πρόεδρο Χριστόφια επαναρχίζουν οι συνομιλίες στο Κυπριακό την ερχόμενη Τρίτη, με αξιωματούχους των Ηνωμένων Εθνών και διπλωματικούς κύκλους να εκφράζουν έντονες επιφυλάξεις ως προς το κατά πόσον ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας θα μπορεί να «αποδώσει» και να ανταπεξέλθει, στις διαπραγματεύσεις μετά και την τραγωδία της 11ης Ιουλίου.

Ο προβληματισμός των εμπλεκόμενων, αλλά και των άλλων παρατηρητών του Κυπριακού εστιάζεται σε δύο σημεία: Πρώτον, στο κατά πόσο ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας μπορεί να διατηρήσει τις συνομιλίες ως πρώτο θέμα στην ατζέντα του, και δεύτερον και σημαντικότερο, στο κατά πόσο ο Πρόεδρος Χριστόφιας απολαμβάνει πλέον

Ανησυχούν από τυχόν ανατροπή των προτεραιοτήτων του Προέδρου Χριστόφια

την ελάχιστη απαιτούμενη εμπιστοσύνη του λαού για να μπορεί να διαπραγματευτεί επιτυχώς το Κυπριακό. Και όλα αυτά ενόψει της αποφάσεως για εντατικοποίηση των συνομιλιών με χρονικό ορίζοντα την επόμενη τριμερή, η οποία αναμένεται περί τα τέλη Οκτωβρίου στη Νέα Υόρκη.

Προβληματισμός από Η.Ε.

Παρά τις διαβεβαιώσεις του Προέδρου της Δημοκρατίας ότι θα συνεχίσει τις συνομιλίες απρόσκοπτα, διπλωματικοί κύκλοι αλλά και αξιωματούχοι των Ηνωμένων Εθνών, εξέφρασαν στην «Κ» τον έντονο προβληματισμό τους. «Εκ των πραγμάτων κανείς δεν μπορεί να πιστέψει ή να θεωρεί ότι οι συνομιλίες στο Κυπριακό, μετά και την τραγωδία, μπορούν να βρίσκονται στην κορυφή της ατζέντας του κ. Χριστόφια», σημείωσε χαρακτηριστικά δυτικούς διπλωμάτες. Την ίδια άποψη φαίνεται πως έχουν και τα Ηνωμένα Έθνη. Αυτή τη στιγμή, «για τον κύριο Χριστόφια οι συνομιλίες θα πρέπει να βρίσκονται στο νούμερο 4 της πολιτικής του ατζέντας», πρόσθεσε ο ίδιος διπλωμάτης. Τούτο όμως, ούτως ή άλλως προκύπτει και από τη λογική κατάταξη προτεραιοτήτων θεμάτων μετά και το συμβάν, αφού η αποκατάσταση της εσωτερικής ομαλότητας μπαίνει σε πρώτη μοίρα, η οικονομία εξίσου, αλλά και η συνέχεια με τις έρευνες για από-

Ανησυχίες στα Η.Ε. αλλά και διπλωματικούς κύκλους κατά πόσο ο Πρόεδρος Χριστόφιας μετά και την τραγωδία της 11ης Ιουλίου μπορεί να διαχειριστεί «δυναμικά» και «αποφασιστικά» τις συνομιλίες στο κυπριακό.

δοση δικαιουσύνων βρίσκονται αυτή τη στιγμή στις προτεραιότητες της κυβερνήσεως Χριστόφια. Στις υψηλές προτεραιότητες εντάσσεται και η «διόρθωση» και το «λιφτινγκ» του Υπουργικού Συμβουλίου.

Θέμα εμπιστοσύνης από λαό

Το δεύτερο και πλέον κρίσιμο ερώτημα, που πλανάται σε πολιτικούς και διπλωματικούς κύκλους, είναι το κατά πόσο ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας απολαμβάνει την απαραίτητη εμπιστοσύνη από τον λαό για να διαχειριστεί το Κυπριακό πρόβλημα με ενδεχόμενα μάλιστα την παρουσίαση σχεδίου λύσης. Ιστορικά καταδεικνύεται πως ακόμη και όταν ο ηγέτης της ελληνοκυπριακής πλευράς συγκεντρώνει υψηλά ποσοστά εμπιστοσύνης από τον λαό, είναι ιδιαίτερα δύσκολο έως και ακατόρθωτο να πολιτευτεί υπέρ ενός σχεδίου λύσης ή υπέρ παραμέτρων της λύσης, αν δίπλα του δεν βρίσκονται και άλλες πολιτικές δυνάμεις. Πόσο μάλλον ένας ηγέτης, του οποίου το προφίλ έχει καταρρακωθεί. Τα Ηνωμένα Έθνη έχουν υπόψη τους τα

ανωτέρω. Ωστόσο, τα ίδια δεν θεωρούν πως προκύπτει η ανάγκη για διακοπή των συνομιλιών, παρά το ότι γνωρίζουν εκ των προτέρων πως ακόμη και να υπάρχει κατάληξη και σχέδιο λύσης ο Πρόεδρος Χριστόφιας θα δυσκολευτεί να το «πουλήσει» στην ελληνοκυπριακή πλευρά. Αντίθετα, θεωρούν πως οι συνομιλίες θα πρέπει να συνεχιστούν, όπως συμφωνήθηκε στη Γενεύη, δηλαδή με εντατικές συνομιλίες μέχρι τον Οκτώβριο, οπότε μέχρι τότε οι δύο ηγέτες θα πρέπει να συζητήσουν όλα τα κεφάλαια των Συνομιλιών. Ως γνωστόν, κατά την τριμερή της Γενεύης, 7 Ιουλίου, αποφασίστηκαν, επιγραμματικά, τα εξής: Επιτάχυνση της διαδικασίας με διήμερες συναντήσεις των δύο ηγετών. Τον Οκτώβριο (πρώτο 10ήμερο) νέα τριμερή στη Νέα Υόρκη. Μέχρι τη νέα τριμερή οι δύο ηγέτες να συζητήσουν όλα τα κεφάλαια των συνομιλιών. Στη Νέα Υόρκη θα αποφασιστεί κατά πόσο θα συγκληθεί Διεθνής Διάσκεψη. Αναβάθμιση του ρόλου του ΟΗΕ στις συνομιλίες, με δικαίωμα υποβολής προτάσεων και εισηγήσεων προς τους δύο ηγέτες επί όλων των θεμάτων.

Την Πέμπτη ο Αλεξάντερ Ντάουερ είχε συνάντηση με τον Πρόεδρο Χριστόφια, η οποία διάρκεσε 45 λεπτά. Μετά τη συνάντηση δεν έγιναν δηλώσεις, ωστόσο, σύμφωνα με πληροφορίες ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας διαβεβαίωσε τον αξιωματούχο του ΟΗΕ ότι «τίποτα δεν αλλάζει» στο συμφωνηθέν πλάνο των συνομιλιών και πως είναι έτοιμος και διαθέσιμος να προχωρήσει απρόσκοπτα στις διαπραγματεύσεις του Κυπριακού και ότι η δέσμευσή του για εντατικοποίηση της διαδικασίας παραμένει σε ισχύ. Ο κ. Ντάουερ θα συναντηθεί και με τον Τουρκοκύπριο ηγέτη, αύριο Δευτέρα, ενώ την Τρίτη, 19 Ιουλίου, θα πραγματοποιηθεί, εκτός απρόοπτου, η πρώτη, μετά και την τριμερή, συνάντηση των δύο ηγετών. Αξίζει να σημειωθεί πως ο Τουρκοκύπριος ηγέτης βρισκόταν στις Βρυξέλλες, όπου την Τετάρτη συναντήθηκε με τον Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Ζοζέ Μανουέλ Μπαρόζο, με τον Πρόεδρο της Ευρωβουλής, Γιέρτζι Μπούζεκ και με τον Επίτροπο Διεύθυνσης Στέφαν Φούλε.

DEBENHAM'S Λευκωσία Debenhams Ledra				Λεμεσός Debenhams Olympra		Πάφος Debenhams Kinyras					
ανοικτά την Κυριακή				προσφορές για την ΚΥΡΙΑΚΗ 17 ΙΟΥΛΙΟΥ							
και κάθε Κυριακή				από τις 10 το πρωί μέχρι αργά το βράδυ							
ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ ΜΕΧΡΙ ΚΑΙ 50% Μόδα & Είδη Σπιτού*				venue café AT DEBENHAM'S Αγγλικό Πρόγευμα για δύο άτομα μόνο €8,40		Τμήμα Τροφίμων ΜΙΝΙ ΤΥΡΟΠΙΤΑΚΙΑ το κομμάτι 1/2 ΤΩΡΑ/ΝΩΑ €6,25 ΧΟΡΕΙΟ ΣΟΥΒΛΑΚΙ το κομμάτι 2+1 ΔΩΡΕΑΝ FREE €6,25 ΚΟΥΡΟΥΣΙΖΗ ΠΑΥΡΤΙ 1+1 ΔΩΡΕΑΝ FREE €2,21 1+1 ΔΩΡΕΑΝ FREE €3,99 ΦΟΙΤΙΑΞ ΠΙΤΤΕΣ ΓΙΑ ΣΟΥΒΛΑΚΙΑ 1+1 ΔΩΡΕΑΝ FREE €2,21 ΚΟΥΡΟΥΣΙΖΗ ΠΑΥΡΤΙ 1+1 ΔΩΡΕΑΝ FREE €3,99 ΦΟΥΜΑΚΙΑ ΡΟΛΩΣ 80gr το κομμάτι τώρα/now €0,20 ΠΕΠΟΝΙΑ ποδόφιλο 1/2 ΤΙΜΗ ΠΡΩΤΗΣ					
DEBENHAM'S DESIGN in every department				Παγωτό για δύο άτομα μόνο €8,30		1+1 ΔΩΡΕΑΝ FREE 2+1 ΔΩΡΕΑΝ FREE 1+1 ΔΩΡΕΑΝ FREE 2+1 ΔΩΡΕΑΝ FREE 1/2 ΤΙΜΗ ΠΡΩΤΗΣ 25% ΕΚΠΤΩΣΗ OFF 30% ΕΚΠΤΩΣΗ OFF ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ SPECIAL OFFERS MEGA DEAL					
Επίσης ανοικτά την Κυριακή				Λευκωσία • Debenhams • Next • Peacocks • Glow (στον πεζόδρομο Λήδρας)		Λεμεσός • Debenhams Olympra (στην παραλιακή) • Ζακο Κουμανδαρίας (πλησίον εκκλησίας Αγ. Νάσιας)		Λάρνακα • Next (κοντά στις Φοινικούδες)		Πάφος • Debenhams & Peacocks Kinyras (κοντά στο Λιμανάκι)	
<small>* Ανοικτά επίσης τα Venue Café στο Debenhams Ledra και στο The Mall of Engomi - Λευκωσία, Debenhams Olympra - Λεμεσό, Debenhams Kinyras - Πάφο και το ParkCafé - Restaurant απέναντι από το The Mall of Cyprus.</small>											

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Μάρκος «καρφώνει» Χριστόφια για το Monchegorsk

Οι πιέσεις των Αμερικανών, η βοήθεια που προσφέρθηκαν να δώσουν και η στάση της Λευκωσίας για τύχη των εκρηκτικών που αποδείχθηκαν φονικά

της ΧΡΗΣΤΙΑΝΑΣ ΒΩΝΙΑΤΗ

Λεπτομέρειες για το διπλωματικό παρασκόνιο που εκτυλίχθηκε γύρω από την τύχη του φονικού, όπως αποδείχθηκε, φορτίου του πλοίου «Monchegorsk», περιέχονται στα τηλεγραφήματα της αμερικανικής πρεσβείας προς την Ουάσιγγτον, τα οποία αποκάλυψε ο ιστοτόπος Wikileaks και εξασφάλισε η «Κ». Η Κυβέρνηση χειρίστηκε το όλο περιστατικό με ιδεολογικά κριτήρια, φέρεται να είχε αναφέρει στον βρετανό ύπατο αρμοστή, Πίτερ Μίλετ, ο Υπουργός Εξωτερικών, Μάρκος Κυπριανού, στις αρχές Φεβρουαρίου του 2009. Από μεγάλο όγκο απόρρητων τηλεγραφημάτων που απέστειλε ο Αμερικανός πρέσβης από τη Λευκωσία στη Ουάσιγγτον, προκύπτουν στοιχεία γύρω από το πώς –κατά τους Αμερικανούς– η κυβέρνηση επηρέασε να χειριστεί το διπλωματικό αυτό θρίλερ.

27 Ιανουαρίου 2009: Ο Αμερικανός πρέσβης στη Λευκωσία, Φρανκ Ουρμπάντσικ, θέτει σε απόρρητο διπλωματικό έγγραφο προς το Στέιτ Ντιπάρτμεντ το ερώτημα αν η Κύπρος «νίπτει τις χείρας της» για την υπόθεση του φορτηγού-πλοίου «Monchegorsk», το οποίο μετέφερε τα δεκάδες εμπορευματοκιβώτια με τα εκρηκτικά. Στο τηλεγράφημα περιγράφεται ο φόβος των Κυπρίων για «αντίποινα από τη Δαμασκό»,

Wikileaks: «Είναι ξεκάθαρο πως στο πηδάλιο βρίσκεται το Προεδρικό του Χριστόφια και όχι ο Μάρκος Κυπριανού»

υπενθυμίζοντας την περίπτωση ενός άλλου φορτηγού, του «Γκρεγκόριο», που μετέφερε ραντάρ από τη Βόρεια Κορέα στους Σύριους. Σύμφωνα με το τηλεγράφημα, το συγκεκριμένο συμβάν στάθηκε αφορμή για να ανοίξει η γραμμή μεταξύ της Λαττίας και της Συρίας και της Αμοχώστου στα Κατεχόμενα.

Εν τω μεταξύ, λίγο πριν σταλεί το εν λόγω διπλωματικό έγγραφο στη Ουάσιγγτον, ο Λεωνίδας Παντελίδης, διευθυντής του διπλωματικού γραφείου του Προέδρου της Δημοκρατίας, ενημέρωσε τον πρέσβη πως οι κυπριακές αρχές ζήτησαν μέσω ασυρμάτου από τον καπετάνιο του «Monchegorsk» να κατευθυνθεί στη Λεμεσό, όμως δεν έλαβαν κάποια απάντηση. «Κάνουμε ό,τι μπορούμε», είπε ο Παντελίδης, σύμφωνα με το τηλεγράφημα 09Nicosia58. Ωστόσο, η αμερικανική Υπηρεσία Εθνικής Ασφάλειας (NSA) πληροφορήθηκε την πρεσβεία ότι το πλοίο «δεν είχε λάβει ή μεταδώσει μηνύματα μέσω ασυρμάτου προσφάτως». Επιπλέον, το αμερικανικό Πολεμικό Ναυτικό ενημέρωσε ότι αν το «Monchegorsk» διατηρούσε την κατεύθυνσή του και την ταχύτητα των 11 κόμβων θα έφτανε στη Συρία το ίδιο βράδυ. Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο οι Αμερικανοί πίεζαν με τηλεφωνήματα τους Κύπριους αξιωματούχους το τελευταίο κρίσιμο 24ωρο, ενώ είχαν ήδη προχωρήσει σε απειθείας διάβημα προς τον Πρόεδρο Χριστόφια για τον περιορισμό του πλοίου σε κυπριακό λιμάνι.

«Ο πρεσβευτής υπογράμμισε τις υποχρεώσεις της Κύπρου ως κράτους σημείας του πλοίου και σημείωσε ότι το ενδιαφέρον της Ουάσιγγτον για το συγκεκριμένο θέμα ήταν το υψηλότερο δυνατό... Ρώτησε αν η Κύπρος χρειαζόταν τη βοήθεια των Ηνωμένων Πολιτειών για να έρθει σε

Το υπό κυπριακή σημαία ρωσικό πλοίο «Monchegorsk», είχε αποπλεύσει από το Ιράν προς άγνωστο προορισμό, μεταφέροντας στρατιωτικό υλικό. Οι αρχές των ΗΠΑ και του Ισραήλ κατηγορούσαν ότι προορισμός του οπλισμού ήταν η Συρία και παραλήπτης του φορτίου η Χαμάς. Το πλοίο οδηγήθηκε στο αγκυροβόλιο Λεμεσού από τις αρχές της Δημοκρατίας, στη βάση ψηφισματος του Συμβουλίου Ασφαλείας. Η εκφόρτιση του στρατιωτικού υλικού και η μεταφορά του στη ναυτική βάση «Ευάγγελος Φλωράκης» ολοκληρώθηκε στις 14 Φεβρουαρίου 2009.

απειθείας επαφή με το πλοίο και να γνωστοποιήσει τις εντολές στον καπετάνιο ή για κάποια επιπλέον βοήθεια. Ο διευθυντής του διπλωματικού γραφείου της κυπριακής πρεσβείας απέρριψε και τα δύο, ξεκαθαρίζοντας ότι η κυπριακή κυβέρνηση δεν θέλει την ανάμειξη των ΗΠΑ», αναφέρεται στο τηλεγράφημα.

28 Ιανουαρίου 2009: Όπως προκύπτει από το απόρρητο διπλωματικό έγγραφο 09Nicosia73, το «Monchegorsk» σταμάτησε μεσοπέλαγα 60 μίλια νοτιοανατολικά της Λευκωσίας, περιμένοντας περαιτέρω εντολές από την κυπριακή κυβέρνηση.

«Βιοστική επιθεώρηση»

29 Ιανουαρίου 2009: Η πρεσβεία με απόρρητο τηλεγράφημα, με κωδικό 09Nicosia75, γνωστοποιεί στο Στέιτ Ντιπάρτμεντ την είσοδο του «Monchegorsk» σε κυπριακά ύδατα και την έλευσή του στο λιμάνι της Λεμεσού, όπου και αγκυροβόλησε. Σε ξεχωριστό τηλεγράφημα της ίδιας ημέρας, με τον κωδικό 09Nicosia77, αναφέρεται πως αξιωματούχοι του ναυτικού της Κύπρου πραγματοποίησαν μία βιοστική επιθεώρηση του φορτίου, στο πλαίσιο της οποίας εντόπισαν μεγάλες ποσότητες εκρηκτικών. Σε τηλεφωνική επικοινωνία που είχε με τον Αμερικανό πρέσβη, ο διευθυντής του διπλωματικού γραφείου του Προέδρου, Λεωνίδας Παντελίδης, φέρεται κατά το τηλεγράφημα να διαβεβαίωνε πως η Κυπριακή Δημοκρατία αντιλαμβάνεται πλήρως πως δεν μπορεί να επιτρέψει στο πλοίο να φτάσει στη Συρία, αλλά παράλληλα πως δεν επιθυμούσε το επικίνδυνο υλικό να παραμείνει στο έδαφός της.

30 Ιανουαρίου 2009: Κύριο αίτημα της Κύπρου, σύμφωνα με τα όσα προκύπτουν σε τηλεγράφημα υπό τον κωδικό 09Nicosia93, ήταν η μεταφορά των πυ-

ρομακικών να γίνει υπό την αιγίδα των Ηνωμένων Εθνών, και όχι απλώς μέσω τρίτης χώρας. Η πιθανότητα εμπλοκής των Βρετανικών Βάσεων στην υπόθεση, μετά από συνάντηση του κ. Ουρμπάντσικ με τον τότε Βρετανό ύπατο αρμοστή, Πίτερ Μίλετ, συνάντησε αντιδράσεις από την κυβέρνηση, η οποία προτίμοιεν την εμπλοκή του ΟΗΕ ή της Γαλλίας και την κατάθεση αναφοράς προς το Συμβούλιο Ασφαλείας. Στο ίδιο τηλεγράφημα ο Αμερικανός πρέσβης επισμαίνει πως αν και η κυπριακή κυβέρνηση έκανε λόγο για τις υποχρεώσεις της βάσει των ψηφισμάτων, «πολιτικές πραγματικότητες για την ΚΔ –συγκεκριμένα η επιθυμία να ικανοποιηθεί η Μόσχα με κάθε κόστος και να αποτραπεί αντίποινα από τη Δαμασκό, μέσω της αναβίωσης των σχέσεων με την «παράνομη Τουρκική Δημοκρατία της Βορείου Κύπρου»– επιβάλλουν όπως το φορτίο φτάσει τελικά στη Συρία». Ανεξάρτητα, πάντως, της στάσης της Κύπρου, ο πρέσβης αναγνώρισε πως η στάση της Ρωσίας θα μπορούσε να αποβεί προβληματική, καθώς η Μόσχα θα μπορούσε να εμποδίσει την πρόοδο στο θέμα αφήνοντας το φορτίο στην Κύπρο –γι' αυτό και πρότεινε να συνεννοηθεί η ΚΔ πρώτα με τη Ρωσία για να διασφαλιστεί την υποστηρίξει της.

2 Φεβρουαρίου 2009: Ο αναπληρωτής πρέσβης της Ρωσίας, Αλεξάντερ Σιερινάκοφ, αρνήθηκε πως η Μόσχα ασκούσε πιέσεις στη Λευκωσία, προσθέτοντας πως «υπεύθυνη για τη διαχείριση του περιστατικού» είναι η Κύπρος, καθώς τα ψηφίσματα του Σ.Α. αναφέρονται στις ευθύνες της χώρας τη σημαία της οποίας χρησιμοποιεί ένα σκάφος, και όχι της χώρας από την οποία προέρχονται οι ιδιοκτήτες. Σύμφωνα με το ίδιο τηλεγράφημα –με κωδικό 09Nicosia96– ο τότε Γάλλος πρέσβης, Νι-

κόλ Γκαλέι, είχε συνάντηση με τον Λεωνίδα Παντελίδη και τον γενικό διευθυντή του ΥΠΕΕ, Νίκο Αιμιλίου, για χάραξη στρατηγικής. Πάντως, όπως ανέφερε ο κ. Γκαλέι, το θέμα είχε περάσει πλέον στην ευθύνη του ΟΗΕ, καθώς η κυβέρνηση ετοίμαζαν να υποβάλει αναφορά στην Επιτροπή για τις Κυρώσεις στο Ιράν. Ο Γερμανός πρέσβης, Γκόντφριντ Ζάιτς, πρόσφερε, επίσης, χωρίς όρους βοήθεια στην Κύπρο, στέλλοντας μεταξύ άλλων «ειδικούς από το Βερολίνο ή ακόμα και σκάφος, το οποίο θα μπορούσε να απομακρύνει το φορτίο από την κυπριακή επικράτεια». Η Επιτροπή θα πρέπει να ρωτά την Κύπρο για το πώς θα προχωρήσουμε, και όχι το αντίθετο» φέρεται να δήλωσε χαρακτηριστικά ο κ. Γκαλέι.

3 Φεβρουαρίου 2009: Αίσθηση προκαλούν οι δηλώσεις που φέρεται να έκανε ο ΥΠΕΕ, Μάρκος Κυπριανού, απευθυνόμενος στον Μίλετ, σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στο τηλεγράφημα με κωδικό 09Nicosia98. Είπε πως η Κυβέρνηση «χειρίστηκε το όλο περιστατικό με ιδεολογικά κριτήρια». Συγκεκριμένα ο κ. Κυπριανού φέρεται να δήλωσε, αναφερόμενος στον Πρόεδρο Δημήτρη Χριστόφια και άλλα υψηλόβαθμα στελέχη του ΑΚΕΛ, πως «αυτοί» είχαν αρήσει το Monchegorsk να πάρει ιδεολογικό χαρακτήρα τύπου σύγκρουσης Δαβίδ και Γολιάθ με τη «μικρή Κύπρο» να παίρνει το πλευρό του Δαβίδ, δηλαδή της Συρίας».

5 Φεβρουαρίου 2009: «Δύο ημέρες αργότερα ήρθε στην επιφάνεια και το «σενάριο της Μάλτας», κατά το οποίο, όπως γράφει το τηλεγράφημα 09Nicosia104, η Κύπρος θα έστελναν τα εκρηκτικά στο μικρό κράτος της Μεσογείου, αποφεύγοντας έτσι τη μεταφορά σε υψηλό προφίλ χώρας όπως η Γαλλία ή η Ιταλία.

«Η Κύπρος δεν θα μπορέσει να αντέξει την πίεση»

6 Φεβρουαρίου 2009: Και ενώ οι ΗΠΑ εμφανίζονται –σύμφωνα με τα όσα προκύπτουν στο έγγραφο με κωδικό 09Nicosia106– να μην έχουν απολύτως κανένα πρόβλημα με το τελευταίο σενάριο μεταφοράς του φορτίου στη Μάλτα, η κυπριακή κυβέρνηση έχει ήδη αρχίσει να χάνει τις αντοχές της: «Η Κύπρος δεν θα μπορέσει να αντέξει την πίεση για πολύ και πρέπει να βρει διεξόδου», φέρεται να λέει ο Λεωνίδας Παντελίδης στο απόρρητο τηλεγράφημα. «Αργότερα σήμερα», αναφέρει ο Ουρμπάντσικ στο τηλεγράφημα της 6ης Φεβρουαρίου, «ο Παντελίδης θα παρουσιάσει την πρόταση της Μάλτας στον Πρόεδρο Χριστόφια και αν ο τελευταίος δώσει το πράσινο φως, θα προεγγιζαν απειθείας τη Μάλτα με την πρότασή».

9 Φεβρουαρίου 2009: Το πλοίο, αν και παρέμεινε αγκυροβολημένο στο λιμάνι της Λεμεσού, μετακινήθηκε λίγα μέτρα μακριά, τόσο για να μην εμποδίσει την κίνηση όσο και για λόγους ασφαλείας και προφυλάξης των άλλων πλοίων. Σε επικοινωνία του με τον Αμερικανό πρέσβη –σύμφωνα με το τηλεγράφημα με κωδικό 09Nicosia108– ο Παντελίδης διαβεβαίωσε πως η Κύπρος θα έπαιρνε την τελική της απόφαση σε σχέση με το πώς θα χειριστεί το επικίνδυνο φορτίο εντός των επόμενων δύο-τριών ημερών. Για πολλοστή φορά, ο πρέσβης υπενθύμιζε πως οι Αμερικανοί είναι έτοιμοι να μας προσφέρουν τεχνική βοήθεια να το καταστρέψουμε. Ο Παντελίδης απέρριψε την πρόταση, αλλά υποσχέθηκε πως θα γινόταν ενδελεχής επιθεώρηση όλων των εμπορευματοκιβωτίων «για να ξέρουμε με τι έχουμε να κάνουμε.»

13 Φεβρουαρίου 2009: Ο Αμερικανός πρέσβης ενημερώνει την Ουάσιγγτον ότι τα εμπορευματοκιβώτια με το πολεμικό υλικό μεταφέρονται στο Μαρί. Το προηγούμενο βράδυ η Κύπρος είχε αρνηθεί την προσφορά των ΗΠΑ για τεχνική βοήθεια, σύμφωνα με το τηλεγράφημα με κωδικό 09Nicosia125.

«Παγερές οι σχέσεις μεταξύ τους σε όλα τα επίπεδα»

Χαρακτηρισμοί από τον Φρανκ Ουρμπάντσικ: «Ο επαρχιώτης πρόεδρος και ο αριστοκράτης ΥΠΕΕ»

16 Απριλίου 2009: Στο τηλεγράφημα με κωδικό 09Nicosia272, ο Αμερικανός πρέσβης εξηγεί στην Ουάσιγγτον περί των «παγερών σχέσεων» του Προέδρου Χριστόφια με τον ΥΠΕΕ, Μάρκο Κυπριανού. Γράφει συγκεκριμένα: «Οι σχέσεις των δύο είναι παγερές σε όλα τα επίπεδα. Οι φιλοσοφίες τους στο Κυπριακό είναι, λόγω χάρη, εντελώς διαφορετικές, με τον Κυπριανού να διατηρεί μια πιο σκληρή προσέγγιση. Σε προσωπικό επίπεδο, ο επαρχιώτης, εκπαιδευμένος στη Μόσχα και καθόλου εκλεπτυσμένος Χριστόφιας αισθάνεται πολύ άβολο στο πλάι του αριστοκράτη υ-

πουργού του. Σε αντίδραση λοιπόν, ο Πρόεδρος έχει απομονώσει τον Κυπριανού από τις συνομιλίες και έχει ελαχιστοποιήσει την επιρροή του τελευταίου, δίνοντας μεγαλύτερες εξουσίες στο Διπλωματικό Γραφείο του Προεδρικού, το οποίο είναι στελεχωμένο με άτομα της εμπιστοσύνης του Προέδρου. Σε ό,τι αφορά το περιστατικό με το «Monchegorsk» και τις συναλλαγές με τη Συρία, καθώς και τις σχέσεις με την Αβάνα και το Καράκας, είναι ξεκάθαρο πως στο πηδάλιο βρίσκεται το Προεδρικό του Χριστόφια και όχι ο Μάρκος Κυπριανού».

Η Κυβέρνηση χειρίστηκε το όλο περιστατικό με ιδεολογικά κριτήρια, φέρεται να είχε αναφέρει στον ύπατο αρμοστή της Βρετανίας Πίτερ Μίλετ ο ΥΠΕΕ Μ. Κυπριανού.

διακοπές & φύγαμε!

Οργανωμένες εκδρομές με απειθείας πτήσεις

<p>8ήμερο AEGEAN</p> <p>Βαρκελώνη</p> <p>από €769</p> <p>Αναχ. Κάθε Δευτέρα από 4/7</p>	<p>8ήμερο AEGEAN</p> <p>Ιταλία</p> <p>από €965</p> <p>Αναχ. 25/7, 1/8, 15/8, 22/8</p>	<p>7ήμερο EGNA</p> <p>Τσεχία</p> <p>από €859</p> <p>Αναχ. 4/8, 9/8</p>	<p>7ήμερο EGNA</p> <p>Τσεχία -Γερμανία</p> <p>από €915 Αναχ. 6/8, 18/8</p>	<p>8ήμερο BULGARIA</p> <p>Βουλγαρία</p> <p>από €715</p> <p>Αναχ. 26/7, 16/8</p>
---	---	--	--	---

Οι τιμές είναι ανά άτομο και περιλαμβάνουν: • Αεροπορικό εισιτήριο μετ' επιστροφή • Διανυκτέυση σε ξενοδοχεία, γιόματα, μεταφορές, εκδρομές, συνοδείες και ξενοδοχικές σιμφώνια με το πρόγραμμα, όπως αναγράφεται στον κατάλογο της Louis Tours «διακοπές & φύγαμε» καλοκαίρι 2011 • Φόροι αεροδρομίων (δύνανται να διαφοροποιηθούν) • Ασφάλεια ταξιδιού

www.louistravel.com ΠΑΓΚΥΠΡΙΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΗΛΕΠΗΡΗΤΗΣΗΣ: **77 77 85 55**

Σχέδιο για αγορά Ηλεκτροπαραγωγών Γεννητριών με Συμφωνία Ενοικιαγοράς

Η Ελληνική Τράπεζα συνδράμει στις προσπάθειες αντιμετώπισης της ενεργειακής κρίσης.

Δημιούργησε και προσφέρει ένα νέο σχέδιο χρηματοδότησης νοικοκυριών και επιχειρήσεων για αγορά και εγκατάσταση ηλεκτροπαραγωγών γεννητριών μέσω ενοικιαγοράς.

Με το νέο σχέδιο, η Ελληνική Τράπεζα συνεισφέρει στην ανάγκη των καταναλωτών για παροχή ρεύματος και ταυτόχρονα εξυπηρετεί το στόχο που έθεσε η Α.Η.Κ. και ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας Κύπρου (ΔΣΜ) για όσο το δυνατό μεγαλύτερη εξοικονόμηση ηλεκτρικού ρεύματος.

Το σχέδιο προσφέρει χρηματοδότηση για αγορά και εγκατάσταση ηλεκτροπαραγωγών γεννητριών με:

- Γρήγορες και συνοπτικές διαδικασίες
- Χαμηλό επιτόκιο

Σχέδιο Α (για νοικοκυριά και μικρές επιχειρήσεις)	
Ποσό χρηματοδότησης	Μέχρι €20.000
Επιτόκιο Flat	3,9%
Συνολικό Ετήσιο Ποσοστό Επιβάρυνσης (Σ.Ε.Π.Ε.)*	7,5%
Διάρκεια	Μέχρι 5 χρόνια
Ελάχιστη προκαταβολή	20%

Σχέδιο Β (για μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις)	
Ποσό χρηματοδότησης	Από €20.001 μέχρι €35.000
Επιτόκιο Flat	3,45%
Συνολικό Ετήσιο Ποσοστό Επιβάρυνσης (Σ.Ε.Π.Ε.)*	6,5%
Διάρκεια	Μέχρι 7 χρόνια
Ελάχιστη προκαταβολή	30%

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

γραμμή εξυπηρέτησης 8000 9999

γραμμή από εξωτερικό +357 22 743843

www.hellenicbank.com

Σημειώσεις: • Περισσότερες πληροφορίες και λεπτομέρειες στα καταστήματα της Ελληνικής Τράπεζας, στην ιστοσελίδα www.hellenicbank.com και στη Γραμμή Εξυπηρέτησης 8000 9999 • Απαραίτητες εξασφαλίσεις: - Δύο αξιόχρεοι εγγυητές - Ασφάλεια ζωής και Μόνιμη Ολικής Ανικανότητας μέσω της Hellenic Aliso Life - Η ηλεκτροπαραγωγή γεννήτρια θα εγγράφεται σαν εξασφάλιση στο όνομα της Ελληνικής Τράπεζας • Για τη σύναψη της Συμφωνίας Ενοικιαγοράς δεν συνεπάγεται η πληρωμή εξόδων ετοιμασίας νομικών εγγράφων ή εξόδων παραχώρησης της ενοικιαγοράς • Η Ελληνική Τράπεζα δύναται, κατά την απόλυτη κρίση της, να απορρίψει οποιαδήποτε αίτηση σύμφωνα με την εκάστοτε δανειοδοτική πολιτική της.

* Έκαστο Σ.Ε.Π.Ε. υπολογίστηκε στις 15/07/2011 βάσει των πιο πάνω δεδομένων για κάθε περίπτωση.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

ΓΝΩΜΕΣ

ΕΛΛΑΔΑ

ΚΟΣΜΟΣ

ΥΓΕΙΑ

ΦΑΛΗΡΕΥΣ / Του ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΚΑΣΙΜΑΤΗ

Η αυτοδιοίκηση των πανεπιστημίων αιτία του κακού

Προ δεκαεπενθήμερου περίπου, σε εκπομπή της κρατικής τηλεόρασης, με θέμα το νομοσχέδιο για την αναμόρφωση των πανεπιστημίων, κλήθηκε να διατυπώσει τη γνώμη της για την κατάσταση της Ανωτάτης Παιδείας, μια νεαρή απόφοιτος της Νομικής. Με ασυνήθιστη ευγλωττία και σαφήνεια, η -βραβευμένη κιόλας σε διεθνές πανεπιστημιακό τουρνουά debate- απόφοιτος χτύπησε με τα λόγια της κατευθείαν στην καρδιά του ζητήματος. Το μεγαλύτερο πρόβλημα, είπε, είναι η ανυπαρξία εσωτερικής οργάνωσης των πανεπιστημιακών σχολών. Ο φοιτητής δεν έχει από την πρώτη στιγμή την καθαρή εικόνα των κανόνων: τι γίνεται εκεί μέσα, πώς γίνεται, πότε γίνεται. Δεν ξέρει πού να απευθύνει τις ερωτήσεις του και αποσιώζει εντελώς η καθοδήγηση. (Εκτός εκείνους που προσφέρουν, για άλλους τάξεως θέματα, οι κομματικές οργανώσεις - είναι αλήθεια...)

Αυτή είναι, πράγματι, η διαφορά που γίνεται αμέσως αισθητή σε όποιον έχει την ευκαιρία να συγκρίνει το «δημοκρατικό» πανεπιστήμιο όπως το διαμόρφωσε η Μεταπολίτευση, με το πανεπιστήμιο όπως λειτουργεί στην Ευρώπη και την Αμερική. Σχετικό είναι το πρόσφατο παράδειγμα ενός φίλου, ο οποίος στη δεκαετία του 1970 σπούδασε Θεωρητική Φυσική στο Imperial του Λονδίνου και τώρα, αφού πα απέκτησε ελεύθερο χρόνο, αποφάσισε να υποβάλει τα χαρτιά του στο Πανεπιστήμιο Αθηνών για διδακτορική διατριβή. Εστειλε, λοιπόν, ένα μείλ στο Imperial, με το όνομά του, την περίοδο των σπουδών του και το ερώτημα πότε και πώς θα μπορούσε να έχει ένα λεπτομερές πιστοποιητικό των σπουδών που έκανε εκεί πριν από σχεδόν 35 χρόνια. Σε δύο ώρες του απάντησαν ότι το πιστοποιητικό είχε ήδη ταχυδρομηθεί. Σε τρεις ημέρες το είχε στα χέρια του. Είναι, φυσικά, υπερβολικό να περιμένει κανείς παρόμοιο επίπεδο λειτουργίας των διοικητικών υπηρεσιών από ελληνικά πανεπιστήμια, όταν

Εκπτώσεις στα πάντα: στα μαγαζιά, στις διακοπές, στη δημοτικότητα των κυβερνήτων. (Το στιγμιότυπο είναι από τις θερμές εκδηλώσεις του κόσμου, κατά την επίσκεψη του πρωθυπουργού στην Κω).

συμβαίνει το παράλογο ορισμένες σχολές να μην έχουν αποκτήσει ποτέ εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας και, απλώς, να λειτουργούν στον αέρα.

Το ενδιαφέρον -που σκοπίμως αποσιωπάται- είναι ότι για την τριτοκοσμική ανοργανωσιά των πανεπιστημίων μας ευθύνονται εκείνοι ακριβώς που είχαν αναλάβει την αυτοδιοίκησή τους και σήμερα ωρύνονται ότι απειλεί να την καταλύσει το υπουργείο Παιδείας με το νομοσχέδιο που ετοιμάζει. Αυτοί δεν είναι άλλοι από τους καθηγητές, που τα διοικούν όλα αυτά τα χρόνια, συναλλασσόμενοι υπογειώς με τις κομματικές οργανώσεις. Η αυτοδιοίκηση των πανεπιστημίων μπορεί να είναι συνταγματικώς κατοχυρωμένη, αλλά, με όλο τον σεβασμό προς το Σύνταγμα, αυτό δεν είναι δια-

τατόν να μας εμποδίζει να αναγνωρίσουμε ότι η αυτοδιοίκηση απέτυχε. Ούτε είναι λόγος για να μην τολμά κανείς να αλλάξει τον τρόπο με τον οποίον διοικούνται.

Είναι φυσικό ο όρος «αποτυχία» να ενοχλεί. Όμως, εφόσον, στην ομάδα των χωρών του ΟΟΣΑ, η Ελλάδα είναι πέμπτη στη χρηματοδότηση της Ανωτάτης Παιδείας ως ποσοστό του ΑΕΠ και, συγχρόνως, ούτε ένα πανεπιστήμιο της δεν περιλαμβάνεται στον ετήσιο κατάλογο του «Times Higher Education» με τα 200 καλύτερα πανεπιστήμια του κόσμου, αυτό πώς το λέμε, αν όχι «αποτυχία»; Και πόσο ταιριαστό είναι με τη μεγάλη ιδέα που έχουμε ως λαός για τον εαυτό μας και την ευφύια μας, όταν το ιδιωτικό και αγλόφωνο Bilkent, που ιδρύθηκε μόλις το 1984 στην

Τουρκία, κατέχει τη θέση 112 στον ίδιο κατάλογο; Πάγιο αίτημα όσων αγωνίζονται, στο όνομα της αυτοδιοίκησης, για να διατηρήσουν τα πανεπιστήμια στο σημερινό τους χάλι είναι η αύξηση της χρηματοδότησης. Μα πόσα παραπάνω πρέπει να πετάξει το πτωχευμένο κράτος στον πήθο των Δαναΐδων; Και πότε θα είναι ο κατάλληλος καιρός για τον εξορθολογισμό της λειτουργίας τους με όρους οικονομικής βιωσιμότητας (που ισχύουν έξω), αν ακόμη και η κρεοκοπία δεν κάνει το αυτί των πριτάνων να ιδρώνει;

Ας μην κοροϊδευόμαστε άλλο. Η αυτοδιοίκηση έχει καταστήσει ένα πρόσχημα, πίσω από το οποίο κρύβονται οι δύο αλληλένδετες παθογένειες του δημοσίου πανεπιστημίου: η κομματοκρατία και η χα-

μηλή ποιότητα (ο συντεχνιακός εξισωτισμός) των μελών του διδακτικού προσωπικού. Με το νόμο που εισπνέεται το υπουργείο Παιδείας και, ειδικά, με τον εξοβελισμό των φοιτητών από την επιλογή του προέδρου του Συμβουλίου Διοίκησης, καθώς και με την εισαγωγή της αξιολόγησης των καθηγητών, γίνεται επιτέλους μια σοβαρή προσπάθεια να αντιμετωπισθούν και οι δύο. Πάντοτε, βέβαια, υπό την προϋπόθεση ότι θα εφαρμοσθεί...

Business as usual

Διαβάζω την απόφαση υπ. αρ. 17.314, που έλαβε το διοικητικό συμβούλιο της ΕΥΔΑΠ στις 28 Ιουνίου 2011 και με μεγάλη χαρά διαπιστώνω ότι αποφασίσθηκε σύμφωνα «απόφαση επιδόματος λουτροθεραπείας» σε κάθε δικαιούχο, με ανώτατο όριο «τις δεκαπέντε λούσεις σε λουτροπόλεις (ένα λουτρό κάθε ημέρα επί δεκαπέντε ημέρες), ποσού 349,88-». Εγκρίνεται, επίσης, ποσό 135,90- για κάθε δικαιούχο, εφόσον αυτός επιλέξει για τις λούσεις του τη Λίμνη της Βουλιαγμένης.

Η απόφαση αποτελεί κόλαφο προς όσους αμφισβητούν την υποδειγματική λειτουργία του Δημοσίου, καθόσον οι τιμές ορίζονται με αξιοθαύμαστη ακρίβεια: «Ημερήσια έξοδα διαμονής 16,53-, τιμή εισόδου για κάθε λούση 4,53-, έξοδα μετάβασης και επιστροφής 2x16,99-». Η συνολική δαπάνη του οργανισμού είναι ανάξια λόγου, καθώς ανέρχεται μόλις «στο ποσό των 164.000,00- περίπου». (Ομολογώ ότι η σχετικότητα που εκφράζει το «περίπου», με ανησυχεί λιγάκι, αλλά ως μη γινόμαστε υπέρ το δέον σχολαστικοί...) Επίσης, ερμηνεύω ως σαφή ένδειξη εξορθολογισμού των δαπανών το γεγονός ότι, κατά την ίδια απόφαση, «το επίδομα λουτροθεραπείας εξομοιούται με το επίδομα εισπνοών».

Αναμένω με αγωνία τις περαιτέρω εξελίξεις στο ζήτημα των θερινών επιδομάτων, διότι όπως σημειώνεται στην απόφαση «το ύψος του επιδόματος αεροθεραπείας θα καθορισθεί

Brotherly love

Ο Πρίγκιπ Νικόλαος των Παπανδρέου-Μινέικο για τον Βασίλη Γεώργιο Β', στη New York Times: «Αν πάμε σε ψυχολογικό επίπεδο, τα παιδιά των οποίων οι πατεράδες αποσιωπίζουν θέλουν να γίνουν αρεστά. Το να θέλεις να γίνεσαι αρεστός σημαίνει ότι δεν συγκρούεσαι. Κι αν δεν σου αρέσει να συγκρούεσαι, τότε είναι δύσκολο να δίνεις εντολές». Πάλι καλά δηλαδή που είναι αδελφός του! Γιατί αν ήταν, ας πούμε, ξάδελφός του δεν το λώμω να φαντασθώ τι θα ξεστόμιζε...

με κοινή υπουργική απόφαση των υπουργών Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων» (για το έτος 2010 ανερχόταν σε 250,00 -). Παρόλα αυτά, μένω με την ικανοποίηση ότι, παρά τις προειδοποιήσεις όλων εκείνων των μίζερων που μας μισούν και μας ζηλεύουν, το Δημόσιο συνεχίζει απότοπο την κοινωνική προσφορά του...

Μισά αρχοντιά

Μεταξύ των ευρέως γνωστών προσωπικοτήτων, που υποστηρίζουν την εκστρατεία του ΣΚΑΪ για την καθαριότητα στις παραλίες και τους δημοσίου χώρους, είναι και ο αξιγάπητος στην εκκεντρικότητα του Θεοδόσης Πελεγρίνης, ο πρύτανης του Καποδιστριακού - που νομίζω ότι την περίοδο αυτή πρέπει να περιοδεύει στα νησιά με τις θεατρικές παραστάσεις του. Αφού λοιπόν ο καλλιτέχνης δηλώνει λάτρης της καθαριότητας, γιατί δεν καθαρίζει και τα Προπύλαια από τα τσαντήρια των Αφγανών ή τους χώρους των σχολών από την κουρέλια της δΐθεν ελεύθερης διακίνησης των ιδεών;

Καλό καλοκαίρι!

Η στήλη θα είναι και πάλι κοντά σας στις 17 Αυγούστου - εκτός απροόπτου, βεβαίως...

Η Hamleys ανακοινώνει ότι οι προγραμματισμένες εκδηλώσεις για τα εγκαίνια του πρώτου καταστήματός της στην Κύπρο, αναβάλλονται λόγω του τραγικού συμβάντος στη ναυτική βάση Ευάγγελου Φλωράκη.

Επιθυμούμε να εκφράσουμε τα βαθύτατα συλλυπητήριά μας στις οικογένειες των θυμάτων και τη συμπαράστασή μας στους τραυματίες και τους πληγέντες.

Η λύση στον γρίφο του ελληνικού χρέους

Ανταλλαγή ελληνικών ομολόγων που λήγουν με μεγαλύτερης διάρκειας και αγορά ελληνικών τίτλων από τη δευτερογενή αγορά

Του **ΒΑΣΙΛΗ ΖΗΡΑ**

Ανταλλαγή των ελληνικών ομολόγων, ύψους 201 δισ. ευρώ, που λήγουν έως το 2020, με άλλα μεγαλύτερης διάρκειας, σε συνδυασμό με αγορά ελληνικών τίτλων από τη δευτερογενή αγορά είναι το κεντρικό σενάριο πάνω στο οποίο εργάζονται τα τελευταία διάστημα τράπεζες και Ευρωζώνη, προκειμένου να καταλήξουν σε μια συμφωνία για τη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα στο νέο πακέτο βοήθειας προς την Ελλάδα.

Στις συναντήσεις της Ρώμης, την Πέμπτη και την Παρασκευή, οι δύο πλευρές δεν κατέληξαν σε οριστική συμφωνία, ωστόσο υπήρξαν σημεία πολλά προεγγύσιμα που δημιουργούν

Η Αθήνα δέχεται να συζητήσει την παροχή εμπράγματων εξασφαλίσεων, εάν αυτό οδηγήσει σε βελτίωση των όρων δανεισμού

βάσιμες ελπίδες ότι κάτι τέτοιο είναι εφικτό τις επόμενες ημέρες. Έτσι, ο πρόεδρος της Ε.Ε. κ. Βαν Ρομππί ανακοίνωσε ότι την Πέμπτη 21 Ιουλίου θα πραγματοποιηθεί σύνοδος των ηγετών της Ευρωζώνης για να οριστικοποιηθούν τις αποφάσεις τους.

Όσο κι αν ακούγεται παράδοξο, οι συνθήκες είναι σήμερα ευνοϊκότερες απ' ό,τι μερικούς μήνες πριν, για να βρεθεί μια λύση. Υπό την πίεση της αξιωματικής επιθετικής επιθετικής της κρίσης και στους μεγάλους της Ευρωζώνης, οι «κόκκινες γραμμές» γίνονται ελαστικότερες, ενίοτε αironται πλήρως. Η Ευρωζώνη αποδέχθηκε για πρώτη φορά ότι η Ελλάδα δεν αντιμετωπίζει απλώς πρόβλημα ρευστότητας, αλλά πρόβλημα βιωσιμότητας του χρέους της. Επίσης, η Ελλάδα και άλλα κράτη-μέλη του Νότου δέχθηκαν τη συμμετοχή ιδιωτών στο νέο πακέτο βοήθειας. Η Ελλάδα, επιπλέον, δέχεται να συζητήσει την παροχή εμπράγματων εξασφαλίσεων, εάν αυτό οδηγήσει σε βελτίωση των όρων δανεισμού. Πρό-

Μετά τις συναντήσεις της Ρώμης, ο πρόεδρος της Ε.Ε. κ. Βαν Ρομππί ανακοίνωσε ότι την Πέμπτη 21 Ιουλίου θα πραγματοποιηθεί σύνοδος των ηγετών της Ευρωζώνης, για να οριστικοποιηθούν τις αποφάσεις τους (η φωτογραφία από την προηγούμενη σύνοδο κορυφής).

κειται για μια απόφαση υψηλού ρίσκου, καθώς θα σημαίνει την υποβάθμιση της Ελλάδας τουλάχιστον στη βαθμίδα της επιλεκτικής χρεοκοπίας για κάποιο χρονικό διάστημα. Η Γερμανία και οι σύμμαχοί της –Ολλανδία, Αυστρία, Φινλανδία, Σλοβακία– συμφώνησαν από την πλευρά τους να άρουν τις αντιρρήσεις τους ως προς την αγορά ελληνικών ομολόγων από τη δευτερογενή αγορά, από το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (EFSF).

Σύμφωνα με κύκλους της Φρανκφούρτης, η ΕΚΤ θα επιμείνει στη θέση της και δεν θα δέχεται ως ενέχυρα για την παροχή ρευστότητας στις τράπεζες τα υποβαθμισμένα σε SD (Selective Default – επιλεκτική χρεοκοπία) ελληνικά ομόλογα. Ωστόσο, δεν αποκλείει το ενδεχόμενο να τα α-

ποδέχεται εάν έστω κι ένας από τους τρεις οίκους διατηρήσει την αξιολόγηση πάνω από SD ή το πιθανότερο να χρηματοδοτούνται οι τράπεζες μέσω του Emergency Liquidity Assistance (ELA) της ΤτΕ. Μια άλλη εναλλακτική είναι η παροχή εγγυήσεων από το EFSF για τα ομόλογα που θα παίρνει ως ενέχυρο. Ωστόσο, κάτι τέτοιο, όπως και η αγορά ομολόγων από τη δευτερογενή αγορά, προϋποθέτουν την αύξηση των διαθέσιμων πόρων του EFSF, κάτι το οποίο έχει συμφωνήσει επί της αρχής η Γερμανία.

Απομένει να προσδιοριστούν ακόμη πολλά, για την ακρίβεια τα περισσότερα.

Από τη στιγμή που η Ευρωζώνη αποδέχθηκε ότι υπάρχει θέμα βιωσιμότητας του ελληνικού χρέους και οι

οίκου αξιολόγησης θεωρούν ακόμη και τις πιότερες μορφές αναδιάρθρωσης επιλεκτική χρεοκοπία, υπάρχουν κάποιοι που υποστηρίζουν ότι είναι ευκαιρία για μία όσο το δυνατόν ριζικότερη αντιμετώπιση του προβλήματος. Υπό αυτήν την έννοια, συζητείται η εθελοντική επιμήκυνση να αφορά σε ομόλογα που λήγουν έως το 2020. Η αξία αυτών των ομολόγων ανέρχεται σε 201 δισ. ευρώ. Επίσης, τα νέα ομόλογα θα είναι μεγαλύτερης διάρκειας, έως 30 χρόνια. Η ανταλλαγή θα γίνει με κούρεμα 25% - 30%. Δηλαδή, ο ιδιώτης θα ανταλλάξει παλαιά ομόλογα ονομαστικής αξίας 100 με νέα αξίας 70 - 85 ευρώ.

Επίσης, το μεσοσταθμικό επιτόκιο των ομολόγων που λήγουν είναι 4,4%. Το επιτόκιο των νέων ομολόγων θα

διαμορφωθεί σε τέτοια επίπεδα, ώστε ο συνδυασμός νέας ονομαστικής αξίας, διάρκειας και επιτοκίου να δίνει ως αποτέλεσμα καθαρή αξία παλαιών και νέων ομολόγων να είναι ίδια. Με αυτόν τον τρόπο το ύψος του χρέους μειώνεται και οι ζημιές για τις τράπεζες περιορίζονται. Οι τράπεζες προτείνουν να υπάρχει κάποιο κίνητρο, όπως η εγγύηση των νέων ομολόγων από το EFSF. Ωστόσο, αυτό προσκρούει στη Γερμανία, που προσπαθεί να διατηρήσει σε όσο το δυνατόν χαμηλότερα επίπεδα τα κεφάλαια του μηχανισμού. Κάποιοι προτείνουν να υπάρχουν άλλοι τύποι κινήτρα για τη συμμετοχή των τραπεζών, όπως να μην είναι επιλέξιμα από την ΕΚΤ τα ομόλογα που δεν θα γίνουν rollover.

Η διαδικασία δεν έχει διευκρινισθεί

Στη βιωσιμότητα του χρέους θα συμβάλει και η αγορά ομολόγων από τη δευτερογενή αγορά από το EFSF. Η τιμή των ελληνικών ομολόγων έχει υποχωρήσει σημαντικά. Σήμερα μπορεί να αγοράσει κανείς ομόλογα στο 50% - 60% της αξίας τους. Ακόμη δεν έχει ξεκαθαριστεί η διαδικασία, εάν δηλαδή το EFSF θα αγοράζει το ίδιο ομόλογα ή εάν θα δανειζει την Ελλάδα για να προβαίνει στις αγορές. Η πρώτη εκδοχή απαιτεί αλλαγή του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας του ταμείου. Στη δεύτερη εκδοχή, η Ελλάδα θα πρέπει να κάνει την επαναγορά με ανοιχτές διαδικασίες γιατί σε διαφορετική περίπτωση, θα θεωρηθεί πιστωτικό γεγονός. Ωστόσο, οι ιδιώτες επενδυτές θα πουλήσουν σε υψηλότερη τιμή και κατά συνέπεια θα περιορισθεί σημαντικά η απομείωση του χρέους.

Η ΕΚΤ είχε προτείνει από τα τέλη του περασμένου έτους να αυξηθούν τα κεφάλαια του EFSF, ώστε να αγοράζει ομόλογα από τη δευτερογενή αγορά. Επίσης, είχε υποστηρίξει ότι με αυτόν τον τρόπο εξασφαλίζεται και η συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα στη μείωση των δανειακών αναγκών της Ελλάδας. Ωστόσο, η Γερμανία το είχε απορρίψει, λόγω των αντιδράσεων στο εσωτερικό. Η γερμανική κοινή γνώμη θα δυσφορούσε στο να δοθούν περισσότερα κεφάλαια στο EFSF και από την άλλη απαιτούσε μια πιο σαφή συμμετοχή των τραπεζών.

Για τους ίδιους λόγους η κ. Μέρκελ δεν είχε δεχθεί μεγαλύτερη μείωση του επιτοκίου δανεισμού της Ελλάδας. Αν και αναγνώριζε ότι θα βελτιώνει τη βιωσιμότητα του χρέους, θεωρούσε ότι πολιτικά δεν μπορούσε να το διαχειριστεί. Τώρα, αποδέχεται όλα αυτά, με αντάλλαγμα την άμεση συμμετοχή των ιδιωτών στο νέο πακέτο.

Πώς φτάσαμε στο αδιέξοδο

Του ανταποκριτή μας στις ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ **ΚΩΣΤΑ ΚΑΡΚΑΓΙΑΝΝΗ**

Πώς φτάσαμε στο σημείο η κρίση δημοσίου χρέους, που ξεκίνησε τον Δεκέμβριο του 2009 από τη μικρή Ελλάδα, τον Ιούλιο του 2011 να απειλεί πλέον ευθέως την Ιταλία, την τρίτη μεγαλύτερη οικονομία της Ευρωζώνης;

Μια απάντηση θα μπορούσε να δοθεί αν κανείς «διάβαζε» προσεκτικά τα γεγονότα της εβδομάδας που πέρασε. Όταν, δηλαδή, η κρίση χρέους «χτύπησε» Ρώμη και Μαδρίτη και την ίδια στιγμή η ηγεσία της Ευρωζώνης, η κ. Αγκελα Μέρκελ, επέλεγε να περιοδευτεί σε τρεις... αφρικανικές χώρες.

«Δεν πειράζει», θα πουν ορισμένοι κακεντρεχείς, διότι η κ. Μέρκελ, μεγαλωμένη στην Ανατολική Γερμανία, έχει αποδείξει ότι δεν αντιλαμβάνεται πώς λειτουργούν οι αγορές. Όσο περίεργο και αν ακουστεί, σε σημαντικές φάσεις της κρίσης της Ευρωζώνης αρκετοί Ευρωπαίοι ηγέτες πραγματικά δεν είχαν συνείδηση του κινδύνου. Η κατηγορία έχει διατυπωθεί τον Μάιο του 2010 από κορυφαίο Ευρωπαϊκό πολιτικό σε άτυπη ενημέρωση.

Όμως, η τελευταία φάση της κρίσης ξεκίνησε τον περασμένο Απρίλιο, όταν ο Γερμανός υπουργός Οικονομικών κ. Βόλφγκανγκ Σόμπλε είχε για πρώτη φορά δηλώσει ότι και οι ιδιώτες επενδυτές θα πρέπει να επωμιστούν ένα μέρος της οικονομικής διάσωσης της Ελλάδας. Από τον Απρίλιο μέχρι σήμερα, τα επιτόκια δανεισμού Ελλάδας, Ιρλανδίας και Πορτογαλίας ακολουθούν σταθερά ανοδική πορεία, σπάροντας το ένα ρεκόρ μετά το άλλο.

Η κακοφωνία στην Ευρωζώνη, σταθερό χαρακτηριστικό από την αρχή της κρίσης, έφτασε σε νέο κρεσέντο, γεγονός που ανάγκασε ακόμη και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο να επικρίνει δημοσίως τους Ευρωπαίους. Η δημόσια αντιπαράθεση μεταξύ Γερμανίας και Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας για την εμπλοκή των ιδιωτών επενδυτών στο δεύτερο πακέτο βοήθειας προς την Ελλάδα επιδείνωσε κι άλλο την κατάσταση.

Λίγο νωρίτερα, τον Μάρτιο, η Ευρωζώνη ενίσχυσε, όχι όμως όσο θα έπρεπε, το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης και τους δύο (προσωρινό και μόνιμο) μηχανισμούς βοήθειας της Ευρωζώνης, ενώ, κατ' απαίτησή της Γερμανίας, υπόγραψε

Την ώρα που όλοι στην Ευρωζώνη προβληματίζονταν για την κρίση, η κ. Αγκελα Μέρκελ επέλεγε να περιοδευτεί σε τρεις... αφρικανικές χώρες.

Σε σημαντικές φάσεις της κρίσης της Ευρωζώνης αρκετοί Ευρωπαίοι ηγέτες πραγματικά δεν είχαν συνείδηση του κινδύνου

το νέο Σύμφωνο για το Ευρώ προκειμένου να ενισχύσει την ανταγωνιστικότητα. Η όλη προσπάθεια βαφτιστηκε από τους Ευρωπαίους «συνολική απάντηση στην κρίση».

Από τις αρχές του χρόνου, η κρίση είχε κάπως κοπάσει, καθώς όλοι περιμέναν να δουν την απάντηση της Ευρωζώνης στην κρίση. Παρ' όλο που είχε πολλά θετικά στοιχεία, πολύ γρήγορα αποδείχθηκε ότι δεν άξιζε αυτόν τον χαρακτηρισμό.

Ισως ο κρισιμότερος σταθμός της κρίσης ήταν στις 18 Οκτωβρίου του 2010 στην παραθεριστική πόλη Ντοβίλ της Γαλλίας. Στο περιθώριο της συνάντησης με τον Ρώσο πρόεδρο κ. Μεντβέντεφ, η κ. Μέρκελ έκανε έναν απογοητευτικό περίπατο στην παραλία με τον Γάλλο πρόεδρο κ. Νικολά Σαρκοζί. Όταν επέστρεψαν, ανακοίνωσαν στους εκπληκτους δημοσιο-

γράφους ότι είχαν συλλάβει ένα νέο σχέδιο. Ο μηχανισμός βοήθειας που θα ισχύσει από το 2013 θα χρηρηθεί οικονομική βοήθεια σε κράτη-μέλη που έχουν ανάγκη μόνον από του τα εξαναγκάσει να αναδιρθώσουν τα κρέη τους.

Εκεί ξεκινάει επισήμως η προσπάθεια της Γερμανίας, ορθή οικονομικά και πολιτικά, αλλά με σοβαρές συνέπειες, να αναγκάσει ιδιωτικές τράπεζες και επενδυτικά κεφάλαια να πληρώσουν πρακτικά για το ρίσκο που έχει κάθε επένδυση αντί να περιμένουν ότι θα διασωθούν από τους Ευρωπαίους φορολογούμενους.

Στο τέλος Νοεμβρίου, η Γερμανία αναγκάστηκε να υποχωρήσει και να δεχθεί ότι η αναδιάρθρωση χρέους δεν θα είναι προληπτική, όπως ήθελε, αλλά θα γίνεται σύμφωνα με τις αρχές του ΔΝΤ, όταν δηλαδή η εφαρμογή ενός Μηνημίου δεν θα έχει επιτύχει να καταστήσει βιώσιμο το χρέος. Βεβαίως, η περιπέτεια αρχίζει τον Δεκέμβριο του 2009, όταν η κ. Μέρκελ αντί να σταματήσει τη κιο-νάντηπος με τον Ρώσο πρόεδρο κ. Μεντβέντεφ, η κ. Μέρκελ έκανε έναν απογοητευτικό περίπατο στην παραλία με τον Γάλλο πρόεδρο κ. Νικολά Σαρκοζί. Όταν επέστρεψαν, ανακοίνωσαν στους εκπληκτους δημοσιο-

Νέα επικοινωνιακή τακτική

Του **ΒΑΣΙΛΗ ΝΕΑΟΥ**

Όταν το μεσημέρι της προηγούμενης Δευτέρας έφτασε στα χέρια των τεχνοκρατών που εδρεύουν στις Βρυξέλλες, καθώς και των ξένων δημοσιογράφων, η γραμμένη στα αγγλικά επιστολή του κ. Γ. Παπανδρέου προς τον κ. Ζαν Κλοντ Γιουνκέρ, κυριάρχησε μια αίσθηση ότι επικείμενη εξέλιξη. Οι ο κ. Παπανδρέου, αντιλαμβανόμενος την αλλαγή στις διαθέσεις των Βρυξελλών και, κυρίως, του Βερολίνου, έθετε επιτακτικά την ανάγκη για πολιτική λύση στο πρόβλημα που τείνει να κατασπαράξει το ευρώ. Ωστόσο, πίσω από την ουσία του πράγματος, κρύβεται και μια ολόκληρη στροφή στον τρόπο με τον οποίο εκφράζεται το Μέγαρο Μαξίμου. Τρία είναι τα βασικά στοιχεία της στροφής στη στρατηγική αυτή.

Το πρώτο συνδέεται άμεσα με τις εξελίξεις στην Ευρώπη. Η επιλογή της δημοσιοποίησης της επιστολής προς τον κ. Γιουνκέρ, αλλά και η γνωστοποίηση, σχεδόν καθημερινά, της ελληνικής θέσης ως προς την πορεία των διαπραγματεύσεων για τη λεγόμενη «συνολική» λύση, συνήθεσε δι' ανακρινόμενων του κ. Η. Μόσιαλου. Η τακτική αυτή έχει διπλό στόχο: να πείσει τους εταίρους μας, κυρίως όμως να απαντήσει στην κριτική για ελλιπή διαπραγματεύσεις.

Το δεύτερο στοιχείο αφορά την προσπάθεια για μεγαλύτερη πολιτική ομογενοποίηση του λόγου τον οποίο εκπέμπει το υπουργικό συμβούλιο. Τον ρόλο αυτό έχει κυρίως η κυβερνητική επιτροπή, όπου χαράσσεται η κεντρική επικοινωνιακή στρατηγική. Ο κ. Παπανδρέου όμως επιθυμεί τα θέματα αυτά να συζητούνται και στο υπουργικό συμβούλιο (το οποίο την εβδομάδα που πέρασε συνεδρίασε δύο φορές).

Στο Μαξίμου θεωρούν ότι σημαντικό ρόλο στην εικόνα ομοιογένειας η οποία μεταδίδεται τις τελευταίες ημέρες διαδραματίζει και η προφανής στενή συνεργασία του κ. Παπανδρέου με τον κ. Ευ. Βενιζέλο που δεν επιτρέπει και την εξωτερικεύση της πικρίας που αισθάνονται όσοι θεωρούν εαυτών «αδικημένοι» από τον ανασχηματισμό. Είναι σαφές πάντως ότι υφίστανται υποψίες ακόμη αμφιβολίες περί της αναγκαιότητας για τη δημόσια χρήση όρων, όπως η «επιλεκτική χρεοκοπία». Κυβερνητικοί παράγοντες ανέφεραν ενδεικτικά ότι η επιλεκτική χρεοκοπία συζητήθηκε εκτενώς στα κυβερνητικά όργανα, στα οποία δεν υφίστατο ο-

Η νέα επικοινωνιακή τακτική αφορά την προσπάθεια για μεγαλύτερη πολιτική ομογενοποίηση του λόγου τον οποίο εκπέμπει το υπουργικό συμβούλιο.

Τα βασικά στοιχεία της στροφής από το Μέγαρο Μαξίμου εκφράστηκαν με την επιστολή του κ. Γ. Παπανδρέου προς τον κ. Ζαν Κλοντ Γιουνκέρ

μοφώνια για τη δημόσια χρήση του όρου, τουλάχιστον προτού συνεδριάσουν τα αρμόδια ευρωπαϊκά όργανα που θα αποφασίσουν για το ζήτημα του ελληνικού χρέους.

Το τρίτο στοιχείο της αλλαγής στρατηγικής αφορά την ανάδειξη της παράλληλης, πέρα από τα περι δημοσιονομικής προσαρμογής, ατζέντας Κορωνίδα των εκτός Μεσοπροσέμου αλλαγών είναι βέβαια η μεταρρύθμιση στα πανεπιστήμια, την οποία επέβαλε ο κ. Παπανδρέου ως επιβεβλημένη κίνηση για την ανατροπή του κλίματος, οι αλλαγές του κ. Γ. Παπανδρέου στις πολεοδομίες και εγκαινιάσει με την ολοκλήρωσή σύντομα ο κ. Α. Λοβέρδος στον χώρο της Υγείας. Πηγές του Μεγάλου Μαξίμου αναφέρουν μάλιστα ότι έχει να διανύσει μεγάλη απόσταση ως τον Σεπτέμβριο, καθώς η Υγεία αποδει-

κνύεται πολύ δυσκολότερο μέτωπο από τον χώρο της Εργασίας, στον οποίο ήπιευσε νωρίτερα ο κ. Λοβέρδος. Αγώνα δρόμου για να κατορθώσει να συγκεντρώσει ένα μεγαλύτερο μερίδα του ΕΣΠΑ είναι δυνατόν κάνει και ο κ. Μιχ. Χρυσόχοιδης.

Η σημασία στην οποία αποδίδει στην παράλληλη αυτή ατζέντα ο κ. Παπανδρέου φαίνεται από την πίεση την οποία ασκεί σε κάθε επικοινωνία με τους υπουργούς του. Τις αμέσως επόμενες ημέρες αναμένεται μάλιστα να ζητήσει δι' επιστολής από τους υπουργούς άμεσα αποτελέσματα ως το τέλος Αυγούστου. Κάθε ένας από τους υπουργούς θα πρέπει να βάλει ένα συγκεκριμένο στόχο και μέχρι τότε να τον έχει επιτύχει.

Σημειώνεται, τέλος, ότι εκκρεμούν ακόμη ορισμένα χωροταξικά ζητήματα, όπως η μετακομίση των πρωθυπουργικού γραφείου στον 4ο και τον 6ο όροφο του υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης στη Β. Σοφίας. Έχουν μετακομίσει κάποιοι υπάλληλοι, όχι όμως και ο κ. Παπανδρέου. Γραφείο στη Βουλιά (πιθανότητα του κ. Θ. Πάγκαλου, ο οποίος δεν το χρησιμοποιεί) θα αποκτήσει και ο κ. Μόσιαλος, ο οποίος περνάει περισσότερες ώρες εκεί από ό, τι σε εκείνο που διαθέτει στο κτίριο της Γραμματείας Ενημέρωσης.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

10 ερωτήσεις - απαντήσεις για το χρέος της Ελλάδας

Πώς αποκωδικοποιούνται όλα τα πιθανά σενάρια για τη διάσωση της χώρας

Του ΣΩΤΗΡΗ ΝΙΚΑ

Πότε θα ανακοινωθεί; Και τι θα γίνει; «Κούρεμα» τελικά ή επαναγορά ομολόγων; Τι θα πει ανταλλαγή; Και τι είναι το roll over;

Δεν έχει νόημα να συνεχιστεί η απλή καταγραφή των ερωτήσεων που γίνονται από όλους τις τελευταίες μέρες. Οι ερωτήσεις πολλές, η αβεβαιότητα μεγάλη και η αγωνία ακόμα μεγαλύτερη για το εάν τελικά το κράτος θα συνεχίσει να πληρώνει μισθούς και συντάξεις ή εάν οι τράπεζες θα έχουν την απαραίτητη ρευστότητα.

Αλλωστε, αυτές τις μέρες προσθέσαμε μία ακόμα νέα έκφραση στο λεξιλόγιό μας. «Επιλεκτική χρεοκοπία» ή «selective default» και ως εί-

Τι σημαίνει «ιδιωτική συμμετοχή», «κούρεμα χρέους», «πιστωτικό γεγονός» και... φυσικά «επιλεκτική χρεοκοπία»

θισται, το άγνωστο πάντα προκαλεί φόβο. Ας πάρουμε, όμως, τα πράγματα τα με μία σειρά:

1. Υπάρχει κίνδυνος να χρεοκοπήσει η Ελλάδα;

Ο κίνδυνος αυτός θα υπάρχει –σε μεγαλύτερο ή μικρότερο βαθμό– έως ότου η Ελλάδα αποκτήσει σταθερά και αυξανόμενα πρωτογενή πλεονάσματα, τα οποία θα της εξασφαλίζουν την αυτόνομη αποπληρωμή των υποχρεώσεών της. Ωστόσο, η εξασφάλιση ενός νέου μεγάλου πακέτου στήριξης μπορεί να αποτρέψει τον κίνδυνο αυτό, ακόμα κι αν στο πακέτο συμμετέχουν και ιδιώτες.

2. Πώς θα συμμετέχουν οι ιδιώτες;

Οι τρόποι είναι πολλοί. Επί της ουσίας, οι ιδιώτες (δηλαδή τράπεζες, ασφαλιστικά ταμεία και ασφαλιστικές εταιρείες) θελοντικά θα δεχθούν να μην επιστρέψουν μέρος των κεφαλαίων που έχουν δανείσει στην Ελλάδα.

Τον τελευταίο καιρό, έχουν ακουστεί πολλά σενάρια. Ωστόσο, τρία φαίνεται είναι τα επικρατέστερα. Πρώτον, η παροχή της δυνατότητας να γίνουν επαναγορές ελληνικών ομολόγων από τη δευτερογενή αγορά. Δεύτερον, η ανταλλαγή ομολόγων με νέα ομόλογα είτε στη λήξη τους είτε τώρα. Τρίτον, ένας συνδυασμός των δύο παραπάνω επιλογών.

3. Δηλαδή, το «κούρεμα» του χρέους του αποφεύγει η Ελλάδα;

Υπό την αυστηρή έννοια του όρου, ναι. Δηλαδή, δεν φαίνεται ότι θα

χρηστεί να ανακοινωθεί πως η Ελλάδα δεν μπορεί να πληρώσει ολόκληρο το ποσό των υποχρεώσεών της. Όμως, ένα «κούρεμα» της αξίας των ελληνικών ομολόγων υποκρύπτεται στις παραπάνω λύσεις. Τόσο σε εκείνη της επαναγοράς ομολόγων όσο και της ανταλλαγής των ομολόγων αυτή τη στιγμή. Κι αυτό γιατί οι συναλλαγές –εφ' όσον γίνουν– δεν θα πραγματοποιηθούν στις ονομαστικές τιμές των ομολόγων, αλλά σε αυτές που έχουν τώρα στην αγορά. Έτσι, δεδομένου ότι οι τιμές των ελληνικών ομολόγων κινούνται στο 40% - 70% της αρχικής τους τιμής, θα προκύψει ένα «κούρεμα».

4. Και γιατί γίνεται όλη αυτή η διαδικασία;

Για να εκπνευστούν οι πιθανότητες οι ίδιοι να θεωρηθούν την οποία συμφωνία «πιστωτικό γεγονός» (credit event) ή αλλιώς χρεοκοπία, αλλά και για να περιοριστούν όσο το δυνατόν περισσότερο γίνεται οι ζημιές των ιδιωτών. Πάντως, υπάρχουν ακόμα αρκετοί στην Ευρωζώνη που υποστηρίζουν ότι το «κούρεμα» της αξίας των ελληνικών ομολόγων δεν θα αποφευχθεί.

5. Η «επιλεκτική χρεοκοπία» είναι και πραγματική χρεοκοπία;

Επί της ουσίας, πρόκειται για μία βαθμίδα αξιολόγησης των οίκων πιστοληπτικής αξιολόγησης, όπως αυτή των «σκουπιδιών» (junk) όπου βρίσκονται ήδη τα ελληνικά ομόλογα. Δεν αποτελεί πραγματικό γεγονός, παρά το ότι για να τοποθετηθεί μία χώρα σε αυτό το καθεστώς, σημαίνει ότι έχει αθετήσει κάποιες από τις υποχρεώσεις της.

6. Αφού θα έχει αθετήσει μέρος των υποχρεώσεων της, γιατί δεν είναι χρεοκοπία;

Γιατί το «κόλλο» είναι στη λέξη «μέρος». «Χρεοκοπία» χαρακτηρίζεται η πλήρης στάση πληρωμών ενός κράτους. Στην περίπτωση της «επιλεκτικής χρεοκοπίας», το Δημόσιο δεν θα πληρώσει κάποιους πιστωτές του, αλλά τους υπόλοιπους θα συνεχίσει να τους πληρώνει κανονικά.

7. Γιατί τα σενάρια που επεξεργάζονται η Ευρώπη για τη συμμετοχή των ιδιωτών στο νέο πακέτο στήριξης της Ελλάδας οδηγούν την χώρα σε «επιλεκτική χρεοκοπία», σύμφωνα με τους οίκους αξιολόγησης;

Η στάση αυτή των οίκων δικαιολογείται από το γεγονός ότι ορισμένοι κάτοχοι των ελληνικών ομολόγων θα καταγράψουν κάποιες απώλειες. Έτσι, θεωρείται πως η Ελλάδα δεν θα έχει ανταποκριθεί σε μέρος των υποχρεώσεών της, αλλά όχι σε ολόκληρες.

Τα σενάρια για το μέλλον του ελληνικού χρέους

1. Αγορά ελληνικών ομολόγων από τη δευτερογενή αγορά

Είτε η Ευρωζώνη μέσω του ευρωπαϊκού ταμείου στήριξης (EFSF) θα αγοράσει απευθείας τα ελληνικά ομόλογα, είτε θα διαθέσει κεφάλαια στην Ελλάδα να κάνει μόνη της τις αγορές.

2. Ανταλλαγή ομολόγων

Θα προχωρήσει η εθελοντική ανταλλαγή υφιστάμενων ομολόγων με νέα, πιθανότατα χαμηλότερου επιτοκίου. Θα μπορούσε η ανταλλαγή να γίνει όταν λήξουν τα υπάρχοντα ομόλογα ή ακόμα και τώρα. Ο κίνδυνος χρεοκοπίας αυξάνεται στη δεύτερη περίπτωση.

3. Ανταλλαγή ομολόγων με παράλληλη αγορά ομολόγων από τη δευτερογενή αγορά

Αυτή τη στιγμή θεωρείται το επικρατέστερο ενδεχόμενο, ενώ επί της ουσίας η ανταλλαγή ομολόγων αναμένεται να οδηγήσει και σε ένα έμμεσο «κούρεμα» της αξίας τους, δεδομένου ότι θα γίνει στις τρέχουσες τιμές και όχι στις ονομαστικές.

Πρακτικές πλην κρίσιμες διαφορές

8. Ποια είναι η πρακτική διαφορά της «χρεοκοπίας» και της «επιλεκτικής χρεοκοπίας»;

Στην πρώτη περίπτωση, το κράτος δεν θα μπορεί να πληρώσει μισθούς και συντάξεις και να κάνει εισαγωγές βασικών αγαθών (πετρέλαιο, τρόφιμα κ.λπ.).

Στη δεύτερη περίπτωση, κανένα από αυτά τα προβλήματα ρευστότητας δεν θα υπάρχει. Ενδεχομένως οι τράπεζες να αντιμετωπίσουν κάποια προβλήματα παροδικά, αλλά αυτό θα συμβεί στην περίπτωση που η Ελλάδα παραμείνει για πολύ καιρό σε καθεστώς «επιλεκτικής χρεοκοπίας».

Ο λόγος που οι τράπεζες πιθανόν να έχουν προβλήματα ρευστότητας, είναι γιατί η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) δεν θα τους παρέχει ρευστότητα με εγγύηση τα ελληνικά ομόλογα.

9. Γιατί καθυστερεί η Ευρωζώνη να λάβει μία απόφαση;

Το ζήτημα της συμμετοχής του ιδιωτικού τομέα στο νέο πακέτο στήριξης της Ελλάδας είναι ένα πολύπλοκο θέμα και με πολλές τεχνικές λεπτομέρειες. Κυβερνήσεις και τράπεζες πρέπει να κινηθούν σε λεπτές ισορροπίες, καθώς μία λάθος κίνηση θα μπορούσε να οδηγήσει σε μη επιθυμητά αποτελέσματα, όπως η χρεοκοπία, αφού οι ίδιοι αξιολόγησε «καραδοκού».

10. Πότε θα ξέρουμε τι θα συμβεί;

Το γεγονός ότι για την προσεκτική Πέμπτη έχει προγραμματιστεί έκτακτη σύνοδος κορυφής μπορεί να σηματοδοτήσει από μόνο του εξελίξεις. Κι αυτό, γιατί όλα δείχνουν ότι τα τελευταία 24ωρα στη Ρώμη βρέθηκε ένα modus vivendi. Καις, ωστόσο, δεν μπορεί να πει με σιγουριά πότε θα ολοκληρωθούν οι διαπραγματεύσεις, οι οποίες εξελίσσονται.

Οι επιπτώσεις της επιλεκτικής χρεοκοπίας

Του ΧΑΡΗ ΜΑΚΚΑ*

Πριν από λίγους μήνες, η Γερμανίδα καγκελάρια είχε δηλώσει ότι μέχρι να γίνει ο μόνιμος ευρωπαϊκός μηχανισμός στήριξης (ESM) το 2013, δεν πρόκειται να γίνουν κρατικές χρεοκοπίες (defaults) στην Ευρωζώνη. Τώρα όμως επιμένει στην «εθελοντική εμπλοκή» του ιδιωτικού τομέα (PSI) ως προϋπόθεση για το δεύτερο πακέτο διακρατικού δανεισμού της Ελλάδας από τους Ευρωπαίους εταίρους μας, παρά το γεγονός ότι οι οίκοι πιστοληπτικής αξιολόγησης (rating agencies) δήλωσαν πως μια τέτοια εμπλοκή θα θεωρηθεί «επιλεκτική χρεοκοπία» (selective default). Πριν από λίγες μέρες, ο αρχηγός της ελληνικής αξιωματικής αντιπολίτευσης δήλωσε ότι «η λέξη χρεοκοπία απαγορεύεται στο λεξιλόγιό μας...» και ο υπουργός Οικονομικών απάντησε ότι εκκεμημένα συζητάει η χρεοκοπία με τον τεχνικό όρο «επιλεκτική χρεοκοπία», την ίδια στιγμή που το ελληνικό Δημόσιο φέρεται να είναι ήδη σε κάποιο καθεστώς χρεοκοπίας, αφού αφήνει απλήρωτες, μεταξύ άλλων, εγχώριες κατασκευαστικές και φαρμακευτικές εταιρείες. Η σύγχυση είναι φανερή.

«Χρεοκοπία» με τον κλασικό νομικό όρο (legal default) σημαίνει απλά αδυναμία πληρωμής (failure to pay) ή στάση πληρωμών. Το roll over των ελληνικών ομολόγων που λήγουν μέχρι το 2014, που συζητείται πρόσφατα, δεν θα συνιστούσε χρεοκοπία, αφού δεν υπάρχει στάση πληρωμών.

Οι ίδιοι αξιολόγησε χρησιμοποιούν τον όρο «χρεοκοπία» όταν υπάρχει ένδειξη εξαναγκασμού σε αναδιάρθρωση ομολόγου ή δανείου σε μια αγορά υπό πίεση (distressed market) και ορίζεται από συγκεκριμένα κριτήρια που αφορούν τα χαρακτηριστικά της αναδιάρθρωσης. Εάν όλα τα ομόλογα ενός εκδότη καταλήξουν σε αναδιάρθρωση με εξαναγκασμό, τότε ο εκδότης των τίτλων αξιολογείται «D» (Default) και μαζί «D» και όλοι οι τίτλοι. Αν όμως η αναδιάρθρωση αφορά μόνο μικρούς τίτλους, ο μεν εκδότης αξιολογείται «SD» (Selective Default), δηλαδή «Επιλεκτική Χρεοκοπία», οι δε συγκεκριμένοι αναδιωρθωμένοι τίτλοι αξιολογούνται σε «D». Όμως, αμέσως μετά την αναδιάρθρωση τύπου «SD», ο εκδότης μπορεί να επαναξιολογηθεί για τη συνολική πιστοληπτική του εικόνα. Η συζητούμενη επιμήκυνση σκόνταψε πάνω σε αυτά τα κριτήρια και θεωρήθηκε SD. Παρά ταύτα, η Ελλάδα θα μπορούσε, σε λίγες μόλις ημέρες, να επαναξιολογηθεί θετικά αν οι ίδιοι αξιολόγησε θεωρούσαν ότι με το roll over αυτό βελτιωνόταν σημαντικά η βιωσιμότητα του ελληνικού χρέους. Το τελευταίο δεν ισχύει κι έτσι δεν φαίνεται να προσχωρούν.

Επιλεκτική ή γενική χρεοκοπία θα συνιστούσε επίσης και μια «μαζική επαναγορά» του χρέους μας στη δευτερογενή αγορά, όπου τώρα διαπραγματεύεται από 40-70 οεντς στο ευρώ ανάλογα με τη διάρκεια του ομολόγου. Η Ελλάδα, φυσικά, δεν έχει χρήματα για να κάνει τέτοια επαναγορά, αλλά ο προσωρινός ευρωπαϊκός μηχανισμός στήριξης (EFSF), σε συνδυασμό ίσως και με την ΕΚΤ, έχουν τους πόρους να αγοράσουν μεγάλο μέ-

ρος του χρέους μας από την αγορά και να το ανταλλάξουν με νέους τίτλους (ευρωομόλογα). Και πάλι θα είχαμε πιστωτικό γεγονός χρεοκοπίας, που θα κρατούσε όμως μόνο για λίγες ημέρες, αφού η άμεση και δραματική μείωση του ελληνικού χρέους θα α-γάγκαζε τους οίκους αξιολόγησε να επαναξιολογήσουν τον εκδότη (ελληνικό Δημόσιο) θετικά.

Τέλος, η απόφαση για το αν μια χρεοκοπία θα πυροδοτήσει ή όχι πληρωμές στην αγορά των ασφαλιστικών κινδύνου (CDS) δεν έχει καμιά σχέση με τα rating agencies, αλλά λαμβάνεται από μια επιτροπή του οργανισμού που εποπτεύει συναλλαγές σε παράγωγα (ISDA), βάσει συγκεκριμένων κανόνων και η απόφαση αυτή δίνεται χωρίς σκεπτικό και δεν επιδέχεται έφεση. Το ISDA με πρόσφατη δήλωση αξιωματικού του θεωρεί ότι το πιθανολογούμενο roll over των ελληνικών ομολόγων, εφ' όσον είναι εθελοντικό, δεν θα πυροδοτούσε πληρωμή των CDS.

Ποιες είναι, λοιπόν, οι πραγματικές επιπτώσεις μιας επιλεκτικής χρεοκοπίας;

1. Δραματική μείωση της ρευστότητας των ελληνικών τραπεζών, που δεν θα μπορούν να χρησιμοποιούν σαν ενέχυρο στην ΕΚΤ τους συγκεκριμένους τίτλους που θα αξιολογηθούν «D/SD». Αυτό όμως μπορεί να α-

Η σύγχυση για τους τεχνικούς οικονομικούς όρους είναι φανερή. Αλλο είναι η χρεοκοπία και άλλο το roll over

ποφευχθεί αν η ΕΚΤ δώσει εντολή στην Τράπεζα της Ελλάδας να αναπληρώσει την τραπεζική ρευστότητα μέσω του Emergency Liquidity Assistance (ELA) facility, για όσο λογικά μικρό διάστημα υπάρχει η έκτακτη ανάγκη.

2. Η αξία των τίτλων που αξιολογήθηκαν «D/SD» θα πρέπει να απομειωθεί, επηρεάζοντας αρνητικά την κεφαλαιακή θέση των τραπεζών. Αλλά τα κεφάλαια μπορούν να αναπληρωθούν, στο παράδειγμα του ελληνικού roll over με την αξία των νέων τίτλων που θα αντικαταστήσουν τους παλαιούς και στην περίπτωση της επαναγοράς τίτλων σε τιμές αγοράς μέσω του Δημοσίου, αφού θα έχει στο μεταξύ αναβαθμιστεί η πιστοληπτική του ικανότητα.

3. Η πιο σοβαρή επίπτωση θα ήταν η πιστοληπτική «μόλυνση» (contagion) άλλων χωρών της Ευρωζώνης. Την καθυστερότερη των Βρυξελλών να εντάξουν την Ελλάδα άμεσα στον μηχανισμό EFSF την διαβάξω σαν ένδειξη ότι οι εταίροι μας, απογοητευμένοι από την έλλειψη συναίνεσης και προόδου στα δημοσιονομικά μας, θέλουν να δουν τα επόμενα βήματα μας προτού αποφασίσουν αν θα αντιμετωπίσουν το ελληνικό πρόβλημα ξεχωριστά ή συντηγμένα μαζί με τις άλλες χώρες της περιφέρειας.

* Ο κ. Χάρης Μάκκας είναι Senior Partner της I.J. Partners, μέλος της Ε.Ε. της Δράσης.

«Νεκρό» το γαλλικό σχέδιο υποστηρίζουν από το ΔΝΤ

Του ΘΑΝΑΣΙΟΥ ΕΛΛΙΑ

Ως πιθανό αναγκαίο ενδιάμεσο βήμα στην πορεία προς την οριστική λύση της κρίσης του ελληνικού χρέους προσεγγίζει το ΔΝΤ την επιλεκτική χρεοκοπία, την οποία αρμόδια αξιωματικούς του Ταμείου, σε συζήτηση με την «Κ», περιέγραψε σαν την αναισθησία που προηγείται μιας πολύ σοβαρής εγχείρησης που είναι η μείωση απειλή.

Αλλο στέλεχος του ΔΝΤ υπογράμμισε με έμφαση ότι πρόκειται για δικαιωτικό βήμα που δεν συνιστά χρεοκοπία, ενώ τρίτο στέλεχος μίλησε για προσωρινή, μεταβατική κατάσταση, απόρροια της κατηγοριοποίησης στην οποία προβαίνουν οι οίκοι αξιολόγησε, και συμπλήρωσε: «Μπορεί να διαρκέσει μία ή δύο μέρες ή και κάποιες εβδομάδες, και μετά η αξιολόγηση της Ελλάδας θα αναβαθμιστεί». Σε αυτό το πνεύμα χαρακτήρισε υπερβολικό τον πανικό που δημιουργήθηκε. «Δεν υποβαθμίζουμε τη σοβαρότητα της κατάστασης, άλλωστε τη διαχειρίζομαστε εδώ και ένα χρόνο, αλλά δεν πρόκειται για το τέλος του κόσμου» σημείωσε και στη συνέχεια παρέθεσε το παράδειγμα της εγχείρησης: «Είναι σαν μια σοβαρή εγχείρηση. Η επιλεκτική χρεοκοπία είναι η αναισθησία που είναι απαραίτητη

«Η επιλεκτική χρεοκοπία μπορεί να περιγραφεί ως η αναισθησία που προηγείται μιας πολύ σοβαρής εγχείρησης»

και σίγουρα εγκυμονεί κάποιους κινδύνους, αλλά εάν δεν την κάνεις δεν πρόκειται να σωθείς. Εάν όλα πάνε καλά, η προσωρινή αναισθησία θα τελειώσει, η εγχείρηση θα ολοκληρωθεί και ο ασθενής θα είναι πλέον σε πολύ καλύτερη κατάσταση».

Στις δημόσιες εμφανίσεις τους, αλλά και σε ιδιωτικές συζητήσεις, αξιωματικοί του Ταμείου διαμνύουν ότι για τη «να πάνε όλα καλά», η Ελλάδα οφείλει να υλοποιήσει όλες τις μεταρρυθμίσεις και να εφαρμόσει στο ακέραιο τα επόμενα μέτρα που έχουν συμφωνηθεί.

Οι αξιωματούχοι τόνισαν πως αυτό που έχει σημασία είναι το ευρύτερο πλαίσιο (the bigger picture) των εξελίξεων και πώς θα υλοποιηθεί η οποία συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα στην προσπάθεια μείωσης του χρέους. Σημείωσαν ότι «εάν υπάρχει επιλεκτική χρεοκοπία, θέλουμε αυτή να είναι διαχειρίσιμη και αποτελεσματική» και ε-

Ο Πόουλ Τόμσεν προειδοποιεί για την Ελλάδα ότι «δεν υπάρχουν άλλα περιθώρια για υστερήσεις».

ποσήμαναν ότι ο κίνδυνος μετάδοσης παραμένει και δεν μπορεί κανείς να τον αγνοήσει.

Παράλληλα, η έκθεση που έδωσε στη δημοσιότητα το ΔΝΤ την περασμένη Τετάρτη προειδοποιεί ευθέως για τους κινδύνους που ελλοχεύουν στην προσφορά κινήτρων στον ιδιωτικό τομέα, τα οποία πιθανώς να επιβαρύνουν τη βιωσιμότητα του χρέους.

Σημειώνει ότι η συμμετοχή των ιδιωτών στη νέα χρηματοδότηση της Ελλάδας –για την οποία το Ταμείο υπολογίζει ότι θα ανέλθει στα 33 δις ευρώ και θα αξιολογηθεί ως επιλεκτική χρεοκοπία– θα εκτινάξει το χρέος της χώρας σε δυσθεώρητα ύψη (166% το 2011 και 172% το 2012).

Τη στιγμή που αναπτύσσεται ο σχετικός προβληματισμός, ο επικε-

φαλής του προγράμματος για την Ελλάδα, Πόουλ Τόμσεν, εμφανίσθηκε μάλλον υπερβολικά αισιόδοξος για τις δυνατότητες επιτυχίας του όλου εγχεύματος. Προειδοποίησε, πάντως, ότι «δεν υπάρχουν άλλα περιθώρια για υστερήσεις», αλλά ταυτόχρονα ξεκαθάρισε πως «δεν έγινε ποτέ συζήτηση για έξοδο της Ελλάδας από την Ευρωζώνη».

Στο όλο σκηνικό υπογραμμίζεται ότι «το πρόβλημα είναι η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα», η οποία δεν επιθυμεί να φανεί ότι εγγυάται για μια χώρα η οποία βρίσκεται σε χρεοκοπία. Ο κ. Τόμσεν επέμεινε, πάντως, στην ανάγκη να παραμείνει η ΕΚΤ έτοιμη να προσφέρει την αναγκαία ρευστότητα ύψους έως και 30 δις.

Στο Ταμείο χαρακτηρίζουν «νεκρό» το αρχικό γαλλικό σχέδιο, ενώ δηλώνουν επίσης κάθετα αντίθετοι σε μια λύση κουρέματος, όπως στην περίπτωση της Αργεντινής. Αντίθετα, βλέπουν θετικά την επαναγορά ελληνικών ομολόγων στη δευτερογενή αγορά, την προοπτική επιμήκυνσης των ομολόγων που λήγουν έως το 2019, όπως και τη μείωση των επιτοκίων.

Αναφερόμενος στην πορεία του Μνημονίου, ο κ. Τόμσεν εκτίμησε ότι το ελληνικό χρέος παραμένει βιώσιμο υπό την προϋπόθεση ότι η ελληνική κυβέρνηση θα υλοποιήσει τις μεταρρυθμίσεις και θα εφαρμόσει απαρέγκλιτα όλα τα μέτρα. Μίλησε για ύφεση κατά 1,5% μεγαλύτερη από την προβλεπόμενη, αλλά εκτίμησε ότι στην επόμενη σχετικά ανάλυση θα διαφανεί βελτίωση των μεγεθών και της βιωσιμότητας του χρέους. Τέλος, αναφέρθηκε σε «ταμπά» που καταρρέουν όπως είναι η κατάρρευση δημοσίων οργανισμών.

ΧΩΡΙΣ ΑΝΑΤΙΜΗΣΗ

ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ

2000-2010
Η ΜΑΓΙΚΗ ΔΕΚΑΕΤΙΑ

Αυτό το
Καλοκαίρι
είναι στην
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ο ΔΙΣΚΟΣ ΤΩΝ
ΜΕΓΑΛΩΝ ΕΠΙΤΥΧΙΩΝ

ΑΚΑΤΑΛΛΗΛΗ ΣΚΗΝΗ

Ο ΔΙΣΚΟΣ ΠΟΥ ΕΓΙΝΕ 3
ΦΟΡΕΣ ΠΛΑΤΙΝΕΝΙΟΣ ΚΑΙ
ΣΑΡΩΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΒΡΑΒΕΙΑ!

Ακατάλληλη σκηνή | Κρυφά | Ό,τι κι αν πώ | Που είναι η αγάπη
Άν ήσουν μαζί μου | Μην με ονειρευτείς | Κόσμημα της λύπης
Για σένα | Κανείς | Σ' έψαξα, σ' έχασα | Χάνω τον έλεγχο
Αυτά που θα 'λεγα σε σένα | Ο βυθός σου
BONUS - Όνειρο ζω | Να μείνεις εδώ
Όνειρο ζω (rock version) | Answer my dreams

ΧΟΡΗΓΟΣ

ΧΩΡΙΣ ΑΝΑΤΙΜΗΣΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ 24 ΙΟΥΛΙΟΥ
ΜΗ ΧΑΣΕΤΕ ΤΟ 3^ο ΑΠΟ ΤΑ 7 CD ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΣΥΛΛΟΓΗΣ

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Ο ΜΑΡΚ ΜΑΖΑΟΥΕΡ ΣΤΗΝ «Κ»

Η κρίση στην Ελλάδα άρχισε από το 1980

Ο Βρετανός ιστορικός και καθηγητής του Πανεπιστημίου Κολούμπια της Νέας Υόρκης Μαρκ Μαζάουερ μιλάει για την παγκόσμια κρίση

Της **ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΣ ΠΟΥΡΝΑΡΑ**

Για τους εκκολλημένους ιστορικούς, η Ελλάδα της πρώτης δεκαετίας του 21ου αιώνα σίγουρα θα είναι ελκυστικότατο θέμα μελέτης: μια μικρή χώρα, με μόλις 2% του ευρωπαϊκού ΑΕΠ, κατάφερε να προκαλέσει εξελίξεις σε θεσμικό και πολιτικό επίπεδο, δυσανάλογες του οικονομικού της μεγέθους, αλλά αντίζεις των παγκοσμιοποιημένων συστημικών κινδύνων. Κοντολογίς, έγινε πεδίο πειραματισμού για την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, τις πολιτικές ηγεσίες, τους οίκους αξιολόγησης. Με αφορμή το κράτος και την καθημαγμένη οικονομία του, αποφασίστηκαν οι νέοι κανόνες του διεθνούς παιχνιδιού και παγιώθηκαν οι καινούργιοι συσχετισμοί.

Σε πρόσφατο άρθρο του στην εφημερίδα New York Times, ο Μαρκ Μαζάουερ υποστηρίζει ακριβώς αυτό: «Η Ελλάδα πολεμάει στην πρώτη γραμμή του μέλλοντος» τονίζοντας πως στην πολυκύμαντη πρόσφατη ιστορία της βρισκόταν πάντα στο επίκεντρο των παγκόσμιων αλλαγών. Ο Βρετανός ιστορικός δεν χρειάστηκε να περιμένει την πρόσφατη κρίση για να στρέψει το βλέμμα του σε αυτήν την άκρη της Ευρώπης. Ηδη είχε συγγράψει μια σειρά από σημαντικά βιβλία που φωτιζαν άλλες δύσκολες περιόδους της πορείας μας στον 20ό αιώνα, όπως ο αφανισμός των εβραϊκού στοιχείου της Θεσσαλονίκης, η κρίση του Μεσοπολέμου, η Κατοχή.

Ο καθηγητής του Πανεπιστημίου Κολούμπια της Νέας Υόρκης έχει καταπιαστεί με μας όχι ως αποστασιοποιημένος μελετητής αρχαίων, αλλά σκεδόν με το πάθος του ανθρωπολόγου που έχει γνωρίσει τον τόπο από κοντά. Η φωνή του στην άλλη άκρη της τηλεφωνικής γραμμής αποκαλύπτει έμφυτη ευγένεια και ζεστασιά. Η πρώτη ερώτησή του είναι σχεδόν αναπόφευκτη: Αισθάνεται σήμερα ότι είναι ένας από τους ελάχιτους φιλλέπνες που έχουν απομείνει;

«Δεν θα ήθελα να χρησιμοποιήσουμε τη λέξη "φιλέλληνας" διότι θα πρέπει να εντάξουμε τη συζήτησή μας σε ένα δίπολο, το οποίο θα συμπιέζει και τους "ανθέλληνας". Όταν η κατάσταση είναι τόσο ρευστή, δυστυχώς επικρατούν πολλές ηγεσίες και υπεραπλοσωτεύσεις, στις οποίες πρέπει κανείς να ασκεί κριτική. Η αλήθεια είναι ότι στο διεθνές περιβάλλον σήμερα κυριαρχεί μια αρνητική στερεοτυπική αντίληψη για τη χώρα. Νομίζω ότι ένα μέρος του προβλήματος έχει πρόγνωση να κάνει με την ελληνική κρίση και τις παρενέργειές της στην Ευρώπη και ένα άλλο αφορά το γεγονός ότι κάποιοι κάνουν αναλύσεις και βγαίνουν συμπεράσματα χωρίς να γνωρίζουν σε βάθος την Ελλάδα και την ιστορία της. Το έχω πει και στο παρελθόν: η χώρα εμφανίζεται ως κατά συρροήν αφερέγγυα, ενώ έχει χρεοκοπήσει δύο φορές τον 19ο αιώνα και

Η οικονομική πολιτική των κυβερνήσεων του Ανδρέα Παπανδρέου και των περισσότερων διαδόχων του στην πρωθυπουργία ενδυναμώνει τις πελατειακές σχέσεις και επιδεινώνει τα πράγματα, όπως αποκαλύπτουν και τα στατιστικά στοιχεία, τονίζει ο Μαρκ Μαζάουερ, στη συνέντευξή του στην «Κ».

μία τον 20ό. Γιατί λ. χ. δεν αναφέρει κανείς σήμερα ότι επιτράπη στη Γερμανία το 1953 να διαγράψει τα πολεμικά της χρέη, έτσι ώστε αργότερα να μπορεί να ορθοποδήσει οικονομικά και να αναπτυχθεί; Όταν εξετάζουμε ένα πρόβλημα, πρέπει να κοιτάζουμε τα πράγματα σε βάθος, να συννεκτιμούμε πολλούς παράγοντες και όχι να βγάζουμε γρήγορα και επιφανειακά συμπεράσματα, κάτι το οποίο νομίζω ότι συμβαίνει αυτήν τη στιγμή στην περίπτωση της Ελλάδας. Ακούω αναλύσεις για τα αίτια της κρίσης που ξεκινούν από τον οθωμανικό ζυγό και φτάνουν ως τον Εμφύλιο

«Αν ήταν στη ζωή ο Τζορτζ Μάρσαλ ή ο πρόεδρος Τρούμαν, θα σκέφτονταν ποιος θα ήταν ο αντίκτυπος των αποφάσεών τους στους οίκους αξιολόγησης; Και βέβαια όχι.»

ή τηχούντα. Ειλικρινά, νομίζω ότι τα πράγματα είναι πολύ διαφορετικά. Η απαρχή της οικονομικής κρίσης υποθετείται στην περίοδο μετά το 1980 και σχετίζεται με τον χαρακτήρα της μετάβασης από τη δικτατορία στη δημοκρατία. Ο Μαζάουερ ήρθε για πρώτη φορά στη χώρα μας το 1977 και έκτοτε μας επισκέπτεται συχνά. Ξέρει τη νοοτροπία μας. Περιμένα ότι κάποια στιγμή θα φτάναμε στο κέλυος του γκερμού; «Ήταν εμφανές ότι υπήρχαν ορισμένα προβλήματα όπως η έλλειψη ενός αποτελεσματικού μηχανισμού για τον φορολογικό έλεγχο, κά-

τι που είναι ακόμα η ακίλλειος πτέρυσα. Ήταν επίσης εμφανές ότι οι Έλληνες πολιτικοί διογκωναν τον δημόσιο τομέα ως υποκατάστατο ενός δικτύου κοινωνικής πρόνοιας, αλλά και ως πεδίο για τη δική τους ευνοιοκρατία. Η είσοδος στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα έδωσε στους Έλληνες την ευκαιρία να ανεβάσουν το βιοτικό τους επίπεδο και να αφήσουν πίσω ορισμένες από τις πλνγές που τους δίχασαν στο παρελθόν. Όμως, η ευμάρεια αυτή δεν σας αφήτισε έτσι ώστε να λύσετε μερικά από τα δομικά προβλήματα που μύστιζαν την οικονομία και απαιτούσαν νωρίτερα λύσεις. Η οικονομική πολιτική των κυβερνήσεων του Ανδρέα Παπανδρέου και των περισσότερων διαδόχων του στην πρωθυπουργία ενδυναμώνει τις πελατειακές σχέσεις και επιδεινώνει τα πράγματα όπως αποκαλύπτουν και τα στατιστικά στοιχεία. Κάπως έτσι καταλήξατε σε ένα αδιέξοδο, το οποίο πήρε μεγαλύτερες διαστάσεις εξαιτίας των διεθνών συνθηκών. Ας ξεκαθαρίσουμε όμως εδώ ποιο είναι τελικά το ζήτημα: Ναι μεν έχουμε την ελληνική οικονομική κρίση, αλλά από την άλλη υπάρχει η δραματική ολιγωργία και αναποφασιστικότητα των Ευρωπαίων να δώσουν λύσεις σε ένα θέμα που δεν αφορά μόνον εσάς αλλά ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση και το κοινό της νόμισμα. Υστερα από όλα αυτά που έχουν γίνει ως τώρα, η μπάλα για την επίλυση του προβλήματος της Ελλάδας είναι στο γήπεδο των ξένων και όχι στα χέρια σας. Ας μη γελιόμαστε».

«Νομίζω ότι οι ίδιοι οι εξελίξεις πρέπει να κάνουν επιτέλους τους Ευρωπαίους να δουν ότι η σωτηρία σας είναι δική τους συμφέρον. Δυστυχώς ως σήμερα δεν φαίνεται να μπορούν να βρουν έναν άξονα συνεννόησης. Νομίζω ότι αν δεν οργανωθεί γρήγορα ένα ικανό σχέδιο διάσωσης, το αποτέλεσμα θα είναι να καταλήξει η Ελλάδα εκτός Ευρωζώνης» λέει ο Μαρκ Μαζάουερ.

«Η παρούσα ιστορική συγκυρία δεν μπορεί παρά να με κάνει να σκέφτομαι τη μεταπολεμική περίοδο, όπου σπουδαίοι ηγέτες κατάφεραν να ξαναφτιάσουν την κατεστραμμένη από τον πόλεμο Ευρώπη» συνεχίζει. «Η ανοικοδόμηση τότε ήταν πρωτίστως θέμα πολιτικής διακυβέρνησης. Το ίδιο ισχύει και σήμερα. Λέτε αν ήταν στη ζωή ο Τζορτζ Μάρσαλ ή ο πρόεδρος Τρούμαν να σκέφτονταν ποιο θα ήταν το αντίκτυπο των αποφάσεών τους στους οίκους αξιολόγησης; Και βέβαια όχι. Το ίδιο πρέπει να κάνουν και οι σημερινοί πολιτικοί, οι οποίοι δίνουν τεράστια βαρύτητα στις αγορές. Ξεκινούν όμως ίσως κάτι που ήξερε καλά ο Μάρσαλ. Μια ισχυρή πολιτική απόφαση που θα τηρηθεί σε βάθος χρόνου μπορεί να καθιστάσει τις αγορές και να επιβάλει τους όρους του παιχνιδιού. Αλλιώς ο έλεγχος χάνεται από τα χέρια των πολιτικών και περνάει αλλού».

Μια γενιά κινδυνεύει να χαθεί

Σύμφωνα με τον Μαζάουερ, το απώτερο της... αναποτελεσματικότητας των Ευρωπαίων να ανταποκριθούν στο ύψος των περιστάσεων είναι δυστυχώς ότι κολούνται να πληρώσουν τον λογαριασμό της ύφεσης δύο ομάδες. «Η πρώτη είναι οι φορολογούμενοι των πλουσιότερων ευρωπαϊκών χωρών, που πρέπει να επιμιστούν χρέη που δεν τους αναλογούν και ως εκ τούτου συσσωρεύουν οργή. Η δεύτερη ομάδα είναι οι Έλληνες νέοι, που βλέπουν ότι το μέλλον τους προδιαγράφεται δυσόμιων» υπογραμμίζει ο ιστορικός, προσθέτοντας: «Προσωπικά πιστεύω πως η μεγαλύτερη τραγωδία της ελληνικής κρίσης είναι ότι μια ολόκληρη γενιά κινδυνεύει να χαθεί. Νέα μορφωμένα παιδιά σε καλά πανεπιστήμια, στα οποία οι γονείς αλλά και η ίδια η ελληνική κοινωνία έχουν επενδύσει πολλά, δεν μπορούν να βρουν δουλειά και κινδυνεύουν να πάρουν τον δρόμο της μετανάστευσης. Αν συμβεί αυτό δεν θα έχετε να αντιμετωπίσετε μονάχα το λεγόμενο brain drain, δηλαδή την απώτερηση της χώρας από το πιο μορφωμένο, ικανό τμήμα του πληθυσμού.» Η φυγή των προικισμένων αυτών μυαλών θα καθυστερήσει ακόμα περισσότερο την ανάκαμψη της οικονομίας. Πρέπει λοιπόν να γίνει απόλυτη προτεραιότητα της πολιτικής ηγεσίας να βρεθούν τρόποι να κρατήσετε τους νέους εδώ. Αλλιώς θα σας είναι πολύ δύσκολο να βρείτε άξια στελέχη για νέες επιχειρήσεις, για τους υγιείς δημόσιους οργανισμούς, για όποιες νέες κρίσιμες θέσεις προκύψουν. Στην εποχή μας, ο πλούτος μιας χώρας δεν είναι μόνο υλικός, αλλά και ανθρώπινος. Φροντίστε λοιπόν να προφυλάξετε αυτό το κεφάλαιο που αυτή τη στιγμή φυλλορροεί. Υπάρχουν και ορισμένοι που λένε ότι η Ελλάδα από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα στέλνει τα καλύτερα της μυαλά εκτός συνόρων. Οτι είναι μια χώρα που αντέλει δύναμη και θετική ενέργεια από τη διασπορά, που σπεύσει κάθε φορά να στηρίξει τη χώρα όταν υπάρχουν δυσκολίες. Σύμφωνα. Σήμερα, περισσότερο από ποτέ, έχετε ανάγκη να τα κρατήσετε εντός, αλλά και να τους δώσετε την ευκαιρία να ξεδιπλώσουν τις ικανότητές τους, τα таланτά τους, τις δεξιότητές τους. Να υπάρξει ζωικός χώρος ώστε να μπορούσαν να ανθίσουν» υπογραμμίζει ο Βρετανός ιστορικός.

Χώρα σε έκτακτη ανάγκη

Του Ζητάμε να σχολιάσει τις συγκεκριμένες στην πλατεία Συντάγματος: «Ενα από τα χαρακτηριστικά που θαυμάζω περισσότερο στους Έλληνες είναι ότι για τον λαό η πολιτική δεν είναι μια υπόθεση που απλώς προκαλεί κινικά σχολία, όπως σε άλλες χώρες της Δυτικής Ευρώπης. Αντιθέτως, είναι συνδεδεμένα με την πεποίθηση ότι τα πράγματα μπορεί να αλλάξουν προς το καλύτερο. Η μαχητικότητα του χαρακτήρα σας πάντα έχει αποτελέσματα. Οι "Αγανακτισμένοι" του Συντάγματος πέτυχαν κάτι σημαντικό. Ασκήσαν τέτοιες πιέσεις που κατάφεραν ως ένα βαθμό να επηρεάσουν τη διεθνή πολιτική ατζέντα.»

Ελιγμοί
Ρωτάμε τον Μαζάουερ πώς ακριβώς έγινε αυτό, την στιγμή που τελικά ψηφίστηκε το Μεσοπρόθεσμο, το οποίο είναι επαχθές για τα μεσαία και τα χαμηλά στρώματα της ελληνικής κοινωνίας και ότι οι πολίτες παρά τις ήπιες αντιδράσεις ή τις δυναμικές κινητοποιήσεις αισθάνονται ότι δεν έχουν πλέον λόγο στη χώρα της πολιτικής:

«Μη βλέπετε έτσι τα πράγματα. Η Ελλάδα είναι μια χώρα σε έκτακτη ανάγκη που έχει πολύ μικρό περιθώριο ελιγμών στη διεθνή σκακιέρα. Εντούτοις, οι "Αγανακτισμένοι" έκαναν αισθητή την παρουσία τους και ανάγκασαν τους Έλληνες αλλά και τους ξένους πολιτικούς να δουν αυτό το μαζικό κίνημα σοβαρά. Η ψηφίση του μεσοπρόθεσμου σχεδίου ήταν η μόνη επιλογή. Νομίζω ότι έτσι

και αλλιώς ο κόσμος έχει κατανοήσει πως η ευμάρεια που είχε πριν από την κρίση προερχόταν από πακτωλούς ευρωπαϊκού χρήματος και δανεισμό. Συνηθώς, τα επόμενα χρόνια η κατάσταση θα είναι εντελώς διαφορετική από αυτήν που διαμορφώθηκε στη χώρα από την δεκαετία του 1990 και μετά. Όλοι το έχουν συνειδητοποιήσει αυτό.

» Μου κάνει πάντως εντύπωση ότι ορισμένοι Έλληνες παρομοιάζουν τις σημερινές δυσκολίες με την Κατοχή. Ρωτήστε κάποιον που έζησε εκείνη την περίοδο και θα σας διαβεβαιώσει ότι δεν υπάρχει μέτρο σύγκρισης. Χρειάζεται λοιπόν μέτρο και ψυχραιμία και από τη δική σας πλευρά στην αντιμετώπιση της κρίσης. Αν τα έχετε αυτά, τότε μπορεί-

τε να καταστρώσετε σχέδια για το μέλλον».

Θυματοποίηση
Μήπως υπάρχει στους περισσότερους Έλληνες η αίσθηση ότι καθώς υπέστημε αδικίες από την Τουρκοκρατία ως και τη χούντα οι ξένοι μάς οφείλουν; Πώς το σχολιάζει ο ιστορικός;

«Νομίζω ότι ο ελληνικός λαός είναι αρκετά ώριμος και έχει κλείσει τα κεφάλαια του παρελθόντος. Οντως συνέβησαν πολλά στη χώρα από την απελευθέρωση από τον τουρκικό ζυγό ως και την ένταξη στην Ευρωζώνη. Έχετε πλούσια ιστορία, που όπως επισήμανα σας τοποθετούσε πάντα στην εμπροσθοφυλακή των διεθνών εξελίξεων. Όμως διαφωνώ με την άποψη ότι οι Έλληνες αισθάνονται θύματα. Μου έκανε εντύπωση όταν πρωτοήρθα στην Ελλάδα, λίγα χρόνια μετά την αποκατάσταση της δημοκρατίας, πως η κοινωνία ήδη λειτουργούσε ομαλά, υπήρχε ένα δικοματικό σύστημα, τα αίτια του δικασμού είχαν υποχωρήσει και η χώρα ατένιζε το μέλλον με αυτοπεποίθηση και αισιοδοξία. Η πρόσδος σε όλα τα επίπεδα ήταν ορατή.

» Θεωρώ λοιπόν ότι μπορείτε να κάνετε αυτοκριτική και να πάτε προς τα αξιοποιώντας την ευκαιρία που σας δίνει η κρίση να ανασχεδιάσετε ό, τι είναι δυσλειτουργικό στον δημοτικό τομέα. Η αίσθηση της θυματοποίησης -αν υπάρχει- δεν βοηθάει καθόλου. Χρειάζεστε ισχυρές δόσεις πραγματισμού και σθένους για να τα βγάλετε τώρα πέρα».

Μεταρρυθμίσεις, η μόνη επιλογή

Μήπως ο ελληνικός λαός επιδεικνύει πραγματισμό, αλλά τον προδίδουν οι αδυναμίες του πολιτικού συστήματος να ανταποκριθεί στην κρίση;

«Γνωρίζω ότι η κυβέρνηση έχει συγκεντρώσει τα πυρά και ότι την κατηγορούν για αναποτελεσματικότητα και ολιγωργία. Όμως μέσα σε ελάχιστο χρονικό διάστημα έχει καταφέρει να περάσει νόμους που θα ήταν αδύνατο να ψηφιστούν κάτω από άλλες συγκυρίες.

Όπως σας είπα και πριν, η Ελλάδα είναι ιδιαίτερα ευάλωτη και δεν έχει μεγάλη διαπραγματευτική ισχύ αυτήν την περίοδο. Συνεπώς οι μεταρρυθμίσεις και τα μέτρα λιτότητας είναι η μόνη επιλογή.

Θεωρώ ότι ο κ. Παπανδρέου δεν είναι λαϊκίστης και ότι έχει προσαρτήσει να κάνει τις απαιτούμενες αλλαγές, κάτι που τον έχει φέρει σε σύγκρουση με πολλές ομάδες πληθυσμού που απολάμβαναν ορισμένα προνόμια εις βάρος των άλλων. Ο μεγαλύτερος αγώνας είναι η αλλαγή της νοοτροπίας, των αρχαιωματών δομών που κάνουν τη χώρα να έχει χάσει την ανταγωνιστικότητά της. Χρειάζονται καιρικές αποφάσεις, αλλά και κάποιος χρόνος προσαρμογής» υπογραμμίζει ο Μαζάουερ.

Ο καθηγητής του πανεπιστημίου θεωρεί ότι η στάση που έχει τηρήσει ο πρόεδρος της αξιωματικής αντιπολίτευσης ήταν ελεγκτική:

«Όπως τόνισα προηγουμένως, τα περιθώρια ελιγμών και διαπραγματεύσεων της Ελλάδας είναι εξαιρετικά στενά. Ο κ. Σαμαράς διατείνεται

ότι μπορεί να αλλάξει τα δεδομένα και να αναδιαπραγματευτεί ορισμένες παραμέτρους.

Νομίζω ότι αυτό δεν ισχύει και συνεπώς δεν είναι ωφέλιμο να πιστεύουν οι πολίτες ότι υπάρχουν άλλες ευκολότερες ίσως λύσεις, που θα ανατραφούν άρδην το σκηνικό. Η πραγματικότητα είναι σκληρή και οι όροι που έχουν θέσει οι δανειστές, επαχθείς.

Όσο πιο νωρίς το συνειδητοποιήσουν οι Έλληνες τόσο πιο γρήγορα θα μπουν στον δρόμο της ανάκαμψης και της πρόοδου. Άλλωστε, πρέπει να δώσετε και στους Ευρωπαίους την αίσθηση ότι έχετε ένα σχέδιο για την επόμενη ημέρα, έτσι ώστε να τους ωθήσετε να σας παράσχουν άμεσα την απαιτούμενη βοήθεια».

«Ο μεγαλύτερος αγώνας είναι η αλλαγή της νοοτροπίας των απηρχαιωμένων δομών, που κάνουν τη χώρα να έχει χάσει την ανταγωνιστικότητά της. Χρειάζονται καιρικές αποφάσεις και χρόνος προσαρμογής.»

«Χρειάζεται μέτρο και ψυχραιμία και από τη δική σας πλευρά στην αντιμετώπιση της κρίσης. Αν τα έχετε αυτά, τότε μπορείτε να καταστρώσετε σχέδια για το μέλλον.»

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

ΓΝΩΜΕΣ

ΕΛΛΑΔΑ

ΚΟΣΜΟΣ

ΥΓΕΙΑ

Διπλός κλοιός γύρω από τον όμιλο του Μέρντοχ

Μετά τη Βρετανία και το FBI ερευνά υποκλοπές τηλεφωνμάτων στις ΗΠΑ

«Είναι λίγο σαν την πτώση μιας δικτατορίας, όταν όλοι ανακαλύπτουν ότι ήταν κατά του δικτάτορα». Η δήλωση του υπουργού Βιομηχανίας της Βρετανίας, Βινς Κέιμπλ, για την αυτοκρατορία Μέρντοχ πχί ως πένθιμη κληρονομιά για τον Τζέιμς Μέρντοχ, τον 39χρονο γιο του μεγιστάνα, που σαν άλλος Γκαμάλ Μουμπάρακ ή σαν άλλος Σαΐφ αλ Ισλάμ Καντάφι ανατράφηκε με τη βεβαιότητα ότι μια μέρα θα κληρονομήσει ένα βασίλειο που τώρα καταρρέει.

Τα όσα έχουν αποκαλυφθεί για τις δραστηριότητες του οίκου Μέρντοχ στη Βρετανία είναι συγκλονιστικά και έχουν ήδη κωρευθεί το πιο σημαντικό επιχειρηματικό σκάνδαλο της News International, την πλήρη εξαγορά του

Μέρντοχ έπαιξε σε δύο ταμπλό, και στον κτηνισμό της News of the World και στη σοβαρότητα των Times, έτσι και στις ΗΠΑ είναι ιδιοκτήτης όχι μόνο του Fox και της λαϊκής κυκλοφορίας New York Post αλλά και του «Ευαγγελίου» του αμερικανικού χρηματοπιστωτικού τομέα, της Wall Street Journal. Το βαθύ πορτοφόλι του και το απαραίτητο λόμπινγκ αποδείχθηκαν ικανά να αλλάξουν τους κανόνες περί ιδιοκτησίας μέσω ενημέρωσης στις ΗΠΑ, ώστε να γιγαντωθεί η αυτοκρατορία του.

Τώρα, πάνω απ' όλα αυτά αιωρείται ένα μεγάλο ερώτημα, καθώς το FBI άρχισε τις πρώτες έρευνες για τις υποκλοπές στις ΗΠΑ, ενώ η Δικαιοσύνη ερευνά το κατά πόσον η News International παραβίασε την αμερικανική νομοθεσία περί διαφθοράς ξένων αξιωματούχων. Οι βρετανικές εφημερίδες του Μέρντοχ δωροδοκούσαν δεκάδες αστυνομικούς, προκειμένου να βρίσκονται οι ρεπόρτερ και οι φωτογράφοι τους πρώτοι στους τόπους εγκλημάτων ή να έχουν εσωτερική πληροφόρηση για αστυνομικές έρευνες. Πιεζόμενη από τη Δικαιοσύνη, η News International δίνει τώρα στους ερευνητές τα ονόματα κάποιων από τους αστυνομικούς αυτούς. Επειδή όμως η εταιρεία έχει έδρα τον αμερικανικό φορολογικό παράδεισο του Ντελαγουέρ, η αμερικανική Δικαιοσύνη μπορεί να επικαλεστεί τη νομοθεσία περί διαφθοράς αξιωματούχων.

Κατάθεση στη Βουλή

Το πολιτικό κλίμα είναι όλο και πιο εχθρικό για τον άνθρωπο που είχε στο «τσιπάκι» του το πολιτικό σύστημα, με τον δημοκρατικό γερουσιαστή Ροκφέλερ να δηλώνει ότι «έχουν ψήγισα διαπραχθεί αξιοπριζες πράξεις και στις ΗΠΑ». Μπροστά σε όλ' αυτά, ο Ρούπερτ Μέρντοχ κατέφυγε στη γνωστή και δοκιμασμένη συνταγή της αγοράς επιρροής. Προσέλαβε τη μεγαλύτερη εταιρεία δημοσίων σχέσεων στον κόσμο, την Edelman, επικειρώντας να αντιρρούσει τον καταγιισμό αρνητικών δημοσιευμάτων. Το γεγονός ότι ο ιδιοκτήτης της μεγαλύτερης αυτοκρατορίας μέσω ενημέρωσης παγκοσμίου κρείάζεται τέτοιου είδους βοήθεια είναι ενδεικτικό των δυσκολιών που αντιμετωπίζει. Η συνέχεια αναμένεται καυτή, με την κατάθεση του 80χρονου Μέρντοχ, του γιου του Τζέιμς και της άρτι παραιτηθείσης διευθύντριας της News International, Ρεμπέκα Μπρουκς, στην αρμόδια επιτροπή της βρετανικής Βουλής την Τρίτη.

Ε.Μ.

Ο μεγιστάνας των ΜΜΕ Ρούπερτ Μέρντοχ με τη Ρεμπέκα Μπρουκς, μέχρι προχθές διευθύνουσα σύμβουλο του ομίλου News International, η οποία παραιτήθηκε μετά τον σάλο που προκάλεσε το σκάνδαλο των υποκλοπών.

Ανοδος και πτώση της Ρ. Μπρουκς

Η κοκκινομάλλα Ρεμπέκα Μπρουκς, της οποίας η μεταιχρική άνοδος από τη γραμματεία στη διεύθυνση της News International εθεωρείτο ιστορία επικειρηματικής επιτυχίας, ενσαρκώνει την ανάρροστη σχέση πολιτικής εξουσίας και μέσω μαζικής ενημέρωσης. Η Μπρουκς ήταν φίλη του πρωθυπουργού Κάμερον και δίστασε για την επικοινωνία του με τον Τζέιμς Μέρντοχ. Η Μπρουκς ήταν τόσο ισχυρή, που το 2003 ερωτήθηκε από τη βρετανική Βουλή αν έχει δωροδοκήσει αστυνομικούς, απάντησε θετικά, ερωτήθηκε αν θα το ξανακάνει, απάντησε «εξαρτάται», και δεν συνέβη οπλοτική τιποτα. Η πτώση της Μπρουκς, που παραδέχθηκε σε επιστολή της ότι είναι αδύνατο να διευθύνει την εταιρεία την ώρα που δίνει μεγάλες νομικές μάχες, ακολουθεί τη σύλληψη δύο άλλων κρικών της αλυσίδας που συνέδεε την αυτοκρατορία Μέρντοχ με τη βρετανική εξουσία, του Νιλ Γουόλις, πρώην υπεύθυνου της News of the World και συμβούλου επικοινωνίας της βρετανικής αστυνομίας, και του Αντι Κόλσον, πρώην διευθυντή της εφημερίδας και επικεφαλής επικοινωνίας του πρωθυπουργικού γραφείου.

Μια διεφθαρμένη «λέσχη»

Του **GEORGE MONBIOT**
THE GUARDIAN

Άραγε, ήγγικεν το τέλος της αυτοκρατορίας Μέρντοχ στη Βρετανία; Μετά τις κατηγορίες που εκτόξευσε ο Γκόρντον Μπράουν κατά της Sun και των Sunday Times, το σκάνδαλο των υποκλοπών λαμβάνει νέες διαστάσεις και η υπόθεση φέρνει στη μνήμη την κατάρρευση του Τείχους του Βερολίνου. Η υπόθεση μεταβάλλει τον τρόπο με τον οποίο η κοινή γνώμη εκλαμβάνει την πολιτική και επιχειρηματική δύναμη ως απειλή για τη δημοκρατία. Ταυτόχρονα, «ξυπνήσει» το κοιμισμένο Κοινοβούλιο και έφερε υπό το φως των προβολών το πιο διεφθαρμένο ενάγγελμα στη Βρετανία: το δημοσιογραφικό.

Η Τζάνετ Ντάλεϋ, συντηρητική αρθρογράφος της Sunday Telegraph, γράφει ότι «η βρετανική πολιτική δημοσιογραφία είναι μία λέσχη στην οποία ανήκουν πολιτικοί και δημοσιογράφοι. Η οικειότητα και οι κοινές παραδοχές είναι ο πραγματικός διαφθοράς της πολιτικής ζωής. Η αυτοεπιβαλλόμενη λογοκρισία σχετικά με το τι μπορεί να ειπωθεί και τι όχι, η δειλία μπροστά σε συμφέροντα που θεωρούνται πολύ ισχυρά για να συγκρουσθεί κανείς μαζί τους, αποτελούν ζωικές κινήσεις για την πολιτική ζωή οποιασδήποτε δημοκρατίας».

Οι περισσότεροι δημοσιογράφοι μοιράζονται απόψεις, πεποιθήσεις

και κουλτούρα με αυτούς που πρέπει να κρίνουν -συνεχίζει η αρθρογράφος- χωρίς, ωστόσο, να κατονομάσει την πιο «πειστική» δύναμη: τα συμφέροντα του ιδιοκτήτη της εφημερίδας και της επιχειρηματικής τάξης που εκπροσωπεί. Ο εκδότης διορίζει αρχισυντάκτες κατ' εικόνα και ομοίωση του και αυτοί επιβάλλουν τις απόψεις τους στο προσωπικό. Οι αρχισυντά-

γατικές τάξεις, που, τελικά, ταυτίζονται με αυτά των ιδιοκτητών.

Βασικός στόχος της δημοσιογραφίας είναι η άσκηση κριτικής στην εξουσία. Σήμερα αρθρογράφοι και μπλόγκερ επιβάλλουν τη δύναμη των επιχειρήσεων, καταγγέλλοντας όποιον ασκεί κριτική στα συμφέροντά τους, ποδοπατώντας τις νέες ιδέες, κακοποιώντας τους αδύναμους. Οι βαρώνοι του Τύπου επιτρέπουν -ενίοτε- στις κυβερνήσεις να προωθούν τα συμφέροντα των φτωχών, εφόσον δεν αντιβαίνουν στα συμφέροντα των πλουσίων.

Η αυτοεπιβαλλόμενη λογοκρισία για το τι μπορεί να ειπωθεί και τι όχι, η δειλία μπροστά σε ισχυρά συμφέροντα αποτελούν κινδύνους για την πολιτική ζωή οποιασδήποτε δημοκρατίας

κτες του Μέρντοχ επιμένουν ότι σκέπτονται και δρουν ανεξάρτητα και ανεπηρέαστα. Πρόκειται για ψέμα που αποκαλύπτεται από την ομοιότητα των απόψεών τους.

Οι εφημερίδες δεν μπορούν να παραδεχθούν ότι στόχος τους είναι να «παπαγαλίζουν» τις ανησυχίες των πολυκατομμιούχων. Πρέπει να εμφανίζονται ως «φωνή του λαού». Η Sun, η Mail και η Express υποτίθεται ότι εκπροσωπούν τα συμφέροντα της ερ-

Πρέπει, πλέον, να κινητοποιηθούν οι αναγιωτές απαιτώντας από τους δημοσιογράφους να δίνουν λόγο και σε αυτούς, όχι μόνο στους ερροδοτές. Ίσως οι δημοσιογράφοι θα μπορούσαν να έχουν κάτι σαν τον Ορκο του Ιπποκράτη, με τον οποίο θα δεσμεύονται ότι θα αποκαλύπτουν τα παιχνίδια και συμφέροντα της εξουσίας, ότι θα είναι «καχύποπτοι» με τους πλουσίους και ισχυρούς, ότι δεν θα κάνουν χάρες σε πολιτικούς ή εταιρείες αποφεύγοντας να ελέγξουν όποιο ζήτημα τους αφορά ή διαστρεβλώνοντας τα γεγονότα ώστε να τους εξυπηρετούν. Πρέπει να δεσμεύονται ότι θα αντισταθούν στα συμφέροντα των εταιρειών για τις οποίες εργάζονται.

Θα πρέπει, τέλος, να αναγνωρίζουν και να κατανοούν τη δύναμή τους και από πού πγμάζει. Θα πρέπει να ασκούν αυτοκριτική και, όποτε διαπιστώνουν ότι έκαναν λάθος, να το παραδέχονται.

Απλές οι μέθοδοι υποκλοπής των εξελιγμένων κινητών

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΣΟΥΛΙΩΤΗ**

Οχι κάποια προηγμένη μέθοδος υποκλοπών αλλά ένα σφάλμα στο οποίο υποπίπτουν οι περισσότεροι χρήστες κινητών τηλεφώνων, τη διατήρηση των «εξ ορισμού» (default) κωδικών ασφαλείας των συσκευών, αξιοποιώντας οι πρωταγωνιστές του σκάνδαλου υποκλοπών της «news of the World». Αυτό προκύπτει από το περιεχόμενο της δικογραφίας που συνέταξε η Μητροπολιτική Αστυνομία του Λονδίνου και διέρρευσε στον βρετανικό Τύπο. Οι υποκλοπείς φέρνεται να εκμεταλλεύτηκαν τους λεγόμενους εξ ορισμού ή default κωδικούς, όπως για παράδειγμα 1111 ή 4444 τους οποίους δίνουν οι εταιρείες -πάροχοι- ώστε οι πελάτες τους να αποκτούν πρόσβαση στα μηνύματα του τηλεφώνη τους. «Εάν κάποιος γνωρίζει ή μαντέψει τους εν λόγω κωδικούς, μπορεί ηλεκτρονικά να αποκλείσει τα μηνύματα του τηλεφώνη», εξηγούν στην «Κ» Έλληνες επιστήμονες, ειδικοί σε θέματα υποκλοπών. Απαντώντας σε έρευνα των Times της Νέας Υόρκης, δημοσιογράφοι της News of the World παραδέχθηκαν ότι για να υποκλέψουν τα πλοκαρημένα μηνύματα, ένας δημοσιογράφος καλούσε τον αριθμό του «θύματος» καταλαμβάνοντας τη γραμμή και αμέσως ακολουθούσε τηλεφώνημα από δεύτερο δημοσιογράφο, η κλήση του οποίου προωθούσαν στον

τηλεφώνη. Εκείνος τότε ηλεκτρολογούσε τον κωδικό ασφαλείας και υπέκλεπτε τα μηνύματα. Στις περιπτώσεις που ο χρήστης της συσκευής είχε προνοήσει να αλλάξει τον εξ ορισμού και άρα εύκολα προβλέψιμο κωδικό, οι υποκλοπείς καλούσαν στις εταιρείες κινητής τηλεφωνίας προσποιούμενοι ότι είναι οι νόμιμοι κάτοχοι των συσκευών και ζητούσαν από αυτές να ε-

Προ ημερών απολύθηκε υπάλληλος από εταιρεία -πάροχο στην Αθήνα, επειδή πραγματοποιούσε τηλεφωνικές υποκλοπές για λογαριασμό ιδιώτη

παναφέρουν τον αρχικό κωδικό ασφαλείας. Με αυτή τη μέθοδο ξεπερνούσαν τον σκόπελο ενός σύνθετου και άρα δυσκολότερου να «σπάσει» κωδικό ασφαλείας.

Για την τρωτότητα των σύγχρονων συσκευών κινητής τηλεφωνίας μιλούσαν στην «Κ» Έλληνες ειδικοί σε θέματα ασφαλείας κινητών τηλεφώνων: «Οι σύγχρονες συσκευές, όπως το iPhone ή το Android, που επιτρέπουν την εγκατάσταση προγραμμάτων software, είναι ιδιαίτερα ευπαθή σε υποκλοπές. Εάν κανείς καταφέρει να α-

Μια γυναίκα μιλάει σε κινητό έξω από την έδρα του ομίλου News International του Μέρντοχ στο Λονδίνο. Η έκθεση της Μητροπολιτικής Αστυνομίας για τον τρόπο που γίνονται οι υποκλοπές από τη News of the World διέρρευσε στις βρετανικές εφημερίδες.

ποκτήσει πρόσβαση σε μια τέτοια συσκευή εγκαθιστά λογισμικό υποκλοπών, που επιτρέπει την καταγραφή των συνομιλιών, τις εισερχόμενες και εξερχόμενες κλήσεις, ακόμα και τη φυσική παρακολούθηση του κατόχου σε περίπτωση που η συσκευή έχει GPS». Λογισμικά υποκλοπών διαφημίζονται ελεύθερα στο Διαδίκτυο. «Εάν είκατε υποψίες ότι σας εξαπατά ο συνεταιρός σας», γράφει ηλεκτρονικά διαφήμιση, «πιθανόν να καταφεύγατε σε κάποιον ιδιωτικό ντετέκτιβ για να συλλέξετε πληροφορίες και να βεβαιωθείτε. Σήμερα, το FlexysPY PRO κάνει το παιχνίδι της κατασκοπείας ευκολότερο, καθώς επιτρέπει την εισεπιόστωση παρακολούθησης του κινητού τηλεφώνου του/της. (...) Αποκτίστε το τώρα με 149,95 \$».

Ευάλωτες συσκευές

Δημοσίευμα του Bloomberg της περασμένης Τρίτης αναφέρει ότι αποκλήσεις γύρω από το σκάνδαλο της News of the World προκάλεσαν την κινητοποίηση αξιωματούχων των ΗΠΑ, οι οποίοι ζήτησαν να ενημερωθούν από τις Apple (κατασκευάζει τα iPhone και iPad) και Google (κατασκευάζει το Android) σχετικά με την ασφάλεια των εν λόγω συσκευών. Στο ίδιο δημοσίευμα φιλονεύεται δήλωση του κ. Enrique Salem, επικεφαλής της εταιρείας Symantec Corp., ο οποίος υποστήριξε ότι «οι εφαρμογές για τα smartphones και για

υπολογιστές τύπου «tablet» είναι ευάλωτες σε ηλεκτρονικές επιθέσεις».

Στην Ελλάδα, όπως αναφέρουν στην «Κ» αξιωματούχοι των δικαστικών αρχών, σε πολλά περιστατικά υποκλοπών παρατηρείται εμπλοκή επίορκων υπαλλήλων των εταιρειών κινητής τηλεφωνίας. «Ενεργούν ουσιαστικά ως «βαποράκια» των ντετέκτιβ, αφού αντί 500 ή 1.000 ευρώ υποκλέπτουν τις επικοινωνίες των ατόμων που τους υποδεικνύονται», αναφέρει στην «Κ» ανώτερος αξιωματούχος της ΕΛ.ΑΣ. Ο ίδιος αποκάλυψε μάλιστα ότι προ ημερών απεκαλύφθη σκάνδαλο υποκλοπών στις τάξεις εταιρείας -πάροχου, με συνέπεια να απολυθεί γυναίκα υπάλληλος που πραγματοποιούσε τηλεφωνικές υποκλοπές για λογαριασμό ιδιώτη.

Συνήθως θα πρέπει να θεωρείται στην Ελλάδα και η υποκλοπή συνδιαλέξεων με το λεγόμενο «βαλιτοάκι», το οποίο φέρονται να κατέχουν και ιδιώτες στη χώρα. Το παλαιού τύπου «βαλιτοάκι» ακούει μόνο κινητά που εκπέμπουν σε δίκτυο GSM ή 2G, όχι όμως και στο δίκτυο 3G που χρησιμοποιούν τα σύγχρονα smartphones. Οι κλειδαρίδιοι και οι σειριακοί αριθμοί των καρτών SIM με βάση τους οποίους το «βαλιτοάκι» εντοπίζει το κινητό -στόχο βρίσκονται αποθηκευμένα στις βάσεις δεδομένων των πάροχων. Εμφράζονται υπόνοιες πως και αυτά είναι πιθανό να καταλήγουν παρανόμως σε όσους ενδιαφέρονται να τα αποκτήσουν.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Το παρασκήνιο πίσω από τη μάχη χρέους στις ΗΠΑ

Ιδεολογική σύγκρουση Δημοκρατικών - Ρεπουμπλικανών που θα κρίνει τις εκλογές του 2012

Της JACKIE CALMES
THE NEW YORK TIMES

Η τελική μάχη για την αύξηση του ορίου χρέους της αμερικανικής κυβέρνησης μόλις ξεκίνησε, αλλά οι τεταμένες συζητήσεις της περασμένης εβδομάδας μεταξύ των εκπροσώπων των δύο βασικών πολιτικών κομμάτων των ΗΠΑ καταδεικνύουν ότι δεν πρόκειται τόσο για μια αντιπαράθεση που αφορά σεξτς και δολάρια, όσο για μια ιδεολογική σύγκρουση για το μέγεθος του κράτους γενικότερα.

Ο λόγος που δεν έχει επιτευχθεί μέχρι στιγμής διακομματική συναίνεση για τον αμερικανικό προϋπολογισμό δεν είναι τόσο η διαφωνία ως προς τα νούμερα, για τα οποία άλλωστε θα μπορούσε να συμφωνηθεί κάποιος συμβιβασμός, όσο για τις ιδεολογικές αρχές της κάθε πλευράς. Το κάθε κόμμα μάλιστα αρνείται να διανύσει τον μι-

Ο Μπαράκ Ομπάμα θέλει να επιτύχει τη μείωση του ελλείμματος μέσω της αύξησης της φορολογίας στους πλουσιότερους και στις επιχειρήσεις.

σό δρόμο μέχρι τις θέσεις του άλλου. Ο πρόεδρος των ΗΠΑ, Μπαράκ Ομπάμα, θέλει να επιτύχει τη μείωση του ελλείμματος μέσω της αύξησης της φορολογίας στους πλουσιότερους Αμερικανούς και στις επιχειρήσεις. Οι Ρεπουμπλικανοί στο Κογκρέσο, υπό την καθοδήγηση μιας ομάδας νέων βουλευτών, θέλουν να μειωθεί το μέγεθος του κράτους, μέσω του περιορισμού της χρηματοδότησής του από φόρους. Είναι δύο διαφορετικές αντιλήψεις.

Από την έκβαση της σύγκρουσης δεν θα εξαρτηθεί μόνον η πορεία του δικασμένου Κογκρέσου, όπου στη Βουλή πλειοψηφούν οι Ρεπουμπλικανοί και στη Γερουσία οι Δημοκρατικοί, αλλά και οι εκλογές του 2012, καθώς και οι πιθανότητες του κ. Ομπάμα να επανεκλεγεί. Οι δύο πλευρές πραγματοποιούν αλληλέγγυες συναντήσεις αυτών των εβδομάδων και οι πιθανότητες ενόσ συμβιβασμού έχουν απομακρυνθεί, προς όφελος ενός εναλλακτικού σχεδίου, που θα επιτρέψει την προσωρινή αύξηση του ορίου δανειοδότησης της αμερικανικής κυβέρνησης πριν από την προθεσμία της 2ας Αυγούστου, οπότε και εξαντλούνται τα ταμειακά διαθέσιμα του κράτους.

Οι διαπραγματευτές συζητούν τις προτάσεις για μείωση των δαπανών, αλλά και την πρόταση της κυβέρνησης για αύξηση των φόρων, την οποία οι Ρεπουμπλικανοί απορρίπτουν. Εάν δεν επιτυγχάνονταν συμφωνία στη

«Δεν είμαστε ούτε Ελλάδα ούτε Πορτογαλία, παρά τα όσα λέγονται», δήλωσε την Παρασκευή ο Αμερικανός πρόεδρος Μπαράκ Ομπάμα στη συνέντευξη Τύπου που έδωσε στον Λευκό Οίκο.

Καταληκτική ημερομηνία η 2α Αυγούστου

Ο πόλεμος χαρακωμάτων μεταξύ Δημοκρατικών και Ρεπουμπλικανών διεξάγεται στην Ουάσινγκτον, με αιτία την αύξηση κατά 2 τρις, δολάρια του ορίου του αμερικανικού χρέους, ύψους 14,3 τρις, που προτείνει ο Μπαράκ Ομπάμα, ώστε να αποφευχθεί η στάση πληρωμών κατά την καταληκτική ημερομηνία της 2ας Αυγούστου. Ο Αμερικανός πρόεδρος ζητεί μακροπρόθεσμες λύσεις, καθώς και αύξηση της φορολογίας στους εύπορους και στις επιχειρήσεις, ώστε να κατανεμηθούν δίκαια τα βάρη για τη διάσωση της αμερικανικής οικονομίας. Με τις προεδρικές εκλογές του 2012 να διαγράφονται στον ορίζοντα, οι Ρεπουμπλικανοί αρνούνται τις φορολογικές αυξήσεις.

Αρμεσές αποφάσεις, συγκεκριμένο και αποτελεσματικό σχέδιο ζήτησε την Παρασκευή στη συνέντευξη Τύπου στον Λευκό Οίκο ο κ. Ομπάμα, αφήνοντας να εννοηθεί ότι υπήρξαν κωλυσιεργίες. «Δεν είμαστε ούτε Ελλάδα ούτε Πορτογαλία, παρά τα όσα λέγονται», είπε. Την ίδια ώρα οι Ρεπουμπλικανοί ανακοίνωσαν ότι θα θέσουν προς ψήφιση στη Βουλή των Αντιπροσώπων σχέδιο για την αύξηση του ορίου του χρέους κατά 2,4 τρις, δολάρια, για περικοπές δαπανών και για συνταγματική αναθεώρηση προς εξισορρόπηση του προϋπολογισμού, χωρίς να γίνει λόγος για αύξηση της φορολογίας. Το σχέδιο ίσως περάσει στη Ρεπουμπλικανική Βουλή, η τύχη του είναι όμως αμφίβολη στη Δημοκρατική Γερουσία. Οπότε η ασυμφωνία ίσως να παραταθεί.

συνάντησης της Παρασκευής, οι διαπραγματευτές θα συνεχίζονταν καθ' όλη τη διάρκεια του Σαββατοκυριακού ώστε να συμφωνηθεί η πορεία μείωσης του ελλείμματος, η αύξηση του ορίου του χρέους από τα 14,3 τρις, δολάρια που είναι σήμερα, με παράλληλη αναβολή των αποφάσεων για τις σημαντικότερες περικοπές δαπανών στο μέλλον.

Εκτός από το δράμα των διαπραγματεύσεων μεταξύ του Λευκού Οίκου

και των Ρεπουμπλικανών, υπάρχει και το δράμα της σύγκρουσης στο εσωτερικό του Ρεπουμπλικανικού Κόμματος, το οποίο αναδεικνύει ένα χάσμα γενεών και ιδεολογίας. Στη μία πλευρά βρίσκονται πιο ηλικιωμένοι και υψήλοβαθμοι Ρεπουμπλικανοί, όπως ο πρόεδρος της Βουλής, Τζον Μπόενερ, και ο γερουσιαστής Μιτς Μακόνελ, επικεφαλής των Ρεπουμπλικανών στη Γερουσία, οι οποίοι θυμούνται τις αιματηρές μάχες για τον προϋπολογισμό

στη δεκαετία του 1990 και θέλουν να συμφωνηθεί ένας συμβιβασμός. Στην άλλη πλευρά, βρίσκει κανείς τους περήφανους και ασυμβίβαστους νέους βουλευτές, πολλοί εκ των οποίων προέρχονται από τις τάξεις των «Πάρτι τσαγιού». Το συγκεκριμένο ριζοσπαστικό κίνημα της Δεξιάς ενίσχυσε σημαντικά τη θέση τους στις τάξεις του Ρεπουμπλικανικού Κόμματος, μετά τις βουλευτικές εκλογές του περασμένου Νοεμβρίου. Ο βουλευτής Έρικ Κάντορ, από τη Βιρτζίνια, έχει αναδειχθεί σε ανεπίσημο σημαιοφόρο των «Πάρτι τσαγιού».

Ο γερουσιαστής της Αριζόνα, Τζον Μακέν, εκπρόσωπος της παλιάς γενιάς, περιέγραψε τη συγκεκριμένη σύγκρουση σε συνέντευξη που παραχώρησε στο Bloomberg TV, την Πέμπτη: «Νομίζω ότι ο Έρικ Κάντορ εκτελεί τη λαϊκή εντολή που του δόθηκε τον περασμένο Νοέμβριο, η οποία επιτάσσει να σταματήσουμε να κρώνουμε τα παιδιά μας, ενώ ο πρόεδρος Ομπάμα ζητά μόνο το πώς θα ξοδέψει περισσότερα χρήματα». Ο κ. Μακέν στη συνέχεια, πάντως, υποθέτησε την πρόταση του κ. Μακόνελ, να δοθεί η εξουσιοδότηση στον κ. Ομπάμα να αυξήσει το όριο χρέους σε τρία στάδια μέχρι τις εκλογές του 2012, χωρίς προηγουμένως να έχουν προηγηθεί δραστηρίως περικοπές δαπανών. Ο κ. Κάντορ όμως και οι περισσότεροι Ρεπουμπλικανοί διαφωνούν.

Καυτό καλοκαίρι για Σοσιαλιστές λόγω Στρος-Καν

Χωρίς φαβορί η κούρσα για το χρίσμα

Της ανταποκρίτριας μας στο ΠΑΡΙΣΙ
ΑΛΕΞΙΑΣ ΚΕΦΑΛΑ

Στα κεντρικά γραφεία του Σοσιαλιστικού Κόμματος, στην οδό Σολφερίνο, τα παράθυρα είναι ανοικτά και το βουπότο του δρόμου διαχέεται στον χώρο. Μέσα στις αίθουσες οργανώνεται η προεκλογική εκστρατεία των υποψηφίων για τις προκριματικές εκλογές, που θα αναδείξουν τον υποψήφιο του κόμματος για την προεδρία. Η προθεσμία για υποβολή υποψηφιοτήτων έχει παρέλθει εδώ και μερικές ημέρες και θα μπορούσε να πει κανείς ότι οι μηχανές δουλεύουν στο φυσιολογικό, όμως οι φήμες, ο θόρυβος και τα ερωτηματικά κάνουν την ατμόσφαιρα βαριά.

Η υπόθεση Ντομνίκ Στρος-Καν έπεσε στο κόμμα σαν κεραυνός. Οι εξελίξεις ήταν καταγαιστικές και έφεραν ανατροπές στους υπολογισμούς και των άλλων τριών υποψηφίων για το χρίσμα: η Σεγκολέν Ρουαγιάλ δεν μπόρεσε να δώσει ώθηση στη δυναμική επανεμφάνισή που σχεδίαζε, γιατί αυτή η υπόθεση την έκλειψε την ευκαιρία για βεντέτα. Ο Φρανσουά Ολάντ μάλον έπεσε στα μαλακά, αφού πήρε με το μέρος του κάποιους από τους υποστηρικτές του Στρος-Καν. Τέλος, η ίδια η Μαρτίν Ομπρί, μέχρι πρότινος Γ.Γ. του κόμματος, είδε ξαφνικά τα φώτα της δημοσιότητας να πέφτουν πάνω της, όχι για καλό. «Αυτή την εποχή δεν είναι εύκολο να δηλώσεις σοσιαλιστής», μας λέει η Ελιζ, μια φοιτήτρια που δουλεύει εθελοντικά στο Σοσιαλιστικό Κόμμα αυτό το καλοκαίρι, γιατί «οι φήμες δίνουν και παίρνουν: φήμες για τη Μαρτίν Ομπρί, ότι είναι εθισμένη στο αλκοόλ, αλλά και για το γεγονός ότι ενδοχομένως ο άντρας της είναι ισλαμιστής».

Οι δημοσιογράφοι βγάζουν επίσης τις γκάφες της Σεγκολέν Ρουαγιάλ από το συρτάρι, ενώ πολλοί υποστηρικτές του κόμματος δηλώνουν απογοητευμένοι από την έλλειψη χαρίσματος του Φρανσουά Ολάντ».

Με αυτά τα δεδομένα και εν μέσω της γενικής διεθνούς ρευστότητας, η υποψηφιότητα του Στρος-Καν είχε έρθει όχι μόνο ως φυσιολογικό γεγονός αλλά και ως επιβεβλημένη λύση. Όπως και να το δει κανείς, ήταν ένας από τους μεγάλους ειδικούς διεθνούς, καθώς ήταν ο γενικός διευθυντής του ΔΝΤ τη στιγμή που κορυφώνονταν η διεθνής οικονομική κρίση. Αντιλαμβάνεται κανείς ότι για την Αριστερά η υποψηφιότητα αυτή θα ήταν λαχείο.

Όμως, όπως μας λέει ο Ζαν Κρι-

στόφ Καμπαδέλνς, πρώην δεξί χέρι του Στρος-Καν, όλα έρθαν ανάποδα: «Η πτώση του άλλαξε εντελώς τα δεδομένα: η μάχη παιζόταν μεταξύ Σαρκοζί και Στρος-Καν. Και μάλιστα, ενώ ο τελευταίος είχε επεκταθεί στο κέντρο και διέφρανε έτσι την Αριστερά, ο Σαρκοζί μετατοπιζόταν διαρκώς προς την ακροδεξιά, όπου, όμως, κυρίαρχη και αυθεντική παρουσία είναι αυτή του Εθνικού Μετώπου της Μαρλίν Λεπέν», εξηγεί ο Καμπαδέλνς. «Σήμερα το τοπίο έχει

Η υπόθεση Στρος-Καν έφερε ανατροπές στο Σοσιαλιστικό Κόμμα.

Η πτώση του τέως επικεφαλής του ΔΝΤ άλλαξε το τοπίο, επαναφέροντας την κλασική διαμάχη Δεξιάς - Αριστεράς.

αλλάξει εντελώς: επανερχόμαστε στην κλασική διαμάχη Δεξιάς - Αριστερά και το κέντρο κατανέμεται μεταξύ των δύο. Η Μαρλίν Λεπέν αρχίζει και περιθωριοποιείται και ο Σαρκοζί δεν έχει τόσο ανάγκη την ακροδεξιά ρητορική για να αποσπάσει τους ψηφοφόρους της. Τουλάχιστον όχι στον πρώτο γύρο».

Το χρονοδιάγραμμα για το Σοσιαλιστικό Κόμμα είναι πλέον συγκεκριμένο: μέχρι τις 9 Οκτωβρίου ο κάθε υποψήφιος θα πρέπει να έχει δώσει το στίγμα του. Δεν υπάρχει πλέον καμία αμφιβολία: αυτό το καλοκαίρι θα είναι ζεστό και οι Σοσιαλιστές θα μείνουν στην πόλη.

Πάντως, η υπόθεση Στρος-Καν, με τη λάμψη, το μέγεθος και τις ανατροπές α λα Χολιγουντ, έχει αρχίσει να κουράζει τη Γαλλία. Οι εφημερίδες με τον πρώην γενικό διευθυντή του ΔΝΤ, ανάκει πια στο παρελθόν. Η ζέση της Ελλάδας μεταφέρεται στο Παρίσι και το καλοκαίρι θα είναι καυτό.

Ο Στάινμπρουκ, η Μέρκελ και η Ελλάδα

Σοβαρός και μετρημένος, θα ήταν ο ιδανικός διεκδικητής της καγκελαρίας για το SPD

Της ΞΕΝΙΑΣ ΚΟΥΝΑΛΑΚΗ

Η «συντροφό-φάγος» αποκαλούν στη Γερμανία την καγκελάρια Άγκελα Μέρκελ επειδή έχει σαρώσει στις δύο τελευταίες εκλογικές αναμετρήσεις όλους τους σοσιαλδημοκράτη υποψηφίους βρεθεί στο διάβα της. Σε πρόσφατη συνέντευξη της επιβεβαίωσε την πρόθεσή της να διεκδικήσει μια τρίτη θητεία. Φαίνεται όμως πως αυτήν τη φορά η αναμέτρηση δεν θα είναι τόσο απλή υπόθεση. Ως επικρατέστερος αντίπαλός της το 2013 προβάλλει ο Πέερ Στάινμπρουκ, πρώην υπουργός Οικονομικών στην πρώτη της κυβέρνηση (2005-2009), στην οποία εκλήθη να συμπράξει με το Σοσιαλδημοκρατικό Κόμμα (SPD).

Όταν το 2006 είχε έρθει για μια συνάντησή με τον τότε ομόλογό του, Γιώργο Αλογοσκούφη, ο Στάινμπρουκ είχε αποφύγει σε συνέντευξη του στην «Κ» να αποκαλύψει τις προσωπικές φιλοδοξίες του. «Θα σας ενδιαφέρει να είστε υποψήφιος των σοσιαλδημοκρατών για την καγκελαρία ή δεν τρέφετε τέτοιο είδος φιλοδοξίες», ήταν η ερώτησή μας. «Ο πρώτος που έχει δικαίωμα να αποφασίσει επ' αυτού είναι ο ηγέτης του κόμματός μου», ήταν η λακωνική, πλην νομοταγής απάντησή του. Αυτές τις μέρες όμως, ο Στάινμπρουκ το τελευταίο που κάνει είναι να ενημερώνει τον ηγέτη του SPD, Σίγκμαρ Γκάμπριελ, για τις κινήσεις του. Εμφανίζεται συστηματικά σε διαλέξεις, παρουσιάσεις βιβλίων, τηλεοπτικές εκ-

Αν ο Πέερ Στάινμπρουκ αναμετρηθεί στις εκλογές με την Άγκελα Μέρκελ, θα κερδίξει με 48% έναντι 37% αυτής.

Ο πρώην υπ. Οικονομικών, αν και ζητεί σχέδιο Μάραλ για τη χώρα μας, εκτιμά ότι δεν πρόκειται να βγούμε στις αγορές ούτε σε 6 χρόνια.

πομπές, υποβαλίζοντας τον ενθουσιασμό που προκαλεί στη Γερμανία η προοπτική της υποψηφιότητάς του. Λατρεμένο παιδί των ΜΜΕ, κεντρώος, σοβαρός και μετρημένος, θα ήταν ο ιδανικός διεκδικητής της καγκελαρίας για το SPD. «Κάνει λάϊκισμο για καλλιέργημέ-

vous», του καταλόγισε μικρόκολα σχολιογράφος της Welt. Ο Γκάμπριελ δηλώνει εμπέως την αγαπήσσή του γ' αυτήν την υπερπροβολή του συντρόφου του, που θα μπορούσε να προκαλέσει εσωκομματικές τριβές, δύο ολόκληρα χρόνια πριν από τις εκλογές.

Δημοσκοπήσεις

Σύμφωνα με τις τελευταίες δημοσκοπήσεις, αν αναμετρήονταν μεταξύ τους, η Μέρκελ θα έχανε τις επόμενες εκλογές από τον Στάινμπρουκ με ποσοστό 48% έναντι 37%, ενώ μικρότερο προβάδισμα αλέναντι της θα είχε ο έτερος πιθανός αντίπαλός της από το SPD, Φρανκ Βάλτερ Στάινμάρτ. Ο Στάινμπρουκ θα είχε τη δυνατότητα να αλιεύσει δεξιάς ψήφους και να διεμβολώσει το κεντροδεξιό ακροατήριο του κόμματος της Μέρκελ. Οι σοσιαλδημοκράτες στον αντίποδα ανησυχούν πως θα μπορούσε να αποξενώσει την εκλογική βάση των σοσιαλδημοκρατών, που ήδη αισθάνονται προδομένοι από τη διακυβέρνηση που προκατόχου της Μέρκελ, Γκέρχαρντ Σρέντερ. Στελέχη της αριστερής πτέρυγας του SPD έχουν ήδη εκφράσει τις επιφυλάξεις τους. Τραγική ειρωνεία αποτελεί το γεγονός πως οι ψηφοφόροι εμπιστεύονται τον... αριστοτέρο Στάινμπρουκ σε θέματα οικονομίας και πολιτικής ασφάλειας, αλλά σε θέματα κοινωνικής πολιτικής προτιμούν τη... συντηρητική Μέρκελ.

Ο Στάινμπρουκ ασκεί οξεία κρι-

τική στην ευρωπαϊκή πολιτική της Μέρκελ κατηγορώντας την για βραδύτητα ανατακλαστικών και κωλυσιεργία. Αν πάντως κάποιος στην Ελλάδα ελπίζει ότι με την απομάκρυνση της Μέρκελ από το ταμείο, όλα θα είναι πιο ροδένια, πλανώνται πλάνην οικτράν. Μπορεί ο Στάινμπρουκ να ζητεί σχέδιο Μάρσαλ για την Ελλάδα, αλλά εκτιμά ότι δεν πρόκειται να ξαναβούμε στις αγορές ούτε σε... έξι χρόνια.

Pre-School Applications

The Grammar Junior School

The Grammar Junior School Nicosia announces that applications for **pre-school children, born in 2007, for the academic year 2012-2013** have commenced.

Application forms can be obtained either from the school's secretary or can be downloaded from our website www.grammarschool.ac.cy

The applicants must submit together with the completed application form one copy of the birth certificate and one recent photo. The application fee is €150.

The deadline for applications is **19.12.2011.**

For more information: Tel: 22695600

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	-------	--------	--------	-------

Η γαλλική προεβία στη Δαμασκό δέχθηκε επίθεση με πέτρες, ντομάτες και μογοιά από πλήθος που επικείμενη να διεμβολίσει την είσοδο.

Τι κρύβουν οι επιθέσεις σε πρεσβείες στη Δαμασκό

Στο στόχαστρο του καθεστώτος τα κτίρια της διπλωματικής αντιπροσωπείας Γαλλίας, ΗΠΑ

THE ECONOMIST

Σκηνές καταστροφής ξετυλίχθηκαν το βράδυ της Δευτέρας στις περιοχές γύρω από τις πρεσβείες των ΗΠΑ και της Γαλλίας στη Δαμασκό - απέχουν με ταξί τους λίγα μόλις οικοδομικά τετράγωνα και βρίσκονται σχετικά κοντά στο προεδρικό μέγαρο. Η γαλλική διπλωματική αντιπροσωπεία καλύφθηκε σχεδόν εξ ολοκλήρου από μαύρη μογοιά. Το πεζοδρόμιο έξω από την πρεσβεία ήταν γεμάτο θραύσματα γυαλιού και ντομάτες. «Αντε πνίξου Αμερικά», ήταν ένα από τα συνθήματα που γράφτηκαν με σπρέϊ στο τοίχο του συμπλέγματος κτιρίων που αποτελούν την πρεσβεία των ΗΠΑ στη Συρία. Η επιγραφή στην είσοδο της πρεσβείας το πρωί της Τρίτης έγραφε: «Πρεσβεία των...». Τα υπόλοιπα γράμματα είχαν σβηστεί.

Καθώς οι δυνάμεις ασφαλείας και οι αστυνομικοί πόληκαν αδιάφορα στο κέντρο της πόλης, κατοικία οι στοιχεία που υποστηρίζουν τον Σύρο πρόεδρο, Μπασάρ Ασαντ, επιτέθηκαν στις δύο πρεσβείες και στην κατοικία του πρόεδρου των ΗΠΑ στη χώρα, Ρόμπερτ Φορτ. Μια μικρή ομάδα εξ αυτών κατόρθωσε να εισβάλει στον προαύλιο χώρο της πρεσβείας και να κατεβάσει την Αστυνομία από τον ιστό της. Σε διάστημα λίγων λεπτών, στη θέση της αμερικανικής σημαίας κυμάτιζε αυτή της Συρίας. Μερικές εκατοντάδες μέτρα πιο πέρα, οι Γάλλοι φορουοί ασφαλείας, από την πλευρά τους, άρχισαν να πυροβολούν για εκφοβισμό στον αέρα όπου είδαν το πλήθος να επικεφαλιά να διεμβολίσει την είσοδο της γαλλικής πρεσβείας με ξύλα και σίδερα.

Αν ο στόχος του συριακού καθεστώτος ήταν να προκαλέσει τη διεθνή κατακραυγή, τότε τα κατάφερε. Μέχρι τη Δευτέρα, οι ΗΠΑ απέφευγαν να α-

παιτήσουν την αποκαθάλωση του κ. Ασαντ. Ούτως ή άλλως, δεν έχουν ούτε τη διάθεση ούτε τη δυνατότητα για άλλη μια παρέμβαση στη Μέση Ανατολή, πόσω μάλλον στρατιωτική. Πα' όλα αυτά, η υπουργός Εξωτερικών των ΗΠΑ, Χίλαρι Κλίντον, δεν δίστασε το πρωί της Τρίτης να δηλώσει πως ο κ. Ασαντ απόλεσε τη νομιμότητά του. «Οφείλει να γνωρίζει πως οι ΗΠΑ δεν έχουν επενδύσει τίποτα στην ανάπτυξη του καθεστώτος από την κρίση και πως είναι κάθε άλλο παρά αναντικατάστατος», τόνισε η κ. Κλίντον. Η Γαλλία καταδικάσει τις επιθέσεις εις βάρος των πρεσβειών, ισχυρίστηκε ωστόσο

Η Χίλαρι Κλίντον μετά τα γεγονότα στη Συρία δεν δίστασε να δηλώσει πως ο κ. Ασαντ κάθε άλλο παρά αναντικατάστατος είναι

«Αντε πνίξου Αμερικά» ήταν ένα από τα συνθήματα που γράφτηκαν με σπρέϊ στο τοίχο του συμπλέγματος κτιρίων που αποτελούν την πρεσβεία των ΗΠΑ στη Συρία. Η επιγραφή στην είσοδο της πρεσβείας το πρωί της Τρίτης έγραφε: «Πρεσβεία των...». Τα υπόλοιπα γράμματα είχαν σβηστεί.

Καθώς οι δυνάμεις ασφαλείας και οι αστυνομικοί πόληκαν αδιάφορα στο κέντρο της πόλης, κατοικία οι στοιχεία που υποστηρίζουν τον Σύρο πρόεδρο, Μπασάρ Ασαντ, επιτέθηκαν στις δύο πρεσβείες και στην κατοικία του πρόεδρου των ΗΠΑ στη χώρα, Ρόμπερτ Φορτ. Μια μικρή ομάδα εξ αυτών κατόρθωσε να εισβάλει στον προαύλιο χώρο της πρεσβείας και να κατεβάσει την Αστυνομία από τον ιστό της. Σε διάστημα λίγων λεπτών, στη θέση της αμερικανικής σημαίας κυμάτιζε αυτή της Συρίας. Μερικές εκατοντάδες μέτρα πιο πέρα, οι Γάλλοι φορουοί ασφαλείας, από την πλευρά τους, άρχισαν να πυροβολούν για εκφοβισμό στον αέρα όπου είδαν το πλήθος να επικεφαλιά να διεμβολίσει την είσοδο της γαλλικής πρεσβείας με ξύλα και σίδερα.

Αν ο στόχος του συριακού καθεστώτος ήταν να προκαλέσει τη διεθνή κατακραυγή, τότε τα κατάφερε. Μέχρι τη Δευτέρα, οι ΗΠΑ απέφευγαν να α-

ποίο έχει καταφύγει με επιτυχία στο παρελθόν ο πρόεδρος Ασαντ. Σήμερα, ωστόσο, η συντριπτική πλειοψηφία των Σύρων αισθάνονται ηττημένοι και οργή για τις επιθέσεις εις βάρος των διπλωματικών αντιπροσωπειών.

Ανάλυση ευθύνων

Το απόγευμα της Τρίτης, ο Σύρος υπουργός Εξωτερικών, Ουαλντ αλ Μοαλέμ, ανέλαβε τυπικά και όχι ουσιαστικά την ευθύνη για τα θλιβερά γεγονότα της προηγούμενης ημέρας. Δίπλα του, ο γενικός γραμματέας του Αραβικού Συνδέσμου, Ναμπίλ αλ Αραμί, επέκρινε τις δηλώσεις Κλίντον και υπογράμμισε ότι «καείς, πλην του λαού, δεν μπορεί να αμφισβητήσει τη νομιμότητα ενός ηγέτη».

Ο ίδιος υποστήριξε, ακόμα, πως ο πρόεδρος Ασαντ δεσμεύτηκε ενώπιόν του ότι η Συρία έχει μπει «οριστικά και αμετάκλητα» στον δρόμο της μεταρρύθμισης. Στην πραγματικότητα, βέβαια, το καθεστώς είναι πραγματικά υπεύθυνο για τις επιθέσεις εις βάρος των δύο πρεσβειών. Υπάρχουν ενδείξεις για μεταφορά Αλαουιτών υποστηρικτών του προέδρου Ασαντ από τα παράλια της χώρας στην πρωτεύουσα με λεωφορεία. Το φιλοκυβερνητικό τηλεοπτικό δίκτυο Αλ Ντουίνια καλούσε από το βράδυ της Κυριακής τον Σύρο να διαδηλώσουν έξω από τις δυτικές πρεσβείες.

Την ώρα που διεξάγονταν οι διαδηλώσεις, μια συνδιάσκεψη, η οποία καρετίστηκε από το καθεστώς ως «μοναδική διέξοδος από την κρίση», λάμβανε χώρα στα προάστια της Δαμασκού. Η αντιπολίτευση, όμως, απουσίαζε και έτσι η συνδιάσκεψη πραγματοποιήθηκε μόνο με τη συμμετοχή υποστηρικτών του καθεστώτος. Είχαν σίγουρα πολλά να συζητήσουν μεταξύ τους.

Δεκάδες συλλήψεις και νεκροί κάθε μέρα

Οι δυνάμεις ασφαλείας του καθεστώτος Ασαντ φέρονται να συνεχίζουν με αμείωτη ένταση της εκκαθαριστικής επιχείρησης στο βόρειο, κυρίως, τμήμα της χώρας, αλλά και στη συριακή πρωτεύουσα. Σύμφωνα με φίλα προσκείμενες στην αντιπολίτευση οργανώσεις, περισσότεροι από δέκα άνθρωποι έπεσαν αυτή την εβδομάδα νεκροί από τα πυρά δυνάμεων του καθεστώτος, ενώ πραγματοποιήθηκαν δεκάδες συλλήψεις, κυρίως στη Δαμασκό. Ο ακτιβιστής Μουσταφά Οσο υποστηρίζει ότι επτά διαδηλωτές σκοτώθηκαν στην περιοχή Τζαμαλά αλ Ζαουίνια της επαρχίας Ιντλίμπ. Ο ίδιος ισχυρίζεται ότι στόχος των στρατιωτικών επιχειρήσεων στην περιοχή είναι να περιοριστεί η διαφυγή επιβλητών Σύρων στους καταυλισμούς προσφύγων της γειτονικής Τουρκίας.

Από την πλευρά της, η Εθνική Οργάνωση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα της Συρίας ανέφερε ότι ένας 45χρονος άνδρας έπεσε νεκρός από σφαίρες αστυνομικών στην Ντέι ελ Ζουρ, κοντά στα σύνορα με το Ιράκ. Στη Δαμασκό, η αστυνομία διέλυσε το απόγευμα της Πέμπτης αντικυβερνητικό συγκέντρωμα που διοργανώθηκε από ομάδα Σύρων διανοούμενων. Περισσότεροι από τριάντα άτομα φέρονται να έχουν συλληφθεί.

ΑΣ. ΠΡΕΣ. ΡΟΪΤΕΡΣ

Η αυτοκρατορία της αλαζονείας

Η εταιρεία του Ρούπερτ Μέρντοχ, η News Corp., διακατέχεται από μια εμμονή. Από την περιώνυμη ευαισθησία του ιδιοκτήτη, που εκφράζεται με το να αφήσει το κατεστημένο, γεννήθηκε και οικοδομήθηκε μια αυτοκρατορία έντυπων και τηλεοπτικών μέσων, προς μεγάλη απελπισία και απόγνωση των πιο παραδοσιακών (και «ελτιστών», θα έλεγε ο Μέρντοχ) αντιπάλων του. Όμως, η υπόθεση των τηλεφωνικών υποκλοπών, που τώρα περισιγγεί τις εκδοτικές επιχειρήσεις του Μέρντοχ στη Βρετανία, αποδεικνύει πόσο διαβρωτική μπορεί

Του DAVID IGNATIUS
Αρθρογράφου
της WASHINGTON POST

να γίνει η δημοσιογραφία που σπριζείται στην αρχή «Ο σκοπός αγιάζει τα μέσα».

Είναι γνωστό ήδη από το 2006 ότι η News of the World του Μέρντοχ είχε εκθέσει τη βασιλική οικογένεια στη Βρετανία με δημοσιεύματα βασισμένα σε τηλεφωνικά μηνύματα, που υπεκλάμπαν παρανόμους. Όμως, η εφημερίδα υποστηρίχθηκε από τους κορυφαίους «αξιωματικούς» του Μέρντοχ και επέμεινε ότι η υποκλοπή ήταν έργο ενός μόνο δημοσιογράφου και ενός εξωτερικού συμβούλου. Η εφημερίδα απέκρουσε αιτήματα για περαιτέρω διερεύνηση του θέματος, υποβοηθούμενη σύμφωνα με πληροφορίες του Τύπου, από αξιωματούχους της αστυνομίας, που φεβούνηταν ότι η ιδιωτική ζωή τους θα δημοσιοποιείτο από τα έντυπα της News Corp., εάν συνέχιζαν επιθετικά την έρευνα.

Αυτή η πυραμίδα της άρνησης τώρα καταρρέει. Η βρετανική κοινή γνώμη έχει εκμάνει από δημοσιεύματα, σύμφωνα με τα οποία οι υποκλοπές αφορούσαν σε χιλιάδες στόχους, περιλαμβανομένων ενός θύματος 13 χρόνων που δολοφονήθηκε και εξεχόντων πολιτικών και αξιωματούχων της αστυνομίας. Το σημαντικό σήμερα είναι ότι η αστυνομία θέτει πλέον στους στρατηγούς του Μέρντοχ το κείμενο σε κάθε υποθεση συγκάλυψης ερώτημα: «Τι σας ήταν γνωστό και τι όχι».

Πόσο καλά γινόριζε ο ίδιος ο Μέρντοχ την υπόθεση; Αυτή θα είναι και η καιρία ερώτησης στις ανακρίσεις της βρετανικής αστυνομίας και στην κοινοβουλευτική έρευνα κατά τις αμέσως επόμενες εβδομάδες. Ο Μέρντοχ συχνά χαρακτηρίζεται «σκολαστικός και προσπλωμένος στη λεπτομέρεια», άνθρωπος που συζητάει με τα ανώτερα στελέχη του αρκετές φορές την ημέρα. Αυτό, όμως, δεν σημαίνει ότι παρέβλεπε τις παράνομες πράξεις άλλων.

Η αντίσταση της News Corp. προς οποιαδήποτε έρευνα ήταν προφανής στην απάντησή της προς δημοσίευμα, στο περιοδικό των «Τάιμς της Νέας Υόρκης» της 1ης Σεπτεμβρίου του 2010. Ο συντάκτης περιέγραψε στην απάντησή της τον δημοσίευμα, στο οποίο αποδόθηκε η εφημερίδα να «αλάζονε» για τις τηλεφωνικές υποκλοπές. Στο δημοσίευμα γινόταν επίσης αναφορά σε έκθεση του βρετανικού Κοινοβουλίου τον Φεβρουάριο του 2010, όπου διατυπώνονταν κατηγορίες εις βάρος των στελεχών της News of the World ότι με την άρνησή τους διέπραξαν «πθελιμένη συκοφαντία».

Η αντίδραση του στρατοπέδου του Μέρντοχ στην έρευνα των

«Τάιμς» υπήρξε χαρακτηριστική. Αντί να παραδεχθεί το σφάλμα, ο Μπιλ Εϊκας, διευθυντής σύνταξης της News of the World, προειδοποίησε σε οξύτονος τόνους τους «Τάιμς» να μη δημοσιεύσουν το άρθρο.

Όταν αυτοί προκήρσαν ακάθεκτοι, ο Εϊκας έστειλε μια οργισμένη επιστολή, στην οποία ισχυριζόταν ότι οι «Τάιμς» εξαπέδυσαν επίθεση εναντίον της εφημερίδας του Μέρντοχ, λόγω ανταγωνισμού με την Wall Street Journal, τη ναυαρχίδα της News Corp. στις ΗΠΑ. «Μας δημιουργείται η εντύπωση ότι η έρευνά σας είναι κληδωμένη από ιδιοτέλεια, πράγμα που σημαίνει ότι παραβιάζει σοβαρά και με πολλαπλούς τρόπους τον δικό σας κώδικα δεοντολογίας», τόνισε ο Εϊκας. Η επιθετική του επιστολή, που αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα των «Τάιμς», αποκτά ειδικό ενδιαφέρον σήμερα, μετά τα όσα αποκαλύφθηκαν.

Η τακτική αυτή να παριστάνουν το θύμα είναι συνήθης στη News Corp. Τα στελέχη συχνά απαντούν στην κριτική λέγοντας ότι οι αντίπαλοί είναι «ελτιστές», χωρίς καμία επαφή με τις μάζες. Τον Νοέμβριο του 2010, σε ομιλία του στη διάρκεια συνόδου των Βρετανών εκδοτών, ο Εϊκας υπερασπίστηκε τη δική του εκδοχή της δημοσιογραφίας tabloid έναντι της «υπεροπτικής ελίτ».

Αυτός ο τρόπος αντίδρασης, το να καταγγέλλουν δηλαδή τους αντιπά-

Η ταύτιση της News Corp. του Μέρντοχ με τον μέσο άνθρωπο εξέθρεψε την περιφρόνηση προς τους κανόνες. Επ' ονόματι των μαζών, τα πάντα είναι δυνατά

λους για «ελτισμό», είναι σήμα κατεστην του Μέρντοχ. Ακούει κανείς το ίδιο μοτίβο όταν η Fox News διατυμπαίνει τη δεξιοτροφη κάλυψη κάποιου γεγονότος ως «δικαια και ισορροπημένη», ενώ βριθεί ρεπουμπλικανικών ονομάτων όταν οι σχολαστικοί της ισχυρίζονται ότι άλλα, πιο παραδοσιακά μέσα ενημέρωσης, είναι εκτός αμερικανικού τόμου και χρόνου. Ο ίδιος ο Μέρντοχ παραπονέθηκε για «την υποταγή στην ανώτερη τάξη, στη φιλελεύθερη τοποθέτηση» της Boston Globe όταν το 1982 αγόρασε την ανταγωνιστική της Boston Herald.

Εμφορμημένος από πνεύμα δικαίου και εντελώς ισορροπημένος, πρέπει να δικαιώσει τον Μέρντοχ σε κάτι. Η επιτυχία του δεν θα ήταν τόσο μεγάλη εάν κάποιος από τους αξιότιμους ανταγωνιστές του δεν ήταν ονότως «ελτιστός» και ενίοτε απλώς βαρετός. Τα έντυπα και τα τηλεοπτικά δίκτυα του Μέρντοχ έχουν ίσως худαίες προδιαγραφές, διασκευάζουν όμως το κοινό. Το πραγματικό πρόβλημα με την αυτοκρατορία του Μέρντοχ συτινται σε κάτι που ο Αλέξανδρος Χάμιλτον, ο σοφότερος παρατηρητής των κινδύνων που συνεπάγεται η λαϊκιστική ρητορική, σίγουρα θα είχε αντιληφθεί. Η ταύτιση της News Corp. με τον μέσο άνθρωπο φαίνεται ότι εξέθρεψε την αλαζονεία και την περιφρόνηση προς τους παραδοσιακούς κανόνες. Επ' ονόματι των μαζών, τα πάντα είναι δυνατά. Ατυχώς, όμως, αλαζονεία και περιφρόνηση των κανόνων χαρακτηρίζουν, καθ' όλα την διάρκεια της Ιστορίας, εκείνους που ισχυρίζονται ότι μιλούν για λογαριασμό του λαού και παρασυρμένοι από τη λαϊκή υποστήριξη, υπερβαίνουν τις διαχωριστικές γραμμές.

THE NEW YORK TIMES

Ασφυκτικές οικονομικές πιέσεις των ΗΠΑ στο Πακιστάν

Η περιστολή στρατιωτικής βοήθειας πολλών εκατ. δολαρίων έχει στόχο να αναγκάσει το Ισλαμαμπάντ να πάψει να στηρίζει τους Ταλιμπάν

Των ERIC SHMITT - JANE PERLEZ

Η κυβέρνηση Ομπάμα διακόπτει και σε ορισμένες περιπτώσεις ακυρώνει τη στρατιωτική βοήθεια εκατομμυρίων δολαρίων προς το Πακιστάν, σε μια προσπάθεια να τιμωρήσει αφενός το Ισλαμαμπάντ επειδή απελευθερώνει Αμερικανούς εκπαιδευτές του πακιστανικού στρατού και αφετέρου να ασκήσει πιέσεις στον πακιστανικό στρατό για να αντιμετωπίσει πιο αποτελεσματικά τους μουσουλμάνους εξτρεμιστές.

Σε συνδυασμό με την ανακίνηση της περασμένης εβδομάδας του ναυάρχου Μάικ Μάλν, επικεφαλής του μεικτού γενικού επιτελείου των ΗΠΑ, ο οποίος συνδέσει τις μυστικές υπηρεσίες του Πακιστάν με την πρόσφατη δολοφονία ενός Πακιστανού δημοσιογράφου, η διακοπή της αμερικανικής βοήθειας προς το Πακιστάν καταδεικνύει την ένταση του διαλόγου στο εσωτερικό της κυβέρνησης Ομπάμα σχετικά με την αλλαγή στάσης της

Ουάσιγκτον έναντι ενός εκ των βασικότερων συμμάχων της στον πόλεμο κατά της τρομοκρατίας.

Σύμφωνα με τρεις ανώτατους Αμερικανούς αξιωματούχους, το ύψος της βοήθειας προς το Πακιστάν που ενδέχεται να περισταλεί αναμένεται να φθάσει τα 800 εκατ. δολάρια, ήτοι περίπου το ένα τρίτο εκ των δύο δισ. δολαρίων της συνολικής στρατιωτικής βοήθειας της Ουάσιγκτον προς το Ισλαμαμπάντ.

Στη βοήθεια αυτή περιλαμβάνονται και τα 300 εκατ. δολάρια προς το Πακιστάν που αποτελούν τμήμα του κόστους για την ανάπτυξη περισσότερων από 100.000 Πακιστανών στρατιωτών στα σύνορα με το Αφγανιστάν, για την πάταξη της ισλαμιστικής τρομοκρατίας. «Όταν πρόκειται για τη στρατιωτική μας βοήθεια», τόνισε η υπουργός Εξωτερικών των ΗΠΑ Χίλαρι Κλίντον, μιλώντας στην επιτροπή της Γερουσίας τον περασμένο μήνα, «δεν είμαστε έτοιμοι να συνεχίσουμε

Το ύψος της αμερικανικής βοήθειας προς το Πακιστάν που ενδέχεται να περισταλεί αναμένεται να φθάσει τα 800 εκατ. δολάρια.

να την προσφέρουμε με τον ίδιο ρυθμό που την προσφέραμε, εκτός και αν ληφθούν ορισμένα συγκεκριμένα μέτρα». Αμερικανοί αξιωματούχοι τονίζουν ότι θα μπορούσαν να ξαναρχίσουν την παράδοση στρατιωτικού υλικού και την παροχή οικονομικής βοήθειας, αν βελτιωθούν οι σχέσεις μεταξύ ΗΠΑ και Πακιστάν.

Στο μεταξύ, ενώ ορισμένοι ανώτατοι κυβερνητικοί αξιωματούχοι καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι το Πακιστάν δεν θα αποτελέσει ποτέ το είδος του συμμάχου που ο πρόεδρος Ομπάμα ήλπιζε, άλλοι τονίζουν ότι οι ΗΠΑ δεν είναι σε θέση να διακινδυνεύουν πλήρη διακοπή των σχέσεων με το Πακιστάν ή πλήρη διακοπή της βοήθειας προς το Ισλαμαμπάντ, όπως είχαν κάνει στη δεκαετία του 1990.

Η περιστολή ωστόσο της αμερικανικής βοήθειας έχει σαφή στόχο να αναγκάσει τη στρατιωτική ηγεσία του Πακιστάν να λάβει τη δύσκολη απόφαση να στηρίξει τη χώρα - τις ΗΠΑ-

που χρηματοδοτεί πολλές από τις επιχειρήσεις και τον εξοπλισμό του και να πάψει να παράσχει κρυφή στήριξη στους Ταλιμπάν και άλλους εξτρεμιστές που μάχονται τους Αμερικανούς στρατιώτες στο Αφγανιστάν.

Ορισμένοι Αμερικανοί αξιωματούχοι

Αλλαγή στάσης της Ουάσιγκτον έναντι ενός εκ των βασικότερων συμμάχων της στον πόλεμο κατά της τρομοκρατίας

ισχυρίζονται ότι την ευθύνη για τη δημιουργηθείσα κατάσταση φέρει το Πακιστάν, το οποίο αποφάσισε να λάβει αποστάσεις από τις ΗΠΑ μετά την απεικόνιση που υπέστη έναν άνθρωπο των αμερικανικών ειδικών δυνάμεων εξεβλαβαν, τον περασμένο Μάιο, σε κατοικία στην πόλη Αμποατάμπάντ και

σκότωσαν τον Οσάμα μπιν Λάντεν. Το Πακιστάν αποφάσισε τότε να διακόψει το αμερικανικό πρόγραμμα, στο πλαίσιο του οποίου Αμερικανοί εκπαιδευμένοι παραστρατιωτικές ομάδες Πακιστανών για να πολεμήσουν τους Ταλιμπάν και την Αλ Κάλντα.

Την προσπάθεια των Αμερικανών και του ΝΑΤΟ να πατάσουν τους Ταλιμπάν δεν διευκολύνει η δολοφονία, την περασμένη Τρίτη, του Αχμέτ Ουαλί Καρζάι, αδελφού του προέδρου του Αφγανιστάν Χαμίτ Καρζάι. Οι Ταλιμπάν ανέλαβαν την ευθύνη για τη δολοφονία του, η οποία δημιουργήσει κενό εξουσίας στον Νότο του Αφγανιστάν, προπύργιο των Ταλιμπάν, και πιθανώς να προκαλέσει διαμάχη για την εξουσία μεταξύ των μελών της οικογένειας Καρζάι και άλλων πολιτικών. Ο Αφγανός πρόεδρος Καρζάι στήριζε πάντα τον αδελφό του, παρότι ο Ουαλί Καρζάι εκκατηγορείται για ανάμιξη σε λαθρεμπόριο ναρκωτικών και διαφθορά.

Διπλά προνόμια από την American Express.

Πληρώνοντας τη διαμονή σας σε οποιοδήποτε ξενοδοχείο στην Κύπρο και στο εξωτερικό.

- **Διπλοί βαθμοί Sunmiles για τους κατόχους καρτών Sunmiles American Express.**
Πληρώνοντας με τις κάρτες σας, από 15 Ιουλίου μέχρι 15 Σεπτεμβρίου, τη διαμονή σας σε οποιοδήποτε ξενοδοχείο στην Κύπρο και στο εξωτερικό, κερδίζετε διπλούς βαθμούς Sunmiles και έτσι είστε πιο κοντά σε ακόμα ένα ταξίδι με τις Κυπριακές Αερογραμμές!
- **Διπλάσια επιστροφή χρημάτων με το Σχέδιο ΑΛΦΑΜΕΓΑ American Express, για τους κατόχους καρτών American Express Gold, Green και Blue που είναι μέλη στο Σχέδιο ΑΛΦΑΜΕΓΑ American Express.**
Πληρώνοντας με τις κάρτες σας, από 15 Ιουλίου μέχρι 15 Σεπτεμβρίου, τη διαμονή σας σε οποιοδήποτε ξενοδοχείο στην Κύπρο και στο εξωτερικό, κερδίζετε 2% επιστροφή. Έτσι, το ποσό της επόμενης δωροεπιταγής σας θα είναι ακόμα μεγαλύτερο!

Ωφελήματα/προνόμια που προσφέρονται στον Κάτοχο Κάρτας από τρίτο πρόσωπο (φυσικό ή νομικό) συνεργάτη της Τράπεζας, δυνατό να τροποποιηθούν από καιρού εις καιρό ή και να αποσυρθούν.

Για επιπρόσθετες πληροφορίες και για τους όρους που σήμερα ισχύουν για τη χρήση των καρτών American Express, αλλά και για τους όρους του Σχεδίου "Διπλά Προνόμια" μπορείτε να απευθυνθείτε στις ιστοσελίδες www.americanexpress.com.cy, www.bankofcyprus.com.cy ή στα καταστήματα της Τράπεζας Κύπρου.

Τράπεζα Κύπρου

Μεταβολές εβδομάδας

Χ.Α.Κ.

-18,7%

Χ.Α.

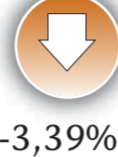
-2,44%

Dow Jones

-1,73%*

Nasdaq

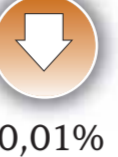
-3,39%*

Nikkei

-0,94%

Dax

-0,01%

FTSE 100

-1,19%

Πετρέλαιο

1,5%

€ / \$

0,89%

ΣΗΜΕΡΑ

ΤΑΜΕΙΟ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Εφικτή η βοήθεια από την Ευρώπη

Το Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν προσφέρει βοήθεια μόνο σε περιπτώσεις φυσικών καταστροφών, αλλά τα κονδύλια που μπορεί να παράσχει δεν αρκεί για να καλυφθούν οι άμεσες ζημιές. Σύμφωνα με την πρακτική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής η βοήθεια δεν θα ξεπερνά το 6% των ζημιών. **Σελ. 3**

ΔΙΕΘΝΗ

Κατεβάζει ταχύτητα η ανάπτυξη

Έκθεση του Οργανισμού για την Οικονομική Συνεργασία και την Ανάπτυξη προβλέπει επιβράδυνση της παγκόσμιας ανάπτυξης. Οι ΗΠΑ, η Ιαπωνία και η Ρωσία πλησιάζουν σε κριτικό σημείο στην οικονομική τους ανάπτυξη, ενώ διαβλέπονται σημάδια αποδυνάμωσης στις επιδόσεις τους. Μέχρι το τέλος του έτους, ο ετήσιος ρυθμός ανάπτυξης, σε συνολική βάση, για τα 34 κράτη-μέλη του Οργανισμού θα έχει διαμορφωθεί στο 4,2%. **Σελ. 9**

ΕΛΛΑΔΑ

«Ένεση» 750 εκατ. ευρώ από το Γ΄ ΚΠΣ που... έκλεισε

«Μάννα εξ ουρανού» θα αποτελέσουν για το ελληνικό Δημόσιο κονδύλια ύψους 750 εκατ. ευρώ, που αναμένεται να εισρεύσουν εντός του έτους από το κλείσιμο των εκκρεμοτήτων του Γ΄ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης. Παράλληλα, η Ελλάδα επιδιώκει τη μείωση της εθνικής συμμετοχής στο ΕΣΠΑ στο χαμηλότερο δυνατό επίπεδο του 15%. **Σελ. 7**

Real Estate

Ο Δείκτης Τιμών Ακινήτων του RICS παρουσιάζει μία απογοητευτική εικόνα στις τιμές ακινήτων κατά το πρώτο τρίμηνο του 2011, με τις τιμές των ακινήτων (πώληση και ενοίκιο) να εμφανίζουν πτώση σε όλες τις κύριες αστικές περιοχές της χώρας. Σε σύγκριση με το πρώτο τρίμηνο του 2010, οι τιμές των διαμερισμάτων μειώθηκαν κατά 8,3%, των σπιτιών κατά 7,0%, των εμπορικών ακινήτων κατά 6,5%, των γραφείων κατά 7,4% και των αποθηκών κατά 2,0%. **Σελ. 12**

Στα 3 δισ. ευρώ περίπου η ζημιά

Καθίσταται ακόμα πιο άμεση η ανάγκη λήψης μέτρων στην αυριανή συνάντηση των πολιτικών αρχηγών

Σε πρώτους υπολογισμούς των συνολικών ζημιών που θα υποστεί η κυπριακή οικονομία από την έκρηξη στην ναυτική βάση Ζυγίου, προχωρεί η «Κ». Οι υπολογισμοί, οι οποίοι βασίζονται στην πρώτη έρευνα του δρ Αλέξανδρου Αποστολίδη, δείχνουν ότι μέχρι το τέλος του έτους, οι παράπλευρες ζημιές στην κυπριακή ο-

ικονομία θα ξεπεράσουν τα 3 δισ. ευρώ. Το ποσό αυτό αντιστοιχεί στο 17% του ΑΕΠ, περίπου και δείχνει πως οι πιέσεις, πλέον, είναι αφόρητες για την οικονομία και τις επιχειρήσεις.

Σημειώνεται πως εναλλακτικές μέθοδοι υπολογισμού των ζημιών, καταλήγουν σε παρόμοια συμπεράσματα, ενώ οι παραδοχές που χρησι-

μοποιήσαμε είναι εξαιρετικά συντηρητικές. Έτσι, θα πρέπει να αναμένεται πως η τελική ζημιά θα είναι μεγαλύτερη από τον δικό μας υπολογισμό, ο οποίος θέτει το κατώτατο δυνατό όριο.

Πλέον, είναι ξεκάθαρο πως η αυριανή συνάντηση των πολιτικών αρχηγών στο Προεδρικό, δεν μπορεί να

οδηγήσει σε νέα καθυστέρηση στη λήψη μέτρων ή σε νέα αναβολή απτών αποφάσεων. Τα επιτόκια του κυπριακού ομολόγου έχουν πλέον «πίσει» το 11%. Το Υπουργείο Οικονομικών, το οποίο δεν έχει πλέον μπροστά του επιλογές, λόγω της κατάστασης που διαμορφώθηκε στην οικονομία, είναι βαθιά προβληματισμένο και συνεχίζει

να κάνει ελιγμούς για εξασφάλιση δανεισμού από όπου μπορεί.

Η κακή κατάσταση που υπήρχε πριν από τη φονική έκρηξη, έγινε πλέον εφιαλτική για την οικονομία. Ο κίνδυνος που ελλοχεύει, διότι χάλασε το θετικό κλίμα που υπήρχε πριν από την καταστροφή, πρέπει να ξεπεραστεί πάση θυσία. **Σελ. 4**

«Εμφύλιος» στην Easyjet

Νέο επεισόδιο στην πολύμηνη κόντρα του με το διοικητικό συμβούλιο της Easyjet προκάλεσε ο ιδρυτής και μεγαλύτερος μέτοχος της αεροπορικής εταιρείας χαμηλού κόστους, Στέλιος Χατζιωάννου, εκφράζοντας την αντίθεσή του στα σχέδια επέκτασης του στόλου της. Σε επιστολή 11 σελίδων προς το Διοικητικό Συμβούλιο, ο κ. Χατζιωάννου, ο οποίος ελέγχει το 26% των μετοχών της εταιρείας, τόνισε ότι προτού ληφθεί απόφαση για την αγορά 43 νέων αεροσκαφών πρέπει να ενημερωθούν οι μέτοχοι. Μάλιστα απείλησε ότι σε περίπτωση που δεν ζητηθεί η συγκατάθεσή τους έως τη Δευτέρα, θα συγκαλέσει γενική συνέλευση, στην οποία θα ζητήσει την απομάκρυνση ενός εκ των μν εκτελεστικών διευθυντών της Easyjet.

Πάνω από τη βάση στα stress test

Οι κυπριακές τράπεζες πέρασαν το τεστ αντοχής της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Αρχής. Η Τράπεζα Κύπρου με κεφαλαιακή επάρκεια 6,2% και η Μαρφίν Λαϊκή με 5,3%, εάν υποστούν τα συνεχή πλήγματα που προβλέπουν τα σενάρια του τεστ, ξεπέρασαν το όριο αναφοράς που τέθηκε από τους «εξεταστές», που ήταν 5%. Ωστόσο, εάν το τεστ γινόταν με στατικό μοντέλο που να λαμβάνει υπόψη μόνο τα στοιχεία που ίσχυαν μέχρι το τέλος του 2010, τότε η Μαρφίν Λαϊκή θα είχε αποτύχει στη δοκιμασία, και θα κατέγραφε κεφαλαιακή επάρκεια μόλις 3,6%. Ωστόσο, μετά τις κινήσεις που έγιναν από την τράπεζα φέτος, ο δείκτης αυτός ανεβάζει στο 5,3% και η τράπεζα περνά, έστω και οριακά, το όριο της δοκιμασίας. Στην Ελλάδα πέρασαν από την άσκηση οι Εθνική Τράπεζα, Alpha Bank, Τράπεζα Πειραιώς και Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο. «Κόπικαν» EFG Eurobank και ATEbank, οι οποίες έχουν λάβει ήδη τα απαραίτητα μέτρα και περνούν, τελικά, το όριο του 5%. **Σελ. 5**

Γολγοθιάς διαρκείας ταλανίζει την αγορά

Η πραγματική οικονομία περνούσε ήδη δυσκολίες και οι ελιπίδες ανάκαμψης που είχαν αρχίσει να διαφαίνονται, με αιχμή τον τουρισμό, χάθηκαν. Οι συνέπειες του τραγικού δυστυχήματος στη ναυτική βάση «Ευάγγελος Φλωράκης» επηρεάζουν μεγάλο αριθμό επιχειρήσεων και ευρύτερα την αγορά. Ειδικά το εμπόριο είχε επενδύσει πολλά στις εκπτώσεις, αλλά το γενικότερο κλίμα δεν εννοεί, πλέον, την κατανάλωση. Εκφράζονται, πλέον, ανοικτά φόβοι για ένα μεγάλο κύμα λουκέτων στην αγορά. Η μείωση στην οικονομική δραστηριότητα και συνεκόλουθα στα έσοδα, συνοδεύεται και από αύξηση στο κόστος. Ευπαθή προϊόντα καταστρέφονται, ηλεκτρονικές και ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις υπόκεινται σε καταπόνηση και ζημιές από τις διακοπές, ενώ η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από τις γεννήτριες είναι απαράφηρη. Η ΟΕΒ ζητάει παρέμβαση της Πολιτείας, με μέτρα στήριξης της αγοράς, ενώ έχει ήδη ξεκινήσει την εκπόνηση ειδικής μελέτης για τις επιπτώσεις της εθνικής τραγωδίας στο Ζύγι στην οικονομία, σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Κύπρου. Η ΑΗΚ συνεργάζεται με την ΟΕΒ και το ΚΕΒΕ προκειμένου στο πρόγραμμα των διακοπών στην ηλεκτροδότηση να λαμβάνονται υπόψη οι ανάγκες των επιχειρήσεων. **Σελ. 4**

ΑΝΑΛΥΣΗ από τον ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΣΙΑΝΗ

Η τελευταία ευκαιρία μετά την έκρηξη...

Τι να εισηγηθείς όταν φτάνει το κράτος να έχει αποτύχει πλήρως; Να απαιτούμε την παραίτηση του Προέδρου, δεν είναι αρκετό. Αυτό που χρειάζεται, είναι λύσεις για τη σαπίλα στην οποία έχει περιπέσει, όχι μόνο η κορυφή της πολιτικής πυραμίδας, αλλά ολόκληρος ο μηχανισμός του κράτους. Στο παρελθόν, όπως στη μετά το 1974 περίοδο, το κράτος ηγήθηκε και άνοιξε δρόμους για να ακολουθήσει η κοινωνία. Άλλες φορές, η κοινωνία και το κράτος συμβάδισαν στην πρόοδο. Με κλασικό παράδειγμα την πενταετία 1988-1992, η κοινωνία απαιτούσε και το κράτος την πίεση να απαιτήσει παραπάνω.

Όταν η κοινωνία ήθελε ελευθερία της άποψης, καλύτερη εκπαίδευση και άνοξη της οικονομίας, η κυβέρνηση ακολουθούσε, αλλά βγήκε και στην «επίθεση». Δεν πίεσε μόνο για να μπορούν οι δημόσιοι υπάλληλοι να διαβάζουν ό,τι εφημερίδα ή θελαν χωρίς να φοβούνται. Προχώρησε και στα πιο απτά, ανοίγοντας τα ραδιοκύματα, μειώνοντας δραστηρικά την κυβερνητική «προπαγάνδα» από το κρατικό κανάλι και ιδρύοντας το πρώτο Πανεπιστήμιο της χώρας και μάλιστα εν μέσω αντιδράσεων. Οι υπηρεσίες του κράτους δημιουργούσαν, ακόμα, τις απαιτούμενες συνθήκες για βελτίωση της ποιότητας στον ιδιωτικό τομέα.

Αυτό που συνέβηκε την Δευτέρα απέδειξε κάτι που ήταν ήδη αισθητό για αρκετό καιρό. Σε αντίθεση με την περίοδο 1988-1992 και μερικές εξαιρέσεις στην εποχή που ακολούθησε, τα τελευταία χρόνια η κοινωνία και η οικονομία εξακολουθούν να βγαί-

νουν μπροστά, αλλά πλέον το κράτος αδυνατεί να ακολουθήσει. Έχει μείνει πίσω και, αντί για οκαπανέες της κοινωνίας μας, είναι βαριδί στον λαμό τns.

Ενώ ο ιδιωτικός τομέας προχωρεί, μπαίνει στην ψηφιακή εποχή και ανταγωνίζεται στην παγκόσμια αγορά, το κράτος εξακολουθεί να είναι χαμένο στα έγγραφα, στις διαδικασίες, στην νομοκρατία, στην αποικιακή λογική. Ενώ η κοινωνία οργανώνει διαδηλώσεις μέσα από το διαδικτυο, το κράτος επιμένει να μιλά για μονομελείς επιτροπές και διαδικασίες που βλέπουν σε βάθος χρόνου. Ενώ ο λαός απαιτεί την ανάληψη της ευθύνης, η πολιτεία -ως πολιτεία- δεν λέει ούτε ένα συγγνώμη. Και, ενώ η οικονομία αγωνίζεται να επιβιώσει, το κράτος συνεχίζει να τns κober την αναστασία με σπατάλες, τεράστια έξοδα και υπερπρονόμια για λίγους.

Ένα μεγάλο μέρος του προβλήματος είναι οι ίδιοι οι πολιτικοί. Απρόθυμοι να ξεφύγουν από τα στεγανά στα οποία τους εγκλωβίζει η εκλογική διαδικασία, προσφέρουν στον λαό την εύκολη λύση των υποσχέσεων και του ρουσφετιού. Και, οι ψηφοφόροι, με την σειρά τους, ακολουθούν πρόθυμα, ψηφίζοντας βάσει υποσχέσεων για βόλεμα. Εσύ, ξέρεις γιατί...

Ό,τι κι αν γίνεται στους δρόμους τις τελευταίες ημέρες, αυτό που διδάσκει η εμπειρία είναι πως, στις επόμενες εκλογές, και πάλι οι μισοί θα μαντριστούν στα κόμματα και οι άλλοι μισοί θα πάνε παραλία.

Ένα δεύτερο μεγάλο μέρος του προβλήματος, είναι ο ίδιος ο μηχανισμός του

κράτους. Βασισμένος στην αρχή του «να κανονίσω τον γιό του τάδε ψηφοφόρου», ο όλος μηχανισμός βασίζεται στην λογική της ευθυνοφοβίας και του μετρήματος της προϋπηρεσίας. Η παραγωγή έργου δεν είναι μήπως ποτέ στο DNA της δημόσιας υπηρεσίας, με εξαίρεση κάποιες μόνο υπηρεσίες και τμήματα που αποτελούν λαμπρές εξαιρέσεις.

Είναι φοβερό να σπαταλάς μια κρίση άδικα

Το συμβάν που σκότωσε 13 αθώους ανθρώπους είναι απότοκο αυτών των αναρκασιών. Η αδράνεια του κράτους, η αδιαφάνεια και η ευθυνοφοβία των λειτουργών της Δημοκρατίας, έκτισαν ένα εκρηκτικό μείγμα που ήταν θέμα χρόνου το πότε θα σκότωσε τους μόνους ανθρώπους που προσπαθούσαν να σβήσουν τις φλόγες που σοβούσαν. Σε αντίθεση με τις τράπεζες, που, όπως φάνηκε στα stress tests, είδαν τους κινδύνους και λειτούργησαν προληπτικά, το κράτος δεν έδειξε να ξεπερνά την μωμψία των πολιτικών.

Οι μόνες λύσεις, πλέον, είναι εκ πρώτης όψεως ανεφάρμοστες και γενικόλογες: Να αλλάξουν οι νοοτροπίες, να λειτούργησει το κράτος καλύτερα, να ενταχθεί η διαφάνεια στη συνείδηση των πολιτικών, οι οποίοι τρέμουν στην ιδέα πως θα δυσαρεστήσουν κάποιον από τους «κοινωνικούς εταίρους». Κάτω από τις περιστάσεις, όμως, υπάρχει ένα

παράθυρο ευκαιρίας αν μη τι άλλο, τουλάχιστον να δοθεί στον λαό μια ρανίδα εμπιστοσύνης για το σύστημα. Σύμφωνα με το πιο συντηρητικούς υπολογισμούς του Αλέξανδρου Αποστολίδη (με τη συμβολή του γράφοντος), οι επιπτώσεις στην οικονομία από την έκρηξη θα ξεπεράσουν το 17% του ΑΕΠ. Τα επιτόκια του κρατικού δανεισμού εκτοξεύθηκαν εκ νέου σε αστρονομικά επίπεδα. Οι πιέσεις στην οικονομία ελέω του κράτους, είναι ασήκωτες.

Αύριο συναντώνται και πάλι οι πολιτικοί αρχηγοί για να συζητήσουν μέτρα για την οικονομία. Όλοι οι «ιατροί» εισπνούνται περίπου την ίδια θεραπεία για τα οικονομικά προβλήματα του τόπου. Μαζί με τις άλλες λύσεις, που πρέπει επιτέλους να μπουν σ' ένα ολοκληρωμένο πακέτο και να προχωρήσουν, είναι απαραίτητο να υιοθετηθεί και μια ρητή υπόσχεση, με μετρήσιμα κριτήρια και σαφή χρονοδιαγράμματα για αναδόμηση της κρατικής μηχανής μέσα από εκτενείς μεταρρυθμίσεις.

Η παραίτηση του Προέδρου μπορεί να είναι μια πηκία ορθή επιλογή, αλλά δεν θα λύσει το πρόβλημα. Το κράτος, το οποίο επέδειξε εγκληματική βλακεία, απέτυχε να ακολουθήσει την κοινωνία και την οικονομία στην πρόοδο της. Αύριο υπάρχει μια τελευταία ευκαιρία.

Επίσης, το ΓεΣΥ και το Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό Πλαίσιο εμπίπτουν στις απαραίτητες αλλαγές.

www.forthesland.wordpress.com

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

Καλοκαιρινή Προσφορά
Alpha Higher PlusΠληρώστε με κάρτες Alpha Bank
και κερδίστε ταξίδια
σε Λονδίνο και Παρίσι!

ALPHA BANK

www.alphabank.com.cy

ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ

Του ΓΙΑΝΝΟΥ ΣΤΑΥΡΙΝΙΔΗ

Can kicking

Θρήνος και οδύνη. Η Κύπρος θρηνεί τα αδικολογικά παλικάρια της σε ένα περιστατικό που κανενός ο νους δεν μπορεί να συλλάβει. Οι ευθύνες είναι βαριές και ασήκωτες. Η οργή των συμπολιτών μας ξεχειλίζει απέναντι σε ένα σύστημα εξουσίας, και κατ' επέκταση ο' ένα κράτος, που πέντε δεκαετίες μετά τη σύστασή του δεν μπορεί να ωριμάσει. Μια αναδρομή στη σύντομη ιστορία του τόπου μας υποδεικνύει ότι αντί να μας κυβερνούν οι άριστοι μας κυβερνούν οι αρεστοί, χωρίς σχεδιασμό και διάθεση να ακούσουν τους ειδικούς. Αυτοί, άλλωστε, μπορούν να αποβούν «επικίνδυνοι» και εν δυνάμει να απειλήσουν την εξουσία εκείνων που την απέκτησαν με τόσο κόπο και κούφιε υποσχέσεις. Το είπε και ο Βασίλης, άλλωστε, στο φεστιβάλ της ΕΔΟΝ μερικά είκοσι-τετράωρα πριν από το τραγικό συμβάν στο Μαρί: «Οι άρχοντες φοβήθηκαν μην πάθουν ζημιά και την κουτάλα χάσουν μαζί με τα ζουμιά...».

Η οικονομία, όπως ήταν αναμενόμενο, μπαίνει για κάποιον χρονικό διάστημα στο περιθώριο. Η συνάντηση της προηγούμενης Δευτέρας για οριστικοποίηση του πακέτου μέτρων για την οικονομία δεν έμελλε να πραγματοποιηθεί. Η πρωτοφανής σύγκλιση των κομμάτων για ένα τόσο σημαντικό ζήτημα αναβάλλεται, γιατί προέχει η γύμνια μας ως κράτος. Πολλοί ισχυρίζονται, και δεν θα διαφωνήσω, ότι και να γίνει η συνάντηση για τα μέτρα λίγη αξία έχουν πια. Ο οριακός προϋπολογισμός πάνω στον οποίον ακροβατεί η κυβέρνηση από την αρχή του έτους, έχει ήδη εκτροχιασθεί. Το πακέτο μέτρων της κυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένων των εξοικονομημάτων, δεν αρκεί για να κλύψει ούτε το ένα εκατομμύριο στο κρηπίδα που άνοιξε στο Μαρί. Χρειάζονται πολλά περισσότερα. Αντίστοιχα ήταν και η τύχη των εσόδων που προέκυψαν από τη φορολόγηση των πετρελαιοειδών και των καπνικών προϊόντων και οι μνη υπήρχε τότε η καταστροφή στο Μαρί.

Επιστρέφοντας στο περιστατικό, αν και είναι νωρίς για την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων, προκύπτει ότι κάποια συμπερόντα, αδιευκρίνιστα προς το παρόν, ήθελαν να ξεκαλοκαιριάζει για τρίτη συνεχόμενη χρονιά το «πολύτιμο» φορτίο σε κυπριακό έδαφος. Και όχι τυχαία, δίπλα στην πολύ ευαίσθητη στρατιωτική και ενεργειακή ζώνη στο Μαρί. Το φορτίο ήταν τόσο πολύτιμο που έπρεπε να σκιασθεί αντικριστά και σε ύψος σε απόσταση αναπνοής από πολύ σημαντικές για την Κύπρο στρατιωτικές και ενεργειακές εγκαταστάσεις/επενδύσεις. Η κυβέρνηση, σε μια άνευ προηγουμένου έλλειψη αυτονομίας, κυριαρχίας και άλλων πώς, έμοιαζε αμήχανη για τρία καλοκαίρια αδυνατώντας να πράξει το αυτόνοτο. Έπρεπε πάση θυσία να διατηρεί το πολύτιμο φορτίο στην εν λόγω τοποθεσία. Αγνόησε τις εκκλήσεις των ειδικών που είχαν αναλάβει την ευθύνη φύλαξης του. Αρκέστηκε σε γενικόλογες διαβεβαιώσεις ξένων ειδικών που καθουδύχτηκαν τις εκκλήσεις αγωνίας κάποιων αξιωματικών. Τόσο πολύ πίστευαν αυτά που τους έλεγαν οι αυτόκλητοι σύμβουλοί τους, αδιαφορώντας παράλληλα για τις προειδοποιήσεις των αξιωματικών, που ο υποργός Άμυνας δήλωνε ότι το φορτίο θα μπορούσε να τοποθετηθεί ακόμα και σε κατοικημένη περιοχή!!!

Ο χειρισμός και αυτού του θέματος από την κυβέρνηση ακολούθησε την πεπατημένη αυτής και κάθε προηγούμενης κυβέρνησης που καλείται να αντιμετωπίσει ζητήματα υψίστης σημασίας, όπως είναι η οικονομία για παράδειγμα. Αγγίσις αυτό που συμβαίνει ονομάζεται «kicking the can down the road» ή πιο απλά «can kicking». Στα ελληνικά ο δόκιμος όρος σε ελευθέρα μετάφραση είναι, «κρύβω τα προβλήματα κάτω από το χαλί». Έτσι και στο Μαρί, η κυβέρνηση προσπαθούσε να κερδίσει χρόνο, αφήνοντας μερικούς τόνους εκρηκτικά στοιβαγμένους για τρία καλοκαίρια σε μεταλλικά εμπροσματοκιβώτια κάτω από τον κυριακό ήλιο. Τι περίμενε; Να φορτωθούν οι επόμενοι και αυτή την πραγματικά «καυτή πατάτα». Δεν πρόλαβε όμως και σήμερα θρηνούμε επί των ερειπίων. Θρηνούμε, λόγω της δικής τους ατομίας να χειριστούν οποδδήποτε πολύπλοκο θέμα. Οτιδήποτε τους διακόπτει το όνειρο της εξουσίας που με τόσες εύχες εξαγγελίες πέτυχαν να κατακτήσουν.

Μοναδική επιλογή αν θέλουμε να επιβιώσουμε σε αυτή τη γη είναι να αλλάξουμε μυαλά. Η διαδικασία που ακολουθείται για διακρίβωση των αιτιών του δυστυχήματος στο Μαρί δείχνει ότι το σύστημα παρ' όλη την εκκωφαντική έκρηξη παραμένει σε βαθύ λήθαργο. Το τέρας της ανικανότητάς τους θέλει προφανώς και άλλες ανθρώπινες απώλειες προτού να ξεκουμπιστεί και να φύγει. Αιώνια τους η μνήμη.

ystavrindes@gmail.com

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

1.300 είναι ο ελάχιστος αριθμός των νεκρών από τις κινεζοποιήσεις στη Συρία, σύμφωνα με το περιοδικό Economist. Ο φόρος αίματος αντιστοιχεί σε 63,7 νεκρούς για κάθε 1.000.000 άτομα. Οι κινεζοποιήσεις στη Συρία είναι οι πιο αιματηρές της «Αραβικής Άνοιξης».

2,6 τρις. δολάρια είναι τα αποθέματα ξένου νομίσματος της Τράπεζας της Κίνας. Οι Κινέζοι διατηρούν τα μεγαλύτερα αποθέματα ξένου νομίσματος στον κόσμο. Δεύτερη η Ιαπωνία με αποθέματα 1,05 τρις. δολάρια.

20,6% του συνολικού εμπορίου της Αυστραλίας γίνεται με την Κίνα, σύμφωνα με τους Financial Times. Από το νοούμερο εξαιρούνται οι επενδύσεις. Δεύτερη χώρα με υψηλότερη εξάρτηση από την Κίνα είναι η Ιαπωνία. Το 20,4% του συνολικού εμπορίου της Ιαπωνίας γίνεται με εταίρο την Κίνα.

17,5% του συνολικού πλούτου των ΗΠΑ ανήκει στο πλουσιότερο 1% του πληθυσμού, σύμφωνα με στοιχεία των Financial Times. Στη Γαλλία, το πλουσιότερο 1% κατέχει το 9% του πλούτου. Στο Ηνωμένο Βασίλειο, το ποσοστό είναι 14%.

18% αυξήθηκαν οι τιμές των τροφίμων πολυτελείας σε σχέση με πέρσι, σύμφωνα με στοιχεία του Stonehenge Affluent Luxury Living Index (SALLI) που επικαλούνται οι Financial Times. Ο «πληθωρισμός των πλούσιων» στα τρόφιμα περιλαμβάνει χαβιάρι beluga, ψούρα Cohiba, ακριβά κρασιά και τα 6 καλύτερα εστιάτοια της Αγγλίας. Τα τρόφιμα πολυτελείας σημείωσαν τη μεγαλύτερη αύξηση στον «πληθωρισμό των πλούσιων».

4,7% αυξήθηκε ο «πληθωρισμός των πλούσιων» φέτος, στην κατηγορία «επενδύσεις πάθος», σύμφωνα με την ίδια πηγή. Στις επενδύσεις αυτές περιλαμβάνονται το ρολόι Calatrava της Patek Philippe (λευκόχρυσος), το πιο ακριβό μοντέλο της Range Rover, πουκάμισα Turnbull and Asser και άλλα καλά πράγματα της ζωής...

ΔΗΚΤΗΣ

Ρέστα

Ρέστα έδωσε αυτή την εβδομάδα το MEGA, το οποίο κάλυψε τα συμβάντα με συνεχείς εκπομπές και σοβαρή προσέγγιση. Εμείς σημειώνουμε με ενδιαφέρον την παρουσία του Βίκτωρα Παπαδόπουλου, αλλά και του Απόστολου Τομαρά, του οποίου το τομάρι δεν φαίνεται να έγερσε σε κρεβάτι για μια εβδομάδα. Μην παρζηνείτε, ο ίδιος μια χαρά φαίνεται. Αλλά αν τον πληρώσουν overtime, ο Απόστολος την έκανε.

Ξεχώρισε

Ξεχωριστά ήταν επίσης και η κίνηση των υπευθύνων να μαζέψουν τις διακομιστικές πέτρες από τον κυκλικό κόμβο παρά το Προεδρικό. Πολλοί είχαν γράψει εκ των προτέρων πως η άποψή μας είναι ότι οι πολιτικές προτάσεις του «μετώπου», αν υλοποιούνταν, μόνο κακό θα έκαναν στο εθνικό συμφέρον και πως μοναδική τους δικαιοσύνη είναι η αφέλεια. Άλλο αυτό, όμως...

ΕΛΑΜ

Επειδή ειπώθηκαν πολλά για τα επεισόδια στο Προεδρικό, ο Διήκτες, που ήταν παρών, έχει δική του εικόνα. Η στήλη πολλές φορές έγγραψε για την τάση του ΕΛΑΜ να καταφεύγει στη βία, την οποία θεωρούμε ανθελληνική. Μάλιστα, ξεκαθάρισε πως η άποψή μας είναι ότι οι πολιτικές προτάσεις του «μετώπου», αν υλοποιούνταν, μόνο κακό θα έκαναν στο εθνικό συμφέρον και πως μοναδική τους δικαιοσύνη είναι η αφέλεια. Άλλο αυτό, όμως...

Corner

Ο ΕΛΑΜ, όμως, ήταν παραταγμένος απέναντι από γνωστό rub της περιοχής, την ώρα που έπεφταν τα πρώτα δακρυγόνα. Ο Διήκτες και στενοί του συνεργάτες ήταν παρόντες και είδαν πως οι ΕΛΑΜίτες έμαθαν για τα δακρυγόνα από τις τηλεοπτικές ειδήσεις που είχε στραμμένες προς τον δρόμο το rub της γωνιάς δίπλα στο Προεδρικό. Αυτό, για την αποκατάσταση της αλήθειας, και χωρίς να αποτελεί άλλοθι για άλλες πράξεις και κινήσεις του ΕΛΑΜ.

Η απορία...

Αγχώμενος ερωτά τον Διήκτη βολών του συνεργάτη: «Εγώ που έχω βολά πυροβολικού ως έφροδρος τον άλλο μήνα, να πώ ή να μην πώ»;

Η απάντηση

Να απαιτήσεις εκτενή ανάλυση για το πού και πώς φυλάσσονται τα πυρομαχικά και πώς συντηρούνται τα πυροβόλα. Κι αν σε ικανοποιούν οι απαντήσεις, τότε να πας.

Λέων αλλά ένας

Πατένα στην Κύπρο οι «μονομερείς επιτροπές» που έχουν μάλιστα και «επικεφαλές». Εμείς μαθαίνουμε πως ο κ. Πολυβίου είναι υπεράνω υποψίας, έχει καθαρό μέτωπο και χαιρεί πάσης εμπιστοσύνης από όσους τον γνωρίζουν. Ωστόσο, όσο καλός κι αν είναι ο άνθρωπος, όσο ικανός και όσο ακεραία όπτα κι αν έχει ο χαρακτήρας του, μονομελής επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί σοβαρή πράξη.

Τώρα αρχίζουν τα δύσκολα.

ρό πράμα. Μιλάρε για εξωφρενικά πράγματα.

Έχει να μαθαίνει 1

Σφιγγεται και δεν μπορεί το κράτος να διαχειριστεί την απώλεια 50% της ηλεκτροπαραγωγικής ικανότητάς του. Έτσι, προσπαθεί να φέρει, με διακρατικές συμφωνίες και βοήθεια από την Ε.Ε., γεννήτριες συνολικής ισχύος 10 MW. Όσα δηλαδή φρόντισε εντός μιας εβδομάδας να προμηθευτεί η Τράπεζα Κύπρου. Χωρίς διακρατική στήριξη. Κάτι μας λέει πως θα μπορούσαν να το χειριστούν και καλύτερα...

Έχει να μαθαίνει 2

Εν τω μεταξύ, τα αποτελέσματα των stress tests έδειξαν πως οι κυπριακές τράπεζες Marfin και Κύπρου είχαν τα προβλήματα στον ορίζοντα και προκώπησαν με κινήσεις που ενισχύουν την κεφαλαιακή τους βάση. Αυτή η νοοτροπία, να ετοιμάζονται δηλαδή για τους κινδύνους πριν αυτοί εκδηλωθούν, έχει πολλά να διδάξει και στο κράτος μας.

Διαδόθηκε

Έντονα διαδόθηκε την περασμένη εβδομάδα η φήμη πως η ανακίνωση των stress tests θα έβρισκε τη Marfin Laiki να πατάει και να χρειάζεται άμεσα διάσωση από την κυβέρνηση. Μάλιστα, εκτός από τις κακές γλώσσες που το διέδιδαν με τήν μαζία, το είχαν αναφέρει και έγκριτες πηγές από το τομάρι δεν φαίνεται να έγερσε σε κρεβάτι για μια εβδομάδα. Μην παρζηνείτε, ο ίδιος μια χαρά φαίνεται. Αλλά αν τον πληρώσουν overtime, ο Απόστολος την έκανε.

ΤΟ RESPECT ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Οι 13 ήρωες

Περτιές κουβέντες. Όχι απλό «respect». Υποκλινόμαστε διότι υπάρχουν ακόμα ήρωες σε αυτό τον τόπο.

ΑΡΘΡΟ / Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΠΕΡΑΚΗ

Πέρα από το 20-20-20

Δεν πρέπει να ξεχνάμε πως οι επενδύσεις στην πράσινη ανάπτυξη ίσως είναι κρίσιμες για την αντιμετώπιση της ανεργίας

Η τοποθέτηση αυτή φαίνεται ακραία, αλλά νομίζω είναι πολύ σωστή. Γιατί; Γιατί η κατάσταση δεν χωρεί ημίμετρα. Όποιος συνηγορεί στα ημίμετρα, συνηγορεί στην πορεία προς την καταστροφή του πλανήτη μας, συνηγορεί στην καταστροφή της ζωής όπως την ξέρουμε στη γη.

Στη ζωή ενός Πράσινου πολιτικού, τέτοιες ώρες διλήμματος είναι συχνές. Την ερχόμενη Πέμπτη, στην τελευταία υπό κατοία συνεδρίαση της Ολομέλειας της Βουλής

πατάει και να χρειάζεται άμεσα διάσωση από την κυβέρνηση. Μάλιστα, εκτός από τις κακές γλώσσες που το διέδιδαν με τήν μαζία, το είχαν αναφέρει και έγκριτες πηγές από το τομάρι δεν φαίνεται να έγερσε σε κρεβάτι για μια εβδομάδα. Μην παρζηνείτε, ο ίδιος μια χαρά φαίνεται. Αλλά αν τον πληρώσουν overtime, ο Απόστολος την έκανε.

Και πάλι...

Για άλλη μια φορά, ενώ ορισμένοι έγραφαν για το κακό που μας βρήκε την περασμένη εβδομάδα στο Μαρί, κάποιοι άλλοι «στρατεμένιοι» νέοι επαγγελματίες και κάθονταν με τις ώρες για να απαντήσουν στα άρθρα που κυκλοφορούσαν στο διαδίκτυο και δεν άρεσαν σε συγκεκριμένα άτομα. Επαγγράμηνσαν, λοιπόν, για να μην αφήσουν σκόλιο αναπάντιο. Ξέχασαν, όμως, αυτό που έγγραψε και παλαιότερα ο Διήκτες: Φαίνεται, κύριοι, η διεύθυνση ΙΡ και Ξέρουμε πως πρόκειται για συγκεκριμένα άτομα που υπογράφουν με διάφορα ονόματα. Ντροπή, γιατί ενώ άλλοι νέοι διαδήλωναν πως θέλουν ένα νέο κράτος, αυτοί γίνονταν παπαγαλάκια μιας παλαιότερης νοοτροπίας.

Θα αυξηθεί

Το σημερινό ρεπορτάζ της «Οικονομικής Καθημερινής» έζηγει πως το ΑΕΠ θα δε-

χτεί αυξητικές πιέσεις από την καταστροφή στο Μαρί. Στο ΑΕΠ δεν φαίνεται ο ανθρώπινος πόνος και ο χαμός ζωών, ούτε προμετρούνται οι καταστροφές. Καταγράφονται, όμως, ως «παραγωγή», οι επιδιορθώσεις και το καθαρίσιμα. Το σημειώνει ο Διήκτες, διότι προβλέπουμε πως σε λίγο κάποιοι θα πανηγυρίζουν. «Παρά την τύχη καταστροφή», θα πουν, «το ΑΕΠ το αυξήσαμε». Εμείς σας προειδοποιούμε να μη σας γελάσουν, αλλά αν προσπαθήσουν, θα έχουμε και την απάντηση.

Μία μόνο

Μία μόνο συγγνώμη ζήτησε ο λαός. Ούτε και η κυβέρνηση, αλλά εκ μέρους της πολιτείας. Τόσο δύσκολο ήταν, που έπρεπε εκ των υστέρων να ανακαλύψουμε πως «είναι δεδομένη»;

Μας χροστούν

Οι Τουρκοκύπριοι, λέει, μας χροστούν από το 1964 όταν αρχίσαμε να τους δίνουμε ρεύμα, αφού έκτοτε ουδέποτε εισπράξουμε τίποτε. Χωρίς τους τόλους, μας είπαν, μας χροστούν 266,7 εκατ. από το 1964 και 1,1 εκατ. ευρώ μόνο για το 2010. Ακούσαμε, μάλιστα, από την ΑΗΚ πως πληρώνεται κανονικά το ρεύμα αυτό από τους καταναλωτές και υπολογίζεται στις διατιμήσεις που ισχύουν για όσους πληρώνουν.

Ανψυχεί ο CIPA

Ο Κυπριακός Οργανισμός Προώθησης Επενδύσεων (CIPA) επισημαίνει ότι η άμεση λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης γίνεται ακόμη πιο επιτακτική μετά την καταστροφή της περασμένης Δευτέρας. Ο φορέας κρούει τον κίνδυνο του κινδύνου ότι περατέρω υποβαθμίσεις της Κύπρου και των τραπεζών θα έχουν καταστροφικές επιπτώσεις, όχι μόνο στο θέμα της προσέλευσης νέων ξένων επενδύσεων, αλλά και στην παροχή των υφιστάμενων επενδύσεων που αποτελούν την ραχοκοκαλιά της οικονομίας.

diktis@kathimerini.com.cy

Την προπερασμένη Τρίτη η περιβαλλοντική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπέστη βαριά ήττα. Η ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου καταψήφισε την εισήγηση του ευρωβουλευτή των Πρασίνων, Bas Eickhout, με τίτλο «Προχωρώντας πέρα από το στόχο του 20% μειώσεων των ρύπων». Ο κ. Eickhout εισηγήσει η Ευρωπαϊκή Ένωση από μόνη της να προχωρήσει σε μια τροποποίηση του γνωστού στόχου 20-20-20. Δηλαδή τον στόχο που προκύπτει από την παγκόσμια συμφωνία του Κιότο, για την αντιμετώπιση των κλιματικών αλλαγών και προβλέπει μείωση των ρύπων κατά 20% μέχρι το 2020.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση, τα τελευταία χρόνια –και πιο συγκεκριμένα από την άτυχη Παγκόσμια Διάσκεψη της Κοπεγχάγης το 2008– αρχίζει να συζητά την επέκταση του στόχου μείωσης από το 20% στο 30%. Η καταψήφισή από την Ολομέλεια, ήταν μια έκπληξη, γιατί κατ' αρχάς φάνηκε ότι διαμορφώθηκε μια περιβαλλοντική πλειοψηφία των Ευρωβουλευτών των ομάδων της Κεντροαριστεράς και των Πρασίνων.

Όμως οι παρεμβάσεις του λόμπυ των βιομηχανιών και των αυτοκινητοβιομηχανιών της Ευρώπης, δεν έπαιε την τελευταία του λέξη. Η διαμόρφωση των προνοιών της εισήγησης του Πράσινου ευρωβουλευτή, Bas Eickhout, μέσω της κατάθεσης τροπολογιών από άλλα κόμματα, μετέτρεψαν τον δεσμευτικό στόχο του 30% σε μια μη υποχρεωτική στοχοθέτηση «εάν το επιτρέψουν οι συνθήκες». Η εξέλιξη αυτή, έστω και με μόνο 3 ψήφους διαφορά, εδούργησε την ομάδα των Πρασίνων και την οδήγησε να καταψηφίσει την ίδια τη δική της εισήγηση (αφού όπως έγινε δεν ήταν πλέον δική τους).

Δεν πρέπει να ξεχνάμε πως οι επενδύσεις στην πράσινη ανάπτυξη ίσως είναι κρίσιμες για την αντιμετώπιση της ανεργίας

Η τοποθέτηση αυτή φαίνεται ακραία, αλλά νομίζω είναι πολύ σωστή. Γιατί; Γιατί η κατάσταση δεν χωρεί ημίμετρα. Όποιος συνηγορεί στα ημίμετρα, συνηγορεί στην πορεία προς την καταστροφή του πλανήτη μας, συνηγορεί στην καταστροφή της ζωής όπως την ξέρουμε στη γη.

Στη ζωή ενός Πράσινου πολιτικού, τέτοιες ώρες διλήμματος είναι συχνές. Την ερχόμενη Πέμπτη, στην τελευταία υπό κατοία συνεδρίαση της Ολομέλειας της Βουλής

Δημοκρατία επιλέγει να μοιράσει τα έσοδα μέσω των λογαριασμών της ΑΗΚ στους καταναλωτές (για να μην αυξηθεί η τιμή του ρεύματος) και τα υπόλοιπα μέρος (κατά 50%) το κρατά στα χέρια της για να το χρησιμοποιήσει (προφανώς) για να βελτιώσει τα άθλια δημοσιονομικά της.

Ο Κύπριο Οικολόγοι ετοιμάζουν βέβαια τροπολογία που να μεταφέρει αυτούς τους πόρους στην κοινωνική πράσινη ανάπτυξη, δηλαδή σε προγράμματα προσβάσιμα από τον κάθε πολίτη που οδηγούν στην εξοικονόμηση ενέργειας (π.χ. θερμομόνωνση) ή την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (π.χ. φωτοβολταϊκές στέγες, οικιακές ανεμογεννήτριες). Αν όμως οι τροπολογίες δεν τύχουν της έγκρισής της πλειοψηφίας, επανέρχεται το ερώτημα για τους Κύπριους Πράσινους: Θα ακολουθήσουν το παράδειγμα των Ευρωπαίων Πρασίνων και θα πουν «όχι» σ' ένα περιβαλλοντικό νομοσχέδιο ή θα το ψηφίσουν συνεργαζόμενοι με την υποχώρηση πραγματικότητας;

Διότι, απ μνη ξεχνούμε ότι οι επενδύσεις στην Πράσινη ανάπτυξη (έστω και μετά το 2012) ίσως να είναι κρίσιμες για την αντιμετώπιση της ανεργίας και το άνοιγμα νέων προοπτικών για τους νέους μας και την οικονομία μας. Άραγε, έχουμε την «πράσινη» τολμη να πούμε ένα βροντερό «ΟΧΙ» και να καρφύσουμε τους υποκριτές πολιτικούς, αναδεικνύοντας την ασυνέπεια και τη ρηχοπότη των τους θέματα περιβάλλοντος;

Ο κ. Γιώργος Περίδικης είναι Βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών ΣΗΜ: Το κείμενο γράφτηκε πριν από την τραγωδία της περασμένης Δευτέρας

Θα χρειαστεί πολιτική συμβολή στην τεχνοκρατική απόφαση για να εγκριθεί η βοήθεια από το Ταμείο Αλληλεγγύης.

Το Ταμείο Αλληλεγγύης κοιτάζει τις ευθύνες

Ο μηχανισμός δεν περιορίζεται στις «φυσικές» καταστροφές, αλλά δεν θα αρκεί για να καλύψει τις άμεσες ζημιές

Τον ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΣΙΑΝΗ
και ΜΙΡΑΝΤΑΣ ΛΥΣΑΝΔΡΟΥ

Διαθέσιμος είναι για την Κύπρο ο μηχανισμός του Ταμείου Αλληλεγγύης, παρά τους φόβους περί του αντιθέτου. Ωστόσο, η στήριξη που μπορεί να αναμένει η Κύπρος, θα είναι κατά πολύ μικρότερη των 2 δισ. ευρώ που αρχικά ήλπιζαν οι αρχές και, σύμφωνα με την πρακτική της Κομισιόν, δεν μπορεί να ξεπερνά το 6% των ζημιών.

Βάσει του σχετικού Κανονισμού της Ε.Ε., ο οποίος ισχύει από το 2002, το Ταμείο στηρίζει κράτη-μέλη μετά από μεγάλες καταστροφές. Κατά κανόνα, ως «μεγάλες» θεωρούνται καταστροφές που προκαλούν ζημιές «στο περιβάλλον ή σε υποδομές», ύψους 3 δισ. ευρώ, σε τιμές του 2002. Ωστόσο, υπάρχει δεύτερη πρόνοια με την οποία σημειώνεται πως μια καταστροφή μπορεί να θεωρηθεί ως «μεγάλη» εάν η αξία της είναι υψηλότερη του 0,6% του Ακθάρτου Εθνικού Προϊόντος. Στην περίπτωση της Κύπρου, το Ακάθαρτο Εθνικό Προϊόν είναι περίπου ίσο με το Ακάθαρτο Εγχώριο Προϊόν, δηλαδή περίπου 18 δισ. ευρώ. Εάν υπολογιστεί –με τους πιο συντηρητικούς υπολογισμούς– πως η αξία των ζημιών στις εγκαταστάσεις της ΑΗΚ στο Βασιλικό είναι γύρω στα 1,5 δισ. ευρώ, τότε οι ζημιές είναι λίγο μεγαλύτερες από το 8,3% του ΑΕΠ. Σε αυτό τον υπολογισμό, δεν συμπεριλαμβάνονται οι παράπλευρες ζημιές, που είναι τεράστιες. Πάντως, η Κομισιόν δεν πρόκειται να υπολογίσει τις παράπλευρες ζημιές.

«Φυσικές καταστροφές»

Παρά τον τίτλο του Κανονισμού, και τις γενικές προνοίες που κάνουν λόγο για «φυσικές καταστροφές», σημειώνεται πως δεν υπάρχει τέτοιος περιορισμός στον μηχανισμό. Μάλιστα, στο Άρθρο 2 του Κανονισμού αναφέρεται πως το Ταμείο μπορεί να στηρίζει κράτη-μέλη μετά από καταστροφές, ακόμα κι αν αυτές δεν πληρούν τα πιο πάνω κριτήρια. Συγκεκριμένα, αναφέρεται σε «έκτακτη και ασυνήθιστη (extraordinary) καταστροφή, κυρίως φυσική, που να επηρεάζει ένα μεγάλο ποσοστό του πληθυσμού, με σοβαρές και διαρκείς επιπτώσεις στις συνθήκες ζωής και την οικονομική σταθερότητα της περιοχής» (Η Κύπρος αποτελεί μία ενιαία «περιοχή»).

Σημειώνεται ως χαρακτηριστική η στήριξη που δόθηκε από την Ε.Ε. στην Ισπανία το 2003 από την πετρελαιοκλιδα που προκάλεσε η διαρροή πετρελαίου από το δεξαμενόπλοιο Prestige, όταν η Ε.Ε. παραχώρησε στην πληγείσα χώρα στήριξη ύψους 8,6 εκατ. ευρώ για ζημιές ύψους 436 εκατ. ευρώ.

Σύμφωνα με τους εσωτερικούς κανονισμούς του Ταμείου, η Ε.Ε. μπορεί να στηρίζει τις ανάγκες του πληγέντος κράτους-μέλους, μέχρι το επίπεδο του 6% των ζημιών. Ωστόσο, η Κομισιόν προτιμά «εκ φύσεως και νοσοτροπίας», όπως σημειώθηκε στην «Κ» να στηρίζει τις άμεσες δαπάνες για επανόρθωση των ζημιών. Σε αυτή την κατηγορία εμπίπτουν για παράδειγμα οι δαπάνες για την αναπλήρωση της παραγωγής ρεύματος. Έτσι, οι πρώτες, πλωτές ή άλλες, γεννήτριες που θα έρθουν στην Κύπρο για αναπλήρωση των αναγκών, αποτελούν ένα πρώτο προφανή «στόχο» για τη χρηματοδότηση.

Βασιλικό

Σε κάθε περίπτωση, δεν πρέπει να αναμένεται πως η Ε.Ε. θα πληρώσει για την εκ νέου ανέγερση του ηλεκτροπαραγωγικού σταθμού στο Βα-

Πρέπει να αρχίσει άμεσα η ετοιμασία της αίτησης

σιλικό. Σύμφωνα με πηγές από τις Βρυξέλλες, η Κομισιόν σε καμία περίπτωση δεν θα στηρίζει ζημιές που θεωρούνται «ασφαλίσιμες». Ωστόσο, είναι δυνατή η χρηματοδότηση της διαφοράς μεταξύ της ασφάλισης και της πραγματικής ζημιάς. Όπως μας πληροφορήσε ο διευθυντής του Γραφείου Προγραμματισμού, Γεώργιος Γεωργίου, αυτή θα είναι και η κατεύθυνση που θα ακολουθήσει η Κύπρος στη σχετικά αίτηση της στην Κομισιόν. Θα υποβληθούν, επίσης, αιτήσεις για κάλυψη των ζημιών από τις καταστροφές που επέφερε η έκρηξη σε υποστατικά, οικιακά ή άλλα, στις γειτονιάζουσες κοινότητες και

ειδικά στο Μαρί. Σημειώνεται, όμως, πως τα έμμεσα έξοδα στην οικονομία δεν μπορούν να συνοπολογιστούν για σκοπούς στήριξης από το Ταμείο Αλληλεγγύης. Σε αυτό το σημείο, η Κομισιόν είναι σαφής.

Μεγάλο «αγκάθι» στην όλη διαδικασία, αποτελεί το ζήτημα των ευθυνών. Τεχνοκράτες της Κομισιόν αναφέρουν στην «Κ» πως η Κομισιόν «δεν θέλει» να πληρώσει «για την ανευθυνότητα των κρατών-μελών». Μεγάλο στοιχείο, επομένως, θα είναι για την Κυπριακή Δημοκρατία να πείσει την Κομισιόν πως δεν φέρει η ίδια την ευθύνη για το συμβάν στο Ζύγι.

Εάν και εφόσον πειστεί η Κομισιόν να υποβάλει στο Συμβούλιο πρόταση για οικονομική στήριξη της Κύπρου μετά την καταστροφή του Ζύγι, πρέπει να θεωρείται βέβαιο πως το Συμβούλιο θα εγκρίνει τη χρηματοδότηση. Ωστόσο, θα πρέπει πρώτα να πειστούν οι τεχνοκράτες της Κομισιόν να υποβάλουν στο Συμβούλιο μια τέτοια πρόταση. Σύμφωνα με διασταυρωμένες πληροφορίες της «Κ», η πρώτη αντίδραση των τεχνοκρατών στις Βρυξέλλες δεν είναι ιδιαίτερα θετική, αφού εκ πρώτης όψεως, υπάρχει κρατική ευθύνη, ενώ οι άμεσες ζημιές είναι και ασφαλίσιμες.

Πρέπει, όμως, να έχουμε υπόψη πως σε μεγάλο βαθμό, η απόφαση θα είναι πολιτική. Έτσι, η Κομισιόν μπορεί να αποφασίσει, μέσα από απόφαση των πολιτικών προϊστάμενων των τεχνοκρατών, να προωθήσει την αίτηση της Κύπρου.

Σε κάθε περίπτωση, ωστόσο, θα πρέπει να ετοιμαστεί σχετική αίτηση από την Κυπριακή Δημοκρατία στην Κομισιόν, εντός δύο μηνών. Σύμφωνα με πληροφορίες από το Γραφείο Προγραμματισμού της Δημοκρατίας, η εκπόνηση της σχετικής αίτησης, η οποία είναι ογκώδης, έχει ήδη αρχίσει με στόχο να είναι έτοιμη εντός των δύο μηνών, που είναι το χρονικό όριο που έχει η Κύπρος στη διάθεσή της.

Γραφείο Προγραμματισμού

Στο Γραφείο Προγραμματισμού έχει στηθεί το στρατηγικό διαχειριστικό της κρίσης, το οποίο θα πρέπει πλέον να ενημερώνεται από όλες τις συναρμόδιες αρχές (υπουργεία, ΑΗΚ, ΡΑΕΚ) ως προς τις ενέργειες στις οποίες προβαίνουν για να αποκατασταθεί –προσωρινά μέχρι να στηθεί το νέο Βασιλικό– το ενεργειακό ισοζύγιο. Ακόμα και ο υπουργός Εμπορίου, ο οποίος συζητά σε προσωπικό επίπεδο με αξιωματούχους στις Βρυξέλλες αναφορικά με τις κινητές μονάδες παραγωγής τις οποίες μπορούν να διαθέσουν ως βοήθεια στην Κύπρο άλλες χώρες, θα πρέπει να ενημερώνει το Γραφείο Προγραμματισμού. «Με αυτό τον τρόπο θα αποφεύγουμε τις διπλές ή ασυνεπείς ενέργειες και θα φανούμε τουλάχιστον ένα σοβαρό κράτος», μας ανέφερε πηγή του Γραφείου Προγραμματισμού.

Επιπλέον, το Γραφείο κλήθηκε να αναλάβει και συντονιστικό ρόλο σε σχέση με την υποβολή εκθέσεων από όλες τις υπηρεσίες οι οποίες καταγράφουν τις άμεσες αλλά και έμμεσες ζημιές από την καταστροφική έκρηξη. Τις ζημιές της ΑΗΚ, τις ζημιές στη γεωργία και σε περιοχές, αλλά και τις ζημιές στην κυπριακή οικονομία. Όλες αυτές οι εκθέσεις θα αποτελέσουν τη βάση για την εκπόνηση της αίτησης, τόσο στο Ταμείο Αλληλεγγύης όσο και σε άλλους μηχανισμούς βοήθειας, ό-

πως για παράδειγμα ο Μηχανισμός Πολιτικής Προστασίας. Το Γραφείο Προγραμματισμού μελετά εξάλλου πρόνοιες του Κεκτημένου, σύμφωνα με την οποία το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δύναται να παραχωρήσει ειδική οικονομική βοήθεια σε κράτος-μέλος σε περίπτωση φυσικής καταστροφής ή σε γεγονότα πέρα από τον έλεγχο του κράτους-μέλους. Μάλιστα, το εν λόγω άρθρο κάνει ειδική μνεία σε οικονομική βοήθεια σε ζητήματα που έχουν να κάνουν με την ενέργεια. Εκτίμηση της ίδιας πηγής στο Γραφείο Προγραμματισμού είναι πως δύσκολα μπορεί να ενεργοποιηθεί η πρόνοια. Προκύπτουν, εξήγησε, νομικά ζητήματα, λόγω του ότι η καταστροφή που προκλήθηκε από την έκρηξη δεν ήταν πάνω από τον έλεγχο του κράτους. Σε μία άλλη εξέλιξη, στις 20 Ιουλίου θα βρίσκεται στην Κύπρο για διήμερη επίσκεψη ο Επίτροπος Περιφερειακής Πολιτικής, Γιωάννης Χαν, ύστερα από πρόσκληση του υπουργού Εμπορίου, Αντώνη Πασχαλίδη. Ο κ. Χαν είναι αρμόδιος και για το Ταμείο Αλληλεγγύης της Ε.Ε. και εκτός από τις επαφές που θα έχει με τον υπουργό, την ΑΗΚ, τη ΡΑΕΚ και το Γραφείο Προγραμματισμού, θα επισκεφθεί και το Βασιλικό για να δει ίδιους όμμασι την καταστροφή.

Πως σκεφτόμαστε για τις καταθέσεις των πελατών μας

αναλήψεις
απόδοση
επιπρόσθετες καταθέσεις
διάρκεια
πληρωμές τόκων
ευελιξία

Στη **cdbbank** (Κυπριακή Τράπεζα Ανάπτυξης), βάζουμε τον εαυτό μας στη θέση των πελατών μας.

Κατανοούμε όλα όσα μπορεί να τους προβληματίζουν σε ένα καταθετικό σχέδιο και στη συνέχεια δημιουργούμε το ιδανικότερο σχέδιο γι' αυτούς.

Το νέο καταθετικό σχέδιο διάρκειας 12, 18 και 24 μηνών της **cdbbank**, σας δίνει τώρα τη δυνατότητα να αποσύρετε μέρος των χρημάτων σας σε περίπτωση που τα χρειαστείτε αλλά και να αυξήσετε με καθορισμένο ποσοστό την κατάθεσή σας, ώστε να έχετε ακόμα μεγαλύτερες αποδόσεις.

	1 ^ο 6μην	2 ^ο 6μην	3 ^ο 6μην	4 ^ο 6μην	Ετήσια Απόδοση*	Ετήσια Απόδοση
Κατάθεση 12 μήνες	4,50%	4,55%				μέχρι 5%
Κατάθεση 18 μήνες	4,65%	4,70%	4,75%		4,81%	
Κατάθεση 24 μήνες	4,75%	4,80%	4,85%	4,90%	5,00%	
Ανάληψη**	10%	15%	20%			
Επιπρόσθετη Κατάθεση***	10%	10%	10%			
Ελάχιστο ποσό Κατάθεσης: EUR 20,000						

* Ετήσια απόδοση με επανεπένδυση των τόκων κάθε εξαμήνου.

** Ποσοστό επί του αρχικού ποσού κατάθεσης.

*** Ποσοστό επί του αρχικού ποσού κατάθεσης με ανώτατο ποσό EUR 100,000 ανά εξάμηνο.

Στο τέλος κάθε εξαμήνου μπορείτε να:

- εισπράξετε τους τόκους ή να τους επανεπενδύσετε
- αποσύρετε μέρος του ποσού της αρχικής κατάθεσης
- καταθέσετε ένα επιπρόσθετο ποσό στο αρχικό σας κεφάλαιο

ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: 8000 79 79

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ, ΛΕΩΦ. ΑΡΧ. ΜΑΚΑΡΙΟΥ Γ' 62, ΧΕΝΙΟΣ BUILDING
ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ: ΛΕΩΦ. ΑΡΧ. ΜΑΚΑΡΙΟΥ Γ' 50, ΛΕΥΚΩΣΙΑ

www.cdb.com.cy

cdbbank

Σχέση ανάπτυξης

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ

Πέρασαν το τεστ οι κυπριακές τράπεζες

Η Κύπρου πέρασε με άνεση, η Μαρφίν δικαιώνεται για τις ενισχυτικές της κινήσεις και τα μέτρα που έλαβε

Του ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΣΙΑΝΗ

Με καλό «βαθμό» πέρασαν οι κυπριακές τράπεζες το τεστ αντοχής της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Αρχής. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα που ανακοινώθηκαν στις 19:00 σήμερα, η Τράπεζα Κύπρου θα έχει κεφαλαιακή επάρκεια 6,2% και η Μαρφίν Λαϊκή 5,3% εάν υποστούν τα συνεχή πλήγματα που προβλέπονται τα σενάρια του τεστ. Το όριο που τέθηκε από τους «εξεταστές», είναι 5%.

Εάν το τεστ γινόταν με στατικό μοντέλο που να λαμβάνει υπόψη μόνο τα στοιχεία που ίσχυαν μέχρι το τέλος του 2010, τότε η Μαρφίν Λαϊκή θα είχε αποτύχει στη δοκιμασία, και θα κατέγραφε κεφαλαιακή επάρκεια μόλις 3,6%. Ωστόσο, μετά τις κινήσεις που έγιναν από την τράπεζα φέτος, ο δείκτης αυτός ανεβαίνει στο 5,3% και η τράπεζα περνά, έστω και οριακά, το όριο της δοκιμασίας.

Το αποτέλεσμα της «δοκιμασίας» δείχνει πως το τραπεζικό μας σύστημα έχει ισχυρές αντοχές

Σημειώνεται, πως τα σενάρια που χρησιμοποιήθηκαν στη δοκιμασία αντοχής, ήταν αρκετά πιο αυστηρά από τα περσινά. Βασικός στόχος της ΕΒΑ ήταν δημιουργήσε ένα τεστ το οποίο να μην επιδέχεται επικρίσεων που ακούστηκαν για το περσινό, το οποίο θεωρήθηκε πως ήταν «εύκολο» για τις τράπεζες.

Η είδηση του stress test αποτελεί μια σημαντική ανάσα για την οικονομία, αφού αποδεικνύει πως, κάτω από τα πιο ακραία σενάρια «πολλαπλών κτυπημάτων», το κυπριακό τραπεζικό σύστημα έχει μεγάλες αντοχές.

Με μεγαλύτερη άνεση απ' ό,τι η Μαρφίν Λαϊκή, η Τράπεζα Κύπρου πέρασε το όριο του 5%, έχοντας βασικά πρωτογενή κεφάλαια που φτάνουν στο 6,2%. Το ίδιο ποσοστό θα επιτύχανε η τράπεζα, εάν το τεστ ολοκληρωνόταν με βάση τα στοιχεία ενεργητικού των τραπεζών, ως είχαν στο τέλος του 2010. Ταυτόχρονα, οι ενισχυτικές ενέργειες της Τράπεζας Κύπρου, αυξάνουν το ποσοστό αυτό σε 9,5%.

Έτσι, διαφαίνεται πως το αποτέλεσμα αποτυπώνει μια σχετική άνεση στην Τράπεζα Κύπρου, η οποία διατηρεί αυτή τη στιγμή ισχυρές αντοχές σε ακραία δυσμενή κεφάλαια.

Μαρφίν Λαϊκή

Έντονο ενδιαφέρον, αλλά και ποικίλα οχόλια, προκαλούν τα αποτελέσματα της Μαρφίν Λαϊκής. Εάν το τελικό αποτέλεσμα λάμβανε υπόψη μόνο τα στοιχεία της τράπεζας όπως αυτά είχαν καταγραφεί στο τέλος Δεκεμβρίου, η Μαρφίν θα είχε αποτύχει και μάλιστα με μεγάλη απόσταση από τη βάση που τέθηκε στο τεστ, αφού, κάτω από το σενάριο του τεστ, η κεφαλαιακή της επάρκεια θα μειωνόταν στο 3,6%.

Ωστόσο, η τράπεζα τελικά επιτυγχάνει στο τεστ, διότι αύξησε σημαντικά τα Βασικά Πρωτογενή Κεφάλαια (Core Tier 1 Capital) στο μεσοδιάστημα.

Τελικά, η Μαρφίν επιτυγχάνει στο τε-

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα έχει πλέον μια σφαιρική εικόνα για την κατάσταση του ευρωπαϊκού συστήματος και μπορεί να λάβει τις αποφάσεις της για το πως θα κινηθεί στο πρόβλημα χρέους που ταλανίζει την ευρωζώνη.

στ, αφού, μετά τα πολλαπλά κτυπήματα που προβλέπει το σενάριο της δοκιμασίας, τα Βασικά Πρωτογενή Κεφάλαια της τράπεζας θα βρίσκονται στο 5,3%.

Το ποσοστό αυτό δεν χαρακτηρίζεται ως «άνετο», αλλά πρέπει να σημειωθεί πως η εκτιμώμενη επάρκεια στο τέλος του 2012, θα έχει αυξηθεί στο 9,2%. Ο λόγος για αυτήν την αύξηση, είναι πως η τράπεζα έλαβε «μέτρα άμβλυνσης» τα οποία, από την στιγμή που πληρούν τα κριτήρια που έθεσε η Ευρωπαϊκή Τραπεζική Αρχή, προσυπολογίζονται στα στοιχεία της. Σε αυτά τα μέτρα συμπεριλαμβάνεται και η έκδοση μετατρέψιμων αξιόγραφων ενισχυμένου κεφαλαίου, η οποία δεν έχει ακόμα ολοκληρωθεί, αλλά και την πώληση της θυγατρικής της στην Αυστραλία.

Πάντως, αξίζει να σημειωθεί πως κατά τη διάρκεια της εβδομάδας, κυκλοφόρησαν έντονες φήμες – ενιότες και από «σοβαρές» πηγές – που έκαναν λόγο για αποτυχία της Μαρφίν. Παρά το γεγονός ότι το τελικό αποτέλεσμα του τεστ, στα 5,3% παραμένει αρκετά κοντά στο κατώτατο όριο που έχει τεθεί, φαίνεται πως μάλλον οι φήμες αυτές ήταν αποτέλεσμα των αρχικών σεναρίων στα οποία δεν υπολογίζονταν οι εξελίξεις στα στοιχεία ενεργητικού της τράπεζας το πρώτο τετράμηνο του 2011. Σε κάθε περίπτωση, τελικά οι φήμες αυτές ήταν ανυπόστατες.

Info

Η άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων διενεργήθηκε με βάση την παραδοχή ότι ο ισολογισμός παραμένει αμετάβλητος (static balance sheet), με χρονικό σημείο την 31η Δεκεμβρίου 2010. Ωστόσο, ένα δεύτερο αποτέλεσμα, το «τελικό» αποτέλεσμα των τραπεζών, λαμβάνει υπόψη και τα στοιχεία των τραπεζικών οίκων, όπως αυτά διαμορφώνονται μετά από τις κινήσεις που έκαναν μεταξύ της 1.1.2011 και της 30.04.2011. Τέλος, σημειώνονται – αλλά δεν προσυπολογίζονται στο τελικό «σκόρ» και κινήσεις που έχουν προγραμματιστεί και είναι δεσμευτικές.

Το τεστ αντοχής είναι κατά πολύ πιο αυστηρό σε σχέση με το περσινό και καλύπτει 91 τράπεζες που αντιπροσωπεύουν το 65% των τραπεζικών στοιχείων ενεργητικού της Ευρωζώνης. Στο κάθε κράτος εκχωριστά, οι οίκοι που εξετάζονται καλύπτουν το 50% των τραπεζικών στοιχείων ενεργητικού. Το βασικό σενάριο προβλέπει οικονομικές εξελίξεις που να συνάδουν με τις ευρύτερες προβλέψεις της Κομισιόν, ενώ το αρνητικό σενάριο βασίζεται σε σημαντική επιδείνωση όλων των δεικτών, με βάση τη μείωση του ευρωπαϊκού ΑΕΠ κατά 4%.

Βασική επιδίωξη της ΕΒΑ ήταν να αποτρέψει την περσινή εικόνα, όταν τα αποτελέσματα των τεστ αμφισβητήθηκαν από αναλυτές και αγορές, οι οποίοι θεώρησαν πως η δοκιμασία στην οποία υποβλήθηκαν οι τράπεζες, ήταν εύκολη. Έτσι, τα φετινά σενάρια είναι πολύ πιο αυστηρά ενώ υπήρξε και «έλεγχος» από τρίτους ομολόγους (peer review), που αποτελεί, πάντοτε, τον σημαντικότερο πήχη για την αξιολόγηση μιας έρευνας ή μελέτης.

Μάλιστα, σύμφωνα με πληροφόρηση, αναφέρεται πως στην περίπτωση των κυπριακών τραπεζών, τα σενάρια αναθεωρήθηκαν τρεις φορές, με το κάθε σενάριο να είναι ακόμα πιο δυσμενές από το προηγούμενο. Έτσι, το τελικό αποτέλεσμα βασίζεται σε βασικές παραδοχές που είναι εξαιρετικά δυσμενείς και τα σενάρια κρίνονται από όλους τους σχολιαστές ως «πολύ ακραία».

ΣΧΟΛΙΟ

Από το τεστ αντοχής στο οποίο υποβλήθηκαν οι δύο μεγαλύτερες κυπριακές τράπεζες, διαφάνηκε πως οι εκτιμήσεις των αναλυτών ήταν δικαιολογημένες. Αφενός, οι τράπεζες δέχονται ισχυρές πιέσεις, κάτω από το βάρος της γενικότερης, δυσμενούς οικονομικής συγκυρίας. Οι πιέσεις αυτές δεν μπορούσαν να αφήσουν ανεπηρεάστες τις τράπεζες, οι οποίες, συν τοις άλλοις, δεν έδειξαν πως μπορούσαν να αποφύγουν πλήρως τους πειρασμούς της αγοράς. Αφετέρου, όμως, φάνηκε πως οι αντοχές των τραπεζών δεν είναι αμελητέες και πως, παρά τις σοβαρές πιέσεις, είναι σε θέση να αντέξουν ακόμα και τα πιο σοβαρά κτυπήματα. Σημειώνεται πως οι βασικές παραδοχές του σεναρίου που αφορούν την Κύπρο και την Ελλάδα, ήταν ιδιαίτερα αρνητικές και το δυσμενές σενάριο της δοκιμασίας αποτελούσε μια σημαντική πρόκληση.

Ωστόσο, ένα δεύτερο συμπέρασμα, πιο έμμεσο από το πρώτο, αφορά στον τρόπο με τον οποίο συμπεριφέρονται οι τράπεζες. Λάθη έγιναν κατά καιρούς αλλά αυτό που διαφάνηκε είναι πως ο τρόπος με τον οποίο λειτουργούν είναι σοβαρός, διαοριστικός και προσεγγισμένος.

Η Τράπεζα Κύπρου πέρασε την δοκιμασία με άνεση, εντούτοις προτίμησε να προχωρήσει με μέτρα ενίσχυσης της θέσης της και να προλάβει τους κινδύνους πριν αυτοί γίνουν άμεσοι.

Η Μαρφίν Λαϊκή, πριν από μερικούς μήνες θα αποτύχανε παταγωδώς στο τεστ, ενώ σήμερα βρίσκεται μόνο οριακά εντός του ορίου του υποφερτού. Ωστόσο, και εκεί φάνηκε πως οι κινήσεις που γίνονται διακρίνονται από διαοριστικότητα, σοβαρότητα και υπευθυνότητα. Έτσι, δείχνει πως ανέπτυξε ήδη σοβαρές αντοχές, ακόμα και στα πιο ακραία σενάρια.

Ο κίνδυνος δεν έχει εκλείψει πλήρως, αλλά το τραπεζικό σύστημα δείχνει ικανό να ακολουθήσει μια ουσιαστική πορεία στα δύσκολα νερά της παγκόσμιας οικονομίας και μάλιστα αποτελεί παράδειγμα για τους πολιτικούς οι οποίοι αδυνατούν, ακόμα, να λάβουν μέτρα παρόλο που οι κίνδυνοι είναι πλέον εντός των πυλών.

Μ.Π.

Δεν πέρασαν το τεστ οκτώ τράπεζες

Η Ευρωπαϊκή Τραπεζική Αρχή (ΕΒΑ) ανακοίνωσε ότι 8 από τις 90 ευρωπαϊκές τράπεζες σε 21 χώρες απέτυχαν να περάσουν το όριο του 5% που είχε τεθεί για τον δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας (CT1R), στο πλαίσιο των ασκήσεων αντοχής (stress tests). Το έλλειμμα κεφαλαίων (CT1) των τραπεζών αυτών ανέρχεται σε 2,5 δισ. ευρώ, ανακοίνωσε η ΕΒΑ. Άλλες 16 τράπεζες εμφάνισαν δεικτη κεφαλαιακής επάρκειας μεταξύ 5% και 6%. Τα στοιχεία αυτά προκύπτουν, αφού λήφθηκαν υπόψη και οι αυξήσεις κεφαλαίων που έκαναν οι τράπεζες από τον Ιανουάριο έως τον Απρίλιο του 2011. Με βάση τους ισολογισμούς των τραπεζών στο τέλος του 2010, αποτύχαναν 20 τράπεζες να περάσουν το όριο του 5% και το συνολικό έλλειμμα κε-

φαλαίων ανέρχονταν σε 26,8 δισ. ευρώ.

Η ΕΒΑ έχει συστήσει στις εθνικές εποπτικές αρχές να ζητήσουν από τις τράπεζες που δεν πέρασαν το όριο του 5% να καλύψουν γρήγορα το έλλειμμα σε κεφάλαια. Συνέστησε επίσης στις εθνικές εποπτικές αρχές να ζητήσουν από τις τράπεζες που έχουν περάσει το όριο, αλλά είναι κοντά σε αυτό και έχουν σημαντική έκθεση σε κρατικό χρέος που βρίσκεται υπό πίεση, να λάβουν συγκεκριμένα μέτρα για να ενισχύσουν την κεφαλαιακή τους θέση. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν, όπου είναι αναγκαίο, περιορισμούς στην καταβολή μερισμάτων, μείωση του ενεργητικού τους, αύξηση της κεφαλαιακής τους θέσης ή μετατροπή κεφαλαίων χαμηλότερης ποιότητας σε κεφάλαια Core Tier 1.

Βαθιές ανάσες για το ελληνικό τραπεζικό σύστημα

Ελάχιστο Core Tier 1 στο 10% απαιτεί από τις ελληνικές τράπεζες η Τράπεζα της Ελλάδας, από τις αρχές του 2012

Επιμέλεια: ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΕΪΤΑΝΙΔΗΣ

Οι ελληνικές τράπεζες που συμμετείχαν στα stress test της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Αρχής πέρασαν με επιτυχία όλες τις δυσμενείς παραβολές των σεναρίων και βρέθηκαν από το όριο αναφοράς του 5% στο δείκτη βασικών ιδίων κεφαλαίων. Οι επιδόσεις δίνουν ανάσες, αλλά τα δύσκολα δεν έχουν παρέλθει, όπως μαρτυρούν και τα ίδια τα test. Πολλές τράπεζες πέρασαν το όριο, αφού ελιφθήσαν υπόψη οι κινήσεις πρόσθετων μέτρων στις οποίες προχώρησαν.

Ειδικότερα, οι ελληνικές τράπεζες κατέγραψαν τις εξής επιδόσεις: Εθνική Τράπεζα, 7,7% Eurobank 7,6% (μετά την πρόβλεψη για λήψη πρόσθετων μέτρων), Alpha Bank, 7,4%, Τράπεζα Πειραιώς, 5,3%, Αγροτική Τράπεζα, 6%.

Η Τράπεζα της Ελλάδας σε εκτενή ανακοίνωσή της τονίζει ότι η συνέπεια εφαρμογής των σεναρίων και η εγκυρότητα των αποτελεσμάτων ενισχύθηκαν περαιτέρω από την ποιοτική αξιολόγηση των στοιχείων και των αποτελεσμάτων κάθε χώρας, την οποία πραγματοποίησαν εμπειρογνώμονες από τις εποπτικές αρχές άλλων χωρών της Ευρώπης, σε συνεργασία με στελέχη της ΕΒΑ και της ΕΚΤ.

Με βάση τα αποτελέσματα της άσκησης συνολικά για τους έξι τραπεζικούς ομίλους στο τέλος του 2012 διαμορφώνεται καθαρό πλεόνασμα κεφαλαίων ύψους 2,44 δισ. ευρώ, ένα-

ντι του ποσού που αντιστοιχεί στο όριο 5% του δείκτη Core Tier 1.

Υπό το δυσμενές σενάριο, όταν δεν ληφθούν υπόψη τα πρόσθετα μέτρα, από τις έξι ελληνικές τράπεζες, οι τέσσερις βρίσκονται άνω του ορίου αναφοράς του 5% (Εθνική Τράπεζα, Alpha Bank, Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο και Τράπεζα Πειραιώς), η μία βρίσκεται οριακά κάτω του ορίου αναφοράς 5% (ΕFG Eurobank) και μία βρίσκεται σημαντικά κάτω του ορίου 5% (ΑΤΕΒΑ).

Αν ληφθούν υπόψη τα πρόσθετα που ήδη υλοποιούνται ή έχουν δημιουργηθεί (π.χ. πωλήσεις ή απορροφήσεις θυγατρικών εταιριών, έκδοση μετατρέψιμων ομολόγων, αποπενδύσεις κλπ.), καθώς και οι γενικές προβλέψεις που έχουν ήδη σχηματιστεί για κάλυψη μελλοντικών ζημιών τα δεδομένα αλλάζουν.

Τα προαναφερθέντα πρόσθετα μέτρα αυξάνουν σε σημαντικό βαθμό τους Δείκτες Κεφαλαιακής Επάρκειας με αποτέλεσμα ο δείκτης Κύριων Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων (Core Tier 1) όλων των ελληνικών τραπεζών να υπερβαίνει αισθητά το όριο αναφοράς 5%, ενώ το πλεόνασμα κεφαλαίων, συνολικά για τους έξι ομίλους, υπερδιπλασιάζεται σε 5,05 δισ. ευρώ.

Ειδικότερα η ΑΤΕΒΑ έχει σχηματίσει σημαντικό ύψους γενικές προβλέψεις (750 εκατ. ευρώ), οι οποίες δεν έχουν συμπεριληφθεί στα αρχικά αποτελέσματα. Επιπρόσθετα, η Γενική Συνέλευση των μετόχων της έχει ήδη αποφασίσει την έκδοση με-

Κάτω από τη βάση βρέθηκαν Eurobank και Atebank, αλλά με τη λήψη πρόσθετων μέτρων βελτιώνουν τη θέση τους

τατρέψιμου σε κοινές μετοχές ομολογιακού δανείου ύψους 235 εκατ. ευρώ. Οι ενέργειες αυτές διαμορφώνουν τον δείκτη της ΑΤΕΒΑ σε 6% στο τέλος του 2012.

Όσον αφορά την ΕFG Eurobank, εάν ληφθούν υπόψη οι πρόσθετες ενέργειες που, είτε έχουν υλοποιηθεί είτε έχουν σχεδιαστεί και γνωστοποιηθεί στην Τράπεζα της Ελλάδας, η τράπεζα υπερβαίνει σημαντικά το όριο αναφοράς, καθώς ο δείκτης Core Tier 1 στο τέλος του 2012 δια-

μορφώνεται στο επίπεδο του 7,6%. Στις ενέργειες αυτές περιλαμβάνονται η απορρόφηση της εταιρείας χαρτοφυλακίου ΔΙΑΣ ΑΕ, η χρήση των γενικών προβλέψεων που έχει ήδη σχηματίσει η τράπεζα, η έκδοση μετατρέψιμου σε κοινές μετοχές ομολογιακού δανείου, η πώληση μεριδίου της θυγατρικής Eurobank Polbank στην Πολωνία και η διάθεση πλειοψηφικού μεριδίου της Eurobank Tekfen στην Τουρκία.

Ο δείκτης Κύριων Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων για το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο και την Τράπεζα Πειραιώς διαμορφώνεται μεταξύ 5% και 6%. Λαμβάνοντας όμως υπόψη ενέργειες που τα δύο πιστωτικά ιδρύματα έχουν ήδη υλοποιήσει ή δρομολογούμε, οι Δείκτες Core Tier 1 διαμορφώνονται σε επίπεδα άνω του 6%. Συγκεκριμένα, ο δείκτης Core Tier 1 του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου διαμορφώνεται υπό το δυσμενές σενάριο σε 7,1% στο τέλος του 2012, εάν ληφθούν υπόψη οι γενικές προβλέψεις που έχει ήδη σχηματίσει και η μείωση του χαρτοφυλακίου συναλλαγών που έχει ήδη πραγματοποιήσει. Στην περίπτωση της Τράπεζας Πειραιώς, ο δείκτης Core Tier 1 διαμορφώνεται υπό το δυσμενές σενάριο σε 6,3% στο τέλος του 2012, εάν ληφθεί υπόψη η έκδοση μετατρέψιμου σε κοινές μετοχές ομολογιακού δανείου που έχει αποφασιστεί από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων της και η ανακοίνωσή της από την τράπεζα πώλησης των θυγατρικών της στην Αίγυπτο.

Αυστηρότεροι όρους θέτει η Τρ. της Ελλάδας

Η Τράπεζα της Ελλάδας επισημάνει ότι εκ κατασκευής μια άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων δεν προβλέπει σε πρόγνωση αναμενόμενων γεγονότων, δεδομένου ότι τα δυσμενή σενάρια της έχουν σχεδιαστεί αποκλίσιμ ως υποθετικά σενάρια του τύπου «what-if». Συνεπώς, τα αποτελέσματα του δυσμενούς σεναρίου δεν απεικονίζουν την τρέχουσα κατάσταση ή πιθανές άμεσες κεφαλαιακές ανάγκες. Τα σενάρια αυτά διανέμονται ένα χρήσιμο εργαλείο για την παρακολούθηση της ευρωστίας του πιστωτικού συστήματος και την έγκαιρη λήψη προληπτικών μέτρων, όταν και εφόσον αυτό κριθεί αναγκαίο. Τα θετικά αποτελέσματα οφείλονται στο γεγονός ότι οι τράπεζες ενίσχυσαν σε σημαντικό βαθμό τα ίδια κεφάλαιά τους την τελευταία διετία και με τις προτροπές της Τράπεζας της Ελλάδας. Η κεφαλαιακή αυτή ενίσχυση προήλθε και από στρατηγικές κινήσεις, από εσωτερική χρηματοδότηση, μη διανομή μερισμάτων και έκδοση προνομιούχων μετοχών. Η Τράπεζα της Ελλάδας θα συνεχίσει να παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις και να διασφαλίζει ότι τα πιστωτικά ιδρύματα θα διατηρούν τα απαραίτητα κεφάλαια και θα λαμβάνουν όλα τα ενδεδειγμένα μέτρα που αποβλέπουν στην ισχυρή κεφαλαιακή επάρκεια. Στο πλαίσιο αυτό, με βάση το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του «Μνημονίου

Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής και προκειμένου να διευκολυνθεί και η πρόσβαση των πιστωτικών ιδρυμάτων στις αγορές, η Τράπεζα της Ελλάδας έχει ζητήσει από τα πιστωτικά ιδρύματα να αναπτύξουν και να υλοποιήσουν μεσοπρόθεσμα σχέδια χρηματοδότησης, ενώ οφείλουν να διατηρούν τον δείκτη Core Tier 1 σε ελάχιστο επίπεδο 10% από τις αρχές του 2012. Η Τράπεζα της Ελλάδας έχει επίσης αποφασίσει να διενεργήσει διαγνωστικές μελέτες για τα χαρτοφυλάκια δανείων των πιστωτικών ιδρυμάτων, η οποία θα ολοκληρωθεί περί τα τέλη του 2011. Τα αποτελέσματα της διαγνωστικής μελέτης θα ληφθούν υπόψη, μεταξύ άλλων, για τον καθορισμό πρόσθετου περιθωρίου κεφαλαίων στο πλαίσιο του Πυλώνα 2. Επιπλέον, το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, το οποίο έχει συσταθεί στο πλαίσιο του προγράμματος στήριξης της ελληνικής οικονομίας, παρέχει ένα πρόσθετο δίκτυ ασφαλείας για την κεφαλαιακή επάρκεια των ελληνικών τραπεζών, αν και εφόσον χρειαστεί.

Τα ανωτέρω μέτρα σε επίπεδο χρηματοπιστωτικού συστήματος, σε συνδυασμό με τα μέτρα που θα ληφθούν από κάθε πιστωτικό ίδρυμα, εγγυώνται τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, ενισχύοντας την εμπιστοσύνη των επενδυτών και των καταθετών.

Πώς έφτασε η Ελλάδα στον «γκρεμό»...

Μελέτη - καταπέλτης του Harvard για την ανικανότητα όλων των κυβερνήσεων της μεταπολίτευσης στην οικονομική πολιτική

Του ΛΕΩΝΙΔΑ ΣΤΕΡΓΙΟΥ

Οι κρατικοποιήσεις εν μια νυκτί και η αύξηση των αμυντικών δαπανών του Κωνσταντίνου Καραμανλή ακύρωσαν τα πλεονεκτήματα της αναπτυξιακής ώθησης και της ευρωπαϊκής προοπτικής που πέτυχε τότε η Ελλάδα. Ο λαϊκισμός του Ανδρέα Παπανδρέου κατέστρεψε τα οφέλη από την αναδιανομή του εισοδήματος και τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου, βάζοντας τα θεμέλια στον δημοσιονομικό εκτροχιασμό. Οι επόμενες κυβερνήσεις (Οικουμενική, Κ. Μητσοτάκη) προσπάθησαν να διαχειριστούν την κρίση, χωρίς επιτυχία. Εξήρση αποτέλεσαν οι κυβερνήσεις του Κ. Σημίτη, οι οποίες πέτυχαν νοικοκυρέματα των δημοσιονομικών, αλλά μπροστά στη βίαιση για την ένταξη της χώρας στην ΟΝΕ, δεν έγιναν εκείνες οι δομικές μεταρ-

ρυθμίσεις που ήταν απαραίτητες. Η «Επανάσταση του Κράτους» από τον Κόστα Καραμανλή περιορίστηκε στην «απογραφή». Η σημερινή κυβέρνηση θεωρήσει σκόπιμο να ενημερώσει τις αγορές για τις ανεπάρκειες της Ελλάδας σε όλους τους τομείς και για τον δημοσιονομικό εκτροχιασμό, όμως, η ειλικρίνεια λειτούργησε ανάποδα και οι αγορές έβαλαν την Ελλάδα στη «μαύρη λίστα», εκτινάσσοντας τα spreads και τα CDS των ομολόγων. Αυτή θα μπορούσε να ήταν η σύνοψη της 36ετίμης μελέτης του Harvard με τίτλο «Ελληνική Κρίση: Τραγωδία ή Ευκαιρία». Οι συγγραφείς, ο καθηγητής Dante Roscini και οι οικονομολογοί Jonathan Schleger και Κωνσταντίνος Δημητρίου, προσπαθούν να απαντήσουν στο ερώτημα αυτό, αφού μελέτησαν την ιστορική διαδρομή της Ελλάδας από το... 324 μ.Χ.

Εν προκειμένω, ιδιαίτερη αναφορά θα πρέπει να γίνει στη μεταπολεμική περίοδο, η οποία αναφέρεται ως οικονομικό θαύμα. Σύμφωνα με τη μελέτη, ο Χίτλερ «στέγνωσε» τη χώρα και μόνο από την πείνα προκλήθηκαν 250.000 θάνατοι. Ωμως, η Ελλάδα, προσφέροντας ξεχωριστή φυσική ομορφιά και κουλτούρα, έγινε ένας σημαντικός τουριστικός προορισμός, ενώ ταυτόχρονα προεβίβασε μεγάλες επενδύσεις, κυρίως στη ναυτιλία. Το τουριστικό και το ναυτιλιακό συνάλλαγμα, αλλά και τα εμβάσματα από τους μετανάστες στο εξωτερικό, συνέβαλαν στην αύξηση των συναλλαγματικών αποθεμάτων και στην εκτίναξη του ρυθμού ανάπτυξης. Την περίοδο 1950-1970, το κατά κεφαλήν εισόδημα των Ελλήνων αυξανόταν με μέσο ετήσιο ρυθμό της τάξης του 6%. Μετά την πτώση της χούφτας, ακολούθησαν ακόμα πιο υψηλοί ρυθμοί ανάπτυξης: 8% σε ετήσια βάση. Στη μεταπολίτευση ιδρύεται η Ν.Δ. από τον Κωνσταντίνο Καραμανλή και το ΠΑΣΟΚ από τον Ανδρέα Παπανδρέου. Ο Καραμανλής έδωσε μεγάλη έμφαση στις υποδομές και στην ένταξη της Ελλάδας στην τότε ΕΟΚ. Όμως, προς το τέλος της θητείας του,

φοβούμενος την ανερχόμενη σοσιαλιστική δύναμη του ΠΑΣΟΚ και τον Ανδρέα Παπανδρέου, προχώρησε σε κρατικοποιήσεις, αύξησε τις εξοπλιστικές δαπάνες. Το δημοσιονομικό έλλειμμα ήταν λιγότερο από 3% του ΑΕΠ, ο ρυθμός ανάπτυξης έφτασε στο 7,8% το 1978 και η ανεργία κυμαινόταν μεταξύ 2% και 3% του εργατικού δυναμικού. Η Ελλάδα τελικά έγινε το ένατο μέλος της ΕΟΚ τον Ιανουάριο του 1981. Το επόμενο μεγάλο focus ήταν η ένταξη της χώρας στην ΟΝΕ. Το 1993, τα ελληνικά επιτόκια ήταν 16 ποσοστιαίες μονάδες υψηλότερα από εκείνες της Γερμανίας και το χρέος στο 110% του ΑΕΠ. Ο Σημίτης αποκάτεψε την ανεξαρτησία της Τραπεζής της Ελλάδος, διέυρυνε τη φορολογική βάση, ενίσχυσε και εκσυγχρόνησε τους φοροελεγκτικούς μηχανισμούς, δι-

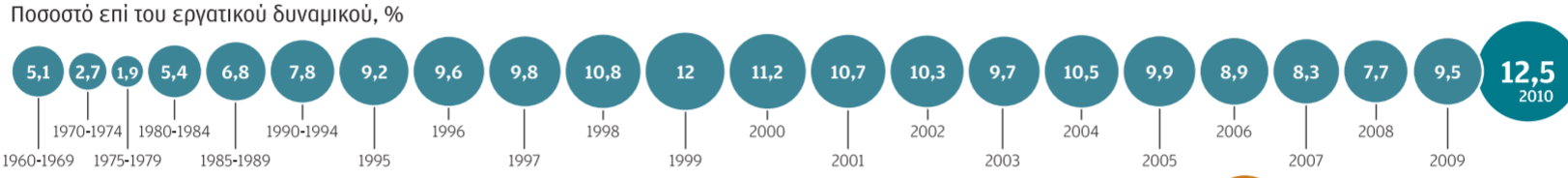
νοντας ακόμα και τη δυνατότητα να συλλαμβάνουν. Καθιερώθηκαν οι ηλεκτρονικές διασταυρώσεις και οι δειγματοληπτικοί φορολογικοί έλεγχοι, αλλά και οι τακτικοί έλεγχοι στις μεγάλες επιχειρήσεις. Έτσι, από πρωτογενές έλλειμμα (πλνν τόκων) 5,1% του ΑΕΠ το 1990 δημιουργήθηκε πλεόνασμα 4,2% του ΑΕΠ το 1994, το οποίο διατηρήθηκε μέχρι το τέλος της δεκαετίας. Στις 3 Μαΐου 2000, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποφασίζει την ένταξη της Ελλάδας στην ΟΝΕ, καθώς πληροί όλα τα κριτήρια, πλην του δημοσίου χρέους. Το δημοσιονομικό έλλειμμα (με τους τόκους) ήταν μόλις 1,6% του ΑΕΠ και ο πληθωρισμός στο 2%. Η Ελλάδα πληρούσε όλα τα κριτήρια του Μάστριχτ και εντάχθηκε στο ευρώ τον Ιανουάριο του 2001, με την υποστήριξη του 70% του ελληνικού λαού.

Δεκαετία '80: Η εποχή του λαϊκισμού

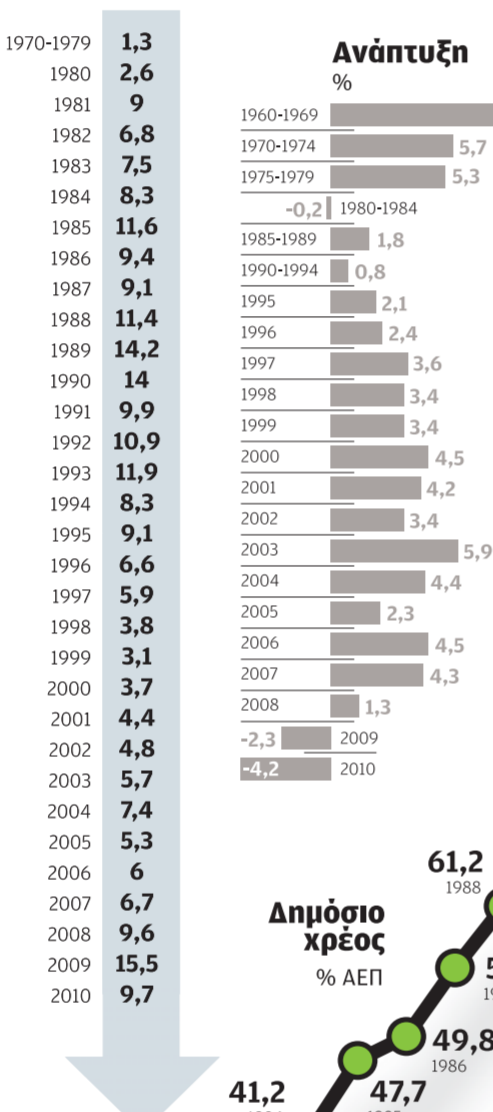
Το 1981 το ΠΑΣΟΚ κερδίζει με εντυπωσιακή διαφορά τη Νέα Δημοκρατία και ο Ανδρέας Παπανδρέου αναλαμβάνει πρωθυπουργός. Η μελέτη του Harvard χαρακτηρίζει τη δεκαετία του 1980 «εποχή του λαϊκισμού». Το ΠΑΣΟΚ ήθελε την ενίσχυση της κοινωνικών προσαρτήσεων και την αναδιανομή του εισοδήματος. Μεταξύ άλλων, πέρασε νόμους για την προστασία του συνδικαλισμού, ίδρυσε το Εθνικό Σύστημα Υγείας, ενώ θεσμοθετήθηκε η αυτόματη τιμωρητική αναπροσαρμογή των μισθών για την προστασία έναντι του πληθωρισμού και προστατεύθηκαν νομικά οι υπάλληλοι από τις απολύσεις, βλέποντας παράλληλα μεγάλες αυξήσεις αποδοχών. Ο δημόσιος τομέας γιγαντώθηκε και πολλές επιχειρήσεις κρατικοποιήθηκαν, ενώ ιδρύθηκε ο Οργανισμός Ανασυγκρότησης Επιχειρήσεων όπου εντάχθηκαν σε αυτόν 21 προβληματικές του ιδιωτικού τομέα, σχεδόν αν' όλους τους κλάδους της ελληνικής οικονομίας: ναυπηγεία, τσιμέντα, κλωστοϋφαντουργία, χάρτιο, πλαστικά. Κατά τη δεκαετία του 1980, οι δημόσιες δαπάνες εκτινάχθηκαν από το 29% του ΑΕΠ στο 49% και το δημοσιονομικό έλλειμμα κατά μέσο όρο στο 10% του ΑΕΠ. Οι κρατικές εγγυήσεις προς ιδιωτικές και δημόσιες επιχειρήσεις έφτασαν στο 32% του ΑΕΠ το 1989, εκ των οποίων οι μισές κατέπεσαν στη δεκαετία του 1990. Στο μεταξύ, ο ρυθμός ανάπτυξης επιβραδύνθηκε σε λιγότερο από 1%. Το δημόσιο χρέος τριπλασιάστηκε από 28% το 1980 στο 89% του 1990. Οι τόκοι για την εξυπηρέτηση του δημοσίου χρέους αυξήθηκαν στο 10% το 1990, απειλώντας από τότε τη βιωσιμότητα του χρέους.

Οι πετρελαϊκές κρίσεις της δεκαετίας του 1970 και η αύξηση του χρέους στη δεκαετία του 1980 εκτινάξαν τον πληθωρισμό στο 20%. Σε αυτό συνέβαλε η αυτόματη τιμωρητική αναπροσαρμογή των μισθών, την οποία καθιέρωσε το ΠΑΣΟΚ από το 1981, αλλά και οι υποτιμήσεις της δραχμής με την οποία ξεπεράστηκαν τρεις κρίσεις του ισοζυγίου πληρωμών. Πάντως, η ανεργία παρέμεινε χαμηλότερα από τον μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

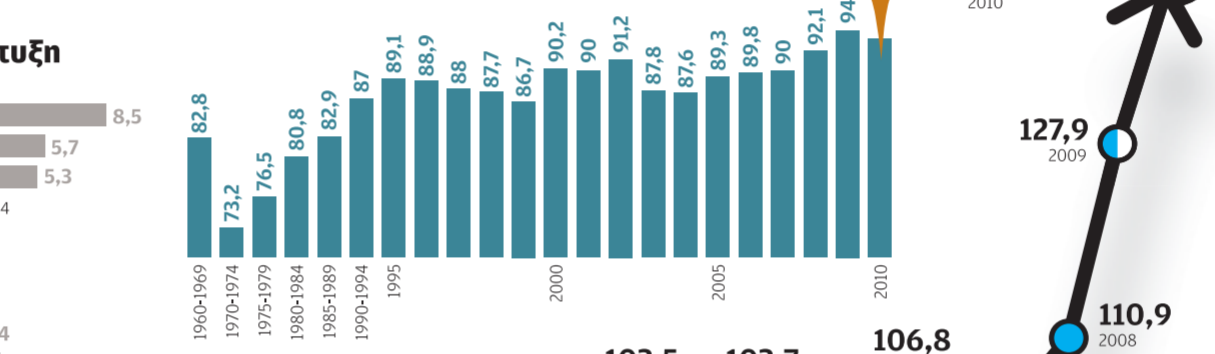
Ανεργία

Δημοσιονομικό έλλειμμα

Κατανάλωση

Δημόσιο χρέος

Η εικόνα της ελληνικής οικονομίας από το 1970

ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΕΛΛΑΔΑΣ - ΕΥΡΩΠΗΣ

Είναι αξιοσημείωτη η χαμηλή παραγωγικότητα που συνοδεύεται από υψηλό εργατικό κόστος και μεγάλα κατά κεφαλήν αγοραστική δύναμη.

	Ε.Ε.	ΕΥΡΩΖΩΝΗ	ΕΛΛΑΔΑ	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	ΓΑΛΙΑ	ΒΡΕΤΑΝΙΑ	ΙΣΠΑΝΙΑ	ΙΤΑΛΙΑ	ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ
2007									
Ποσοστό του ΑΕΠ της Ευρωζώνης	137,5	100	2,5	27	21	22,8	11,7	17,1	1,9
Κατά κεφαλήν αγοραστική δύναμη (ευρώ)	25.000	27.300	22.900	28.900	27.000	29.000	26.200	25.900	19.600
Παραγωγικότητα (ευρώ/ώρα)	28,4	32,7	18,2	39,7	40,9	39,1	23,6	28,2	13,8
Κόστος εργασίας (2000=100)	110,5	111,6	124,5	99,3	114,3	119,7	124,3	121,3	118,9
Δαπάνη για έρευνα και ανάπτυξη	1,85	1,88	0,58	2,53	2,07	1,78	1,27	1,18	1,17
Πανεπιστημιακή εκπαίδευση (% πληθυσμού)	30	30,8	26,2	26,5	41,5	38,5	39,5	18,6	19,8

Πρόσκληση Ευρωπαίων από Ευάγγελο Βενιζέλο για αποκρατικοποιήσεις

Του ΣΩΤΗΡΗ ΝΙΚΑ

Να κινηθούν τους επενδυτές των χωρών τους θα ζητήσει εντός του μήνα, εκτός απροόπτου, ο υπουργός Οικονομικών κ. Ευ. Βενιζέλος από τις κυβερνήσεις της Ευρώπης, ώστε να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα αποκρατικοποιήσεων και να διασκεδαστούν οι φόβοι στις αγορές για μη ύπαρξη ενδιαφέροντος για τις ιδιωτικοποιήσεις που προτίθεται να κάνει η Ελλάδα. Ηδη, ο υπουργός Οικονομίας της Γερμανίας, κ. Φ. Ρέσλερ, δήλωσε «παρών» στη διαδικασία αυτή, υποστηρίζοντας ότι το υπουργείο του θα έχει τη δική του συμβολή στην εξυγίανση της ελληνικής οικονομίας.

Ο υπ. Οικονομικών της Ελλάδας, Ευάγγελος Βενιζέλος.

Ο υπουργός Οικονομίας της Γερμανίας κ. Φ. Ρέσλερ δήλωσε «παρών»

Σύμφωνα με πληροφορίες, στις επιστολές που θα αποστείλει ο κ. Βενιζέλος, θα περιγράφεται το χρονοδιάγραμμα των αποκρατικοποιήσεων, ενώ θα υπάρχει και ενημέρωση για το νέο Ταμείο και τη λειτουργία του. Στη συνέχεια θα τους ζητεί να συνεργαστούν με τους εταίρους τους για να δρουν αποτελεσματικά στην επενδυτική τους προσπάθεια. Επί της ουσίας, είναι ένα έμμεσο road show με

1. Θα πρέπει να δημιουργηθεί και να οργανωθεί το λογιστήριο του Ταμείου, ώστε να μπορέσει να «δεχθεί» τα περιουσιακά στοιχεία του Δημοσίου. Επίσης, θα πρέπει άμεσα να γίνει και το καταστατικό του για να ξεκινήσει να λειτουργεί.
2. Θα πρέπει να βρεθεί ο τρόπος με τον οποίο θα αποτιμάται η αξία της κρατικής περιουσίας που θα περνά στα «χέρια» του Ταμείου. Το ζήτημα είναι σοβαρό, αφού εάν η τιμή που τελικά πουλήσει το Ταμείο κάποιο περιουσιακό στοιχείο του Δημοσίου, είναι μικρότερη από αυτήν που η κυβέρνηση του το έχει δώσει, τότε το διοικητικό συμβούλιο του Ταμείου θα πρέπει να λογοδοτήσει για τις απώλειες που θα έχει καταγράψει το Δημόσιο.
Πάντως, ο κ. Ρέσλερ σε συνέντευξη του στην εφημερίδα Rheinische Post, δήλωσε ότι το ομοσπονδιακό υπουργείο Οικονομικών θα βοηθήσει προκειμένου να αναπτυχθούν νέες οικονομικές δομές στην Ελλάδα. «Εκουμε συγκεκριμένες προτάσεις στηρίξεις για την ελληνική οικονομία» υποστήριξε και πρό-

σθεσε πως «από την άλλη πλευρά θα πρέπει και οι γερμανικές επιχειρήσεις να αντλήσουν οφέλη από μια μελλοντική ανάπτυξη στην Ελλάδα». Να σημειωθεί ότι πριν από λίγες μέρες ο κ. Βενιζέλος είχε συνάντηση με τον πρόεδρο του Συνδέσμου Γερμανικών Βιομηχανιών (BDI) κ. Χανς-Πέτερ Κάιτελ, ο οποίος φέρει τα χέρια ως προπομπή για επενδύσεις στην Ελλάδα την ύπαρξη ενός διαφανούς πλαισίου, ενός σταθερού φορολογικού συστήματος και την κατάργηση των γραφειοκρατικών αγκυλώσεων. Πέραν αυτών και μέχρι να αναλάβει δράση το Ταμείο των αποκρατικοποιήσεων, το υπουργείο Οικονομικών θα προχωρήσει στην εφαρμογή του προγράμματος ιδιωτικοποιήσεων. Ετσι, μέσα στον Σεπτέμβριο αναμένεται να έχουν ολοκληρωθεί η ανανέωση των συμβάσεων με τον ΟΠΑΠ (για τα παλαιά και νέα παιχνίδια που διαχειρίζεται), για το «Ελ. Βενιζέλος», αλλά και η αξιολόγηση των κρατικών λαχείων. Στόχος είναι η εισπραξη 1,3 - 1,5 δισ. ευρώ από αυτά τα σχέδια.

Το σχέδιο των αποκρατικοποιήσεων

2011	ΤΡΙΜΗΝΑ	% ΔΙΑΘΕΣΗΣ	ΜΕΘΩΔΟΣ
Β	ΟΤΕ	10	■
	ΕΥΑΘ	τουλάχιστον 40	●
Γ	Διεθνής Αερόλ. Αθηνών	100 παραχώρηση	▲
	ΟΠΑΠ	100 παραχώρηση	▲
	ΟΛΘ	23,30	●
	Κρατικά Λαχεία	100	●
Δ	ΟΛΠ	23,10	●
	ΕΑΣ	99,80	■
	Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο	34	■
	ΔΕΠΑ	55	■
	ΔΕΣΦΑ	31	■
	ΤΡΑΙΝΟΣΕ	100	■
	ΛΑΡΚΟ	55,20	■
	Alpha Bank	0,60	■
	Εθνική Τράπ. της Ελλάδος	1,20	■
	ΟΔΙΕ	100	■
	Αδειες Κινητ. Τηλεφωνίας	100 δικαιώματα	○
	Casino Mont Parnes	49	■
	ΕΛΒΟ	72,60	■
	ΟΠΑΠ	34	■
	Ελληνικό 1	-	●
	4 αεροσκάφη AIRBUS	100	●
	Ακίνητα 1	-	●

Προβλεπόμενα έσοδα

2011	
β' τρίμ.	400
γ' τρίμ.	1.300
δ' τρίμ.	3.300
2012	
α' τρίμ.	2.000
β' τρίμ.	2.000
γ' τρίμ.	2.000
δ' τρίμ.	4.000
2013	
α' τρίμ.	2.000
β' τρίμ.	1.000
γ' τρίμ.	2.000
δ' τρίμ.	2.000
2014	
13.000	
2015	
15.000	

Ανάσα 750 εκατ. δίνει το «τελειωμένο» Γ΄ ΚΠΣ στην οικονομία μέσα στο 2011

Η ένεση έρχεται σε μια στιγμή, που η Ελλάδα επιδιώκει μείωση της εθνικής συμμετοχής στο ΕΣΠΑ

Της **ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ**

Δημοσιονομική ανάσα περιμένει η κυβέρνηση από το κλείσιμο του Γ΄ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, αναμένοντας 750 εκατ. ευρώ να εισρεύσουν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή εντός του έτους. Πρόκειται για κονδύλια που οφείλονται στο πλαίσιο της οριστικής τακτοποίησης των εκκρεμοτήτων του Γ΄ ΚΠΣ, που τυπικά έκλεισε πέρυσι. Η κοινοτική ένεση των 750 εκατ. ευρώ έρχεται σε μια δύσκολη στιγμή, όπου η Ελλάδα επιδιώκει τη μείωση της εθνικής συμμετοχής στο ΕΣΠΑ στο χαμηλότερο δυνατό επίπεδο του 15% που επιτρέπει ο κανονισμός για τα Διαρθρωτικά Ταμεία.

Η μείωση της εθνικής συμμετοχής συνεπάγεται, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του υπουργείου Περιφερεια-

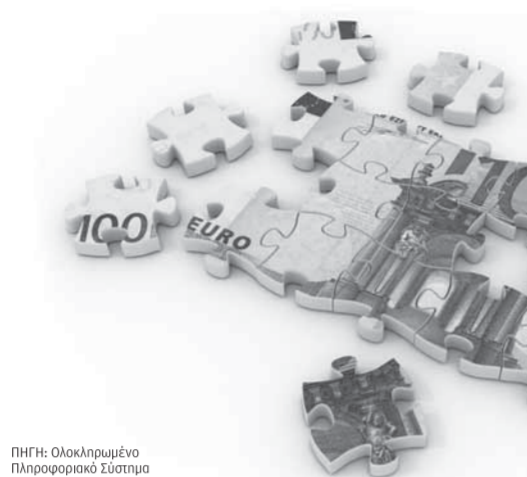
Η μείωση της εθνικής συμμετοχής συνεπάγεται, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του υπουργείου Ανάπτυξης, την εξοικονόμηση πόρων 2 δισ. ευρώ

κής Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, την εξοικονόμηση πόρων 2 δισ. ευρώ περίπου που θα ανακουφίσουν το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και τον κρατικό προϋπολογισμό. Τα χρήματα θα αφαιρεθούν από τον συνολικό προϋπολογισμό του ΕΣΠΑ, που σύμφωνα με τους υπολογισμούς θα περικοπεί από τα 25,9 δισ. ευρώ περίπου στα 23,9 δισ. ευρώ.

Η μείωση της εθνικής συμμετοχής συνοδεύεται με ποσοστιαία αύξηση της κοινοτικής έως του ποσοστού του 85%, από το σημερινό επίπεδο του 79% που διαμορφώνεται μεσοσταθμικά. Πρόκειται ουσιαστικά για μια τεχνική διόρθωση, που οδηγεί στην

Η πορεία υλοποίησης του ΕΣΠΑ

Μάιος 2011, ποσό σε δισ. ευρώ

ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗΣ ΔΑΠΑΝΩΝ %

περιστολή των πόρων του Προγράμματος και αποτελεί λύση ανάγκης με βάση τους δημοσιονομικούς περιορισμούς της χώρας.

Η χρηματοδότηση του ΕΣΠΑ θεωρείται πλέον διασφαλισμένη με βάση και τη δανειακή σύμβαση που έχει υπογράψει η κυβέρνηση με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων για την εκταμίευση πόρων 2 δισ. ευρώ με ευνοϊκούς όρους. Από το συνολικό ποσό έχουν εκταμιευθεί μέχρι σήμερα 500 εκατ. ευρώ και η αξιοποίηση και του υπολοίπου δανείου εξασφαλίζει ουσιαστικά το μεγαλύτερο μέρος της εθνικής συμμετοχής για την υλοποίηση του ΕΣΠΑ.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σύμφωνα

με τις πρόσφατες δηλώσεις του προέδρου κ. Ζοζέ Μανουέλ Μπαρόζο, φέρεται να έχει συμφωνήσει σε μια πιο εμπροσθοβαρή υλοποίηση του Προγράμματος, μέσα από την ενίσχυση του τομέα της ανταγωνιστικότητας με δράσεις για την υποστήριξη μικρών επιχειρήσεων, επιχειρηματικές υποδομές και κατάρτιση ανέργων, αλλά και ευρύτερα ο τομέας της απασχόλησης, τα κονδύλια του οποίου λημνάζουν στα κοινοτικά ταμεία.

Στο πλαίσιο της αναθεώρησης του ΕΣΠΑ, που αναμένεται να ολοκληρωθεί το φθινόπωρο, η έμφαση θα δοθεί στον τομέα της ανταγωνιστικότητας, που καταγράφει σήμερα την μεγαλύτερη απορροφητικότητα, της

τάξης του 40%, δεσμεύοντας χρήματα για τη σύσταση των νέων Ταμείων που έχει δρομολογήσει το υπουργείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας.

Παρά το γεγονός ότι τα χρήματα αυτά δεν έχουν διοχετευθεί ακόμη στην αγορά, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συμφωνεί ότι μελλοντικά θα δώσουν δυναμική στην οικονομία και θα αποτελέσουν έναυσμα ανάπτυξης και τόνωσης της απασχόλησης, ικανοποιώντας τους στόχους που έχουν τεθεί για την απορρόφηση πόρων και αποτρέποντας την απώλεια κονδυλίων.

Ο τομέας της απασχόλησης απο- τελεί βασική συνιστώσα για την α-

ντιμετώπιση των επιπτώσεων της κρίσης και εκεί η Επιτροπή δείχνει διατεθειμένη να βάλει νερό στο κρασί της, επιδεικνύοντας ευελιξία και ανοχή σε θέματα επιλεξιμότητας δαπανών, διευκολύνοντας τον βασικό φορέα υλοποίησης, τον ΟΑΕΔ, να χρηματοδοτήσει δράσεις για την ανακούφιση της ανεργίας.

Ενεργοποιώντας όλους τους μηχανισμούς που προβλέπονται στον κανονισμό για τα διαρθρωτικά ταμεία, η Επιτροπή διαμνύει σε όλους τους τόνους ότι το πρόβλημα στην υλοποίηση του ΕΣΠΑ δεν είναι η χρηματοδότηση, η οποία είναι εξασφαλισμένη, και πλέον το βάρος για την εκτέλεση του προγράμματος πέφτει

Προτεραιότητα το περιβάλλον

Ο τομέας του Περιβάλλοντος αποτελεί προτεραιότητα για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αλλά και κεντρικό στοιχείο για την επιτυχία του ΕΣΠΑ, από το οποίο έχουν δεσμευθεί πόροι ύψους 2,2 δισ. ευρώ. Η απορροφητικότητα του προγράμματος, που σήμερα βρίσκεται στο χαμηλό 8,4%, θα κριθεί εντός του 2011, προκειμένου, το 2012, να γίνει το τελικό ξεκαθάρισμα των έργων που θα παραμείνουν και αυτών που οριστικά θα απενταχθούν. Η υπέρβαση των προβλημάτων που παρουσιάζονται στην υλοποίηση κρίσιμων έργων όπως ο βιολογικός καθαρισμός της Αττικής, η επεξεργασία αποβλήτων και η αποκατάσταση των χερσαίων θα κρίνουν όχι μόνο την επιτυχία του προγράμματος, αλλά κυρίως την αποφυγή καταλογισμού προτίμων από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Σε μια προσπάθεια να αποφεύγει την απώλεια πόρων, ο σχεδιασμός του ΥΠΕΚΑ προβλέπει την ένταξη όσο περισσότερων έργων γίνεται, προκειμένου να υπάρξει αναγκαία απόθεμα λίγο πριν από το μεγάλο ξεκαθάρισμα το 2012.

Φεύγουν οι πολυεθνικές από το Χ.Α.

Του **ΑΝΕΣΤΗ ΝΤΟΚΑ**

«Κωδικό εξόδου» από το Χρηματιστήριο Αθηνών (Χ.Α.) χρησιμοποιούν από το 1998 οι πολυεθνικές που διαθέτουν θυγατρική στην εγχώρια αγορά. Με τη δεδομένη έξοδο και της Emproriki Bank (ήδη η Credit Agricole ελέγχει πάνω από το 92% του μετοχικού της κεφαλαίου), θα φθάσουν τις 12 όσες έχουν επιλέξει να φύγουν από το ταμπλό ήδη από τα τέλη της δεκαετίας του '90 μέχρι και σήμερα. Πρόκειται για τις εξής: Παπαστράτος, που εξαγοράστηκε από τη Philip Morris, Panafon από τη Vodafone, Χάλυψ από τη Ciment Francais, Παυλίδης από την Kraft Foods, Interamerican από την Eureko, Κατσόβολος από την Dixon, Φοινιξ από την Groupama International, Δέλτα Παγοτού από τη Nestlé, Ελαϊς από τη Unilever, Ρόκας από την ισπανική Ibedrola, ΑΒ Βασιλόπουλος από τη βελγική αλυσίδα Del Haize και τώρα η Emproriki Bank.

Οι πληροφορίες αναφέρουν ότι το επόμενο διάστημα ίσως υπάρχει ανάλογη εξέλιξη και για τη Geniki Bank που ελέγχεται από τη Societe Generale και για την ΑΓΕΤ Ηρακλής που ελέγχεται από τον γαλλικό όμιλο Lafarge.

Ουσιαστικά, τρεις είναι οι λόγοι που οδηγούν τις πολυεθνικές σε διαγραφή των μετοχών τους από το Χ.Α. όλα αυτά τα χρόνια.

- Πρώτος λόγος είναι η εξοικονόμηση κεφαλαίων, αφού έρευνα έχει δείξει ότι για εταιρείες μικρής και μεσαίας κεφαλαιοποίησης το κόστος συμμετοχής μπορεί να φτάσει το 1% - 3% του κύκλου εργασιών.
- Δεύτερος λόγος είναι ότι σε περίπτωση χαμηλής τιμής, η έξοδος έχει πλεονεκτήματα για τους μετόχους που αγοράζουν μετοχές σε φθηνές τιμές - βραχυπρόθεσμο όφελος.
- Τρίτος λόγος είναι αυτός που έχει να κάνει με τη νομοθεσία, που απαλλάσσει την πολυεθνική από την υποχρέωση περιοδικής δημοσιοποίησης στοιχείων, αγοράς ιδίων μετοχών ή αύξησης κεφαλαίου. Το 2011, όπως υποστηρίζουν οι επικεφαλής εισηγμένων με κεφαλαιοποίηση άνω των 300 εκατ. ευρώ, είναι έτος ακόμη μεγαλύτερων περικοπών των λειτουργικών δαπανών και εξόδων, μειώσεων των μισθών για να αποφευχθούν οι απολύσεις, αλλά και επανακαθορισμού των προτεραιοτήτων σε Ελλάδα και εξωτερικό. Σαφέστατα οι επιχειρήσεις με υψηλό δείκτη

Οι πολυεθνικές που διατηρούν θυγατρικές στην Ελλάδα εγκαταλείπουν το Χ.Α. Με την προσθήκη της Emproriki Τράπεζας (ήδη η Credit Agricole ελέγχει πάνω από το 92% του μετοχικού της κεφαλαίου) θα φθάσουν τις δώδεκα.

Εξοικονόμηση κεφαλαίων, χαμηλή τιμή και μη υποχρεωτική δημοσίευση στοιχείων οι βασικοί λόγοι

Εξωστρέφειας αισθάνονται λίγο καλύτερα από εκείνες που εξαρτώνται από την εγχώρια κατανάλωση. Ωστόσο, αντιμετωπίζουν ένα δίλημμα: εάν υποστούν οικονομική αιμορραγία λόγω της εγχώριας ύφεσης, πώς θα υποστηρίξουν τις εξαγωγικές τους επιδόσεις και κυρίως πώς θα διατηρήσουν την επίδοση των παραγωγικών τους μονάδων, όταν θα πρέπει να αφαιρούν ρευστότητα από το εξωτερικό για να ανταποκριθούν στις μηνιαίες υποχρεώσεις τους στην Ελλάδα.

Εκείνο που προβληματίζει τους ε-

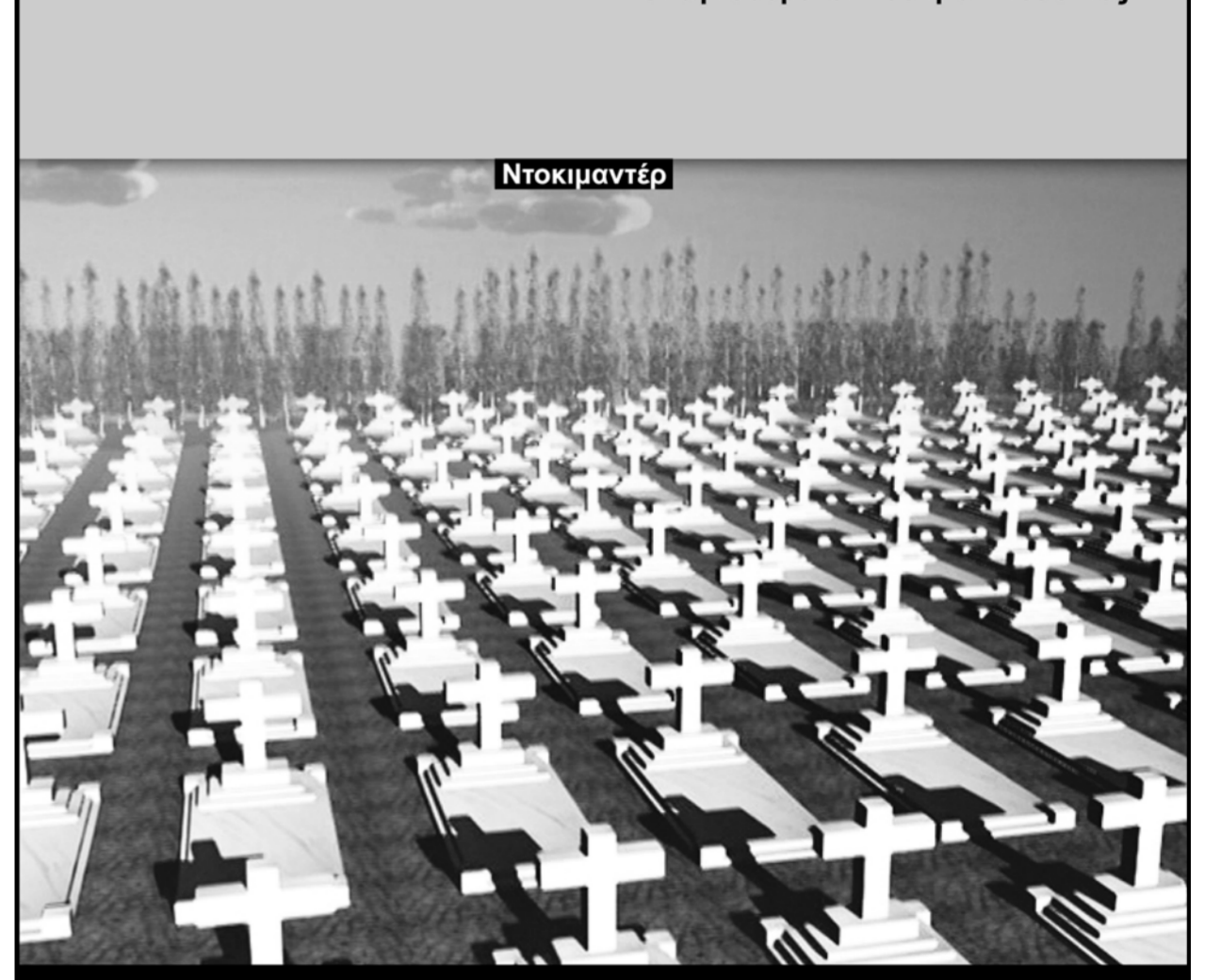
πιχειρηματίες είναι η διακοπή των γραμμών πιστώσεων από τις τράπεζες.

Η διατήρηση επαρκούς ρευστότητας είναι το μείζον θέμα για τις διοικήσεις των εισηγμένων. Ωστόσο, υπάρχουν πλέον αρκετές εισηγμένες οι οποίες πληρώνουν το προσωπικό τους από δανεισμό που έχουν λάβει για να εξυπηρετήσουν άλλες ανάγκες.

Η κάθεται πτώση του περιθωρίου κέρδους έχει ροκανίσει την αντίληψη φρέσκου χρήματος, όταν ειδικά το λιανεμπόριο «δουλεύει» με επιταγές 180 ημερών. Αρκετές εταιρείες επεξεργάζονται διάφορα σχέδια για ακόμη μεγαλύτερη περικοπή του κόστους, όπως για παράδειγμα να δοθεί άδεια άνευ αποδοχών τον Ιούλιο και τον Αύγουστο, ενώ σε αρκετές εμπορικές εταιρείες μελετούν την ευέλικτη εργασία των 3 ή 4 ημερών την εβδομάδα.

ο λόγος της Αντιγόνης

Οι αγνοούμενοι που ήταν πεσόντες

Ντοκιμαντέρ

Τρεις γυναίκες έσκαψαν με τα χέρια τους και βρήκαν τα οστά των συζύγων τους.

Έρευνα - Επιμέλεια - Παρουσίαση: Σούλα Χατζηκυριακού
Σκηνοθεσία: Άντρη Κωνσταντίνου

www.cybc.com.cy

Πέμπτη 21 Ιουλίου 9.05μ.μ. PIKENA

Το Potato Jack ζητά για τα καταστήματα της στην Λευκωσία, υπεύθυνο άτομο για την θέση του ταμεία & υπεύθυνο παραγγελιών.

Οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να κατέχουν την Αγγλική και Ελληνική γλώσσα.

Ώρες εργασίας 12:00 - 15:00 και 19:00 - 00:00

**Τηλ: 22 318645
e-mail: info@potatojack.com.cy**

ΘΕΣΗ ΙΑΤΡΙΚΟΥ ΕΠΙΣΚΕΠΤΗ

Φαρμακευτική εταιρία με έδρα την Λεμεσό ζητά να προσλάβει Ιατρικό επισκέπτη με σκοπό την προώθηση των προϊόντων της σε Ιατρούς (πλήρη απασχόληση).

Η/Ο κατάλληλη/ος υποψήφιος/ος πρέπει να έχει:

- Πτυχίο Ανώτατης Σχολής από το χώρο επιστημών της υγείας (Φαρμακοποιός, Βιολόγος, Χημικός, Φυσικός ή να είναι κάτοχος ταυτότητας Ιατρικού επισκέπτη)
- Επιθυμητή εμπειρία πωλήσεων σε θέση Ιατρικού Επισκέπτη ή Πωλητή φαρμάκων/ προϊόντων υγείας (όχι απαραίτητο)
- Άριστη γνώση Αγγλικής γλώσσας
- Γνώση Η/Υ
- Δεξιότητες προώθησης και ανάπτυξης πωλήσεων με επίτευξη αποτελεσμάτων
- Ευχέρεια επικοινωνίας, εργατικότητα, επαγγελματισμός, θέληση για συνεχή μάθηση, πνεύμα συνεργασίας
- Άτομο ευγενικό, εμφανίσιμο, με έμφαση στην εξυπηρέτηση των πελατών
- Δυνατότητα ταξιδιών σε όλες τις επαρχίες και στο εξωτερικό
- Άδεια οδήγησης
- Εκπληρωμένες στρατιωτικές υποχρεώσεις (στην περίπτωση άνδρα υποψήφιου)

Η εταιρία προσφέρει αυτοκίνητο και ιδιαίτερα ανταγωνιστικές αποδοχές και μπόνους αναλόγως απόδοσης.

Οι ενδιαφερόμενοι/οι παρακαλούνται να αποστείλουν βιογραφικό μέχρι και τις 22 Ιουλίου 2011 στο e-mail : applicationjobincyprus@gmail.com
Θα τηρηθεί εξεμύθεια στις αιτήσεις.

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

(1) Η Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου (ΑνΑΔ) ζητά προσφορές για την εξασφάλιση υπηρεσιών για την «Οργάνωση και υλοποίηση προγραμμάτων κατάρτισης για οικονομικά αδρανές γυναικείο δυναμικό στην επαρχία Πάφου - Γραμματειακές Δεξιότητες» - Αρ. Διαγωνισμού 18/2011.

(2) Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να προμηθευτούν δωρεάν τα Έγγραφα Διαγωνισμού από τα γραφεία της ΑνΑΔ, οδός Αναβύσσου 2, 2025 Στρόβολος ή από την ιστοσελίδα της ΑνΑΔ www.hrdauth.org.cy.

Τα έγγραφα παραλαμβάνονται με ευθύνη του Οικονομικού Φορέα, είτε ιδιοχείρως από αυτόν ή εκπρόσωπό του είτε με χρήση υπηρεσιών εταιρείας μεταφοράς αλληλογραφίας.

Από τους Οικονομικούς Φορείς που θα παραλάβουν τα Έγγραφα Διαγωνισμού από τον τόπο διάθεσής που αναφέρεται πιο πάνω, θα ζητηθεί να συμπληρώνουν σχετικό έντυπο με τα στοιχεία τους (όπως επωνυμία, διεύθυνση, τηλέφωνο, φαξ, διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου), έτσι ώστε η Αναθέτουσα Αρχή να έχει στη διάθεσή της πλήρη κατάλογο όσων παρέλαβαν τα Έγγραφα Διαγωνισμού, για την περίπτωση που θα ήθελε να τους αποστείλει τυχόν συμπληρωματικά έγγραφα ή διευκρινίσεις επί αυτών.

Σε περίπτωση που οι ενδιαφερόμενοι Οικονομικοί Φορείς παρέλαβαν τα Έγγραφα Διαγωνισμού μέσω διαδικτύου από την ιστοσελίδα της Αναθέτουσας Αρχής, νοείται ότι τα παρέλαβαν μόνο εφόσον αποστείλουν στην Αναθέτουσα Αρχή, με τηλεμοιότυπο ή ηλεκτρονικό ταχυδρομείο τις πληροφορίες που αναφέρονται στην πιο πάνω παράγραφο.

(3) Τα Έγγραφα Διαγωνισμού θα δίνονται στους ενδιαφερομένους μέχρι και την **26η Ιουλίου 2011 και ώρα 14:00.**

(4) Οι προσφορές πρέπει να υποβληθούν μέχρι την **1η Αυγούστου 2011, και ώρα 12:00**, είτε με απευθείας κατάθεσή τους στο Κιβώτιο Προσφορών της ΑνΑΔ, είτε ταχυδρομικώς με συστημένη επιστολή, που θα απευθύνεται στην πιο πάνω διεύθυνση και θα πρέπει να παραληφθεί μέχρι την τελευταία προθεσμία υποβολής των προσφορών.

(5) Για περισσότερες πληροφορίες και διευκρινίσεις, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επικοινωνούν με τον κύριο Μαρίνο Μούσκο, στα τηλέφωνα 22390213 ή 22515000, στο τηλεμοιότυπο +357-22428332 και στην ηλεκτρονική διεύθυνση m.mouskos@hrdauth.org.cy

(6) Η προκήρυξη στην οποία συμπεριλαμβάνονται περισσότερες πληροφορίες έχει καταχωρηθεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας με ημερομηνία 15 Ιουλίου 2011.

Το Έργο συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) της ΕΕ και από την ΑνΑΔ ως εθνική συμμετοχή

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΑΤ. 20/2011

Γίνονται δεκτές προσφορές για:

ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΦΥΛΑΞΗΣ ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ, ΛΕΜΕΣΟΥ, ΠΑΦΟΥ, ΛΑΡΝΑΚΑΣ ΚΑΙ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

Οι σχετικές προδιαγραφές θα είναι διαθέσιμες από την Τρίτη 12 η Ιουλίου 2011, έναντι πληρωμής του μη επιστρεφόμενου ποσού που αναφέρεται πιο κάτω:

1. €100 πλέον ΦΠΑ με πληρωμή σε μετρητά ή με επιταγή για δύο πλήρη σετ σε έντυπη μορφή από τα ακόλουθα Cytashop:

Λευκωσία	- Οδός Νάξου 5, Λυκαβηττός
	- Οδός 28ης Οκτωβρίου 1, Έγκωμη
Λεμεσός	- Οδός Αθηνών 89
Πάφος	- Λεωφόρος Γρίβα Διγενή 11
Λάρνακα	- Οδός Ζήνωνος Πιερίδη 7
Αμμόχωστος	- Λεωφόρος Ελευθερίας 124, Δερύνεια

2. €50 πλέον ΦΠΑ με πληρωμή με πιστωτική κάρτα για προδιαγραφή σε ηλεκτρονική μορφή από την ιστοσελίδα <http://www.cyta-tenders.cytanet.com.cy>

Σύντομη περιγραφή του διαγωνισμού διατίθεται δωρεάν στην πιο πάνω ιστοσελίδα.

Οι προσφορές πρέπει να κατατεθούν κλειστές στη θυρίδα προσφορών που βρίσκεται στο ισόγειο των Κεντρικών Γραφείων της Cyta, Οδός Τηλεπικοινωνιών, Στρόβολος, Λευκωσία, μέχρι τις 10.00 της Παρασκευής 2 Σεπτεμβρίου 2011

Η Cyta δεν είναι υποχρεωμένη να αποδεχθεί τη χαμηλότερη ή οποιαδήποτε άλλη προσφορά.

The Cyprus Institute of Marketing

«Cyprus Business School»

Κατακτήστε την κορυφή - Υποτροφίες MBA

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ και το **Cyprus Institute of Marketing (CIM)** σας προσφέρουν την ευκαιρία να διεκδικήσετε **2 πλήρεις υποτροφίες συνολικής αξίας €13.200** για το **Master in Business Administration (MBA)**

Ranked 16th in Europe (www.findyourMBA.com)

Πληροφορίες:

- Το Πρόγραμμα είναι διάρκειας 12 μηνών.
- Τα μαθήματα πραγματοποιούνται κατά τις βραδινές ώρες (6-9μμ) σε Λευκωσία και Λεμεσό.
- Η γλώσσα διδασκαλίας είναι η Αγγλική.
- Έναρξη μαθημάτων 3 Οκτωβρίου 2011.

Όροι Συμμετοχής:

- Στις υποτροφίες μπορούν να λάβουν μέρος πολίτες της ΕΕ.
- Οι υποψήφιοι πρέπει να κατέχουν αναγνωρισμένο πτυχίο Πανεπιστημίου/Κολλεγίου και τουλάχιστον 3 χρόνια εργασιακή πείρα.
- Τα έντυπα συμμετοχής πρέπει να συνοδεύονται από πλήρη Βιογραφικό Σημειώματα.
- Τελευταία μέρα υποβολής αιτήσεων στην ηλεκτρονική διεύθυνση scholarships@cima.ac.cy - 31η Ιουλίου 2011.
- Οι υποψήφιοι που τηρούν τους όρους θα προσκληθούν για προσωπική συνέντευξη.

Περισσότερες πληροφορίες στο www.cima.ac.cy
Έντυπα συμμετοχής στο www.kathimerini.com.cy

Επιβράδυνση της παγκόσμιας ανάπτυξης βλέπει ο ΟΟΣΑ

Ο Οργανισμός διαβλέπει σημάδια αποδυνάμωσης στις επιδόσεις ΗΠΑ, Ιαπωνίας και Ρωσίας

Ιδιαίτερα ανησυχητικά είναι τα πορίσματα της τελευταίας έκθεσης του ΟΟΣΑ, προβλέποντας επιβράδυνση της παγκόσμιας ανάπτυξης. Σύμφωνα με τις προβλέψεις του διεθνούς οργανισμού, οι ΗΠΑ, η Ιαπωνία και η Ρωσία πλησιάζουν σε κομβικό σημείο στην οικονομική τους ανάπτυξη, ενώ διαβλέπονται σημάδια αποδυνάμωσης στις επιδόσεις τους. Μέχρι τα τέλη του έτους, ο επίσημος ρυθμός ανάπτυξης, σε συνολική βάση, για τα 34 κράτη-μέλη του οργανισμού θα έχει διαμορφωθεί στο 4,2%. Για τις πλουσιότερες χώρες, ωστόσο, θα περιοριστεί στο 2,3%.

Σε μηνιαία βάση, ο δείκτης CLÍ, «αποστολή» του οποίου είναι να αποκριτογραφηθούν μεταβολές στον οικονομικό κύκλο, υποχώρησε στα 33 κράτη-μέλη του οργανισμού για δεύτερο συναπτό

Ο γενικός γραμματέας του ΟΟΣΑ, Ανχελ Γκουρία, δήλωσε ότι η στασιμότητα στην αμερικανική αγορά εργασίας προηγουμένως ελαφρά επιβράδυνση στην ανάπτυξη της χώρας.

Η έκθεση του ΟΟΣΑ προκαλεί ανησυχία

μήνα, υποχωρώντας τον Μάιο στο 102,1 από 102,5 ένα μήνα πριν. Στην Ευρωζώνη, ο δείκτης CLÍ διολιθίσθη από το 102,5 τον Απρίλιο στο 102,1 τον Μάιο. Για τα πλέον ανεπτυγμένα κράτη, G7, δηλαδή τη Βρετανία, τον Καναδά, τη Γαλλία, τη Γερμανία, την Ιταλία, την Ιαπωνία και τις ΗΠΑ, ο δείκτης CLÍ εμφάνισε πτώση στο 103 από το προηγούμενο 103,2. Ανάλογες ενδείξεις παρουσιάστηκαν, επίσης, για χώρες εκτός ΟΟΣΑ, οι οικονομίες των οποίων ωστόσο διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο σε διεθνή κλίμακα. Αναφέρουμε στις γοργά αναπτυσσόμενες Κίνα, Ινδία, Ρωσία και Βραζιλία. Μάλιστα, ο δείκτης

Η Ιρλανδία ακολουθεί την τύχη Ελλάδας, Πορτογαλίας

Ο Ιρλανδός πρωθυπουργός, Εντα Κένι, κάλεσε τους Ευρωπαίους ηγέτες να εκπονήσουν ενισχύ ο σχέδιο για την αντιμετώπιση της κρίσης χρέους της Ευρωζώνης μετά την απόφαση της Moody's να υποβαθμίσει το χρέος της χώρας του στο επίπεδο των ομολόγων «σκουπιδιών», όπου ήδη τοποθετείται η ελληνική και πορτογαλική. Αποδεχόμενη πως η χώρα επιτυγχάνει ως τώρα τους στόχους του δικού της μνημονίου, η Moody's επικαλέστηκε το ίδιο σκεπτικό με το οποίο υποβάθμισε την Πορτογαλία πριν από μια ε-

βδομάδα: πως αυξάνεται η πιθανότητα να χρειαστεί δεύτερο πακέτο στήριξης που θα συνεπάγεται απώλειες για τους ιδιώτες πιστωτές της. Η βαθμολογία των ιρλανδικών ομολόγων είναι πλέον Βα1 από Βαα3, ενώ η προοπτική της παραμένει «αρνητική». Οι άλλοι δύο οίκοι πιστοληπτικής αξιολόγησης, Standard & Poor's και Fitch Ratings, διατηρούν τη βαθμολογία της μη βαθμίδα πάνω από εκείνη της Πορτογαλίας και έτσι πάνω από της Ελλάδας, στο ΒΒΒ-, η οποία είναι τρεις βαθμίδες πάνω

από τα ομόλογα σκουπιδία. Έχουν, άλλωστε, βαθμολογήσει την προοπτική της σταθερή η S&P's και αρνητική η Fitch. Η κίνηση της Moody's, όμως, εκτιμάται πως θα ασκήσει πιέσεις στις βαθμολογίες των δύο άλλων οίκων. Το spread του διευρύνθηκε κατά 32 μονάδες βάσης σχεδόν στο 11%. Πτωχικά κινήθηκαν, άλλωστε, και τα έντοκα γραμμάτια του ιρλανδικού Δημοσίου με τις αποδόσεις τους να αυξάνονται κατά 92 μονάδες βάσης στο 18,65% αφού σημείωσαν πρώτα ρεκόρ στο 18,68%.

Ανησυχίες της EBRD για επέκταση της κρίσης στην Αν. Ευρώπη

Η **ευρωπαϊκή** κρίση χρέους έχει εισέλθει σε «αχαρτογράφητη» περιοχή, αναζητώντας τις ανησυχίες για επέκτασή της και στην ανατολική Ευρώπη μέσω των τραπεζικών και εμπορικών συνδέσεων, εκτιμά η Ευρωπαϊκή Τράπεζα για την Ανεικδομόηση και Ανάπτυξη (EBRD). Οι μετοχές των Ιταλικών UniCredit και Intesa Sanpaolo, δύο εκ των μεγαλύτερων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων στην ανατολική Ευρώπη, υποχώρησαν στο χαμηλότερο επίπεδο των δύο τελευταίων ετών μετά τη συνεδρίαση του Eurogroup στις 11 Ιουλίου, καθώς οι πολιτικές διαμάχες απειλούν να καθυστερήσουν τις προσπάθειες

για τον περιορισμό του ελλειμματος στην Ιταλία, τη χώρα με το μεγαλύτερο χρέος στην Ευρώπη. «Βρισκόμαστε σε μια αχαρτογράφητη περιοχή», αναφέρει ο Ερικ Μπέργκλوف, ο επικεφαλής οικονομολόγος της EBRD, η οποία επενδύει στη ανατολική Ευρώπη και την κεντρική Ασία. «Η πηγή της μετάδοσης δείχνει να βρίσκεται σε χειρότερη κατάσταση». Σημειώνεται ότι η EBRD είχε ηγηθεί των προσπάθειών να πείσει τις δυτικές τράπεζες, οι οποίες ελέγχουν το 76% της τραπεζικής αγοράς της ανατολικής Ευρώπης, να μην εγκαταλείψουν τη δέσμευσή τους προς την περιοχή, το

2008. Η επέκταση της κρίσης χρέους στην Ιταλία, την τέταρτη μεγαλύτερη ευρωπαϊκή οικονομία, θα μπορούσε να ενισχύσει τον κίνδυνο τα πιστωτικά ιδρύματα να μειώσουν το επίπεδο δανεισμού τους στην ανατολική Ευρώπη σε περίπτωση που εμφανιστούν ζημιές στις εγχώριες αγορές του. Μετέπειτα έτσι σε στασιμότητα την ανάκαμψη της περιοχής. Ο κ. Μπέργκλوف επισημαίνει ότι η συνολική προσπάθεια για την επίλυση της κρίσης της Ευρωζώνης έχει επικεντρωθεί στο να χτιστεί μία γραμμή άμυνας μεταξύ των τριών χωρών που έχουν ήδη προσφύγει στον μηχανισμό στήριξης της Ε.Ε. και του ΔΝΤ, και της Ισπα-

νίας, ενδεχομένως και της Ιταλίας. «Πλέον, υπάρχουν αμφιβολίες σχετικά με την ικανότητα της άμυνας να αντέξει στην πίεση». «Θαφνικά, οι αγορές δείχνουν να έχουν μια περισσότερο απαισιοδοξη εικόνα για την πιθανότητα επίλυσης της κρίσης της Ευρωζώνης», συμπληρώνει ο κ. Μπέργκλوف. «Οι πιθανές άμεσες επιδράσεις είναι στη νοτιοανατολική Ευρώπη, και οι έμμεσες συνέπειες είναι μέσω των τραπεζών στη Δυτική Ευρώπη, και εν τέλει μέσω της ανάπτυξης στην Ευρωζώνη», τη μεγαλύτερη αγορά για τις χώρες της ανατολικής Ευρώπης. Παρόλο που η νοτιοανατολική Ευρώπη είναι η περιοχή που α-

ντιμετωπίζει τον μεγαλύτερο κίνδυνο, δεδομένης της εγγύτητάς της με την Ελλάδα, μια κλιμάκωση της κρίσης θα πλήξει σε μεγαλύτερο βαθμό τις τράπεζες της Δυτικής Ευρώπης, με συνέπειες για το σύνολο των χωρών της EBRD. Οι θυγατρικές των ελληνικών τραπεζών στα Βαλκάνια έλαβαν δάνεια αξίας 630 εκατ. ευρώ τον Οκτώβριο. Κοιτά στο ένα τρίτο των τραπεζών της Βουλγαρίας και το 12% της Ρουμανίας ελέγχονται από ελληνικές τράπεζες. Τα αντίστοιχα ποσοστά για τις τράπεζες των Σκοπίων, Σερβίας και Αλβανίας κυμαίνονται μεταξύ 15% και 25%.

BLOOMBERG

Η επιβράδυνση ήταν πάντως αναμενόμενη -προφανώς και ευπρόσδεκτη- καθώς η Κίνα επιχειρεί με κάθε τρόπο να αποτρέψει περαιτέρω άνοδο του πληθωρισμού.

ΔΝΤ: Ανάγκη λήψης μέτρων για διασφάλιση της ανάπτυξης

Συνέχεια στην ανάκαμψη πολλών ταχυστότων διαβλέπει το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο για την παγκόσμια οικονομία, με αύξηση πάντως των κινδύνων εκτροχιασμού, και επομένως με ορατή την ανάγκη λήψης μέτρων για την οχύρωση και τη διασφάλιση της ανάπτυξης. Το Ταμείο κάνει ιδιαίτερη αναφορά στη βιωσιμότητα του χρέους και δεν παραλείπει να αναφέρει ότι οι κίνδυνοι μη εξεύρεσης λύσης στην ελληνική κρίση είναι σοβαροί. Ζητεί, δε, από το G20 σκέδιο χειρισμού των ευρωπαϊκών τραπεζών, προειδοποιώντας για την κακή κατάσταση τους μόλις μία ημέρα πριν από την προγραμματισμένη ανακοίνωση των αποτελεσμάτων των «τεστ κοπώσεως».

Αναμένει διατήρηση της υποτονικότητας στις ανεπτυγμένες οικονομίες, ισχυρούς όμως ρυθμούς σε πολλές αναδυόμενες και αναπτυσσόμενες

πιθανή επέκταση της κρίσης. Οι κίνδυνοι από την έλλειψη αξιόπιστων μεσοπρόθεσμων δημοσιονομικών σχεδίων είναι εξίσου υψηλοί σε άλλες ανεπτυγμένες χώρες, ιδίως τις ΗΠΑ, όπου ο Λευκός Οίκος βλέπει να πλησιάζει επιτηδύο να προσομοιάσει για την αύξηση του ορίου χρέους, αλλά και την Ιαπωνία. Αντιθέτως, σε πολλές αναδυόμενες και αναπτυσσόμενες οικονομίες, ο κίνδυνος υπερθέρμανσης κλιμακώνεται, καθώς αυξάνονται πληθωρισμός και πιστωτική ανάπτυξη. Τα χαμηλά επιτόκια στις μεγάλες ανεπτυγμένες οικονομίες συνεχίζουν να ω-

θούν τους επενδυτές σε στοιχεία ενεργητικού μεγαλύτερου ρίσκου προς αναζήτηση υψηλότερων αποδόσεων, με κίνδυνο τη δημιουργία ανισορροπιών, ιδίως σε κάποιες αναδυόμενες αγορές.

Σύμφωνα με το ΔΝΤ, χρειάζεται μεγαλύτερη αίσθηση κατεπείγοντος προκειμένου να αντιμετωπιστεί η ελληνική κρίση και να περιοριστεί ο κίνδυνος μετάδοσης. Υπερβολικά αργή εκπνέει το Ταμείο την πρόδο στην αποκατάσταση και τη μεταρρύθμιση του τραπεζικού κλάδου, ενώ τονίζει ότι χρειάζονται κατεπείγοντως πρωτοβουλίες πολιτικές προκειμένου τα χρηματοπιστωτικά συστήματα να οχυρωθούν απέναντι σε νέες συστηματικές κρίσεις. Οι ανεπτυγμένες οικονομίες του G20 θα πρέπει να εφαρμόσουν αξιόποινα μέτρα μεσοπρόθεσμων δημοσιονομικών προσαρμογών, που θα αντισταθμίζουν το βραχυπρόθεσμο ευάλωτο της ανάπτυξης με δημοσιονομική βιωσιμότητα. Η νομισματική πολιτική θα πρέπει να στηρίζει τη δημοσιονομική προσαρμογή. Όσο για τις αναδυόμενες οικονομίες του G20, το ΔΝΤ εκτιμά ότι σε κάποιες περιπτώσεις χρειάζεται ταχύτερη ενίσχυση των μέτρων μακροοικονομικής πολιτικής και ανακατανομή της ζήτησης. Ίσως, δε, χρειαστεί χρήση προληπτικών εργαλείων διαχείρισης των μεγάλων κεφαλαιακών εισροών.

Στο μεταξύ, δόθηκε χθες η πρώτη απάντηση στους εξαριζόμενους κινδύνους είναι εξίσου υψηλοί σε άλλες ανεπτυγμένες χώρες, ιδίως τις ΗΠΑ, όπου ο Λευκός Οίκος βλέπει να πλησιάζει επικίνδυνα η προθεσμία για την αύξηση του ορίου χρέους, αλλά και την Ιαπωνία.

Οι κίνδυνοι από την έλλειψη αξιόπιστων μεσοπρόθεσμων δημοσιονομικών σχεδίων είναι εξίσου υψηλοί σε άλλες ανεπτυγμένες χώρες, ιδίως τις ΗΠΑ, όπου ο Λευκός Οίκος βλέπει να πλησιάζει επικίνδυνα η προθεσμία για την αύξηση του ορίου χρέους, αλλά και την Ιαπωνία.

γησης ποσοληπτικών ικανόντων στις κατηγορίες των Ευρωπαίων πολιτικών για τον ρόλο τους στην κρίση χρέους της Ευρωζώνης και την «αυτοεκπληρούμενη προφητεία» που συνιστούν οι υποβαθμίσεις τους για τις χώρες. Η Standard & Poor's απέρριψε τις κατηγορίες, με τον επικεφαλής των δραστηριοτήτων της στο Γερμα-

νία, Τόρστεν Χίντριξ, να χρησιμοποιεί το επιχειρηματικό «θα κα θα» ή «αξιόπιστοι μας» αν οι οίκοι «μείνουν σωπικοί». Όπως τόνισε στην ηλεκτρονική έκδοσή του περιοδικού VDI, «αν λείψει η διαφάνεια σε ό,τι αφορά τη μελλοντική φερεγγυότητα, οι αγορές θα παραθούν ακόμα περισσότερο απ' όσο όταν δεν σχολιάζουμε».

Με «αλμυρά» επιτόκια δανείστηκε η Ιταλία

Επιτυχής κρίθηκε η δημοπρασία ομολόγων της Ιταλίας, η οποία ωστόσο αναγκάστηκε να τα διαθέσει με σημαντικά αυξημένο κόστος δανεισμού σε σχέση με τις προηγούμενες εκδόσεις, προκειμένου να πιστωθούν οι επενδύτες να αγοράσουν ομόλογα αξίας 4,966 δισ. ευρώ. Το υπουργείο Οικονομικών της χώρας διέθεσε τέσσερις σειρές ομολόγων πενταετούς και δεκαπενταετούς διάρκειας, στοχεύοντας στην άντληση τριών με πέντε δισ. ευρώ. Η ζήτηση από τους επενδυτές διαμορφώθηκε στα 8,57 δισ. ευρώ με την προσφορά να καλύπτεται με αυτόν τον τρόπο κατά 1,73 φορές. Τα νέα 15ετή κρατικά ομόλογα διατέθηκαν με απόδοση 5,9%, που αποτελεί νέο ρεκόρ για το σύνολο των Ιταλικών δημοπρασιών. Στην προηγούμενη δημοπρασία αντίστοιχων ομολόγων της 11ης Μαρτίου, η απόδοση είχε διαμορφωθεί στο 5,34%. Αντίστοιχα, τα ομόλογα λήξης του 2016 πωλήθηκαν με απόδοση 4,9%, το υψηλότερο επίπεδο από τον Ιούνιο του 2008 για 5ετή ομόλογα, σε σχέση με το 3,9% της προηγούμενης δημοπρασίας.

Ωστόσο, η εταιρεία χρηματοοικονομικής ανάλυσης Forex εκτιμά ότι η δημοπρασία ομολόγων θα συμβάλει ελάχιστα στην τόνωση της εμπιστοσύνης για τα οικονομικά της Ιταλίας. «Ενώ η δημοπρασία είναι αρκετά πιθανό να χαρακτηριστεί επιτυχής, υπάρχουν ορισμένες ανησυχητικές ενδείξεις ότι η Ιταλία δεν θα μπορεί να πραγματοποιήσει αντίστοιχες δημοπρασίες ομολόγων επί αόριστον», αναφέρει η ανακοίνωση της Forex. Πέρα από την απόδοση ρεκόρ για τα 15ετή ομόλογα, η Forex επικατέστηκε το γεγονός ότι οι αγορές ανέμεναν την Ιταλική κυβέρνηση να πουλήσει περισσότερα ομόλογα από αυτά που διατέθηκαν την περασμένη Πέμπτη.

Οι γαλλικές τράπεζες, συμπεριλαμβανομένων των δύο κορυφαίων BNP Paribas και Credit Agricole, έχουν τη μεγαλύτερη έκθεση σε κρατικό και ιδιωτικό χρέος της Ιταλίας. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Τράπεζας Διεθνών Διακανονισμών (BIS) στα τέλη του 2010, η έκθεση των γαλλικών τραπεζών σε Ιταλικά κρατικά ομόλογα, όπως και δάνεια σε νοικοκυριά και επιχειρήσεις είχαν διαμορφωθεί στα 392,6 δισ. δολάρια, ή 775 δισ. ευρώ και πλέον, προς τα τέλη του περσινού έτους. Το ποσό αυτό είναι, μάλιστα, υπερδιπλάσιο σε σχέση με την έκθεση των γερμανικών τραπεζών. Σε συνολική βάση, περίπου το 45% του Ιταλικού χρέους βρίσκεται στα χέρια ξένων επενδυτών.

Οι αναλύτες των αγορών τονίζουν το προφανές: ο γαλλικός τραπεζικός κλάδος βρίσκεται στην πρώτη γραμμή του πυρός. Η έκθεση των γαλλικών τραπεζών σε Ιταλικά ομόλογα, ειδικότερα, ξεπερνά τις συνολικές τοποθετήσεις των Ισπανικών, πορτογαλικών, Ιρλανδικών και Ελληνικών τραπεζών.

Μετά την Ελλάδα, την Ιρλανδία, την Πορτογαλία και την Ισπανία, οι αγορές έχουν θέσει στο στόχαστρο την Ιταλία επειδή έχει το υψηλότερο κρατικό χρέος σε σχέση με κάθε άλλη χώρα της Ευρώπης. Τα Ιταλικά ομόλογα αποτιμούνται, σήμερα, συνολικά στα 1,6 τρισ. ευρώ ή 2,23 τρισ. δολάρια, ακολουθώντας τις υποχρεώσεις των Αμερικανών και των Ιαπώνων στις αγορές αυτές.

Κίνα: Στο 9,5% παρά τους φόβους η ανάπτυξη

Κάθε προσδοκία ξεπέρασαν και πάλι η ανάπτυξη και η βιομηχανική παραγωγή της Κίνας, διαφεύγοντας τους φόβους για «ανώμαλη προσγείωση» της οικονομίας της χώρας, ακόμα και μετά την αύξηση των επιτοκίων για να ανακοπεί η άνοδος του πληθωρισμού. Όπως ανακοινώθηκε, το κινεζικό ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 9,5% το δεύτερο τρίμηνο έναντι της αντίστοιχης περσινής περιόδου. Όσο για τη βιομηχανική παραγωγή, πραγματοποιήθηκε άλμα 15,1% τον Ιούνιο έναντι της αντίστοιχης περσινής περιόδου, το μεγαλύτερο από τον Μάιο του 2010. Το ΑΕΠ κατέγραψε, βεβαίως, ελαφρά επιβράδυνση σε σχέση με το 9,7% του προηγούμενου τριμήνου, διαμορφώθηκε όμως υψηλότερα από το 9,3% που ανέμεναν οι αναλυτές. Παρ' όλα αυτά, ήταν η βαρύτερη αύξηση που καταγράφηκε μετά το τρίτο τρίμηνο του 2009, όταν η παγκόσμια οικονομία εξερχόταν από τη χειρότερη ύφεση της τελευταίας 80ετίας.

Η επιβράδυνση ήταν πάντως αναμενόμενη -προφανώς και ευπρόσδεκτη- καθώς η Κίνα επιχειρεί με κάθε τρόπο να αποτρέψει περαιτέρω άνοδο του πληθωρισμού. Τα στοιχεία δείχνουν ότι το Πεκίνο πιθανόν να έχει περιθώριο να προχωρήσει σε νέα αύξηση επιτοκίων χωρίς να «καταπνίξει» την ανάπτυξη. Σύμφωνα με αναλυτές, τα θετικά στοιχεία «ίσως είναι ο λόγος που η κεντρική τράπεζα αύξησε τα επιτόκια την περασμένη εβδομάδα για να δείξει ότι δεν φοβάται μεγάλη επιβράδυνση της οικονομίας».

Το άλμα της βιομηχανικής παραγωγής -μεγαλύτερο ακόμα και από το 13,3% του Μαΐου- και το ισχυρό ΑΕΠ υπογραμμίζουν την ανοχή της δεύτερης μεγαλύτερης οικονομίας του κόσμου, η οποία σε πολύ μεγάλο βαθμό οφείλεται στη ραγδαία αστικοποίηση. Σύμφωνα, μάλιστα, με αναλυτές, «τα στοιχεία υπερβαίνουν κάθε προσδοκία, πόσω μάλλον καθώς οι κινεζικές εισαγωγές τον Ιούνιο διαμορφώθηκαν μάλλον υποτονικές». Η ισχυρή εσωτερική ζήτηση όχι μόνο οχυρώνει την Κίνα έναντι των διεθνών οικονομικών αναταράξεων, αλλά παρέχει και δίκτυο ασφαλείας στον υπόλοιπο κόσμο, καθώς και την απόδειξη ότι το Πεκίνο έχει πράγματι δεσμευθεί να απομακρύνει το κέντρο βάρους της ανάπτυξης από τις εξαγωγές. Σημειώνεται, ότι οι λιανικές πωλήσεις αυξήθηκαν 16,8% το πρώτο εξάμηνο του έτους, ενώ οι επενδύσεις πάγιο ενεργητικού 25,6%.

REUTERS, BLOOMBERG

ΚΥΠΡΟΣ (ΧΑΚ) - ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Table with columns: ΚΛΕΙΣΙΜΟ, ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ., ΔΙΑΦ. ΕΒΔ., ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ %, ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ, ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ. Lists various companies and their stock performance.

Table with columns: ΚΛΕΙΣΙΜΟ, ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ., ΔΙΑΦ. ΕΒΔ., ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ %, ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ, ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ. Lists various companies and their stock performance.

Table with columns: ΚΛΕΙΣΙΜΟ, ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ., ΔΙΑΦ. ΕΒΔ., ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ %, ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ, ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ. Lists various companies and their stock performance.

Οι μεγαλύτερες μεταβολές της εβδομάδας. Includes a table of top movers and the GlobalCapital logo.

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ - ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Table with columns: ΚΛΕΙΣΙΜΟ, ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ., ΔΙΑΦ. ΕΒΔ., ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ %, ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ, ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ. Lists various companies and their stock performance.

Table with columns: ΚΛΕΙΣΙΜΟ, ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ., ΔΙΑΦ. ΕΒΔ., ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ %, ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ, ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ. Lists various companies and their stock performance.

Table with columns: ΚΛΕΙΣΙΜΟ, ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ., ΔΙΑΦ. ΕΒΔ., ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ %, ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ, ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ. Lists various companies and their stock performance.

Οι μεγαλύτερες μεταβολές της εβδομάδας 8-15/7/11. Includes a table of top movers and the alphas trust logo.

Στο 2,7% ο πληθωρισμός της Ευρωζώνης

Ανοιχτό αφήνει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα το ενδεχόμενο για νέα αύξηση επιτοκίων

Επαιθετώντας την αρχική εκτίμηση που εξήρασε η Eurostat στις 30 Ιουνίου, σταθερός στο 2,7% παρέμεινε τον Ιούνιο ο πληθωρισμός της Ευρωζώνης. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ανακοίνωσε, πάντως, ότι «παρακολουθεί πολύ στενά» τις εξελίξεις στο μέγεθος των τιμών, αφήνοντας ανοιχτό το ενδεχόμενο νέας αύξησης των επιτοκίων. Μερικά οικονομικών αναλυτών εκτιμά, πάντως, πως αυτή τη φορά η ανακοίνωση της Τράπεζας καταδεικνύει κάποια επιφυλακτικότητα ως προς μια νέα αύξηση του κόστους του δανεισμού, καθώς τονίζει πως είναι «αυξημένη» η αβεβαιότητα που περιβάλλει τις προοπτικές ανάπτυξης της Ευρωζώνης. Συνηγορεύ, άλλωστε, προς αυτήν

Αναλυτές τονίζουν πως ο πληθωρισμός θα εξακολουθήσει να κινείται ανοδικά προς το 3% τους επόμενους μήνες

την κατεύθυνση και η σταθεροποίηση του πληθωρισμού. Η Τράπεζα επανέλαβε, πάντως, πως η νομισματική της πολιτική εξακολουθεί να διευκολύνει την οικονομική ανάπτυξη, καθώς και ότι «είναι ιδιαίτερα σημαντικό να μη μεταφραστεί ο πληθωρισμός

ως λεγόμενος δευτερογενής επιπτώσεις, τις αυξήσεις μισθών και τιμών». Πολλοί οικονομικοί αναλυτές εξακολουθούν, έτσι, να θεωρούν πιθανή μια νέα αύξηση των επιτοκίων το φθινόπωρο, καθώς προεξοφλούν περαιτέρω άνοδο του πληθωρισμού, που βρίσκεται εδώ και επτά μήνες σε επίπεδα πάνω από τον στόχο του 2%. Υπενθυμίζεται πως οι τιμές του αργού έχουν με υποχωρήσει κατά 9,2% μέσα στους τελευταίους τρεις μήνες, αλλά στο σύνολο του τρέχοντος έτους έχουν σημειώσει αύξηση 7,3%. Σε ανακοίνωσή της, η Τράπεζα τόνισε πως η δεύτερη αύξηση των επιτοκίων, εκκίνη στις αρχές Ιουλίου που έφερε το κόστος του δανεισμού στο 1,5%, ήταν επιβεβλημένη από

τους κινδύνους που απειλούσαν τη σταθερότητα των τιμών. Η Τράπεζα δεν παρέλιψε, πάντως, να επισημάνει πως η τάση οικονομίας «παραμένει θετική, αλλά είναι αυξημένη η αβεβαιότητα». Αναλυτές, όπως ο Τίλο Χάιντριχ, της Deutsche Postbank στη Βόνη, τονίζουν πως ο πληθωρισμός της Ευρωζώνης θα εξακολουθήσει να κινείται ανοδικά προς το 3% τους επόμενους μήνες. Προεξοφλούν, έτσι, νέα αύξηση των επιτοκίων τον Οκτώβριο. Σε ό, τι αφορά τη σταθεροποίηση που σημείωσε ο δείκτης στα επίπεδα του Μαΐου, καθοριστικός παράγοντας θεωρείται από τους οικονομικούς αναλυτές η υποχώρηση των τιμών των ενέργειας.

Στελέχη της ΕΚΤ έχουν επισειλημμένως εκφράσει ανησυχία για το ενδεχόμενο οι πληθωριστικές πιέσεις από την άνοδο των τιμών του πετρελαίου να μεταφραστούν σε αυξήσεις μισθών, προκαλώντας φράλο κύκλο δευτερογενών επιπτώσεων.

BLOOMBERG

(Πηγή: Reuters)

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

New York/Νέα Υόρκη	Εταιρεία	Πριν από το κλείσιμο	Πα/νο
AMGEN	AMGEN	58.51	56.61
APPLE INC	APPLE INC	358.45	358.02
AVON PRODUCTS	AVON PRODUCTS	28.13	28.12
BANK HUGHES I	BANK HUGHES I	73.82	74.83
BANK OF AMERIC	BANK OF AMERIC	10.16	10.20
BAXTER INTL IN	BAXTER INTL IN	60.95	60.68
BOEING CO	BOEING CO	71.54	72.17
BRISTOL MYERS	BRISTOL MYERS	29.24	29.03
CAMPBELL SOUP	CAMPBELL SOUP	34.09	34.25
CATERPILLAR IN	CATERPILLAR IN	107.64	108.64
CIGNA CORP	CIGNA CORP	52.11	51.12
CISCO SYSTEMS	CISCO SYSTEMS	15.50	15.57
CITIGROUP	CITIGROUP	39.28	39.47
CERBERUS	CERBERUS	59.26	59.24
COCA-COLA CO	COCA-COLA CO	67.67	68.06
COLGATE PALMOL	COLGATE PALMOL	87.38	87.90
COMPUTER SCIEN	COMPUTER SCIEN	36.85	36.81
DANAOS CORP	DANAOS CORP	5.12	5.15
DIAMOND OFFSHO	DIAMOND OFFSHO	10.68	10.70
DOW CHEMICAL C	DOW CHEMICAL C	34.60	34.25
DRYSHIPS	DRYSHIPS	4.05	4.02
DU PONT CO	DU PONT CO	53.88	54.60
EASTMAN KODAK	EASTMAN KODAK	2.75	2.79
EMC CORP	EMC CORP	26.59	27.00
ENTERGY CP	ENTERGY CP	68.00	67.34
EXCEL MARI TIME	EXCEL MARI TIME	2.91	3.01
EXELON CORP	EXELON CORP	43.40	43.14
EXXON MOBIL	EXXON MOBIL	82.47	82.48
FEDEX CORP	FEDEX CORP	93.49	94.25
FORD MOTOR CO	FORD MOTOR CO	13.10	13.27
FREESAS	FREESAS	1.79	1.76
GENERAL DYNAMI	GENERAL DYNAMI	71.69	72.65
GENERAL ELEC C	GENERAL ELEC C	18.59	18.51
GENL MARITIME	GENL MARITIME	1.22	1.21
HJ HEINZ CO	HJ HEINZ CO	53.53	53.44
HALLIBURTON CO	HALLIBURTON CO	51.96	52.62
HARTFORD FINL	HARTFORD FINL	25.09	25.60
HEWLETT-PACKAR	HEWLETT-PACKAR	35.11	35.44
HONEYWELL INTL	HONEYWELL INTL	56.07	57.59
INTEL CORP	INTEL CORP	22.31	22.48
INTL BUS MACHI	INTL BUS MACHI	174.76	174.32
INTL PAPER CO	INTL PAPER CO	29.79	29.99
JOHNSON JOHNSO	JOHNSON JOHNSO	67.74	67.63
JPMORGAN CHASE	JPMORGAN CHASE	40.72	39.62
LAZARD	LAZARD	34.01	34.22
LIMITED BRANDS	LIMITED BRANDS	39.65	39.44
MCDONALD'S COR	MCDONALD'S COR	86.10	84.96
MERCK & CO	MERCK & CO	36.46	36.03
MICROSOFT CP	MICROSOFT CP	26.51	26.63
MORGAN STANLEY	MORGAN STANLEY	21.21	21.30
NATI SEMICONDU	NATI SEMICONDU	24.74	24.74
NORFOLK SOUTHE	NORFOLK SOUTHE	74.02	74.61
ORACLE CORP	ORACLE CORP	31.99	32.69
PERSCO INC	PERSCO INC	68.81	68.89
PFIZER INC	PFIZER INC	19.95	19.99
PROCTER & GAMB	PROCTER & GAMB	64.65	64.64
RADIOSHACK	RADIOSHACK	12.86	13.38
RAYTHEON CO	RAYTHEON CO	46.76	47.20
ROCKWELL AUTOM	ROCKWELL AUTOM	81.27	83.59
SARA LEE CORP	SARA LEE CORP	19.66	19.43
SCHLUMBERGER L	SCHLUMBERGER L	86.19	87.00
SOUTHERN	SOUTHERN	40.28	40.32
STEALTHAS	STEALTHAS	4.19	4.19
TEXAS INSTRUME	TEXAS INSTRUME	30.81	31.00
THE AES CORP	THE AES CORP	12.64	12.70

TSAKOS ENERGY	9,60	9,64
TYCO INTL	48.13	48.32
UNIVEST CORP	24.90	25.19
UNION TECH CP	88.26	88.17
US BANCORP	24.86	25.12
VERIZON COMM	37.08	36.94
VIACOMM CL B	50.65	50.46
WAL-MART STORE	53.59	54.02
WALTS DISNEY CO	39.65	39.56
WELLS FARGO B	27.44	27.53

London/Λονδίνο	Εταιρεία	Χθες	Προ/νο
3IG GROUP	3IG GROUP	281.89	286.80
ADMIRAL GROUP	ADMIRAL GROUP	1579.00	1542.00
AGGREGO	AGGREGO	2034.00	2023.00
ANGLO AMERICAN	ANGLO AMERICAN	3010.00	3035.00
ANTOFAGASTA	ANTOFAGASTA	142.50	1439.00
ARUN HOLDINGS	ARUN HOLDINGS	578.52	591.50
ASSOC.BR.FOODS	ASSOC.BR.FOODS	1086.91	1053.00
ASTRAZENECA	ASTRAZENECA	3073.00	3089.00
AVIVA	AVIVA	412.82	416.00
BSKYB	BSKYB	701.91	705.50
BSE SYSTEMS	BSE SYSTEMS	304.66	305.80
BARCLAYS	BARCLAYS	226.21	228.00
BGP GROUP	BGP GROUP	1401.00	1427.50
BIG BILLITON	BIG BILLITON	2420.10	2441.00
BIR	BIR	453.56	456.50
BR LAND CO	BR LAND CO	600.50	604.00
BRIIT AM TOBACC	BRIIT AM TOBACC	2782.86	2790.50
BRITISH AIRWAY	BRITISH AIRWAY	276.46	282.50
BTC GROUP	BTC GROUP	195.00	196.70
BURBERRY GRP	BURBERRY GRP	514.00	538.00
BUNZL	BUNZL	785.21	792.00
CAIRN ENERGY	CAIRN ENERGY	394.89	401.10
CARNIVAL	CARNIVAL	701.53	710.00
CENTRICA	CENTRICA	223.42	2292.00
CELESTIS	CELESTIS	32.32	32.50
CELLCON HOLDING	CELLCON HOLDING	587.15	596.00
COMPASS GROUP	COMPASS GROUP	418.54	439.40
DIAGEO	DIAGEO	1256.00	1271.00
DOLFINAR CAP IN	DOLFINAR CAP IN	34.50	35.00
SCHNEIDER-ELC	SCHNEIDER-ELC	40.40	40.27
SCHNEIDER-ELC	SCHNEIDER-ELC	49.15	50.00
SINOCOMIN	SINOCOMIN	396.70	382.00
SINGENTAN	SINGENTAN	2760.00	2920.00
SYNTHES	SYNTHES	14750	14740
UBS AG N	UBS AG N	1399	1412
ZURICH FINN	ZURICH FINN	397.00	393.00

Zurich/Zurix	Εταιρεία	Χθες	Προ/νο
ABB LTDN	ABB LTDN	2177	2158
ADCOXON	ADCOXON	5.50	5.26
BALOOHELDN	BALOOHELDN	80.40	82.00
CLARANT N	CLARANT N	15.23	15.49
CGROUP AG	CGROUP AG	30.99	30.99
CHINAFIN	CHINAFIN	860.60	860.00
HOLDIN	HOLDIN	195.20	196.70
INTSPKRPI	INTSPKRPI	33.25	35.00
JKLSBARN	JKLSBARN	30.00	33.45
LONZAGP-AGN	LONZAGP-AGN	6.75	6.825
NESTLE SA	NESTLE SA	56.65	58.50
NOVARTIS	NOVARTIS	50.35	50.00
PHARMONTE	PHARMONTE	54.66	54.40
PHOEHOLDING	PHOEHOLDING	136.00	136.00
SESN	SESN	159.00	159.00
SWATCH GROUP	SWATCH GROUP	40.40	43.00
SWISS-RE	SWISS-RE	127.40	129.00
SCHNEIDER-ELC	SCHNEIDER-ELC	49.15	50.00
ENEL	ENEL	4.10	4.29
EXOR	EXOR	21.46	21.27
ENI	ENI	15.58	15.67
GENERICAL	GENERICAL	7.72	7.78
FINMECCANICA	FINMECCANICA	13.29	13.46
GEOX	GEOX	3.69	3.77
IMPREGLO	IMPREGLO	1.99	2.02
INTESSA SANPAOL	INTESSA SANPAOL	1.61	1.62
LUXOTTICA	LUXOTTICA	22.47	22.26
MEDIASAT	MEDIASAT	3.02	3.07
YASAKI CORP	YASAKI CORP	9.25	9.36
MEDIOBANCA	MEDIOBANCA	2.89	2.98
PIRELLI & C	PIRELLI & C	7.44	7.54
PARMALAT	PARMALAT	2.22	2.33
RCS MEDIAGROUP	RCS MEDIAGROUP	1.03	1.04
PRYSMIAN	PRYSMIAN	13.74	13.78
SNAM RETE GAS	SNAM RETE GAS	3.97	3.99
STMICROELEC.NL	STMICROELEC.NL	6.52	6.64
TELECOM ITALIA	TELECOM ITALIA	0.87	0.87
TENARIS	TENARIS	15.81	16.02
TERNA	TERNA	1.05	1.09
UNICREDIT	UNICREDIT	3.24	3.24

Frankfurt/Φρανκφούρτη	Εταιρεία	Χθες	Προ/νο
KAZANUMY	KAZANUMY	1354.94	1340.00
KINGSFISHER	KINGSFISHER	258.61	254.10
LANO SECERS GROU	LANO SECERS GROU	870.83	869.00
LEGAL & GENERA	LEGAL & GENERA	117.31	118.70
LLYDYS BNK GRP	LLYDYS BNK GRP	45.34	44.40
MAN GROUP	MAN GROUP	240.60	245.80
MARKS & SP.	MARKS & SP.	361.01	363.80
MORRISON SUPMK	MORRISON SUPMK	295.16	295.60
NATIONAL GRID	NATIONAL GRID	607.00	610.00
NEXT	NEXT	67.88	69.00
OLD MUTUAL	OLD MUTUAL	129.94	132.70
PARTYFILING	PARTYFILING	193.40	191.50
PEARSON	PEARSON	192.25	188.00
PORVAYR	PORVAYR	116.50	116.50
PRIDENTIAL	PRIDENTIAL	700.53	707.00
RECKIT BENCSR G	RECKIT BENCSR G	3443.00	3474.00
REED ELSEYER	REED ELSEYER	549.02	554.00
RENTOKIL INTL	RENTOKIL INTL	91.94	91.70
ROYAL BANK SCO	ROYAL BANK SCO	223.21	223.00
ROYAL DUTCH SHL	ROYAL DUTCH SHL	4387.50	4441.00
ROLLS ROYCE PL	ROLLS ROYCE PL	659.73	651.00
RSA INSURANCE G	RSA INSURANCE G	134.43	134.70
ROYAL BANK SCO	ROYAL BANK SCO	223.21	223.00
ROYAL DUTCH SHL	ROYAL DUTCH SHL	4387.50	4441.00
ROLLS ROYCE PL	ROLLS ROYCE PL	659.73	651.00
ISA INSURANCE G	ISA INSURANCE G	134.43	134.70
ROYAL BANK SCO	ROYAL BANK SCO	223.21	223.00
ROYAL DUTCH SHL	ROYAL DUTCH SHL	4387.50	4441.00
ROLLS ROYCE PL	ROLLS ROYCE PL	659.73	651.00
ISA INSURANCE G	ISA INSURANCE G	134.43	134.70

Amsterdam/Αμστερνταμ	Εταιρεία	Χθες	Προ/νο
AMSTERDAM	AMSTERDAM	4.20	4.33
AHOLD KON	AHOLD KON	9.22	9.27
AKZO NOBEL	AKZO NOBEL	42.38	42.42
K AIR FRANCE - K	K AIR FRANCE - K	9.33	9.59
ARCELORMITTAL	ARCELORMITTAL	22.88	23.42
ASML HOLDING	ASML HOLDING	526.62	535.00
BAM GROEP KON	BAM GROEP KON	4.02	4.11
BOSKALIS WESTM	BOSKALIS WESTM	29.84	30.97
CORIO	CORIO	43.82	44.34
FIGURO	FIGURO	50.54	51.36
HEINERKEN	HEINERKEN	41.01	40.81
ING GROEP	ING GROEP	7.79	7.86
KONINKLIJKE DS	KONINKLIJKE DS	42.23	42.91
KPN KON	KPN KON	9.34	9.33
PHILIPS KON	PHILIPS KON	17.23	17.31
RANDSTAD	RANDSTAD	28.19	25.35
REED ELSEYER	REED ELSEYER	9.18	9.19
SBM OFFSHORE	SBM OFFSHORE	18.60	18.89
TOMTOM NV	TOMTOM NV	3.11	3.59
UNIBAIL ROADM	UNIBAIL ROADM	153.70	152.80
UNILEVER CERT	UNILEVER CERT	22.86	22.82
WELLS FARGO	WELLS FARGO	67.48	67.90
WOLTERS KLUWER	WOLTERS KLUWER	14.94	15.02

Milano/Μιλάνο	Εταιρεία	Χθες	Προ/νο
A2A SPA	A2A SPA	1.00	0.99
ATLANTICA			

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ Real Estate

ΚΥΡΙΑΚΗ 17 ΙΟΥΛΙΟΥ 2011

Περαιτέρω μειώσεις στις τιμές ακινήτων καταγράφει η RICS

Η 6η έκδοση του Δείκτη Τιμών Ακινήτων δεν εμφανίζει κανένα σημάδι αισιοδοξίας

Ο Δείκτης Τιμών Ακινήτων του RICS παρουσιάζει μία απογοητευτική εικόνα στις τιμές ακινήτων κατά το πρώτο τρίμηνο του 2011, με τις τιμές των ακινήτων (πώληση και ενοίκιο) να εμφανίζουν πτώση σε όλες τις κύριες αστικές περιοχές της χώρας.

Σε σύγκριση με το πρώτο τρίμηνο του 2010, οι τιμές των διαμερισμάτων μειώθηκαν κατά 8,3%, των σπιτιών κατά 7,0%, των εμπορικών ακινήτων κατά 6,5%, των γραφείων κατά 7,4% και των αποθηκών κατά 2,0%.

Η μέση τιμή ενοικίασης μειώθηκε στα διαμερίσματα κατά 0,9%, τα μισθώματα για σπίτια υποχώρησαν κατά 1,3%, για τα καταστήματα 1,0%, για τις αποθήκες 0,7% και για γραφεία 1,3%. Συγκρίνοντας το πρώτο τρίμηνο του 2010, οι τιμές ενοικίασης υποχώρησαν κατά 6,1% για τα διαμερίσματα, 10,7% για σπίτια, 7,1% για τα καταστήματα, 6,3% για τα γραφεία και 5,8% για τις αποθήκες.

«Οι διακυμάνσεις που καταγράφονται υποδεικνύουν, τόσο το ότι οι ιδιοκτήτες ζητούν χαμηλότερα ενοίκια, αλλά και το ότι οι ενοικιαστές διαπραγματεύονται περισσότερο τα ενοίκια τους ή μετακινούνται σε μικρότερες ή πιο φθηνές μονάδες», αναφέρει στην ανάλυση του RICS.

«Κατά το πρώτο τρίμηνο του 2011 η Κύπρος δέχθηκε το βάρος των συνεπειών της οικονομικής κρίσης που αντιμετωπίζει η Ελλάδα, καθώς επίσης και των συνεχιζόμενων υποβαθμίσεων της Κύπρου και των κυπριακών τραπεζών από διάφορους οίκους αξιολόγησης», σχολιάζει το μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του RICS Κύπρου, Παύλος Λοΐζου.

«Παρά το γεγονός», προσθέτει, «ότι κατά το τελευταίο τρίμηνο του 2010 παρουσιάστηκαν κάποιες ενδείξεις σταθεροποίησης των τιμών και ήπια οικονομική ανάπτυξη, οι εξελίξεις στην Ελλάδα προκάλεσαν συναυσηθήματα αβεβαιότητας στην αγορά. Ως αποτέλεσμα, παρατηρήθηκε σημαντική μείωση των συναλλαγών και του ενδιαφέροντος από επώριους αγοραστές. Η αναθέρμανση του επενδυτικού ενδιαφέροντος που παρατηρήθηκε προς το τέλος του 2010 έχει σχεδόν εξαφανιστεί, καθώς εταιρείες, επενδυτικά ταμεία και φυσικά πρόσωπα παραμένουν σε στάση αναμονής ως προς τις εξελίξεις. Παρουσιάζεται, ωστόσο, ένα περιορισμένο κλίμα επενδυτικού ενδιαφέροντος για κεντρικές περιοχές του πόλεως, αν και αυτό δεν μετατρέπεται σε πράξη», καταλήγει.

Η μέση τιμή ενοικίασης μειώθηκε στα διαμερίσματα κατά 0,9%. Τα μισθώματα για σπίτια υποχώρησαν 1,3% και για τα καταστήματα 1%

Στο τέλος του πρώτου τριμήνου του 2011, οι αποδόσεις βρίσκονται στο 3,6% για διαμερίσματα, 1,9% για σπίτια, 6% για καταστήματα, 4,8% για αποθήκες και 4,8% για γραφεία.

Η παράλληλη μείωση των τιμών, αλλά και των ενοικίων, έχει ως αποτέλεσμα τη διαμόρφωση ενός σκηνικού σταθεροποίησης, το οποίο όμως είναι πλασματικό, κατά την εκτίμηση της έκθεσης του RICS.

Συνεχίζεται η κάμψη στις άδειες

Μείωση 16,16% σημείωσε ο αριθμός των αδειών οικοδομής κατά τον Απρίλιο 2011, σε σύγκριση με τον Απρίλιο του 2010 και μείωση 24,3% σημείωσε σε σχέση με τον Μάρτιο του 2011.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας, ο αριθμός των αδειών οικοδομής που εκδόθηκαν τον Απρίλιο ανήλθε στις 560, σε σύγκριση με 668 τον Απρίλιο του 2010 και 740 τον Μάρτιο του 2011.

Η συνολική αξία των αδειών που εκδόθηκαν τον Απρίλιο του 2011 έφθασε τα 157 εκατ. ευρώ, σε σύγκριση με 211,28 εκατ. ευρώ τον Απρίλιο του 2010, σημειώντας μείωση 25,7%, ενώ το συνολικό εμβαδόν ανήλθε τον Απρίλιο του 2011 στις 174,7 χιλιάδες τ.μ., σε σύγκριση με 244,38 χιλιάδες τ.μ. τον Απρίλιο του 2010, παρουσιάζοντας μείωση 28,5%.

Με τις 560 άδειες του Απριλίου του 2011 προβλέπεται να ανεγερθούν 611 οικιστικές μονάδες, σε σύγκριση με 1.176 οικιστικές μονάδες τον Απρίλιο του 2010, σημειώντας μείωση 48%.

Κατά την περίοδο Ιανουαρίου – Απριλίου 2011 εκδόθηκαν 2.637 άδειες οικοδομής, παρουσιάζοντας μείωση 14,0% έναντι της αντίστοιχης περιόδου του προηγούμενου έτους.

Η συνολική αξία των αδειών αυτών μειώθηκε κατά 24,0% και το συνολικό εμβαδόν μειώθηκε κατά 27,8%. Ο αριθμός των οικιστικών μονάδων παρουσίασε μείωση της τάξης του 40,2%.

Μέση τιμή αγοράς						
	Λευκωσία	Λεμεσός	Λάρνακα	Πάφος	Αμ/στος Παραλίμνι	Κύπρος
Διαμερίσματα	167.131	166.149	155.615	133.518	116.631	147.809
Σπίτια	510.082	433.711	376.922	421.906	391.604	426.845
Αποθήκες	2.223.000	2.517.772	1.804.388	1.361.094	1.153.125	1.811.876
Γραφεία	771.037	571.080	421.436	459.345	306.008	505.781

* ΟΙ ΤΙΜΕΣ ΕΙΝΑΙ ΣΕ ΕΥΡΩ

Μέσο μηνιαίο ενοίκιο ανά τ.μ.						
	Λευκωσία	Λεμεσός	Λάρνακα	Πάφος	Αμ/στος Παραλίμνι	Κύπρος
Διαμερίσματα	6,51	6,42	5,21	4,81	3,48	5,28
Σπίτια	2,85	4,25	2,34	2,29	1,97	2,74
Αποθήκες	3,00	4,68	3,96	2,88	3,48	3,60
Γραφεία	15,00	14,15	8,05	7,19	6,23	10,06

* ΟΙ ΤΙΜΕΣ ΕΙΝΑΙ ΣΕ ΕΥΡΩ

Αρχική απόδοση						
	Λευκωσία	Λεμεσός	Λάρνακα	Πάφος	Αμ/στος Παραλίμνι	Κύπρος
Διαμερίσματα	3,9%	3,9%	3,4%	3,0%	3,0%	3,6%
Σπίτια	1,7%	2,9%	1,9%	1,5%	1,5%	1,9%
Ενοίκια	6,7%	7,1%	5,9%	4,4%	4,4%	6,0%
Αποθήκες	3,2%	4,5%	5,3%	5,1%	7,2%	4,8%
Γραφεία	4,7%	5,8%	4,6%	3,7%	4,9%	4,8%

Περιγραφή ακινήτων

Διαμερίσματα: Δύο υπνοδωματίων, 85 τετραγωνικά μέτρα, μέτριας ποιότητας.

Σπίτια: Τρίων υπνοδωματίων με κήπο, semi-detached, 250 τ.μ., μέτριας ποιότητας.

Καταστήματα: Μισθώματα επαγγελματικών χώρων (καταστήματα) πρώτης κατηγορίας (High-street retail), 100 τ.μ. ιδιογέιο με 50 τ.μ. μεσοπάτωμα.

Αποθήκες: Περιοχή ελαφριάς βιομηχανίας, 2.000 τ.μ., 200 τ.μ. χώρος γραφείων.

Γραφεία: Α Κατηγορία, κέντρο πόλης, 200 τ.μ.

Πτώση τιμών κατοικιών έως 30% στα προάστια της Αττικής

Του **ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ**

Στις ακριβότερες κατοικίες εντοπίζει έρευνα της Δανός-BNP Paribas τις μεγαλύτερες μειώσεις τιμών κατά το πρώτο τρίμηνο, αν και όπως ομολογεί, οι πτήσεις εξακολουθούν να ασκούνται σε όλο το φάσμα της αγοράς. Σύμφωνα με σχετική έρευνα της εταιρείας για το πρώτο εξάμηνο του έτους, οι μεγαλύτερες μειώσεις καταγράφονται στα βόρεια και τα νότια προάστια του λεκανοπεδίου της Αττικής, όπου η πτώση έχει αγγίξει το 30% από την έναρξη της κρίσης και έως σήμερα και ιδίως σε κατοικίες αξίας άνω του 1 εκατ. ευρώ.

Παρ' όλα αυτά, ο σχετικός δείκτης που επημελείται η εταιρεία κατέγραψε μικρή άνοδο κατά 0,6% στο πρώτο τρίμηνο και διαμορφώθηκε σε 91,5 μονάδες βάσης, έναντι 90,9 μονάδων το προηγούμενο τρίμηνο (τέταρτο τρίμηνο 2010). Ο δείκτης διαμορφωνόταν στις 100 μονάδες το 2007. Πάντως, όπως ομολογεί η έκθεση της Δανός, στο υπόλοιπο του έτους αναμένεται περαιτέρω πτώση των τιμών, ως αποτέλεσμα της χαμηλής ζήτησης από αγοραστές, της έλλειψης χρηματοδότησης από τις τράπεζες και των υψηλών επιτοκίων.

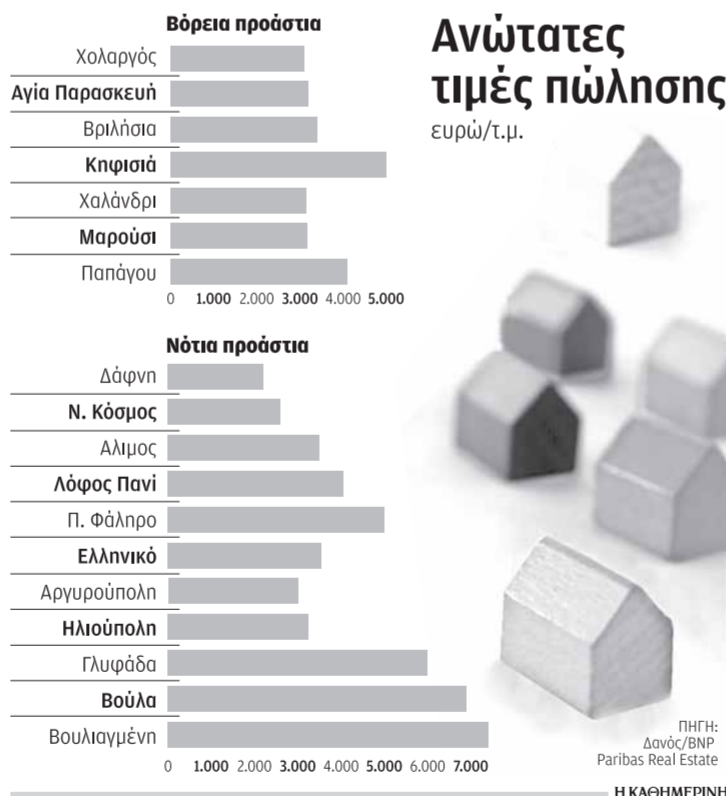
Με βάση τα στοιχεία της έκθεσης, στα βόρεια προάστια, οι υψηλότερες τιμές εντοπίζονται στην

Κηφισιά, με τις τιμές να ξεκινούν από τα 3.000 ευρώ/τ.μ. και να αγγίζουν ακόμα και τα 5.000 ευρώ/τ.μ. Αντίστοιχα, οι τιμές πώλησης στου Παπάγου κυμαίνονται από 3.000 έως 4.000 ευρώ/τ.μ., στα Βριλήσσια από 2.800 έως 3.500 ευρώ/τ.μ., ενώ σε Μαρούσι, Χολαργό, Αγία Παρασκευή και Χαλάνδρι, οι τιμές διαμορφώνονται από 2.800 έως 3.200 ευρώ/τ.μ. περίπου.

Αντίστοιχα, στα νότια προάστια, οι υψηλότερες τιμές εντοπίζονται παραδοσιακά στην περιοχή της Βουλιαγμένης, ξεκινώντας από τα 5.200 έως και τα 7.200 ευρώ/τ.μ. Βέβαια, πριν από την έλευση της κρίσης, οι τιμές στη Βουλιαγμένη αγγίζαν ακόμα και τα 10.000 - 12.000 ευρώ/τ.μ. (περιοχή Λαιμού). Δεύτερη ακριβότερη περιοχή στα νότια είναι η Βούλα, όπου οι τιμές ξεκινούν από τα 3.200 ευρώ/τ.μ. και μπορεί να προσεγγίσουν ακόμα και τα 6.800 ευρώ/τ.μ., ενώ ακολουθεί η Γλυφάδα, με τις τιμές πώλησης να κυμαίνονται μεταξύ 3.000 και 6.000 ευρώ/τ.μ. Τα φθηνότερα ακίνητα των νοτιών προαστίων εντοπίζονται στη Δάφνη, όπου οι τιμές κυμαίνονται μεταξύ 1.700 και 2.200 ευρώ/τ.μ., έχοντας υποχωρήσει αρκετά σε σχέση με το πρόσφατο παρελθόν, κάτι που ισχύει και στην περίπτωση των περιοχών του Αλίμου, του Καλαμακίου και του Παλαιού Φαλέρου.

Ανώτατες τιμές πώλησης

ευρώ/τ.μ.

Πηγή: Δανός-BNP Paribas Real Estate

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ελέγχους στην οικοδομή για παράνομη απασχόληση

Στη δέσμευση για περιορισμό της παράνομης απασχόλησης ξένου εργατικού δυναμικού στην οικοδομική βιομηχανία προέβη η υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων, Ερατώ Κοζάκου-Μαρκογιάννη, σε χαιρετισμό της στο 14ο Παγκύπριο Συνέδριο της Ομοσπονδίας Οικοδόμων – Μεταλλωρύχων και Συναφών Επαγγελματιών Κύπρου, της ΣΕΚ, αναγνωρίζοντας ότι «η κατασκευαστική βιομηχανία έχει αναδειχθεί σε έναν από τους βασικούς πυλώνες της οικονομικής ανάπτυξης της Κύπρου».

«Δυστυχώς σήμερα», είπε η υπουργός, «ο κατασκευαστικός κλάδος στην Κύπρο περνά μία πολύ δύσκολη περίοδο, καθώς είναι ο κλάδος που πλήγηκε περισσότερο από οποιοδήποτε άλλο από την οικονομική κρίση και αντιμετωπίζει, για πρώτη φορά μετά από πολλά έτη, το πρόβλημα της ανεργίας».

«Το Συνέδριό σας», είπε η υπουργός, απευθυνόμενη στους εκπροσώπους των οικοδόμων, «πραγματοποιείται σε μία πραγματικά δύσκολη περίοδο για την οικοδομική βιομηχανία, εν μέσω της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, που έχει επηρεάσει σημαντικά και την κυπριακή οικονομία».

«Η οικοδομική βιομηχανία», δήλωσε η κ. Κοζάκου-Μαρκογιάννη, «ήταν ο πρώτος τομέας οικονομικών δραστηριοτήτων, που επηρεάστηκε από την οικονομική κρίση, όπως γίνεται συνήθως σε περιόδους ύφεσης και ειδικά μετά την υπερθέρμανση του τομέα κατά τη δεκαετία, που προηγήθηκε της οικονομικής κρίσης».

Όπως ανέφερε η υπουργός, «η κατασκευαστική βιομηχανία έχει αναδειχθεί σε έναν από τους βασικούς πυλώνες της οικονομικής ανάπτυξης της Κύπρου και η συνεπής ανάπτυξη της οικοδομικής βιομηχανίας έχει αναδειχθεί σε έναν από τους βασικούς πυλώνες της οικονομικής ανάπτυξης της Κύπρου και η συνεπής ανάπτυξη της οικοδομικής βιομηχανίας έχει αναδειχθεί σε έναν από τους βασικούς πυλώνες της οικονομικής ανάπτυξης της Κύπρου και η συνεπής ανάπτυξη της οικοδομικής βιομηχανίας έχει αναδειχθεί σε έναν από τους βασικούς πυλώνες της οικονομικής ανάπτυξης της Κύπρου».

«Το 2010», συνέχισε η κ. Κοζάκου-Μαρ-

Αξιοποίηση περιουσιών στις Βάσεις

Οι κάτοχοι περιουσιών που βρίσκονται στο έδαφος των Βρετανικών Βάσεων θα μπορούν σε ένα χρόνο να αξιοποιούν τις περιουσίες τους, κατά τον ίδιο τρόπο που αξιοποιούνται οι περιουσίες στις περιοχές του νησιού που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία.

Όπως δήλωσε ο αναπληρωτής πρόεδρος της κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου, Ζαχαρίας Ζαχαρίου, εντός του καλοκαιριού θα υπογραφεί το σχετικό μνημόνιο μεταξύ των Βάσεων και της Κυπριακής Δημοκρατίας και σε ένα χρόνο θα δημοσιευθούν από τις Βρετανικές Βάσεις οι πολεοδομικές ζώνες.

Οι κάτοικοι των κοινοτήτων που βρίσκονται στο έδαφος των Βάσεων από το 1960 δεν μπορούν να αναπτύξουν και αξιοποιήσουν τη γη τους προς ικανοποίηση των οικογενειακών τους υποχρεώσεων, είπε, προσθέτοντας ότι το αίτημα αυτό φαίνεται ότι ικανοποιείται.

Η Βουλή άρχισε να συζητά το θέμα αυτεπάγγελτα το 2002 και ο κ. Ζαχαρίου ευχήθηκε ότι μέχρι το τέλος του 2011 το ζήτημα θα επιλυθεί.

Είπε ότι η διαδικασία μεταξύ Υπουργείου Εσωτερικών και των Βρετανικών Βάσεων για τα τεχνολογικά θέματα έχει ολοκληρωθεί και ετοιμάστηκε μνημόνιο συμφωνίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και Βρετανικών Βάσεων, που βρίσκεται σε τελικό στάδιο και αναμένεται εντός δμήνου να υπογραφεί.

Περαιτέρω, ο κ. Ζαχαρίου είπε ότι, αφού υπογραφεί το μνημόνιο, θα εφαρμοστεί ο περί Πολεοδομίας της Κυπριακής Δημοκρατίας για τη χώρα ζωνών, ώστε να μπορεί να αναπτυχθεί η γη σε περιοχές τις οποίες οι Βάσεις δεν χρησιμοποιούν για στρατιωτικούς σκοπούς.

Απαντώντας σε ερώτηση, ο κ. Ζαχαρίου είπε πως θα ισχύει και στις Βάσεις ακριβώς ό,τι ισχύει και στην Κυπριακή Δημοκρατία. Θα ζητηθούν οι απόψεις των κοινοτήτων που βρίσκονται μέσα στις Βάσεις τον τρόπο ανάπτυξης, θα ολοκληρωθεί η διαδικασία στο Υπουργείο Εσωτερικών και την Πολιτοκομία της Κυπριακής Δημοκρατίας και μετά οι ζώνες θα δημοσιευθούν από τις Βρετανικές Βάσεις.

Πρόσθεσε ότι η διαδικασία που θα ακολουθηθεί «μέχρι να δημοσιευθούν ζώνες» θα πάρει ένα χρόνο.

Το 2010 η συνεισφορά του κλάδου μειώθηκε στο 1,14 δισεκατομμύριο ευρώ ή 6,53% του συνολικού ΑΕΠ, μία σημαντικότερη μείωση

κουλιά, «η συνεισφορά του κλάδου μειώθηκε στο 1,14 δισεκατομμύριο ευρώ ή 6,53% του συνολικού ΑΕΠ, μία σημαντικότερη μείωση».

Κατά το 2008 απασχολούνταν στον κλάδο 38.700 άτομα, ενώ το 2010 απασχολούνταν 34.700 άτομα, δηλαδή μία μείωση της τάξης του 10,4% και, επίσης, κατά την ίδια περίοδο 2008 – 2010 οι άνεργοι αυξήθηκαν από 14.500 σε 25.400, δηλαδή μία αύξηση 10.900 ατόμων, από τα οποία οι 4.000, δηλαδή ποσοστό 36,7% προέρχονται από τον κατασκευαστικό κλάδο.

Δημόσια έργα

«Το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων», είπε η κ. Κοζάκου - Μαρκογιάννη, «στο πλαίσιο της πολιτικής του κράτους για ενίσχυση της πληγείσας οικοδομικής βιομηχανίας και για την καταπολέμηση της ανεργίας στον κλάδο, έχει προωθήσει, από την αρχή της οικονομικής κρίσης το 2008, ένα μεγάλο αριθμό σημαντικών έργων του Δημοσίου, μέσω του Τμήματος Δημοσίων Έργων, με στόχο τη μείωση των επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης και την αναחיτισή της ανεργίας στην οικοδομική βιομηχανία».

Κατά το 2010, οι δαπάνες για αναπτυξιακά έργα ανήλθαν στα 134 εκατ. ευρώ και αυτών την περίοδο είναι υπό κατασκευή, με συμβόλαια τα οποία έχουν υπογραφεί και τρέχουν, οδικά και θαλάσσια έργα 224 εκατ. ευρώ και οικοδομικά έργα αξίας 105 εκατ. ευρώ, δηλαδή είναι υπό εκτέλεση έργα συνολικής αξίας 329 εκατ. ευρώ.

ΟΜΟΝΟΙΑ

Γερμάτες οι θέσεις με πολυθεσίτες

Ο Νεόφυτος Λάρκου έχει δύσκολο έργο να κρατήσει χαρούμενους τους κεντρικούς, εκεί όπου παρουσιάζεται πέρα από γεμάτη η ομάδα. Έπεσε κατά 1,6 χρόνια ο μέσος όρος ηλικίας του «τριφυλλιού». Σελ. 3

ΑΠΟΕΛ

Μια μεταγραφή και τέσσερις «τρύπες»

Αν ο ΑΠΟΕΛ περάσει σε όμιλο του Γιουρόπα Λιγκ θα γίνει άλλη μια προσθήκη. Υπάρχει πραγματική ανάγκη και σε ποια θέση; Οι πιθανότερες ενίσχυσης σε κάθε θέση. Σελ. 5

ΑΝΟΡΘΩΣΗ

Ολοκλήρωσε το πλάνο ο «προφήτης»

Προσαρμοσμένη στα «θέλω» του Στόλοφ η Ανόρθωση, έξι μήνες μετά την έλευση του Βούλγαρου. Ο προπονητής έκανε 14 μεταγραφές και άλλαξε ριζικά την εικόνα της «Κυρίας». Σελ. 6

Αγγίζει το ποδόσφαιρο η ενεργειακή κρίση

Ενδεχομένως να υπάρξει πρόβλημα με τα νυκτερινά ματς Ιουλίου και Αυγούστου, και κατά συνέπεια με την 1η αγωνιστική του πρωταθλήματος

Τον ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗ

Γεννήτριες ικανές να «τραβήξουν» την ισχύ των προβολών και διαβεβαιώσεις από την ΑΗΚ πως δεν θα υπάρξει πρόβλημα με την παροχή ηλεκτρικού ρεύματος την ώρα διεξαγωγής των ευρωπαϊκών αγώνων, αλλά και στην προετοιμασία του νέου πρωταθλήματος αναζητούν οι διεθνήσσεις των σταδίων και η ΚΟΠ. Μετά την καταστροφή του σταθμού στο Βασιλικό πάνω από το κυπριακό ποδόσφαιρο πλανάται έντονη ανησυχία για τους αγώνες που προγραμματίστηκαν να γίνουν Ιούλιο και Αυγούστο, καθώς όλοι τους είναι νυκτερινοί λόγω των υψηλών θερμοκρασιών. Εντός του καλοκαιριού στην Κύπρο είναι προγραμματισμένο να γίνουν εννιά ευρωπαϊκά παιχνίδια (το ένα ήδη διεξήχθη και μάλιστα με γεννήτρια), το διεθνές φιλικό της Ομόνοιας με την Κατάνια την Παρασκευή (22/07 - 20:00), ο αγώνας του σούπερ καπ (07/08), τα παιχνίδια του τουρνουά της Ανόρθωσης (9-10/08) αλλά και τα επτά ματς της πρώτης αγωνιστικής του νέου πρωταθλήματος (27-28/08) – θεωρείται δεδομένο πως φιλικοί αγώνες θα γίνουν υ-

Για να καλυφθούν οι ανάγκες ενός σταδίου απαιτείται η ισχύς... μιάμιση από τις δέκα γεννήτριες που ήρθαν από το Ισραήλ

πό το φως του ήλιου. Δηλαδή περίπου 20 παιχνίδια σε διάστημα 40 ημερών, ενώ υπολογίστε πως για τα ευρωπαϊκά ματς το γήπεδο πρέπει να είναι διαθέσιμο την παραμονή του ματς στην ώρα διεξαγωγής του αγώνα, ώστε να προπονηθεί η φιλοξενούμενη ομάδα. Ένα στάδιο για τη διεξαγωγή νυκτερινού αγώνα χρειάζεται ισχύ 500-700kw, δηλαδή όσο μπορούν να παράγουν μαζί μ... μιάμιση από τις δέκα γεννήτριες 0.5mw που ήρθαν από το Ισραήλ.

Δεν ασχολήθηκε η ΑΗΚ

Στην ΑΗΚ είχαν πιο κρίσιμα ζητήματα πάνω στο κεφάλι του και λογικό είναι να μην έχουν ακόμα ασχοληθεί σοβαρά με το πώς θα καλύψουν τη μεγάλη ζήτηση ρεύματος που απαιτείται για την τέλεση αγώνων ποδοσφαίρου, ωστόσο το θέμα βρίσκεται στην ατζέντα και πιθανότατα να πέσει στο τραπέζι την προσεχή εβδομάδα. Οι αρμόδιοι εκφράζουν την πρόθεση να βοηθήσουν όπως μπορούν ώστε τουλάχιστον να μην υπάρξει πρόβλημα με τα ευρωπαϊκά παιχνίδια. Το πρώτο ενδεχόμενο είναι να απαιτήσουν τέλεση αγώνων υπό το φως της μέρας, τουλάχιστον όπου αυτό είναι φικτό – δηλαδή παντού πλην των ματς ευρω-

Οι ενεργειακές ανάγκες του «Αντώνης Παπαδόπουλος» στη διάρκεια του αγώνα με την Γκάγκρα καλύφθηκαν εξ ολοκλήρου από τη γεννήτρια που είχε ενοικιάσει η Ανόρθωση.

παίκων κυπέλλων. Το άλλο είναι να προγραμματίσουν σε συνεργασία με τον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς να μην υπάρχει διακοπή στην περιοχή του γηπέδου την ώρα που θα γίνεται το ματς, κάτι όμως που δεν θα βοηθούσε στην προσπάθεια εξοικονόμησης ενέργειας. Ούτως ή άλλως με τα σημερινά δεδομένα αυτό δεν μπορεί να συμβεί καθώς η Αραχά δεν μπορεί να τηρήσει ένα πρόγραμμα διακοπών λόγω απρόβλεπτων βλαβών, εξαιτίας της παλαιότητας του συστήματος. Το πιθανότερο είναι ένας συν-

δυασμός μετάθεσης της ώρας έναρξης αγώνων και εγγύησης πως την ώρα σημαντικών παιχνιδιών δεν θα πέσει η τάση. Αν μετατεθεί η ώρα έναρξης ενός αγώνα αυτός πρέπει να ολοκληρωθεί περίπου μια ώρα πριν σκοτεινιάσει ώστε να ολοκληρωθεί η αποχώρηση των φιλάθλων υπό φυσικό φωτισμό.

Ακριβές οι γεννήτριες

Μετά από εισήγηση της ΚΟΠ οι διευθύνσεις των σταδίων μελετούν το σενάριο να α-

γοραστούν ή να ενοικιαστούν γεννήτριες ώστε να έχουν ενεργειακή αυτονομία. Αυτό όμως κοστίζει ακριβά.

Το μόνο στάδιο που διαθέτει γεννήτρια που να ικανοποιεί όλες τις ανάγκες είναι το «Αντώνης Παπαδόπουλος». Πρόκειται για ρυμουλκούμενη γεννήτρια που ενοικιάζεται για λόγους ασφάλειας σε κάθε αγώνα της Ανόρθωσης. Μάλιστα στη διάρκεια του αγώνα με τη Γκάγκρα οι ανάγκες του γηπέδου καλύφθηκαν εξ ολοκλήρου από την γεννήτρια, κα-

θώς ο σύλλογος δεν μπορούσε να εξαρτάται από το αν θα παρέχει ρεύμα η ΑΗΚ. Πάντως, υπάρχει πρόβλημα με την καθημερινή ηλεκτροδότηση των εγκαταστάσεων και στην Ανόρθωση ψάχνουν να ενοικιάσουν γεννήτρια σε μακροχρόνια βάση. Το ΓΣΠ διαθέτει γεννήτρια που παράγει 200kw. Προκειμένου να αγοραστεί γεννήτρια 700kw η διεύθυνση του σταδίου πρέπει να καταβάλει 80.000 ευρώ. Η άλλη λύση είναι να την ενοικιάσει όπως συνέβη το 2008 και το 2009. Η ύπαρξη γεννήτριες είναι απαραίτητη προϋπόθεση για τη διεξαγωγή αγώνων ομίλων ευρωπαϊκών διοργανώσεων. Μεσοπρόθεσμα οι ομάδες θα έρθουν αντιμέτωπες και με την «τσιμπιμένη» τιμή του ηλεκτρικού ρεύματος, που σήμερα τους κοστίζει περίπου 2.000 ευρώ ανά αγώνα, ποσό που αναμένεται να αυξηθεί εξαιτίας των ζημιών που υπέστη η ΑΗΚ.

Πρώτες επιπτώσεις

Η προσαρμογή στα νέα δεδομένα της ενεργειακής κρίσης ξεκίνησε από αυτήν την εβδομάδα, καθώς μεταφέρθηκε τρεις ώρες νω-

Ζητήθηκε ήδη από τα γήπεδα να δουν αν μπορούν να παρουσιάσουν εφεδρικά συστήματα

ρίτερα η έναρξη των αγωνισμάτων στους Παγκύπριους Αγώνες Παιδών/ Κορασίδων που έγιναν στο Εθνικό Κέντρο Στίβου στη Λευκωσία.

Ο Ιβάν Γιοβάνοβιτς συμφώνησε να προπονήσει σήμερα την ομάδα του στο ΓΣΠ υπό το φως της μέρας αντί στις 20:00 που είχε προγραμματιστεί, κάτι που αναμένεται να γίνει και με τους Αλβανούς την Τρίτη (19/07), παραμονή του ματς ΑΠΟΕΛ – Σκεντερμπεύ. Ο ΓΣΠ έθεσε από την πρώτη μέρα τη γεννήτρια σε λειτουργία, δεν χρησιμοποιείται το κεντρικό σύστημα κλιματισμού, ενώ ζητάει διαβεβαιώσεις πως δεν θα πέσει η τάση την ώρα του αγώνα με τον ΑΠΟΕΛ.

Με τις γεννήτριες που θα δανειστεί η Δημοκρατία, ταυτόχρονα με ελάττωση της ζήτησης εξαιτίας του περιορισμού χρήσης των κλιματιστικών και της μείωσης του αριθμού των τουριστών, εκτιμάται ότι από τον Σεπτέμβριο δεν θα υπάρξουν προβλήματα στην ηλεκτροδότηση του νησιού, άρα και των σταδίων, πάντα με δεδομένο πως δεν θα υπάρξουν απρόοπτες βλάβες στις υφιστάμενες μονάδες παραγωγής. Μην λησμονούμε ότι από Σεπτέμβριο θα απαιτείται η ηλεκτροδότηση κλιματιστικών γηπέδων μπάσκετ, βόλεϊ, χάντμπολ και φούτσαλ.

Η ΚΟΠ δεν θέλει μετάθεση της ώρα έναρξης των αγώνων

Την επομένη της τραγωδίας στο Μαρί και αφού έγινε φανερό το μέγεθος του προβλήματος ηλεκτροδότησης η ΚΟΠ συνέστησε επιτροπή, η οποία ανέλαβε να διερευνήσει τη διαθεσιμότητα εφεδρικών συστημάτων ενέργειας στα στάδια α' κατηγορίας. «Θέλουμε να ξέρουμε σε ποιο βαθμό τα στάδια μπορούν να καλύψουν

Η ΚΟΠ θέλει να προστατέψει τους τηλεοπτικούς της κορπηγούς και δεν ευνοεί διεξαγωγή νυκτερινών παιχνιδιών με χαμηλό φωτισμό

αυτόνομα την απαραίτητη ηλεκτροδότηση και εκείνοι που δεν διαθέτουν επαρκή εφεδρικά συστήματα, τι μέτρα μπορούν να πάρουν. Ζητήσαμε από τα στάδια να μας ενημερώσουν μέχρι τη Δευτέρα», λέει στην «Κ» ο αντιπρόεδρος της ΚΟΠ, Ανδρέας Σάντης. Η προκήρυξη του

πρωταθλήματος δεν υποχρεώνει τα γήπεδα να έχουν γεννήτριες, αφού σε περίπτωση διακοπής ρεύματος χωρίς υπαιτιότητα της γηπεδούχου ο αγώνας συνεχίζεται την επομένη μέρα, ενώ σε περίπτωση υπαιτιότητας, μηδενίζεται η γηπεδούχος ομάδα.

Η ΚΟΠ διακριτικά ζήτησε από τα γήπεδα να δουν αν μπορούν να παρουσιάσουν εφεδρικά συστήματα, για να αποφευχθεί η διεξαγωγή αγώνων υπό το φως του ήλιου τον Αυγούστο, καθώς μέχρι τότε φαίνεται πως η ΑΗΚ δεν θα έχει καταφέρει να καλύψει τις ενεργειακές ανάγκες του νησιού. Η προτεραιότητα σε ό,τι αφορά το ξεκαθάρισμα της κατάστασης των εφεδρικών συστημάτων ενέργειας πέφτει στα γήπεδα της α' κατηγορίας, αφού το πρωτάθλημα ξεκινά το τελευταίο σαββατοκύριακο του Αυγούστου και λόγω της ζέσης δεν είναι και η καλύτερη ιδέα να διεξάγονται παιχνίδια υπό το φως του ήλιου. «Λόγω της ζέσης θα ήταν δύσκολο να παίξουμε μπάλα την ημέρα. Όμως μέχρι τότε έχουμε πε-

Ο ΓΣΠ ζητάει διαβεβαιώσεις από την ΑΗΚ ότι δεν θα υπάρξει πρόβλημα με την ηλεκτροδότηση την ώρα του αγώνα του ΑΠΟΕΛ με τη Σκεντερμπεύ. Οι δυο ομάδες θα προπονηθούν υπό το φως της μέρας, αντί για βράδυ.

ρισσότερο από ένα μήνα και ελπίζουμε το πρόβλημα να έχει ξεπεραστεί σε μεγάλο βαθμό», συνεχίζει ο κ. Σάντης.

Η ΚΟΠ ανέλαβε από μόνη της πρωτοβουλία να ξεκαθαρίσει το θέμα με τις εναλλακτικές πηγές τροφοδοτήσεων των γηπέδων και δεν ήρθε υπόδειξη από την ΑΗΚ. Ο λόγος που έβαλε μπροστά τη διαδικασία η Ομοσπονδία, ήταν επειδή το μέγεθος της ενεργειακής καταστροφής ενδέχεται να δημιουργήσει σημαντικό πρόβλημα τον Αυγούστο στην ομαλή διεξαγωγή του πρωταθλήματος και ειδικά στην τηλεοπτική κάλυψη των αγώνων. Αν γίνουν παιχνίδια με χαμηλό φωτισμό τότε θα δημιουργηθεί μεγάλο πρόβλημα στην τηλεοπτική παραγωγή, κάτι που προσαθεί να αποφευχθεί η ΚΟΠ, ώστε να προστατέψει τους τηλεοπτικούς της κορπηγούς. Οι κορπηγοί, αλλά και η προσέλευση στο γήπεδο είναι δυο επιπλέον λόγοι που η Ομοσπονδία δεν ευνοεί το ενδεχόμενο να γίνουν αγώνες υπό το φως της μέρας.

ΗΡΩΔΟΤΟΣ ΜΙΛΙΑΔΟΥΣ

Σοβαρές ζημιές για τη Λέσχη Ιπποδρομιών

Μόλις το 10% της απαιτούμενης ηλεκτρικής ενέργειας καλύπτει η γεννήτρια της Λέσχης Ιπποδρομιών, η οποία μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο για λόγους ασφάλειας, δηλαδή σε περίπτωση απρόοπτης διακοπής να ανάψουν φώτα διαφυγής και να βγουν οι αναβάτες από τον στίβο με ασφάλεια. Η περίοδος ισχνών αγελάδων που περνάει η Λέσχη δεν της επιτρέπει να αγοράσει ή να ενοικιάσει γεννήτρια υψηλής ισχύος, κάτι που θα κόστιζε περίπου 100.000 ευρώ. Σήμερα δύο – τρεις ιπποδρομίες γίνονται υπό το φως των προβολών, ενώ έχουν τεματιστεί οι προ-

πονήσεις κατά τις βραδινές ώρες. Μια επιλογή είναι η μετακίνηση της ώρας έναρξης κατά μία – δύο ώρες, κάτι που θα συμβεί αν αυτό το επιτρέψουν οι καιρικές συνθήκες. Ο ιπποδρομίας κλείνει στις 18 Αυγούστου και εκτιμάται πως από τον Σεπτέμβριο δεν θα υπάρχει πρόβλημα ζέσης, έτσι οι κούρσες θα μπορούν να ξεκινούν μεσημέρι. Προς το παρόν η Λέσχη παίρνει το ρίσκο να αντιμετωπίσει μια διακοπή που θα οδηγήσει σε μταίωση μιας ή περισσότερων ιπποδρομιών. Το μεγαλύτερο πρόβλημα είναι η απώλεια στοιχήματος από διακοπή ρεύματος, τό-

σο στον Άγιο Δομέτιο όσο και στους στοιχηματικούς αντιπροσώπους σε όλες τις πόλεις. Σε μια δύσκολη οικονομικά περίοδο η Λέσχη υπολογίζει ότι θα υποστεί σοβαρές ζημιές λόγω των διακοπών στην ηλεκτροδότηση. Ο Ιπποδρομίας θεωρείται μια μεγάλη επιχείρηση που δίνει δουλειά σε χιλιάδες άτομα. Υπολογίζεται ότι οι απώλειες από την ακύρωση ολόκληρης ιπποδρομιακής συνάντησης, όπως συνέβη την περασμένη Τετάρτη, είναι 50.000 ευρώ για τη Λέσχη και άλλες 100.000 ευρώ για προπονητές, αναβάτες και λοιπούς εμπλεκόμενους.

Ώρα για τα «πράσινα» γήπεδα

Η ενεργειακή κρίση επαναφέρει το ζήτημα της εγκατάστασης φωτοβολταϊκών στα γήπεδα, ανοικτά και κλειστά, κάτι που θα μειώσει τη χρήση ηλεκτρικής ενέργειας. Όταν σε χώρες με περιορισμένη ηλιοφάνεια όπως η Γερμανία υπάρχουν γήπεδα που μειώσαν την κατανάλωση μέχρι και 20%, αντιλαμβάνεστε τι μπορεί να συμβεί στην Κύπρο όπου έχουν ήλιο 300 μέρες το χρόνο.

Παρόμοια συστήματα εγκαταστάθηκαν στα γήπεδα της Νοτιού Αφρικής για

το περσινό Μουντιάλ, ενώ για τη διοργάνωση του 2022 το Κατάρ φιλοδοξεί να καλύψει όλες τις ενεργειακές ανάγκες με την ηλιακή ενέργεια η οποία θα παράγεται καθ' όλη τη διάρκεια της μέρας και θα αποθηκεύεται.

Η εγκατάσταση φωτοβολταϊκών πάνελ μπορεί να είναι εξαιρετικά προσοδοφόρα για τα στάδια και τις ομάδες, καθώς η ηλεκτρική ενέργεια που παράγουν μπορεί να διοχετεύεται στο σύστημα ηλεκτροδότησης της πόλης, έναντι αμοιβής.

ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΙΣ ΚΑΜΕΡΕΣ

Ποια μπάλα τώρα;

Σε μια χώρα όπου η πλειοψηφία ασχολείται όλη μέρα με την μπάλα, το ότι στο Facebook τις ημέρες που ακολούθησαν την έκρηξη στη ναυτική βάση ουδείς αναφερόταν στο ποδόσφαιρο...

Χρυσές δουλειές

Η CytaVision έχει βολθεί να κάνει πλούσιους τους ιδιοκτήτες χώρων δημόσιας προβολής, που την Τετάρτη έκαναν χρυσές δουλειές. Ένας μάλλον πηγε να κάνει αρπαχτή σεβρίβροντας μόνο κατεψυγμένες πίτσες...

Με μπλουζάκι ΑΠΟΕΛ

Σε δημόσιο χώρο είδε τον πρώτο φετινό αγώνα του ΑΠΟΕΛ ο προπονητής της ΕΝΑΔ, Μάριος Αργυρού. Μάλιστα, φόραγε μπλουζάκι με το έμβλημα του ΑΠΟΕΛ.

Λύκοι και λιοντάρια

«Λύκοι» είναι το προσωνύμιο των ομάδων της Σκεντερμπεύ, λιοντάρια απεικονίζονται τα πανό τους στο γήπεδο, γενικότερα όλο το ζωικό βασίλειο είναι επιστρατεύσει οι Αλβανοί για να κάνουν έντονη την παρουσία τους στο ματς με τον ΑΠΟΕΛ.

Σούταραν τον κούτσ...

Απλήρωτο άφρασαν οι διοικούντες το ξενοδοχείο ενός εκ των υποψήφιων προπονητών του Απόλλωνα, με αποτέλεσμα ο τελευταίος να σκυθωθεί και να φύγει. Αξίζει να σημειωθεί πως η πρόσληψή του θεωρείται δεδομένη...

Πάλι ζυγωματικό

Πάγωσε το αίμα των ανθρώπων του ΑΠΟΕΛ στην Αλβανία όταν ο Νούνο Μοραίς δέχτηκε αγκωνιά στο ζυγωματικό, στο σημείο όπου είχε χειρουργηθεί πέρα το καλοκαίρι...

Όταν ήταν υπουργός Συγκοινωνιών έπεσε το αεροπλάνο της «Ηλίου». Πήγε πρόεδρος στην ΑΗΚ και νικάστηκε ο μεγαλύτερος ηλεκτροπαραγωγός σταθμός...

Η σιγή που δεν τηρήθηκε

Το ότι το ματς του ΑΠΟΕΛ ήταν εκτός έδρας ανάγκασε την UEFA να απορρίψει το αίτημα των γαλαζοκίτρινων για μονόλεπτη σιγή...

Ο πρόεδρος πήγε διακοπές

Δεν προκάλεσε και τις καλύτερες εντυπώσεις στους φίλους της ομάδας η επιλογή του νέου προέδρου του Απόλλωνα, Παύλου Αριστοδήμου...

Πλακώθηκαν...

Η σχέση του προέδρου -που έχει μια τάση στο ν' αλλάζει εύκολα προπονητές- με τον νέο προπονητή έμοιαζε ειδικά, μέχρι που πριν μερικές μέρες εμφανίστηκε τα πρώτα σύννεφα...

Πρωτοπόρος ο Κρόφιφ

Για πρώτη φορά κυπριακή ομάδα πάει απευθείας από την προετοιμασία να δώσει ευρωπαϊκό

Κέρασε ο Μάρκος

Όχι μόνο δεν το έπαιξε σταρ στη Βουλγαρία ο Μάρκος Παγδατίς, στο περιθώριο της αναμέτρησης της Κύπρου με τη βαλκανική χώρα για το β' γκρουπ της ευρωπαϊκής ζώνης του Ντέιβις Καπ...

Είχαν «κρούσει» με τον Μιχάλη

Αρκετά πριν υπογράψουν με τον Emil Agkellof, παράγοντες της Ανόρθωσης είχαν «κρούσει» με τον Μιχάλη Κωνσταντίνου...

ματς. Το έκανε η ΑΕΚ που έφυγε τελευταία για το εξωτερικό και πέταξε από την Ολλανδία στη Βαλέτα, για το παιχνίδι με τη Φλοριάντα. Οι παίκτες της ομάδας έκαναν τη μικρότερη (σε διάρκεια) προετοιμασία...

Τους έκανε περήφανους

Μέσα στον πόνο της, η μητέρα των διδύμων που σκοτώθηκαν στο Μαρί βρήκε τη δύναμη να βροτοφωνάσει «ΑΕΛ», την ώρα που συστετημένοι της έδινε συλλυπητήρια ο πρόεδρος Ανδρέας Σοφοκλέους...

πημένη τους ομάδα από ψηλά.

Με νέο λουκ η Εθνική

Αρκετά αλλαγμένη είναι η 12δα της Εθνικής Κύπρου που επέλεξε ο Χρίστος Στυλιανίδης για τους αγώνες του Αυγούστου για τη προκριματικά του Ευρωμπάσκετ 2011...

ΚΑΤΣΕ ΚΑΛΑ

Με τον ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗ

Ευτυχώς που το κρατήσατε μυστικό, κ. Κυπριανού

Η αργοπορημένα αγανακτισμένη κυπριακή κοινωνία οφείλει ν' αντιληφθεί την ασήκωτη ευθύνη που φέρει για τον επικίνδυνο ανεύθυνο τρόπο που διοικείται αυτό το κράτος...

Το «κρύψτε να περάσουμε» έγινε τρόπος ζωής και τροποποιήθηκε ανάλογα με την κατάσταση, όπως συνέβη με το δολοφονικό «ραντίστε να περάσουμε»...

Το «κρύψτε να περάσουμε» τροποποιήθηκε στο δολοφονικό «ραντίστε να περάσουμε»

Ο διορισμός του στην ΑΗΚ πέρα από τον ίδιο βόλεψε και τον Πρόεδρο που είχε κάποιον του χεριού του στην αωλή του προεδρικού...

Τεράστιο μερίδιο κοινωνικής ευθύνης φέρουν τα ΜΜΕ που αντί να ελέγχουν την εξουσία βρέθηκαν να τρώνε και να πίνουν μαζί της...

Σκέφτηκε κανένας πως αν οι φωτογραφίες με τα προσημένα κοντέινερ δημοσιεύονταν μια εβδομάδα νωρίτερα, τώρα ίσως να μην κλείγαμε επί τμήμάτων...

Η ΑΤΖΕΝΤΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Table listing football fixtures for the week of July 17-19, 2011, across various leagues including Copa America, Germany, Romania, Belgium, and Greece.

20.07 20:00 ΑΠΟΕΛ - ΣΚΕΝΤΕΡΜΠΕΟΥ LTV1
20:00 ΝΤΑΣΙΑ - ΖΕΣΤΑΦΟΝΙ
21:30 ΒΙΝΤΕΤΟΤ - ΣΤΟΥΡΜ ΓΚΡΑΤΣ

Table listing fixtures for the UEFA Champions League group stage, featuring teams like Arsenal, Bayern, Real Madrid, etc.

Table listing fixtures for the UEFA Europa League group stage, featuring teams like Schalke, Bayer, Fiorentina, etc.

ΓΝΩΜΗ / Του ΑΡΙΣΤΟΔΗΜΟΥ ΚΟΛΟΚΑΣΙΔΗ*

Αθλητικές εγκαταστάσεις και ακαδημίες ποδοσφαίρου

Σε λίγες μέρες αρχίζει το πρωτάθλημα και διαπιστώνεται για ακόμα μια χρονιά ότι οι ομάδες μας δεν εμπιστεύονται τα κυπριακά ταλέντα...

Η ΚΟΠ οφείλει να θεσπίσει πρότυπα ανέγερσης και συντήρησης των αθλητικών χώρων

οία νέων ταλέντων είναι μεγάλη. Θα ήταν ακόμα πιο χρήσιμο αυτό το χειρικόδιο να αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της ΚΟΠ...

Η καθοδήγηση πρέπει να είναι διαθεσίμη στους υπεύθυνους για τη συντήρηση (facility managers), οι οποίοι θα πρέπει να ενημερωθούν στη συνέχεια προπονητές, γυμναστές...

ΤΙ ΛΕΣ ΤΩΡΑ

Με τον ΗΡΩΔΟΤΟ ΜΙΛΤΙΔΟΥΣ

Εδώ ραντίσαμε τα κοντέινερ με νερό...

Τον τελευταίο χρόνο δύο ήταν οι σημαντικές παγκόσμιες τραγωδίες που έληξαν μεγάλη λύση ανθρώπων, ο σεισμός στην Αϊτή και ο σεισμός και το τσουνάμι στην Ιαπωνία...

Το ανθρώπινο και υλικό κόστος από την έκρηξη στο Ζυγι δεν συγκρίνεται ασφαλώς με τις δύο πιο πάνω καταστροφές, όμως το πλήγμα στην Κύπρο είναι τεράστιο...

Αυτό που είναι ενδιαφέρον, είναι ο τρόπος που αντιμετώπισε η Κύπρος την τραγωδία και θυμίζει περισσότερο τους Αιτώνες και σε καμία περίπτωση τους Ιάπωνες...

Η ανοργανωσιά και η έλλειψη πλάνου των κρατικών υπηρεσιών αμέσως μετά την καταστροφή ήταν φανερό, όμως δεν πρέπει να εκπλησομάστε καθόλου...

Μιλούσα πριν καιρό με ποδοσφαιριστή που έπαιξε στο Αρμενία-Κύπρος τον Οκτώβριο του 1994 και μου έλεγε πως του έκανε εντύπωση πως στο Γιερεβάν έκοβαν με πλάνο το ρεζίμι στην πόλη ανά περιοχή...

Η ανοργανωσιά και η έλλειψη πλάνου των κρατικών υπηρεσιών αμέσως μετά την καταστροφή ήταν φανερό, όμως δεν πρέπει να εκπλησομάστε καθόλου...

Υ.Γ. Ήταν πραγματικά αναγκαίο, μετά την τραγωδία, να βγουν όλοι σχεδόν οι (άσχετοι για το θέμα) βουλευτές και λοιποί πολιτικοί και να κάνουν «παρέλαση» στα τηλεοπτικά στούντιο...

Γεμάτες οι θέσεις με πολυθεσίτες

Ο Νεόφυτος Λάρκου έχει δύσκολο έργο να κρατήσει χαρούμενους τους κεντρώους, εκεί όπου εμφανίζεται ιδιαίτερα γεμάτη η Ομόνοια

Του **ΗΡΩΔΟΤΟΥ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ**

Οι πολυθεσίτες ποδοσφαιριστές παίζουν τον μεγαλύτερο ρόλο στη νέα Ομόνοια που στήνει ο Νεόφυτος Λάρκου. Το οργανόγραμμα του «τριφυλλιού» δείχνει ότι οι περισσότερες θέσεις έχουν καλυφτεί, με ένα κενό να παραμένει στη θέση του στόπερ, γι' αυτό και γίνονται προσπάθειες να αποκτηθεί αμυντικός. Όσο για τη θέση του επιθετικού, οι επιλογές που έχει αυτή τη στιγμή ο Κύπριος τεχνικός στη διάθεσή του δείχνουν πως, ακόμη κι αν δεν αντικατασταθεί ο Μιχάλης Κωνσταντίνου, ίσως να μην απαιτείται ενίσχυση στην κορυφή, τουλάχιστον για τώρα.

Μετατοπίσεις στην άμυνα

Τα δεδομένα στον χώρο του κέντρου της άμυνας είναι γνωστά, με τους Ιάγο Μπουσθόν, Χρίστο Καρυπίδη και Ρασίντ Αλαμί να περιμένουν τον νέο που θα αποκτηθεί για να συμπληρωθεί η τετράδα. Ενδιαφέρον παρουσιάζει το αριστερό άκρο. Για βασικό προορίζεται ο

Μάχη γίνεται στον χώρο του κέντρου, όπου επτά ποδοσφαιριστές διεκδικούν τις τρεις θέσεις των μεσοεπιθετικών

Ρενάτο Μαργκάσα, όμως μπακ-απ ουσιαστικά δεν υπάρχει, παρ' όλα αυτά η θέση δεν μπορεί να θεωρηθεί άδεια. Ο νεαρός Χριστόφορος Χαραλάμπους δεν είναι ακόμη έτοιμος να βοηθήσει, ενώ οι Λεάντρο και Ανδρέας Αβραάμ προορίζονται για βασικοί σε άλλες θέσεις. Όμως, σε περίπτωση απουσίας του Μαργκάσα, ο κ. Λάρκου θα μετατοπίσει προς τα πίσω έναν από τους δύο προαναφερθέντες. Για το δεξί άκρο της άμυνας υπολογίζονται οι Ντάβιντσον και Γιουβάλ Σπούγγκιν, ενώ βοήθειες μπορεί να δώσει και ο Νόελ Κασέκε.

Υπερπλήρες το κέντρο

Με μια πρώτη ματιά στους παίκτες που απαρτίζουν το κέντρο, γίνεται φανερό ότι ο Νεόφυτος Λάρκου καλείται να εφαρμόσει αρκετό ροτέισον, για να μην υπάρξουν παράπονα από τους ποδοσφαιριστές, αφού οι θέσεις είναι πέρα από πλήρεις. Οι Βέρο Σάλατις και Λεάντρο προορίζονται για βασικοί κόφτες, με τον Βραζιλιάνο να παίζει πιο προωθημένα. Ο Νόελ Κασέκε είναι ο άλλος καθαρόαιμος κόφτης, ενώ στη θέση μπορούν να παίξουν οι Χρίστος Καρυπίδης, Μπρούνο Αγουιάρ, Κωνσταντίνος Μακρίδης και Ρενάτο Μαργκάσα.

Ως βασικός για το αριστερό άκρο της άμυνας προορίζεται ο Μαργκάσα και μπακ-απ είναι οι Λεάντρο και Αβραάμ (βάθος αριστερά), που προορίζονται όμως ως βασικοί για άλλες θέσεις.

Έπεσε 1,6 χρόνια η ηλικία

Σημαντικά μειωμένος είναι ο μέσος όρος ηλικίας των ποδοσφαιριστών της Ομόνοιας τη σεζόν 2011-12 σε σύγκριση με τη χρονιά 2010-11. Συγκεκριμένα, φέτος ο μέσος όρος είναι τα 25 χρόνια, ενώ πέρσι ήταν τα 26,6 χρόνια. Αυτό οφείλεται στην αποχώρηση των Γέβριτς (37), Βέντσελ (33), Λούα Λούα (30) και Χαραλάμπους (30) και στην έλευση νεαρότερων παικτών το καλοκαίρι του 2011. Χαρακτηριστικό είναι πως, από τα έξι νέα αποκτήματα, ο μεγαλύτερος σε ηλικία είναι ο Ντα Σίλβα (27). Οι νεαρότεροι ποδοσφαιριστές αποτελούν στόχο του Νεόφυτου Λάρκου, ο οποίος θέλει παίκτες με όρεξη και ταχύτητα, οι οποίοι να έχουν παράλληλα και εμπειρίες στα πόδια τους. Αυτό συμβαίνει στις περιπτώσεις των Τάντις (23), Μαργκάσα (25) και Σάλατις (25). Άλλο χαρακτηριστικό είναι πως στη νέα Ομόνοια δεν υπάρχουν ποδοσφαιριστές άνω των 30 ετών. Οι μεγαλύτεροι σε ηλικία είναι οι Αγουιάρ και Κασέκε, που έχουν μόλις πατήσει τα 30 χρόνια. Πέρα από τις ηλικιακές προσαρμογές, από το περσινό ρόστερ έφυγαν αρκετοί ακριβοπληρωμένοι, με τους νέους να αμείβονται λιγότερα, κάτι που έβαλε τάξη στο μισθολόγιο της ομάδας.

Ελληνόφωνοι και Ίβηρες

Η πλειοψηφία των ποδοσφαιριστών της Ομόνοιας προέρχονται από την Ευρώπη και συγκεκριμένα οι 18 από τους 25 που βρίσκονται στο ρόστερ. Από τους 18 Ευρωπαίους, οι 11 είναι ελληνόφωνοι (Κύπριοι ή Ελλαδίτες) και οι υπόλοιποι επτά προέρχονται από διάφορες περιοχές της Γηραιάς Ηπείρου: τέσσερις Ίβηρες (οι Ισπανοί Ρουέδα και Μπουσθόν και οι Πορτογάλοι Μαργκάσα και Αγουιάρ), ο Σπούγγκιν από το Ισραήλ, ο Κροάτης Τάντις και ο Ελβετός Σάλατις. Από 'κει και πέρα, στο έμφυχο δυναμικό του «τριφυλλιού» ανήκουν πέντε ποδοσφαιριστές από τη Λατινική Αμερική, οι Ντάβιντσον, Ντα Σίλβα, Λεάντρο (Βραζιλία), Φρασκάρελι (Ουρουγουάη) και Ρενχίφο (Περού), και δύο Αφρικανοί, ο Νιγηριανός Αλαμί και ο Κασέκε από τη Ζιμπάμπουε. Σε ό,τι αφορά τις γλώσσες που συναντά κανείς στο «Ηλιος Πούλλος», μετά τα ελληνικά, οι πιο κοινές είναι οι δύο ιβηρικές, τα πορτογαλικά με πέντε άτομα (Ντάβιντσον, Ντα Σίλβα, Αγουιάρ, Μαργκάσα και Λεάντρο) και τα ισπανικά με τέσσερις (Ρουέδα, Φρασκάρελι, Ρενχίφο και Μπουσθόν). Τα αγγλικά ομιλούνται σε Νιγηρία (Αλαμί) και Ζιμπάμπουε (Κασέκε), όμως παραμένουν η κυρίαρχη γλώσσα στην Ομόνοια, με την οποία συνεννοούνται οι ελληνόφωνοι με τους υπόλοιπους παίκτες.

Αλλαγμένη η Ομόνοια

Σεζόν 2010-11

Αλλαγές σε όλες τις γραμμές, σε σύγκριση με την ενδεκάδα που έβγαλε την περσινή σεζόν, θα εμφανίσει η Ομόνοια, όταν παραταχθεί στον ευρωπαϊκό αγώνα για τον γ' προκριματικό του Γιουρόπα Λιγκ στις 28 Ιουλίου. Η ενδεκάδα της σεζόν 2011-12 υπολογίστηκε με βάση τα σημερινά δεδομένα σχετικά με την τρέχουσα αγωνιστική κατάσταση των παικτών και τα προβλήματα τραυματισμών που υπάρχουν αυτή τη στιγμή.

Σεζόν 2011-12

Ακόμη μεγαλύτερη σπαζοκεφαλιά αποτελούν οι θέσεις των μεσοεπιθετικών. Ο Άλεξ Ντα Σίλβα φαίνεται πως θα είναι το βασικό δεκάρι, με τον αρχηγό Κωνσταντίνο Μακρίδη να διεκδικεί τη θέση, μαζί με τους Χοσέ Ρουέδα και Μπρούνο Αγουιάρ. Ο αρχηγός μπορεί να παίζει και δεξιά, εκεί όπου προορίζεται για βασικός ο Γιώργος Εφραίμ, ενώ για τη συγκεκριμένη θέση υπολογίζονται και οι Δημήτρης Χριστοφί, Άλεξ Ντα Σίλβα και Γιάννης Χατζηβασιλίου. Στο αριστερό φτερό ο Ανδρέας Αβραάμ έχει προβάδισμα για τη θέση, με τους Γιώργο Εφραίμ, Άλεξ Ντα Σίλβα, Γιάννη Χατζηβασιλίου, Χριστόφορο Χαραλάμπους, Χάρη Κυριακού και Λεάντρο να αποτελούν στηρίγματα.

Ερωτηματικό η επίθεση

Ο Μιχάλης Κωνσταντίνου μπορεί να τέθηκε εκτός Ομόνοιας και η θέση του να μην καλύφτηκε, παρ' όλα αυτά η θέση του φορ εμφανίζεται σχετικά γεμάτη, κάτι που προκαλεί ερωτηματικά κατά πόσον ο Νεόφυτος Λάρκου θα προχωρήσει σε ενίσχυση, τουλάχιστον τις επόμενες εβδομάδες. Ο Ρενχίφο δείχνει να έχει προβάδισμα έναντι του Γιόχι Τάντις, ενώ για τη θέση υπολογίζονται οι Δημήτρης Χριστοφί, Σάκης Κύπρου και Γιάννης Χατζηβασιλίου.

Έχεις MyGroup;
Κέρδισε 100 Εισιτήρια Διάρκειας της αγαπημένης σου ομάδας!
Ομόνια, Anorthosis, Apoel, Apollon, Ael, Ermis, Paralimni, Achna, Alki, Olympiakos, Aek, Aris, Anagennisis, Salamina

Στείλε δωρεάν με SMS μέχρι τις 31 Ιουλίου, **ΟΝ** κενό **MyGroup** κενό και το <όνομα της ομάδας σου> στο 8000 και μπες στην κλήρωση!

Λαμβάνοντας μέρος στο διαγωνισμό, μπαίνεις αυτόματα στην κλήρωση για:

- 1 Ταξίδι VIP για 2 άτομα σε αγώνα της επιλογής σου στους ομίλους του UEFA Champions League! και
- 30 Συνδέσεις για 1 χρόνο με Cytamobile-Vodafone, Cytavision ή Cytanet!

Μόνη προϋπόθεση: Να έχεις MyGroup!

power to you

www.cytamobile-vodafone.com

«Έχει φοβερή δυναμική ο Απόλλωνας»

Ο Γιώργος Μερκής λέει στην «Κ» ότι αποφάσισε να μείνει στους κυανόλευκους επειδή θέλει να βοηθήσει να orthοποδίσει η ομάδα

Συνέντευξη στον ΧΡΗΣΤΟ ΖΑΒΟ

Στον Γιώργο Μερκή δεν επιρρίπτουν πια ευθύνες, αλλά έχει πλέον μεταμορφωθεί στον ηγέτη του Απόλλωνα, αποτελώντας ταυτόχρονα μια από τις ελάχιστες περιπτώσεις ποδοσφαιριστών που πρωταγωνιστούν στις ομάδες όπου αναδείχθηκαν. Ο αρχηγός των κυανόλευκων μίλησε στην «Κ» και μεταξύ άλλων εκφράζει τη δυσασέκειά του για τα κακώς έχοντα στην ομάδα, στέλλοντας μήνυμα ενότητας και συμπράστασης προκειμένου ο Απόλλωνας να διατηρηθεί σε πορεία διάκρισης.

—Ας ξεκινήσουμε από τη διαδικασία των πέναλτι, στον χαμένο τελικό με την Ομόνοια. Είχες πρόθεση να χτυπήσεις πέναλτι;

—Βάσει της σειράς που καθόρισε ο Ανδρέας Μιχαηλίδης, ήμουν ο ένας. Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας υπήρχε όντως πολύ άγχος εκ μέρους μας. Σε κάποια φάση, μου είπαν

«Δεν θα πω ψέματα, φυσικά σκέφτηκα να φύγω και υπήρξαν φράσεις όπου αναρωτιόμουντα εάν ωφελεί την καριέρα μου να μείνω στον Απόλλωνα»

να χτυπήσω το τέταρτο πέναλτι, ωστόσο ο Σταύρος είχε τα κότσια να πάρει την πρωτοβουλία και τον συχαίρω γι' αυτό.

—Θα μπορούσες να χτυπήσεις ένα από τα πέναλτι;

—Γιατί όχι; Εντάξει, το πιο σωστό ήταν να αναλάβουν οι παίκτες που έχουν περισσότερη επαφή με τα δίχτυα, παρά εγώ που ασχολούμαι με την άμυνα.

—Πάντως δεν είναι και ό,τι καλύτερο να φτάνεις στην πηγή και να μην πίνεις νερό.

—Ως παίκτης έζησα και τις δύο όψεις του νομίσματος. Την προηγούμενη χρονιά το πήραμε, φέτος δυστυχώς όχι. Αυτά έχει το ποδόσφαιρο. Πάντως απόλαυσα την πορεία που κάναμε μέχρι τον τελικό. Είμαι περήφανος γι' αυτό που κατορθώσαμε, ωστόσο στο ποδόσφαιρο δεν σταματάς, αφού υπάρχει η επόμενη μέρα.

—Πάντως η επόμενη μέρα στον Απόλλωνα δεν είναι και η καλύτερη...

—Πραγματικά είχα παρακολουθήσει από κοντά τα προβλήματα που ταλαιπώρουν την ομάδα μας. Ο κόσμος ήθελε απαντήσεις από μένα και ένιωθα εξαιρετικά άσχημα που δεν μπορούσα να τις δώσω. Επιπλέον ήθελα και εγώ απαντήσεις, αφού αγωνιούσα για την τύχη του Απόλλωνα. Ευτυχώς βρέθηκαν κάποιοι άν-

«Πέρασα άσχημα χρόνια, αφού κάποτε με θεωρούσαν το μεγαλύτερο λάθος του Απόλλωνα. Όμως τα τελευταία δύο χρόνια, με την προσπάθεια που έκανα και με τη βοήθεια της ομάδας, άλλαξα αυτή την εικόνα και νιώθω υπερήφανος».

θρωποι και τώρα είναι υποχρεώσή μας να τους στηρίξουμε.

—Πιστεύεις ότι παρά τα προβλήματα ο Απόλλωνας θα διατηρηθεί σε πορεία διάκρισης;

—Είμαι σίγουρος. Το έχουμε αποδείξει ότι μπορούμε να επιβιώσουμε ανεξαρτήτως προβλημάτων.

—Τώρα που ξεκινήσατε προπονήσεις, πώς είναι το κλίμα;

—Για να είμαι ειλικρινής, η πρώτη προπόνηση δεν θύμιζε τίποτα από Απόλλωνα. Έλειπε ο ενθουσιασμός των οπαδών, τα φώτα της δημοσιότητας και γενικά όλη αυτή η θετική ενέργεια που παίρναμε τα τελευταία χρόνια. Βλέπαμε ο ένας τον άλλο και αναρωτιόμασταν τι

στο καλό συμβαίνει. Από την επόμενη μέρα που μάθαμε την έλευση του προπονητή ξεκινήσαμε με ακόμη περισσότερη ενέργεια και όσο περνάει ο καιρός η κατάσταση θα βελτιώνεται.

—Υποθέτω ότι με τη φυγή του Κιντέρος οι υποχρεώσεις των παλαιότερων παικτών αυξάνονται. Αλήθεια, όντως ήταν μια σημαντική προσωπικότητα μέσα στα αποδυτήρια;

—Ο Κιντέρος ήταν παίκτης ηγέτης και με πλούσια ποδοσφαιρικά προσόντα. Ήταν πάντα μπροστά στα προβλήματα και απολάμβανε τον σεβασμό όλων. Σίγουρα θα λείψει. Πλέον εμείς οι παλαιότεροι, ο Σβαλόφοκι, ο Λόπες, ο Σωφρόνης, θα βγούμε μπροστά και θα προσπαθήσουμε να δημιουργήσουμε τις απαραίτητες συνθήκες για τους υπόλοιπους.

—Πέραν της αποχώρησης Κιντέρος, έφυγαν επίσης και οι Αντόνιο, Μρντάκοβιτς και Κοσόφοκι, που προσέφεραν τα μέγιστα πέρσι.

—Σίγουρα οι προαναφερθέντες ήταν από τους βασικούς πρωταγωνιστές στην πορεία που κάναμε τα δύο τελευταία χρόνια. Στον Απόλλωνα είμαστε συννησιμένοι σε αυτά τα δεδομένα. Το 2010 αποχώρησαν οι Σανγκί και Αβραάμ, ωστόσο ο Απόλλωνας έφτασε μέχρι τον τελικό. Είμαστε μεγάλη ομάδα και δεν πρέπει να κολλάμε στη φυγή του οποιουδήποτε παίκτη.

—Είναι γνωστό ότι θα μπορούσες κι εσύ να ακολουθήσεις τους πρώην συμπαίκες σου, αφού αποτελείς μεταγραφικό στόχο για όλες τις μεγάλες ομάδες του νησιού. Το σκέ-

φτηκε καθόλου να αποχωρήσεις;

—Δεν θα πω ψέματα. Φυσικά το σκέφτηκα. Υπήρξαν φράσεις που αναρωτιόμουντα εάν ωφελεί την καριέρα μου να μείνω στον Απόλλωνα. Στο τέλος της ημέρας η αγάπη του κόσμου αλλά και η νέα προσπάθεια που γίνεται για να orthοποδίσει η ομάδα με κράτησαν.

—Είναι παράδοξο το ότι ακόμη λογαριάζεις την αγάπη του κόσμου, νοούμενου ότι πριν από κάποια χρόνια αποτελούσε το μαύρο πρόβατο κάποιας μεγάλης μερίδας οπαδών του Απόλλωνα.

—Πέρασα άσχημα χρόνια. Υπήρξαν φράσεις που με θεωρούσαν ως το μεγαλύτερο λάθος της ομάδας, όμως τα τελευταία δύο χρόνια, με την προσπάθεια που έκανα και με τη βοήθεια της ομάδας, άλλαξα αυτή την εικόνα και νιώθω υπερήφανος γι' αυτό. Η αλήθεια είναι ότι η καταξίωση αυξάνει ακόμη περισσότερο τις ευθύνες μου, ωστόσο είμαι έτοιμος να τις αναλάβω.

—Υπήρξαν προτάσεις από άλλες ομάδες για να σε αποκτήσουν αυτό το καλοκαίρι;

—Επίσημα δεν υπήρξε τίποτα. Σε ανεπίσημο επίπεδο υπήρξαν δύο με τρεις ομάδες που βολεδοσκοπούσαν. Το συμβόλαιό μου με τον Απόλλωνα είναι ένας ακόμη λόγος που παραμένω. Είμαι δεσμευμένος με την ομάδα, όχι μόνο συναισθηματικά, αλλά και επαγγελματικά. Από τη στιγμή που οι ιδιότητες αποφάσισαν να με διατηρήσουν στο ρόστερ, εγώ δεν είχα καμία πρόθεση να αποχωρήσω.

—Το ενδεχόμενο να αγωνιστείς στο εξωτερικό πώς το αντιλαμβάνεις;

—Προς το παρόν δεν υπάρχει κάτι. Ένας προορισμός για τον Κύπριο ποδοσφαιριστή είναι η Ελλάδα, ωστόσο τα δεδομένα έχουν αλλάξει. Γνωρίζω πολλούς συναδέλφους μου που κοιτάζουν να αγωνιστούν στην Κύπρο και να φύγουν από το ελληνικό πρωτάθλημα. Τα οικονομικά τους δεδομένα δεν είναι και τα καλύτερα, ενώ η υπόθεση με τα στημένα με αποτρέπει από το να βρω ομάδα στην Ελλάδα.

—Εάν σου προσέφεραν το μαγικό ραβδάκι για να μεταμορφώσεις κάτι στον Απόλλωνα, τι θα άλλαζες;

—Τη νοοτροπία. Πρέπει επιτέλους να ενωθούμε και να δούμε το καλό της ομάδας. Από τους διοικούντες, τους παίκτες, μέχρι και τον τελευταίο οπαδό. Έχουμε όλα τα φώτα να μεγαλοουρνησώ, ωστόσο κάποια στοιχεία της νοοτροπίας αποτελούν τροχοπέδη. Ας αφήσουμε γεγονότα που ταλαιπώρησαν στο παρελθόν. Ελπίζω τα προβλήματα που αντιμετωπίσαμε αυτό το καλοκαίρι να μας διδάξουν κάποια πράγματα. Επαναλαμβάνω ότι ο Απόλλωνας πιστεύω και θεωρώ ότι έχει φοβερή δυναμική και αυτό πρέπει να το εκμεταλλευτούμε.

Η μεταμόρφωση του Σοφοκλέους

Γιατί ο πρόεδρος της ΑΕΛ εγκατέλειψε τα μεγάλα λόγια για τίτλο και ακολουθεί τακτική χαμηλών τόνων

Του ΧΡΗΣΤΟΥ ΖΑΒΟΥ

«Οι αγωνιστικοί στόχοι είναι η δημιουργία σωστού συνόλου, διεκδίκηση θέσης στην πρώτη τετράδα και έξοδος στην Ευρώπη, χωρίς όμως να είναι αυτοσκοπός», δήλωσε στα ΜΜΕ ο πρόεδρος της ΑΕΛ, Ανδρέας Σοφοκλέους, κατά τη διάρκεια της πρώτης προπονήσεως της φετινής σεζόν. Σε αντίθεση με τα προηγούμενα χρόνια, ο ισχυρός άνδρας της Λεμεσιανής ομάδας παρουσιάζει αυτό το καλοκαίρι ένα εντελώς διαφορετικό πρόσωπο, τουλάχιστον στις δημόσιες τοποθετήσεις του.

Ο κ. Σοφοκλέους, που την περσινή σεζόν μιλούσε ακόμη και για την κατάκτηση του τίτλου, είναι εξαιρετικά προσεκτικός πλέον στις δηλώσεις του, αφήνοντας στο παρελθόν την εικόνα του αυθόρμητου και παρορμητικού ηγέτη. Τα αίτια για τη μεταμόρφωση του προέδρου είναι κυρίως το περσινό πάθημα που έγινε μάθημα, η επικοινωνία που έχει με τον Πάμπο Χριστοδούλου, όπως επίσης και η συγκέντρωση στην προσπάθεια που γίνεται για πλήρη ενταξιοποίηση της ομάδας με τα οικονομικά κριτήρια που θέτει η UEFA.

Το πάθημα που έγινε μάθημα

«Βάλαμε ως στόχο τη διεκδίκηση του τίτλου. Πρώτον γιατί η ΑΕΛ είναι μεγάλη και ιστορική ομάδα. Δεύτερον, γιατί οι παίκτες είναι αξιόλογοι και ποιοτικοί και το πιο σημαντικό πληρώνονται έγκαιρα. Όταν λες ότι σε κάθε παιχνίδι στόχος σου είναι η νίκη, έχεις και δικαίωμα να λες ότι διεκδικείς το πρωτάθλημα», δήλωσε ο Ανδρέας Σοφοκλέους λίγο πριν ξεκινήσει η πρώτη προπόνηση της σεζόν 2009-10.

Συνεπαρμένους από τα υψηλά συμβόλαια που πρόσφερε σε κάποιους από τους παίκτες που ήρθαν πέρσι στην ομάδα, ο ηγέτης των κίτρινων θεώρησε σωστό να εξαγγείλει την πρόθεση της ομάδας να κατακτήσει τον τίτλο. Λίγους μήνες αργότερα διαπίστωσε ότι η ομάδα όχι μόνο δεν μπορεί να κυνηγήσει κάποια διάκριση, αλλά θα καταβάλει μεγάλη προσπάθεια για να μείνει μακριά από περιπέτειες που οχετίζονται με τον υποβιβασμό. Ταυτόχρονα ο εκ Πελενδρίου, Ανδρέας Σοφοκλέους, συνειδητοποίησε ότι τα μεγάλα συμβόλαια αποδεικνύονται τεράστιο μπελάς. Η απόδοση των Χόφες, Ζόνφελντ και Ράισιακ αποτέλεσε κολαφό για τη συνολική πορεία της ομάδας, τα ταμεία της οποίας δέχθηκαν μεγάλο πλήγμα. Μέσα από την αρνητική χρονιά που πέρασε πέρσι η λεμεσιανή ομάδα, ο Ανδρέας Σοφοκλέους δείχνει προς το παρόν σοφότερος και σαφώς πιο

Ο Πάμπος Χριστοδούλου ζήτησε από τον Αντρέα Σοφοκλέους να κόψει τις αυθόρμητες δηλώσεις και να μην μιλάει πολύ για ψηλούς στόχους.

συγκρατημένος. Για την παρούσα κατάσταση έβαλε το λιθαράκι του και ο Πάμπος Χριστοδούλου, ο οποίος βάση πληροφοριών μας, συνέστησε στον εργοδότη του εγκράτεια και ταπεινότητα, ούτως ώστε να υπάρξει η απόλυτη ηρεμία στην ομάδα.

«Πρόεδρε, ήρεμα»

Οι πληροφορίες φέρουν τον Πάμπο Χριστοδούλου να θέτει ως όρο για να συνεργαστεί με την ΑΕΛ, την εξασφάλιση της ηρεμίας. Γνωρίζοντας τον αυθόρμητισμό που διακατέχει τον πρόεδρο, ο Λευκωσιώτης τεχνικός ζήτησε όπως ο διοικητής επιβάλει την ηρεμία εντός της ομάδας και να αποφευχθούν τα μεγάλα λόγια των προηγούμενων χρόνων.

Ουσιαστικά ο νυν τεχνικός των Λεμεσιανών επιθυμούσε να εκμηδενιστεί κάθε πιθανότητα πίεσης που μπορούσε να προέλθει, κυρίως μέσω δηλώσεων του προέδρου. Ο Πάμπος Χριστοδούλου ζητούσε να

Πέρσι μιλούσε για τίτλο ο πρόεδρος της ΑΕΛ, φέτος λέει πως ο στόχος είναι η έξοδος στην Ευρώπη

θεθεί ο πήχης ανάλογα με την πορεία που θα έχει η ομάδα στα πρώτα στάδια του πρωταθλήματος και όχι μέσα από τα λεγόμενα των διοικούντων. Τα θέλω του 44χρονη τεχνικού έγιναν πράξη αφού εκ των πραγμάτων ο Ανδρέας Σοφοκλέους επέλεξε να μην προβεί σε βαρυσήμονες δηλώσεις διατηρώντας έτσι την ηρεμία στην ομάδα, αλλά και στις τάξεις των οπαδών.

Προσοχή στα κριτήρια

Το εργατικό προσωπικό της Γιώργου Θωράτου επισημάνει επίσης την αλλαγή στη νοοτροπία του εργοδότη τους. Άνθρωποι που

βρίσκονται στο στενό περιβάλλον του προέδρου ισχυρίζονται ότι έχει επικεντρώσει την προσπάθειά του στην ενταξιοποίηση της ποδοσφαιρικής εταιρείας με τα οικονομικά κριτήρια που έχει θέσει η UEFA.

«Η επιτυχία του προέδρου, τόσο στις προσωπικές του επιχειρήσεις όσο και στην ποδοσφαιρική εταιρεία, βασίζονται στην επαγγελματικότητα που τον χαρακτηρίζει.

Πέραν από παθιασμένους οπαδούς και πρόεδρο της ομάδας, ο Ανδρέας Σοφοκλέους είναι και πετυχημένος γραφειοκράτης, που ακολουθεί με ευλάβεια τις υποχρεώσεις που επιβάλλουν οι νόμοι. Πλέον τα κριτήρια της UEFA αποτελούν για τον πρόεδρο βασικά προτεραιότητα και μέχρι στιγμής, όπως γνωρίζεται όλοι, η ομάδα μας είναι από τις πρώτες που ανταποκρίνεται με επιτυχία στη διαδικασία συμπλήρωσης των φακέλων», αναφέρει στην «Κ» παράγοντας των γαλαζοκίτρινων.

Οκτώ διαφορετικές γλώσσες, μαζί με τα ελληνικά, συναντά κανείς στα αποδυτήρια του «Τάσος Μάρκου».

Οι γλώσσες του Παραλιμνίου

Πέρα από τα ελληνικά, άλλες επτά γλώσσες ομιλούνται στα αποδυτήρια του «Τάσος Μάρκου» από τους ποδοσφαιριστές της Ένωψης. Τρεις γλώσσες προέρχονται από τα Βαλκάνια: Τα σέρβικα (Ράντοβαν Κριβόκπιτς και Ένβερ Αλίβοντιτς), τα σλαβομακεδονικά (Πέταρ Μιλοζέφσκι και Μπόγιαν Μαρκόσκι) και τα βουλγάρικα (Γκεόργκι Πετκόφ). Οι υπόλοιπες τέσσερις γλώσσες είναι δυτικοευρωπαϊκές. Οι Μάικ Μμπούγια και Σεντρίκ Μουκουρί ομιλούν γαλλικά, με τον πρώτο να προέρχεται από τη Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό και τον δεύτερο να έχει γεννηθεί σε προάστιο του Παρισιού. Ο Σκοτσέζος Μαρκ Μπίερτσλι μιλάει αγγλικά, οι Βέλγοι Ματίας Τρένσον, Τζιμί Ντε Γουλφ και Κριστόφ Ίμισιου έχουν ως μητρική γλώσσα τα ολλανδικά, ενώ τα πορτογαλικά –η πιο κοινή ξένη γλώσσα στο κυπριακό πρωτάθλημα– μιλούν ο Πορτογάλος Ούγκο Φαρία και ο Βραζιλιάνος Σίδνεϊ Μοράες.

Μετά τα ελληνικά, η πιο κοινή γλώσσα στην Ένωψη είναι τα ολλανδικά, που μιλούν οι Βέλγοι Ματίας Τρένσον, Τζιμί Ντε Γουλφ και Κριστόφ Ίμισιου

Χαρακτηριστικό είναι πως με εξαίρεση τον Βούλγαρο τερματοφύλακα Γκεόργκι Πετκόφ, οι υπόλοιπες γλώσσες ομιλούνται σε ζεύγη τουλάχιστον, αφού στο ρόστερ της Ένωψης βρίσκονται δύο και περισσότεροι παίκτες από κάθε γλωσσική ομάδα. Εξαίρεση αποτελεί και ο Μαρκ Μπίερτσλι, όμως σίγουρα δεν νιώθει αποξενωμένος, αφού τα αγγλικά είναι παγκόσμια γλώσσα και η βασική των αποδυτηρίων των βυσσινί. Σε ό,τι αφορά τα ελληνικά στο «Τάσος Μάρκου», αυτά ομιλούνται από την πλειοψηφία του ρόστερ και συγκεκριμένα από δέκα ποδοσφαιριστές. Οι πλείστοι ντόπιοι, όμως, ως νεαροί θεωρούνται αναληρωματικοί, με τους Λεύτερη Μέρτακκα, Πάνκο Σπύρου Χρυσή Μιχαήλ να υπολογίζονται, για τώρα, από τον Νίκι Παπαβασιλείου ως ενδεκακάθι.

Από το περσινό ρόστερ, έχουν αποχωρήσει εννιά ποδοσφαιριστές, που μιλούσαν επτά διαφορετικές γλώσσες. Έφυγαν δύο γαλλόφωνοι (Λοράν Φασότ και Ντιτζανά Ονανά) και δύο ελληνόφωνοι (Δήμος Γούμενος και Πατίνος Χαραλάμπους), καθώς και ένας αγγλόφωνος (Όμπι Ταρούμπα), ένας ισπανόφωνος (Ματίας Έσκομπάρ), ένας πορτογαλόφωνος (Άλεξ Ντα Σίββα), ένας ολλανδόφωνος (Ντίτερ Φαν Τόρναουτ) και ο Ζόραν Μπαλντοβλιέφ που μιλά σλαβομακεδονικά.

ΗΡΩΔΟΣΤΗΣ ΜΙΛΙΑΤΙΔΟΥΣ

Μια μεταγραφή και τέσσερεις «τρύπες»

Αν ο ΑΠΟΕΛ περάσει σε όμιλο του Γιουρόπα Λιγκ θα γίνει άλλη μια προσθήκη – Υπάρχει πραγματική ανάγκη και σε ποια θέση;

Τον ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗ

Η περσινή σεζόν διδάξε πως η επάρκεια μιας ομάδας κρίνεται στο γήπεδο. Τέτοια εποχή γράφουμε για το πληρέστερο ρόστερ στην ιστορία του ΑΠΟΕΛ, όμως στον β' γύρο του πρωταθλήματος φάνηκαν αδυναμίες. Με το ίδιο σκεπτικό το φετινό ρόστερ μπορεί να μοιάζει ημιτελές, αλλά στην πράξη ίσως αποδειχθεί πιο γεμάτο από πέρσι. Τρία είναι τα δεδομένα. Πρώτο, πως έφυγαν έξι παίκτες

και αποκτήθηκαν τρεις. Δεύτερο, ότι υπάρχουν κενές δύο θέσεις ξένων/κοινοτικών και μία για Κύπριο. Τρίτο, ότι οι διοικούντες αφήνουν ανοικτό παράθυρο για άλλη μια μεταγραφή, με δεδομένο ότι η ομάδα θα περάσει σε ευρωπαϊκό όμιλο και θα παίξει ως τον Δεκέμβριο, άρα θα πρέπει να την ενισχύσουν ποσοτικά, έχοντας κατά νου το πρόπερσινο πάθημα. Για ποια θέση θα ψάξουν, αν τελικά κάνουν μεταγραφή; Κανένας δεν μπορεί να απαντήσει με βεβαιότητα 100%.

ΤΕΡΜΑΤΟΦΥΛΑΚΑΣ

Ο... Ισάξιος του Χιώτη

Πολλοί σημειώνουν πως ο ΑΠΟΕΛ πρέπει να πάρει τερματοφύλακα, γιατί αν γίνει καμιά στραβή και τραυματιστεί ο Χιώτης, η ομάδα μένει χωρίς αξιόπιστη λύση στο τέρμα. Δεν έχουν μεγάλο άδικο, ωστόσο καμιά ομάδα στον κόσμο δεν έχει δύο ισάξιους «άσοις» γιατί τότε δημιουργείται πρόβλημα για το ποιος θα παίξει. Το κενό που αφήνει ο δανεισμός στη Δόξα του Κυριάκου Ιωάννου, βασικού τερματοφύλακα της Εθνικής Ελπίδων, θα καλυφθεί από τον «άσο» της δεύτερης ομάδας.

● Πιθανότητες ενίσχυσης: 10%

ΑΜΥΝΑ

Ακραιός ή στόπερ;

Τον Γενάρη αποχώρησε ο Βαγγέλης Κουτσόπουλος, ο Σάββας Πουρσαϊτίδης έχει άλλον ένα χρόνο στην πλάτη, καθώς έκλεισε τα 35, ενώ ο Μποαβεντούρα δεν είναι και ο πιο προβλέψιμος χαρακτήρας. Αυτά τα τρία δεδομένα προμήνυαν ενίσχυση με τουλάχιστον έναν ακραιό αυτό το καλοκαίρι. Ο Γιοβάνοβιτς περιορίζεται στη μετατροπή του Αλεξάνδρου σε πλάγιο μπακ, καλύπτοντας μ' αυτόν και τον «Μπόα» το αριστερό άκρο – για το δεξί άκρο έχει Πουρσαϊτίδη και Σολωμού. Μπαλαντέρ και για τις δύο θέσεις είναι ο Μάριος Ηλία. Ποσοτικά τα άκρα είναι εντάξει, όμως αν ερχόταν παίκτης θα ήταν ευτύχημα να έπαιζε ως δεξί μπακ και στόπερ ταυτόχρονα. Με την απόκτηση του αμιγώς αμυντικογενούς Σανέλ Γιάχιτς αλλά και του Ολιβέιρα, το καρέ των κεντρικών μπακ έχει συμπληρωθεί, καθώς υπάρχουν οι Ζορζ και Κόντης από πέρσι. Πάντως, ο πρώτος είναι επιρρεπής σε τραυματισμούς και ο Ελλαδίτης είναι 36 χρόνων.

● Πιθανότητες ενίσχυσης: 40%

ΚΕΝΤΡΟ

Ο πολυσύνθετος καψ

Έναν αμυντικό μέσο που θα μπορεί να κόβει, να κουμαντάρει και να ξεκινάει το παιχνίδι από πίσω ο Γιοβάνοβιτς τον έψαχνε από πέρσι το φθινόπωρο. Άλλωστε το πολυσύνθετο βάρι είναι ο πλέον σημαντικός παίκτης στο σύγχρονο ποδόσφαιρο. Τον Σανέλ Γιάχιτς δεν τον έχουμε δει να αγωνίζεται, ωστόσο, σύμφωνα με τις περιγραφές που τον συνοδεύουν από την Ελλάδα, αλλά και τις πληροφορίες, προορίζεται μό-

Κανείς δεν μπορεί να υποστηρίξει με βεβαιότητα 100% σε ποια θέση θα ψάξει ενίσχυση ο Γιοβάνοβιτς, ούτε να αποκλείσει το ενδεχόμενο η ομάδα να μπει στο νέο πρωτάθλημα ως έχει.

νο για το ανασταλτικό κομμάτι. Αν στον ΑΠΟΕΛ επιλέξουν να ενισχύσουν το κέντρο, το πιθανότερο είναι να πάρουν έναν πολυσύνθετο αμυντικό μέσο ο οποίος θα απελευθερώσει τον Πινο και θα μονιμοποιήσει τον Γιάχιτς ως στόπερ – ο Βόσνιος πάει για κόφτης προς το παρόν. Στις υπόλοιπες θέσεις της μεσαίας γραμμής το ρόστερ μοιάζει υπερπλήρες, αφού για τον ρόλο του οργανωτή, πέρα από τον Μαρσίνο, υπάρχουν ο Πινο και ο Μαντούκα, ενώ με την απόκτηση του Αντόρνο τα άκρα είναι γεμάτα. Ο Παραγουανός δοκιμάστηκε στην Αλβανία στη θέση του Μαρσίνου.

● Πιθανότητες ενίσχυσης: 30%

Η προπερσινή απώλεια του πρωταθλήματος λόγω του βαρυσφορωμένου προγράμματος των Ομίλων, αφήνει ανοικτό το ενδεχόμενο μεταγραφής

ΕΠΙΘΕΣΗ

Όσο υπάρχει ο Μιχάλης...

Είναι δεδομένο πως ο Γιοβάνοβιτς τρέφει ιδιαίτερη εκτίμηση για τις ικανότητες του Μιχάλη Κωνσταντίνου και κανένας δεν μπορεί να αποκλείσει το ενδεχόμενο να ενδιαφερθεί γι' αυτόν ο ΑΠΟΕΛ όταν και αν ο διεθνής φορ ξεπερδέψει με την Ομόνοια. Η απουσία του Αϊλτον σε συνδυασμό με τις ευκαιρίες που χάθηκαν στην Κορυστά δημιουργήσαν μια ανησυχία για το αν η ομάδα έχει πρόβλημα στο γκολ, παρότι η αστοχία του Σολάρι αποδίδεται στην κακιά μέρα του Αργεντινίου. Για την ώρα οι πρωταθλητές έχουν δύο καθαρόαιμους φορ και σε περίπτωση επιλογής συστήματος 4-4-2, τότε θέση στο επιθετικό δίδυμο μπορούν να πάρουν ο Αντόρνο ή ο Τρικόσκι. Οι λύσεις μοιάζουν επαρκείς, όμως ενδεχομένως να προστεθεί άλλη μια αν υπάρχει κάτι πολύ αξιόλογο. Η ενίσχυση της επίθεσης δεν είναι προτεραιότητα.

● Πιθανότητες ενίσχυσης: 20%

Ο καινούργιος... περσινός ΑΠΟΕΛ

Στη δεύτερη εποχή του στον ΑΠΟΕΛ, ο Ιβάν Γιοβάνοβιτς έχει κάνει τέσσερις φορές πρεμιέρα νέας σεζόν και στις δύο απ' αυτές ξεκίνησε με την ενδεκάδα της προηγούμενης χρονιάς. Η πρώτη ήταν στα Νησιά Φαρόε το 2009, σε μια σεζόν που βρήκε τους γαλαζοκίτρινους στους Ομίλους, χάρη στην εμπιστοσύνη που έδειξαν στην παλιά φρουρά κατά τα προκριματικά. Το ίδιο φαίνεται ότι θα γίνει και φέτος, καθώς ο Σερβοέλληνας δεν αλλάζει την ομοιογένεια και τους αυτοματισμούς που μπορεί να του χαρίσει μια περσινή ομάδα. Τι όμως έδειξε ο ΑΠΟΕΛ στην Αλβανία;

1. Φρεσκάδα

Καταρρίπτοντας τον μύθο της σκληρής προετοιμασίας και των βαριών ποδιών που πρέπει να λυθούν με

τον καιρό, οι γαλαζοκίτρινοι παρουσίασαν φρέσκοι στα μέσα Ιουλίου. Υπεύθυνος ο γυμναστής Γιώργος Παρασκευά, που δεν φορτώνει πολύ τους παίκτες στην προετοιμασία, εγκαταλείποντας αναχρονιστικές μεθόδους.

2. Αυτοματισμοί

Οι Αλβανοί ήταν περιορισμένοι δυναμικότητας και δεν πρέσαναν, ωστόσο η κυκλοφορία του ΑΠΟΕΛ μοιάζει να είναι ένα κλικ καλύτερη σε σύγκριση με πέρσι, τουλάχιστον σε ό,τι αφορά την περίοδο από τον Ιανουάριο και μετά. Οι αυτοματισμοί έχουν μπει για τα καλά στο παιχνίδι των πρωταθλητών, που σε μερικές στιγμές δίνουν την αίσθηση πως αλλάζουν την μπάλα χωρίς να βλέπει ο ένας τον άλλο.

3. Ρόλος Μαρσίνου

Ο Βραζιλιάνος δείχνει να έχει έναν ελαφρώς αναβαθμισμένο ρόλο. Οι περισσότερες επιθέσεις συνεχίζουν να περνάνε από τα πόδια του, μόνο που φέτος δείχνει να έχει σημαντικότερο λόγο και μεγαλύτερη εμπλοκή στην ανάπτυξη της ομάδας, καθώς ξεκινάει τις επιθέσεις πίσω από τη μεσαία γραμμή, όπου γυρνάει για να πάρει μπάλα.

4. Αριστερή πτέρυγα

Τουλάχιστον στην Αλβανία ήταν το ισχυρό χαρτί. Οι Βραζιλιάνοι Μαντούκα και Μποαβεντούρα δείχνουν πιο δεμέντοι από ποτέ. Το «μαγικό» αριστερό του πρώτου και η εκπνετικότητα του δεύτερου επιτρέπουν στον ΑΠΟΕΛ να επιχειρεί την πλειοψηφία των επιθέσεων του από την πτέρυγά τους.

Ζήσε ό,τι Φανταστείς...

με 19 αθλητικά κανάλια!

- ➔ Κυπριακό Πρωτάθλημα και Κύπελλο
- ➔ UEFA CHAMPIONS LEAGUE & UEFA EUROPA LEAGUE
- ➔ Διεθνή και Ευρωπαϊκά Πρωταθλήματα και Κύπελλα
- ➔ Καλαθόσφαιρα: Κυπριακό, Ελληνικό, Ισπανικό Πρωτάθλημα
- ➔ Champions League Volley
- ➔ Formula 1**, Super League Formula
- ➔ Όλα τα αθλήματα από 19 αθλητικά κανάλια

Δωρεάν Εγκατάσταση

1ου και 2ου αποκωδικοποιητή

&

Συμμετοχή στο διαγωνισμό για 10 Τηλεοράσεις HD 42"

Διάρκεια: 1-22 Ιουλίου 2011

50% Έκπτωση στα 6 κανάλια LTV

Η έκπτωση ισχύει για περίοδο τριών μηνών σε νέους πελάτες των καναλιών:

Διάρκεια: 1-31 Ιουλίου 2011.

CONNECT GREEK

* Η προφορά ισχύει για νέους πελάτες, με την υπογραφή 12μηνου συμβολαίου στη Cytavision.

** Μεταδίδεται μέσω των καναλιών LTV HD χωρίς επιπλέον χρέωση (πελάτες Full Pack).

Για περισσότερες πληροφορίες για τους όρους της προφοράς και του διαγωνισμού: www.cytavision.com.cy, αριθμός 132, Cytashop.

cytavision
Θεαματική Διαφορά

Ολοκλήρωσε το πλάνο ο «προφήτης»

Προσαρμοσμένη στα θέλω του Στάνιμρ Στόιλοφ η Ανόρθωση, έξι μήνες μετά την έλευση του Βούλγαρου στο «Αντώνης Παπαδόπουλος»

Του ΣΙΜΟΥ ΠΑΦΙΤΗ

Σκεδόν τίποτα δεν θυμίζει η τωρινή Ανόρθωση με την ομάδα που παρέλαβε στις 27 Δεκεμβρίου ο Στάνιμρ Στόιλοφ. Σε διάστημα έξι μηνών, στο οποίο μεσολάβησαν δύο μεταγραφικές περίοδοι, ο Βούλγαρος προχώρησε σε πλήρη αναδιοργάνωση του ποδοσφαιρικού τμήματος. Το κατώφλι του «Αντώνης Παπαδόπουλος» πέρασαν υπό τις οδηγίες του Στόιλοφ συνολικά 14 ποδοσφαιριστές, επτά σε κάθε μεταγραφική περίοδο, οι οποίοι προσέδωσαν ποιότητα και εμπειρία, αντικαθιστώντας ποδοσφαιριστές αμφίβολο αξίας που επί το πλείστον δεν άξιζαν να φορέσουν τη φανέλα της Ανόρθωσης.

Οι 14 νέοι ποδοσφαιριστές που έφερε ο Στάνιμρ Στόιλοφ από τον Ιανουάριο του 2011 μέχρι σήμερα άλλαξαν ριζικά την εικόνα της Ανόρθωσης

Μια ματιά στη σύνθεση της Ανόρθωσης στον αγώνα της 15ης αγωνιστικής του περσινού πρωταθλήματος κόντρα στον ΑΠΟΠ/Κινύρα στην Πέγεια (ήττα με 3-1 και ένατο συνεχόμενο παιχνίδι χωρίς νίκη), ο οποίος ήταν ο τελευταίος πριν τη Στάνιμρ Στόιλοφ εποχή, αντικατοπτρίζει τις τεράστιες αλλαγές που έγιναν στο ρόστερ. Αρκουέγιο, Ζανίσιο, Γεωργίου, Λεϊβακάμπεισι, Σωτηρίου, Μαραγκός, Σιέλνς, Καφού, Ράμος, Μιχαήλ και Οκκάς ήταν οι έντεκα που άρχισαν την αναμέτρηση.

Ανγκέλοφ, Κόλιν, Σπρόκελ έκαναν ντεμπούτο στην αμέσως επόμενη αγωνιστική απέναντι στον ΑΠΟΕΛ, στην προμέρα του Στόιλοφ στον κυανόλευκο πάγκο. Τέσσερις μήνες μετά οι Τόμασιτς, Βουσίσεβιτς, Ρονκάτο και Ρέζεκ έπαιξαν βασικοί με το «φοινικά» στο στάδιο στο πρώτο επίσημο παιχνίδι της «Κυρίας» για τη νέα περίοδο την περασμένη Πέμπτη με αντίπαλο την Γκάγκρα. Σταδιακά στην ενδεκάδα αναμένεται να μπουν οι Ντίμιταρ Ιβάνκοφ και Εμίλ Ανγκέλοφ και ενδεχομένως ο πρώην τεχνικός της Ανόρθωσης, Γκιγιέρμο Όγιος, να δυσκολεύεται πλέον να αναγνωρίσει την ομάδα της οποίας είχε την ευθύνη ένα χρόνο πριν.

Η βελτίωση της αμυντικής γραμμής

Το βάθος στο ρόστερ της Ανόρθωσης φανερύεται από το γεγονός ότι εκτός από τον αγώνα με την Γκάγκρα ήταν οι τραυματίες Ράμος, Στάνισλαβ Ανγκέλοφ και ο ανέτοιμος Εμίλ Ανγκέλοφ και στον πάγκο έμειναν οι Μαραγκός, Λαμπάν και Άντιτς.

και ιδιαίτερα των κεντρικών αμυντικών, ήταν η προτεραιότητα του Στάνιμρ Στόιλοφ. Ο «προφήτης» διαπίστωσε τεράστια κενά στα μετόπισθεν, κάτι άλλωστε που αποδεικνύεται από το γεγονός πως οι τρεις πρώτες διορθωτικές του κινήσεις αφορούσαν ποδοσφαιριστές που αγωνίζονται στην εν λόγω θέση. Σίβαρντ Σπρόκελ, Γιούργκεν Κόλιν και Στάνισλαβ Ανγκέλοφ (αργότερα προωθήθηκε στη μεσαία γραμμή) ήρθαν και «έδωσαν» την αμυντική διάταξη που έμπασε κυριολεκτικά από παντού. Σταθερότητα, σιγουριά και ικανότητα στην προώθηση των επιθετικών ενεργειών ήταν τα στοιχεία που έδωσαν στο αγωνιστικό προφίλ της Ανόρθωσης οι κεντρικοί αμυντικοί. Με την έλευση

του Γκόρτι Τόμασιτς προστέθηκε άλλη μια αξιόπιστη λύση με τα ίδια χαρακτηριστικά, ενώ ο Σέρβος δίνει περαιτέρω δυναμική στον αέρα. Τον Ιανουάριο ο Στόιλοφ δεν ενίσχυσε τα άκρα της άμυνας, ωστόσο στην πορεία φάνηκε ότι δεν ήταν αλύπητα ευχαριστημένοι για καμία από τις δύο πλευρές. Με την απόκτηση του Μάρκο Άντιτς που παίζει και στα δύο άκρα θέλει να δώσει τη λύση. Ο Μαυροβούνιος είναι σταθερός, γνώστης της θέσης και δίνει περισσότερη βαρύτητα στα αμυντικά του καθήκοντα. Πολυδιάστατη επιθετικά Όπως έδειξε και κόντρα στην Γκάγκρα, ο Στόιλοφ θα παραμείνει πιστός

στο 4-2-3-1 που χρησιμοποιεί από τη μέρα που πάτησε το πόδι του στην Κύπρο. Παίκτης-κλειδί για τη «νέα» Ανόρθωση είναι ο Νεμάνια Βουσίσεβιτς. Ο Σέρβος επιθετικός μέσος έδειξε με το καλημέρα τις τεράστιες ποδοσφαιρικές του ικανότητες και είναι δεδομένο πως από τα πόδια του θα περνούν κατά κύριο λόγο οι επιθετικές ενέργειες της «Κυρίας». Τα δύο άκρα με τους Λαμπόρδε, Οκκά, Ράμος ενισχύθηκαν με τον Ρονκάτο, ο οποίος έδειξε στον αγώνα της περασμένης Πέμπτης, όσο αγωνιστική, ότι μπορεί να αποτελέσει πολύτιμη μονάδα. Η διαφορά σε σχέση με την περσινή χρονιά είναι ο άξονας από τον οποίο η Ανόρθωση θα είναι πιο απειλητική.

Στοιχείο που επιθυμεί να βελτιώσει ο τεχνικός της «Κυρίας» είναι η κατοχή και η σωστή κυκλοφορία της μπάλας κάτι στο οποίο δουλεύει από την αρχή της προετοιμασίας και βγήκε σε μεγάλη βαθιά στον αγωνιστικό χώρο κόντρα στην Γκάγκρα, παρόλο που η δυναμική των Γεωργιανών δεν μπορεί να αποτελέσει μέτρο σύγκρισης. Οι δικαιολογημένες ανησυχίες για τη γραμμή κρούσης με την αποχώρηση του Καφού, άρχισαν ήδη να εξαερμιζόνται με την παρουσία του Γιάν Ρέζεκ, ο οποίος έδειξε πως ξέρει την τέχνη του σκοραρισματος, συμμετέχει στη πίεση από ψηλά που ζητά ο Στόιλοφ, ενώ υπάρχει ακόμη ο Εμίλ Ανγκέλοφ και εκκρεμεί η απόκτηση ενός ακόμη φορ.

Βάθος και πολυθεσίτες

Όταν μένουν στον πάγκο οι Μαραγκός, Λαμπάν, Άντιτς, εκτός αποστολής οι τραυματίες Ράμος, Στάνισλαβ Ανγκέλοφ και ο ανέτοιμος Εμίλ Ανγκέλοφ, τότε αποδεικνύεται εμπράκτως η πλειάδα επιλογών που διαθέτει η Ανόρθωση. Στοιχείο που πέρασε μειονεκτούσε η «Κυρία» και ήταν σημαντικός λόγος της αγωνιστικής καταρακίλας στα μισά του δρόμου, καθώς τραυματισμοί και τιμωρίες καρτών στοίχισαν στην ομάδα της Αμμοκώστου.

Επιπλέον, θετικό πρόσημο με ενεργητικές συνέπειες για την Ανόρθωση αναμένεται να αποτελέσουν οι πολλοί πολυθεσίτες ποδοσφαιριστές που διαθέτει στο ρόστερ της. Στο νικηφόρο με 3-0 παιχνίδι με την Γκάγκρα τρεις ποδοσφαιριστές είτε έπαιξαν σε περισσότερες από μία θέσεις, είτε αγωνίστηκαν σε διαφορετική από τη φυσική τους θέση. Ο Κόλιν πήρε ρόλο ανασταλτικού μέσου, όπως και ο Οκκάς που στη συνέχεια μετατοπίστηκε σε δεξιά χαφ. Ο Λαμπάν πέρασε ως αλλαγή και στα περίπου 60' που χρησιμοποιήθηκε έπαιξε και ως ανασταλτικός μέσος αλλά και ως αριστερός χαφ. Πολυθεσίτες παίκτης υπάρχουν και άλλοι στην Ανόρθωση, όπως οι Άντιτς, Στάνισλαβ Ανγκέλοφ, Ζανίσιο και Ρονκάτο, γεγονός που στην πορεία θα αποτελέσει όπλο στα χέρια του Στόιλοφ.

Ο «Ρεκόμπα» της ΑΕΚ και οι υποσχέσεις

Το κατ-τρικ του Γκονζάλο Γκαρσία στην πρώτη του συμμετοχή ανάγκασε το uefa.com να ασχοληθεί μαζί του

Του ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗ

Το καλοκαίρι του 2002 ο Ρονάλντο δεν ήταν η μοναδική μεταγραφή της Ρεάλ Μαδρίτης. Ο Φλορεντίνο Πέρεθ είχε πληρώσει 50 εκατ. πεσέτες, 300.000 σημερινά ευρώ, για να πάρει τον 19χρονο πλειμέικερ Γκονζάλο Γκαρσία από την Κομποστέλα. Μάλιστα, ήταν μεταγραφική ρεκόρ στα χρονικά του μικρού συλλόγου της Γαλιτίας. Στην πρώτη ομάδα των Μαδρινών δεν έπαιξε ποτέ, ωστόσο εμφανίστηκε μια φορά με την Εθνική Ισπανίας στους U-19. Όπως σημείωσε και το uefa.com, θαμνωμένο από το κατ-τρικ του Γκαρσία στην πρώτη του ευρωπαϊκή συμμετοχή την περασμένη Πέμπτη, έχει τρεις συμμετοχές με την Εθνική U-17, στην οποία έπαιξαν τό-

Το 2002 η Ρεάλ Μαδρίτης πλήρωσε γι' αυτόν 300.000 ευρώ. Την Ιθάκη του όμως τη βρήκε στην Ολλανδία το 2005.

Έχει μεγάλα παράπονα από τη διοίκηση της Κομποστέλα που τον έστειλε στη Ρεάλ, όπου δεν έπαιξε ποτέ

τε ο Αντρέι Ινιέστα και ο Φερνάντο Τόρες. Μάλιστα, αγωνίστηκε στα τελικά του Ευρωπαϊκού Πρωταθλήματος, το οποίο κατέκτησαν οι «Φούριας Ρόκας». Έτσι του ανοίχτηκε ο δρόμος προς τη Μαδρίτη. Οι αναμνήσεις από τα δύο χρόνια στους «γκυλάκτικος» δεν ήταν και οι καλύτερες. «Με έστειλαν εκεί (σ.σ. η διοίκηση της Κομποστέλα) για να κάνουν τη δουλειά τους. Δεν μου φέρθηκαν καλά στη Μαδρίτη. Με είπαν τον ένα χρόνο στην Αλκορκόν και τη Μέριδα, τον άλλο στην Παλένθια», έλεγε το 2006 σε ισπανική εφημερίδα, αφότου βεβαίως είχε φτιάξει τ' όνομά του στην ολλανδική Γκρόνινγκεν.

Τον βάφτισαν «Ρεκόμπα» Γεννημένος στο Μοντεβιδέο στις 13 Οκτωβρίου του 1983, πήρε την ισπανική υπηκοότητα αλλά και το προσωνόμιο «Ρεκόμπα», του συμπατριώτη του που μεσοουρανούσε τότε στα ευρωπαϊκά γήπεδα. Σε ηλικία 14 χρόνων η οικογένειά του μετανάστευσε στη Γαλιτία και εντάχθηκε στην Κομποστέλα, ενώ προηγουμένως είχε παίξει για πέντε χρόνια μάλα στην πατρίδα του. Πέρασε την ισπανική υπηκοότητα

Οι πιο μεγάλες νίκες κυπριακών ομάδων στην Ευρώπη

Σεζόν	Διοργάνωση	Αντίπαλοι	Σκορ
2011-12	Γιουρόπα Λιγκ	Φλοριάνια (Μάλτα) - ΑΕΚ	0-8
1997-98	Κύπελλο Κυπελλούχων	ΑΠΟΕΛ - Τορσκάβν (Φαρόε)	6-0
1998-99	Τσάμπιονς Λιγκ	Ανόρθωση - Βαλέτα (Μάλτα)	6-0
1985-86	Κύπελλο Πρωταθλητριών	Ραμπάτ (Μάλτα) - Ομόνοια	0-5
1985-86	Κύπελλο Πρωταθλητριών	Ομόνοια - Ραμπάτ (Μάλτα)	5-0
1996-97	Κύπελλο Κυπελλούχων	ΑΕΚ - Κάτσικ (Σκωτία)	5-0
2006-07	Κύπελλο ΟΥΕΦΑ	Εθνικός Άκνας - Ρούζελαρ (Βέλγιο)	5-0
2010-11	Γιουρόπα Λιγκ	Ανόρθωση - Κέρζινγκ (Λουξεμβούργο)	5-0

τα και αγωνίστηκε πρώτη φορά στην Εθνική στα 17 του.

Το πρόβλημα στη μέση

Ένα απρόσμενο τηλεφώνημα από κάποιον Ολλανδό, πρώην συμπαίκτη του στην Κομποστέλα, έμελλε να του αλλάξει την καριέρα. Τον πήρε μαζί του στην άσημη ολλανδική Άπελντορν το 2005 όπου ανακάλυψε ότι είχε πρόβλημα στη σπονδυλική στήλη. Ακολούθησε ειδικό πρόγραμμα αποθεραπείας, έπαιξε 40 ματς και έβαλε 18 γκολ, σε πρωτάθλημα και κύπελλο. Αναγεννήθηκε. Εκεί τον φώναζαν Γκονζάλο. Βρέθηκε στη Χέρενφεν και απ' εκεί στην Έρακλες. Το 2008 πήγε στην Γκρόνινγκεν και το πρώτο εξάμηνο του 2010 αγωνίστηκε στη Φένλο. Πέρισι επέστρεψε στην Γκρόνινγκεν όπου έπαιξε 15 φορές και σκόραρε δύο γκολ.

Βοήθεια στο γκολ

Ο Γιόρντι Κρόφ τον διάλεξε για τη θέση του δημιουργικού χαφ, όπου αγωνίζεται σε όλη του την καριέρα. Θα είναι στη βάση του επιθετικού ρόμβου, πίσω από τον προωθημένο και ανάμεσα από τα δύο «φτερά», αντικαθιστώντας τον Τομ Καλουβέ. Πέρα από τις οργανωτικές ικανότητες, στο ντεμπούτο του έδειξε πως μπορεί να βοηθήσει και στο σκοράρισμα, προσδίδοντας έξτρα γκολ στην ομάδα. Με την πρώτη φετινή εμφάνιση ξεπέρασε την περσινή συγχομυδία των δύο επιτελών, Γκόμες και Καλουβέ, που έβαλαν πέρσι από ένα γκολ.

Η μεγαλύτερη νίκη με «αέρα» δύο γκολ

Η καταγιάδα της... Μάλτας που σημειώθηκε την περασμένη Πέμπτη ήταν η μεγαλύτερη ευρωπαϊκή νίκη κυπριακής ομάδας, μάλιστα με διαφορά δύο γκολ από τη δεύτερη που είναι το 6-0, σκορ το οποίο σημειώθηκε δύο φορές, το 1997 από τον ΑΠΟΕΛ και την επόμενη σεζόν από την Ανόρθωση. Παράλληλα, είναι η μεγαλύτερη εκτός έδρας νίκη κυπριακής ομάδας στην Ευρώπη, με συντριπτική διαφορά από τη δεύτερη, που ήταν το 0-5 της Ομόνοιας στη Μάλτα το 1985 επί της Ραμπάτ Άγιας για το τότε Κύπελλο Πρωταθλητριών.

Οι Ladies θα παίξουν 11-15 Αυγούστου στον προκριματικό όμιλο του Τσάμπιονς Λιγκ. Οι αγώνες θα γίνουν στη Λεμεσό.

Σόου με τις Απόλλων Ladies διοργανώνει η Medochemie

Κάνοντας ένα διάλειμμα στην προετοιμασία τους, ενόψει της συμμετοχής σε προκριματικό όμιλο του Τσάμπιονς Λιγκ, οι αγώνες του οποίου θα γίνουν στην Κύπρο 11-15 Αυγούστου, οι Απόλλων Ladies θα εμφανιστούν την ερχόμενη Κυριακή (24/07 17:00-19:00), σε τουρνουά επιδείξεων στον Ναυτικό Όμιλο Λεμεσού. Το τουρνουά διοργανώνει η Φαρμακοβιομηχανία Medochemie για τη στήριξη του Συνδέσμου «Κάμε για Ευχα», με αφορμή τη συμπλήρωση 35 χρόνων συμβολής της εταιρείας στον τομέα της υγείας. Οι παίκτριες των Απόλλων Ladies, που έχουν μαζέψει οκτώ εγχώριους τίτλους τα τρία τελευταία χρόνια ενώ πέρσι πέρασαν στις 32 καλύτερες ομάδες της Ευρώπης, θα ενισχύσουν τις έξι ομάδες εθελοντών, που θα χωριστούν σε δύο ομίλους, μέσα από τους αγώνες των οποίων θα προκύψουν οι νικητές του τουρνουά. Μετά τη διεξαγωγή του αγώνα θα δοθούν κύπελλα στις νικήτριες ομάδες και μετάλλια σε όλους τους συμμετέχοντες.

Ο ΞΕΝΟΣ ΤΥΠΟΣ

the guardian

Ο Βενγκέρ καταγγέλλει
ζαβολιές της Σίτι

Ο τεχνικός της Αρσεναλ Αρσέν Βενγκέρ κατηγορησε τη Μάντσεστερ Σίτι ότι προσπαθεί να παρακάμψει τους κανονισμούς της UEFA για το οικονομικό ευ αγωνίζεσθαι μέσω της νέας χορηγίας ύψους 400 εκατομμυρίων λιρών που εξασφάλισε από την Etihad Airways. Ο Γάλλος προπονητής είπε πως η συμφωνία απειλεί όχι μόνο τον κανονισμό που αρχίζει πλέον να εφαρμόζεται, αλλά και την αξιοπιστία εν γένει της ευρωπαϊκής συνομοσπονδίας. Ο κ. Βενγκέρ θεωρεί ότι ο πρόεδρος της UEFA Μισέλ Πλατινί έχει καθίκο να διερευνήσει τη συμφωνία αυτή της Σίτι και αύξησε την πίεση στον συμπατριώτη λέγοντας ότι πρόκειται για «το μεγάλο τεστ του κ. Πλατινί». Πρόσθεσε με νόημα ότι για να έχει αξία το οικονομικό ευ αγωνίζεσθαι, η χορηγία θα πρέπει να είναι στην τιμή της αγοράς.

Ολ Στάρ Γκέιμ παράλληλα
με το λοκ-άουτ

Μια σειρά από αστέρια του NBA, με πρώτο τον Κέβιν Ντουράντ, οργανώνουν ένα Ολ Στάρ Γκέιμ παράλληλα με το λοκ-άουτ του NBA, σε μία από τις πιο σκληρές γειτονιές της Ουάσιγκτον. Στο γήπεδο του Μπάρνι Φαρμς θα αντιπαρατεθούν οι ομάδες της Δύσης και την Ανατολής, με τη συμμετοχή αστεριών όπως οι Μπάρνο Νέιβις και Ντορέλ Ράιτ. Θα πρόκειται για μια γιορτή του μπάσκετ. Μια βαλίδα ασφαλείας για τη σκληρή πραγματικότητα της καθημερινότητας. Το μπάσκετ θα δώσει έτσι μια ανάσα ζωής σε αυτή τη γημάτη εγκληματικότητα κοινότητα των 3.000 ανθρώπων που απασχολεί συνεχώς την αστυνομία. Το παιχνίδι προγραμματίζεται να διεξαχθεί στις 20 Αυγούστου.

DAILY MIRROR

«Ο Μουρίνιο
είναι διάνοια»

Ο προπονητής της Ρεάλ Μαδρίτης, Ζοζέ Μουρίνιο, είναι διάνοια, σύμφωνα με τον Ντέιβιντ Μπέκχαμ, που θεωρεί ότι ο Πορτογάλος μπορεί να οδηγήσει την πρώην ομάδα του σε θριάμβους την επόμενη σεζόν. Ο Μπέκχαμ θα θεθεί αντιμέτωπος της Ρεάλ το Σάββατο σε φιλικό αγώνα με τη φανελά της Λος Αντζέλες Γκάλαξι και δηλώνει ότι οι Μαδριλένοι με τον κ. Μουρίνιο στον πάγκο είναι σε θέση να αποκαθλώσουν την Μπαρσελόνα από τον ισπανικό θρόνο. «Έχουν έναν από τους καλύτερους προπονητές στον κόσμο. Ο κ. Μουρίνιο είναι ιδιοφυΐα και το έχει αποδείξει με όλες τις ομάδες που έχει προπονήσει», είπε ο πρώην αρχηγός της εθνικής Αγγλίας. «Η Ρεάλ είναι ομάδα που προκαλεί το φόβο στους αντιπάλους της και δεν αμφισβάζω καθόλου ότι μπορεί στη νέα χρονιά να κατακτήσει τα πάντα», πρόσθεσε.

LE FIGARO

«Θα μιλήσουμε με
Σουμάχερ»

Η ομάδα F1 της Μερσέντες σκοπεύει να έχει διαπραγματεύσει με τον Μίκαελ Σουμάχερ στη διάρκεια της φετινής σεζόν. Ο διεθνής της ομάδας, Ρος Μπρον, επιβεβαίωσε στον γερμανικό τύπο τη σχετική πληροφορία λέγοντας: «Έχει συμβόλαιο για τρία χρόνια με τη Μερσέντες και είμαι ευχαριστημένος μαζί του. Όμως, εφ' όσον δεν επιθυμεί να συνεχίσει άλλα, θα πρέπει να το συζητήσουμε, καθώς δεν υποχωρούμε κανένα να κάνει κάτι το οποίο δεν επιθυμεί. Εμείς τον πιστεύουμε, αποτελεί ένα σημαντικό κομμάτι της ομάδας μας. Θα μιλήσουμε μαζί του αργότερα στη φετινή περίοδο».

«Φυλακισμένοι» στα δοκάρια

Τερματοφύλακες που έμειναν στην ιστορία για την εκτελεστική τους δεινότητα

Ο Πίτερ Σμιάμικελ είναι ιδιαίτερη περίπτωση, αφού μπορεί να έχει σημειώσει μόλις 10 γκολ, κανένα από αυτά με εκτέλεση πέναλτι ή φάουλ.

Ο Σένι (αριστερά) είναι ο κορυφαίος στη λίστα με τους τερματοφύλακες - σκόρερ, τον ακολουθεί ο Σιλαβέρτ (κέντρο), ενώ ο Σαργκχάνς είναι ο πρώτος της ελληνικής κατάταξης.

Του ΧΡΗΣΤΟΥ ΚΟΝΤΟΥ

Στην παρουσίαση του ρόστερ μιας ομάδας, στο καρεδάκι που υπάρχει για τα γκολ δίπλα στο όνομα κάθε παίκτη, η λίστα σχεδόν πάντα ξεκινάει με πύλα. Το Νο1 κάθε ομάδας είναι ο τερματοφύλακας και δουλεύει του δεν είναι να σημειώνει γκολ, αλλά να προσπαθεί να το αποφύγει. Οι περισσότεροι τελειώνουν την καριέρα τους μ' αυτόν την πύλα στο βιογραφικό τους. Αυτό είναι ο κανόνας. Κάθε κανόνας όμως έχει τις εξαιρέσεις που τον επηρεάζει. Υπάρχουν εκπληκτικές περιπτώσεις γκολκίπερ που έμειναν στην Ιστορία περισσότερο για τα γκολ που πέτυχαν παρά γι' αυτά που έσωσαν.

Γκολ σαν του Πάλοπ στο ματς της Σεβίλλης με τη Σαχάρ κρίνουν προκρίσεις που φέρνουν τίτλους και μένουν αξέχαστα. Στις καθυστερήσεις πολύ κρίσιμων αγώνων που είναι στην κόψη του ξυραφιού, είναι συχνό το φαινόμενο να κατασκηνώνει στην αντιπαλή περιοχή ο τερματοφύλακας της ομάδας που ψάχνει το λυτρωτικό γκολ.

Μένουν αξέχαστα, αλλά δεν χαρακτηρίζουν την καριέρα ενός τερματοφύλακα. Υπάρχουν όμως περιπτώσεις γκολκίπερ που έχουν έναν εντυπωσιακό αριθμό στο καρεδάκι για τα γκολ που πέτυχαν στην καριέρα τους. Τόσο εντυπωσιακό, που θα τον ζήλευαν ακόμα και οι επιθετικοί. Είναι τερματοφύλακες με ταλέντο στις ε-

κτελέσεις των στημένων, με καθάρο μυαλό και πόδι «διαβήτη», που μάλλον από ένα καπρίτσιο της τύχης «φυλακίστηκαν» κάτω από τα δοκάρια τους.

Στην κορυφή της λίστας είναι Ροτζέριο Σένι, ο 38χρονος Βραζιλιάνος (17 φορές διεθνής) τερματοφύλακας της Σάο Πάολο. Στις 24 Μαρτίου πέτυχε με πέναλτι το Νο 99 γκολ στην καριέρα του και τρεις μέρες αρ-

Οι γκολκίπερ που έχουν δημιουργήσει μια ξεχωριστή λίστα, χάρη στην ικανότητά τους να στέλνουν την μπάλα στα δίχτυα

γότερα, με μια εκπληκτική εκτέλεση φάουλ, σκόραρε το νικητήριο τέρμα στο ντέρμπι με την Κορινθίαν. Ήταν το 100ό του γκολ, επίτευγμα που θα περάσουν πολλά χρόνια για να βρεθεί κάποιος να το ξεπεράσει, αν βρεθεί ποτέ φυσικά. Το εκπληκτικό είναι ότι ο Σένι σκόραρε περισσότερο με φάουλ παρά με πέναλτι. Από τα 100 γκολ του, τα 54 είναι με σουτ έξω από την περιοχή, με τείχος μπροστά του.

Δεύτερος είναι ο Χοσέ Λουίς Σιλαβέρτ. Ο Παραγουανός πέτυχε 62 γκολ στην καριέρα του, τα 45 με πέναλτι και τα 17 με φάουλ. Ακολουθεί ο «δικός μας» Ντίμιταρ Ιβάνκοφ της Ανόρθωσης με 42 γκολ, με τη

διαφορά ότι ο Βούλγαρος έχει σκόραρει μόνο από την άσπρη βούλα. Ο περίφημος Κολομβιανός Ρενέ Χιγκίτα έχει ένα γκολ λιγότερο. Από τις 41 φορές που σκόραρε, οι 37 ήταν με πέναλτι και ίσως γι' αυτό να έχει μείνει στη μνήμη των φιλάθλων περισσότερο για τα ακροβατικά του και την τρέλα του, παρά για την εκτελεστική δεινότητά του. Ο Μεξικανός Χόρχε Κάμπος είναι στην 5η θέση με 40 γκολ, εκ των οποίων τα 31 με φάουλ και μόλις τα 9 με πέναλτι.

Ο Περουβιανός Τζόνι Μαρτιν Βέγκας (37 γκολ), ο Φερνάντο Αρτούρο Κάστρι Πάστερσον (33), ο Γερμανός Χανς Γιουρ Μπουτ (32), ο Μισαέλ Αλφάρο από το Ελ Σαλαδόρ (31 - αρκετά με κεφαλιά), ο Γιουγκοσλάβος Ντράγκαν Πάντελιτς (26), ο Νιγηριανός Βίνσεντ Ενιγιάμα (24) και ο Χιλιανός Μάριο Αντόνιο Κορνέζ (24) βρίσκονται στη λίστα, με τους περισσότερους να προέρχονται από τη Λατινική Αμερική, όπου το ποδόσφαιρο δεν έχει μπει τόσο πολύ στα καλούπια της τακτικής του ευρωπαϊκού ποδοσφαίρου. Υπάρχουν, πάντως, και στην Ευρώπη παραδείγματα γκολκίπερ που σκόραρουν συχνά σε καλά πρωταθλήματα. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι τα 10 γκολ του Πίτερ Σμάικελ, που δεν μπήκαν από εκτελέσεις πέναλτι ή φάουλ. Ακριβώς τα μισά (5 - όλα με πέναλτι) έχει πέτυχει ο Νίκος Σαργκχάνς, πρώτος στη σχετική λίστα του ελληνικού πρωταθλήματος.

Ένα βήμα μπρος και δύο πίσω στην Τουρκία

Του Γ. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Τυλίγοντας τους υπόπτους σε μια κόλλη χαρτί, οι δικαστικές αρχές στην Τουρκία συνεχίζουν με ρυθμούς καταγιστικούς τις συλλήψεις και τις ανακρίσεις για τα 19 ήπειρα για οτάσιμο παιχνίδια στη γειτόνια χώρα. Την ίδια ώρα όμως η ποδοσφαιρική ομοσπονδία της χώρας ανέκρουσε πρόθυμα και αποφάσισε να μη βιαστεί να τιμωρήσει συλλόγους, παίκτες ή παράγοντες.

Με πάνω από 30 άτομα ήδη φυλακισμένα, ανάμεσα στους οποίους πρόεδροι ομάδων, διεθνείς ποδοσφαιριστές και προπονητές, η διερεύνηση προχωρά με ταχύτατους ρυθμούς από τους εισαγγελείς και την αστυνομία. Πλέον οι μισές ομάδες της πρώτης κατηγορίας στην Τουρκία και κάποιες της δεύτερης είναι μπλεγμένες. Ανάμεσα τους είναι η πρωταθλήτρια Φενέρμπαχτσε, η δευτεραθλήτρια Τραμπζονσπόρ και η κυπελλούχος Μπεσικτας, δηλαδή οι τρεις από τις τέσσερις μεγαλύτερες ομάδες στη χώρα.

Κορυφαίοι παράγοντες των ομάδων αυτών έχουν είτε συλληφθεί, όπως ο πρόεδρος της Φενέρ, ή ο αντιπρόεδρος της Μπεσικτας, είτε προσήχθησαν για ανάκριση, όπως ο πρόεδρος της ομάδας της Τραπεζούτσας. Αλλωστε οι αρχές έχουν ρητή εντολή από τον πρωθυπουργό Ρε-

Η λαϊκή πίεση για να μην την πληρώσει μόνο η Φενέρμπαχτσε φαίνεται ότι έπαιξε τον ρόλο της, μολοντί στην Τουρκία οι αρχές δεν υποκύπτουν σε λαϊκές απαιτήσεις.

τζέπ Ταγίπ Ερντογάν να «καθαρίσουν τον λεκέ» τάχιστα. Ο λεκές δεν είναι άλλος από τη διαφθορά στο τουρκικό ποδόσφαιρο, που στόχο δεν έχει το στοιχείο ή το ξέπλυμα χρήματος, που είναι σημαντικά κομμάτια του φετινού σκανδάλου στην Ελλάδα, αλλά την πίεση σε παίκτες, προπονητές και διαπλεκτές για το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα κάποιων ομάδων σε πρωτάθλημα και κύπελλο.

Ετσι ελέγχονται μεταξύ άλλων τα

δύο παιχνίδια της Φενέρμπαχτσε στο τέλος του πρωταθλήματος, με τα οποία κατέκτησε τον τίτλο, αλλά και ο τελικός του κυπέλλου Τουρκίας μεταξύ της Μπεσικτας και της Μπουγιουκσέκρ, που κρίθηκε στα πέναλτι υπέρ της πρώτης.

Η υποψία ότι όλες οι ομάδες λίγο - πολύ έχουν εμπλακεί σε στήσιμο αγώνων, οδήγησε την τουρκική ομοσπονδία στην απόφαση να μην αλλάξει τίποτα στη λίστα των συ-

λόγων που θα εκπροσωπήσουν τη γειτόνια χώρα στα κύπελλα Ευρώπης, δηλώνοντας ότι δεν διαθέτει ικανά στοιχεία ώστε να αρχίσει δική της έρευνα. Η ξαφνική στροφή στην τακτική της ομοσπονδίας οφείλεται σε δύο παράγοντες: Πρώτα είναι ο πρακτικός, διότι θα ήταν αδύνατο να ελεγχθούν όλοι οι εμπλεκόμενοι και να εξαχθεί ασφαλές συμπέρασμα μέχρι προχθές Παρασκευής που εξέ-

πνεε η προθεσμία της UEFA για τυ-

χόν αλλαγές στη λίστα των εκπροσώπων της χώρας στις ευρωπαϊκές διοργανώσεις, και ύστερα ο ουσιαστικός, καθώς το σκάνδαλο μοιάζει πια με Λερναία Ύδρα: Όποιο κεφάλι πήγαιναν να κόψουν οι αρχές έδινε τη θέση του σε δύο άλλα.

Κυκλοφόρησαν και ανεπιβεβαιωμένες πληροφορίες ότι την ώρα που η Φενέρμπαχτσε έστηνε παιχνίδια για να κατακτήσει τον 18ο τίτλο στην ιστορία της, αριθμός ρεκόρ για την Τουρκία, η Τραμπζονσπόρ προσπαθούσε σε συνεργασία με τη Μπεσικτας να την ποδοσφαιρική, στήνοντας το δικό τους αντιπαλό σύστημα για να πάρει ο τίτλος στην Τραπεζούτσας. Επιπλέον, η λαϊκή πίεση για να μην την πληρώσει μόνο η Φενέρμπαχτσε φαίνεται ότι έπαιξε τον ρόλο της, μολοντί στην Τουρκία οι αρχές δεν υποκύπτουν σε λαϊκές απαιτήσεις, ακόμη κι αν πρόκειται για την ομάδα που υποστηρίζει ο πρωθυπουργός.

Ετσι αντιστοίχια και η UEFA δήλωσε την Τρίτη ότι δεν έχει λόγο με βάση τα υπάρχοντα στοιχεία να αποκλείσει κάποιον από τους τουρκικούς συλλόγους από τις διοργανώσεις της φέτος. Αλλωστε αν έκανε κάτι τέτοιο από μόνι της θα ήταν σαν να προκαταλαμβάνει τις αποφάσεις της τουρκικής αθλητικής δικαιοσύνης και να «κατελώνει» την τουρκική ομοσπονδία.

ΣΤΗ ΣΕΝΤΡΑ / Του ΑΝΤΩΝΗ ΚΑΡΠΕΤΟΠΟΥΛΟΥ

Η πανάκριβη μη παραγωγή

να η έλλειψη στρατηγικής. Τα έσοδα δεν έρχονται μόνο τους: τα δημιουργεί.

Η Πορτογαλία έχει κρίση ανάλογη με τη δική μας, αλλά το ποδόσφαιρο της ανθεί. Παρά την πτώση των εισιτηρίων (αναπόφευκτη αφού όλοι περιορίζουν το κόστος της ζωής τους κόβοντας λατρεμένες πολυτέλειες), οι πορτογαλικές ομάδες εξακολουθούν να βγάζουν χρήματα πωλώντας ποδοσφαιριστές: αυτά είναι η στρατηγική τους. Η Μπενφίκα πήρε από τη Ρεάλ Μαδρίτης για τον Φάμπιο Κοεντρά χρήματα που θα ξοδέψει σε δύο καλοκαίρια, η Πόρτο

θα πουλήσει το Κουλκ για ένα ποσό που ξεπερνά τα 30 εκατ. ευρώ: θα το κάνει στο τέλος του καλοκαιριού. Οι δικές μας ομάδες δεν έχουν στρατηγική πώλησης ποδοσφαιριστών των απλουσάτο λόγω ότι δεν παράγουν ποδοσφαιριστές!

Το χειρότερο είναι ότι αυτή η μη παραγωγή πληρώνεται και πανάκριβα. Η ομάδα Νέων του Παναθηναϊκού (που κάπως υπερφίλα ονομάστηκε goldenteam) είχε το 2009-10 κόστος που έφτανε τα 3 εκατ. ευρώ, το ρόστερ της κόστιζε σχεδόν όσο το ρόστερ του Εργατολόγου της Κέρκυρας!

Από αυτή την ομάδα δεν βγήκε ούτε ένας ποδοσφαιριστής ικανός να στελεχώσει την πρώτη ομάδα.

Ο Ολυμπιακός από την άλλη ανέβασε τα δύο τελευταία χρόνια από την ομάδα Νέων του στην πρώτη του ομάδα πάνω από δέκα ποδοσφαιριστές: πλιν του Φερατζίδη κανείς δεν εγκαταλείγει στα πλάνα του Βαλβέρδε, όμως όλοι έγιναν επαγγελματίες και πληρώνονται. Το κόστος των συμβολαίων των επαγγελματιών που ψάχνουν ομάδα ξεπερνά τα 3 εκατ. ευρώ. Οι πιο πολλοί από αυτούς είναι στον Ρέντη. Ούτε καν στην προετοιμασία.

Οι ελληνικές ομάδες είχαν τα τελευταία χρόνια σταθερά έσοδα από τα εισιτήρια διάρκειας, τους χορηγούς, τον κομπάρ ΟΠΑΠ και τα τηλεοπτικά: όλα αυτά εξαιτίας της ύφεσης μειώθηκαν.

Η μόνη πηγή εσόδων που μπορούσε να τους φέρει χρήματα είναι οι ακαδημίες, τα φιλιά, η παραγωγή παικτών. Όμως αυτά είναι δύσκολα, κρονοβόρα και θέλουν σχέδιο. Το να πιέζουμε το κράτος να βάλει τη δημόσια τηλεόραση π.χ. να μας δώσει χρήματα είναι σαφώς πιο εύκολο, ειδικά τώρα που χάσαμε (;) ως παράγοντες και κάποια έξτρα από το στοιχείο...

Σε διαρκή μαρασμό το ελληνικό τένις

Οι εκπληκτικές εγκαταστάσεις παραμένουν αναξιοποίητες

Του ΝΙΚΟΥ ΓΑΒΑΛΑ

Αλήθεια, σας έχει βγάλει ποτέ ο δρόμος σας απ' το εκπληκτικό Ολυμπιακό Κέντρο Αντισφαίρισης στο Μαρούσι; Εκεί, όπου το 2004 διεξήχθη με απόλυτη επιτυχία το τουρνουά των Ολυμπιακών Αγώνων της Αθήνας. Μία εγκατάσταση η οποία αποτελεί πολύ μεγάλη κληρονομιά για το άθλημα. Μάλιστα, οι υποδομές της δεν έχουν να ζηλέψουν τίποτα από αντίστοιχες μεγάλων τουρνουά του εξωτερικού. Με αφορμή την ολοκλήρωση του Γουίμπλετον, θυμηθήκαμε ένα εγκαταστικό σκόλιο Αγγλου συναδέλφου, το καλοκαίρι του 2004: «Μέχρι και τουρνουά γκραν σλαμ μπορείτε να κάνετε σε αυτές τις εγκαταστάσεις».

Η δημιουργία ενός εθνικού προπονητικού κέντρου στο Ολυμπιακό Κέντρο Αντισφαίρισης είναι επιτακτική ανάγκη

Ωστόσο, σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να υποστηρίξει κάποιος πως οι αρμόδιοι φορείς και ιδιαίτερα η Ελληνική Φιλάθλη Ομοσπονδία Αντισφαίρισης (ΕΦΟΑ) την αξιοποίησε κατάλληλα, προκειμένου ν' «απογειωθεί» το τένις στη χώρα, το οποίο έχει παρουσιάσει τεράστια άνοδο μόνο σε επίπεδο ερασιτεχνών παικτών σε κλαμπ. Σε ό,τι αφορά το κομμάτι του πρωταθλητισμού, οι επιλογές της ΕΦΟΑ και δη του επί σειρά πολλών ετών προέδρου της, Σπύρου Ζαννιά δημιουργούν εμπόδια σε όσα παιδιά έχουν τις δυνατότητες να ξεφύγουν απ' τα στενά αθλητικά σύνορα της χώρας.

Το κεντρικό γήπεδο, χωρητικότητας 8.500 θέσεων, διαθέτει άπλετο χώρο κάτω απ' τις κερπίδες. Ωστόσο, δεν τον εκμεταλλεύεται η ομοσπονδία που επιμένει να διατηρεί την έδρα της στο Παγκράτι, σε γραφεία τα οποία νοικιάζει επί σειρά ετών. Δεν χρειάζεται να ει-

Η εξαίρεση της Δανιηλίδου

Η Έλενα Δανιηλίδου αποτελεί την εξαίρεση στον κανόνα. Χάρη στις θυσίες της οικογένειάς της και σε συνδυασμό με την αθλητική της συνέπεια, κατορθώνει εδώ και μία δεκαετία, όχι απλώς να επιβιώνει, αλλά και να διακρίνεται στον άκρως ανταγωνιστικό κόσμο του επαγγελματικού τένις. Επομένως, ουδείς μπορεί να υποστηρίξει πως η καριέρα της αποτελεί καρπό οργανωμένης προσπάθειας στα τμήματα υποδομής του ελληνικού τένις. Διότι είναι γεγονός πως η χώρα μας είχε και έχει μεγάλα ταλέντα. Όμως, η έλλειψη ενός συστήματος υποστήριξής τους, τα υποκρίνει να επιλέξουν το σχολείο σε μία πολύ κρίσιμη ηλικία. Εκεί, στα χρόνια του λυκείου, τα περισσότερα ταλέντα της χώρας χάνονται απ' τα γήπεδα του τένις. Μόνο όσα έχουν την οικονομική στήριξη της οικογένειάς τους, τολμούν να παραμείνουν, ταξιδεύοντας στο εξωτερικό, είτε για να φοιτήσουν σε ακαδημίες τένις (κυρίως στην Ισπανία), είτε για να συμμετάσχουν σε μικρά επαγγελματικά τουρνουά.

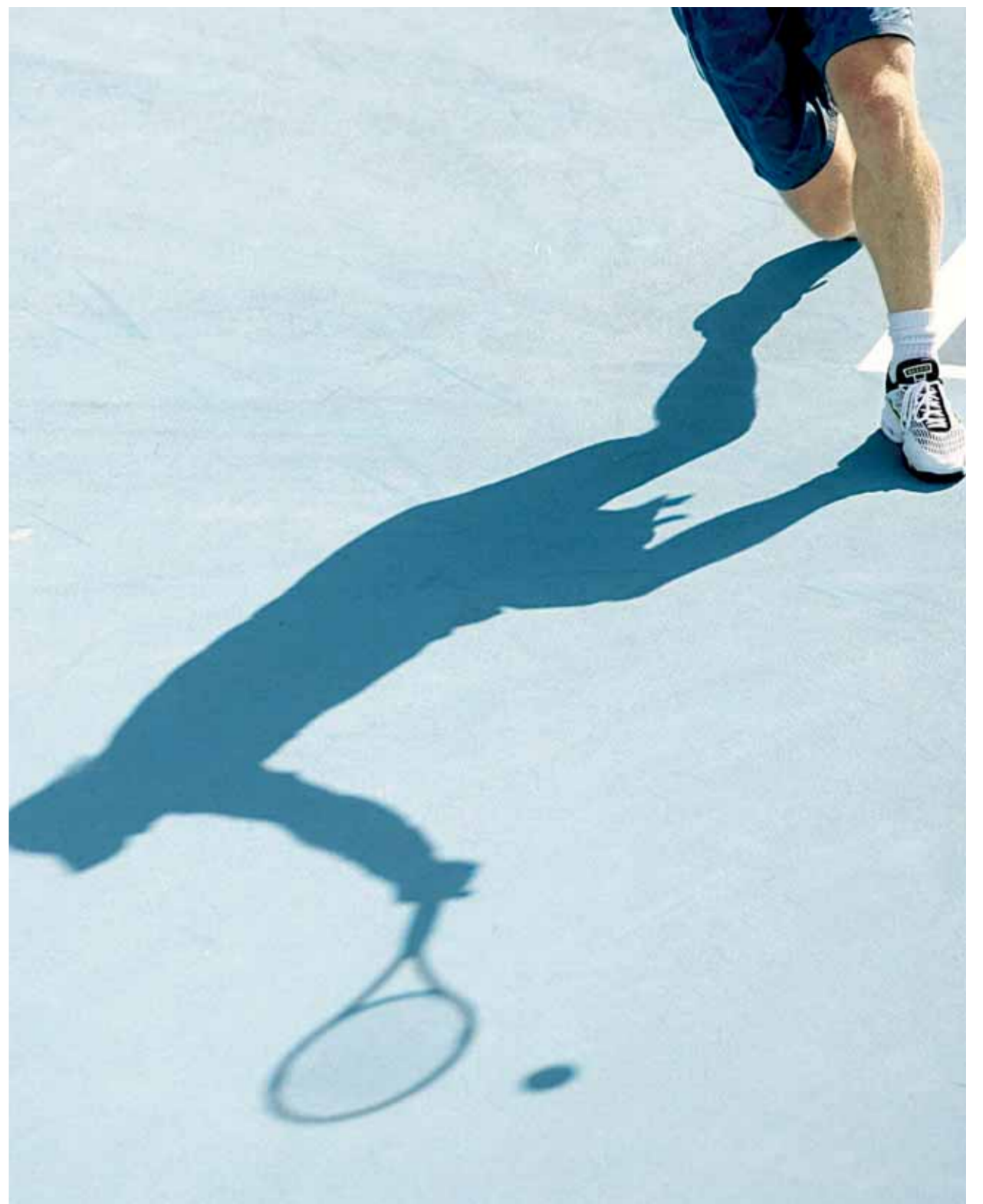
ναί κάποιος ειδικός του αθλήματος, προκειμένου να προχωρήσει σε μία σειρά κινήσεων για την αξιοποίηση των εγκαταστάσεων τένις στο Μαρούσι, ώστε να βοηθηθούν ουσιαστικά οι Έλληνες αθλητές.

Για παράδειγμα, η δημιουργία ενός Εθνικού προπονητικού κέντρου (ακόμη δεν διαθέτει η χώρα) στο Ολυμπιακό Κέντρο Αντισφαίρισης είναι επιτακτική ανάγκη. Και είναι απορίας άξιον γιατί δεν συνυπάρχουν οι κορυφαίοι ανά κατηγορία τενίστες, οι οποίοι θα καθοδηγούνται από έμπειρους προπονητές. Αν μη τι άλλο, η Ελλάδα έχει άξιους προπονητές. Είναι υποδειγματικός ο τρόπος λειτουργίας του Συνδέσμου Προπονητών Αντισφαίρισης Ελλάδας και διδακτικός για την ΕΦΟΑ.

Μάλιστα, ορισμένοι διαθέτουν μεγάλη εμπειρία απ' τον τρόπο λειτουργίας προηγμένων χωρών στο τένις. Ο παλιός πρωταθλητής Ελλάδας, Νίκος Κελαϊδής εργάστηκε στο εθνικό σύστημα αντισφαίρισης της Γαλλίας, αλλά και της Ελβετίας. Όμως, στη χώρα του, την Ελλάδα οι γνώσεις του δεν αξιοποιούνται απ' την ΕΦΟΑ.

Στις αίθουσες κάτω απ' το κεντρικό κορτ όπου παραδόξως στεγάζονται τα γραφεία άλλων ομοσπονδιών, θα μπορούσε να «κτυπάει η καρδιά» του ελληνικού τένις με τη δημιουργία ακόμη και αθλητικού σχολείου, ώστε να μπορούν να προπονούνται απρόσκοπτα οι πρωταθλητές του μέλλοντος. Και να μην αναγκάζονται στην ηλικία των 16 ετών ν' αφήνουν το τένις, καθώς αδυνατούν να το συνδυάσουν με το σχολείο.

Μπορούμε να εντοπίσουμε πολλά παράδοξα, τα οποία γνωρίζει η ελληνική οικογένεια που έχει παιδιά με ταλέντο στο τένις. Όπως, είναι ο τόπος και ο χρόνος διεξαγωγής των πανελλαδικών πρωταθλημάτων. Τι πιο απλό για την ομοσπονδία να διοργανώσει πανελλαδικά πρωταθλήματα στο χώρο του Ολυμπιακού κέντρου Αντισφαίρισης, παράλληλα με τα δύο μεγάλα επαγγελματικά τουρνουά της Αθήνας που διεξάγονται τον Απρίλιο (ανδρών) και Σεπτέμβριο (γυναικών) και τα οποία α-

Το ελληνικό τένις παραμένει για πολλά χρόνια στάσιμη και χαρακτηρίζεται από διάφορα παράδοξα τα οποία δεν το αφήνουν να αναπτυχθεί σε έναν ικανοποιητικό βαθμό.

ποτελούν «καρπό» ιδιωτικών πρωτοβουλιών. Έτσι, οι έφηβοι και οι νεάνιδες της χώρας, εκτός απ' τους αγώνες τους θα είναι σε θέση να βλέπουν από κοντά μεγάλα ονόματα του αθλήματος. Θ' αποκομίσουν παραστάσεις που σίγουρα θα τους βοηθήσουν σημαντικά στην καριέρα τους.

Ο στόχος δεν είναι η παραγωγή του

κορυφαίου στον χώρο του παγκοσμίου τένις. Απαιτούνται πολλές προϋποθέσεις για να συμβεί αυτό. Όμως, οι σωστές υποδομές, όπως και η αύξηση του αριθμού των επαγγελματιών τουρνουά στη χώρα, βοηθούν σημαντικά έναν τενίστα για ν' αποκτήσει τα απαραίτητα εφόδια και να σταθεί αξιοπρεπώς στον ανταγωνιστικό κό-

σμο του επαγγελματικού τένις. Η Ελλάδα μέσω της ομοσπονδίας της, δεν είχε συγκεκριμένο πρόγραμμα υποστήριξης των πρωταθλητών της που ήταν στον προθάλαμο του επαγγελματικού τένις. Και αν δεν αλλάξει δραματικά κάτι, μόνο από σύμπτωση θα καμαρώσουμε στο μέλλον τη διάδοχο της Δανιηλίδου ή του Οικονομίδη.

Αθλητική ενημέρωση...

Όπου και αν είστε!

24 SPORTS

iPHONE APP

Available on the App Store

NET UEST

Ευρωπαϊκό μπάσκετ επιθυμούν οι Αμερικανοί

Ο ειδικός στο NBA, Άλβαρο Μαρτίν, μιλά στην «Κ» για τη μεταστροφή των ΗΠΑ

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Ο κόσμος του NBA φαίνεται να φοβάται την επίδραση του ευρωπαϊκού μπάσκετ, καθώς μέσα στις ΗΠΑ υπάρχει σαφώς αγορά έτοιμη για το μπάσκετ της Γηραιάς Ηπείρου την οποία οι Ευρωπαίοι θα μπορούσαν να εκμεταλλευθούν αν γίνει η κατάλληλη προώθηση, δηλώνει αποκλειστικά στην «Καθημερινή» ο έμπειρος Αμερικανός σπορτκάστερ Άλβαρο Μαρτίν. Ο ειδικός στο NBA και εκφωνητής αγώνων στον αθλητικό τηλεοπτικό γίγαντα των ΗΠΑ, το ESPN εδώ και τουλάχιστον 20 χρόνια, μας λέει ότι η επανεπιλημμένης εκφρασθείσα ιδέα του κομισάριου του NBA για επέκταση στην Ευρώπη θα αντιμετωπίσει πολλά εμπόδια.

Σκεπτικά άγνωστο

Ο κ. Μαρτίν λέει ότι μόλις τώρα αρχίζει σιγά-σιγά η Βόρεια Αμερική να παίρνει μια γεύση από το παιχνίδι στην Ευρώπη, κυρίως από τις περιοχές των ομάδων του NBA στην Ευρώπη στη διάρκεια της προετοιμασίας τους - κάτι που φέτος βέβαια δεν θα ισχύσει όσο υπάρχει το lock out στο αμερικανικό πρωτάθλημα μπάσκετ. «Εδώ το ευρωπαϊκό μπάσκετ είναι σχετικά άγνωστο», δηλώνει από το γραφείο του στη Νέα Υόρκη. «Ωστόσο οι Αμερικανοί αρχίζουν αργά-αργά να κατανοούμε ότι οι Ευρωπαίοι παίζουν και πολύ καλό μπάσκετ, όπως είδαμε από την ηττά των Λος Άντζελες Λέικερς από την Μπαρτσελόνα πέρυσι».

«Μπορεί να έλειπαν μερικοί παίκτες από τους Λέικερς κ.λπ., αλλά στο γήπεδο μέσα η Μπαρτσελόνα έπαιξε πραγ-

ματικά καλό μπάσκετ και με πολύ καλή τεχνική καθοδήγηση. Οι φίλαθλοι εδώ αρχίζουν να συνειδητοποιούν ότι υπάρχει ένας άλλος κόσμος εκεί».

40 ώρες αργότερα

«Αυτό που είναι περιεργό όμως είναι πως ενώ τα αποκλειστικά δικαιώματα των μεταδόσεων της Ευρωλίγκας τα έχει το NBA, το κανάλι του, το NBA TV, κατά κανόνα αποφεύγει να μεταδώσει απευθείας τους αγώνες. Το μόνο που κάνει είναι να δίνει μαγνητοσκοπημένο και σε σύνοψη έναν αγώνα της Πέμπτης περίπου 40 ώρες αργότερα, το μεσημέρι του Σαββάτου, όταν το αποτέλεσμα είναι πιο γνωστό».

«Ίσως λοιπόν το NBA να φοβάται την επιρροή που μπορεί να έχει το ευρωπαϊκό μπάσκετ στη Βόρεια Αμερική, διότι δεν έχει κανένα νόημα να αποφεύγουν να μεταδώσουν ζωντανά τα παιχνίδια. Με δεδομένη τη διαφορά της ώρας, θα μπορούσαν κάλλιστα να τα μεταδώσουν σε ώρα απογευματινή, χωρίς να πέφτουν πάνω στα παιχνίδια του NBA, που γίνονται με τη βράδυ». Τι έχει όμως να φοβηθεί το NBA από τη σαφώς καλύτερη Ευρωλίγκα; «Θεωρώ ότι σίγουρα υπάρχει αγορά έτοιμη εδώ για το ευρωπαϊκό μπάσκετ», απαντά ο κ. Μαρτίν. «Υπάρχει πολύ μεγάλος αριθμός φιλάθλων που δεν παρακολουθεί το NBA εκτός από τους τελικούς, και προτιμά το κολεγιακό μπάσκετ. Έχουμε τεράστια βάση φίλων του NCAA εδώ, και το μπάσκετ της FIBA είναι πολύ πιο κοντά στο κολεγιακό, που είναι πιο παιδαγωγικό και πιο ομαδικό από το NBA. Είναι όμως γενικώς άγνωστο ακόμα».

Ο Παναθηναϊκός έχει απευθυνθεί στην αμερικανική αγορά για την ανεύρεση νέου επενδυτή, ωστόσο κάτι τέτοιο φαντάζει εξαιρετικά απίθανο να συμβεί, λόγω της μικρής αγοράς του ευρωπαϊκού μπάσκετ.

«Απίθανο για τον ΠΑΟ»

Ο κ. Μαρτίν, που έχει γεννηθεί στο Πουέρτο Ρίκο, τονίζει πως θεωρεί απίθανο να ενδιαφερθεί Αμερικανός επενδυτής για την αγορά ευρωπαϊκού συλλόγου μπάσκετ με τον τρόπο που συμβαίνει στο ποδόσφαιρο, παρότι ο Παναθηναϊκός προσπάθησε να βρει αγοραστή και στην απέναντι πλευρά του Ατλαντικού. «Στους Αμερικανούς επιχειρηματίες κυριαρχεί η σκέψη ότι αν είναι να πας να επενδύσεις στην Ευρώπη, να το κάνεις σε μεγάλο μέγεθος. Βρες ό,τι μεγαλύτερο μπορείς. Με την ελάχιστη γνώση και εικόνα που έχουν για το ευρωπαϊκό μπάσκετ, δεν είναι εύκολο να βρει κανείς Αμερικανό επενδυτή. Μόνο το ποδόσφαιρο θεωρείται εδώ ευρωπαϊκό άθλημα και γι' αυτό δεν έχω ακούσει κανέναν εδώ να σκέπτεται να επενδύσει σε ομάδα της Ευρωλίγκας».

Ο έμπειρος Αμερικανός σπορτκάστερ Άλβαρο Μαρτίν.

Επιπλέον διερρωτάται γιατί οι Έλληνες παίκτες δεν είναι τόσο ζεστοί στο να παίξουν στο NBA, δεδομένης της αδιμφοβήτητας ποιότητας τους. Το νίχι υιστόσο ότι «αν έρθουν ούτε τα λεπτά που παίζουν στην Ευρώπη θα αγωνίζονται εδώ, ούτε θα έχουν τον ίδιο ρόλο. Θα πρέπει να ξεκινήσουν από την αρχή και να δεχθούν και μείωση των αποδοκίων τους σε σχέση με όσα παίρνουν στην Ευρώπη». Εκφράζει ακόμη την πεποίθησή του ότι το θέμα του lock out στο NBA θα ληξει μέχρι τον Νοέμβριο. «Πρόκειται για σύγκρουση οικονομικών συμφερόντων. Δεν υπάρχει δικίο ή όδικο κάπου. Νομίζω πάντως πως όταν οι παίκτες δουν στα τέλη Οκτωβρίου ότι σταματούν να έρχονται οι επιταγές πληρωμής τους, θα ζητήσουν από το συνδικάτο τους να τα βρει με τους ιδιοκτήτες».

Το όραμα του Ντέιβιντ Στερν για ευρωπαϊκή περιφέρεια στο NBA

Το NBA επιθυμεί να αποκτήσει εκείνη την πρόσβαση στην απέναντι πλευρά του Ατλαντικού, με τον κομισάριο Ντέιβιντ Στερν να δηλώνει αρκετές φορές τα τελευταία τρία χρόνια ότι οραματίζεται μια ευρωπαϊκή περιφέρεια στο NBA με πέντε ομάδες μέσα σε δέκα χρόνια, όμως για τον κ. Μαρτίν αυτό θα αποτελέσει τεράστια πρόκληση με πολλές δυσκολίες.

«Θα είναι ιδιαίτερα ενδιαφέρον, αλλά οργανωτικά φαντάζει πολύ δύσκολο. Μιλάμε για διαφορά ώρας που φτάνει τις 10 και 11 ώρες εδώ».

Στο μέλλον μπορεί με τη υπερηχητικά ταξίδια, αλλά και πάλι φαίνεται πολύ αισιόδοξο. Ο κ. Στερν είπε ότι μια αμερικανική ομάδα μπορεί να μεταβεί στο Παρίσι, για παράδειγμα, να κάνουν οι παίκτες τα ψώνια τους τη μια μέρα και μετά να δώσουν τον έναν αγώνα μετά τον άλλον, που θα θεωρείται εντός κι εκτός έδρας, πριν επιστρέψουν στις ΗΠΑ».

«Δεν έχουν ανακοινωθεί πολλές λεπτομέρειες και τα αναπάντητα ερω-

τήματα είναι πολλά. Για παράδειγμα, θα υπάρχει στις ευρωπαϊκές πόλεις αρκετή ζήτηση για να γεμίσουν τα γήπεδα 41 φορές τον χρόνο με εισιτήρια σε τιμές NBA; Δεν θα χρειαστεί συμπληρωματικός προϋπολογισμός και πρόσθετο ντραφτ από το NBA; Θα πρέπει ακόμη να υπάρξει σύγκλιση σε ελάχιστο σύνολο μισθών, στη δομή της ιδιοκτησίας κ.λπ. Υπάρχουν τόσα ζητήματα!», θεωρούμενος ως ο κορυφαίος ισπανόφωνος τηλεσκολιαστής στο ESPN, ενώ κάνει επίσης μεταδόσεις και στα αγγλικά, ο κ. Μαρτίν μας λέει ότι προσπάθησε να ρωτήσει τον επικεφαλής της ULEB, Γιόρντι Μπερτομέου σχετικά με την πιθανή επέκταση του NBA στην Ευρώπη, αλλά ο Ισπανός παράγοντας απέφυγε να του δώσει απαντήσεις, προτιμώντας ένα βροντερό «κανένα σκόλι».

Καναδικό μοντέλο

Ο κ. Μαρτίν λέει ότι στις σκέψεις του NBA για επέκταση στην Ευρώπη,

Ο Ντέιβιντ Στερν έχει αρκετά φιλόδοξα σχέδια για τη «σύσφιξη» των σχέσεων μεταξύ Ευρωλίγκας και NBA.

κατά το μοντέλο του Καναδά, περιλαμβάνεται η επιλογή πόλεων με μεγάλο γήπεδο (χωρητικότητας 20.000 θέσεων, όπως το κλειστό του ΟΑΚΑ) και η δημιουργία ομάδων όπως οι «Γκρικ Ντέμοκρατς» (δηλαδή Έλληνες Δημοκράτες!) στην Αθήνα ή οι «Λόντον Μόναρκς» στο Λονδίνο (τα ονόματα είναι εμπνεύσεις του ίδιου του Αμερικανού σπορτκάστερ) που θα είναι κυρίως Αμερικανοί.

Αυτό που του έχουν εκμιστηρηθεί όμως αξιωματούχοι της ULEB είναι ότι το αμερικανικό σχέδιο της δημιουργίας ομάδων στην Ευρώπη εκ του μηδενός, με κριτήρια καθαρά εμπορικά, είναι καταδικασμένο να αποτύχει, αφού οι φίλαθλοι προφανώς θα ακολουθούν μόνο τις παραδοσιακές ομάδες που υπάρχουν.

Κοινή προετοιμασία

Ο ίδιος εκτιμά ότι ο καλύτερος τρόπος σύγκλισης του NBA και της

Ευρωλίγκας είναι να μην τηθεί χρονικός ορίζοντας ακόμη, διότι δημιουργεί προσδοκίες και πίεση, αλλά να γίνει αρχά με κοινή προετοιμασία των ομάδων προσαρμοζοντας την περίοδο των φιλικών αγώνων του NBA σε αυτή της Ευρώπης. «Με τον τρόπο αυτόν οι ομάδες και οι οπαδοί θα μάθουν καλύτερα την άλλη πλευρά» λέει, προσθέτοντας ότι στην κατεύθυνση αυτή θα λειτουργήσει ευεργετικά και η πώληση των τηλεοπτικών δικαιωμάτων της Ευρωλίγκας σε κάποιο από τα καλωδιακά κανάλια των ΗΠΑ, που έχουν μεγάλα τηλεθέση από φιλάθλους και θα τα εκμεταλεύονται σωστά από εμπορικής πλευράς.

Προτείνει επίσης την καθιέρωση σε ετήσια βάση μιας συνάντησης υπό τη μορφή πλέι-οφ μεταξύ των πρωταθλητών του NBA και της Ευρωλίγκας με κάποιο σημαντικό τρόπο, ώστε να το παίρνουν όλοι στα σοβαρά και να μη θεωρείται μόνο μια σειρά φιλικών αγώνων.

Το καλοκαίρι της μεγάλης φυγής

Η πόρτα εξόδου της Εθνικής και της Α1 έχει ανοίξει διάπλατα με θύμα το ελληνικό μπάσκετ

Του ΣΤΑΘΗ ΔΗΜΟΛΑ

Το μπάσκετ αποτελεί το κορυφαίο, από πλευράς επιτυχιών, ομαδικό άθλημα στην Ελλάδα. Την τελευταία 25ετία βαδίζει σε ένα σταθερό μονοπάτι και οι διακρίσεις είναι πολλές, τόσο σε συλλογικό όσο και σε εθνικό επίπεδο. Ωστόσο, φέτος δείχνει ότι παρεκκλίνει της πορείας του, αφού τα κτυπήματα που δεχεται είναι απαντά.

Η απομάκρυνση των αδελφών Γιαννακόπουλων και Αγγελόπουλων, η οικονομική κατάσταση των ομάδων, η τάση φυγής των παικτών από τους ελληνικούς συλλόγους και την Εθνική, αλλά και γενικότερα η περιρρέουσα ατμόσφαιρα που έχει δημιουργηθεί, προκαλούν πολλές ανησυχίες και ακόμη περισσότερο ερωτήματα.

Σε περίπτωση ενάμιση μήνα η Εθνική έχει μπροστά της μία ακόμη μεγάλη πρόκληση: το Ευρωπαϊκό μπάσκετ της Λιθουανίας. Όπως το καλοκαίρι του 2009 στην Πολωνία, έτσι και τώρα, θα παρουσιάσει ένα διαφορετικό πρόσωπο. Νέος προπονητής, νέοι παίκτες, νέα φιλοσοφία. Αυτός ο αέρας αλλαγής κάλυπτα θα μπορούσε να απονείμει υγεία. Αντίθετα, όμως, τα πρώτα σημάδια είναι ανησυχιακά. Η άρνηση του Λουκά Μαυροκεφαλίδη να μετασχηματίσει την

προετοιμασία της ομάδας για προσωπικούς λόγους, προκάλεσε «εκρήξεις» στην ΕΟΚ, η οποία με κάθε τρόπο προσπαθεί να προστατέψει το «προϊόν» της και δεν θα διατάξει να φανεί αμειλική τη σε φαινομενικά... διαρροών. Ο Μαυροκεφαλίδης, βέβαια, ίσως να αποδειχθεί το εξαίσιο θύμα της υπόθεσης, αφού τα τελευταία χρόνια η πόρτα εξόδου της Εθνικής είναι ορθάνοικτη. Το 2009 ήταν ο Παπαλουκάς, το 2010 ο Διαμαντίδης, ακολούθησε «αθόρυβα» και ο Τσαρτσαρής. Κανείς, όμως, δεν μπορεί να κατηγορήσει τους συγκεκριμένους παίκτες, αφού επί περίπου μία δεκαετία υπήρξαν ποιοί «στρατιώτες» και υπερπολύτιμα στελέχη του αντιπροσωπευτικού μας συγκροτήματος. Αρα ο πέλεκυς θα πέσει σε αυτούς όπου... μπορεί να πέσει.

Λογικά, θα υπάρξει ένα θέμα διαχείρισης της κατάστασης από τον Ηλία Ζούρο, ο οποίος διαφορετικά θα περίμενε το ξεκίνημα της θητείας του στην Εθνική. Δεν του έχουν συμβεί και λίγα. Τα θέματα που δημιουργήθηκαν με τον Μπουρούση, με τον Μαυροκεφαλίδη, οι φήμες για αποχώρηση και του Σχορτσιανίτη, αναγκάζουν τον Ζούρο να βουτήξει απ' ευθείας στα... πολύ βαθιά. Αν αντέξει θα κερδίσει ένα μεγάλο στοίχημα και θα αποδείξει ότι δικαίως η Ομο-

Ο νέος ομοσπονδιακός τεχνικός, Ηλίας Ζούρος, καλείται να διαχειριστεί μια δύσκολη κατάσταση στο ξεκίνημά του

σπονδία πήρε το ρίσκο και του παρέδωσε τη κλειδιά της ομάδας. Δεν είναι, όμως, μόνο η πόρτα της Εθνικής ανοικτή. Είναι και αυτή του ελληνικού πρωταθλήματος. Ήδη, οι Φώτσης και Μπουρούσης εγκατέλειψαν την Α1 για την Αρμίνι Μιλάνο, ο Μαυροκεφαλίδης προτίμησε τη Σπάρτακ Αγίας Πετρούπολης, αντιπάλου της ΕΘΑ στο Eurocup, ο Παπαλουκάς ψάχνει ομάδα στο εξωτερικό, ενώ οι ξετιμωμένοι, όπως οι Ζήσιος, Βασιλειάδης, Μαυροειδής, Σχορτσιανίτης δύσκολα θα πειστούν να επιστρέψουν στα πατρία εδάφη. Αλλωστε, η Ελλάδα, πλέον, δεν προσφέρει ούτε το οικονομικό κίνητρο, όπως πριν από μερικά χρόνια.

Επίσης, η μεταγραφή του Λίνου Χρυσικόπουλου από τον Αρη στην ιταλική Μπέλα μπορεί να φανεί ταίρια σαν σταγόνα στον ωκεανό, αλλά δυστυχώς είναι το χαρακτηριστικότερο παράδειγμα της δυσχερούς κατάστασης.

Όταν ένα 19χρονο παιδί, που θεωρείται από τα μεγαλύτερα ταλέντα του ελληνικού μπάσκετ, αφήνει τον Αρη για να πάει μεταγραφή σε... κάποια Μπέλα, σημαίνει ότι το πρόβλημα είναι μεγαλύτερο απ' ό,τι φαίνεται μέχρι στιγμής. Και σαφώς κανείς δεν μπορεί να κατηγορήσει τον Χρυσικόπουλο για την επιλογή του. Στην Ιταλία θα μπορεί να δουλέψει απεριόριστος και να μην περιμένει να... μεγαλώσει για να πάρει ενεργό ρόλο στην ομάδα.

Το κύμα της φυγής ενισχύεται και με τους ποιοτικούς ξένους παίκτες της Α1. Ο Τεόντοσιτς αποτελεί παρελθόν, ο Γκόρντον επίσης, ο Σάτο και ο Νικόλας δύσκολα θα δεχθούν μείωση αποδοκίων και ονόματα όπως οι Κλέζια και Τσίλντρες δεν ακούγονται, πλέον, ούτε σαν τρελά μεταγραφικά σεναρία.

Το ελληνικό μπάσκετ φτράχνει. Και οικονομικά αλλά κυρίως σε... νοοτροπία. Παίκτες που αποχωρούσαν από την Εθνική στα 38 τους όπως ο Παναγιώτης Γιαννάκης δεν υπάρχουν πια. Ο αυστηρός επαγγελματισμός εισχωρεί, πλέον, όλο και περισσότερο στα χωράφια του αντιπροσωπευτικού συγκροτήματος. Λένε πως ο «καθρέφτης» του ελληνικού μπάσκετ είναι η εθνική ομάδα. Τα αποτελέσματα της «αντανάκλασης» αναμένεται να φανούν σύντομα...

Οι πρόσφατες εξελίξεις στον χώρο του ελληνικού μπάσκετ δεν αποκλείεται να επηρεάσουν και την εθνική ομάδα, η οποία αναζητεί πρεμιά για να προετοιμαστεί ενόψει του Ευρωπαϊκού μπάσκετ της Λιθουανίας.

Στα παρασκήνια της Εθνικής τένις

Η «Κ» για μια εβδομάδα ήταν στο πλευρό της ομάδας στο περιθώριο της αναμέτρησης με τη Βουλγαρία

Του ΝΙΚΟΥ ΛΑΛΟΥΚΙΑΤΗ*

Μια εβδομάδα διπλά στην Εθνική Κύπρου στο τένις, την περασμένη εβδομάδα στο πλαίσιο της αναμέτρησης με τη Βουλγαρία στη Σόφια για το Β' γκρουπ της ευρώ-αφρικανικής ζώνης του Ντέιβις Καπ, την οποία κέρδισε η ομάδα μας με 3-2 νίκες και παρέμεινε στην κατηγορία, ήταν αρκετά για να μας προσφέρει όλο το παρασκήνιο και τον τρόπο που λειτουργεί η ομάδα. Μια ομάδα με έντονο το στοιχείο της διαφορετικότητας ανά μονάδα, αφού σε αυτή βρίσκει κανείς το Νο25 στην κατάταξη της ATP, δύο προπονητές που το γυρίζουν σε πάικτες στα παγκύπρια πρωταθλήματα και έναν 19χρονο που ψάχνει τον πρώτο του πόντο στην παγκόσμια κατάταξη. Ο λόγος για τους Μάρκο Παγδατί, Ράρες Κουζντριορέαν, Κρίστοφερ

Τον Ιούλιο και Αύγουστο του 2010 ο Παγδατίς είχε μαζέψει τους 770 από τους συνολικά 1375 πόντους που κοουβαλά σήμερα

Καλοκαίρι βουτιάς ή ανόδου

Η παρουσία του Μάρκου Παγδατί στα πρωταθλήματα της Βόρειας Αμερικής, από τα τέλη Ιουλίου μέχρι τα μέσα Σεπτεμβρίου, είναι πιθανό, είτε να φέρουν τεράστια πτώση του Κύπριου τενίστα στην κατάταξη της ATP ή να τον ωθήσουν προς τα εμπρός. Πάντως, ο κίνδυνος να πέσει σημαντικά, αν δεν μαζέψει αρκετούς βαθμούς, είναι αρκετά μεγάλος, αφού το 2010 στην αντίστοιχη περίοδο είχε πολύ καλή συγκομιδή, με αποτέλεσμα να έχει πολλούς πόντους να υπερασπιστεί το προσεχές διάστημα. Συγκεκριμένα, στα περσινά τουρνουά στις ΗΠΑ και στον Καναδά, ο Παγδατίς είχε μαζέψει 770 πόντους από τους συνολικά 1375 που κοουβαλά σήμερα. Οι μεγαλύτερες συγκομιδές του ήρθαν στο 500άρι του Ουάσινγκτον όπου έφτασε μέχρι τον τελικό (300 πόντους) και από το Μάστερς του Σινιανάτι, όπου αποκλείστηκε στα ημιτελικά (360 πόντους). Το θετικό είναι πως στο Λος Άντζελες, στο Μάστερς του Καναδά και ιδιαίτερα στο US Open, ο Παγδατίς δεν είχε σχεδόν καθόλου συγκομιδή το 2010, κάτι που σημαίνει ότι αν δεν φτάσει στις ίδιες επιτυχίες σε Ουάσινγκτον και Σινιανάτι, θα μπορεί τουλάχιστον να ρεφάρει από τα άλλα τουρνουά. Στόχος του 26χρονου Κύπριου είναι ασφαλώς να υπερασπιστεί τους πόντους του από Ουάσινγκτον και Σινιανάτι και να φτάσει σε ανάλογες συγκομιδές στο Μάστερς του Μόντρεαλ και στο Γκραν Σλαμ της Νέας Υόρκης, για να μπει στην πρώτη 15άδα του κόσμου.

Το καλεντάρι στη Βόρεια Αμερική

Τουρνουά	Ημερ.	Περσινή συγκομιδή
Λος Άντζελες (250)	25-31/7	45
Ουάσινγκτον DC (500)	1-7/7	300
Μόντρεαλ (Μάστερς 1000)	8-14/8	10
Σινιανάτι (Μάστερς 1000)	15-21/8	360
Γουίνατον-Σάλεμ (250)	22-27/8	45
US Open (Γκραν Σλαμ 2000)	28/8 - 11/9	10

από την ΟΑΚ για τους αθλητές, τα ζευγάρια σε αυτά δεν θα μπορούσαν να είναι διαφορετικά. Οι Μάρκος Παγδατίς και Κρίστοφερ Κουτρουζάς στο ένα, με τους δύο να τους συνδέει βαθιά φιλία και τους καινούργιους στην ομάδα Ράρες Κουζντριορέαν και Φίλιππο Τσαγγαρίδη στο άλλο. Μπορεί ο Παγδατίς να ανήκει στην ελίτ του παγκόσμιου τένις, όμως παρέμεινε πιστός στον τρόπο λειτουργίας μιας ομάδας και μοιράστηκε το δωμάτιο με τον ανταθλητή του.

Ώρα για πλάκα

Στο ξενοδοχείο, στο λεωφορείο, στις μικρές χρονικές εξόδους, τα ανέκδοτα είχαν πάντα την τιμητική τους. Όχι μόνο με απλή κατάθεση αστείων, αλλά με μία άτυπη κόντρα για το ποιος θα πει την καλύτερη ατάκα. Πρωτεργάτης ο Κρίστοφερ Κουτρουζάς, με τον Μάρκο Παγδατί να ακολουθεί κατά πόδας, κάνοντας επιδείξη του κούμπου του και τον λίγο πιο ντροπαλό Ράρες, καθώς και τον νεαρό Φίλιππο Τσαγγαρίδη να στηρίζουν.

Δεν μιλούν για τένις

Στον ελεύθερο τους χρόνο -μηδενός εξαίρουμένου- οι διεθνείς μιλάνε για τα πάντα, εκτός από τένις. Τα iPad και τα smart phones είχαν την τιμητική τους, με τις κόντρες σε διάφορες εφαρμογές-παιχνίδια να δίνουν και να παίρνουν. Νο1 «γκκατζετιάκιας» είναι ο Ράρες Κουζντριορέαν και λιγότερο φαν της τεχνολογίας ο Μάρκος Παγδατίς.

Στρατιώτης ο Μάρκος

Το καθημερινό πρόγραμμα ξεκινούσε με την καθορισμένη ώρα για πρωινό, με το ραντεβού να ανανεώνεται για τις 11, όταν το μικρό λεωφορείο μετέφερε την αποστολή στο γήπεδο, εκεί όπου περνούσαν το υπόλοιπο της ημέρας, αφού η διπλή προπόνηση δεν τους ά-

Το σούσι μαζί με πράσινη σαλάτα, ρυζί ή ποурέ δεν έλειπαν σχεδόν ποτέ από το βραδινό του Μάρκου Παγδατί, ενώ δύο ώρες πριν από τα ματς έτρωγε σολομό.

φινε και πολλά περιθώρια. Ενδιάμεσα των διπλών προπονήσεων οι διεθνείς έπαιρναν γεύμα πλησίον του γηπέδου. Πέρα από το πρόγραμμα προπονήσεων, ο Μάρκος Παγδατίς ακολουθούσε το πρωί και το καθημερινό του πρόγραμμα φυσικής κατάστασης, συνοδεία του προσωπικού του γυμναστή, Παναγιώτη Παπαδόπουλου.

Σούσι και σολομό

Τα δύο γεύματα της ημέρας (μεσημεριανό και δείπνο) που έπαιρναν οι διεθνείς, δεν διέ-

θταν ιδιαίτερα πολλές επιλογές. Για τον Μάρκο Παγδατί, το αυστηρό του διαιτολόγιο δεν του πρόσφερε και μεγάλη ποικιλία στο μενού, με τις πράσινες σαλάτες, το ρυζί ή το ποурέ να βρίσκονται στο μεσημεριανό γεύμα, ενώ για το δείπνο προστιθέτο το σούσι. Ειδικό ήταν και το γεύμα του Μάρκου Παγδατί δύο ώρες πριν από τον αγώνα, με το πιάτο να είναι στάνταρ και να έχει σαν βάση το σολομό, πιάτο υψηλό σε θρεπτική αξία. Και για τους άλλους τρεις αθλητές, όμως, πρόλογο που δεν ακολουθούσαν ειδικό διαιτολόγιο, το μενού τους έκρυβε συνήθως φιλέτο κοτόπουλο στη σχάρα, με τον Μάρκο Παγδατί να αναλαμβάνει χρέη... διαιτολόγου και να τους προτείνει τα ανάλογα πιάτα.

Ισορροπίες και σχέσεις

Ο στενός δεσμός του Μάρκου Παγδατί με τον ομοσπονδιακό προπονητή Γιάννο Χατζηγεωργίου, σε συνδυασμό με τον επαγγελματισμό του, τον έφερναν μπροστά στις προπονήσεις και τους αγώνες, με τους Κρίστοφερ Κουτρουζά, Ράρες Κουζντριορέαν και Φίλιππο Τσαγγαρίδη να ωθούνται και να ανεβάζουν ταχύτητες, με αποτέλεσμα να παρακολουθούσε προπονήσεις υψηλού επιπέδου. Ο Παγδατίς, χωρίς ίκνος βεντετισμού και από την άλλη οι συμπαίκτες του ακομιπλεξάριστοι που έχουν στη σύνθεσή τους έναν αθλητή τέτοιου επιπέδου, έδιναν τον καλύτερό τους εαυτό, κάτι που αποδεικνύεται στους επίσημους αγώνες και ιδιαίτερα στο κρίσιμο διπλό του Σαββάτου (09/07), όπου ο Κουζντριορέαν, δίπλα από τον Παγδατί, έκανε κατάθεση ψυχής και σώματος και χάρισε στην Κύπρο την πολυπόθητη νίκη που έκρινε και την παραμονή στην β' κατηγορία του Ντέιβις Καπ.

* Ο Νίκος Λαλουκιάτης είναι εκ των υπεύθυνων του www.CyprusTennisSociety.com, ειδικού συνεργάτη της εφημερίδας «Καθημερινή».

Ο ΔΡΟΜΟΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΥΣ ΑΓΩΝΕΣ ΤΟΥ 2012

ΗΡΟΔΟΤΟΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ, Γυμναστική

Ένα χρυσό (2002) και δύο χάλκινα (2006, 2010) στους κρίκους στους Κοινοπολιτειακούς

«Θα ρισκάρω μόνο στους Ολυμπιακούς»

Ο 33χρονος γυμναστής, που προετοιμάζεται για το Παγκόσμιο Πρωτάθλημα στην Ιαπωνία τον Οκτώβριο, μιλάει στον Ηρόδοτο Μιλτιάδου

◆ **Ξεκινώ** την προπόνησή μου στις 9:30 το πρωί και τελειώνω με τα 11:30 και 12:00. Ακολουθώ πάω σπίτι μου, όπου παίρνω μεσημεριανό και ξεκουράζομαι για τη συνέχεια. Συνεχίζω την προπόνησή μου το απόγευμα μεταξύ 15:00 και 19:00.

◆ **Αυτή** την περίοδο προετοιμάζομαι στο «Σπύρος Κυπριανού» στη Λεμεσό και φεύγω την Παρασκευή 22 Ιουλίου για τη Θεσσαλονίκη, όπου θα προπονηθώ για ενάμιση μήνα στο γυμναστήριο της Μικρας. Στο τέλος Αυγούστου έχω έναν αγώνα στο Ισραήλ όπου θα δοκιμάσω για πρώτη φορά μετά από τέσσερα χρόνια και τα έξι όργανα (κρίκους, έδαφος, ίππο με λαβές, άλμα, δίζυγο, μονόζυγο). Τον Σεπτέμβριο και τον Νοέμβριο έχω αγώνες Γκραν Πρι β' κατηγορίας στη Σλοβενία και στην Τσεχία, ενώ ενδιάμεσα είναι το Παγκόσμιο Πρωτάθλημα στην Ιαπωνία.

◆ **Κάθε** χρονιά διεξάγονται τρία Γκραν Πρι α' κατηγορίας και πέντε Γκραν Πρι β' κατηγορία. Για να συμμετάσχεις στα τρία της α' κατηγορίας χρειάζεται να πρόσκληση, κάτι που είχα αφού είμαι στους κορυφαίους δώδεκα στον κόσμο στους κρίκους. Αγωνίστηκα τον Μάρτιο στο Παρίσι και τον Μάιο στη Μόσχα, ενώ δεν πήγα τον Μάρτιο στην Ιαπωνία, λόγω προβλήματος στον ώμο.

◆ **Δεν ξεκίνησα** πολύ καλά η χρονιά μου, αφού τον Μάρτιο στο Παρίσι είχα βαθμολογία 14.400, τη στιγμή που συνήθως κάνω 15.000 και πάνω, ένα σκορ με το οποίο κτυπάς τελικό σε ευρωπαϊκά πρωταθλήματα. Τον Απρίλιο στο Πανερωπαϊκό του Βερολίνου επίσης δεν τα πήγα πολύ καλά, αφού βαθμολογήθηκα με 14.000.

Από τα έξι όργανα, τα δυνατά μου είναι φυσικά οι κρίκοι, το άλμα και το δίζυγο. Το αδύνατό μου σημείο είναι το μονόζυγο.

Έκανα πολύ καλή εμφάνιση τον Μάιο στη Ρωσία, όπου πήρα 14.900 και διατηρήθηκα στην 12άδα της παγκόσμιας κατάταξης, είμαι και διατηρήθηκα στην 12άδα της παγκόσμιας κατάταξης, είμαι στο Νο9

Έκανα όμως πολύ καλή εμφάνιση τον Μάιο στη Ρωσία, όπου πήρα 14.900 και διατηρήθηκα στην 12άδα της παγκόσμιας κατάταξης, είμαι και διατηρήθηκα στην 12άδα της παγκόσμιας κατάταξης, είμαι στο Νο9, κάτι που σημαίνει ότι θα συνεχίσω να παίρνω προσκλήσεις για τους κρίκους. Φέτος ο στόχος όμως είναι άλλος, αφού προνοούμαι και στα έξι αθλήματα για να μπορώ να διεκδικήσω την πρό-

κρηση στους Ολυμπιακούς μέσω του test event που θα γίνει στο Λονδίνο τον Ιανουάριο. Έτσι έριξα ρυθμούς στους κρίκους όπου κάνω πιο έδαφος. Στο τελευταίο υπάρχει ρίσκο, αφού μπορείς να πάρεις ψηλή βαθμολογία, αλλά και να χάσεις αρκετούς βαθμούς.

◆ **Από τα έξι** αγωνίσματα της ρυθμικής γυμναστικής, τα δυνατά μου είναι φυσικά οι κρίκοι, το άλμα και το δίζυγο. Είμαι αρκετά καλός στον ίππο και στο έδαφος. Στο τελευταίο υπάρχει ρίσκο, αφού μπορείς να πάρεις ψηλή βαθμολογία, αλλά και να χάσεις αρκετούς βαθμούς.

◆ **Το αδύνατό** μου σημείο είναι το μονόζυγο. Για το ότι δεν έχω αγωνιστεί και στα έξι όργανα τα τελευταία τέσσερα χρόνια, δεν υπάρχει πρόβλημα. Αυτό το οποίο δεν ήταν καλό, είναι πως σε Μόσχα και Παρίσι την ανοιξιάτικα έκανα μόνο κρίκους, κάτι που με κρατούσε πίσω στην προετοιμασία, αλλά έπρεπε να συμμετέχω σε εκείνους τους δύο αγώνες. Τώρα όμως που έχω καθαρό πεδίο στη συνέχεια, όλα θα πάνε καλά.

-54 ΕΒΔΟΜΑΔΕΣ

- **Τουλάχιστον** την τέταρτη θέση του πίνακα μεταλλίων που καταλάβαν στο Πεκίνο, όπου είδαν 47 φορές αθλητή τους να ανεβαίνει στο πόντιο, στοχεύουν οι Βρετανοί στο Λονδίνο, γι' αυτό είναι έτοιμοι να ξοδέψουν 13 εκατ. στερλίνες για την προετοιμασία των 550 αθλητών τους. Υπολογίζουν ότι θα διαθέσουν 24.000 στερλίνες για κάθε αθλητή και 10.000 στερλίνες για κάθε ένα από τους 450 συνοδούς. Για τη Βρετανική Ολυμπιακή ομάδα θα δουλέψουν και 300 εθελοντές.

- **Αποφασισμένη** να διεκδικήσει για τρίτη συνεχόμενη φορά μία Ολυμπιάδα εμφανίζεται η Μαδρίτη, που είναι έτοιμη να υποβάλει την υποψηφιότητά της για τους Αγώνες του 2020. Η ισπανική πρωτεύουσα απέτυχε στη διεκδίκηση των Αγώνων του 2012 και του 2016, που πήγαν σε Λονδίνο και Ρίο αντίστοιχα - την τελευταία φορά είχε φθάσει μέχρι την τελική ψηφοφορία.

- **Η προθεσμία** υποβολής υποψηφιοτήτων εκπνέει την 1η Σεπτεμβρίου και μέχρι στιγμής μόνο η Ρώμη έχει επισημοποιήσει το ενδιαφέρον της. Πάντως πληροφόρηση θέλουν το Κατάρ και την Κωνσταντινούπολη να μπαινούν στη μάχη.

- **Σε κίνδυνο** θέτει την υποψηφιότητά του Λονδίνο για το Παγκόσμιο Πρωτάθλημα Στίβου του 2017 η νομική μάχη της Τότεναμ, κατά της παραχώρησης του Ολυμπιακού Σταδίου στην Γουέστ Χαμ, μετά τους αγώνες. Η δικαστική διαδικασία πρέπει να έχει ολοκληρωθεί μέχρι την 1η Σεπτεμβρίου, διαφορετικά η IAAF θα θέσει εκτός το Λονδίνο, από μία διαδικασία, στην οποία φαβορί είναι η Ντόχα (Κατάρ), με αντιπάλους τη Βουδαπέστη και μία ισπανική πόλη, το όνομα της οποίας δεν έχει γίνει γνωστό.

ΜΙΚΡΑ ΜΠΑΣΚΕΤΙΚΑ

ΕΘΝΙΚΗ ΚΥΠΡΟΥ

Δυνατά τεστ

Ως μια καλή ευκαιρία να τεστάρει την ομάδα του κόντρα σε ισχυρούς αντιπάλους αντιμετώπισε το φιλικό τουρνουά στη Λευκωσία ο Χρίστος Στυλιανίδης. Η Κύπρος αναμενόταν να παίξει προχθές με τους διοργανωτές, χθες με την Ιορδανία και σήμερα με την Ουκρανία. Την δωδεκάδα της Εθνικής αποτελούν οι Κρίστοφερ Ραζής, Ανδρέας Πηλαβάς, Παναγιώτης Τρισόκκας, Στέλιος Φίλιππος, Γιώργος Νεοφύτου, Άρης Κορωνιδής, Βασίλης Κούννας, Ηρακλής Πιτάκας, Παναγιώτης Κουσόλοικας, Τόλης Κασκίρης, Αλέξης Ζαχαρίου και Γιώργος Θεοχαρίδης.

ΚΕΡΑΥΝΟΣ

Ξεκαθαρίζει το ρόστερ

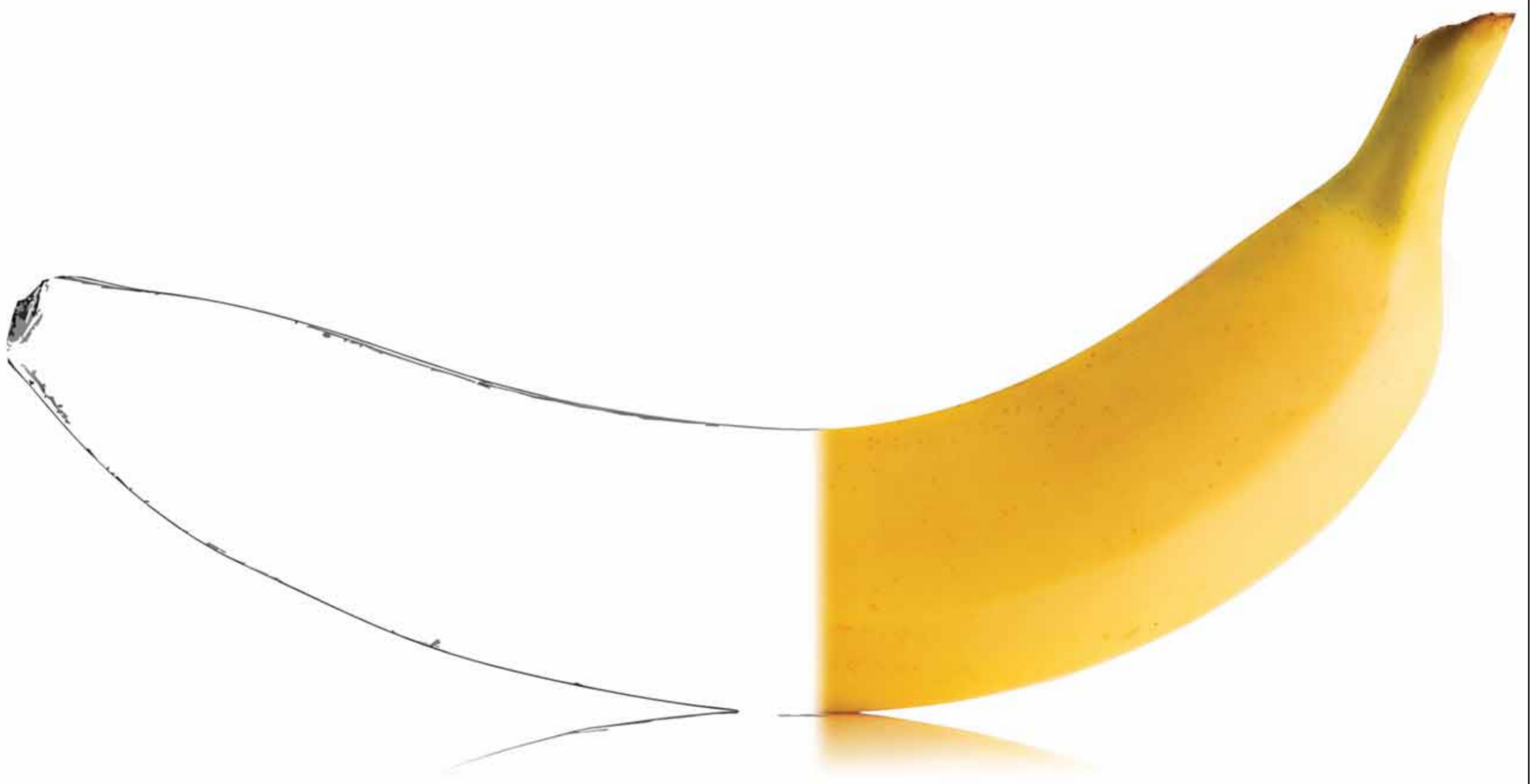
Άρξισε να διομορφώνεται το ρόστερ του Κεραυνού. Έκλεισαν ήδη οι θέσεις των σέντερ, με τον Τάχο Άλεξ Τσαν, ύψους 2,15μ. να θεωρείται βασικός και μπακ-απ ο Λεωνός Πάβελ Βέσσαλφς, ύψους 2,07μ. Ο Αμερικανός πλέιμικερ, ύψους 1,98μ., Μάρκος Μουρ είναι κόμπο γκαραντ και εκμεταλλεύεται το ύψος του. Τέλος, αποκλήθηκε και ο Αμερικανός, ύψους 1,96μ., Λούις Ντάρμπι, που παίζει στις θέσεις 2-3. Στο ρόστερ βρίσκονται επίσης οι Τρισόκκας, Πηλαβάς και Καταμαμίδης. Ο Παναγιώτης Γιανναράς ψάχνει να πάρει άλλο έναν Αμερικανό άσο, ένα κοινικό τεσσάρκι και δύο μπακ-απ, δυάρι και τρίαρι.

ΕΝΑΔ

Κανονοίηση για τον Φίλιππο

Μεγάλη ικανοποίηση επικρατεί στην ομάδα του Αγίου Δομετίου, από την συμπεριφορά του Στέλιου Φίλιππου στη διεκδίκηση της Εθνικής, που ταξίδεψε πριν από λίγες μέρες στη Λιθουανία. Ο αρχηγός των «γόντων» είναι ο πρώτος μετά από χρόνια παίκτης γέννημα-θρέμμα της ομάδας που καλείται στην Εθνική. Ο τελευταίος ήταν ο Ανδρέας Πηλαβάς, ενώ παλαιότερα η ΕΝΑΔ παρήγαγε αρκετούς σημαντικούς διεθνείς, όπως οι Γιώργος Αναστασιάδης και Χρίστος Στυλιανίδης.

we make it look yellow.

cassouides
MASTERPRINTERS
We print everything! Since 1924

Ο ποιητής που πάλεψε για τη λευτεριά
Όταν η φλόγα των στίχων του Μαχμούτ Νταρούι συναντά τη φλόγα των πολυβόλων. Σελ. 4

Θρίλερ για μια στιγμή απόλυτης μοναξιάς

Μακριά από τα στερεότυπα μελό, ο Δανός σκηνοθέτης Περ Φλί, σκιαγραφεί το πορτρέτο της ερωτευμένης γυναίκας. Σελ. 7

Εξοικονόμηση ενέργειας στο σπίτι μας

Συμβουλές για αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης που προκάλεσε η καταστροφή στο Βασιλικό. Σελ. 6

Η δύναμη του εμπριμέ

Αναμειγνύοντας κλασικά και σύγχρονα μοτίβα και έντονες αποχρώσεις οι σχεδιαστές έφεραν ένα νέο στιλ στη γεωμετρία. Σελ. 8

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΤΕΧΝΕΣ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΚΥΡΙΑΚΗ 17 ΙΟΥΛΙΟΥ 2011

«Ποτέ δεν επιδοτήθηκα από το κράτος»

Ο Νίκος Πορτοκάλογλου «ανακαλύπτει» ξανά τα τραγούδια του και δηλώνει ότι χάσαμε την ικανότητα να προσαρμοζόμαστε και να τολμάμε

Ο Νίκος Πορτοκάλογλου θα εμφανιστεί στη Μικρή Επίδουρο με τρεις μουσικούς, τους Μιχάλη Βρέττα (βιολί), Μιχάλη Καγκάνη (κοντραμπάσο) και Νίκο Πασσαλίδη (μπουζούκι, τζουρά, ούτι). Φωτ.: Γιάννης και Χάρης Μιχαηλίδης.

Αυτό που βιώνουμε θα μας ξυπνήσει

— Τι σας ενοχλεί πολύ;
— Το σύνθημα «δεν χρυσάω, δεν πουλάω δεν πληρώνω». Λένε ορισμένοι «δεν χρυσάω τίποτα, να τα πάρουν και να φύγουν από εδώ», όπως παροτρύνει ο εθνικός μας συνθέτης. Αυτά τα βρίσκω παιδαριώδη. Κανείς απ' αυτούς που φωνάζουν δεν ξεκαθαρίζει τελικά: θέλει τα λεφτά ή την πτώχευση;
— Το μέλλον τι θα φέρει;
— Είμαι αισιόδοξος ότι αυτό που βιώνουμε τώρα θα μας ξυπνήσει από τον λήθαργο. Ημασταν αραχτοί σε μια σεζλόγγκ και περνούσαμε καλά με τα λεφτά που έρχονταν απ' έξω. Από τη μεταπολίτευση και μετά, ζήσαμε σαν κακομαθημένοι έφηβοι - επειδή ταλαιπωρηθήκαμε με χούντα και εμφύλιο, θεωρούσαμε ότι μας τα χρυσάω.
— Έχετε και για τον χώρο των καλλιτεχνών αυτή την εντύπωση;
— Οι πιο «επανάστατες» καλλιτέχνες κατέληξαν οι πιο κρατικοδίοιοι. Θεωρούσαν ότι το κράτος πρέπει να τους ζει. Δεν διανοήθηκα ποτέ ότι, επειδή έχω πάθος με τη μουσική, πρέπει να με επιδοτεί το κράτος.
— Το κράτος πρέπει να επιχορηγεί την τέχνη, αλλά να μη σπαταλά.
— Πάντως, τα καλύτερα πράγματα που έγιναν στην Ελλάδα, από τον Σολωμό, τον Θεόφιλο και τον Καβάφη μέχρι τον Τσαρούχη, τον Τοπάκη και τον Σαββόπουλο, δεν επιδοτήθηκαν. Δεν καταλαβαίνω γιατί πρέπει να παίρνει ο καλλιτέχνης επιδότηση; Αυτό πρέπει να τα ξαναδοούμε για να έχουμε μέλλον. Διβάζω για τις δυνατότητες που υπάρχουν στη χώρα μας, από τα αρωματικά φυτά και τις καλλιέργειες μέχρι τον τουρισμό, που κάποτε οι «πατριώτες» περιφρονούσαν φοβούμενοι μήπως γίνουν τα γκαρσόνια της Ευρώπης. Υπάρχουν τεράστιες ανεκμεταλλεύσιμες δυνατότητες. Τώρα θα αναγκαστούμε να τις αξιοποιήσουμε. Η σωτηρία μας είναι ο σεβασμός στη δουλειά.

Της ΓΙΩΤΑΣ ΣΥΚΚΑ

Οι τελευταίοι του δίσκου είχαν ένα βάρος, ένα παιδεμα. Εσωστρέφεια και κατά βάθος έναν απολογισμό. Ο Νίκος Πορτοκάλογλου έλυνε τους δικούς του λογαριασμούς. Δεν θέλησε να παραστήσει τον χαρούμενο, ούτε όμως τον πειραζε που δεν θέλησαν όλοι να μοιραστούν μαζί του αυτή την εσωστρεφή του περίοδο. Στο μεταξύ, τον χειμώνα που πέρασε κατέκτησε την Αθήνα και την επαρχία με το «Ρεμίζ». Μια παράσταση που δεν έγινε για να κάνει τα τραγούδια του πιο μπιτάτα, όσο για να βρει τη λιτή ματιά τους. Τα απάλλαξε από τα πλευρικά όργανα και διάλεξε την πιο λαϊκή εκδοχή τους. Κι ενώ ετοιμάζεται για τις παραστάσεις, το παλιό και αγαπημένο «Τα καρβία μου καίω» έγινε ύμνος στις παρέες των 20άρηδων και το καινούργιο του single, «Βουτάμε γυμνοί», ακούγεται παντού. Το σπέιλο-κλειδί του τραγουδιού: «Μα τι είναι αυτά που φοράμε / και από ποια εποχή της σκιά τα πετάμε / και βουτάμε γυμνοί».

Το έγγραψε πέρυσι στο Πήλο σε μια στιγμή διακοπών με φίλους και τα πιτσιρίκια τους, αλλά και με την ένταση της κρίσης που ζεστούσε. Η αναφορά σε αυτά που φοράμε, τα ρούχα μιας άλλης εποχής, δεν είναι άλλο από την ξεπερασμένη νοοτροπία της μεταπολίτευσης. «Ένας φίλος γιατρός μου έλεγε ότι ο νέος ορισμός που έδωσαν τα τελευταία χρόνια στην υγεία είναι μια φράση: "Η υγεία είναι η ικανότητα προσαρμογής", λέει. «Εμείς ως κοινωνία αισθανόμαστε ότι χάσαμε αυτή την ικανότητα να προσαρμοζόμαστε, να ρισκάρουμε, να τολμάμε. Κυριάρχησε η δύναμη των αδράνειας. Γι' αυτό δεν συμφωνώ με τους "Αγανακτισμένους" που έχουν δαμνοποιήσει τους 300. Μπούκωσε το μπράντσο από μας τους ίδιους. Εκδηλώθηκε η φύσκα, το πρόβλημα, πόσο άρρωστος ήταν ο οργανισμός».
— Το θέμα είναι και η θεραπεία.
— Πρώτα πρέπει να καταλάβεις ότι είσαι άρρωστος. Εμείς είμαστε ακόμη στη φάση της άρνησης. Την αγανάκτηση με τους πολιτικούς την καταλαβαίνω, κι εγώ είμαι αρ-

νητικός, αλλά το να τους ριζούμε το βάρος αποκλειστικά είναι υποκρισία. Τα τελευταία χρόνια, όπως όλοι μας, πήρα κι εγώ αντιμετώπιση με τη βρωμιά και τη διαφθορά, είτε σε ένα νοσοκομείο, που μου ζήτησαν φακέλακι, είτε στην πολεοδομία, στον δήμο, στην εφορία. Ακόμη και με τον δασκαλό-οδηγούς της κόρης μου, που της ζήτησε εν ψυχρώ 200 ευρώ για να πάρει το δίπλωμα. Όμως, αυτοί δεν ήταν μέσα στο Κοινοβούλιο, αλλά έξω απ' αυτό.
— Και δεν ενοχλήθηκετε με την εικόνα κάποιων βουλευτών να φεύγουν σαν λιπώματα μέσω του Ζαππείου για να μην αντιμετωπίσουν την οργή του κόσμου;
— Φυσικά φταίει ο πολιτικός, αλλά δεν ευθύνονται για όλα. Πήρε ο άλλος την επιδότηση για να αλλάξει καλλιέργεια στο χωράφι του και αγόρασε τζιπάρα, φταίει ο κυβερνητικός γι' αυτό; Αυτή είναι η συμπεριφορά του ανηλίκου: «Μα γιατί δεν μου είπες ότι έπρεπε να προσέχω». Εγώ, 30 χρόνια τώρα, ούτε σε κόμματα ανήκα ούτε επιδοτήθηκα ποτέ από το κράτος.

— Τι σας ενοχλεί περισσότερο στους «Αγανακτισμένους»;
— Δεν μπορεί να είμαστε μόνο αγανακτισμένοι, αλλά και μετανιωμένοι. Να κοιτάζουμε ο καθένας τι έκανε για να φτάσουμε ως εδώ.
— Αγανακτισμένοι είναι και ο Ανθίμος απ' ό,τι διάβασα.
— Και όλοι οι υπερπατριώτες. Δεν πήγα στις συγκεντρώσεις αυτές, διότι πιστεύω ότι αυτό που χρειαζόμαστε είναι να βελτιωθούμε ο καθένας από την πλευρά του. Εγώ πάντα συμφωνούσα με το μύτο του Γκάντι: Φέρε στη δική σου ζωή την αλλαγή που οραματίζεσαι για την κοινωνία.
— Χρυσάω θετικά πράγματα στην κρίση;
— Τώρα είμαστε στη φάση που ανεβάζουμε πυρετό, σαν τον οργανισμό όταν θέλει να αμυνθεί. Είναι όμως σημάδι υγείας, ότι ο οργανισμός λειτουργεί. Έχουμε δρόμο μπροστά μας, αλλά σίγουρα ανοίξαν οι πύλες. Οι κρίσεις βγάζουν πάντα και θετικά πράγματα.

«Προοδευτικό είναι να κάνεις καλά τη δουλειά σου, δεν προσδοκώ τίποτα από την Αριστερά»

— Η Αριστερά μοιάζει σαν να έχει βολευτεί στη διαμαρτυρία ή σαν να χάθηκε στον δρόμο. Προσοδοκώ κάτι διαφορετικό;
— Δεν προσδοκώ απολύτως τίποτα εδώ και πολλά χρόνια από την Αριστερά. Είναι το πιο συντηρητικό κομμάτι της κοινωνίας. Περισσότερο από το εθνικοθροσκευτικό, που υπερηφανεύεται που είναι συντηρητικό. Το να δηλώνεις προοδευτικός και να είσαι συντηρητικός είναι χειρότερο. Η Αριστερά θέλει να μείνει για πάντα 14 χρόνων.
— Ποιος είναι ο προοδευτικός στις μέρες μας;
— Προοδευτικός είναι αυτός που κάνει καλά τη δουλειά του και πληρώνει τους φόρους. Η μεγάλη επανάσταση σήμερα θα ήταν η επανάσταση του αυτονόμου.

— Το πιο εύστοχο πράγμα που ακούσατε αυτό τον καιρό;
— Τα λόγια του Ράμφου, ότι ταύτισε την έννοια του ορθολογισμού και του νόμου με τη χούντα. Εύστοχο ήταν ένα δημοσιογραφικό κείμενο που διάβασα και περιέγραφε μια σκηνή στη μετεκλογική ευφορία του 1981. Περιπατούσε στον δρόμο ο δημοσιογράφος που δυστυχώς δεν θυμάμαι το όνομά του και είδε ένα μηχανάκι να μπαινέι στον μονόδρομο ανάποδα. Φώναξε αυθόρμητα στον οδηγό του: «Εί, πού πας;». Κι εκείνος του απάντησε: «Ακούστε να δείτε, αυτά που ξέρατε να τα ξεχάσατε, τώρα έχουμε δημοκρατία». Από εκεί ξεκινήσαμε. Όταν δηλαδή θεωρήσαμε ότι το να ακούς τον νόμο ήταν δουλοπρέπεια.

— Από την άλλη, η κρίση μάς κρεώνει πολλά.
— Όταν οι άνθρωποι χάνουν, χάνουν όλοι. Κι εμένα μειώθηκε το εισόδημά μου.
— Δεν νομίζω ότι έχουν όλοι τις ίδιες απόψεις, ωστόσο υπάρχει και το κοινωνικό ψυχικό βάρος.
— Πράγματι, ξυπνάς και κοιμάσαι με μια απειλή στραμμένη ναυτική βάση - είναι περιουσία ημών των πολιτών. Και όπως από την εργασία μας και τη φορολόγησή μας φτιάχτηκαν, από την τόση μας θα πρέπει να ξαναπληρωθούν για να ξαναφτιάξουν. Άρα, όσοι εγκαταστάθηκαν

παιρνει χαρακτηριστικά αριστεριστικές οργανώσεις του 1975 ή συγκέντρωσης της Χρυσής Αυγής και των συνωμοσιολόγων, τότε το πράγμα ασχημαίνει.
— Βλέπουμε όμως και διαφορετικές συμπεριφορές. Ο Μίκης Θεοδωράκης, για παράδειγμα, κατέλαβε την πλατεία Αριστοτέλους και πρότεινε δάνειο από τους Ρώσους. Ο Διονύσιος Σαββόπουλος πρότεινε να μεταφερθούν οι μετανάστες στην εγκαταλελειμμένη επαρχία και 32 διανοούμενοι έιπαν να σοβαρευτούμε. Με ποιους νιώθετε πιο κοντά;
— Στη διακήρυξη των 32 είμαι πιο κοντά. Διαβάζοντάς την, έριξα σήμα ότι βάζω κι εγώ την υπο-

γραφή μου, αν βέβαια είναι σε διαδικασία διεύρυνσης. Ως κείμενο βέβαια είναι γενικόλογα. Μιλάει όμως για συνείδηση, σοβαρότητα, κάνει την παρήνωση στους πολιτικούς να τα βρουν επιτέλους στη φάση που βουίζομαστε και να πάρουν τα τσακωνάντα προκειμένου να κερδίσουν νόημα στα γκλόπ.
— Τελικά, ποιοι είναι οι πιο αγανακτισμένοι, εκείνοι στο Σύνταγμα ή οι Γερμανοί με μας;
— Και στη μέση μια κυβέρνηση που τη βάλανε να κάνει τη βρωμική δουλειά υπό τον όρο να τη βρίζουμε. Το να δηλώνεις αυτή την εποχή θυμωμένος είναι must. Όταν σου τηλεφωνεί κάποιος και απαντάς ότι είσαι καλά, δεν είναι καθωσπρέξιμο.

ΕΠΙΣΗΣ / Του ΚΩΣΤΑ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ

Πόνος, οργή, καταστροφή

Ατελείωτος ο πόνος και απόλυτα δικαιολογημένη η απύθευτη οργή των οικογενειών που έχασαν τους ανθρώπους τους. Όπως επίσης και των υπολοίπων πολιτών που ανυποψίαστοι για τα πολιτικά και διπλωματικά παιχνίδια που παίζονται σε αυτόν τον τόπο και στην ευρύτερη περιοχή, ξυπνήσαν μια μέρα άλλοι τρομοκρατημένοι με τα σπίατα τους διαλυμένα και άλλοι με τη μυρωδιά του θανάτου να εφορμά από τα ραδιόφωνα και τους τηλεοπτικούς δέκτες μέσα στα σπίτια τους. Και φυσικά μετά το πρώτο σοκ από την καταστροφή, ήρθε η αγανάκτηση να πλημμυρίσει τις ψυχές γιατί το μυαλό δεν μπορούσε να χωρέσει το μέγεθος της βλακείας που διακατείχε

όσοι αποφάσισαν πως το να στοιβάζεις 98 κιντίνερς με εκατοντάδες τόνους εκρηκτικών κάτω από τον ήλιο της Κύπρου επί δύομισι ολόκληρα χρόνια, δεν αποτελεί κίνδυνο για κανέναν και είναι μια ιστορία για να τη συζητάς άλλοι σε Επιτροπές της Βουλιάς και άλλοι σε συσκέψεις «αρμοδίων», χωρίς να κάνουν καμία ενέργεια για να προλάβουν το κακό. Και αυτό, παρά τις επανειλημμένες γραπτές προειδοποιήσεις, -από τον Μάιο του 2009(!)- του αρχηγού της Εθνικής Φρουράς, Πέτρου Τσαλικίδη, (παραίτηθείς) για την επικινδυνότητα του στοιβαγμένου υλικού και τις αγωνιώδεις εκκλήσεις του διοικητή Ναυτικού, πλοίαρχου Ανδρέα Ιωαννίδη (σκοτώθηκε στην έκρηξη) και

του διοικητή της ναυτικής βάσης, αντιπλοίαρχου Λάμπρου Λάμπρου (σκοτώθηκε στην έκρηξη), για να απομακρυνθεί αυτό από τη βάση τους. Ακόμα και στην έκθεση για το 2009 της Γενικής Ελέγκτριας της Δημοκρατίας καταγράφτηκε η επικινδυνότητα της κατάστασης στον χώρο όπου τελικά έγινε η συμφορά και «ουδέως τότε στεσεναχωρήθη»... Αλλά εκτός από την τραγική διάσταση των ανθρώπινων απειλών, υπάρχει και η πεζή καθημερινότητα που αλλάζει άρδην για όλους. Οι πρώτες πρόχειρες εκτιμήσεις για το μέγεθος της υλικής καταστροφής στον ηλεκτροπαραγωγικό σταθμό του Βασιλικού ανεβάζουν το ποσό στο τρελό νοήμερο των 2 δις. ευρώ! Δυσθεώρητο ποσό για την κυπριακή οί-

κονομία που ήδη έψαχνε να βρει τρόπο να βγει από τη μέγγενη των αυξανόμενων δημοσιονομικών ελλειμμάτων. Μάλιστα, αν οι ασφαλιστικές εταιρείες προβάλλουν κωλύματα στην κάλυψη των καταστροφών του μέρους των εγκαταστάσεων, όπου υπάρχουν σχετικά σύμβολα -δεν καλύπτεται το σύνολό τους- προβάλλοντας αιτιάσεις σχετικές με την αμέλεια σωστής φύλαξης του υλικού που εξεργάγη, τότε κλάψα Χαράλαμπε... Όλα αυτά -όπως και η καταστραμμένη ναυτική βάση- είναι περιουσία ημών των πολιτών. Και όπως από την εργασία μας και τη φορολόγησή μας φτιάχτηκαν, από την τόση μας θα πρέπει να ξαναπληρωθούν για να ξαναφτιάξουν. Άρα, όσοι εγκαταστάθηκαν

και επιπόλεια συμπεριφέρθηκαν, δεν έχουν ευθύνη μόνο για τις ανθρώπινες ζωές που τόσο άδικα χάθηκαν, αλλά και για τη στέρηση από τον λαό μιας τεράστιας περιουσίας, με όσες επί πλέον επιπτώσεις μπορεί να έχει αυτό το γεγονός στη γενικότερη οικονομική εξέλιξη του τόπου. Και να η θαυμάσια ευκαιρία για κάποιους να βγάλουν ξανά έξω τα πολιτικά μαχαίρια και να εξακοντίσουν μύδρους, συμπαρασύροντας τους συγγενείς των αδικοχαμένων σε ανεξέλεγκτες λεκτικές εκρήξεις, τους πολιτές σε μαζική απόδοση ευθυνών προς τους κυβερνώντες, δίνοντας παράλληλα την ευκαιρία σε κοιλίγκανς των γηπέδων και ακροδεξιούς να εκφράσουν με τους «γνωστούς» τρόπους τους το αντιπολι-

τευτικό τους μένος στοχοποιώντας ακόμα και ίδιο τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Μόνο από ένα πολιτικό πρόσωπο -προερχόμενο μάλιστα από τον χώρο του κέντρου- άκουσα αυτές τις μέρες τη φράση: «όλοι μας φταίμε για αυτή την εξέλιξη και οι αγανακτισμένοι πολίτες μας δείχνουν όλους, όταν ζητάνε από την πολιτεία να αναλάβει τις ευθύνες της». Και προς επίρρωση των λεγόμενων του στο επόμενο «Επίσης» θα αναφερθούμε σε ανοικτές πληγές που εδώ και δεκαετίες στερούν ζωές και περιουσίες -έτσι και με αγρό τρόπο- και κανενός από τους σημερινούς υψωμένους στα τηλεοπτικά πάνελ δεν ιδρώνει τ' αυτάκι όλα αυτά τα χρόνια.

Ο ποιητής που μια ζωή πάλεψε για τη λευτεριά

Όταν η φλόγα των στίχων του Νταρούις συναντά τη φλόγα των πολυβόλων

ΜΑΧΜΟΥΝΤ ΝΤΑΡΟΥΙΣ
Κατάσταση πολιορκίας
ΜΕΤ.: Γιώργος Μπλάνος
ΕΚΔ. Κοινωνία των (δ)ε) κάτων

ΜΑΧΜΟΥΝΤ ΝΤΑΡΟΥΙΣ
Κατάσταση πολιορκίας
ΜΕΤ.: Αγγελική Σιγούρου
ΕΚΔ. Μοΐστρος

Της ΤΙΤΙΚΑΣ ΔΗΜΗΤΡΟΥΛΙΑ

Δύο μεταφράσεις του ίδιου σπονδυλωτού ποιήματος που εκδίδονται ταυτόχρονα σχεδόν σήμερα μας συστήνουν τον μεγάλο ποιητή του αραβικού κόσμου, τον Μαχμούτ Νταρούις (1941-2008). Ηθελε να τον θεωρούν ποιητή της Παλαιστίνης και όχι Παλαιστινίο ποιητή, της Παλαιστίνης της καρδιάς του, την οποία έχασε παιδί έξι ετών, μαζί με την παιδική του ηλικία: «Οι πυροβολισμοί μέσα στην καλοκαιρινή νύχτα του 1948 στο ήσυχο χωριό Αλ Μπρουά δεν ξεχώριζαν μεγάλους και μικρούς. Ήμουν δεν ήμουν έξι χρονών. Ετρεξα προς τους λόφους με τις μελανές ελιές, περπατώντας και έρποντας. Μετά από μια νύχτα αίματος, τρόμου και δίψας, βρεθήκαμε σε μια χώρα που λεγόταν Λίβανος», θα πει αργότερα. Όταν θα γυρίσει με τους γονείς του πίσω, θα βρει στη θέση του χωριού του ένα εβραϊκό κμπούτς και όλοι τους θα 'ναι «προσωρινά απόντες», Ισραηλινόι πολίτες που δεν έχουν δικαίωμα να διεκδικήσουν την περιουσία τους. Ετσι εισέβαλαν η πολιτική και η Ιστορία στη ζωή του, ρίζωσαν

Ο Μαχμούτ Νταρούις (1941-2008) ήθελε να τον θεωρούν ποιητή της Παλαιστίνης και όχι Παλαιστινίο ποιητή.

Απαγγέλλε σε κάθε ευκαιρία τα ποιήματά του, σύμφωνα με την αραβική παράδοση, σε κλιμάδες κόσμου

κι έγιναν λόγος από τα μικρά του, όταν στο σχολείο μάθαινε την Τορά αντί για τον Κοράνι και τους Εβραίους ποιητές αντί για τους Αραβες. Κι ως χρώσταιε σ' αυτά ακριβώς τα εβραϊκά την επαφή του με όλους τους ποιητές που εκ των πραγμάτων δεν μπορούσε να διαβάσει στα αραβικά, τον Μαγιακόφσκι και τον Χικμέτ, τον Ελιάρ και τον Αραγκόν, τον Λόρκα και τον Νερούδα.

Η «Κατάσταση πολιορκίας» σε μετάφραση Γιώργου Μπλάνου.

Γύρω στα είκοσι του γράφει το διάσημο παλαιστινιακό ποίημα, την «Ταυτότητα», που ανοίγει με την προσαγωγή: «Γράψε. / Είμαι Αραβας.» Και κλείνει με την προειδοποίηση: «Φυλάξου. / Από την πείνα μου φυλάξου / κι απ' την οργή μου» [ολόκληρο το ποίημα στην έκδοση www.poein.gr/archives/12990/index.html] ο «Ποίηση του λαού της Παλαιστίνης, (Μαχμούτ Νταρούις, Ταουφίκ Ζαγιάντ, Σαχμί αλ Κάσεμ), επιμέλεια μετάφρασης: Καμάλ Καττάν» Ποίηση του λαού της Παλαιστίνης, (Μαχμούτ Νταρούις, Ταουφίκ Ζαγιάντ, Σαχμί αλ Κάσεμ), επιμ. μετ. Καμάλ Καττάν, Ομάδα Νεανικής Πολυέμφρασης Αρκαδίας «Ελευσις», 2006]. Με αυτό το ποίημα αλλά και με όλη την πρώιμη ποιητική παραγωγή του, ο Νταρούις τοποθετείται ως στρατευμένος ποιητής που διακηρύσσει ότι «δεν υπάρχει αισθητική / πέρα από την ελευθερία», όπως γράφει, έγκλειστος, στην «Κατάσταση πολιορκίας». Κι ως είναι η αισθητική όρος για την ουσιαστική απελευθέρωση του ανθρώπου, κι ως είναι η ποίηση αυτή που θα λύσει τελικά την πολιορκία: «Αυτή η πολιορκία θα κρατήσει, / όπου να τοίς διδάξουμε να γράφουν / όμορφη ποίηση: την ποίηση μας».

Ο Νταρούις προσχώρησε πολύ νέος στο Κομμουνιστικό Κόμμα του Ισραήλ, διώχθηκε, φυλακίστηκε, ενεπλάκη στα πολιτικά πράγματα ενεργά ως στέλεχος της PLO και αρνήθηκε ανυποχώρητος τα αξιώματα, ξενιτεύτηκε, έγραψε για την κηδεαία του πολύ πριν αρρωστήσει και ξαναέγραψε για τον

θάνατό του μετά τη «νεκρανάστασή» του στο πρώτο καρδιακό του επεισόδιο. Έγραψε για τη ζωή και τον έρωτα, την πατρίδα και τον θάνατο, τα λουλούδια της αμυγδαλιάς που επιμένουν, αφοσιωμένους όλο και περισσότερο στο πέρασμα του χρόνου που συμβολίζουν ακόμα και τη νύχτα («Μολύβι όλη μέρα ο ουρανός / πύρινο τη νύχτα πορτοκάλι», μετ. Γ. Μ.), τον πανανθρώπινο μύθο που ενώνει πάνω από τον κόρο και τον χρόνο. Εφυγε από τη χώρα του για να έρθει, σαν τσούφος άλλους ποιητές, ακόμα πιο κοντά της κι άνοιξε τους ορίζοντες της ποίησης του, και τις σύγχρονες αραβικές ποίησης, στην ετερότητα του ήθους, του ύφους και του μέτρου, έχοντας πάντα επιγύμνηση της κοινής ανθρώπινης πόρας κάτω από το αφόρητο βάρος της Ιστο-

Βαθιά λυρικός

Ετσι και η «Κατάσταση πολιορκίας», είναι ένα λυρικό ποίημα, αποπασματικό, ρομαντικό στη βαθύτερη ουσία του, βασισμένο όπως ωραία το τοποθετεί ο Γιώργος Μπλάνος στην ίδια εκείνη τη σολωμική αντίθεση ανάμεσα στον πειρασμό της διανθρώπινης επαφής και του φυσικού κάλλους και στο κάλεσμα του θανάτου που πήλικ ελευθερώνει. Κι είναι μαζί δραματικό, καθώς ο Νταρούις δίνει φωνή στα πρόσωπα στα οποία μιλά, φίλους, εχθρούς κι αδιάφορους, όπως ο κριτικός που ασφαλής στο σπίτι και στη ζεστασιά του επικριρεί να μετρηθεί με τη φλόγα της ποίησης του, φλόγα των πολυβόλων αλλά και της επιθυμίας για την πλέον απροϋπόθετη και καθολική ελευθερία, αυτή που επιτρέπει στον άνθρωπο να γίνει ένα με τον κόσμο, μέσα από τον λόγο που γίνεται τραγούδι. Ένα τραγούδι που προτρέπει να σκεφτόμαστε τους άλλους (βλέπε... Να σκέφτεσαι τους άλλους – 12 ποιήματα του Παλαιστινίου ποιητή, μετ. Τζένη Καραβίτη, Νήσος, 2009), κι ως ξέρουμε μέσα μας βαθιά πως μόνιμοι περνούσαμε στον κόσμο και στον θάνατο, αλλά προσωρινά κι αιώνιοι στους κόλπους του παντός.

δυτικός κόσμος, οι άνθρωποι υωστόδο δυσοκούν. Το αίτημα της απόλαυσης χωρίς περιορισμούς, τόσο στον χώρο της σεξουαλικότητας όσο και σε άλλους τομείς, απελευθέρωσαν τον άνθρωπο από κάποιες απαγορεύσεις και καταστολές, τον παρέδωσαν όμως σε συμπεριφορές αδιαφορίας, καταναλωτικής απληστίας και καταστροφικής αλαζονείας. Η κρίση που βιώνει ο κόσμος σήμερα, έχει τις ρίζες της σε αυτές τις πλευρές της ανθρώπινης ψυχικής λειτουργίας. Το βιβλίο δεν απευθύνεται μόνο σε ψυχαναλυτές, αλλά σε ένα ευρύτερο κοινό. Διότι, αν ανόηστε τη σκέψη μας στην κατανόηση του πώς αρθρώνονται τα πράγματα μέσα μας, ίσως τότε φωτιστούν αλλιώς και οι πορείες μονόδων και ομάδων.

Ποιητής ο άνθρωπος, ο άνθρωπος ο ποιητής. Έκουν άραγε οι ζωές μας κάποιο σκοπό ή είναι απλώς τυχαίες; Τι είναι εκείνο που πρέπει να γίνουμε, να δημιουργήσουμε και να μοιραστούμε; Ο Ινδός μυστικιστής Όσοο επιμένει στη δική του προσωπική εμπειρία της αλήθειας παρά στην απόκτηση «γνώσης» και «πιστεύω» που δίνουν άλλοι άνθρωποι.

ΨΥΧΑΝΑΛΥΣΗ
ΑΝΝΑ ΠΟΤΑΜΙΑΝΟΥ
Επί Ξυρού ακμής
Εκδ. Μετά
σελ. 232
Όλο και πιο συχνά, άνθρωποι και κοινωνίες κινούνται τα τελευταία χρόνια σε μια χωρίς μέτρο και σκέψη αναζήτηση του υλικού πλούτου και της ευημερίας. Παρά τα υλικά επιτεύγματα που επέτυχε ο

Πρώτα σε πωλήσεις

Αυτή την εβδομάδα	Μελέτες, λευκώματα, βιογραφίες	Εβδομάδες στη λίστα
1.	Η τέχνη του να έχεις πάντα δίκιο , του Αρτουρ Σοπενχάουερ, μετ. Μυρτώ Καλοφωλιά (Πατάκης). Ένα οξύ και οργισμένο κείμενο, που αυτοσατίναται ως εγκυρίδιο επικράτησης ενάντι οποιουδήποτε αντιπάλου. 1	
2.	Η Ελλάδα των κρίσεων , του σερ Βασ. Μαρκεζίνη (Λιβάνης). Ένα «προσωπικό δοκίμιο», ένα είδος αυτοβιογραφίας αλλά και σκέψεων για την Ελλάδα της κρίσης. 8	
3.	Κρίση λεξιλόγιο: οι οικονομικοί όροι που μας καταδυναστεύουν , του Γιάννη Βαρουφάκη (Ποταμός). Μια λεξικογραφική προσπάθεια εναντίον της περιρρέουσας μελαγχολίας. 3	
4.	Οι αιτίες της παρακμής στη σύγχρονη Ελλάδα , του Παναγιώτη Κονδύλη (Θεμέλιο). Ερμηνείες και εξηγήσεις ενός μεγάλου Έλληνα στοχαστή. 10	
5.	Μανιφέστο των ανήσυχων οικονομολόγων , συλλογικό, μετ. Σώτη Τριανταφύλλου (Πόλις). Κρίση και χρέη στην Ευρώπη. Οι συγγραφείς καταγγέλλουν μύθους και προτείνουν μέτρα για την έξοδο. 11	
6.	Μεγαλώνοντας μέσα στην ελληνική οικογένεια , του Ματθαίου Γιώσφατ (Αρμός). Πώς μπορούμε να προφυλάξουμε τα παιδιά από το να αναπτύξουν προβληματικές συμπεριφορές; 20	
7.	Αγανακτίστε, του Στεφάν Εσέλ , μετ. Σώτη Τριανταφύλλου (Πατάκης). Οδηγίες αντίδρασης και αγανάκτησης από έναν παλαίμαχο αντιστασιακό του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. 14	
8.	Κρυμμένο στο Αιγαίο , της Σοφίας Παπαϊωάννου (Πατάκης). Η ιστορία του Μιχάλη Κουτλάκη στη διάρκεια της Κατοχής, που μοιάζει με παρμύθη. 1	
9.	Ο καιρός των κρίσεων , του Μισέλ Σερ, μετ. Λαοκρατία Λάκκα, επιμ. Βαγ. Μπισώρης (Καλέντης). Τι χρειάζεται για να μετατραπούν οι εποχές των κρίσεων σε εποχές αλλαγών; 1	
10.	Νίτσε, 99 μαθήματα καθημερινής φιλοσοφίας , του Άλλαν Πέρσυ, μετ. Αγαθή Δημητρούκα (Πατάκης). Αυτοβοήθεια σήμερα, με τον τρόπο του Νίτσε. 15	

Αυτή την εβδομάδα	Λογοτεχνία	Εβδομάδες στη λίστα
1.	Ο ερωτευμένος Πολωνός , της Μάρως Βαμβουράκη (Ψυχογιός). Μια ηθοποιός εξορίζεται πριν από την προεμιέρα. Όλοι την αναζητούν. 2	
2.	Το κομπιούτς της Πράγας , του Ουμπέρτο Εκο, μετ. Ερη Καλλιφατιόδη (Ψυχογιός). Οι αντιθέσεις, οι ζημιώσεις και οι ακρότητες του 19ου αιώνα, σε μια διαδρομή ανάμεσα στο Παρίσι, το Παλέρμιο και το Τορίνο. 12	
3.	Αγιοι και δαίμονες – Εις των Πόλην , του Γιάννη Καλοπούζου (Μεταίχιμο). Μυθολογία και πραγματικότητα στην Πόλη από το 1808 ως το 1831. Με έρωτες, δυνατές φιλίες, πλούτη, φτώχεια, κρυπτοχριστιανούς και δεισιδαιμονίες. 7	
4.	Είμαι αριστερότερος ουσιαστικά , μονόλογος του Μανόλη Αναγνωστάκη (Πατάκης). Μια συνομιλία που μαγνητοφωνήθηκε το 1992 και τελικά δημοσιεύεται έξι χρόνια μετά τον θάνατο του ποιητή. 3	
5.	Νέμεσις , του Φίλιπ Ροθ, μετ. Κατερίνα Σινά (Πόλις). Μια επιδημία πολιομηλιτιάς στο Νιου Τζέρσεϊ και η αδυναμία μας μπιστά στη δύναμη των περιστάσεων. 4	
6.	Τι σου είναι η αγάπη τελικά , της Αλκυόνης Παπαδάκη (Καλέντης). Δύο κορίτσια που οι δρόμοι τους χώρισαν χωρίς να το θελήσουν, κράτησαν ανέσφιχη την αγάπη τους. 7	
7.	Προφανώς η Πνευλόπη ήταν λήθια , της Λένας Διβάνη (Μελάνι). Ηρως κωμικών καταστάσεων που νομίζουν όμοια ότι ζουν ένα δράμα. 6	
8.	Το όνειρο του Κέλτι , του Μάριο Βάργκας Λίσα, μετ. Μαργαρίτα Μπανάτου (Καστανιώτης). Η περιπετειώδης ζωή ενός θρύλου: του Ιρλανδού Ρότζερ Κέιζμντ, που ξεκινά από το Κονγκό το 1903 και καταλήγει σε μια φυλακή του Λονδίνου το 1916. 1	
9.	Η ηλικία της αβεβαιότητας , του Αντρέα Καμπαλλέρι, μετ. Φωτεινή Ζερβού (Πατάκης). Ο Μονταλμπάνο ερωτεύεται ενώ ήδη βρίσκεται στην τρίτη ηλικία... 6	
10.	Ο Άγιος Ηρακλής , του Θωδωρή Καλλιφατιόδη (Γαβριηλίδης). Η ζωή του πιο διάσημου ήρωα της ελληνικής μυθολογίας μ' έναν άλλο τρόπο. 1	

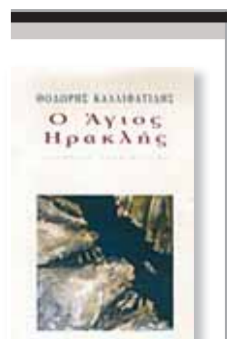
Η «Κ» προτείνει

Ιούς, Μανιώσις και Ακμα Μαρίνα, του Χρήστου Δανιά (Τόπος). Βιογραφία με τη μορφή λευκώματος και με πλούσιο ανέκδοτο υλικό, για τη Μάση Χατζηλαζάρου, την πρώτη Ελληνίδα υπερρεαλιστή, πρώτη σύζυγο του Ανδρέα Εμπειρίκου. Μια γυναίκα που υπήρξε σύντροφος, στη συνέχεια της ζωής της, του ποιητή Ανδρέα Καμπα, του ανιψιού του Πλάκου Χατζή Βιλιάτο, και του φιλόσοφου Κορνήλιου Καστοριάδη. Μια γυναίκα που έγραψε αισθητικό ποίηση.

Το σκεπτικό αυτή την εβδομάδα έδωσαν τα βιβλιοπωλεία: **Αναγνωστής** (Πυραυλάκη 11, Λιβάνα), **Ελευθεροδράκη** (Αλυσίδα), **Εστία** (Σόλωνος 60, Αθήνα), **Ευριπίδης** (Ανδρέα Παπανδρέου 11, Χαλάνδρι), **Ιανός** (Αθήνα, Θεσσαλονίκη), **Μικρός Κοραΐς** (Παναγία 7 και Αριστοφάνους, Χαλάνδρι), **Οιανός** (Κολοκotronίου 11, Αθήνα), **Public** (Αλυσίδα), **Πάπυρος** (Απυλατάρης 42-44, Χίος), **Πρωτοπορία** (Γερροκοστοπούλου 31-33, Πλατεία Γεωργίου, Πάρις), **Τσιουλιόκος** (Ασκαλιού 15, Τρίκαλα).

• Το συνεργαζόμενο βιβλιοπωλείο δίνουν αριθμό των αντιτύπων που πουλήθηκαν στη διάρκεια της προηγούμενης εβδομάδας.

Επιμέλεια: **ΟΛΓΑ ΣΕΛΛΑ**

Η ιστορία του Ηρακλή, με τον τρόπο του Θωδωρή Καλλιφατιόδη.

Μια αληθινή ιστορία που μοιάζει με παρμύθη, στα χρόνια της Κατοχής στο Αιγαίο.

Μια αδημοσίευτη συνέντευξη του Μανόλη Αναγνωστάκη πέντε χρόνια μετά τον θάνατό του.

Πόθοι και πάθη στην Κνω/πόλη των αρχών του 19ου αιώνα.

ΣΥΛΛΟΓΗ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ
Μέρες Αλεξάνδρειας
Εκδ. Ψυχογιός
Βραβευμένο με το γαλλικό Prix Mediterranee Etranger, το μισθιτόρημα μιλάει για την Αλεξάνδρεια των αρχών του 20ού αι., γύρω από μια οικογένεια Ελλήνων καπνοβιομηχάνων.

ΝΟΤΗΣ ΚΥΤΤΑΡΗΣ
Οι αξέσαστοι κωμικοί μας
Εκδ. Δρόμος
Δεκαπέντε πορτρέτα δημοφιλών και αγαπημένων κωμικών, με παλιές τους συνεντεύξεις, βιογραφικά, αφηγήσεις φίλων και συναδέλφων, πολλές φωτογραφίες και αθέατη όμη τους.

Νέες εκδόσεις

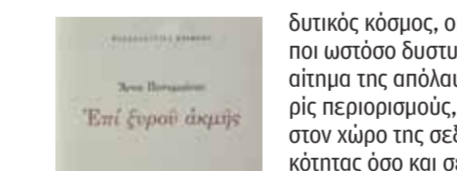
ΜΕΛΕΤΗ
ΑΘΗΝΑ ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ
Τα θαυμάσια νερά Ανδρέα Κάλβος
Ο ρομαντισμός, ο βυρτανισμός και ο κόσμος των Καρμυρονίων
Εκδ. Ερμής
σελ. 476

Ο Κάλβος καθόρθως να ανασυνθέσει στο έργο του τη μακραίωνη παράδοση της ελληνικής γλώσσας και γραμματικής με τις νεωτερικές προτάσεις του ευρωπαϊκού ρομαντισμού, με τις ποιητικές κατακτήσεις του Μπάρον και με την ιδεολογική διδασκαλία των Καρμυρονίων. Βίωσε την εμπειρία της επαναστατικής αβεβαιότητας σε διάφορες χώρες της πείρας και από το συμβολικό τελετουργικό της άτλησε μεγαλειώδη έμπνευση. Διότι ο Κάλβος υπήρξε γέννημα της νέας κοινωνίας που δημιουργήθηκε το 1789. Συνέθεσε άλλωστε και εξέδωσε το έργο του σε τρία από τα κυριότερα επαναστατικά κέντρα όλης της πείρας – Λονδίνο, Γενεύη, Παρίσι. Η Αθήνα Γεωργαντά προτείλει μια νέα οπτική για την εκ νέου γνύριση του μεγάλου Ζακύνθου, υποστηρίζοντας την ανάγκη για ριζική αναθεώρηση και αλλαγή προσανατολισμού των καλλιτικών οποιδών.

ΜΥΣΤΙΚΙΣΜΟΣ
ΟΣΗΟ
Το βιβλίο της κατανόησης
μετ. Νίκος Ζαχαράκης
Εκδ. Ενάλιος
σελ. 340

ΨΥΧΑΝΑΛΥΣΗ
ΑΝΝΑ ΠΟΤΑΜΙΑΝΟΥ
Επί Ξυρού ακμής
Εκδ. Μετά
σελ. 232
Όλο και πιο συχνά, άνθρωποι και κοινωνίες κινούνται τα τελευταία χρόνια σε μια χωρίς μέτρο και σκέψη αναζήτηση του υλικού πλούτου και της ευημερίας. Παρά τα υλικά επιτεύγματα που επέτυχε ο

Το μονοπάτι προς την ελευθερία είναι γεμάτο ερωτηματικά και αβεβαιότητες. Υπάρχει η πιθανότητα να μάθουμε ποιο πραγματικό είμαστε; Έκουν άραγε οι ζωές μας κάποιο σκοπό ή είναι απλώς τυχαίες; Τι είναι εκείνο που πρέπει να γίνουμε, να δημιουργήσουμε και να μοιραστούμε; Ο Ινδός μυστικιστής Όσοο επιμένει στη δική του προσωπική εμπειρία της αλήθειας παρά στην απόκτηση «γνώσης» και «πιστεύω» που δίνουν άλλοι άνθρωποι.

ΛΕΥΚΩΜΑ
ΔΙΜΙΤΡΗΣ ΥΕΡΟΣ
Shades of love
Photographs inspired by the poems of C.P. Cavafy
Insight Editions
σελ. 166
Μια συναρπαστική συγχώνευση ποίησης και εικαστικής τέχνης. Φημισμένος καλλιτέχνης, ο Δημήτρης Γέρος εμπνέεται από την κλασική ποίηση και απει-

κονίζει σε εβδομήντα φωτογραφικά έργα του αποχρώσεις της καθαφικής γραφής. Όπως και του Καβάφη, το κεντρικό θέμα της τέχνης του Δημήτρη Γέρος είναι η ομορφιά – η ομορφιά όπως την αντικρίζουμε στο ανθρώπινο σώμα και την αιχμαλωτίζουμε με τη βοήθεια της μνήμης και της τέχνης. Παρ' ότι ο Γέρος επιδιώκει την έκκληση του αισθησιασμού στη φωτογραφία, δεν περιορίζεται αποκλειστικά στο σώμα. Όπως και στην ποίηση του Καβάφη, ο ουρανός, η γη και τα άνθη συνυφανονται μέσα στα ευρύτερα συμπεριλαμβανόμενα του πάθους και του πόνου. Η αγγλική καθαφική μετάφραση έγινε από τον David Connolly. Το λούκωμα προλογίζει ο Edward Albee ενώ η εισαγωγή είναι του John Wood.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΕΡΒΗ
Η Ακρόπολη – Το Μουσείο της Ακρόπολης
Εκδοτική Αθηνών
σελ. 166

Η Ακρόπολη
Το Μουσείο της Ακρόπολης
Ανάγνωσμα, οδηγός ή λεύκωμα; Το νέο βιβλίο της Εκδοτικής Αθηνών συνδυάζει ιδανικά και τα τρία, διεκδικώντας μια θέση σε κάθε ενημερωμένη πολιτιστική βιβλιοθήκη. Με αφιερώματα μια σύγχρονη αναδρομή στο παρελθόν, ο αναγνώστης έχει την ευκαιρία να κατανοήσει το ιστορικό και κοινωνικό πλαίσιο που οδήγησε στην ασύλληπτη πολιτιστική

ανάπτυξη της Αθήνας των κλασικών χρόνων. Στη συνέχεια παρουσιάζεται το νέο Μουσείο, με πρώτο βήμα το χρονικό της κατασκευής του. Ο αναγνώστης εξερευνά τις αίθουσες με τη βοήθεια του ολοκληρωμένου φωτογραφικού υλικού και των κειμένων που τον καθοδηγούν μέσα στο πλήθος των μοναδικών έργων τέχνης. Το βιβλίο κυκλοφορεί σε επτά γλώσσες: ελληνικά, αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά, ιταλικά, ισπανικά και ρωσικά.

ΙΣΤΟΡΙΑ
ΙΩΑΝΝΗΣ Μ. ΚΟΝΙΑΔΡΗΣ
Ανδρέας Λασκαράτος
Η δική του για εξύβριση της θρησκείας και η άρση του αφορισμού του
Εκδ. Γρηγόρη
σελ. 88

Το έργο περιγράφει λεπτομερώς άγνωστα και ανέκδοτα έως σήμερα έγγραφα για την «Υπόθεση του Ανδρέου Λασκαράτου». Ο φάκελος από το Αρχείο της Ι. Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος βρέθηκε στα κατάλοιπα του Γερμανού Ι. Κονιδάρη, τακτικού καθηγητή Γενικής Εκκλησιαστικής Ιστορίας και της Ιστορίας της Εκκλησίας της Ελλάδος στη Θεολογική Σχολή του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (1945-1951) και του Πανεπιστημίου Αθηνών (1951-1970). Αφορούν αφενός στη δική του μέγανου ασπικού ποιητή για εξύβριση της θρησκείας, το 1868, και αφετέρου στην άρση του αφορισμού το έτος 1900, έναν χρόνο πριν από τον θάνατό του. Επιμέλεια: Ζ.Π.Χ.

Ο πλανήτης Οικονομία εναντίον του πλανήτη Γη

Η γοπητευτική ιστορία του χρήματος που άρχισε πριν από 5.000 χρόνια

NIALL FERGUSON
Η εξέλιξη του χρήματος
Μια οικονομική ιστορία του κόσμου
 μετ.: Ευτυχία Παγουλάτου
 εκδ. Αλεξάνδρεια
 σελ. 430

Του **ΘΑΝΑΣΗ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ**

Τα περισσότερα πράγματα στη ζωή, έγραφε ο Τζον Κένεθ Γκαλμπρέθ στο κλασικό του βιβλίο «Το χρήμα» (Παπαζήσης, 1976), είναι σημαντικά μόνο γι' αυτούς που τα έχουν, αυτοκίνητα, φιλενάδες κ.ά. Αντίθετα, το χρήμα είναι το ίδιο σημαντικό και γι' αυτούς που το έχουν και για εκείνους που δεν το έχουν. Και οι δύο πλευρές προσπαθούν να το κατανοήσουν. Τι είναι το χρήμα; Ο Ανταμ Σμιθ είχε τοποθετηθεί στον «Πλούτο των Εθνών»: «Η συνετή λειτουργία του τραπεζικού συστήματος, με τη χρήση του χαρτιού ως υποκατάστατου μιας μεγάλης ποσότητας χρυσού και αργύρου... ανοίγει έναν δρόμο προς τον ουρανό». Πώς, όμως, καταλήξαμε να ζούμε στη Γη όπου το περισσότερο χρήμα είναι αόρατο; Ποιος είχε δικαίω; Ο ποπυλιστής συγγραφέας που παρομοίαζε την τράπεζα των Ρότσιλτ σαν ένα πελώριο μαύρο κταπόδι που άπλωνε τα πλοκάμια του γύρω από τον κόσμο ή ο Γερμανός ποιητής Χάινριχ Χάινε, ο οποίος την ίδια περίπου περίοδο, το 1841, έγραφε πως «το χρήμα είναι ο θεός της εποχής μας και ο Ρότσιλτ είναι ο προφήτης του»;

Οι πιστωτικοί θεσμοί

Το πρώτο βήμα για να καταλάβουμε την πολυπλοκότητα των σύγχρονων χρηματοπιστωτικών θεσμών είναι να διαπιστώσουμε την προέλευσή τους – πράγμα που προσφέρει τούτη η εισαγωγή στη συναρπαστική ιστορία των οικονομικών του χρήματος. Στο έργο που γράφτηκε για τις ανάγκες του σεναρίου των τηλεοπτικών επεισοδίων που παιχτήκαν στο Channel Four (Αγγλία), στο PBS (ΗΠΑ) κ.α., δεν εξιστορείται απλώς το χρήμα, αλλά γίνε-

ται μια υπόθεση για την απελευθέρωση των πιστώσεων.

Εδώ, ο Νάιαλ Φέργκιουσον, διάσημος ιστορικός του Χάρβαρντ, εξηγεί την ιστορική εκθρόνιση προς τους πιστωτές. Υποστηρίζει ότι το χρήμα, παρά τις βαθιά ριζωμένες προκαταλήψεις εναντίον των «άνομων κερδών», είναι τις περισσότερες φορές η βάση κάθε προόδου και η διάδοσή του μια από τις κινητήριες δυνάμεις της νεότερης ιστορίας.

«Η οικονομική καινοτομία δεν είναι το έργο κάποιων βδελύων που απλώς επιδιώκουν να ρουφήξουν το αίμα χρεωμένων οικογενειών, ή να ρισκάρουν οικονομίες που έχουν μαζέψει κήρες και ορφανά. Αντίθετα, έχει καταστεί απολύτως αναγκαίος παράγων για να ανέλθει ο άνθρωπος από τις άθλιες συνθήκες διαβίωσης στα ιλιγγιώδη ύψη της υλικής ευημερίας, στα οποία τόσοι βρίσκονται σήμερα».

Μολονότι κάτι τέτοιο δεν είναι προφανές μετά την κρίση των στεγαστικών δανείων στις ΗΠΑ και μεσοσύσης της κρίσης χρέους στην Ευρώπη, ο Φέργκιουσον ξεδιπλώνει μια σειρά από τις καλύτερες στιγμές της ιστορίας του χρήματος, που αρχίζουν με τις πλάκες πλούτου της Μεσοποταμίας πριν από 5.000 χρόνια, συνεχίζονται με τα δηνάρια των Ρωμαίων, τον χρυσό και τον άργυρο των Ινκας, για να φθάσουν στα σημερινά κερδοσκοπικά hedge funds. Στο ενδιαφέρον δίδαγμα παρελαύνουν οι Μεδικοί, οι Ρότσιλτ, το χρηματιστήριο του Αμστερνταμ, η Τράπεζα της Αγγλίας και το Σίτι του Λονδίνου, το χρηματιστήριο του Παρισιού, οι ασφαλιστικές εταιρείες και η Γουόλ Στρίτ, αλλά και όλοι όσοι έχουν συμβάλει με τον τρόπο τους, από τον Τζον Λω έως τον Σόρος και τον Άλαν Γκρίνσπαν, ώστε η ιστορική σημασία του χρήματος να απογειωθεί στη στρατόσφαιρα – εκεί όπου δεν είναι απλώς ένα χειροποίητο κομμάτι χαρτί, αλλά μια καθολική αφάρηση που ονομάζεται πίστωση και μόχλευση. Σε κάθε περίπτωση, και ενάντια στη μικρή μνή-

μη των αγορών, περιγράφει το πώς μειώνεται η υποτιθέμενη έντονη διαχωριστική γραμμή μεταξύ οικονομίας και ληστείας στο πλάτος μιας τρύπας. Αν και γραμμένο πριν από την τρέχουσα οικονομική κρίση, το βιβλίο αποδεικνύεται εξαιρετικά διορατικό, εντοπίζοντας στη συμβιωτική σχέση της Χιμερικής (Chimerica), της Κίνας και της Αμερικής, μία από τις αιτίες της σύγχρονης κρίσης, με τους Κιναμερικανούς της Ανατολής να αποταμιεύουν και τους Κιναμερικανούς της Δύσης να ξεδεύουν.

Χρόνιες αλήθειες

Οι θέσεις του Φέργκιουσον –ο οποίος επιλεκτικά αναφέρεται σε πολλά επεισόδια της ιδιαίτερης πατρίδας του στη Σκωτία– σίγουρα δεν ξεφεύγουν από την έντονη πολεμική στην ανταλλαγή επιχειρημάτων που αναδεικνύουν την κλασική αντιπαράθεση της κείνοιανης σχολής του Πολ Κρούγκμαν, με τη σχολή της δημοσιονομική πειθαρχίας των νεοφιλελευθέρων σχετικά με τις επιπτώσεις των οικονομικών πολιτικών στον πληθωρισμό και στην ανάπτυξη. Όμως, ανεξαρτήτως σχολών, η οικονομική κρίση που χτύπησε τον Δυτικό κόσμο το καλοκαίρι του 2007 έφερε στο προσκήνιο μια από τις χρόνιες αλήθειες της οικονομικής ιστορίας, που πάντα παραμένει επίκαιρη: είναι εύκολο από το να είσαι ο Τζον Λω, σωτήρας της γαλλικής αντιβασιλείας, να γίνεις ο Τζον Λω που πεθαίνει κυνηγημένος και ντροπισμένος στη Βενετία. Αργά ή γρήγορα, κάθε φούσκα σκάει. Οι «αρκούδες» –οι απαισιόδοξοι πωλητές– γίνονται περισσότεροι από τους «ταύρους» –τους αισιόδοξους αγοραστές– και η απλότητα μετατρέπεται σε φόβο.

Είτε λοιπόν παλεύει κανείς να τα φέρει βόλτα είτε πασχίζει να γίνει κυρίαρχος του σύμπαντος, η ανάγκη να κατανοήσει την πορεία του χρήματος και τη λειτουργία του στον σύγχρονο κόσμο δεν ήταν ποτέ τόσο επιτακτική όσο είναι σήμερα.

Το Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης στη Γουόλ Στρίτ. Στο βιβλίο του Φέργκιουσον παρελαύνουν όλα τα ισχυρά κέντρα του χρήματος στην ιστορία της ανθρωπότητας.

Ποιος είναι ο συγγραφέας

Ο Niall Campbell Douglas Ferguson γεννήθηκε το 1964 στη Γλασκώβη. Σπούδασε στην ιδιωτική Ακαδημία της Γλασκώβης και στο Magdalen College της Οξφόρδης. Είναι καθηγητής Ιστορίας στο Πανεπιστήμιο Χάρβαρντ και καθηγητής Διοίκησης Επιχειρήσεων στο Harvard Business School. Διδάσκει επίσης Ιστορία και Διεθνείς Υποθέσεις στο LSE. Είναι εταίρος στο Jesus College του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης και στο Ίδρυμα Hoover του Πανεπιστημίου του Στόνφορντ. Ειδικεύεται στη χρηματιστική και οικονομική ιστορία, ιδιαίτερα στον υπερ-

πληθωρισμό και στις αγορές ομολόγων, καθώς και στην ιστορία της αποικιοκρατίας. Στα ελληνικά κυκλοφορούν τα βιβλία του: «Κολοσσός. Η άνοδος και η πτώση της αμερικανικής αυτοκρατορίας» (Παπαζήσης, 2008), «Ο πόλεμος στον κόσμο. Ο αιώνας του μίσους 1901-2000» (2 τμ., Ιωλκός, 2007), «Α Παγκόσμιος Πόλεμος. Στρατιωτική, διπλωματική, οικονομική και κοινωνική ιστορία 1914-1918» (Ιωλκός, 2008), «Το πλέγμα του πλούτου: Το χρήμα και η εξουσία στον κόσμο, 1700-2000» (Ιωλκός, 2009).

Ο καθηγητής στο Χάρβαρντ και στο LSE Νάιαλ Φέργκιουσον.

ΡΑΔΙΟ ΠΑΦΟΣ
93.7 FM
 1963 • 1974 • 1990
 www.radiopafos.com

4 ΗΜΕΡΗ ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΑ

ΡΑΔΙΟ ΠΑΦΟΣ 93.7
 σε συνεργασία με την Salamis Tours
 σε Πάτμο, Άνδρο, Σύρο, Σύμη

5 ΜΕΡΕΣ 4 ΝΥΚΤΕΣ
 Αναχώρηση 1^η Αυγούστου ώρα 15:00
 Επιστροφή 5 Αυγούστου ώρα 10:00
 c/s Salamis Filoxenia

Τιμές επιχορηγημένες

Για πληροφορίες τηλέφωνο 99632287

Άλκηστις Πρωτοψάλτη **Μάριος Φραγκούλης**

ONLINE TICKETS
 www.cyprus-tickets.com
 TELEPHONE BOOKING
 7000 9303

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
PIK
 Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΧΟΡΗΓΟΣ ΦΙΛΟΣΕΝΙΑΣ
 TOUR NAKSOS 1911

ΣΤΗΡΙΞΕΙ
AIK Αγία Ήλενα Κίπρος

ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ ΤΟΥ ΔΗΜΑΡΧΟΥ ΛΕΜΕΣΟΥ Κ. ΑΝΔΡΕΑ ΧΡΗΣΤΟΥ

ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΛΑΡΝΑΚΑΣ 2011

PANTEBOY ΣΤΙΣ 9:00 Μ.Μ.

18 ΙΟΥΛΙΟΥ 2011
 ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΗΠΟΘΕΑΤΡΟ ΛΕΜΕΣΟΥ
 25878744
 ΤΑΜΕΙΟ "ΕΙΡΗΝΗΣ 158"

ΠΑΡΗΦΟΡΕΣ ΕΙΣΗΘΡΙΑ
25747750
 ΓΡΑΦΕΙΑ ΠΑΣΥΚΑΦ

ΔΙΟΡΓΑΝΩΤΗΣ
ΠΑΣΥΚΑΦ
 ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΚΑΡΚΙΝΟΠΑΘΩΝ & ΦΙΛΩΝ

Το ενεργειακό πρόβλημα που προκάλεσε η καταστροφή του μεγαλύτερου ηλεκτροπαραγωγού σταθμού της Κύπρου αναμένεται να διαρκέσει για μεγάλο χρονικό διάστημα. Ως εκ τούτου, καλούμαστε όλοι να εξοικονομήσουμε ενέργεια.

Επιβάλλεται εξοικονόμηση ενέργειας

Απλές συμβουλές για αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης που προκάλεσε η καταστροφή του Ηλεκτροπαραγωγού Σταθμού στο Βασιλικό μετά την έκρηξη στη ναυτική βάση

Του ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ

Είναι βαρύ το τίμημα σε ανθρώπινες ζωές και τραυματίες λόγω των τραγικών γεγονότων στη ναυτική βάση στο Ζύγι. Επιπλέον έχουμε να αντιμετωπίσουμε και ακόμη ένα σοβαρότατο πρόβλημα με την παραγωγή ηλεκτρισμού, αφού οι δύο εγκαταστάσεις σε Βασιλικό και Μονή έχουν τεθεί εκτός λειτουργίας. Η παραγωγή ηλεκτρισμού από τη Δεκέλεια δεν αρκεί φυσικά για την ηλεκτροδότηση όλης της Κύπρου και γι' αυτό τον λόγο γίνονται και περικοπές σε ορισμένες περιοχές αλλά και σε μονάδες αφαλάτωσης, οπότεν πρέπει να προσέξουμε και την κατανάλωση νερού. Να μην ξεχνούμε ότι η μέγιστη ζήτηση ηλεκτρισμού συμβαίνει το μεσημέρι των καλοκαιρινών μηνών λόγω των κλιματιστικών.

Είναι εξαιρετικά σημαντικό όλοι μας να μειώσουμε δραστηκώς από τώρα και για τις επόμενες εβδομάδες την κατανάλωση ηλεκτρισμού για να μπορέσει η χώρα να λειτουργήσει.

1) Σβήστε τον φωτισμό και αξιοποιήστε όσο πιο πολύ γίνεται τον φυσικό φωτισμό από τα παράθυρα και ανοίγματα του κτηρίου.

2) Τα βράδια ανοίξτε παράθυρα και πόρτες για να μειωθεί η θερμοκρασία του κτηρίου, ούτως ώστε η επόμενη μέρα να βρει το κτήριο όσο πιο κρύο γίνεται.

3) Τα βράδια ανοίξτε παράθυρα και πόρτες για να μειωθεί η θερμοκρασία του κτηρίου, ούτως ώστε η επόμενη μέρα να βρει το κτήριο όσο πιο κρύο γίνεται.

4) Πλυντήρια πιάτων και ρούχων θα πρέπει να μπαίνουν σε λειτουργία όσο πιο αργά το βράδυ γίνεται ή και πολύ νωρίς το πρωί.

5) Μην αφήνετε καμιά συσκευή σε κατάσταση αναμονής (standby) γιατί η κα-

Η καταστροφή στο Βασιλικό δοκίμαζε τις αντοχές των ηλεκτροπαραγωγών σταθμών σε Μονή και Δεκέλεια. Μαζί δοκίμαζέ και τις αντοχές των πολιτών.

τανάλωση ενέργειας αθροιστικά είναι πολύ μεγάλη.

Τα πιο πάνω είναι άμεσα πρακτικά μέτρα, όμως θα πρέπει να γίνουν και ορισμένα έργα στο κτήριο όσο πιο σύντο-

μα γίνεται. Διώξτε πίσω τον ήλιο: Αν δεν έχετε κάνει θερμομόνωση, το πιο απλό πράγμα που μπορείτε να κάνετε είναι να βάψετε την οροφή σας, αν είναι επιπεδή (ταράτσα) με ασπμομογιό. Υπάρχουν

επίσης παράθυρα που ανακλούν προς τα πίσω ένα ποσοστό της ακτινοβολίας, ή ακόμη και αυτοκόλλητα. Το καλοκαίρι έξω η θερμοκρασία είναι ψηλά, ο αέρας ζεστός και ο ήλιος καίει. Για να προστατεύσουμε το εσωτερικό του σπιτιού, θα πρέπει να εμποδίσουμε τη θερμοκρασία και τον ήλιο να εισέλθουν στο σπίτι. Η εξωτερική ζεστα μεταφέρεται στο εσωτερικό του σπιτιού από τους τοίχους και την οροφή. Η καλύτερη προστασία είναι η εφαρμογή εξωτερικής θερμομόνωσης σε τοίχους και οροφή. Υπάρχουν πολλές επιλογές και θα πρέπει να διαλέξετε αυτό που ταιριάζει καλύτερα σε σας, λαμβάνοντας επίσης υπόψη ότι το κράτος προσφέρει επιχορήγηση.

Για να εμποδίσουμε τον ήλιο να μπαίνει από τα παράθυρα, θα πρέπει να τοποθετήσουμε εξωτερική σκίαση. Αυτό γίνεται με τέντες, κάθεται εξωτερική σκίαση, ακόμη και με φυτά και δέντρα. Τα αναρριχώμενα φυτά (π.χ. βουκαμβίλιες) προστατεύουν την τοικοποιία από τον ήλιο. Τα φυλλοβόλα δέντρα, τοποθετημένα στρατηγικά, το καλοκαίρι δίνουν σκιά σε παράθυρα και τοίχους και τον χειμώνα αφήνουν τον ήλιο να περνά. Οι παραδοσιακοί λαμπτήρες δεν είναι αποδοτικοί και καταναλώνουν πολύ ηλεκτρισμό, ο οποίος μετατρέπεται σε θερμότητα παρά σε φως. Θα πρέπει να αλλάξουμε όλο πιο σύντομα γίνεται. Για περισσότερη βοήθεια μπορείτε να επικοινωνήσετε με το Ενεργειακό Γραφείο Κυπρίων Πολιτών στο 22667716. Οι μέρες που έρχονται θα είναι πολύ δύσκολες και θα πρέπει όλοι να βοηθήσουμε. Γίνεται επίσης έκκληση σε καταστήματα και εταιρείες που προσφέρουν συστήματα εξοικονόμησης ενέργειας, να προχωρήσουν σε ελαστικές προσφορές για το κοινό.

Ο κ. Χαράλαμπος Θεοπέμπτου είναι Επίτροπος Περιβάλλοντος.

Το πρώτο οικολογικό βυρσοδεψείο

Του ΣΤΑΥΡΟΥ ΤΖΙΜΑ

Επιχειρηματίες από την Ιταλία, τη Γερμανία, τη Γαλλία κ. α. καταφάνουν στην Καστοριά για να δουν ίδιους όμιλους «τι έκανε ο τρελός Έλληνας». Ο κ. Ναούμ Δίτσιος έκανε πράγματι μια «τρελή» κίνηση: Σε συνθήκες οξείας οικονομικής κρίσης και βαθιάς ύφεσης επένδυσε το μάλλον αστρονομικό για τα τοπικά δεδομένα ποσό των έντεκα εκατομμυρίων ευρώ στην κατασκευή ενός υπερσύγχρονου οικολογικού εργοστασίου κατεργασίας δερμάτων.

«Ομιού του δεν υπάρχει όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά και στον υπόλοιπο κόσμο, γι' αυτό και έρχονται από το εξωτερικό ειδικοί και επιχειρηματίες για να το δουν», λέει στην «Κ» ο τολμηρός επιχειρηματίας. Σε άλλες εποχές αυτό που θα εντυπωσίαζε από την πρωτοβουλία του Καστοριανού μηχανολόγου-μηχανικού είναι η σύλληψη και υλοποίησης μιας ιδέας πρωτοποριακής, οικολογικού βυρσοδεψείου δηλαδή, όταν όπως γνωρίζουμε εργοστάσια του είδους συγκαταλέγονται στις υψηλές θέσεις του καταλόγου των ρυπογόνων εστίων.

«Δεν τρώμαξα»

Τώρα όμως που επιχειρήσεις κλείνουν η μία μετά την άλλη και το επενδυτικό κλίμα κινείται σε θερμοκρασίες σιβηρικού χειμώνα, το πρώτο που σκέφτεται ο συνομιλητής του κ. Δίτσιος είναι πως σε τέτοιους καλεπούς καιρούς ανέλαβε ένα τόσο μεγάλο ρίσκο. «Οι επενδύσεις πρέπει να γίνονται όταν τα υλικά είναι φθηνά και οι συνθήκες ευνοϊκές στην αγορά και τώρα παρά την οικονομική κρίση υπάρχουν προοπτικές για όποιον τολμά» απαντάει και τονίζει:

«Η αλήθεια είναι ότι προβληματιστικά μήπως δεν τα καταφέρω, αλλά δεν τρώμαξα από την κρίση. Εβαλα ό, τι είχα και δεν είχα, όλη μου την περιουσία, αλλά πιστεύω και πιστεύω ότι κινούμαι στη σωστή κατεύθυνση. Στο κάτω κάτω της γραφής, να βοηθήσω κι εγώ στο μέτρο των δυναμένων μου στην οικονομική ανόρθωση της πατρίδας. Ασ το δούμε κι έτσι λοιπόν...».

Πριν από δυο μήνες και ενώ το εφιαλτικό ερώτημα αν η Ελλάδα κάνει ή όχι το άλμα στον γκρεμό της χρεοκοπίας επλανόδιον πάνω από τη χώρα, στο Βιοτεχνικό Πάρκο Καστοριάς εγκαίνιαζόταν το σύγχρονο φινιριτήριο - βαφείο γουναρικών του κ. Δίτσιος, μια υπερσύγχρονη μονάδα φιλικότατη προς το περιβάλλον.

«Ηρθαν περισσότεροι από χίλιοι άνθρωποι, απρόσκλητοι στη συντηρητική τους πλειοψηφία, και είμαι βέβαιος ότι αν γινόταν στην Αθήνα θα περνούσε και η μισή Βουλιά», λέει.

Η καινοτομία αυτού του οικολογικού βυρσοδεψείου συνίσταται στην απόλυτη αξιοποίηση

των φυσικών πόρων και στην πλήρη ανακύκλωση των αποβλήτων ώστε να μη ρυπαίνονται στο ελάχιστο το έδαφος και η ατμόσφαιρα, πράγμα άγνωστο ως τώρα για τέτοια εργοστάσια.

«Χρησιμοποιούμε κυρίως το βρόχινο νερό, αλλά και εκείνο από το λιβάσιμο του κιονιού στη διαδικασία βαφής και φινιρίσματος. Ρεύμα παίρνουμε από πλιακούς συλλέκτες και χρησιμοποιούμε υγραέριο αντί για πετρέλαιο για να μη ρυπαίνουμε το περιβάλλον, ενώ και τα χημικά μας είναι φιλικά προς το περιβάλλον. Τα απόβλητα της όλης διαδικασίας υφίστανται φυσικοχημικό καθαρισμό και έτσι η λάσπη αφού έχουν αφαιρεθεί τα όποια τοξικά πάει πεντακάθαρη ως λίπασμα στα χωράφια, ενώ το νερό διοχετεύεται για τον τελικό καθαρισμό στις εγκαταστάσεις βιολογικού της πόλης της Καστοριάς».

Σαράντα οκτώ εργάτες επανδρώνουν σε πρώτη φάση το εργοστάσιο, με προοπτική σε ένα χρόνο να φτάσουν τους εκατόν πενήντα.

Το μεγάλο στοίχημα

Ο ιδιοκτήτης του έχει υψηλές φιλοδοξίες. «Μέχρι τώρα κατεργαζόμαστε δέρματα που χρησιμοποιούνται στη γουνοποιία της Καστοριάς, αλλά φέρνουμε και από τη Ρωσία η οποία τα έστειλε για κατεργασία στις ΗΠΑ. Το μεγάλο μας στοίχημα όμως είναι να "κτυπήσουμε" σημαντικό μερίδιο από τα ακατέργαστα γουνοφόρα στα δημοπρατήρια της Ευρώπης τα οποία παίρνουν για κατεργασία μέχρι τώρα οι Κινέζοι και επ' αυτού είμαστε αισιόδοχοι ότι θα τα καταφέρουμε. Το σύνθημά μας είναι: επίθεση στις αγορές να να πάρουμε το κομμάτι που μας ανήκει».

Στο πρόσωπο του Καστοριανού επιχειρηματία ενορακόνεται η άλλη Ελλάδα, η Ελλάδα της δημιουργίας, της εξοστρέφειας, της αισιοδοξίας ή όπως λέει ο ίδιος «η Ελλάδα που δεν συμβιβάζεται με την ιδέα της πτώχευσης».

Δεν ήταν λίγοι εκείνοι που τον παρότρυναν να ανοίξει την επιχείρηση στη Βουλγαρία ή την Τουρκία, όπου τα μεροκάματα είναι πολύ χαμηλά και η φελολογία ευνοϊκή. «Κάνετε λάθος τους απαντούσα, ο επιχειρηματίας πρέπει να έχει και πατριωτικό συνείδηση. Το κεφάλαιο μπορεί να μην έχει πατρίδα, αλλά ο επιχειρηματίας έχει», τονίζει ο Έλληνας επιχειρηματίας.

Η καινοτομία αυτού του οικολογικού βυρσοδεψείου συνίσταται στην απόλυτη αξιοποίηση των φυσικών πόρων και στην πλήρη ανακύκλωση των αποβλήτων, ώστε να μη ρυπαίνονται στο ελάχιστο το έδαφος και η ατμόσφαιρα, πράγμα άγνωστο ως τώρα για τέτοια εργοστάσια. Σε πρώτη φάση το εργοστάσιο στελεκώνουν σαράντα οκτώ εργάτες, με προοπτική σε ένα χρόνο να φτάσουν τους εκατόν πενήντα.

Η «Ηρα» σε φιλόδοξη αποστολή για τον Δία

Στόχος να προσδιορίσει αν ο πλανήτης αποτελείται μόνο από νέφη ή διαθέτει και στερεό πυρήνα

Λιγότερο από ένας μήνας απομένει ως την εκτόξευση του διαστημικού σκάφους της NASA Juno (Ηρα), που θα αναχωρήσει τον Αύγουστο με προορισμό τον πλανήτη Δία. Η αποστολή του Juno θα προσδιορίσει αν ο μεγαλύτερος πλανήτης του ηλιακού συστήματος αποτελείται

Το διαστημικό σκάφος θα αναχωρήσει σε ένα μήνα και θα φθάσει σε πέντε χρόνια

μόνο από τα γνωστά νέφη ή αν διαθέτει και στερεό πυρήνα.

Το ταξίδι μέχρι τον Δία θα διαρκέσει σχεδόν πέντε χρόνια και η άφιξη σε τροχιά γύρω από τον πλανήτη έχει προγραμματισθεί για τον Ιούλιο του 2016. Το

Juno θα πραγματοποιήσει 33 περιστροφές γύρω από τον Δία πριν συντριβεί βουτώντας στα πυκνά νέφη. Ως το τρίτο πιο φωτεινό αντικείμενο στον νυχτερινό ουρανό, ο Δίας είναι οικείο ουράνιο σώμα. Όμως οι πληροφορίες γι' αυτόν είναι ελλιπείς, αφού καμία από τις μέχρι τώρα διαστημικές αποστολές δεν έχει κατορθώσει να μετρήσει παραδείγματος χάριν πόσο νερό έχει ο πλανήτης, προκειμένου να επιβεβαιωθούν ή να διαψευστούν οι θεωρίες που έχουν ως τώρα διατυπωθεί για τη δημιουργία του.

Επίσης, σημαντικό αντικείμενο της αποστολής του Juno θα είναι το πανίσχυρο μαγνητικό πεδίο του Δία, το οποίο επηρεάζει και το πολύ ευμετάβλητο κλίμα του γιγάντιου πλανήτη. «Εξερευνώντας το βόρειο και το νότιο σέλας του πλανήτη θα καταλάβουμε πώς η τερράστια μα-

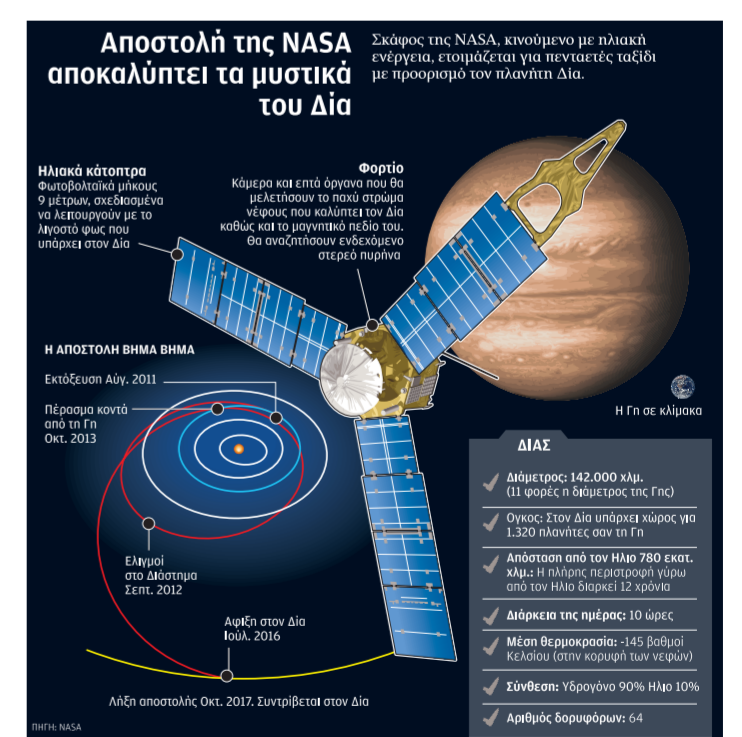
γνητική δύναμη του Δία επηρεάζει την ατμόσφαιρά του», αναφέρει η NASA στο σχετικό ανακοινωθέν. Η χαρακτηριστικότερη καταγίδα του Δία, γνωστή ως «κόκκινη κηλίδα», έγινε αντιληπτή για πρώτη φορά τον 17ο αιώνα και συνεχίζει να μαινεται ως τις μέρες μας. Παράλληλα, στα τέλη της δεκαετίας του 1970 ανακαλύφθηκε ότι ο Δίας διαθέτει και αυτός, όπως και ο Κρόνος, δακτυλίους, αν και οι δακτύλιοι του Δία είναι πολύ πιο λεπτοί. Οι δορυφόροι του γιγαντιαίου πλανήτη, που στην πρώτη καταμέτρηση, από τον Γαλιλαίο το 1610, ήταν τέσσερις, τώρα έχει προσδιορισθεί ότι φθάνουν τους 63.

Με ηλιακή ενέργεια

Το τελευταίο σκάφος που μελέτησε στενά τον Δία ήταν το Galileo, η αποστολή

του οποίου έληξε το 2003. Η εξέλιξη των υπολογιστών και της επιστήμης έκτοτε επιτρέπει στους επιστήμονες να συνεχίσουν να αντλούν νέα συμπεράσματα από καινούργιες επεξεργασίες των δεδομένων αυτών. Το «παράθυρο» των ιδανικών συνθηκών για την εκτόξευση του Juno από το ακρωτήριο Κανάβαρ της Φλόριντα ανοίγει στις 5 Αυγούστου και κλείνει στις 26 Αυγούστου.

Το διαστημικό σκάφος, που κινείται με ηλιακή ενέργεια, θα τεθεί σε τροχιά με τη βοήθεια πυραύλου Atlas 5. Ύστερα από μια σειρά διαστημικούς ελιγμούς, το Juno θα προσπεράσει τη Γη με κατεύθυνση τον Δία σε ένα χρόνο. Ανάμεσα στη Γη (που είναι ο τρίτος πλανήτης του ηλιακού συστήματος) και στον Δία (που είναι ο πέμπτος) μεσολαβεί ο Άρπς αλλά και μια ζώνη αστεροειδών.

ασφάλεια είναι ένας ζωντανός θλανήτης

EuroLife ΚΟΙΝΟ ΚΥΠΡΙΩΝ

ασφάλεια

Όταν η γυναίκα είναι μόνον γυναίκα...

Εκρηκτικό ιταλικό μελόδραμα του Πάολο Βίρτσι για την τραυματική σχέση ενός σαραντάχρονου άντρα με τη μητέρα του

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΜΠΟΥΡΑ

Η «Γυναίκα της ζωής μου» δεν είναι μια ιστορία για έναν έρωτα, αλλά για την τραυματική σχέση ενός σαραντάχρονου άντρα με τη μητέρα του. Μια ιστορία για όνειρα και χίμαιρες, που όμως δεν αποπνέει απελπισία αλλά τη ζεστασιά των αυθεντικών συναισθημάτων. Ο πρωτότυπος τίτλος της ταινίας, «La prima cosa bella», κατά τον σκηνοθέτη της Πάολο Βίρτσι είναι από ένα τραγούδι που λέει η ηρωίδα του στα δύο παιδιά της στον επίλογο μιας «ιταλικού τύπου» σκηνής ζήλειας.

Ο Βίρτσι αυτοσχεδιάζει, εναλλάσσοντας διαρκώς το παρόν και το παρελθόν των ηρώων του και κρατώντας μια λεπτή ισορροπία ανάμεσα στο κωμικό και στο τραγικό. Παράλληλα, αφιέρωνει να φανεί διακριτικά η μεγάλη του αγάπη στον μάγο Φελλίνι, στο «8 ½» και στο «Αμαρκόρντ». Στο παρελθόν, κινηματογραφεί με στυλ τη διάλυση μιας οικογένειας, πατώντας σταθερά και στη μεγάλη παράδοση της παλιής κωμωδίας. Στο παρόν, κλιμακώνει διακριτικά ένα ψυχολογικό δράμα γύρω από τον ήρωά του που είναι σαν να ξυπνάει σε μια κρίση σχεδόν υπαρξιακή. Τα όσα μας εξιστορεί ο Βίρτσι θα μπορούσαν να ήταν ένα βαρετό μελό, ή μια σαπουνόπερα, εάν η ματιά του δεν ήταν αφοπλιστικά ειλικρινής. Η σκηνοθεσία του είναι ξεχωριστή και η ταινία του ένα χαρμάνι συναισθημάτων, από τα καλύτερα που μας έχει δώσει το ιταλικό σινεμά την τελευταία δεκαετία. Το μελόδραμα γίνεται εκρηκτικό όταν η ζωή και ο θάνατος αντιμετωπίζονται με το ίδιο ζεστό χαμόγελο.

Μητέρα...

Το φλας μπακ στον εφιάλτη του ήρωα της ταινίας, του Μπρούνο, αρχίζει στα χρόνια της αθωότητας, καλοκαίρι του 1971 στο Λιβόρνο, και τελειώνει στα χρόνια της μελαγχολίας, σήμερα στο ίδιο μέρος. Στο παρελθόν μια ψευδαισθητική διαλύει την οικογένειά του (μια κωμική στιγμή σαν φόρος τιμής στην commedia all'italiana). Στο παρόν, ένας ανυπόκριτος γάμος (στην πιο τραγική στιγμή της

Ο Σέρτζιο Αλμπέλι εισβάλλει σε ένα φυσικό σκηνικό της Τσινεσιτά. Στο κέντρο, ο Τζιάκομο Μιμιμιάνι (ο Μπρούνο παιδί), δεξιά, η Μικαέλα Ραματζιότι.

Ο Βίρτσι εναλλάσσει το παρόν και το παρελθόν των ηρώων του, κρατώντας μια λεπτή ισορροπία ανάμεσα στο κωμικό και στο τραγικό.

ταινίας) ενώνει την τρελή οικογένεια του Μπρούνο σε μια νέα βάση και τον λυτρώνει απ' το δράμα του. Ένα βράδι του καλοκαιριού η όμορφη μητέρα του Μπρούνο, η λαϊκή κι ονειροπαρμένη Άννα, αναδεικνύεται Mis Maμά στα τοπικά καλλιστεία. Η Άννα έλκει σαν μαγνήτης τα βλέμματα των αντρών, ξεσκάνει τον

πόθο τους, αλλά και την οργή του ενοματάρχου συζύγου της, που τυφλωμένος από ζήλεια τη διώχνει από το σπίτι αυτή και τα δυο παιδιά τους. Η Άννα, η οποία είναι και αφελής, καταλύει με τα παιδιά σε ένα φτηνό ξενοδοχείο, εκεί γνωρίζει έναν κοσμητογράφο που της ανοίγει μια μικρή πόρτα στην Τσινεσιτά. Η ιστορία της Άννας στον χώρο του θεάματος ίσως να είχε ένα τέλος μελό σαν τις ιστορίες κοριτσιών που ονειρεύτηκαν κάποτε να γίνουν βασίλισσες, αν ο ζηλιάρης πρώην σύζυγος δεν εισέβαλε σε ένα πλατό με την Άννα σε έναν ασήμαντο ρόλο, για να πάρει πίσω τα παιδιά του. Η επιπόλαιη ζωή και το όνειρο της μητέρας βιώνεται ως ντροπή για τον Μπρούνο που κάποια στιγμή θα κόψει κάθε δεσμό μαζί της.

Η Μικαέλα Ραματζιότι και η Στεφανία Σαντρέλι δίνουν όλο τους τον εαυτό στο ρόλο της Άννας, στο παρελθόν και στο παρόν αντίστοιχα. Στο πρόσωπό τους ο Βίρτσι κινηματογραφεί τη γυναίκα σαν το ισχυρό φύλο, πληθωρικό, χυμώδης, αυθόρμητη, θορυβώδης και με μεγάλη καρδιά. Η γυναίκα διαχειρίζεται έντοτα και συναισθηματικά γι' αυτό είναι σαρωτική.

...και γιος

Σήμερα, ο σαραντάχρονος Μπρούνο, με την παιδική του ηλικία σηματοδομημένη από την ορμητική κι εκρηκτική φιγούρα της μητέρας του, είναι συναισθηματικά ανώριμος, στα πρόθυρα της κατάθλιψης και έτοιμος να καταρρεύσει για ασήμαντη αφορμή. Σιμάει με μια αρκετά ανεκτική γυναί-

κα, αλλά φοβάται τις σοβαρές δεσμεύσεις και πανικοβάλλεται στην ιδέα του γάμου και της οικογένειας. Ευάλωτος κι ανήλικος να διαχειριστεί το παρελθόν του συνήθως τρέπεται σε φυγή, ενίοτε πέφτοντας σε απαγορευμένες ουσίες. Είναι το αντίθετο της μητέρας του, ένας ευαίσθητος διανοούμενος, δάσκαλος στο επάγγελμα, που αντί να αφηθεί στις προκλήσεις της ζωής, την αντιμετωπίζει σαν ένα θεώρημα.

Ο Μπρούνο παραμένει ένα παιδί, που καταλαμβάνεται ολοένα και πιο έντονα από μια μελαγχολική διάθεση καθώς συνειδητοποιεί τον χαμένο χρόνο. Ένα παιδί που πρέπει να κολυμπήσει στα βαθιά για να ωριμάσει.

dbouras@kathimerini.gr

Δείτε

Η γυναίκα της ζωής μου (La prima cosa bella, 2010)
Ενας σαραντάχρονος δεν μπορεί να διαχειριστεί τις σχέσεις του με τις γυναίκες και ζει ένα δράμα. Η ρίζα του προβλήματός του τον οδηγεί στο παρελθόν, στην τραυματική σχέση του με τη μητέρα του, μια γυναίκα που ήταν ποθητή σε όλους τους άντρες. Μια τυπική γυναίκα φιγούρα του ιταλικού κινηματογράφου, μια γυναίκα που τη διέκρινε μόνον το συναίσθημα και το πάθος για ζωή που την έκανε ακαταμάχητη. Ορμητική, δεν σταμάτησε μπροστά σε τίποτα προκειμένου να ζήσει τη ζωή της έτσι όπως ήθελε και αυτό σκόπευε ακριβώς στον γιο της. Σήμερα, ο σαραντάχρονος μαθαίνει από την αδελφή του ότι η μητέρα τους είναι βαριά άρρωστη κι αποφασίζει να επανασυνδεθεί μαζί της. Γυρίστηκε από τον Πάολο Βίρτσι. Παίζουν: Βαλέριο Μασταντρέα, Μικαέλα Ραματζιότι, Στεφανία Σαντρέλι, Κλαούντια Παντόλφι, Τζιάκομο Μιμιμιάνι, Φραντσέσκο Ραπαλινο, Σέρτζιο Αλμπέλι.

Love Story (1970)

Ο μεγαλύτερος σταθμός για το κολιουντιανό μελόδραμα στα χρόνια του '70. Ένας φοιτητής, παιδί βαθύπλουτης οικογένειας, αγνοεί τις αντιδράσεις των γονιών του και παντρεύεται μια συμφοιτήτριά του. Ο έρωτας γερμάνει το κοινωνικό χάσμα (η ταινία γυρίστηκε στην εποχή της νεανικής αμφισβήτησης), όμως δεν καταφέρνει να αναστρέψει τη μοίρα. Η κοπέλα μαθαίνει ξαφνικά πως πάσκει από καρκίνο σε προχωρημένο στάδιο. Γυρίστηκε από τον Άρθουρ Χίλερ και έγινε τέρστια εμπορική επιτυχία. Παίζουν: Ράιαν Ο' Νιλ, Άλι ΜακΓκρόου.

Θρίλερ για μια στιγμή απόλυτης μοναξιάς

Ο Δανός σκηνοθέτης Περ Φλι, μακριά από τα στερεότυπα του μελό, σκιαγραφεί το πορτρέτο της ερωτευμένης γυναίκας

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΜΠΟΥΡΑ

Η «Γυναίκα που ονειρεύτηκε έναν άνδρα» είναι ένας εύγλωττος τίτλος για ένα ερωτικό δράμα, που όμως μετατρέπεται εν ριπή οφθαλμού σε ψυχολογικό θρίλερ την ώρα της κορύφωσής του. Ο σκηνοθέτης Περ Φλι στυλιάζει το μελόδραμα διαβρώνοντας τον ρεαλισμό μιας κατά τα φαινόμενα κοινότοπης ιστορίας καταστροφικού έρωτα. Μια σχηματική επιφανειακή περιγραφή της «Γυναίκας που ονειρεύτηκε έναν άνδρα» θα 'φερνε τον Φλι ανάμεσα στη γεωμετρία του Πολάνσκι και στη λιτότητα με την οποία αποτυπώνεται η σχέση φανταστικού - μεταφυσικού στις ταινίες του Κισλόφσκι. Το ενδιαφέρον στην περίπτωση του Δανού σκηνοθέτη είναι ότι ξέρει ακριβώς πού να πατήσει για να μην γκρεμιστεί στην άβυσσο.

Ο Περ Φλι, που συγκαταλέγεται στους σημαντικότερους σκηνοθέτες του σύγχρονου δανέζικου κινηματογράφου, δεν είχε ποτέ σχέση με το «Δόγμα» του Λαρς φον Τρίερ από το οποίο ξεπήδησαν δημιουργοί, όπως ο Τόμας Βίντερμπεργκ ή ο Σουζάνε Μπιέρ. Στη χώρα μας έγινε γνωστός κυρίως στους σινεφίλ με την «Ανθρωποκτονία» (2006) - το τρίτο μέρος μιας τριλογίας γύρω από την κοινωνική διαστρωμάτωση της σύγχρονης Δανίας, αλλά και γύρω από την ηθική.

Εγκλήματα

Στην «Ανθρωποκτονία» ο Φλι πραγματεύεται τις έννοιες της ενόχης και της ευθύνης του ατόμου ή της κοινωνίας απέναντι σε μικρά ή μεγάλα εγκλήματα. Ένας παντρεμένος μεσήλικας (καθηγητής Κοινωνιολογίας με αριστερές πεποιθήσεις και έντονη πολιτική δράση στο παρελθόν), υπερασπίζεται με πάθος την ερωμένη του που υπήρξε παλιά μαθήτριά του. Η νεαρή γυναίκα κατηγορείται για τη δολοφονία ενός αστυνομικού στη διάρκεια ενός αιμοποτάζ σε εργοστάσιο πυρομαχικών από ομάδα ακτιβιστών.

Η νεαρή καταρρέει ψυχολογικά μετά τον φόνο κι ο Πυγμαλίωνας της την πιέζει να ξεχάσει το συμβάν. Ολα δείχνουν πως, αν δεν ομολογήσει την ενοχή της, θα αθωωθεί λόγω έλλειψης στοιχείων.

Γεγονός που θα συμβεί τελικά στην αίθουσα του δικαστηρίου. Παράλληλα, ο καθηγητής διαλύει τον γάμο του για

Ο Μαρσίν Ντοροσίנסκι και η Σόνια Ρίχτερ σε ένα στιγμιότυπο της ταινίας του Περ Φλι «Η γυναίκα που ονειρεύτηκε έναν άνδρα».

Στη «Γυναίκα που ονειρεύτηκε έναν άνδρα» ένα απίθανο γεγονός διασαλεύει την ευτυχία της ηρωίδας του Φλι.

να συζητήσει μαζί της. Το πάθος του όμως είναι σαν θηλιά. Η νεαρή γυναίκα αντιδρά και το μαρτύριο για τον ερωτευμένο κομπορμιστά αρχίζει...

Στις κοινωνικές συνθήκες που περιγράφει ο Φλι στην «Ανθρωποκτονία» η τριμοκρατία (ο φόνος του αστυνομικού) φαντάζει σαν απίθανο γεγονός, σαν κεραυνός εν αιθρία που αλλάζει άρδην τη ζωή των ανθρώπων που ε-

μπλέκονται άμεσα ή έμμεσα στο συμβάν. Στη «Γυναίκα που ονειρεύτηκε έναν άνδρα» ένα εξίσου απίθανο γεγονός (το ερωτικό όνειρο μιας γυναίκας, που επαναλαμβάνεται συχνά κι απαράλλαχτα, τελειώνει με τη θανάσιμη πτώση του άγνωστου εραστή), διασαλεύει την ευτυχία της ηρωίδας του Φλι.

Εμμονές

Η 32χρονη Κάρεν έχει μια ευτυχημένη ζωή. Ο γάμος της μοιάζει τέλειος, ενώ η δουλειά της είναι κάτι περισσότερο από ζηλευτή. Η Κάρεν είναι επιτυχημένη φωτογράφος μόδας. Ζει στην Κοπεγχάγη με τον σύζυγο και την κόρη της και έχει τη δυνατότητα να ταξιδεύει συχνά ανά τον κόσμο για επαγγελματικούς λόγους. Σε ένα απ' τα

ταξίδια της στο Παρίσι έρχεται πρόσωπο με πρόσωπο με έναν «γνώριμο» άνδρα που την «επισκέπτεται» τακτικά στα ερωτικά της όνειρα. Πρόκειται για έναν Πολωνό καθηγητή στο Πανεπιστήμιο της Βαρσοβίας, ονόματι Μάσιεκ. Ο πειρασμός θα γίνει ακόμη πιο έντονος όταν το πρακτορείο της τη στέλνει στην Βαρσοβία για μια φωτογράφιση. Η Κάρεν, η οποία δεν κατάφερε να αποτρέψει τον σύζυγό της και την κόρη της να την συνοδεύσουν στη Βαρ-

σοβία, ξανασυναντά τον Μάσιεκ. Το ερωτικό πάθος σταδιακά την οδηγεί σε ριζικές αποφάσεις. Εγκαταλείπει την οικογένειά της και δίνεται ολοκληρωτικά στον εραστή της, που τώρα αρχίζει να την αποθεύει. Σταδιακά ο έρωτας μετατρέπεται σε υστερία.

Το πορτρέτο της ερωτευμένης γυναίκας σκιαγραφείται με σταθερές νεελίες, καθώς ο Φλι απομακρύνεται από τα στερεότυπα του μελό ή του ερωτικού θρίλερ τύπου «Ολέθρια σχέση».

Όλα συγκλίνουν σε μια σκηνή, όπου η Κάρεν βιώνει με απελπισία την απόρριψη και την απόλυτη μοναξιά. Ο Φλι αφήνει ανοιχτό το τέλος της ταινίας, σαν να θέλει να ξαναπεί την ίδια ιστορία από τη σκοπιά του αιγιματικού Μάσιεκ που στοιχειώνεται κι αυτός από ένα όνειρο...

Δείτε

Η γυναίκα που ονειρεύτηκε έναν άνδρα (The Woman Who Dreamt of a Man, 2010)
Μια δανέζα φωτογράφος μόδας ακολουθεί έναν άγνωστο άνδρα, τον οποίο όμως τον έχει ήδη δει αρκετές φορές στα όνειρά της, και παρασύρεται σε έναν καταστροφικό έρωτα. Παίζουν: Σόνια Ρίχτερ, Μαρσίν Ντοροσίנסκι, Μίκαελ Νίκβιστ.

Το παγκάκι (Baenken, 2000), Η κληρονομιά (Arven, 2003), Ανθρωποκτονία (Drabet, 2005)

Η τριλογία που έκανε γνωστό τον Περ Φλι έξω από τα σύνορα της Δανίας. Στο «Παγκάκι», ένας πρόωπος σεφ, που τώρα βουλιάζει στο αλκοόλ και ζει σε εστία της κοινωνικής πρόνοιας, βλέπει στο παράθυρο ενός απέναντι κτιρίου τη γυναίκα του, την οποία εγκατέλειψε προ πολλού...

Στην «Κληρονομιά», ο γόνος μιας δανέζικης μεγαλοαστικής οικογένειας, ο αντικομφορμιστής Κρίστοφερ, ζει στη Στοκχόλμη με τη σύζυγό του, μια ανερχόμενη ηθοποιό. Όταν ο πατέρας του αυτοκτονεί, πιέζεται από τη μητέρα του να αφήσει τη δουλειά του και να αναλάβει τη βιομηχανία χάλυβος της οικογένειας, που κινδυνεύει να χρεοκοπήσει. Ο Κρίστοφερ δέχεται, προκαλώντας κλυδωνισμούς στον γάμο του...

Η «Ανθρωποκτονία» (2005) είναι η μοναδική ταινία του Φλι που βρήκε διανομή στην Ελλάδα. Ένας αριστερός κοινωνιολόγος προσπαθεί να πείσει την ερωμένη του να μην παραδεχτεί την ενοχή της για φόνο. (Σε dvd και οι τρεις ταινίες σε ένα box set)

Μοναδικά ρούχα, που δεν μπορούν να φορευθούν

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ. Ηταν ένα «States Side Story» στην έκθεση στο Pitti Immagine Uomo, εκεί όπου οι αμερικανικές εταιρείες Rodarte και Band of Outsiders δέχθηκαν πρόσκληση για να δείξουν τα σχέδιά τους. Η Φλωρεντία αναγεννήθηκε με τη μουσική του West Side Story, καθώς οι χορευτές, ντυμένοι με σχέδια Band of Outsiders, ερμήνευσαν την ιστορία των Jets και των Sharks. Ο Σκοτ Στέρνιπεργκ, καλλιτεχνικός διευθυντής της εταιρείας, που έφερε τη δεκαετία του '50 στην Ιταλία, ήθελε να κάνει «κάτι αποκλειστικά αμερικάνικο». Αυτό σήμαινε κοτόν ζερσέι τοπ, καρό τζάκετ, κοχμημένα παντελόνια και φρέσκα χρώματα, όπως πράσινο και κίτρινο. Στη

Rodarte, η Κέιτ και η Λόρα Μαλίβι ακολούθησαν την αναγεννησιακή οδό. Το ντουέτο παρουσίασε μοναδικά φορέματα, με οριζόντια πλισαρίσματα διακοσμημένα με φτερά και μεταλλικά αξεσουάρ, που έχουν φτιάξει καλλιτέχνες του Λος Άντζελες.

Το σκηνικό για το σόου τους – μια σειρά από δωμάτια με ζύλο ή πέτρα – φωτίστηκε με φώτα που αναβόσβηναν κι όμως, είχε μια αίσθηση ηρεμίας. «Εμπνευστήκαμε από τοίκους με τέχνη, νιώσαμε ότι θέλαμε να έχουμε αυτή τη γαλήνη», είπε η Κέιτ, αναφερόμενη στην ήρεμη, όμορφη μουσική που έπαιζε σαν φόντο. Η αδερφή της πρόσθεσε ότι ήταν ενδιαφέρον να βλέπει ρούχα σε ένα χώρο χωρίς «εμπορικό διάλογο».

Η Λόρα αναφερόταν στο γεγονός ότι αυτά τα μοναδικά κομμάτια δεν μπορούν να φορευθούν: στη Φλωρεντία τα σχέδια κρέμονταν σαν εκθέματα και δεν παρουσιάστηκαν σε πασαρέλα, καθώς προορίζονται για μια έκθεση αργότερα μέσα στη χρονιά στο Μουσείο Τέχνων του Λος Άντζελες. Οι Mulleavys παρήγαγαν μια συλλογή που θα αποτελέσει κομμάτι στην ιστορία της μόδας.

Η έκθεση Pitti για νέα ταλέντα ανέδειξε δύο Ιταλούς σχεδιαστές: Αντρέα Πομπιλιό, ο οποίος έχει συνεργαστεί με επωνυμίες όπως Κάλβιν Κλάιν, Πράντα και Ιβ Σεν Λοράν και Εμιλιάνο Ρινάλντι, με υφάσματα από τη γενετική του Τοσκάνη.

Ένα από τα νέα κομμάτια που λάνσαρε η Rodarte στη Φλωρεντία.

SUZY MENKES

Το σαρόνγκ kebaya ταιριάζει με όλες τις τάσεις

ΣΙΓΚΑΠΟΥΡΗ. Το σαρόνγκ kebaya, μια μπλούζα με μακριά μανίκια φορεμένη με φούστα ή σαρόνγκ, πρωταγωνιστεί στην έκθεση που φιλοξενείται στο Μουσείο Peranakan. Τα 58 ρούχα στην έκθεση δείχνουν πώς εξελίχθηκε το ρούχο ανάμεσα στους Περάνακων, τους απογόνους των πρώτων Κινέζων μεταναστών που εγκαταστάθηκαν στα Στενά της Μάλακα, και την επιρροή που το ισλάμ αλλά και το ινδονήσιο, το ολλανδικό και το πορτογαλικό στυλ είχαν στη συγκεκριμένη ενδυμασία.

«Το σαρόνγκ κερμάγια δεν αποτελεί πλέον καθημερινό ντύσιμο για τους νέους Περάνακων, αλλά θεωρείται σημαντική έκφραση της ταυτότητας Περάνακων και φοριέται ακόμη σε ειδικές εκδηλώσεις, όπως η κινεζική Πρωτοχρονιά – όπως ακριβώς οι Κινέζοι δεν φορούν παραδοσιακές στολές σε καθημερινή βάση, αλλά τις φορούν στη διάρκεια γιορτών», είπε η Τζάκι Γιονγκ, συνεπιμελήτρια στο «Sarong kebaya: Peranakan fashion and its international sources».

Το αρχικό ντιζάιν του ρούχου μπορεί να εντοπιστεί στον 9ο αιώνα, ένα μακρύ φόρεμα που φορούσε η βασιλεία στο Ισλάμ και ύστερα υιοθετήθηκε από τις υψηλές τάξεις. Η έκθεση δείχνει πώς οι Ευρωπαίες στις Ολλανδικές Ανατολικές Ινδίες άρχισαν να προσθέτουν δαντέλα στις μακριές κερμάγια, την μπλούζα του κοστούμιού, ξεκινώντας από τα τέλη του 18ου αιώνα. Και μέχρι τα μέσα του 19ου, η δαντέλεια κερμάγια που φοριόταν στην Τζακάρτα κόπτον για να γίνει όπως είναι σήμερα.

«Η σαρόνγκ κερμάγια, που οι περισσότεροι Περάνακων φορούν σήμερα, θυμίζει το στυλ που φοριόταν στις δεκαετίες του '50 και του '60», είπε η κ. Yoong.

Αλλά η εισαγωγή των χημικών βαφών στην μαπατίκ βιομηχανία της Νοτιοανατολικής Ασίας έχει φέρει νέα ζωντανία σε ένα κοστούμι που περιερίχονταν παραδοσιακά σε υποτονικές αποχρώσεις.

SONIA KOLESNIKOV - JESSOP

Η δύναμη του εμπριμέ

Γεωμετρικά και αφηρημένα σχέδια κυριαρχούν στις ανοιξιότικες πασαρέλες

The **SUZY MENKES**

ΜΙΛΑΝΟ. «Το ανδρικό ντύσιμο είναι δύσκολο – να κρατάς τα πράγματα ίδια και ταυτόχρονα διαφορετικά», είπε στα παρασκήνια του ανδρικού σόου για την άνοιξη του 2012 ο Τζόρτζιο Αρμάνι.

Αλλά στην πασαρέλα, ο κ. Αρμάνι έκανε ό, τι χρειαζόταν: ανανέωσε τα μαλακά του κοστούμια με μοτίβα και εμπριμέ. Η συνολική χρωματική παλέτα ήταν γκριζα με μπλε σκιάς. Αλλά το πιο εντυπωσιακό παιχνίδι με γραμμές και τεράγωνα ήταν στα ημιδιάφανα κομμάτια: η εκλεπτυσμένη αναφορά σε ό, τι εμφανίστηκε στις ανοιξιότικες πασαρέλες. Τα γυαλιότερα υφάσματα που έδειξε πρόσφατα στην Prive κούρτ συλλογή για γυναίκες ενσωματώθηκαν εδώ για να δώσουν στα ανδρικά σχέδια πιο αεροδυναμικό στυλ.

Το τελευταίο ρούχο του σόου ήταν ένα έντονο τοπι με ζιγκ-ζαγκ φορεμένο πάνω από χαμπλό-κάβαλο παντελόνι, το οποίο έμοιαζε να στέλνει το μήνυμα «πάρτε το» σε όποιον φαντάστηκε ότι ο κ. Αρμάνι δεν θα μπορούσε να χειριστεί τη δυναμική των εμπριμέ.

Στη διάρκεια της δεκαετίας του '80, της χρυσής εποχής του Τζιάνι Βερσάττε, ο σχεδιαστής ήταν γνωστός για τη σχέση του με το μαρκόκ. Και τώρα που τα μεταξωτά φουλάρια με σχέδια επέστρεψαν στη μόδα, ήταν συναρπαστικό να βλέπεις αν η Ντονάτελα Βερσάττε θα γυρνούσε τον χρόνο πίσω.

Τα ανδρικά σακάκια, τα πουκάμισα, τα φουλάρια, ακόμη και τα παντελόνια και τα μπουρνούζια, γέμισαν με μοτίβα που θα φορευθούν την άνοιξη του 2012.

Το έκανε με μια κολεξιόν αφιερωμένη στη δεκαετία του '80: άνδρες με έντονες βάτες στα κοστούμια, μανίκια στους αγκώνες. Υστερα ήρθαν τα μαρκόκ εμπριμέ, ασορτί πουκάμισα και παντελόνια. Δυνατά χρώματα, από μπλε μέχρι κριζόφια και πορτοκαλί, ζέσταναν το σόου. Και μέχρι το τέλος της παρουσίασης, οι διασημότητες στην πρώτη σειρά έδειξαν την εκτίμησή τους για ένα εμπριμέ μπουρνούζι φορεμένο πάνω από μικροσκοπικό μαγιό.

Την ίδια στιγμή, ο συνδυασμός εμπριμέ φουλαριών και ντένιμ συνέβαλε σε ένα εκπληκτικό τελευταίο σόου της συλλογής D&G, που θα ενωματοωθεί στην κυρίως Dolce&Gabbana συλλογή. Ηταν έξυπνο από τον Στέφανο Γκαμπάνα και τον Ντομένικο Ντόλτσε να αναμειξουν άγρια με μαλακή ύφανση γιατί το μετάξι από μόνο του μπορεί να μοιάζει πολύ παρδαλό. Τα εμπριμέ φουλάρια έδωσαν, έτσι, μια ρέουσα κομψότητα σε μια ενεργητική και σπορ κολεξιόν.

Παράλληλα, το ροκ ήταν στην ατζέντα του Αλεξάντερ ΜακΚουίν. Η επίδειξη ήταν όσο ανεβασμένη μπορείς να περιμένεις από μια σχεδιάστρια που βγήκε νικήτρια απέναντι στην άνοιξη με το διάσημο βασιλικό νυφικό. Θα φορούσε ο πρίγκιπας Γουίλιαμ οποιοδήποτε κομμάτι από αυτήν την κολεξιόν McQueen; Ας έχουμε το βλέμμα μας στραμμένο στο κόκκινο και λευκό ριγέ παλτό στους αγώνες του Ασκατ, την επόμενη χρονιά.

AFP / GIUSEPPE CAJALE

Αναμειγνύοντας κλασικά και σύγχρονα μοτίβα, έντονες αποχρώσεις και εκκεντρικές σιλουέτες, οι σχεδιαστές έφεραν ένα νέο στυλ στη γεωμετρία. D&G (μεγάλη φωτογραφία επάνω), Versace, Giorgio Armani και Alexander McQueen (από αριστερά, κάτω).

AFP / GIUSEPPE CAJALE

AFP / GUYTON BROWN

Παρουσιάζοντας όμορφο χάος μέσα από την απόλυτη τάξη

The **ALICE RAWSTHORN**

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ. Όταν ο Πιέρο Γκαντίνι συναντάει νέους σχεδιαστές και τους προσκαλεί να εργαστούν για την εταιρεία του, λένε σε γενικές γραμμές «ναι» πολύ γρήγορα και με ενθουσιασμό – εκτός από τον Ρον Ζιλάντ. «Το στυλ του Ρον ήταν γεμάτο με πολυπύμα μικρά πράγματα που έφτιαζε με απίστευτες λεπτομέρειες», είπε ο κ. Γκαντίνι, που είναι πρόεδρος της Flos, της ιταλικής εταιρείας φωτιστικών που έχει αποκαλύψει σημαντικούς σχεδιαστές τα τελευταία 50 χρόνια.

«Όποτε είπα: «Δεν θέλεις να μετατρέψεις αυτές τις απίστευτες ιδέες σε αληθινά προϊόντα». Και ο Ρον απάντησε: «Δεν ενδιαφέρομαι να φτιάξω αληθινά προϊόντα». «Αν δεν θες να κάνεις αληθινά προϊόντα, πώς μπορείς να είσαι αληθινός σχεδιαστής;» «Δεν με ενδιαφέρει να γίνω αληθινός σχεδιαστής». «Αλλά σίγουρα χρειάζεσαι χρήματα». «Δεν με ενδιαφέρουν τα χρήματα». «Όποτε καθόσαμε στο πάτωμα και μιλάσαμε. Υπήρχε κάτι τόσο πο-

Τα φώτα του Ρον Ζιλάντ για την ιταλική Flos είναι από τα πιο πολυσυζητημένα προϊόντα στις εκθέσεις επίπλου στο Μιλάνο την τελευταία διετία.

λύτιμο στον τόπο και στον ίδιο που έπρεπε να προσπαθώ να κάνω κάτι».

Τελικά, ο κ. Ζιλάντ ενέδωσε. Τα οπτικά, εκθαμβωτικά τεχνολογικά, δαιμόνια φώτα που σχεδίασε για τη Flos ήταν ανάμεσα στα πιο πολυσυζητημένα προϊόντα στις εκθέσεις επίπλου στο Μιλάνο, το 2010 και το 2011. Εχει βομβαρδιστεί με προτάσεις από άλλες εταιρείες, αλλά η αντίδρασή του μοιάζει αμφιβύθιμη.

«Δεν θέλω να αναλάβω πολλά πρότζεκτ», είπε. «Δουλεύω με δύο βοηθούς, τρεις ημέρες την εβδομάδα και θέλω σ' αλήθεια να είμαι ο εαυτός μου τον υπόλοιπο χρόνο. Δεν θέλω να κάνω το

ίδιο πράγμα γι' αυτήν ή την άλλη εταιρεία με μικρές αλλαγές, όπως κάνουν πολλοί σχεδιαστές. Αν δεν έχω προσωπική σχέση με τους ανθρώπους, απλώς δεν ενδιαφέρονται».

Ο 38χρονος σχεδιαστής ζει και ερ-

γάζεται σε ένα παλιό εργοστάσιο στο Μπρούκλιν, στη Νέα Υόρκη.

Περνάει τον περισσότερο χρόνο εκεί, εκτός από κάποια επαγγελματικά ταξίδια στην Ιταλία και ένα μή-να στο Ισραήλ κάθε χειμώνα. Εχοντας

To Wall Piercing του Ρον Ζιλάντ χρησιμοποίησε τεχνολογία LED για να δημιουργήσει διαφορετικές στρώσεις φωτός.

σπουδάσει ντιζάιν στην Ακαδημία Μπεζαλέλ στην Ιερουσαλήμ, ο κ. Ζιλάντ μετακόμισε στην Αμερική το 2001 για να ξεκινήσει μια εταιρεία που ονομαζόταν Designfenzider με ένα φίλο. Παρήγαγε έπιπλα και αντικείμενα μέχρι που παραιτήθηκε πέρσι. «Υπήρχαν πολλές ευθύνες», γκρινιάζει. «Ντιζάιν, προώθηση, παραγωγή, πωλήσεις, μάρκετινγκ. Πρέπει να τα φροντίζεις όλα αυτά. Πήρε όλη μου την ενέργεια και κάθε στοιχείο ευτυχίας. Ποτέ ξανά».

Τη δουλειά του πρόσεξε η Πάολα Αντονέλι, επιμελήτρια ντιζάιν στο Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης στη Νέα Υόρκη. «Επειδή είναι τέλεια εξισορροπημένη και με εκπληξεί», είπε. «Με αίσθησή σου χιούμορ και κομψότητα που σκοτώνει». Ήταν εκείνη που εισήχθηκε στον κ. Γκαντίνι να του προτείνει να συνεργαστεί με τη Flos.

Το τάμπινγκ ήταν τέλειο. Οι νέες τε-

χνολογίες προσφέρουν ευκαιρίες σε σχεδιαστές και κατασκευαστές για να παράγουν ριζοσπαστικά διαφορετικές νέες φόρμες φωτισμού.

Για το πρότζεκτ που έφτιαξε για τη Flos πέρσι, ο κ. Ζιλάντ τοποθέτησε μικρού κύκλους από LED δημιουργώντας ντελικάτες στρώσεις από φως. Παρήγαγε μια σειρά από μεγαλύτερους κύκλους LED για το 2620, τον πολυέλιου που αποκαλύφθηκε στο Μιλάνο την άνοιξη.

«Βασίζεται σε παιδική ανάμνηση από μια βιτρίνα σε ανθοπωλείο στο Τελ Αβίβ», είπε ο κ. Ζιλάντ. «Οι γλάστρες ήταν μέσα σε δοκτυλίδια που είχαν ενωθεί και τοποθετηθεί σε γωνίες για να φαίνεται σαν να χορεύουν. Όταν το έβλεπα σαν παιδί, ήταν μαγικό. Αν δεις το 2620 από κάτω, βλέπεις ένα τέλειο λουλούδι, αλλά από άλλη γωνία μοιάζει χαοτικό. Απόλυτο χάος στην απόλυτη τάξη.»